UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Iasonis Mayni I. V. C. In ... Infortiati Partem Commentarii

In Primam Infortiati Partem Commentarii

Dal Maino, Giasone

Lvgdvni, M.D.LXIX.

Vulgari & pupillari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96944

Visual Library

iure nec aliquid allegat ideo verio: est gl. nostra hic que allegat duo bona iura: postea idem Alex. in. d. §. in hac, concordat istas gl. contrarias: quod si aliquid est gestum cum minore ita quod restitutio principaliter fundatur in persona minoris: z tunc procedit gl. in §. quod eis. Si autem negotium non est gestum cum minore sed cum alio cui postea minor successit: z sic restitutio non fundatur in minore: z tunc procedit ista gl. tamen ista concordia Alex. licet possit esse vera in se: non videtur bene congruere ad istas gl. vnde mihi plus placet: vt dixi, sententia gl. nostre. z videtur esse magis communis si quis predicta consideret: licet passus sit valde ambiguus.

De vulgari z pupillari. Rubrica.

2 Quinque sunt genera substitutionum licet in hac rubrica z alibi de duabus tantum fiat mentio.

3 Breuiloqua non est species substitutionis de per se: sed continet aut vulgarem aut pupillarem aut fideicommissariam: z item compendiosa quando fit a pagano continet aut pupillarem aut fideicommissariam.

4 Vulgares z pupillares substitutiones sunt z dicuntur esse cardinales q: super his fundantur omnes substitutiones directe: z inde vitam hauriunt.

5 Duo tempora principaliter in substitutionibus attendenda sunt: z que.

6 Substitutio dicitur esse secunda institutio.

7 Non est dare secundam institutionem que non sit substitutio.

8 Substitutio vulgaris fit sub conditione: si primꝰ heres nō erit.

9 Legata relicta ab instituto intelligūtur repetita a substituto.

10 Substitutio compendiosa fieri solet a milite tantum.

11 Doctores z aduocati z item paganus quando testatur ad pias causas q: in eis attendimus merum ius gentium: possunt directo maiori substituere post aditam hereditatem.

12 Substitutio fideicommissaria est duplex.

1 ¶ Materia ista est subtilis z valde lucrosa: adeo vt refert Raphael. cu. hic se viua voce audiuisse. z Bal. lucratū fuisse de ista materia cōsuledo plusq; quindeciz millia ducatorū. Et dr Albe. de ros. magnus practicus in repetitione istiꝰ rub. in j. co. q; ista materia substitutionū est valde vtilz ad bursas aduocatorū: z dr se fuisse sepe expertū i magnis hereditatibꝰ. Subdit q; ista materia hz se in corpore iuris sicut mare anglicū. Ista em est materia subtilis. z in ea sunt subtilitates sine numero.

2 ¶ Anteq; veniā ad gl. rub. q̄ro cū sint quinq; genera substitutionū: vt dr gl. in rub. z gl. i. prin. insti. de pupil. substi. z glo. mic. ray. de testa. z gl. in c. si pater. de test. in. v. si ergo sint quinq; genera substitutionū: quare est q; in ista rub. nō fit mētio nisi de duabus. scz de vulg. z pup. Ita etiā facit imperator insti. z tū imperator. in. C. dicit de ipub. z alijs subsiti. loquit ergo nō solū de vul. z pup. sed etiā de alijs. vnde ex mēte Bal. z Moder. q; iste sunt due principales: z alie tres reducūtur ad istas duas: aut si mutuldine: aut resolutiōe. nā exemplaris substitutio fuit inuēta ad exemplū pupillaris. §. qua ratione. insti. de pup. substi. nā non poterat isto iure fieri nisi impetraret a principe. l. ex facto. j. co. et ideo de ea nō fit mētio i ista rub. q̄uis hodie permittat absq; eo q; impetret a pncipe. l. humanitatꝫ. C. de nup. z. ideo de ea

3 nō fuit necesse ponere in rub. † Breuiloqua aut nō est species de p se. sed gtinet aut vul. aut pupil. aut fideicōmissariā. vt tz Bar. in l. lucius. in j. z ij. col. j. e. Silr cōpēdiosa substitutio q̄ fit a pagano nō est species substitutionis de p se. nā gtinet aut pupil. aut fideic. tz bene q̄ fit a milite: q: miles pōt maiori substituere directo post aditā hereditatē. tz illud est ex priuilegio: z iuris cō. hic nō intēdit tractare pncipalr de priuilegio militis: tz incideret i l. cēturio. j. aliqd tractet: sicut i isto titulo nō tractatur pncipaliter de fideicommissaria: q: tractat i titulo ad treb. q̄uis hat solū mētio i l. cēturio. ita rident Bal. z oēs Moder.

4 **Adde** Zu illud qd magistraliter dicit alibi Bal. i l. q. dā eulogio. in pe. col. C. de iur. delib. † vbi dr: q; vulgaris z pupillaris sunt substitutiones cardinales. nā super istis cardinalibꝰ fundant oēs substituriones directe: z ide vitā hauriūt. Adde q; etiā quelibet bona diuisio dz esse bimembris: aut posse reduci ad bimembrē: vt dicūt philosophi: z tex. i l. in pu. ff. de rerū diui. Ideo diuisio substitutionū reducit ad duas,

Summa. l.

5 ad vulgarē z pupillarē. † Itē ꝑ dicta q; in substitutionibꝰ duo tpa principaliter attenduntur vnū an aditā hereditatē: z tūc ppnie hz locū vulgaris substitutio. Aliud post aditā hereditatē: z tūc hz locū pupillaris. l. post aditā. C. de impube. z alijs substit. l. fz z si plures. §. ex asse. z §. filio j. e. ita alie substitutiones efficiuntur ad hꝰ duo tēpora reducunt: si bñ ꝑ dicta. ¶ Capio gl. rub. q̄ diuidit i duas partes principales. In pma ponit qd sit substitutio, z remouet vnū grū. In scda enumerat genera

6 substitutionū. Scda ibi: z dicas q; quinq; sunt genera. ¶ In ea. gl. ibi substitutio est secunda institutio. habes ex gl. diffinitionem substitutionis: quid sit substitutio: dicit gl. q; substitutio est scda institutio. Intellige gl. sane qn substitutio fit in heredita te: nā substitutio pōt fieri in legatꝫ i fideicōmissis i dona causa mortis. tex. est ad literā in l. vnica. §. sinaūt aliquis sub cōditione. §. de cad. tol. in l. vt heredibus. in fi. j. de leg. ij. z tū ibi nō est scda institutio. ¶ Contra istam diffinitionem q; substitutio est scda institutio. do. Frā. de are. pculdubio etatis nostre iurisc̄sultorū princeps allegat tex. in terminis vbi est institutio scda: z tū nō est substitutio: nec hz effectū substitutionis, z est de peculiaribꝰ suis: z dicit esse singulare: ergo diffinitio gl. est falsa. tex. est in l. q̄rebat. §. fi. z ibi gl. fi. ff. de test. milit. declarat Bar. in l. licet imperator. in prima oppositione. ff. de lega. j. declaro z induco istū tex. nā dicit tex. in l. querebat. miles instituit vnū ad certū tps puta ad x. annos: elapsis. x. annis instituit aliū heredē: nonne vides q; hic est alia institutio: q̄rebat ibi an illa sit substitutio: gl. dicit q; nō: ergo ibi est tex. q; est dare scdm institutionē. z tū nō est substitutio: nec hz effectum substitutionis. respōdet do. Fran. de are. q; hz sit aliqua secūda institutio que nō sit substitutio: vt ibi per hoc nō sequitur q; substitutio nō sit scda institutio. Dicit esse aduertendū q; iste terminus scda institutio est genus: z cōprehēdit substitutionē cōprehendit etiā scdam institutionē que nō est substitutio. Ista responsio nō satisfacit: q: ad hoc vt diffinitio sit bona: dz cōuerti cū suo diffinito. tex. est in l. j. §. dolū. z ibi, Bart. no. ff. de dolo. gl. i l. nihil aliud est hereditas. in l. fi. ff. de verb. sign. gl. in rub. extra. de sum. trī. fz isto modo diffinitio gl. nō cōuerteretur cum omni suo diffinito si esset dare secundā institutio

7 nē que nō esset substitutio. ¶ Ego aūt dico q; nō est dare secundā institutionem que non sit substitutio: z sic diffinitio gl. est semp vera. Substitutio est scda institutio. nō ob. tex. in d. q̄rebat. §. fi. q: tex. ibi nō dr q; instituens scdo post tēpus non dicit substitutus. z q; illa institutio nō sit substitutio: fz dr q; scūdus nō teneat ad legata relicta a primo: fz q; in milite illa scda institutio post tps dicat substitutio. facit tex. i l. miles ita. i pu. in verbo nemine substituto. ff. de test. milit. Nō ob illud q; gl. in d. l. q̄rebat. §. fi. dr, ppter q; illa scda institutio nō est substitutio: eo q: si esset substitutio legata relicta ab instituto intelligerētur repetita a substituto. l. imperator. ff. de leg. j. z tū tex. ibi dr q; ille secūdo instituius non tenetur ad legata: ergo nō est substituius: z istud fatetur Bar. in l. licet imperator. q: respōdeo. z istud est verū sicut euāgelium: q; regula. l. licet imperator: hz locū in substituto vulgari: vt legata relicta ab instituto intelligant repetita a substituto vulgari: z ita loquit. l. licet imperator. Ratio est duplex: q: si institutū quē magis dilexit voluit p

8 stare legatū: quāto fortius substitutū secūdo quē minus dilexit. l. publius. in fin. ff. de condi. z demon. † Secunda ratio est: q: substitutio vulga. fit sub conditione: si primus hꝰs nō erit. tex. est hic: si ergo primus nō sit heres: certe ipso iure primus excludit, z secundus succedit mero iure z in totum: merito tenet ad legata d. l. licet imperator. sed tex. in d. l. querebat. §. fi. non loquit de vulg. substi. sed loquit de directa militari: patet: q: vulgaris fit sub conditione si heres non erit: z ibi fuit heres primus. Tertio ibi nō cadit vulgaris z postq; quis fuit heres nō pōt directo substituī nisi a milite: z appellat directa militaris vt ibi. z l. miles ita heredē. z l. in fraudē. ff. de testa. milit. §. miles. videbimus i l. cēturio. j. e. apparet ergo q; ille tex. nō loquitur de vulgari ibi: ergo substitutꝰ nō succedit in locū primi put in substitutione vulgari: q: si primus nō est heres: scds venit. imo translatio fit de primo ad scdm heredē. In forma ego resp̄ōdeo ad contrariū: legata relicta ab instituto intelliguntr repetita a substituto: istud est verū in substitutiōe vulgari: ita loquit l. fz imperator. ratio q; in substitutione vulgari si primus nō est heres: vocat scds in eꝰ defectum: z venit eius loco. ideo ad oia legata tenet. sed in l. querebat. §. fi. miles instituit hēdē ad tps: z postea instituit aliū: dico q; ibi vulgaris substitutio nō fuit: q: scds ibi nō succedit in defectū primi. q: primꝰ est hēs. z est directa militaris. q: transfert de primo ad scdm. z ideo scds nō tenet ad legata. p hac differētia est bonus tex. in l. paulus. in pn. ff. quib. mo. pig. vl hypo. sol. nā dicit ibi: q; creditor qui antiquior tpe fz qui erat scds: si alienat bona nūqd preiudicet primo. dr q; nō. Et si diceret nōne q; fit trāslatio: legata relicta a prīe intelliguntr repetita a scdo. tex. est in l. caio. in pn. z ibi Bar. no. ff. de adim. lega. respōdet q; illa procedit q; trāslatio fit simpliciter z pure. fz nō loquitur q; trāslatio fit post tps. Cōcludo g; q; i d. l. q̄rebat. §. fi. illa scda institutio est substitutio: z sic bona est diffinitio gl. z si diceres vt dixi. §. q̄uis vt ibi. In ea. gl. ibi itē ꝑ pdicta q; fit a milite tm z hz natā pupillaris z

9 fideicō. habes ex gl. duas ꝑclusiones. ¶ Prima substitutio

compendiosa

compẽdiosa sit a milite tñ.intelligе maiori post aditã hr̃ditatẽ z sic pcedit gl.z est directa militaris.sz nõ a pagano.qz aut est vulgaris,aut pupillaris.añ lz gl.taratiue dicat ꝙ cõpendiosa directo nõ possit fieri nisi a milite.addeetiã.ꝙ põt fieri a cardinalibus.qz sicut milites possunt post aditã hr̃ditatẽ ex directo substituere maiori priuilegio militũ:ita cardinales in testãdo gaudẽt priuilegio militũ vt possint maiori substituere post aditã hr̃ditatẽ:qz militant in sacro cõsistorio pape.ita singulariter tz Bal.in cõs.suo ꝙ incipit.in primis videdũ est, an onus fideicõmissi.nec alibi istud legi.tã dubium est:qz militibus illud conceditur propter simplicitatem eorum.l.quanquam.in verbo propter simplicitatem.vbi Lud.z Mod.not. C.de testa.mil.l.fi.C.de iure delib.in prin.que simplicitas cessat in cardinalibus.dicam in l.centurio.ff.eo.

Adde Aliũ casum qz etiã pagan⁹ põt maiori post aditã hereditatẽ substituere directo.qñ testatur ad pias causas:qz in testõ ad pias causas attẽdimus iurisgẽtiũ merũ,sicut in milite,ita cõsuluit Bbb.in cõs.rrriij.in ij.vo.in ci.dubia pscripta.in fcdo dubio. Sz pcat mihi reuerẽtia Ab. nõ debuit vidisse Bar.ꝙ aliter tz z melius in repe.l.j.C.de sac.
11 san.ec.in v.q.prin.dicã l.cẽturio.tEo mõ doc.z aduocati põt substituere directo maiori post aditã hr̃ditatem.Ita p multa approbat Ale.i d.l.cẽturio.vbi dicẽ.Et qñ gl.ẽt ꝙ miles tñ, non vr̃ bñ dicere.Nisi dicas.ꝙ taratiue nõ excludit casus similes.vel habẽtes idem priuilegium,vt diri in l.si mota.ff.so.ma.
12 ¶ In ea.gl.ad fi.habes ꝙ substõ fideicõmissaria est dupler. z aliter gl.nõ declarat.Sz Bar.Imo.z Ale.declarãdo gl.dicũt,ꝙ substõ fideicõmissaria est dupler:qz quedã fit in tota hereditate,quedã fit in pte.z ita dicit ter.in ſ.fi.inſt.de pup.allegatus in gl.vt dicit Are.z bene.istud non est bñ dictum z non põt teneri,qz siue erogẽ de toto siue de parte,semp est fideicõmissum vniuersale:z que dicunt in toto habẽt locũ in parte.l. cogi.ſ.ẽ aliter.z ſ.sed z si gs.ff.ad Tre.ergo sunt eiusdẽ speciei.Cõfirmat qz que differũt p plus.z min⁹ nõ differũt in specie.l.fi.ff.de fun.instr.declarat.Bar.in l.imperiũ.ff.de iurisd.om. in.Dic ergo melius ꝙ fideicõmissaria substitutio est dupler: quedam em fit in re singulari.z de ista loquit ti.Inſtit.de sing. reb.p fideicõ.relic.Quedaz vero fit vniuersaliter siue de tota hereditate siue de parte.de ista loquit ti.inst.de fideic.her.

LEX I.

1 ☞ Instituti in primo gradu dicuntur heredes.
2 Statutum faciens mentionem de herede,an habeat locũ in bonorum possessore.z nu.3.vide nu.4.
5 Quando duo casus equiparãtur in omnibus statutũ habẽs locum in vno habet locum in alio.
6 Instituti in secundo gradu dicuntur esse substituti.
7 Substitutio alia simplex alia dupler.z que dicantur.nu.8.
9 Dictio simpliciter quid importet z quid significet.
10 Dictio,mihi,non impedit pupillarem substitutionem.
11 In vulgari etiã substitutione puta si testator dicat titũ extraneũ instituo z si heres nõ erit casus sit ei hr̃s.vz talis substõ.
12 Quãdo filius fuit institutus a patre z postea pater dicit si heres sit z moriatur in pupillari etate substituo mihi casum valet substitutio non obstante dictione,mihi.
13 Vulgaris substitutio est secunda institutio.
14 Vulgaris substitutio ideo vulgaris appellat qz vulgo z passim fieri potest a quolibet cuilibet.
15 Vulgaris substitutio quotuplex sit.
16 Quando aliquid fieri debet expresse verbis specialibus non sufficit quod fiat verbis generalibus.z nu.17.
18 Lex noua iuris antiqui correctoria quando aliquid requirit fieri expresse non sufficit in genere nec per verba generalia.
19 Licet illud quod generaliter dicitur dicatur expressum tamẽ illud quod venit in necessariam consequentiam ad actum expressum dicitur tamen tacitum.
20 Substitutiones contente sub breuiloqua dicuntur expresse verbis generalibus z non specialibus.
21 Quando breuiloqua fit substitutio duobus si alter eorum heres non erit alterũ substituo adinuicem tunc qrista breuiloqua fit per verba vulgaris substitutionis que contrariat⁹ pupillari sub illa breuiloqua non continet pupillaris sub verbis specialibus nec generalibus z substitutus matrẽ nõ excludit.
22 Vulgaris substitutio que cõtinetur sub expressa pupillari dicitur omnino tacita z non excludit matrem.
23 Substitutio vulgaris facta in vnum casum expressum.puta si heres non erit comprehendit omnes alios similes.
24 Substitutio vulgaris facta in vnuz casum,puta,si heres esse voluerit,extenditur ad omnes alios casus similes.
25 Exemplaria substitutio in vnum casum furoris extenditur ad alium casum furoris alterius.
26 Alios pulchros casus de vulgari z pupillari substitutione,vide nu.27.28.29.
30 Substitutus substituti cẽsẽt etiã substitutus primi instituti.
31 Substitutio facta in vnũ casum nõ cõprehẽdit aliũ qñ agit de excludenda psona verisimiliter magis dilecta a testatore.
32 Substitutio vulgaris qualiter z quibus verbis fiat.
33 Substitutio an z quando possit fieri sine institutione.
34 Effectus vulgaris substitutionis dicuntur esse quinq;.
35 Quelibet species transmissionis excludit substitutum.
36 Hereditas quedã est transmissibilis ex potentia suitatis quedam ex beneficio iuris deliberandi alia est transmissibilis quẽ fit ex beneficio legis vnice.C.de his qui ante aper.tab.
38 Transmissio ex potentia suitatis quomodo potest excludere substitutionẽ vulgarẽ cũ substitutio vulgaris tollat suitatez.
39 Questio potest esse nunquid transmissio ex potentia suitatis habeat excludere substitutum.
40 Tacita vulgaris substitutio non tollit suitatẽ hoc in casibus alibi positis.
41 Quando non sunt persone ad quas ex trãsmissione deueniat hereditas deuoluitur ad substitutum.z si non sunt substituti defertur ad fiscum.
42 Seruus non cogitur adire z facit venire substitutum.
43 Monachus magis equiparatur filiofami.quam seruo.
44 In dubijs opinionibus tenendum consulendum z iudicandum est pro ecclesia.
45 Filiusfami.repudiando hereditatẽ vbi adest substitutus vulgaris etiam pater admittitur.
46 Filiusfami.quando repudiat hereditatem.z habet coheredẽ: coheres per ius accrescendi excludit patrem.
47 Si substituta esset persona quã verisimiliter testator pretulisset patri.puta mater instituit filium impuberem z ei substituit fratrem suum si filius non sit heres admittetur frater ipsius testatricis.non pater impuberis.
48 Pater est institutus heres z sibi datus substitutus si pr̃ repudiet hereditatẽ nunquid admittat⁹ filius excluso substituto.
49 Monachus institutus si nolit adire itẽ seruus vel filiussa.an monasterium dominus z pater possint adire z quid si decesserint ante aditam hereditatem an sit locus substitutioni.
50 Quando est heres institutus habens substitutum vulgarẽ z substitutum per fideicommissum qui repudiauit hereditatem quis admittatur an substitutus,an fideicommissarius.
51 Heres potest cogi adire hereditatem nisi testator dederit ei substitutum vulgarem.
52 Quando in testamento reperitur clausula substituit vulgariter z pupillariter z per fideicommissum non videtur data licẽtia abstinendi.
53 Qñ adest institutus z substitutus an z qñ simul admittant.
54 Si institutus moriatur viuo testatore quo casu institutio est in casu quasi caduci locus est substituto.
55 Quando due species tendunt circa diuersa cõcurrunt z admittuntur in eadem dispositione.
56 Mutatio status instituti de suo vel necessario in voluntariũ, facit locũ substituto qui de necessitate est substitut⁹ ppter cõtingentiã future suitatis:mutatio status instituti,vt supra nõ mutat institutionem:nec facit locum substituto quãdo extraneus est substitutus qui non potest intrare locum suitatis.
57 Emãcipatio filij facit esse locum substituto sicut si interueniret mors naturalis quando facit locum suitati.
58 Testamentum an possit incipere a tacita vulgari ita qñ non requiratur esse confirmatum aditione.
59 Pupillo si sit facta pupillaris substitutio sub qua cõtinetur tacita vulgaris qui moriatur viuo testatore an admittat⁹ substitutus ex tacita vulgari.
60 Substitutio pupillaris si sit facta ventri z posthumi non nascantur,an admittatur substitutus ex tacita vulgari comprehensa sub expressa pupillari.
61 In substitutione expressa vulgari continet⁹ tacita pupillaris.
62 Tacita pupillaris contenta sub expressa vulgari nunqd admittatur mater.
63 Ius accrescendi transmittitur ad heredes qui impediũt vulgarem substitutionem z qui non impediunt.z nu.64.
65 Heres qui põt venire de iure ciuili si veniret per bo.pos.secũdum tabulas excludit substitutum.
66 Heres qñ post aditã hr̃ditatẽ fuit negligens adimplere volũtatem defuncti p annũ priuat⁹ hr̃ditate z admittit⁹ substitut⁹.
67 Bonorum possessio si cõpetit primo heredi viuo testatore excludit substitutum.
68 Testator si instituat duos vel tres heredes z eis vulgariter substituat Titium,an per aditionem vnius ex coheredibus excludatur substitutus.

69 Quando sunt substituti pauperes Christi vno repudiante semper admittitur substitutus nisi forte constaret expresse de voluntate testatoris in contrarium.

70 Si pater emancipauit filium cui fecit substitutionem pupillarem tacita vulgaris in ea contenta extinguatur.

Heredes aut. Diuidit in tres ptes, vt hic p Bar. & aduerte quia materia huius legis difficilis & vtilis est.

1 ¶ Ho. primo ex isto ter. q̃ instituti in pmo gradu dicunt heredes. Cõtra istud opponit Bar. vt

2 h c p eum. Põdera ista so. Bar. & ex ea collige, q̃ statutũ faciẽs mẽtionẽ de hr̃de. non haberet locũ in bonorũ possessore, nã cũ Bar. dicat q̃ bonorum possessor largo vocabulo venit appellatione hr̃dis, ppie: ergo appellatione hr̃dis non cõtinet bonorũ possessor. cũ ergo in statutis verba debeãt capi ppie, sequit q̃ appellatione hr̃dis non continet bonorũ possessor. & iste passus est male examinatus hic. & in l. j. ff. ad treb. ego instabo. Cũ Bar. & Bal. exp̃sse in c. si pr̃. de testa. in vi. ver. nũ quid appellatione hr̃dis. Pro ista pte vltra oẽs põdera. quã plures ter. primo ter. in l. j. in ver. velut hr̃des. ff. de bo. pos. he. pe. vbi dr̃ q̃ bonorum possessores sunt veluti hr̃des. Ad idem ter. in l. ij. in ver. vice heredum. ff. de bono. possess. text. in l. cum emãcipatus. in princ. in fi. hr̃dis loco. ff. de contratab. similis ter. in §. quos aũt. insti. de bo. pos. in ver. hr̃dũ loco. ista oĩa iura aperte volũt q̃ bo. possessor nõ fit ppie heres: ergo habet vice hr̃dis. & sic cũ in statutis verba sint ppie intelligẽda, nõ habebit locũ in bonorũ possessore. Confirmo, & subtilius q̃ fi

a ¶ Heredis. Ad a de Ange. consil. cxxxiij. anc. in q. vertente.

bũ heres signat ppie hr̃dẽ directo de iure ciuili, non aũt bonorũ possessorẽ neq; fideicõmissariũ. ter. est in l. stipulatio ista habere licere. in princ. in ver. ceterũ successorũ. cũ gl. in fi. b. ceterorũ. & ibi Bre. in iij. no. ad hoc. no. ff. de ver. ob. ¶ † Cõtrariũ

3 tenuit ipsemet Bar. quẽ alij sequunt in d. l. j. §. bonorum. ff. ad Tre. vbi tenuit. q̃ statutũ loquẽs de hr̃de habeat locũ i bonorũ possessore. mouet dupl̃r. vt ibi p eũ, & ad illũ ter. põt clare rũdere, q̃ illud ibi nõ est ex vi verborũ, & ex interpretatione exterisua. text. est formalis in l. q̃uis. in ver. hoc iure vtimur. ff. ad Tre. quẽ allega. Rap. Cu. in illo. §. bonorum. pro ista opi. Aler. in d. §. bonorum. addit rõnẽ: q. de stricta significatione vocabuli ad largã licita est extẽsio ex idẽtitate vel maioritate rõnis. gl. in fi. b. ad curationẽ, in aut. vt hi q obl. in pn. & ibi Bar. no. gl. in cle. j. in fi. eligat. de elec. & appellatiõe hr̃dis largo vocabulo venit bonorũ possessor. ¶ Pro ista eadẽ op. Bre. hic alle. in l. itẽ veniũt. §. fi. ff. de pe. he. & est corruptus. voluit allegare in §. vt aũt. & rũde. put rũdi ad d. §. bonorũ. Addit etiam rõnẽ q. bonorũ possessor subrogat loco hr̃dis. ter. est in l. ij. ff. de bo. pos. ergo virtute subrogationis est in materia exorbitãti q̃ dr̃ in psona extẽdit ad aliã. l. libertũ. §. senatusc̃ulti. ff. de ri. rup. no. Imo. in l. si vero de viro. ff. sol. ma. ¶ Tu aũt p ista parte põdera ter. in l. is. q. in ptãte. §. fi. ff. de ☞ tab. vbi cõditio dandi q̃ dr̃ impleri in forma specifica posita sub nõie hr̃dis si dederit hr̃di verificat in bo. pos. & tab. & de illo ter. facit mẽtionẽ Bre. hic, ad aliud, ppositũ. ¶ Sc̃o põt retorqueri ☞ Bar. ter. quẽ ipse allegat in l. hr̃ditatis app. ff. de ☞. sig. vbi hr̃ditatis appellatione bo. pos. cõtinet. põdera & bũ continet. q̃ denotat esse de ppria significatione vocabuli. ita Bar. in l. cui eorum. ff. de postul. §. affinitatis. & Bar. in l. hec verba. ff. de adul. ¶ Tertio pro hac parte põdera ter. in l. j. in ver. hr̃des extitisse. C. vſi lib. & ter. in l. fi. in ver. hr̃ditatis. & ibi Cum. ad hoc no. C. q̃ admit. ¶ Quarto adde illud. q̃ volũt gl. Bar. & oẽs in l. fi. C. de edic. di. Adr. tol. in gl. sup bo legitimo. & ibi Bar. in ☞. ḡro q̃ de testamẽto. q̃ vz de iure ptorio. ¶ Quinto fortiter

b ¶ An dictio mihi impediat pupillare substitutio, considera rationes Jas. q. & secundũ eas si pupillus abstineat vnde hr̃ pupillaris: cũ verba nõ couenãt: & ideo melior est rõ. q̃ illa verba habẽtur pro nõ posita. d. §. qui filio. Burgur.

stringit ter. in l. ij. in ☞. in oibus. ff. de bo. pos. tripliciter inducẽdo dr̃ ibi ter. bo. possessor in oibus est loco hr̃dis. põdera dictionẽ. in oibus. iurta. l. ij. §. furiosus. ff. de iure codi. vbi Ang. & Mod. in l. j. ff. de le. j. ¶ Sexto & forti dato. q̃ statutũ non habeat locũ in casu ficto, tũ q̃ casus verus & casus fict eqparant in oibus statutis hz locũ in casu ficto sicut i ppio. ita no. in l. Gallus. in §. & qd si tñ. ff. de li. & posth. vbi dicit habẽt Lan. bonos ter. in c. cu dilectus. & i c. ad audiẽtiã. de cle. nõ resi. & vtrobiq; no. Imo. & Abb. cũ ergo casus bo. possessoris & heredis eqparent. ergo &c. ¶ † Tertio, q̃ duo casus eqparant in

4 oibus statutis habẽs locũ in vno hz locũ in alio. q. est extẽsio passiua. allegat gl. ũ. in l. si qs seruo alieno suaserit. C. de fur. gl. in l. q̃ vero. & ff. de legi. Bar. in materia correctoria firmat in l. marcellus. in princ. ff. ad Tre. & idẽ Bar. in aut. & cu testor. C. ad l. fal. Et p ista vltima fundamẽta possunt tolli allegata i ☞ rium. & sic videas q̃ articulus est valde disputabilis p vtraq; parte. Solũ restat rũdere ad text. Bar. vbi pẽdent leges. & pphete. difficultas est rũdere ad ter. in l. in cõ dictionib. §. si patronus. ff. de cond. & demõ. Ad illũ text. rũdet subtiliter Aret.

dic in alio pposito. nã dr̃. q̃ iductio Bar. de illo ter. nõ est bona. nã in quãtũ dr̃. q̃ cõdones debẽt impleri in forma specifica. dr̃ ipse q̃ est reglr verũ. & nõ sumus in materia in qua debeat cõditio stricte impleri. q. in substitutionibus in quibus mutua interpretatio sufficit adimplere p eqpollens. ita firmant Bar. & oẽs in l. Ballus. §. & qd si tñ. ff. de li. & posth. nõ est mirũ, ergo si in illo. §. si pronus. cõditio implef p eqpollẽs. si sit bona, pos. Ista solu. & subtilis. nõ vz ad illũ ter. q. ter. Bart. in illa. in conditionibus. §. patronus. non loquit in aliqua substõne, imo loquit in legatis factis sub ḡdone negatiua si pronus heres nõ erit: fortius pronus. q venit p bo. pos. ☞ tab. non hz nisi quartã. Ego aũt vltra oẽs rũdeo ad illũ ter. no. nã i d. §. si patronus. libertus instituit extraneũ. a quo reliquit legata & patronũ preterit. deinde relinqt legata ab hr̃de extraneo si heres nõ erit: decidit ibi q̃ si veniat p bo. pos. ☞ tab. ad portionẽ suã deficit cõditio. si hr̃s nõ erit. Aduerte q. dico, q̃ pronus pteritus nõ hz a liberto aliud remediũ. nisi de iure ptorio p ☞ tab. ergo est necessaria bo. pos. etiã hodie q. nõ põt venire alio remedio de iure ciuili. ita Barto. in l. fi. C. vſi legi. & ibi expresse Aler. cũ ergo nõ possit venire nisi de iure ptorio: ista ḡdo. si heres nõ erit, in pronopterito intelligit de bo. pos. l. qui meo. in prin. ff. loca. & sic dũ dr̃ cõditiones debẽt impleri i forma specifica, intelligi dz si possint. sed illa cõditio in patrono nõ põt adimpleri: ergo hz bo. pos. Postes tenere, quã partẽ vis: tũ in materia odiosa nõ tenerẽ, q̃ appellatiõe hr̃dis veniat bonor

6 possessor, alias sic. ¶ Sc̃o not. ex hoc text. q̃ instituti in sc̃o gradu dicunt esse substituti. Et ☞ hoc opponit Bar. d. l. seq. §.

7 & si qs. ita etiã sol. vt hic per eũ. ¶ † Tertio no. q̃ tradit subtilitutio simplex. & substitutio duplex. exempla sunt in text. Et ☞ istud oppo. Bar. de. l. iam hoc iure. §. eod. & sol. vt hic per eum.

8 ¶ † Quarto no. ex isto ter. q̃ illa dr̃ dispositio simplex. q̃ vno orationis cõtextu vnã dispositionẽ cõtinet. Illa vero dr̃ duplex. que continet duo capitula diuersa. cõtinẽtia, vel dispositiones duas. ¶ Hinc dixit Bar. se alias dixisse ad qõnẽ de facto vt hic per eũ. Istud idẽ q̃ Bar. reassumit idẽ Bart. in l. §. si qs simplr. p illũ ter. ff. de ver. ob. cũ aliis cõcor. hic. & ibi traditis p Aler. p decisiõe Bar. habẽt Canonistę duos ter. quos alleg. Rap. cu. hic: bonũ ter. in c. is q ☞ formã. de elec. in vi. aliũ

9 ter. in c. j. & ibi no. Aut. de scrutini. † Adde tu gl. in c. preterea, in gl. ũ. in fi. simplr. de offi. dele. & ibi Bal. eã ad hoc no. precise p decisione Bar. hic. de isto verbo simplr habes etiã ter. in c. j. in fi. b. simplr. & ibi gl. & Bal. ad hoc no. de sum. tri. ¶ Ista decisio Bar. cõfirmat triplici rõne. nã simplr dr̃ rũderi qñ mihi addit, vel detrahit positioni. sed solũ negat vel affirmat. ter. est in l. ñ. in ver. simplr. & ibi Bal. ad hoc no. C. de do. pmis. ¶ Secũdo facit q. dr̃ simplr rũderi qñ rũdet ad literã. put iacet positio. ter. est in aut. de fideius. princ. quẽ ter. ita no. Bal. in l. in testamẽto. in princ. C. de suis & legi. ¶ Tertio facit q. dr̃ simplr rũderi, qñ rũdet sine difficultate. ita not. Bal. in l. manifestissimi. §. j. p illum ter. C. de fur. no. Bar. in l. coiri. per illũ text. ff. p

10 so. & ita teneo cõclusionẽ Bar. ¶ † Bl. in ver. Cai Seius he

b res mihi & no. ex ista gl. vera & approbata q̃ dictio, mihi, non impedit pupillarẽ substitutionẽ: nõ q. ☞ substitut pupillaris nõ succedat mediãte testõe, succedit tñ mediãte psona pupilli. q. heres heredis cẽsetur esse heres testatoris. Adde ad istã regulã q̃ est no. ad materiã pupillaris substõnis aliũ ter. in l. pe. in ver. illũ sibi. & ibi hoc no. Sal. & Bau. C. de impu. & aliis substi. & ibi dicti. in j. no. & retulit no. decis. Lud. Ro. Adde ter. in l. coheredi. §. fi. in verb. filii. & Bau. de ca. & Bre. in iij. no. j. e. Ad de aliũ ter. in l. patrika. in verb. mihi si. & ibi gl. j. e. Amplia istã regulã. vt pcedat, si testator dicat. si filius meus in pupillari etate decesserit. sit meus meus hr̃s. quid intelligit. q̃ sit heres meus mediãte psona pupilli. ter. in l. si quis filio. in princ. in ver. heres meus. ff. de leg. j. vbi Ant. eo. fin. ad hoc no. Lor. firmat. q. qua ratione abducitur dictio mihi vt glos. hic ita dictio. meus.

11 ¶ † Adde pro amplatione istius regule. q̃ ista regula non solũ procedit in pupillari substõne, & etiã in vulgari: ideo si testator dicat. Titiũ extraneum hr̃dẽ instituo. & si heres nõ erit, Caius sit sibi heres. nũqd valeat ista substõ vulgaris. vſ q̃ nõ. q. pecetat in forma: q. p vulgarẽ succedit testatori & i bonis testatoris. l. si ita scripti. §. q filio de fun. ta. Imo, si esset hr̃s, nõ posset substituere: reperio. q̃ Alb. de Rosa. tenuit ☞ nom. & determinat: q̃ erit vulgaris substitutio valida non obstãte dictione, si. bi. ita determinat Alb. sing̃r. in repetitione istius rub. mouet p istã gl. & ter. in illa. l. si ita scriptum. §. qui filio. nõ recordor alibi legisse. sed credo. q̃ non sit vera decisio. & consulerẽ ☞ nom. q. regula gl. hz locum in pupillari. nõ aũt vulgari. & q̃ istud sit verum apparet ex limitatione quam nunc pono ad istam regulam. ¶ Tamen pro decisione Alb. facit. q. qua ratione dictio, mihi, vel similis abducit de pupillari: eadem

lari: eadem rõne abijcitur in vulgari vt prędixi. Confirmo. q2 si abijcitur in pupillari, vbi posito, q̃ non esset pupillaris, sal-
tem valeret, vt vulgaris: quãto fortiꝰ in casu in quo esset in-
stitutus, maioꝝ debet abijci, cum non possit esse, nisi vulgaris:
nec in totũ substõ sit nulla. Tu aũt potes dicere, q̃ nõ est bo-
na extensio, de pupillari ad vulgarẽ: q2 pupillaris est magis
fauoꝝabilis fauoꝝ pupilli. Tñ p̃o decisione Alb. habes ca-
sum in l. fi. C. de her. inst. qui nunq̃ fuit põderatus ad hoc, vbi
testatoꝝ instituit Plotiũ hr̃ẽ, & ei substituit hoc modo. Sem
12 pronius Plotio hr̃s esto. & tũ vꝫ vt vulgaris. ¶ † Limita er-
go regulã istius gl. p̃cedere q̃n filius fuit institutus a patre, &
pr̃ or si heres sit, & moriaꝝ in pupillari etate, substituo Caium
mihi. isto casu vꝫ substitutio nõ obstãte dictione, mihi. er quo
filius fuit hr̃s patris substituti pupilli, quãuis immediate nõ
succedat patri, succedit tñ p obliquum mediãte p̃sona filij. &
ideo dictio mihi, nihil obstat. ita exp̃sse declarat ista gl. Si ve-
ro filius esset exhr̃datus, & pater diceret, si filius moriaꝝ in pu
pillari etate, substituo Caium mihi, tunc nõ imporꝝat pupilla
ris: q2 nec directe nec indirecte est hr̃s testatoris. Ita ad litez
rã limitat Pau. in l. p̃cibus. C. de impub. & aliꝰ substi. ita ẽt
limitat Pau. hic. Cõsidera ergo fm Pau. hic, & ibi q̃ rõ. d. §. q̃
filio. ex q̃ dictio, mihi, nõ impedit pupillarẽ substõnẽ q2 saltẽ
p obliquum est hr̃s testatoris: ideo ꝺꝛ vere substitutus mihi.
sed q̃n filius est exhr̃datus, si apponeret dictionẽ, mihi, nõ va
leret substõ, ſz in decisione Alb. substituo mihi instituẽdo ex
tranenm: & si hr̃s nõ erit, substituo sibi caium: dictio, sibi, non
põt verificari, nec directo, nec p obliquum. Considera q̃ text.
in d. l. si ita scriptũ. nõ vꝫ cõsiderare istã rõnẽ, ſz ideo, q2 est q̃s
dictio, mihi, hr̃ p̃o nõ adiecta: si istud est verum decisio Alb.
est vera. qua rõne dictio mihi obũcit de substõne pupillari ea
rõne in vulgari dictio sibi, & multo fortius: q2 in substõnibus
a ꝺꝛ fieri largiſſi. na interp̃etatio vt valeat. ¶ Extra gl.ª Bart.
examinat vulgaris subiẽtionis materiã p quinq̃ q̃nes, vt hic
p eum. Quid si substõ ſz a doctoribus nõ diffiniat, q̃ erat fa
ciẽdum fm Tullũ in lib. j. de off. cum hic Bar. tãto ordine p
23 cedat: credo, q̃ sic diffiniat: vulgaris substõ est scꝫa institu-
tio directa q̃ a quolibet & cuilibet fieri põt, pbo. q̃ diffinitio sit
bona. nã vt tradũt logici: ois bona diffinitio ꝺꝛ cõstare ex ge-
nere. & differẽtijs. Bar. in l. j. ff. de testa. idẽ Bar. in l. j. in p̃inc.
de acq. post. tũc sic, substõ vulgaris est scꝫa institutio: ideo po-
sui, q̃ est scꝫa institutio: q2 est generalis scꝫa institutio. Dixi
directa ad ꝺr̃iam fideicõmissarie, dixi postea q̃ a quolibet, &
cuilibet fieri põt. ista dixi: q2 pupillaris nõ põt fieri nisi a solo
patre filio pupillo i pt̃ate. exẽplaris nõ põt fieri nisi furioso,
& mẽte capto a pr̃e, vel mr̃e: ista a quolibet & cuilibet. ¶ Que
rit p̃imo Bar. quare dicat vulgaris substõ. rñdet q̃ iõ ꝺꝛ vul-
14 garis q2 cuilibet &, a quolibet fieri pt, vt hic p eũ. ¶ † Scꝺo q̃
b rit Bar. quotupler substõ vulgaris, & omissis verbis con-
cludit q̃ sit tripler, vt hic p eum. Quedã est exp̃essa spãliter,
quedã singulariter. q̃n casus singularis exp̃rimit: & penis. tria
exẽplia, & exẽplũ. est si hr̃s institutus capere nõ poterit, ifti-
tuo
Caium, certe istud vꝫ male dictum: q2 iste casus põt verifica-
ri infinitis modis. Põt eĩ verificari: si nõ poterit capere per
mortẽ, vel q2 incapax, vt in casibus enumeratis p gl. in §. lega-
ri. inst. de lega. Itẽ si casu impediak & consequenter de iure, vel
de facto. tunc sic Bar. §. dixit, q̃ substõ, si hr̃s non erit, est ex-
p̃essa spãliter, non singulariter: q2 illud, si hr̃s nõ erit. põt ve
rificari multis modis. ergo eadẽ rõne ista substitutio, si capere
nõ poterit, est exp̃ssa spãliter, non singulariter: cũ possit ve
rificari in pluribus casibus. Defendẽdo Bartolũ dic, q̃ est
magna differẽtia inter vnum casum, & aliꝰ. Nã substitutio, si
hr̃s non erit, ſz duas principales expositiones, id est, si heres
non erit, vel nõ potuerit, vel si alium hr̃dem nõ fecerit. l. cum
p̃ponas. cum si. C. de her. inst. In hoc alio casu non est sic si he
res institutus capere nõ poterit: est solum vnus casus impo-
tẽtie, q̃ non recepit istas expositiones, dato, q̃ illa impotẽtia
possit multis modis verificari, tñ semp est casus impotentie.
Ideo ꝺr Bar. q̃ est exp̃ssa vulgaris singulariter. Primo aũt
casu est exp̃ssa spãliter, & ista est p̃pria mens gl. vt hic per euz.
15 ¶ † Adde circa istã doctri. Bar. inq̃tum concludit, q̃ istud
est exp̃ssum q̃ ꝺꝛ verbis generalibus. Itẽ ꝺr Bal. in l. p̃etor.
in p̃in. p illum ter. ff. de ope. no. nun. vbi ꝺãt regulam q̃ illud
est exp̃essum, q̃s venit ex mẽte legis, vel sub generalitate ver-
borum. Confirma subtilius, q2 in ẽctibus, in q̃bus fit stricta
interp̃etatio, illud est exp̃essum q̃s est sub generalitate ver-
borum. d. l. fi. cum gl. C. q̃s cum eo. quãto fortiꝰ in vltimis vo
lũtatibus in q̃bus fit lata interp̃etatio. c. cũ dilecti. in fi. de do
natio. & quanto fortius in substõnibus, in q̃bus fit largiſſima
16 interp̃etatio: vt statum dicam, ſ. ¶ † Limita istam regulam
c quatuoꝝ modis. Primo c per gloss. singu. in c. inquisitores. in
d ver. exp̃esse. de here. in vj. vbi gl. singu. ꝺr q̃ q̃n respectuᵇ certe
p̃sone ꝺꝛ fieri mentio exp̃essa, nõ sufficit, q̃ fiat mẽtio verbis
generalibus: puta dicẽdo ꝯ quascunq̃ p̃sonas cuiuscũq̃ qua
litatis existãt, ſz regrit spãlis exp̃essio p demonstrationẽ p̃so-
ne. Idẽ no. Ant. & Imo. in cle. cõstitutionẽ. p illum ter. de elec.
17 & Ant. de bu. in cõsi. xxj. inc. q2 hic agitur. ¶ † Scꝺo limita, q̃n
lex regrit aliq̃d exp̃essum verbis, tunc non sufficit log gñalis
ter. ter. in l. fi. §. defensionem. C. de admi. tut. regrit q̃ tutoꝛ ex-
p̃esse promittat suscipere defensionẽ p̃o pupillo: pone q̃ p̃
mittat facere vtilia sub istis gñalibus comp̃ehẽdit defensio:
tñ dicas q̃ non sufficit, tñ Bar. in d. l. p̃etor. in p̃in. & in l. legi
timos. in p̃inc. ff. de leg. tuto. q̃s an sit verum, non dico nunc.
18 ¶ † Limita, q̃n lex noua correctoria iuris antiqui regrit ali-
q̃d fieri exp̃esse: tunc nõ sufficit in genere. nec p verba gñalia,
ſz ꝺꝛ nominatim fieri & spãliter. ita Ange. in §. si vero exp̃es-
sim. p illum text. in auth. de her. & falc. idem no. Ang. in d. §. il-
lud. p illum ter. in aut. de triẽ. & semiſ. sequit Ludo. in repe. aut.
silr. C. ad l. Falc. ſz illa iura nõ p̃obant dictum Ang. put vult
Aler. & Are. hic: q2 ſz dicant debere fieri exp̃esse, nõ dicunt, q̃
19 debeat fieri nominatim. ¶ † Quarto vltra scribẽtes adde p
limitatione, q̃ ſz illud, q̃ generaliter ꝺꝛ, dicak exp̃ssuᵹ, tñ illud,
q̃s venit in necessarium consequẽs ad actum exp̃essum, ꝺꝛ tñ
tacitum: vnde si miles, q̃ scit se habere filium institutum extra-
neum hr̃dem, in necessarium consequẽs p̃mat filium hr̃ditate,
& tamen ꝺr tacite. ter. est i l. sicut certi. i ver. tacite. C. de test.
mil. quẽ ter. nouiter ad hoc ibi ponderat Are. & reputat tenen
20 dum mẽti. ¶ † Adde ad doc. Bar. inq̃tum concludit. q̃ sub
stõnes contẽte sub breuiloqua dicunt exp̃esse vbis gñalibus
ſz non spãlibus. & sic matrẽ excludunt. ¶ Limitat singulari-
ter solus Are. hic, q̃n breuiloqua non cõtineret, nisi vnam, vt
est q̃n fit maioꝝibus, vel q̃n fit inparibus p̃sonis, quo casu vul
garẽ tñ continet. l. iam hoc iure. in ver. in vulgarẽ tñmodo. ſ,
eo. Certe illa vulgaris cõtineret. tunc non solum gñaliter, imo
spãliter, p̃obaꝫ: q2 dispositio facta p verba gñalia, q̃ non p̃t
verificari nisi in vna specie, cẽsetur esse spãlis. ter. est in l. ij. vbi
ꝺr. ff. de lib. & posthu. ita breuiloqua, q̃ non põt verificari nisi
in vna substõne dicek illã particulariter, & spãliter continere.
Confirmo vltra eum: q2 dispositio generalis que solũ põt veri
ficari in vna specie ꝺr spãlis, ter. est in l. si domus. in p̃inc. & ibi
Bar. no. ff. de leg. j. & in l. si heres. de optio. lega. ter. in c. ex par
te. j. & ibi gl. fi. ad hoc no. & Abb. de off. deleg. in ſ. ſ. tñ facit
quod no. Hem. in c. ne captãde. de cõcess. preb. vbi no. q̃ illud
ꝺr exp̃essum, q̃s sit generaliter etiã si genus non possit verifi
cari, nisi in vna specie: & hoc ꝺr no. ad p̃iuilegium requiritur
21 spãlem mentionẽ. ¶ † Vltra eum limita scꝺo mõ singu. istam
Bar. vt p̃cedat, q̃n breuiloqua sit verbis generalibᵍ, vos in-
nicẽ substituo. & nõ plus. tũc subiẽtones in ea cõtẽte dicuntur
generales. ſz si fieret breuiloqua institutis duobus, si alter eo-
rũ hr̃s non erit, eos substituo adinuicẽ: tũc q2 ista breuiloqua
sit p verba vulgaris substitu. q̃ contrariak pupillari isto casu
sub breuiloqua nõ continek pupillaris nec verbis spãlibᵍ, nec
gñalibus, & sic substitutus matrẽ excluderet. Ita ad literã de-
cidit singlr Bar. quẽ oino videas in l. Lucius. j, eo. vbi reser
22 uo dicẽdum. ¶ † Itẽ inq̃tum Bar. cõcludit, q̃ vulgaris, que
continek sub exp̃essa pupillari ꝺr oino tacita, ideo mater non
excludik. l. p̃cibus. fm verũ intellectũ. C. de impu. & aliꝰ subst.
Adde bñ facere illud q̃ decidit Bar. in l. ſz & ii qs. in §. quesi-
tum. ff. si qs cau. vbi ꝺr. q̃ illud, q̃ colligit solum p rõnẽ intelle
ctus, ꝺr oino tacitum. ¶ Successiue q̃rit Bar. nunq̃d sit da
re substõnẽ vulgarẽ partim exp̃essam partim tacitã. Substiti
tutio vulgaris facta in vnũ casum exp̃essum, si ille casus non
e eueniat, nunq̃d admittak substitutᵘˢ? vt si dicat si hr̃s nõ erit,
pone, q̃ noluerit, vel nõ potuerit: nunq̃d admittak substitutᵘˢ.
p̃imo vꝫ dicẽdum & q̃ sic p ter. in l. pater Seuerinã. ff. de con
di. & demõ. vbi ꝺr ter. q̃ si substitutio facta i legatis, si nolue
23 rit, non hꝫ locum si nõ poterit. ¶ † Er dictis Bar. habes re
f gulam & duas fallẽtias, q̃ substõ vulgaris facta i vnũ casum
exp̃ssum, puta si hr̃s esse noluerit. cõp̃ehẽdit oẽs alios sibi si-
miles, Limitat Bart. in casu, l. Julianus. ff. si qs omiſ. cã test.
Scꝺo limitat in tpe. difficultas est rñdere ad ter. in l. p̃r Seue
rinam. vbi substitutio facta in vnum casum, si hr̃s esse nolue
rit, nõ comp̃ehẽdit casum si nõ poterit. rñdẽbat Ray. de fozli. q̃ regula, Bar. & doc. p̃cedit q̃n substõ fit in hr̃ditate, secus
q̃n fit in legatis, vel fideicommissis particularibus, tunc sub-
stitutio vulgaris facta in legatis in vnum casum, si noluerit,
non comp̃ehẽdit alium casum, si nõ potuerit. ita loqtur text.
in d. l. p̃r Seuerinaꝫ. Facit, q2 legata non sunt ita fauoꝝabilia,
sicut sunt institutiones, vt p̃obaui isto anno: & hꝫ q2 in institu
tione testatoꝛ non p̃sumit incõtinẽti se corrigere. l. non ad ea.
ff. de cond. & demõst. secus in legatis glo. no.ᵏ in l. si te solum. in

a ¶ Extra gl. Que sit diffini-
tio vulgarꝫ sub
stituciõis, caue,
q2 ſ secũdã põt
opponi de breui
loqua & compẽ
diosa. Purpur.

b ☞ ¶ Quere
pler. Adde Jo.
and. & do. in c. si
pr̃. de testa. li. vj.
doc. i c. Raynu-
tius. de test. & ibi
p Barb. i repet.

c ☞ ¶ Primo.
Adde his qua-
tuoꝝ limitationi
bus Jaſ. i l. p̃etor.
in p̃in. ſ. de no-
ui ope. Purpu.

d ¶ Respectu. ad
de Alle. de Imo.
cõs. cxvij. inci. vi
so p̃cto. & accu
rate pensato. iij.
volu.

e ☞ ¶ Substi-
tutus. Est malũ
exẽplum, cuꝫ sit
gñale, dicat er-
go si noluerit,.
an contineat si
non poterit.
Purpur.

f ☞ ¶ Bto. no.
aũ totũ ecõtra: &
patet: q2 lex ad
ea, loquit fin le-
gatis. Purpur.

l.si quis instituat.ff.de her.inst. Ista dñia dãnat cõiter, q; ista substitutio vulgaris ita fiet in legatis, sicut in hr̃ditate.l.vnica.in fi.C.de cad.to.l.vt hr̃dibus.ff.de lega.iij. Vera sol.est.qd ter.in l.pater Seuerinã.nõ loquit in substitutione, ꝫ est trãslatio legati facta de vna psona in aliam̃ penam eius, q̃ non vult parere cõditioni, nam filia ibi noluit nubere: ideo in eius penã legatum sibi auferr.z transferr in alium: ideo nõ cõprehẽdit aliũ casum, q̃ expressum.z rõ est dupler. Prima, q; cũ trãslatio fiat in penã, certe in penalibus dz liquidissime constare, ter.est in l.in testamẽto.ij.ff.de cõd.z demõ.quẽ pro sing.alle, Bal.in c.j. qualiter dñs de ppie.feu.priuek. Secũda ratio est, q; ibi translatio debebat fieri ob penaz, at vbi non est delictũ ibi non est pena.l.aliud est fraus.ff.de ver.sig.z ita ad illũ terr. dicunt Bar.z oẽs Mod.ibi, z no. Bal.i l.cũ proponas. C.de her.inst. Jmo.in l.ex facto.mag.ff.eo.z ex hoc habes tertiam limitationem ad regulam Bar. Ista cõmunis solutio nũc mihi non plz, q; non est verum, q̃ ibi trãslatio legati fiat in penam, probo, q; ibi filia nihil poterat perdere, probat, legatum prędũ fuit iustũ filie, si nuberet tali, z sic legatũ erat cõditionale: ergo. pẽdẽte cõditione, filia nullum ius habebat: ergo nihil põt amittere: ergo non põt dici trãslatio in eius penã, z sic iõ dt ibi Raph. Cu. q̃ semp dubitauit sup illo ter. Ad.l.cõmodissime. de lib.z post.ś. Bar. se remittit de solutione. Ultra Bar. respond. ad illã legẽ, primo, q̃ lex regrit pro forma, q̃ posthumus omni casu inueniat se institutũ, vel exhr̃datum. vñ formalis actus non põt impleri in equipolẽti, vt Alex.in l.j.ś.de lib.z posth. secus est in vulgari. Scõo rñde, q̃ hic in questiõe Bartoli exprimit casus, q̃ tacite inest in substitutione vulgari. l.cum proponas. C.de her.inst. ergo expressio eius, qs tacite inest, nihil operatur. l.iij.ff.de lega.j. Sed in l.cõmodissime, exprimit casus, qui tacite non inerat. Itẽ nõ obstat, l.si cũ dotẽ. ff.so.ma. q; loquit in Ictibus, in qbus fit stricta interpretatio,

24 nõ in substitutionibus, in qbus fit largissima. ¶† Reassumo istã regulã: q; materia substitutionũ est vtilis, z pcipua. Substitutio vulgaris facta in vnũ casum, puta si hr̃s esse noluerit, extẽdit ad oẽs alios casus similes, q̃ ibi pñt cõuenire. Istam regulã (vt dixi) tradũt Bar.z doc. hic, z in d.l. Gallus. ś.z qd si tm̃. cũ suis concor. Adde, q̃ istius regule dupler est rõ. Prima q; in substitutionibus dz fieri largissima interpretatio, vt p doc. post gl. ibi in d.ś. quid si tm̃. Scõa ratio, q; prouisio testatoris facta in vnũ casum porrigit ad alium in quẽ testator verisimiliter prouidisset, idem si de tali casu cogitasset, text. est no. in l. Titius. ś. lucius. z ibi Bar. z alij. ś. de lib. z posth. z ibi dicek. facit l. tale pactum. ś. fi. iuncta gl. no. ff. de pact. Pro ista regula adde duos optimos ter. in l.si. C. de inst. z substitu. vbi substitutio vulgaris facta in vnũ casum particularẽ, si posthumus non nasceretur non trahek ad aliũ, si nascak. z moriak. z ad hoc illũ ter. no. Bar. Ang. z alij ibi. Bald. in l.cũ proponas. C. de he. inst. Ang. z Alex. hic. Ang. in l.si paterfa. ff. de he re. insti. Ad idẽ est ter. bonus in l.si. vbi Bar. z alij notãt. C. de

25 posth. her. inst. ¶† Scõo pro ista regula adde illud, qs dicit Bal. in l. humanitatis. in iij. questio. C. de impub. z alys substit. vbi tenet, q̃ exemplaris substitutio facta in vnum casum furoris extenditur ad alium casum furoris alterius. Tertio adde Bar. in no. terminis in l. ex facto. ver. quero ergo vtrũ. j. eo. vbi substitutus, filius moreret in furore succedit, si filius efficiat sane mẽtis: sed remaneat surdus vel mutus, z no. q; quilibet diriret contrarium. Quarto adde, q̃ substitutio facta filio sub conditione, si filius efficiat presbyter, verificatur, si nõ fuerit presbyter, sed decessit sine liberis ppter effectũ resultantem ex presbyteratu. s. cautio liberorũ. Unde cõsiderato effectu, sufficit eam impleri p equipollẽs. ita dicit Alex. cõsi. xcvij. iij. vol. incip. visa parte testamẽti. Ho. hãc decisionem q; (si vera) profecto est multum no. Quinto adde, q̃ substitutio facta in singulari vni psone ex duabus institutis extenditur ad pluralem ex presumpta volũtate defuncti. ter. est in l. ex duabus. in prin. j. eo. z in l. q duos. in prin. j. de reb. dub. z l. qui ex liberis. in prin. j. de bo. pos. fm tab. Sexto adde q̃ pro ista regula bñ facit. Nam si testator relinquat fundum toto tẽpore vite sue fruendũ vxori sue ea manẽte in viduitate post in ortẽ relinquit illum fundum Titio mortuo testatore, hec mulier statim nubit, ille Titius statim debet habere fundũ, z non expectare mortem vxoris. Jo. and. post Richar. malũb. in addit. Spec. tit. de secũ. nup. sup rub. Sequitur Bart. in repe. aut. hoc locã. C. si mul. secun. nup. vbi late Alb. de Ros. z Bal. mo. in l. si mater. C. de inst. z subst. cũ concord. quas alias ibi dicit Pau. ca. in l. si quis heres ita. ff. de acq. her. vbi moder. ibi tamẽ Ludo. allegat in contrarium ter. in l. vxori vsumfructum. ij. j. de vsuf. leg. Tamen ibi verba testat. erant magis clara. vt apparet ex serie litere ibi ad istam regulam adde illud, qs singulariter dicit se consuluisse Raph. Ful. in l. si. C. de inst. z subst. vbi, refert

26 q̃ habui consulere in pulchra questione. † Testator miles filios habẽs instituit fratrẽ heredẽ vniuersalem, z si contingat fratrẽ premori vno testatore, substituit vulgariter z per fideicommissum hospitale magnum q̃ voluit in casu isto esse heredẽ vniuersalẽ: euenit, q̃ mortuus est prius testator superstite adhuc fratre: postea frater existens in longinquis partibus z ignorans testm̃ fratris, mortuus est hereditate non adita: est questio inter hospitale magnũ z filios fratris: filij dicunt qs hospitale non dz admitti ex substitutione: dt Rapha. Fulgse consuluisse de facto q̃ imo hospitale admittak ex substitutione: q; ꝫ substõ vulgaris fuerit expresse concepta in casu, si moriak frater vno testatore. tũ cõtinet etiã aliũ casum, qñ supuerit post ipsum testatorem: sed mortuus est hr̃ditate non adita: q; vterq; casus spectat ad vulgarẽ substõnẽ. z dt, q̃ ista decisio est bene no. q; quotidiana: z facit regula quã dedit ś. q̃ substõ dz largissime interpretari ꝛc. ¶ Octauo ad istã regulaz adde alium no. casum simile precedenti. pone testator instituit filios heredes, z eis substituit Titiũ fratrẽ testatoris: z si contingat Titium premori, vno testatore substituit filijs suis Caiũ. pone q̃ Titius frater superuiuat, post mortẽ testatoris, ꝫ postea moriak non adita hr̃ditate, vel repudiata, certe casus scõo loco substitutus admittek ad hr̃ditatẽ: q; ꝫ sua substõ sit concepta in casu, in quo contingat fratrẽ mori añ restõrem: tũ comprehẽdit etiã alium casum: cum non adita hr̃ditate moriak. ita no. determinat Jo. de Jmo. in cõmento. c. Ray. de testa. in materia vulgaris substõnis. vbi reprehẽdit Ang. qui tenebat cõtrarium in l. pater filiũ. ś. j. j. eo. z in hac. l. ś. j. idẽ simplr ꝫ Alc.

27 hic. ¶† Nono adde illud q̃ no. consulunt Zu. Ro. in cõsi. lvj. inc. in casu ꝓpositio. vbi cõsulunt. q̃ substõ facta sub ꝯditione, si filius nõ esset in rerũ natura, trahit ad alium casum, qñ filius esset in rerũ natura, z in pupillari etate decesserit mortus pregula supradicta fundata. in ś. z quid si tm̃. allegat etiã ad hoc in terminis gl. no. l. qui habebat. in gl. in verbo pubes. j. e. quã gl. ibi a Zio sensu ad hoc ponderat Jo. de Jmo. z ibi dicetur.

28 ¶† Decimo adde illud, qs no. decidit Bal. in l. si. C. de instit. z subst. vbi querit, testator instituit ventrẽ vxoris sue i. fdẽ vniuersalem. z si posthum' moriat in pupillari etate, vel qcũq;, substituit Titiũ: pone, q̃ posthumus non nascak. z hic euenit casus non dispositus a testatore, determinat Bal. q̃ substitutus ex substõne admittak. alleg. ter. in l. ab exhr̃dato. ś. fi. iuncta gl. vbi etiã Jmo. idẽ tz. ff. de leg. j. tenet etiam Bar. hic. in iij. q. prin. in secõ effectu de vulgari substitutione. circa finẽ: vbi di-

29 cet. ¶† Undecimo z vltimo facit q̃ no. decidit Bar. in l. quã diu institutus. per illũ ter. ff. de acq. her. vbi ponit casum valde quotidianum. Testator instituit filiũ pupillũ. z si filius moriat in pupillari etate substituit Titiũ. z qcunq; decesserit Titi' sine liberis, substituit Sẽpronijs: pone. q̃ moriak Titius ante pupillũ: deinde decedit pupillus: añ ei succedat Sempronius vigore pupillaris substõnis, videret. q̃ non: q; Sempronius erat substitutus Titio, non añ pupillo. z p fideicõ. ¶ Contrarium determinat Bar. p illum ter. in ver. is añ. vbi dt ter-

7 is añ. qui tertio gradu scriptus est. si primo deliberãte. scõs decedat ipse põt succedere. idẽ ꝫ Ang. z Mod. ibi. z Bar. in consi. qd incip. quidã noie meus habẽs filiam noie vanam ꝛc. Pau. de ca. late in consi. xxix. incip. presens dubium formari. Alex. in consi. j. inci. perspectis verbis testamẽti. in j. vol. z ita sepe z sepius consului de facto. adhuc cõsulerẽ idẽ. q̃ vis Jũ teneat Old. in consi. clxxvij. incipi. testator. in vltimo suo teito. sic dixit. z Jo. And. in addi. Spe. in ti. de testa. ś. j. in addi. mag.

30 ver. occurrit etiã nouissimus casus. ¶ Pro ista parte facit fortis rõ, q; substitutus substituti censek etiã substitutus primi instituti. ter. no. in l. si Titius. z ibi Bar. z gl̃ꝫ no. j. eo. vbi dicetur. z est ter. in l. cohr̃di. in prin. z ibi Bar. z alij no. j. eo. ¶ Itẽ pro opinione Bar. vltra fundamẽta sua que possent fieri ea di. facit potissimũ regula. l. si Titius cohr̃di. j. eo. nã substitutus substituti censent etiã substitutus primi instituti, vt ibi dicã. z ponã istã qõnem. Scõo facit q; in substitutione sit largissima interpretatio. z sic ut ertẽdo de vno casu ad aliũ. l. Bali', ś. z qd si tm̃. ff. de lib. z posth. z hic p Bar. z ulã decisionẽ Ord. z Jo. and. reprehendit etiã Ure. in l. si matre. ś. j. j. cod. z in d. quãdiu institutus. z ita teneas tadicãdo. z consulendo. Contra tamen istã decisionem fortiter stringit ter. valde not. in l. q habebat. j. eod. vbi in substitutione pupillari non censek substitutus pupillariter. Eade que ibi dixi. ¶ Contra tamen decisiones supradictas presertim contra decisionem Raph. Fulg. z sequacium duo fortiter vrgent. Primum in Zium est gl. ord. in verb. excludi. in l. si mater. ś. j. z ibi Baldus. j. eodem. eam expresse tenet vbi concludit glo. z Bald. quod substitutio vulgaris limitata sub conditione, si filius, viuo patre, moriatur

riatur, oīno cessat, si filius moriat post mortē patris, ꝙuis hereditate nondū adita. & subdit generalius ibi Bald. ꝙ substō vulgaris facta sub vna cōditione nō cōcipit aliā cōditionē. Iz ista rō est falsa: qz est ℨ iura, que superi⁹ allegaui, ꝙ ista regula. ¶ Confirmat ista pars & illa gl. qz Iz substō facta vno casu cō prehēdat alios, vt dixi. tū substō facta sub vno tpe nō extendi tur ad aliud tpe. est in l. si ita quis. ℨ. c. Bar. & oēs hic. tū ad hoc posset subtiliter rīderi, ꝙ ista regula procedat, qñ substitutio fit sub tpe certo. tūc nō cōprehēdit aliud. ita ꝓprie loquit⁹ d. l. si qs. & ratio est vt ōt ibi Bar. qz testator restringēdo se ad certū tēpus vī omne aliud tēpus excludere. l. imperator. ff. de postulā. Iz in casu nō tps est incertū. ¶ Scdo ℨ predicta fortiter facit, qz substitutio facta in vnū casum nō cōprehēdit aliū, qñ agit de excludēda psona verisimiliter magis dilecta. testatori. ter. est in l. fi. C. de instit. & substitu. vbi substitutio vulgaris facta in vnū casum si posthumus nascatur, non extēdit ad aliū, qñ posthumus natus decessit impubes, qñ est mater, qz est psona magis dilecta, alias secus: sed qñ non supest mater, tūc cōprehēdit aliū casum. ita ter. ibi. & p illū ter. datur quarta limitatio ad regulā. ℨ. traditā, ita tz Bart. in l. si mater. ℣. j. vbi ita intelligit gl. ibi. ℨ. eo. Pe. de anch. in consi. cclvj. inci. ex serie testamēti, & facit vna viua ratio: qz vna fortior psumptio tollit aliā vulgatā. l. diuus. ff. de in inte. rest. Item verisimilitudo maior tollit minorē. Bal. in l. siue possidetis. in fi. C. de pba. iō in supradictis habes considerare qūo formenk terminī: qz si esset psona magis dilecta, non admitteret substitutus ex alio casu. & sic habes regulā cū quatuor fallentijs, sed quasdā alias limitationes tradunt Aler. & Are. hic, sed predicte sunt magis substantiales. ¶ Tertia principalis q. Bar. est, qualiter fiat substitutio vulgaris, & qbus verbis, & ita erit expedita secūda principalis qō Bar. teneo ꝙ nō sit dare substitutionē vulgarē ꝓprie, nisi precedat institutio expressa aut saltem tacita, vt declarat Bal. hic, & Bal. in Lante. C. cōia. de succes. Probatūr rōne qz cū substitutio sit secunda institutio, prout diffinit glo. in rub. ℨ. eo. approbata. Ad hoc ergo vt sit bona diffinitio dz conuerti cum suo diffinito, vt dixi. ℨ. eo. in rub. ¶ Sed pondera ꝙ Bar. distinguit hanc questionē in duas. Primo querit, an possit esse substitutio sine institutione, circa qō ter. in l. Gallus. in prin. pōt reto⁹queri inuitabiliter ℨ Bar. & sic alie leges similiter que ponunt eū casum iungendo. ℣. in omnib⁹. in ea. l. Gallus. nā ter. in ℣. in oibus. ōt ꝙ in omnibus speciebus supra traditis, & sic in dispositione galli est necesse vt instituat vnc filius in aliqua parte. & subdit qz alias videret eum exheredare post mortē. z nihil vz. ibi est ter. formalis ꝙ in l. Gall⁹. non sufficit filium instituere sub conditione ꝛc. si ergo sufficerent illa verba conditionalia, vt ōt Bar. ter. supfluo requirerēt filium institui debere in aliqua parte. Barto. ibi & in illa l. Gallus. in prin. vbiqz ōt, ꝙ ille. ℣. in oibus. itelligitur de facta institutione que resultat ex illis verbis conditionalibus si filius nō erit heres: qz ista solutio est de directo contra illū ter. probo dum ōt ꝙ necesse est filium institui in aliqua pte. Pōlera ter. dum ōt in aliqua parte. nā si loqueret de tacita institutione, illa semp est de totali hr̄ditate. cū ergo dicat ꝙ debet institui in aliqua parte, necessario loquit⁹ de institutione testatoris: ergo tacita non sufficit. Pau. de ca. in illo. ℣. in oibus. ōt ꝙ dīs Cato saccus qñ fuit Bononie ad disputandū allegauit ei illum ter. & rīdet ad illum ter. ꝙ loquit⁹ qñ filius erat exhr̄datus. Iz parcat mihi. qz ter. ponit duos casus qñ institut⁹ exheredatus. dicā plenius in d. l. Gallus. in prin. vbi disputatur ille articulus. Non omitto etiā ꝙ Aler. & Mod. alleg. aliū ex. in quo est substō sine institutione in l. ex facto etiam. & ibi Bal. & Jmo. ibi de her. inst. Hā dicunt Mod. ꝙ Sempronius non venit ꝓprie ex substōne, sed ex institutione. ¶ Quarto principaliter querit Bar. quot sint effectus vulgaris substōnis, & refert ꝙ sunt quinq. Primus effectus est, qz facit substitutum admitti si instituti non sit heres. Et circa istū primum effectum Bar. formal. vij. qōnes. ¶ Circa primā qōnes Bar. dum Bart. & oēs concludunt, ꝙ si institutus repudiet, quāuis posset p beneficium restitutionis restitui, istud beneficium non impedit substitutum, cū Bar. tenēt oēs hic, idem tenuit Bar. & alij. in l. quandiu. instituti. de acq. her. sed ego allego tibi ter. qui obstat in l. qō si minor. ℣. Sceuola. ff. de min. secundū quē ter. limita decisionē Bar. hic, inquātum Bar. dicit, ꝙ ea que sunt de iure speciali, non considerant. In contrarium allego fortē ter. in l. non quocūqz modo. ℣. j. ff. de legat. j. Rīdeo ꝙ ea que sunt de iure speciali non sunt in considerātione, nisi postꝙ fuerāt impetrata. ōt Bar. in l. fi. C. de sen. pas. Istud est qō ōt ter. in l. non quocūqz. ℣. j. ℣. deinde postea euincatur. ergo non est in effectuali consideratione, nisi sequāt. ita enā procedit alius ter. in l. interdicit. ff. de cond. & demō. Hāc decisionē Bar. ampli⁹ procedere etiā si esset restitutio que ipso iure cōpeteret absqz ꝙ cōcedat a pretore viuo, vt in suo, ꝙ repudiauit hr̄ditatē patris. Hā pōt intra tres annos reuocari repudiationē. l. fi. C. de repud. here. tū substitutus admittit. gl. in l. fi. C. de repud. here. vbi dixi. glo. & Bar. in l. si qs suus. ff. de iur. delib. Bar. in d. c. quādiu. facit. qz datio vulgaris substituti tollit existētiam suitatis. Confirmo, qz būficium restitutiōis in integrū competēs minori est fortius, quā illud, ꝙ cōpetit ipso iure. l. fi. de acq. her. Anteꝙ procedā vltra † pondera tu, prouecte. in ij. q. Bar. velle, & tenere, ꝙ qlibet species trāsmissionis excludit substitutum. Considero ergo, qō in iure nostro nō sunt nisi tres species trāsmissiōis, & nō plures ꝓncipales, nā Iz regula, sit ꝙ hr̄ditas nō adita nō trāsmittit. l. vnica. ℣. in nouissimo. C. de cad. tol. tū sunt tres spēs transmissionis & nō plures, in qbus hereditas non adita transmittit. † Quedam est transmissibilis ex potētia suitatis. Quedā beneficio iuris deliberādi, de qua in l. cū in antiquioribus. C. de iure deli. Tertia ex beneficio. l. vnice. C. de his q ante ape. tab. Iz Bar. se inuoluēdo videat facere plures in l. ventre. ff. de acq. he.] Ponderā ꝙ ista trāsmissio, [a] que fit ex potentia suitatis, hz tīn locū in hr̄ditate pr̄is habētis filiū in ptāte. l. apud hostes. C. de suis, & leg. her. Quedā est ex būficio iuris deliberādi. & ista hz locū in oi hereditate. † Quedam est. & est tertia, que fit ex būficio. l. vnice. C. de his qui ante aper. tab. & ista habet tīn locum in hereditate ascendentium, vt transmittatur ad descendētes tantum. & ista perpetuo no. & est ratione sanguinis: non ad quoscunqz extraneos. Logita, ꝙ Bar. in ista. j. q. vult ꝙ in quacūque] specie trāsmissionis substitutus excludat. Iz eīm formet ꝓncipalem. q. in trāsmissione, an ille in quē transmittit hereditas beneficio iuris deliberādi excludat substitutū: tīn in decisione alle. l. vnicam. C. de his q ante aper. ta. que loquit⁹ in transmissione, que fit rōne sanguinis. Allegat postea Bar. ad hoc. l. si quis filium. in ij. rīn. ff. de acq. here. & ita loquit⁹ in trāsmissione, que fit rōne suitatis: ergo loquit⁹ in omni specie trāsmissionis, & in oibus vult, ꝙ substitut⁹ excludat.]Pondera tū qūo Bar. potuerit log. in l. si quis filium, ꝙ iō in transmissione ex potentia suitatis excludat substitutum. & ꝙ ita intelligat ille ter. cōtinuādo eū cum ꝓin. In principio loquit⁹ qñ erat substitut⁹, ōt que Bar. ar. qō in ij. rīn. dz etiā intelligi, qñ erat substitut⁹. Istud videt non posse stare: qz ꝓ datione vulgaris substituti tolleret suitas: & vbi est vulgaris substitutio, impedit trāsmissio ex potētia suitatis, & ius trāsmittendi hr̄ditatē. ita firmat Bar. in l. si filius heres. in prin. ℨ. de li. & posth. † qūo ergo pōt cadere ista dubitatio, ꝙ transmissio ex potētia suitatis ex cludat substitutū vulgarē, cū substitutio vulgaris tollat suitatē, & tāto fortius, qz ter. in illa. l. si qs filiūfa. in ij. rīn. loquit⁹ de trāsmissione hr̄ditatis, q̄ fit ex potētia suitatis: non ōt qō haberet substitutum, nec istud pōt colligi ex cōtinuatione, vt ōt Bal. rō: qz ter. in d. l. si quis filium. ponit casum penitus separatū a ij. rīn. nā in ꝓinc. loquit⁹ qñ vnus extraneus instituit filiūfa. in ij. rīn. loquit⁹ qñ pater filiusfa. moriat ab itestato: & sic sunt casus adeo separati, ꝙ non comprehēdunt. Ita etiā reprehendunt Jmo. & Aler. in d. l. si qs filiū. † Teneo ergo, ꝙ ille ter. inepte allegetur p Bart. Itē teneo, ꝙ assumptū vī falsum, ꝙ qō possit esse, nūqd trāsmissio ex potētia suitatis habeat excludere substitutum: ex quo substitutio tollat suitatē, & sic impedire effectum suitatis fm cōia. † Nisi salues Bar. in casibus, & fallentijs de qbus in d. l. si filius heres. qū datio substituti non tollit suitatē. nā qñ esset vulgaris substō tacita illa nō tollit suitatē, vt dicemus in d. l. si filius heres. ¶ Adde ꝙ idē, ꝙ Bart. hic tz etiā Bar. Bal. Pau. & Aler. in l. cum ꝓponas. C. de here. insti. & Bar. & no. in l. si paterfa. ℨ. de her. inst. sua. Bar. in l. sed & si pro dote. ℣. fi. ff. de leg. prestā. vbi ōt, ꝙ ista est noua inuestigatio. sequitur Bal. in l. cum antiquioribus. in ij. quest. C. de iur. delib. & in l. ꝙdiu. vbi ponderat glos. ad hoc. C. qui admit. & in l. apud hostes. C. de suis & legi. & ista est cōis sntia. ¶ Contrariū tenuit vbiqz Ang. hic: & in d. l. si paterfa. & l. cum ꝓponas. & in consi. lxxxviij. inci. qdam. Nicolaus. & Sal. p aliqua bona. in d. l. cum in antiquoribus. mouet qz text. in d. l. si paterfa. in quo se fundat Bar. requirit, ꝙ alium faciat heredē, mutata conditione, sed hic non mutatur conditio, ex quo heres moriat: qz ibi la non est mutatio, sed extinctio. Sed ad hoc Bar. rīdet in d. l. si paterfa. ꝙ dum loquitur de mutatione conditionis, facit vt exprimat casum magis dubitabilem. Item ꝓ Ang. facit: qz prouisio hominis expressa, & sic substitutio dz facere cessare prouisionē legis: que est trāsmissio, p regulam. l. fi. C. de pac. cō. & l. z hz. ℣. cum qs. ff. de precā. probo in specie. nam substō. q̄ est expressa prouisio hominis facit cessare ius accrescendi. l. ij. ℣. si duo. ff. de sec. tab. Alibi dicit ter. ꝙ substitutus a testatori prefecta vocatis a lege, ita text. in l. fin. C. de nece. seruis he.

[a] ¶ Pondera ꝙ ista trāsl. hanc ampliationē declarat ex dicto Aler. in l. apud Julianū. ℣. idem Julianus. versi. vl. j. ad Trebel. Purpur.

[b] ¶ Qui admitt. Vide. l. illud. ff. de acq. her. & hic Alexand. refert. Purpur.

rem:&c. Solue dū primo dz q̄ promissio hominis &c. est verū, q̄ facit cessare prouisionē legis extraordinariā: non aūt ordinariā, z gñalē. gl. Bar. z doc. vbi dixi i l. ij. C. de iu. emphy. Bar. in d. l. fi. C. de pac. cō. dū oicebat, q̄ substitutio facit cessare ius accrescēdi. Rñdeo dupl̄r primo dico, q̄ iō substitutio facit cessare ius accrescēdi q̄ ē quedā tacita substitutio. l. si Titio. §. Julianus. ff. de le. ij. ideo exp̄ssa facit cessare tacitā. l. cū ex filio. j. e. Secdo rñdeo. z dico fundamētali⁹, q̄ testōr nō puidit de substituto nisi eo casu, quo instituti⁹ nō esset heres. nec aliū faceret heredē. d. l. p̄fa. Titiū. de her. inst. Dz in q. nr̄a institut⁹ facit aliū hr̄dē būficio trāsmissionis ergo cessat substitutio. Confirmo q̄ testōr dādo substitutū p̄sumit cogitasse put vult lex. Bar. l. vt iurisiurandi. §. si liberi. ff. de ope. libe. Sed lex vult, q̄ substitutus ita demū admittat, si primus institutus non fuit heres, nec alium fecit hr̄dem: ergo testōr p̄sumit istud voluisse. Contra Bar. vī fortius obstare: q̄ leges in q̄bus se fundat Bar. nō probāt: nā tex. i d. l. si q̄s filiū. in ij. rū. nihil probat. vt

a ¶ Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

b ¶ Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

c ¶ Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo. b

d ¶ Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

Ostēdi. Iste a cōclusiones tollūtur. nā text. dū loqtur de desiderio. intelligit, stā te posteritate, q̄ acceptet. ea em̄ repudiante esset desideriū. q̄s substitutus adiret. l. si q̄s filio. in fi. C. de inof. test. nec vtiq; substitutus hz spē. viuēte hr̄de. l. j. §. si impuberi. ff. de col. bo. l. ū. §. item dum. j. e. Burp.

Monacho. Adde Bar. in l. si ita quis. in §. si cui. ff. de leg. ij.

Magis. Adde Spe. ti. d sta. mo. vī. x vij. Ar. in c. statutū. xix. q. j. An. de bu. in c. cū ad monasterū. de statu mo.

Testis. Adde. c. monachi. xxvj. q. j. Spe. ti. de teste. §. j. vers. ad c de mōacho. Nō test quoq; ee testis i testamēto. Bal. in auth. d gressi. C. de sacr. san. ec. Ang. cōs. ccxxxiij. quedam dña Margareta.

turis antiq. & est ꝫ regulã. l. is q heres. ff. si. & l. si qs wꝫi bona. ff. iussum. ff. de acq. her. ergo cũ sit ius correctorũ dꝫ restringi quãtũ esset possibile. l. ꝑcipimus. in fi. C. de app. ergo debet restringi, qñ filius nõ hꝫ substitutũ: qz illo casu satis operat, non dꝫ extẽdi, qñ esset substitut⁹, & cõsequẽter in ꝓiudiciũ substituti. & qs d. l. si. sit correctoria, firmat Bart. & alꝫ post eũ in d. l. is, q heres. & Ang. in d. cõsi. rej. Tãñ infert, cũ sit correctoria, [a] non extẽdit ex idẽtitate rõnis. ¶ Septimo & vlt. ꝓ o ista ꝑte facit ter. in l. quidã ita in testõ scripserat. ff. ad treb. vbi substitut⁹ excludit illã trãsmissionẽ, de qua in ter. & illũ ter. ad hoc ponderat Raph. Cu. in l. si ꝑfa. §. de he. instit. ¶ Per ista vꝫ, q illa opi. sit de iure verior. Quid tenendũ: licet passus sit disputabilis, teneo opi. Bar. quã (vt dixi) tenuit Ang. sibi Zius cõsi. rej. qs inci. sancta Carmelitarũ religio. ꝑ ter. in d. §. similiqꝫ modo. inducẽdo vt §. induri. & ille ter. multũ me mouet. Scõo moueor fortissima ratiõe, quã etiã sentit Bre. hic, hꝫ iducit alia via. Clarũ est, q dispositio. d. l. si. §. j. q̃ vult, q filiofa. repudiãte hereditate sibi delatã admittat pater, est inducta in fauorem ꝑis volẽtis adire: qz de iure ffozũ nõ poterat. Lis qui heres. §. fi. & l. si qs mihi bona. §. iussum. ff. de acq. her. Sꝫ si dicerem⁹, q existente substituto, sol⁹ filꝰ possit repudiare, & admittat substitutus excluso patre, sequeret absurdũ q illa lex que est inducta in fauorẽ patris retorqueret in eius odiũ & damnũ. Zl. qs fauore. C. de legib. nã ante illã legẽ filius repudiãdo nõ ꝓiudicabat patri. d. l. is q heres. §. fi. & sic ꝑ solã repudiationẽ filij nõ fiebat loc⁹ substituto: ergo nec ꝑ d. l. si. §. j. tanto dꝫ b esse. & ista inductio mihi plus plz, quã inductio Bre. quam facit per l. nã & si sub cõditione, ver. rũpendo, iuncta. l. iij. §. fi. ff. de iniust. ru.

¶ Tenẽdo istã partẽ, nõ obstãt oĩa argumẽta. §. facta ꝑ alia opi. qz ad ista rũdeo, dũ vicebat, q exꝑssa puisio testatoris tollit ꝓuisionem legis. & q pater venit ex ꝓiuilegio singulari. & multa similia, qz ad ista respondit Bar. ꝑ ex quo testator substituit, si heres erit. est perinde, ac si dixisset, si aliũ heredẽ non fecerit, quo casu si sic dixisset, pater admitteret, excluso substituto. ¶ Cõfirmat qz testõr cẽset voluisse illud qs lex, ordinat vt inquit Bald. in l. ꝑcibus. C. de impu. & alijs substitu. arg. l. si duo. ff. de acq. her. idẽ Bar. & doc. in l. heredes mei. §, cũ ita. ff. ad treb. cũ cõcor. & tãto fortiꝰ, cũ lex dicat qs debeat pater admitti ac si esset heres institutus a principio [b]. ¶ Non obstat aliud qs videt fortius stringere, q ius accrescẽdi excludit patrẽ, rñdetur q l. ij. C. ad orfi. nõ loquit, qñ filius repudiauit: qz si repudiasset, admitteret pater per d. l. si. & excluso coherede. hꝫ loquit in filio excluso tpe, aut morte, q exclusio ꝓiudicat patri vt dicã in seq. q. & ita rñdet Jm. in d. l. si paterfa. ¶ Nõ obstat aliud qs l. si §. j. fit ius correctorũ. & sic non debeat extendi. naz rñdetur dupliciter. ꝓmo, q hic non fit extensio, sed est lex ipsa, que loquit patrẽ admitti. ac si esset a principio institutus. Preterea. d. l. si. §. nõ est ꝓꝑie correctoria, sed potius limitatoria. ex quo nõ corrigit in totũ. Non obstat vltimo. l. quidam ita testõ. ff. ad treb. quare respondẽ, q nõ loquit in substitutione, sed in trãslatione, ita exꝑresse dicit ter. ibi trãslatum esse. & ver. ad matrẽ transferri. & differentia est inter substitutionẽ, & trãslationẽ, vt est ter. in l. pater Seuerinã. in ꝓin. & ibi Bart. ff. de cõdi. & demõ. & dixi. §. stat ergo conclusio vera. & cõis q filius fa. sit institutus heres, & ei datus & substitutus vulgaris: & si re
46 pudiat. admittitur pater, excluso substituto. ¶ Limita istã cõclusionẽ, nisi substitutus esset ꝑsona, quã verisimiliter testõr
e ꝓetulisset patri. exẽplũ [c], mater instituit filium impuberẽ, & ei substituit fratrẽ ipsius matris. certe si filꝰ nõ sit heres, admittetur frater, & nõ pat⁹: qz verisimiliter magis dilexit eũ, quã maritũ. Ita limitat Bal. & Pau. de L. in d. l. si. in ꝓin. & Bal. in d. l. cũ ꝑponas. & Jm. in d. l. i paterfa. & Alex. hic, facit. l. si. C. de instit. & substi. cũ his, q dixi. §. in ij, lq. lz omnes teneant istam limitationẽ: & sit multũ equa, mihi nõ plz. Hã cũ habemus ter. q pater admittat ac si esset a principio institutus, & in hoc fundãt se doc. d. §. similiqꝫ modo. ¶ certe si esset institutus vere non affẽta affectione personarũ, admitteret. tñ limitatio est communis [d]. ¶ Circa cõem cõclusionẽ moueo nouã ¶ gonẽ nõ ta-
47 ctam adhuc a doc. nec a scribẽtibus. Hunqd ista cõis cõclusio ꝓcederet econtra. Pone, pater est institutus heres & sibi dat⁹ substitutus vulgaris, pone q pater repudiet, nunqd admittatur filius excluso substituto ꝑ illã. l. si. Prima fronte videretur diceudũ, q sic rõne correlationis. vt illud ꝙd hꝫ locũ in patre habeat locum in filio, qz in correlatiõis statutũ in vno hꝫ locũ & alio. l. si. C. de idi. vidu. toll. sed dicetis vos: ista est facta q̃a in patre illud est statutum. d. l. si. §. j. eo. qz pater in bonis adiuentitijs filij hꝫ vsumfructũ. Itẽ est legitimus administrator. ista cessant econtra: qz si pater instituat heres, filius nõ hꝫ vsumfructũ, & non est legitim⁹ administrator. ergo est fatua. q dubitare an illa. l. si ꝓcedat econtra. Itẽ & fortius illa. l. iñ. §. ideo illud disposuit in patre, eo qz illa lex grauauerat patrem. qz ante illã legẽ bona aduentitia in totũ acquirebant patri. & ꝑ illã legẽ in bonis aduentitijs ꝓprietas est filij. & solũ vsusfructus acqrit patri: qz grauat in hoc lex. patrẽ, voluit eũ alleuiare in alio q si filꝰ repudiat ꝑ admittat. ista rõ cessat quoad filiũ. Sꝫ q oĩa sint falsa pondero tibi subtiliter ter. in illa. l. iñ. §. similiqꝫ modo. vbi ter. loquit cũ duplici qualitate. qñ filiusfa. erat miles. & erat institutus in castrensibus. dato sub substitutu a to, ibi decidit q si filiusfa. repudiat admittatur ꝑ, ac si esset a ꝓincipio institut⁹. põdera. q ibi loquit. qñ pater nõ hꝫ vsumfructũ, nec est legitim⁹ administrator. nec patri fit iniuria. & tñ filio recusante ꝑ admittitur. ergo ꝓdicte rõnes sunt false. ¶ Õdera ergo in illo. §. similiqꝫ mõ. & est ter. formalis q lz non tractetur de vsufructu, & nõ sit legitim⁹ administrator. & nõ fiat ꝑ iudiciũ patri, ꝑ illã tñ ꝑ admittit. & subdit ter. admittit perinb de ac si esset substitut⁹. ¶ Õdera. q istud non põt esse alia rõne nisi rõne vnitatis: qz pater & filius sunt vna & eadem ꝑsona. l. fi. C. de impu. & alijs substi. §. ei. q instit. de inutil. stip. sed ista ratio vnitatis militat econtra. ergo ille ter. sic inductus probabit qs decisio doc. ꝓcedit econtra. & si est vera bꝫ aurea ampliatio & magna ad illã ter. ad decisionẽ Bar. & doc. hic. & ita alias dicebam ꝑisijs in vna publica disputatione. & illis doct. placuit.

¶ Cõtra istã cõsiderationẽ videret restringere ter. in l. vnica. c in ver. si tñ hereditatem non recusant. C. de ꝑs. qui ante aper. tab. Sed ad illã ter. dupliꝫ rñdeo. Primo dũ ter. ibi dicit, tñ si hereditatẽ nõ recusant intelligunt illi, ad quos sit trãsmissio. & istud ꝓ ex continuatione litere, vt ille ver. admittat ad ꝓximã. & si iste intellectus nõ plz. & velles qs intelligant. i. ipsi parentes quoꝝ eorũ filij nepotes excluduntur. adhuc rñdeo q̃ñ obstat: qz aut ibi filij aut nepotes volunt venire ex ꝑsona patris, & nõ possunt qñ pater eorũ repudiauit. & ita loquit ille te. Sed si volunt venire iure ꝓꝓio: qz patre recusante. ler admit d tat filiũ. tunc possunt. Si velles tenere ẽtã op. q d. l. §. & q conclusio Bar. & doc. hic non ꝓcedat econtra. posses respondere ad l. ñ. §. similiqꝫ mo. qs imo etiã in castrẽsibus lex damnificauit patrẽ: qz ꝑ regulã. l. plz. ff. de acq. her. quicqd acqrebat filius acquirebat patri. iõ in recõpensationẽ statuit, q etiã si filiusfa. repudiat hereditatẽ castrẽsem ꝑ admittatur. hoc tz ex ꝓsse Alex. in alio ꝓposito in l. j. C. qui admit. vbi formaliter dꝫ, q in §. similiqꝫ modo. lex dãnificauerat patrẽ in castrensib⁹ d. regula. l. plz. ergo iõ fauet sibi in illa dispositiõe, & q sit verũ, pondera dum dicit similiqꝫ modo, & sic ad simultudinẽ aduentitiorũ qs. §. ꝓorime dixerat. Et ponderabis diligenter verba Bar. ibi, sed istud econtra nõ põt dici in filio. ¶ Sexto & adhuc subtilius rñdetur, q ratio illius ter. q perinde sit ac si pater a principio fit institut⁹ illud sit ratione vnitatis: qz pater & filij censentur eadẽ persona: considerato, q ibi agit de acquirendo, vñ filius bñ acqrit patri ꝓpter vnitatẽ & ꝓp patriã ꝓtatẽ. sed ꝙ istud nõ procedit. q pater ac grat filio rõne vnitatis: qz non
48 est patria potestas. Cogita tamen in predictis, & est nou⁹ casus a nemine ante hec tpa tactus. ¶ Circa quitã qõnẽ bar. adde q cũ opi. Bar. tz Jmo. & Mod. cũ gcor. hic traditis per
e Ale. [e] Jn monacho vi est pl⁹ dubij. & lz Bar. vbiqꝫ tenuerit. q non z in locis hic positis ꝑ Ale. tñ, Cano, aliud tenẽt. in c. in ꝑsentia, de ꝓob. vide late & diffuse ꝑ Ang. de Aret. in §. alienus e quoque seruus. instit. de her. instit. vbi alias multas authoritates alle, ꝑ opi. Bar. facit bñ ter. in l. j. C. ad orfi. vbi admittunt filij, non pater. Curtius. Tu aũt aduerte, q lz decisio Bar. de filio indubitanter teneat ꝑ oẽs, tñ mihi vltra oẽs vꝫ. q inductio Bar. quã facit de l. si infanti. non sit bona. Hã arguit hoc modo: speciale est ibi in hereditate delata infanti, vt si infans moriat. hereditate non adita, pater admittat. si ergo ibi ꝑ ale est, ergo in ẽtiũ est ius cõe: nã inductio Bar. nõ est bona. nã ibi speciale est in infante, qs transmittat illã hꝫditatẽ tanquã que sita vt ibi exꝑresse dꝫ ter. & Bar. illũ multũ no. hz nos loqmur qñ agit de hereditate nõ tanq̃ quesita, hz tanq̃ querẽda. put ioquit ter. in d. l. j. §. fi. & declarat ter. in d. l. si qs filium. §. j. ff. de
49 acq. her. ¶ Circa sextã qõnẽ Bart. nunqd heres institutus q repudiauit hereditatẽ habẽs substitutũ vulgarẽ & substitutũ ꝑ fideicõmissum qs admittat. an substitutus, an fideicõmissarius vt hic per eũ. Cõclude non insistẽdo in verbis q̃ fideicõmissar⁹ indistincte ꝑferat substituto vulgari, put tenet Bar. in d. l. facta. §. iulianus: ꝑ illũ ter. qui indistincte loquitur. Jmo. & Alex. hic tenet ẽt Bal. in d. l. nõ iustã. ꝓ o ista cõclusione facit viua ratio scõm Jmo. Hã testator ꝑsumit scire iura legũ. l. leges sacratissime. C. de legib. & ẽtiã ꝑsumit scire, q fideicõmissarius põt cogere heredẽ vt adeat. l. nã qõ. §. qui compulsus. ff. ad treb. & cogi poterit, & ꝑ totũ illã titulũ. Sꝫ tu diceres atq est dare, substitutus vulgaris cẽsẽt datus in casu qñ heres decederet hereditate nõ adita, nec trãsmissa, & tunc est verũ nisi

¶ Correctoria. Idde Bato. de Butri. in c. cum olim. de ver. sign. Alex. in l. si cõstante. in ꝓin. ff. sol. mat.

¶ A principio. Mel⁹ loquitur l. fin. quo tex. frater excludebat fratrem in successione fratris. C. commu. de succes. Purpur.

Exemplum. Imitatio Ale. Contra exemplũ facit: qz vroꝝ magis ꝑsumitur diligere maritum, quaz fratrem. l. j. ff. de do. inter virum. Purpur.

Communis. Contra facit, qz non est vnica ratio, imo plures sunt vltra vnitatẽ: qz fragilitas etatis quam pater supplet. l. ñ. §. filius autem. C. & bo. que liber. Itẽ erubescit lex filios corrigere factum patris. l. is q. ff. de tu. & cura. hz ꝓic filius facite tanto corrigeret patrez quasi male rñdet ꝓio. vide doct. in l. ex facto. ff. e. in arril. an filius substit. patri furioso. Purpur.

Per Alexan. In monacho vi filio mortuo, posset monasterium, vel pater adire. Bar. Idẽ quod hic tz Bart. in l. is. qui heres. §. fi. ff. de acq. here. Et dñ ille opponit. dicas q licet tex. si infanti. dicat, quãdiũ pater occupat: tamen aditio requiritur. vt ibi gl. doc. & Barto. Purpur.

testator dederit sibi substitutū vulgarē: q̄ dādo ei substitutū dat ei potestatē abstinēdi: q̄ qui abstinet a voluntate testōris non dz posse cogi adire. l. qui aūt. in prīci. ff. si qs omis. cā test. Et hoc posuit gl. in d. l. non iust. ñndet ȳ singr Bal. q̄ illud p̄cedit, qñ testor substituit vulgariter tm. z neminē p fideicōmissum. z er hoc dt singr limitari oēs leges. que dicunt qđ p dationē vulgaris substituti tollit suitas. est verū, vbi testor solum substituit vulgariter, secus si etiā substituat p fideicōmissum. ¶ † Ex quo iufert q̄ si in testō adesset clausula quā nota rū semp ponūt, substituit vulgariter. z pupillariter z p fideicō missum: q̄ tūc non vt dare licētiā abstinēdi. suitas operat oēs suos effectus, qđ dt esse perpetuo memorie cōmendandum. se quunt ibi Mod. z Bal. in repe. l. in suis. in vj. q. in fi. ff. de lib. z posth. Pau. in l. si filius heres. z ibi Alex. ff. de lib. z posth. q̄ uis Bal. relinquat. s. hoc cogitandū. in l. Papinian". ff. quarta. ff. de inof. test. z aliter teneat ibi Ang. z mak. z ita als cōsuluit in ciuitate Mātue z fuit obtētū. ¶ Circa septimā qōnez Bar. ocludit Bar. q̄ admittat fisc", excluso substituto: vt hic p eū. ¶ Cōtra hāc oclusionē arguit sic, qñ hȳditas idigni trā sit ad fiscū, clarū est, q̄ fiscus teneatur nōn solū ad legata. vt dt Bar., est gz melior ter. quē ipse allegat in l. cū fisco. ff. ad Sillā. imo tenet ad fideicōmissum ter. est in l. Marcellus. ff. si is qui. ff. ad Tre. Si ergo fiscus tenetur instituere fideicommissario hereditatem: ergo multo fortius vulgari substituto: q̄ fideicō missaria substitutio est onus. l. coheredi. ff. cū filie. i. e. Substi tutio vulgaris, z est fauorabilis, z ideo ampliāda. l. Gallus. ff. z quid si tm. vbi gl. z oēs. ff. de lib. z posth. u. Respon. dupliciter p̄imo, q̄ in fideicōmissaria substitutione fiscus habet cōmodum: q̄ detrahit quartā. d. l. Marcellus. ff. si. qđ commodum, cessat in vulgari. Secundo respondeo, q̄ ex quo fiscus est hȳs, expirat vulgaris substitutio, q̄ fit sub conditione, si institut" nollet esse heres, vel aliū non fecerit, vt Bar. hic. Sed fideicō missaria substitutio, ꝓpie hz locum adita hȳditate. ¶ † Octa uo querit Bar. nunqd aliquo casu admittūt simul instituti", z substitutus. Pondera Bar. no. velle duas not. conclusiones. Prima conclusio est, qđ ad hoc vt filius possit facere separationē legitime sue a reliqua hȳditate duo copulatiue requirū tur. Primo qđ habeat substitutū. Secō qđ hereditas sit grauata oneribus istis duobus concurrētibus pōt ex institutiōe capere legitimā sine onere, z reliquā partē hȳditatis relique re substituto. si ergo pmittit patrono, cui nō tīm debet vt filio, vt est glo. in l. si qs legatū. ff. de fal. in prin. ergo magis pmittit filio. ¶ Secūa oclusio est, qđ si filius instituti" nō haberet substi tutū vulgarē, vel si hz, nō est grauatus oneribus, nō pōt acce ptare legitimam. z reliquū repudiare, z istud vltimū dt exīsse ter. in d. l. si libertus patrono. in fi. in ver. cessante vero. Idē sir mat Bar. in l. gerit. ff. de acq. her. Bald. in l. vnica. in j. q. C. qñ non petē. par. z late prosequunt Lud. z Are. hic, cū aliis con cor. quas tradit Alex. in l. heres institut". C. de impu. z not. q̄ valde quotidianū est. Ultra istos adde Alex. consi. lxxv. incip. visis z diligenter consideratis. in j. vol. Frā. de Are. consi. clx. incip. longa est disputatio. z Paul. extrēdit vt istud procedat etiam ab intestato. c. Raynutius, ad fi. extra. de testa. sequitur Alex. in consi. s. alleg. Curtius Junior. ¶ Aduerte tu, q̄ text. in d. l. si libertus patrono. in d. versū. cessante vero, non aper. t, an patronus habeat illā legitimam ex testamēto, vel ab intestato ex dispositione legis: ideo videt dicendū. q̄ imo ibi a patronis habeat legitimā ab intestato. z similiter filius. non aūt ex testamēto: nā cū ibi patronus improbet voluntatē defuncti, ergo nihil ex testamēto dz consequi p regulam. l. Papinianus. ff. meminisse. ff. de inoff. testa. facit regula. c. ex eo qđ quis. de reg. iuris. in vj. z isto modo non concurrūt instituti", z substitutus, vt dicunt Bar. z omnes: imo testū incipit a vulgari substitutione, excluso instituto, vt in l. iij. ff. si. de li. z post. Solūendo cōem conclusionē respondeo, illud, qđ dicitur, q̄ q impugnat etc, p̄cedit quādo est solus institutus, ita ꝓpie loquit d. ff. meminisse. secus, si habeat substitutū. vel coheredē: q̄ tūc per hoc, q̄ nolit adimpleri voluntatē defuncti: imo si exp̄resse repudiaret, non per hoc diceret impugnare testū, qñ hz substitutum z coheredē. ita declarat Bar. in l. filio pater. p illum ter. ff. de lega. j. z ex testamento pōt tunc consequi sic contra substitutus vulgaris impugnās p̄imū gradum substitutiōis non excluditur a substitutione. ter. est in l. si filius. ff. de her. insti. z ibi Bal. z Ang. no. z dicunt non esse aliter in iure. ¶ Ad de aliud casum vltra Bar. in quo admittitur simul instituti", z substitutus, quādo testator instituit aliquem heredem pure in aliqua parte, z in alia parte sub conditione admittit vulgariter substitutus deficiente conditione, z institutus. ter. est in l. si te solum. ff. de her. insti. z in l. cum heres. ff. si. ff. de acq. here.

53 qđ amplia, vt per Alex. hic latius. ¶ † Circa p̄imā quēstionē Bar. sēdi effectus vulgaris, pondera in ista qōne Bar. in q̄ concludit, q̄ si institutus moriat vīuo testatore, quo casu institutio est in cā quasi caduci locus, est substituto: vt est ter. formalis in d. l. vnica. ff. p̄o sēdo. vbi do. no. C. de cad. tol. z iō si nō pōt testamēti testōr instituere heredē aliquē. q̄ esset mortp̄e testamēti, institutio cenſet̄ p̄o nō scripta, z substitut" admittit vt in d. l. vnica. ff. j. z ij. no. Bar. in l. si pater filiū. i. e. Pōdera, q̄ ex hoc vī inferri, q̄ qñ substitutio fit illi, qui nullo nō est institutus, tū vz substitutio, z succedit ex substitutiōe, sicut vz illa, q̄ est facta illi, q̄ est mortuus. z q̄ valeat substitutio est ter. i l. ex facto ēt. z ibi gl. Bal. z Imo. ff. de hȳdi. inst. z non euro, vtrū valeat tanq̄ institutio, vel tanq̄ substitutio. ¶ Cōtra istā conclusionē fortiter vrget ter. in l. fi. C. de he. inst. vbi substitutio Sempronij non vz qñ nō p̄cecessit institutio Plotij, z sic ibi est ter. qđ nō vz substitutio. q̄ reperit facta alicui, nisi ille sit institut". Ad istum ter. rñdet subtiliter Are. hic. q̄ solus mouet difficultatē. q̄ ideo in d. l. si. non admittit substitut" qñ non p̄cecessit institutio, eo q̄ resultarent due specialitates cōtra regulam gl. in l. j. C. de do. pmis. z gl. in l. cū pos. ff. de iur. do. Prima specialitas est q̄ illa ꝓba Sempronij Plotij heres esto, de sui natura important pupillarē substitutionē, z tūc ibi imp̄o p̄ciant, vt importēt vulgarē. Secūa specialitas: q̄ p̄eter naturā substitutiōis vbi testōr non fecit p̄imū gradū. haberet locū secūdus ex regulā hui" ter. ne ergo tollerē tur duo specialia, decidit nō valere illā substitutionē, qñ non p̄cecessit institutio Plotij, q̄ absurditas cessat in l. ex facto ēt,

54 s. de here. insti. z i iurib", vt hic p Bar. ¶ † Ista solu. Are. est piculosa: q̄ qñ due spālitates tēdūt circa diuersa admittūtur iurta doc. Bar. in l. si is q̄ p̄o emptore. ff. de vsuca. Tu potes dicere altero de duob" modis. Primo q̄ in d. l. ex facto ēt, nō est ꝓprie substō. nec ibi venit, ex substōne, sz ex institōne, put firmat Alexā. hic in alio ꝓposito. z sic ibi ille nō est substitut", sz conditionaliter institutus, put ibi firmat Bal. z Imo. z est bonus ter. in l. quotiēs. ff. si qs primū. s. de her. insti. quem alle, Are. j. Et p̄z rōne. q̄ substitutio est sēda institutio, vt gl. in ru. s. e. ergo ibi nō pōt venire ex substōne, q̄ nō ē sēda institutio. Istud est verissimū in se, sz nō tollit difficultatē: q̄ in illa. l. fin. C. de he. insti. Sempronius Plotij heres esto. si Plotius non reputat hȳs, q̄ non admittit Sēpronius rñdet, z mihi multū plz, q̄ in d. l. ex facto etiā constabat, q̄ testor illū in bonis suis, z filij heredē instituerat. sz in casu. d. l. si, testator nō instituerat sibi heredē sz tertie persone: q̄ dixerat Sēpronius Plotij heres esto. nisi ergo Plotius fuerit institutus a testatore, Sempronius non poterit admitti, vt ibi dicit. sz si fuerit institutus sic: q̄ heres heredis censet̄ esse heres testatoris. z sic pōdera, q̄ in d. l. fi. erit duplex defectus. primus institutij, secūdus substituti: q̄ nō substituit sibi, sz tertie p̄sone, istud cessat in d. l. ex facto etiā. ¶ Circa sēdam qōnē Bar. in isto sēdo effectu cum decisione Bar. trāseūt cōiter doct. hic. z mihil addunt. ¶ Tu aūt collige ex decisione Bar. tres nota. conclusiones. † Prima est, q̄ mutatio status instituti de suo, vel necessario i volūtariū facit locū substituto q̄ de necessitate est substitut" ꝓpter contingentiam future suitatis. ¶ Secunda cōclusio est, qđ mutatio status instituti de suo, vel necessario in voluntarium non mutat institutionē, nec facit locum substituto. quādo ex traneus est substitutus qui non pōt subintrare in locū suitatis: p̄out notant docto. in d. l. Gallus. ff. si. per illum ter.

56 ¶ † Tertio no. conclusionem Bar. est qđ emancipatio filij facit esse locum substituto. sicut si interueniret mors naturalis, qñ facit locum suitati. ¶ Circa p̄imā. z tertiā cōclusionē obstat difficultas. nō durū vī, q̄ emancipatio faciat locū substituto, sicut si esset mortu", z consequēter nepos ex successione succedat in totū. nā isto modo talis filius esmācipatus erit in effectu p̄teritus. ergo hz ītabulas etiā isto iure toto tit. ff. z C. de contratab. Sz Fabeo qđ ille cui cōpetit contratabulas excludit substituti. ita declarat Bart. Et vltra eū facit ter. i l. in seruitutem. ff. ei. q. ff. de bo. liberto. z sic vī, q̄ ista dicta duplici ex capite confundant. Dimissis his, que circa hoc dicunt Raph. Cu. q̄ primus monit difficultatē Pau. z Alex. in d. z quid sz tīm. vbi se inuoluunt, z rnde paucis, p̄out alibi aliqua liter sentit Ang. q̄ cū ista p̄teritio p̄cesserit facto volūtario filij instituti. nā filius erat institut", z passus est emācipari volūtarie: q̄ inuitus nō cogit. l. iubemus. C. de emā. li in ff. ci gl. in verb. pene. insti. qui. mo. ius pa. pot. sol. ergo succedat regula qñ filius facto suo volūtario reperit̄ p̄teritus, nō dat filij

a bi ītab. sz sibi imputet. ter. est in l. si posthumus. ff. qđ vulgo, s. de lib. z posth. z istud sentit inferius in alio proposito Ioā.

57 de Imo. post. Ang. sz ipse ita nō aperiat. ¶ † Tertio principaliter querit Bart. nunquid test. ñ possit incipere a tacita vulgari, ita q̄ nō requirat testū esse confirmatum additione. cōclu dit Bar

a ¶ Vulgo. Nō. sed facit. l. nō putauit. ff. si quis sua. ff. de contra tabu. Purp.

dit Bar. ad validitatē tacite vulgaris cōtente sub expressa pupillari nō regrit q hereditas sit adita ex pupillari: qz quis extinguat pupillaris expssa p nō adītionē, tū testm iciperet a tacita vulgari, qz lz sit tacita nō venit tū accessorie cum possit stare sine pupillari expressa. ¶ Adde q ista omnia q hic reassumit idē Bar. i l. lex Cornelia. vbi idē in mat. j. c. idē tenēt Bar. & ceteri doc. tū d. §. idē Iulianus. cū aliis cōcor. hic alle. p Bar. & cum Bar. cōiter trāseunt omnes ceteri. Pōdera tū, qd Bar. fundat decisionem suā per tex. in l. neqz enim. §. fi. ff. de testa. milz p illū solū mouet in illo: ergo solū est fundamētū hui⁹ qōnis videam⁹ an illeter. pbet. Videt q nō tex. nō pbet. nā Bar. facit vnū assumptū, q sub expressa fideicōmissaria cōmeat tacita vulgaris: istud assumptū nō probat iege. cū cōtrariū videatur idēmet tenere Bar. in l. Cēturio. j. c. ¶ Secdo tex. l. neque enim. §. fi. nō vt facere in proposito prout etiā sentit Imo. hic qz ibi nō loquit de tacita vulgari, que a principio esset causata & contineret sub expressa put est qstio nostra. sed loquit de quadā vulgari causata ex equitate ppter erroneā fideicōmissarie, & sic nō tex. vt facere a remotis: qz tū veritas pendet a se-
58 quēti questione, ideo capio sequētē questione. ¶ Quarto q-
a rit. Bar. pōe q pupillo fuit facta pupillaris substitutio & sub illa pupillari cotinet tacita vulgaris ponę q pupillus, viuo testatore, nūquid substitutus admittat ex tacita vulgari. In isto pūcto sunt quatuor principales opi. Prima fuit gl. Secunda fuit Dy. vt hic p Bar. licet Alex. hic referat quosdā paucos tenētes hāc opi. tū gl. allegabo plures tenentes hanc opi. ita q videbitur cōis opi. etiā iudicādo sequēdā. ¶ Istā opi. Dy. tenuit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de testa. super rub. p d. l. quod si filius. cādē opi. late tz Ang. in consi. xl. inci. reperiat inter libe-
ros. & dicit, q ad hoc mouet vna ratione, cui nullum rūsum z grunt secundū cū, nā pupillaris substitutio est testamentū pupilli, tz ordinetur a patre. tex. est in l. patris. & filiū. j. e. l. Papinianus. §. lz nec ipuberis. ff. de inoffi. testa. si ergo succedat ex pupillari expssa siue ex vulgari tacita succedit ex testō: pupilli scilz per. §. in prima succedit pupillo. i. secōa testatori. Iuxta. de pup. substi. in princi. lz qū pupillus mouit viuo patre, testm pupilli corruit duplici defectu. Primo ppter defectū etatis. Secdo q mouit i ptate alterius, & lz lex dispōat circa p̄mum defectū etatis q pater pot pupillo substituere, tū nō dispōsat in secūdo defectu, nec pot dispōare, ergo nullatenꝰ pōt succedi ex testō pupilli, & subdit Ang. q licet alias in discursu lectionis placuerit sibi opi. Bar. tū nūc nō placet sibi ratione predicte impossibilitatis. sed huic rōni facile est rūdere, q illa tacita vulgaris censebit pars testamēti paterni. cū per eā succedat testatori, & nō pupillo, prout etiā voluit Alex. hic. eandem opi. late tz Ang. ii. vnica. §. p secdo. C. de cadu. tol. & idē Ang. in l. Cēturio & in fi. pater captus. j. e. Idē tenet Oldr. in cōsi. xx. inci. quidā heres. Idē de Semo in cōsi. cclxvj. inci. rescribatis mihi. si regula. Idē tenet Jo. Fab. in §. qua ratione. Insti. de pupil. substi. Bau. de Landi. hoc iure. in prin. j. e. & in d. l. precibus. C. eo. & istā opi. tz etiā Alex. hic quadam ratione noua. vt ipse dicit. Tertia fuit opi. Ray. vt refert Bar. hic. Quarta fuit opi. Bar. que cōcordat oēs opiniones, & dicit oēs esse veras in se, sed diuersis casibus. Istam opin. tenet etiam Brat. & Bau. in lex Cornelia. j. e. & Bar. in d. l. tractabat. & Cyn. in c. Raynutius in materia copendiose substitutionis. de testa. quid dicendum in isto ambiguo passu. Imo. & Alex. hic tenēt primam opin. indistincte, q substitutus indistincte admittatur ex tacita vulgari dato q pupilla expressa euanuerit, & referunt idē tenere Bal. i. l. vnica. §. p secdo. C. de ad. tol. p illū tex. in verbo substitutus. uncta glo. intelligēdo glo. aliter. Tenet etiā Bal. in l. humanitatis. in vij. q. & ibi Bau. q toties variauit. C. de impu. Tenet & Imo. in d. l. ex Cornelia. & in d. c. Raynutⁱ, & ad ista tenendā mouentur vna rōne p quā ostēdit distinctionem Bar. nō esse verā: qz vitiato expsse ñ vitiat tacitū qñ nō venit accessorie: ex principali. Indefinito. i. pu. & ibi Bar. & alij. ff. de le. j. Bar. §. in precedēti. q. pōderat, qō ista rō militat indifferenter, siue pt potuerit, puidere siue nō. Pulcꝛ⁹ istius articuli versat circa intellectū. l. qō ñ filius. & l. tractabat. vñ Bar. sumit distinctionem suā. Circa istos duos tex. est diligēter iuitādū quantum ad l. qō si filiꝰ. Bar. hic rūdet, qō iō ibi tacita vulgaris nō hz locum qz pt supuixit iō go tpe post filiū, & ideo potuit puidere, & nō prouidit: qz cessat ratio expsse. ita rūdet ad illū tex. sed pro certo Bar. grauissime errat. & dicit Zabarella illū tex. put et pōderat Imol. & Mod. istā lex. in d. l. qō si filiꝰ. ponit casum, qū pt decesserit i captiuitate. si ergo decesserit in captiuitate, ergo nō potuit puidere, nec mutare testm: nā tex. ille pōit duos casus, qū pt est reuersus. Idē qū mortuꝰ in captiuitate, & tū in vtroqz idē decidit, lz qū mortuꝰ est in captiuitate vt dixi, nō potuit prouideb re, ergo ille tex. cōfundit Bar. b Et si tu diceres, q forte Bar. intellexit illū tex. aliter. s. q filiꝰ erat mortuꝰ in ciuitate anteq pt caperet ab hostibus, sed postea pater fuit captꝰ, & mortuꝰ in captiuitate, & si in isto medio tpe seruit filium mortuum, potuit mutare testm, & nō fecit, sibi imputet dato q captus postea sit, & mortuus in captiuitate. ita presumendū est. Bar. ita intellexisse illū tex. Iste sensus nullo modo pōt stare ad illū text. qz tex. ille clare loquit qñ filiꝰ mortuꝰ est patre existente i captiuitate, nō aūt anteq caperet. Ita ibi ostēdit tex. in duobus locis precipue vbi dicit nō videt fuisse sui iuris, ex quo pater mortuus est, & sic filiꝰ adhuc viuebat tpe captiuitatis. nā cū tex. ibi dubitet an p fictionē fingatur pt mortuus vna hora ante captiuitatē, & sic nūqd filiꝰ esset sui iuris: & dic q nō. reiecta solutione Bar. pōt ad illū tex. aliter ri deri. nā vbi dicit nihil de secundis tabulis agi pt, illa dictio nihil, q⁹ sit vniuersalis ne gatiua: ñ aliqñ illa dictio, nihil, non excludit oīa, l. de etate. §. nihil. ff. de interroga. actio. Ita dicit Alex. hic, sed quia violat dictionē, nihil, ista nō admitto. vera rūsio ad illū tex. est, nam dicit tex. nihil de secundis tabulis agi pōt, sed de tabule sunt substitutio pupillaris, vt ꝺclaraui in alia lectiōe. Perinde est ergo ac si dicat nihil de substit. pupillari agi pōt, & si dicas, quid vult dicere illa vniuersalis, nihil, rūdet, nihil agi pōt de pupillari substitōne, nec de legatis, nec aliis reiectis, & substōne pupillari, qz oīa ista euanescūt, nō dixit nihil. Sz an extinguat vulgaris tacita q de per se pōt stare i illo tex. verbū nullū. Ista so. est a
vera, sed Alex. qui sentit ista fol. defendēdo opi. Dyn. subtilius inducit illū tex. tungēdo cū l. precedenti cū qua continuatiue venit. nā in l. precedenti dubitat an hereditas istius pupilli vadat ad substitutū, vel veniētes ab intestato, & Iurisco⁹ ibi distinguit alios casus positos in l. q si filiꝰ cōtinuatque. dt. q & secundis tabulis nō est tractandū, & sic substō non admittenda: ergo vt rūsio sit conformis interrogationi, decidā ista hereditatē pertinere ad veniētes ab intestato, ergo nulla substō est tacita locū hz. l. anteq. C. cōia de succes. Ista fuit subtilis b
inductio defendēdo solutionē. s. traditā dic q Iurisco. solū decidit i casibus tabulis. & sic de pupillari substōne. ñ de hereditate pupilli. & dato q illa vadat ad venientes ab intestato. put concludit ar. Alex. tū de tacita vulgari per quā cōsiderat testatori, ibi nihil decidit. Ita egregie defendit vt ille tex. non pcedet. ¶ Considera q si filius mouit viuo pre quo legitima hereditas possit ad aliquē spectare cum ipse occupet: lz in hoc nō me extēdo, qz non est locus tuus. ¶ Circa. l. tractabat aduertendum est q illa nō vt ꝓbare p Bar. qz vt dicit Ang. in d. l. vnica. i. §. p secdo. & in aliis locis ille tex. pot retorqueri p Bar. argumento a specialibus ideo in pagano cōseruant fideicommissa favore libertatis vno casu qñ mouat fideicōmissarius viuo testatore, qñ nō potuit mutare testamentū, ergo vbi nō tractarem⁹ de libertate, secus esset, & ita respōdet etiam Alex. hic. lz illa rūsio tolleret p. l. iij. C. de inoffi. testa. vbi nō tractat de favore libertatis, vñ pōt subtilꝰ dici, q in d. l. tractabat, testator ibi pcul dubio sciebat substōnē fideicōmissariā extincta esse, ex quo scit fideicōmissariū mori tū nō adita hereditate: cū ergo esset i casu certo si nō puidit sibi cū esset i casu certo est sibi imputandus: sed in casu nostro est totū e contra, q extincta pupillari expressa nō extingueret vulgaris. ergo si nō curauit mutare, nō est sibi imputādū. reiectis oibus, illa vt verior opi. q ex tacita vulgari succedat, & ista vt tenenda, qz substitutionibus multum fauemus: vt dixi in ij. q. principali. ¶ Ultimo queru Bart. vt hic 59
per eū, quid si substitutio pupillaris est facta ventri, & venter nō nascat. seu postumi, an admittat substitutꝰ ex tacita vulgari, teneas indistincte q substitutꝰ admittat ex tacita vulgari, lz nō euenerit casus testatoris, pbat tex. in l. qui vētri. vbi expressius gl. ff. de ventre inspi. similis tex. in l. ab exheredati. §. fi. cū gl. ff. de leg. j. & est ad fi. ti. & tex. in l. si nemo. §. fi. in vebo substituto. ff. de testa. tute, bonus tex. ponēs casum a contrario in l. fi. C. de insti. & substi. ita pistas leges decidit notabiliter Alb. in repe. ustius rub. vbi dicit q habuit ista questionē de facto q vidit obseruari ista opi. de facto. Ita etiam per has leges tenuit Bal. in l. si. C. de insti. & substi. Ang. in l. ex Cornelia. j. eo. Imo in d. l. ab exheredati. §. fi. & simpliciter Alex. ¶ Tu confirma dupliciter. Primo qz prouidio in vnum casum extenditur ad alium casum omissum qñ testator verisimiliter disposuisset, put plene dixi. s. in ij. q. prin. ¶ Secundo qō in substitutiōe fit largissima interpretatio. vt dū ibi. Ita teneas reiecta distinctione Bar. qui⁹ ea teneat impr Bal. in l. si testō. in vj. q. C. e. z Bau. i l. cooperedi. §. cū filie. j. e. z ex istis est expeditus secōs effectus principalis. ¶ Circa tertium effectū ex oibus dictis Bar. factas regulā cū duabus ampliationib⁹, z cū trib⁹ fallen 60
tys habebis bono ordine. ¶ Regula est q i substitone expssa vulgari cōtinet tacita pupillaris. d. l. iā hoc iure. j. eo. Ista regula ampliat p Bar, & si mater sit in medio, adhuc sub expssa

¶ Substitutio. Tin mortuo pupillo viuo testatore tacita vulgaris. Bar. Et limitat Bart. Paso. in l. ij. §. penul. j. eod. Purp.

¶ Confundit Bart. & ita dicit gl. ibi in ver. moriatur. Purp.

vulgari cõtineꝛ tacita pupillaris, lz nõ habeat effectũ, gl. in l. ꝓcibus. C. e. z est vera z approbata ꝑ quis ℨriũ tenuerit gl. in l. cẽturio. ℸ. e. ¶ Scdo amplia ẽt si vulgaris fieret ī vnũ casum spãlẽ adhuc cõtinet tacitã pupillarẽ. ter. est i. l. si. C. de inst. z subst. ſm intellectũ gl. de quo statim. ℸ. dicẽ. ¶ Limita ſm Bar. nisi testator exꝓsse vellet ℨriũ. ter. est i l. iã hoc iure. in verbo si volũtas parẽtis nõ refrageꝛ. ℸ. e. z in l. ꝑ quis. in verbo si mõ, nõ ℨriã defuncti voluntatem. C. e. z est rõ qꝛ in claris nõ est opus cõiecturis, l. cõtinu⁹. ℸ. cũ ita. ℸ. de ver. sig. ¶ Scdo limita ſm Bar,
a qñ tacite apparet de volũtate defuncti, z ponit exẽplũ Bar,ª de breuiloqua, lz nõ erat opus, qꝛ i terminis nr̃is vulgaris facta psonis iparib⁹ ñ ꝯtinet tacitã pupillarẽ. ter. est i d. l. ꝑ quis. ¶ Tertio limitat Bar. qñ testor substituisset i vtrũq; casum. ſ. vulgariter z pupillariter: tũc ñ ꝯtineꝛet tacita pu. qꝛ sub exꝓsso non continẽr tacitũ. l. cũ ex filio. ℸ. ℸ. e. possent dari alie limitatiões, lz nõ curo: ponã in l. iã hoc iure. ℸ. e. ¶ Circa quartum
61 effectũ in v. q. † Circa dicta Bart. in ista q. in primis aduerte, dñ Bar. reprehẽdit intellectũ gl. z cõem, ꝙ i illa. l. fi. dubitatur de tacita pupillari ꝯtẽta sub exꝓssa vulgari: nũquid admittatur mater: decidit, qs nõ. istud est verissimũ i se. ¶ Cõfirmo argu. Bar. qꝛ si tacita pupillaris nõ admittit ℨ matrẽ, qñ mater nõ est coheres: z istud est indubitati iuris. d. l. ꝓcib⁹. ergo lõge minus est dubitãdũ, qñ mater est coheres. ꝙ ex tacita pupillari excludat. z ideo inepte dubitassent, de hoc ibi. z si diceres. argumẽtũ Bar. vꝫ fragile, ꝺt Bar. ꝙ cũ esset casus i d. l. ꝓcib⁹, vane illi iurisc̃onsulti dubitassent de isto casu qđ sciuerũt iurisc̃onsulti de illa. l. ꝓcib⁹, z qño poterũt diuinare: qño ergo bar. inepte argumẽtat: defendẽdo Bart. rñdeꝛ dupliciter. ¶ Primo dato, ꝙ illi iurisc̃onsulti ignorarent illã. l. tũ Justinian⁹ qui fecit illã l. ꝓcib⁹. z fuit post illã. l. inepte ibi dubitasset iperator. Secũdo põdera ꝙ Bar. allegat illã. l. ꝓcib⁹, nõ tanꝝ posteriores,
b sed qꝛ ter.ª ibi affirmat, ꝙ est certi, z indubitati iuris: ergo esset ante illã. l. fm intellectũ Bar. oportet necessario ꝑsupponere, ꝙ in illa. l. fi. posthum⁹ natꝰ sit mortuus, hereditate nõ adita, qꝛ si adꝫsset, expiraret substitutio. denique in oĩ casu exꝓsso z tacito qs reuelauit Bar. ꝙ ibi pupill⁹ nõ adiuerit hereditatem: dicerẽ, qđ ita dicũt doc. qđ adiuerat ibi verbum nullũ defendẽdo Bar, ꝙ ibi impubes decesserit hereditate non adita. ꝓbo qꝛ cum adire hereditatem sit facti, non ꝓsumuntur nisi ꝓbẽtur. ℸ. in bello. ℸ. facte. ff. de capti. z text. in d. l. fi. non dicat ꝙ pupillus adiuerit ꝓout dicit in l. ꝓcib⁹. ergo in dubio non dz ꝑsumi aditio hereditatis, z ꝙ hereditas in dubio non ꝓsumatur adita firmat Bar. in l. is potest. ff. de acq. her. imo etiam in suo nõ ꝓsumitur immixtio, ẽt qñ nõ haberet coheredẽ extraneũ. Ista Bar. in l. necessarijs, post glo. ibi, ℸ. de acq. her. Et si diceretur cõtra intellectũ Bar, put multi dicunt si ī illa. l. fi. solũ tractat de hereditate mariti z non impuberis, z sic solum de vulgari substitutione: qꝛ imperator in scdo loco appellat illã scdam partẽ hereditatis luctuosaz, lz primã dz ẽt, filio viuo. i isto itellectu Bar. est solus: nec vnꝙ alius post eũ tenuit. Imo. istũ intellectũ repꝛehẽdũt indifferẽter oẽs doc. hic, z ibi. ¶ Cõtra istum intellectũ possent referri multa argumẽta, ego refero solũ duo fundamẽta: alia poteris viderep te. hic z i d. l. fi. per modernos. Dixit Alex, ꝙ ℨ Bar. stringit vnũ fundamẽtum: z licet nõ dicat est Aug. in d. l. fi. de instit, z subst. ¶ Nã si esset verũ, qđ ter. in d. l. fi, solũ loqueꝛet de vulgari, certe siue mater esset viua, siue esset mortua, deberet excludi substitutus, z tũ contrarium dicit
62 ibi in fi. nã mater ibi venit p ius accrescendi, † sed ego habeo regulã ꝙ ius accrescẽdi trãsmittit ad heredes. l. si ex pluribus. ff. de suis z legi. sicut ergo ipsa mater si viueret ex iure accrescendi excluderet substitutũ: ergo idem si mortua esset, ex quo ius accrescendi transmittit ad heredes, ergo ꝛc. Sed ad istud fundamentum clare rñdeꝛ ꝙ ius accrescẽdi transmittitur ad heredes: istud est singulariter verum. ℸ. qñ ius accrescendi competit de iure: cũ illud transmitteretur ad heredes, ita ꝓprie. d. l. si ex plurib⁹, sed in d. l. fi. illud ius accrescẽdi cõpetit matri cõtra oes regulas iuris, qꝛ substitutus excludit ius accrescẽdi. l. ij. ℸ. si duo. ff. de bono. pos. scdm tabu. sed ex ꝓuilegio singulari, eo qꝛ mater, z qꝛ coheres admittit ex iure accrescẽdi, sed illud quod ex ꝓuilegio concedit nũquã transmittitur ad heredes. ter. est in l. si ex plurib⁹. ff. de adqi, tu. ter. in l. cum patronus. in fi. ff. de leg. ij. iuncto ter. sing. in l. mulieri, z Titio. ff. de condi. z demon. Cõtra intellectũ Bart. insurgit subtilius iudicio meo Are. hic, z dicit in fi. si quis sciat, respõdeat huic argumẽto: volo eũ appellare magistrũ meũ, dicit Are. si ter. i illa. l. fi. loqueretur solũ de hereditate mariti. z sic loqueretur solũ de vulgari: certe nõ esset arguere a maiori, vt arguit ibi i verbo multo magis sed esset arguere a pari: qꝛ totũ est de substantia testatoris, imo fortius esset arguere a minori, qꝛ primã partẽ substantie mulier hz ex exꝓssa dispositione testatoris. istã aliã habet ex tacita p ius accrescẽdi, z sic debili⁹, z sic a minori, z nõ a maiori, vt ergo argumentatio iperatoris sit bona, est necesse intellige re ꝙ hereditas luctuosa sit, z intelligat hereditas pupilli: tunc eĩ ꝓcedit argumẽtũ a maiori hoc mõ. Si testor vocauit vxorẽ ad partẽ bonorũ suor simul cum filio, forti⁹ videreꝛ voluisse vocare ad hereditatẽ luctuosaz filij impuberis, q̃ est magis debita matri ꝙ hereditas matris. Sũt qui rñdeãt ad istud argumẽtũ, z profecto valde colorate dicũt ipsi ꝙ imo intelligendo totũ ter. vt facit Bar. in hereditate mariti: tunc arg. a maiori ꝓcedit isto mõ. Nã si pater supererisente filio, voluit vxorẽ succedere in dimidia hereditate, z ꝓpriũ filiũ priuare, cui iure natura debeaꝛ. l. cũ rõ. in prin. ff. de bo. dãna. a⁹ est sub ti. de portione que lib. dã. cõcedunt. l. scripto. ff. vñ lib. a fortiori voluit eam succedere in alia dimidia nõ existente filio: quo casu non succedit priuatio filij pp vxorẽ, z supererat maior rõ pietatis pp inordinatẽ luctuosam filij. Ista sol. lz egregia, subtilis, z colorata, nõ tñ satisfacit: qꝛ cõdito testamẽto, dũmodo filius habeat legitimã suã põt pater de residuo disponere put vult, z reliquere extraneis. l. parẽtibus. z in l. cũ quereret. C. de inoffi. testa. ex quo ergo in d. l. si pater. cõdito testamẽto, relinquit dimidiã hereditatem filio, certe instituẽdo vxorẽ in alia dimidia non vꝫ priuare filiũ aliquo debito, z tãto fortius cũ hereditas nõ sit debita imo nec legitima. glo. approbata in l. iij. C. de iur. z fac. igno. ¶ Tu aũt respondens aliter dicas, ꝙ argumentũ a fortiori in illa l. fi. non sit respectu magis debiti, z sic qꝛ hereditas impuberis magis debeaꝛ matri, ꝙ hereditas mariti: ad hoc nõ hz respectũ ille ter. sed argumentũ ibi fit a maiori cõiectura ꝑsumpte voluntatis. istud apte dicit ter. ibi, cũ opinabat ℨ Papinianus ꝛc. z dicit, ꝙ erat ꝗstio volũtatis, z ista maior cõiectura ꝑsumpte volũtatis resultat ex hoc ꝙ testor magis diligerit vxorẽ ꝙ subititutũ. istud probat litera qꝛ vxori sue reliquit partẽ substãtie sue, faciẽdo eã equalẽ heredẽ cũ filio, z sic cã prelulit substitu: ergo multo fortius ꝓsumit voluisse ꝙ in altera parte hereditatis q̃ venit mediãte morte filij: z sic est luctuosa nr̃i, z ratione pietatis deberet ad matrẽ spectare, ita vꝫ imõ, ꝙ sonet z cãtent verba illi⁹ ter. seu lr̃e. Ultra eos ego ℨ Bar. vbi alio fundamẽto qs mihi multũ stringit, ꝙ nõ possit stare ultra oẽs, ꝓbo viua rõne. nã si in illa. l. ff. solũ tractareꝛ de vulgari substitutione. mater nõ hz priuilegiũ: qꝛ in vulgari substitutione nõ tractat de hereditate filij sz mariti: iõ tacita vulgaris excludit matrẽ, gl. est ord. approbata p oẽs in d. l. fi. in si. z per Bart. hic z ibi. Et si diceres, istud argumẽtũ est vnũ somniũ: qꝛ Bar. xit hoc, qꝛ excludit nisi qñ est coheres: qꝛ tacita vulgaris nõ excludit matrẽ coheredẽ, qꝛ dico ꝙ non solũ est verũ, sed necessariũ qs gl. approbat in illa. l. fi, ꝙ mater nõ excludatur ex vulgari tacita, ꝓpter loquit qñ mater est coheres: qꝛ si mater nõ esset coheres quid haberet facere cũ substituto: qꝛ mulier in successione mariti nũꝙ admittitur nisi qñ deficiunt agnati z cognati, ista est vtilissima. si ergo illa gl. intelligereꝛ quando non est coheres, nihil iuris haberet. Teneas ergo intellectum gl. z cõem, qs in l. si dubitetur de tacita pupillari contenta sub vulgari, an matrẽ excludat. Non ob. fundamentum Bar, dum dicit ꝙ istud erat iuris certi, z indubitati, per l. ꝓcib⁹. ergo ꝛc. Rñdent Imo. z oẽs Mod. z Alex. hic: z quod ibi in d. l. ꝓcibus, erat decisum qđ tacita pupillaris non excludit matrẽ qñ non est heres: sed quando est coheres videtur, vt hic per eos. Respondeo aliter ego in forma, z ita est vera sol. ꝙ ter. in d. l. ꝓcibus. quod est certi iuris, ꝙ si filius adiuit hereditatẽ, qđ adita hereditate, expirat vulgaris, sed de tacita pupillari in illo ter, verbũ nullũ, z ꝙ ille ter. nec dicat nec ꝓbet, arguo. ¶ Iam in illo ter. ille filius militis tempore quo pater fecit testamẽtũ erit impubes, sed mortuus est pater, z postea adiuit hereditatem, quis reuelauit. Bar. qđ tẽpore mortis sit mortuus impubes? Ideo vt possit tractare de tacita pupillari in illo ter. verbũ nullum, z licet arguendo posset inducere ter. dum dicit vulgaris expirat omnino. istud nõ est qđ ter. clare dicat. Teneas
63 ergo intellectum gl. z cõmunẽ. † Pondero ante omnia, quod Bar. in formatione quesiti. querit, que impediãt vulgarẽ substitutionẽ z que non impediãt. Regula est ꝙ vulgaris substitutio expirat aditã hereditate per heredem. l. post aditã. C. eo. ratio est: qꝛ substitutio vulgaris sit sub conditione, si primus heres nõ erit: ergo si primus heres erit, deficit conditio. ꝑ ꝙs cozruit substitõ: ex hoc sequit, ꝙ donec pẽdet cõditio an primꝰ heres adeat, illa pẽdẽtia impedit ne substitõ admittat: ñ ꝙdiu per primꝰ esse heres: nunꝙ est locus substitutio. l. quãdiu. ff. de acq. her. illa pẽdẽtia impedit. ¶ Amplia istã regulam traditã per Bar. etiã si essent tres vel quatuor gradus substitõnum: qꝛ

si primus

si primus adeat extinguūt oēs gradꝰ substōnis.ita dt Bar.p
l si testō.ā.ti.j.Et rō qz oēs substōnes sant sub cōditione:si pri
64 mus hꝝs non erit:ergo si adit ꝛc. ¶ † Ampliꝫ scdo ēt si hꝝs
q pōt venire ēt de iure ciuili veniat p bon.pos.fm tab.excludit
substō.l.puberē.C.de iu.deli.firmat Bar.similiter fm Bar.ibi
si heres renūtiet bo.pos.fm ta.& velit venire de iure ciuili.ex
cludit substitutio.Ita concludūt doc.in l.suñ.C.de iure delib.
Reprobata gl.ibi firmat Bar.hic.& latius in l.nec is.ſ.j.ff.de
acq.her.& rō est:qz q hz duplex remediū,si vni renuntiat,retē
to alio,nō intelligit renuntiare.l.si domus.ff.de ser.vrb.predi.
65 & l.si filius.in ꝟbo paulus.ff.de bo.libe. ¶ † Limita istā regulā
qñ heres post aditam hereditatē fuit negligēs adimplere vo
luntatē defuncti p annū.priuat eñ hꝝditate & admittit substi
tutus,aut.hoc amplius.C.de fidei.& in corpore vñ sumit.& ha
bēt cano.text.in c.Iz.de voto.& ibi Abb.no. Rō istius fallētie
est,qz ꝓpter delictū heredis lex priuat primū heredē,acsi nūq
quā fuisset heres.gl.in l.in substōne.j.eo.Scdo limitat predi
ctā regulā gl.in l.post aditā.& Bar.hic,q est verū, nisi postq̄
adiuit hꝝditatē,si restituat in integrū aduersus illā additionem
admittit substitut⁹.l.ū.ſ.iterdū.in fi.j.eo.vt hic p Bar.& iurta
istā fallē.ḡrit Bar.vt hic p eū.Succesſiue querit Bar.nunqd
existētia sui heredis tollat,vel impediat vulgarem.& distinguit
Bar.vt hic p eum. ¶ Querit succesſiue Bar.pater instituit
filiū heredē:nunqd filius qui non pōt adire de iure ciuili,ſz so
lū de iure ꝓtorio impediat substitutū.de hoc ponit Bar.duo
66 exēpla vt hic p eum. ¶ † Circa istā.q.doc.nihil addūt,inq̄tū
concludit Bar. in primo casu,q si bonorum possessio compe
tit primo heredi,viuo testōre,q illa bonorū possessio excludit
substitutū,Bar.ad hoc pōderat text.in l.in conditionib⁹.ſ.si
patronus.ff.de cond.& demō.pōdera , q ille tex.loquit qñ illa
conditio si heres nō erit,poterit alr verificari,q̄ bono.pos.nā
patrono ꝓterito non cōpetit remediū de iure ciuili:vt declarat Bar.& dixi i l.fi.C.vñ legi.& ibi Alex.Cum ergo non possit
aliter,q̄ de iure ꝓtorio:illa verba si heres non erit necessario
intelligunt,& verificant in bon.pos.ille tex.optime facit ad p
positū Bar.qz tex.Bar.loquit qñ istitutus nō pōt venire nisi
de iure ꝓtorio nō de iure ciuili:ergo illa conditio, si heres non
erit,verificabit in eo,sicut in illo.ſ.si patron⁹.Pōdera ergo q
Bar.in seq.q.nō vt bñ dicere dū dt:pone,q filiꝰ instituꝰ pōt
a venire de iure ciuili & de iure ꝓtorio:repudiat⁹ de iure ciuili & veniat de iure ꝓtorio:determinat,q excludit substitutū.p l.pu
berē.C.de iure deli.ergo videas q illa cōditio si hꝝs nō erit ve
rificaꝫ ēt i bonorū possessore,z tū ibi cōpetebat remediū ciui
le,ſz salua Bar.q qñ ille,q non pōt venire de iure ciuili,venit
de iure pretorio.ſ.p bo.pos.efficit directo heres, acsi eēt hꝝs
de iure ciuili,ex quo alius nō pōt succedere de iure ciuili:nisi
ipse,ergo ꝛc.Ita declarat Bar.ibi post gl.i l.ū.ff.de bo.poss.&
in l.ex asse.ff.ād Treb.Adde p cōclusiōe Bar.fm Are.facere
aliū tex.i Lis.q in ptāte.ſ.fi.ff.de le.ꝓstā.& dt,q meli⁹ facit quā
tex.Bar.sed ad illū tex.potes rndere,q ibi iō est qz testōr cō
siderauit effectū,hoc est,q daret illi.q haberet hꝝditatē,ſz sub
sti.non hz hꝝditatē.qz repellit.Sz si diceres,Ş de.l.q heredi.ſ.
cum hꝝditas.ff.de cōd.& demō.rndeꝫ q restituta hꝝditate pri
mus remanet hꝝs.ſz si filius Ştabularet, primꝰ nō remaneret
b hꝝs.b & iō sibi pōt solui ḡra implēde conditionis. ¶ Pro ista
opi.facit alia bona rō fm Are.& ista plz multū.nā cōdo.si hꝝs
non erit in substōne vulgari ad hoc,vt admittatur substitutꝰ
sufficit,q adimpleat p eqpollēs.l.Gall⁹.ſ.& qd si tm.ff.de lib.
& posth.ponit Bar.ā.in y.q.prin.ad fi.si ergo in substitutione
vulgari ꝛc.ergo econtrario,vt sit eadē disciplina Ştiorū.l.ſ.ff.
de his q sunt sui vel alie.iur.ergo sufficit adimpleri p equipol
lens.Adde tu pro opi.Bar.aliū tex.qui mihi bene facit.i l.in
seruitutē.ſ.ei q.ff.de bo.li. ¶ Et nō ob.si diceres,q condōnes
debent adimpleri in forma specifica.l.q heredi.in prin.& l.Me
uius.ff.de cond.& demon.qz dico,q illa regula fallit i subst.qz
cū fiat largissima iterpretatio, sufficit adimpleri p eqpollēs.l.
Gallus.ſ.& quid si tm.vbi Bar.& aliꝰ.ā.de li.& posth. ¶ Circa
fm casum Bar.qñ bo.pos.ꝛc.cum Bar.tenēt oēs idifferēter.
& rō est,qz postq̄ est acq̄sitū mihi ius ēt ex facto tuo,nō potes
mihi auferre.l.si post mortē.in fi.j.de Ştab.Ego aūt,vt dē ma
teriā cogitādi,vt q Bar.in isto casu non bñ loquunt⁹ sit.filius
fuit preteritus a primo gradu,& scdo i quo est substitutus est
exheredatus:approbat testm̄ prīs,tz Bar.q ipse non admit
taſ,ſz substitut⁹ pone,q filiꝰ ꝓterit⁹ dicat testm̄ nullū,clarum
est q substitut⁹ excludit.istud firmat Bar.ā. qñ dt si testm̄,si
ergo filius preterit⁹ dicēdo testm̄ nullū , excludit substitutus
quāta iniqtas esset,q si filius preteritus,q voluit approbare
deberet excludi:ita videreꝫ mihi iniqtas:qz dicēdo nullū non
c facit locū:ergo multo minus approbādo als esset euidēs ini
67 qtas. ¶ † Redeo nunc ad.q.quam superius pretermiseram:
& pone q testōr istituat duos vel tres heredes,& eis vulgari
ter substituit Titiū.nunqd⁹ p additionē vnius ex coheredib⁹
excludaūt substituti in isto quotidiano passu.Bar.ponit di
stinctionē valde equā.& doc.eā approbāt.Bar.hic.& in l.qdā
testō.j.eo.& in l.heredes mei.ſ.cū ita.ff.ad Treb.& in l.pe.vbi
Bal.& plenius Mod.C.de inst.& substi.& sequunt cōiter doct.
in locis preallegatis cū concor.assignatis per Alex.Et vltra
eū ita cōsuluit Ang.in cōsi.lxx.inci.Joā.siñ condidit testm̄,& ista opinio est approbata.Ego aūt existimo q ista opi.Bart.
nō sit vera ꝛz sit approbata.Nā cōsidero in primis q tex.in q
bus se fundat Bar.nihil probant.Primo non obstat tex.in l.
quidā testō Proculū.j.eo.qz si ille tex.subtiliter considereꝫ ni
hil pbat.Cōsidera que sit rō similiter in l.q̄is.in fi.C.e.cū re
uerētia nihil probat tex.non decidit.q si vnus repudiet , ad
mittitur.Jo.de Imo.in l.heredes mei.ſ.cū ita.& in d.l.qdā te
stō.defendit Bar.alio medio,dico q rō Imo.est falsa:qz si el
set vera nunq̄ substitutus preferret heredi instituto.per text.
in l.ū.de bo.pos.fm ta.Et ꝓpterea Bar.in l.hoc articulo.ff.de
her.inst.ppēdit de errore suo.& dt q nihil pbat.Similiter ista
rō Bar.est falsa:qz in Ştiū est tex.formalis in l.si is qui ducen
ta.ſ.cum ita.ff.de reb.dub.Jo.de Imo.in locis prealle.dt qd
opi.Bar.non bñ pbaꝫ ex fundamētis suis , sed ipse pbat alia
rone,nā qñ volūtas testōris est dubia,debemus attendere,id
qd verisimiliter p̄sumit voluisse testōrem.l.in ambiguis.cum
multis sim.ff.de re.iur.l.volūtatis.C.de fideicō.sed verisimili⁹
est testatorē voluisse p̄ferre institutos.quos predilexit.l.Pu
blius.in fi.ff.de cond.& demonst.Sed si ista ratio esset vera.se
quereꝫ.q semp institutus p ius accrescendi excluderet substi
tutū.qd tū est falsum.l.ū.ſ.si duo.ff.de bo.pos.fm ta.cū si.Sed
errauit Imo.qz sola qualitas institōnis,& substōnis nō facit.q
vnus videaꝫ plus dilect⁹,nisi cū illa qualitate cōcurreret san
guinis coniunctio.Ita declarāt oēs doc.in d.l.hꝝdes mei.ſ.cū
ita.ff.ad Tre.Et ad argumentū rndeꝫ.q testōr non magis di
lexit institutū in parte,in qua instituit,ſz in parte in qua aliuz
instituit & ei substituit vī prædilexisse substitutū:qz si voluisset
ꝓferre institutū coheredē debebas eos inuicem substituere.
¶ Teneo in pūcto iuris Ş opi.Bar.Ş quā vī facere text.in l.
fi.in prin.ibi Imo,no.j.e.vbi si seru⁹ duoꝝ dñoꝝ instituꝰ he
res,& ei daī vulgaris istituꝰ,si iussu vni⁹ dñi adeat in ptē ꝛc.
Bar.hic ppēdit,& rndit qñ substitutio fit seruo duoꝝ dñoꝝ,
& p q̄s est perinde ac si cuilibet esset facta substō. ¶ Scdo Ş
Bar.facit qz illa ꝟba,si Titi⁹ & Sei⁹ hꝝdes nō erūt,exponū
tur.i.quateñ⁹ nō erūt hꝝdes.vt no.Bal.& Ang.i l.fi.in prin.p
illū tex.j.eo.Bal.& doc.in l.Stichus qui meus erit.ff.de leg.j.
68 † Tenēdo opi.Bar.limita no.qñ eēnt substituti pauper Chri
sti,vno repudiāte semp admittit substitutus:nisi forte consta
ret de voluntate testatoris in Ştium expresse:ita ad literam tz
Bal.in repe.c.si pater.in ver.quero de vno. Pro declaratiōe
69 tex.de testa.i vj.& forte nō habes alibi. ¶ † Circa qōnē Bart.
qñ testator instituit pup.postea emācipat ꝛc.adde q cū opin.
Bar.tenet Cy.in l.precibus.in v.q.C.eo.& Alb.de Ros.in re
pe.istius rub.& Dan.in l.coheredi.ſ.cū filio.j.eo.& ita teneas,
q̄is Ştium tenuerit Bal.in l.fi.C.de inst.& substi.Jmo.hic i c.
Raynutius.in materia vulgaris substōnis.& Ale.hic motī:qz
vitiato expresso,non vitiat tacitū.q de per se stat.l.fideiusso.
in prin.ff.de le.j.ergo vitiata pupillari expressa,non dz vitiari
tacita vulgaris.rndetur fm Bar.nisi appareret de Ştia volū
tate defuncti,vt est hic.Sed pondera tu quare p emancipatio
nē filij extinguat indistincte tacita vulgaris.& tū p mortē filij
impuberis nō extinguit indistincte tacita vulgaris,vt firmat
Bar.ā.in ij.q.secūdi effect⁹.& in alibi emancipatio filij & mors
equiparant.l.Gallus.ſ.& qd si tm.ā.de lib.& posth.rnde ex mē
te Bar.q emācipatio est actus voluntarius,qz nemo inuitus
cogit emācipare,nisi in casibus ponitis in fi.inst.qui.
mod.ius pa.po.sol.sicut per alienationē voluntariā p̄sumit
immutatio volūtatis,sed non p alienationē necessariā.l.fidei
cōmissa.ſ.si rē.ff.de leg.ij.ita per emancipationē cū sit actus
voluntarius p̄sumitur mutatio voluntatis testatoris,secus
quando filius mortē.qz mors est actus necessarius.

1 Ş Substō pupillaris pōt fieri liberis institutis vel exhereda
tis,& quilibet pōt instituꝰ,dūmodo pater sibi fecerit testm̄.
2 Procedit etiā hodie p iura noua aut̄ēticoꝝ q exheredato
mala mente & malo aio pater possit substituere pupillariter si
pupillus sit doli capax,& possit committere causam ingratitu
dinis per quam possit exheredari.
3 In pupillari substōne pater pōt substituere filio pupillo quē
vult,& in hoc differt ab exēplari q sit furioso vel mente capto.
4 Sine heredis institutione nihil in testamento scripti valet.
5 Filio exheredato pater nō pōt substituere p fideicōmissum.
6 Sustentabilius est testm̄ in quo nulla est institutio,licet vi

a Repudiat. Bar.non dt,qd repudiat,sed tm venit.

b Heres.Ş ſ.q aūt.Inſ.de bo. pos. Purp.

c Iniquitas.Nō est iniqtas.cū approbādo non tēdat ad filij cōmodū,sed instituti. Purp.

d Nunqd. An additio vni⁹ ex institutis excludat substitutus.Bar.& vide eundē q vī sibi Ştius dū se fundat in dictione vniuersali & i cōiunctione in l.qui dā testa.j.e.Secūdo vide Ale. hic reprobāte in aliqbus.ſz dicat iste quod approbet.Purp.

tiosa: quā testamentum in quo nulla est institutio ex quo institutio licet vitiosa operatur aliquem effectū quā circa duos.
7 Facilius dispēsatur circa vnum defectum quam circa duos.

§. Substituere.

Iste. §. fz Bar. diuidit i tres ptes, vt hic p eū. h. d. in effectu. † Substitutio pupillaris pōt fieri liberis istitutis, vel exhēdatis, z qlibet pōt substitui, dūmō pr̄ sibi fecerit testū. h. d.

1 ¶ No. primo ex isto tex. q etiā filijs exhēdatis pōt pr̄ substituere. concor. sunt in gl. Amplia etiam si filius sit exhēdatus mala mēte, z malo aio adhuc pr̄ pōt sibi pupillariter substituere. Ita ampliat no. Bar. in l. ij. in prin. j. eo. Et mouet q tātam fidē capit lex de patre ꝛc. z ibi dicem⁹. † Secō amplia. q istud pōt ꝓcedere ēt hodie p iura noua authēticoꝝ, qñ esset pupilus doli capax, ⁸q pōt cōmittere cām ingratitudinis, p quam posset exheredari. §. aliud quoq; capitulū. in aut. vt cū de ap. cog. q. nō pōt exhēdari, si nō est doli capax. ita declarat Bar. in l. ij. j. eo.

4 ¶ Doli capax. 2 Adde Rayn. in l. humanitatis. 4 de iiipu. z alijs substitu.

3 ¶ † Secō no. ex hoc tex. q in pupillari substitutiōe pater pōt substituere filio pupillo quē vult, z in hoc differt ab exēplari substitutione, que fit furioso, vel mēte capto, vbi non pōt substituere quē vult, fz tenet substituere fratrē, vel sororē. l. humanitatis. C. eo. ¶ † Ho. vl. q sine hēdis institutione nihil in testō scriptū vz: cū istitutio sit caput testamenti, vt l. prime. §. de his q in testa. delē. vt hic in gl. in ꝑ. institutione. ¶ Bl. in verbo exhēdatis, diuidit i tres ptes. In prima declarat tex. z al legat conco. In secōa remouet vnum ẓiū. In tertia querit, z rñdet. Secōa ibi, non p fideicommissum. Tertia ibi, fz an prętereritō possit.

5 ¶ † In gl. ibi, nō p fideicōmissum. habes q filio exhēdato pater non pōt substituere p fideicōmissum, z rōnē assignat Bar. hic. In fi. gl. habes, q fz pr̄ filijs istitutis, z exhēdatis substituere possit: tamē non pōt substituere filio ꝓterito, z Bar. limitat qñ filiꝰ cū authoritate tutoris apꝓbaret testū pr̄num. ¶ Bl. in ꝓbo. instōne, diuidit i quatuor ptes. In prima declarat tex. In secōa extēdit. In tertia op. z sol. In quarta silr̄ op. z dupl̄r solu. Secōa ibi, ītē ex postfacto. Tertia ibi, fz ẓ. §. ti. j. Quarta ītē ẓ. ī aut. vt cū i ea. ¶ In. e. gl. ibi q substituit sine instōne. istā pmā sol. gl. multū no. Bar. z doc. q̄ valde limitat aut. ex cā. C. de lib. ꝓte. vt ꝓcedat qñ solū erat defectꝰ ꝓteritionis filij: tū aliꝰ erat istitutꝰ, fz vbi esset defectus instōnis: q

6 nemo esset institutꝰ: tūc nō hz locū illa aut. † Pōdera q̄ susten tabilius est testū, i quo est facta substitutio fz vitiosa, q̄ testū in quo nulla est istitutio, z sic pōdera secō q̄ institutio vitiosa operat aliquē effectū quē nō operarek si esset omissa, z sic plꝰ operat istitutio inualida q̄ institutio oīno omissa, Bald. simplr̄ dt, qđ istud vr̄ sibi irrationabile, z nō dt plus. Tu aūt ẓ istam gl. potes fortiter sic arguere: paria sunt nullo mō cōparere in iudicio, aut minus legitime. tex. est in c. laico. z ibi ad hoc not. Bal. de app. Ītē paria sunt nō adire hēditatē, vel nulliter seu via incōpetēti. tex. est in l. ij. C. de succes. edi. z ibi Sa. Ful. z alij Mod. ad hoc no. text. i l. filius emācipatꝰ. C. de colla. bo. z tex. in l. fi. ff. de lib. z posth. imō g filius mihil, z inualidū eq parant. l. si aūt. z ibi Bal. ad hoc no. C. de legi. her. ergo ẓ istā gl. ¶ Preterea ẓ gl. facit q plus delingt qs faciēdo, q̄ omittēdo. glo. in ꝓbo non facto. in l. moza. vbi dixi. §. so. ma. ergo plus delingt, q instituit nulliter, q̄ q nullo mō istituit: ergo minꝰ ei est subueniēdū. Huic difficultati iuenio duplr̄ posse rñderi. ¶ Primo rñdēt Jmo. z Aler. nō esse absurdū q̄ aut. ex cā. C. de lib. ꝓte. ꝓcedat, qñ aliqs est institutꝰ: fz nulliter, non aūt ꝓcedit, qñ nemo est istitutꝰ: eo q ꝓba aut. ex cā. adaptant, qñ aliqs est nulliter istitutꝰ, fz qñ nullꝰ institutus est ꝓba illius auth. nō declarāt. cū ergo nō adaptant ꝓba illi⁹ aut. ad fm casum nō habebit locū eius dispō. l. q̄ cōstitutū. ff. de testa. mili. ista sol. nō tollit obiectū. nā instō nulla hr̄ ꝓto non facta, z sic idē iuris dz esse in vtroq; Aliter z subtilr̄ rñdet Are. hic, q̄ qñ ꝓcedit instō, nulla rōne ꝓteritionis testū non caret oīno prima facie forma testi, secus qñ nulla ꝓesset instō, vt dt, ꝓbari i l. si qs legatū. in prin. ff. de fal. Ista so. nō tollit etiā mihi difficultatē: q̄ imo qñ filius est ꝓteritus, testū deficit in forma, q̄ de forma z substātia telti est, q̄ filiꝰ i ptāte instituat, vel exheredet. Inst. de exhered. in pn. Hec ob. tex. in d. l. si qs legatum. q̄ tex. ibi bñ facit dr̄iam an testū a principio sit nullum, q̄ deficiat forma, an ex postfacto irritet, fz dico q̄ i casu nr̄o deficit forma a principio: ergo est pinde, vel q̄ nullꝰ sit istitutus, vel nulliter. Rñdeo alr̄ z tertio, q̄ qñ pr̄ ꝓteriit filiū z neminē istituit hic est duplex vitiū. ¶ Primū ꝓteritionis filij, secm q̄ nemo est istitutꝰ: z vbi nō est institutio, deficit caput testi, qm ꝓ filiꝰ est ꝓteritus, z alius

8 est institutus, nō est nisi vnū vitiū ꝓteritionis. † Sz ego habeo q̄ aut. ex cā. q̄ dispēsat sustinēdo testū nullū: q̄ tliꝰ est ꝓterit⁹, z alius istitutus nō itelligit dispēsare qñ concurrit duplex vitiū, ꝓbat, q̄ facilr̄ dispēsat circa vnū defectum q̄ qñ sunt duo vel plures defectus. Et ꝓpterea no. Bar. in l. cū ꝓpter. ff. de leg. prestan. q̄ dispēsatio ẓ regulas cōes, que fit circa vnū defectū nō intelligit fieri circa aliū nec circa plures sicut in simili dicit no. Bal. q̄ clausula, nō obstātibus quibuscunq; contrarijs, vel in ẓium, que apponitur in rescriptis principū, z ponitificum non operatur qñ sunt plura obstātia nisi de omnibus fieret mētio. ita Bal. in l. j. C. de fur. z credo q̄ ista ꝓprie fuerit intentio glo. z Bar.

Adde Ꝓto ista rñsione bñ facere tex. in l. si nō lex Entia. ff. de her. inst. Cōprobat predicta rōne: q̄ qñ filius est ꝓterit⁹, z alius hr̄s istitutus, pōt talis filiꝰ apꝓbare testū. l. si filio ꝓterito. ff. de iniu. rup. z tū si filius esset ꝓteritus z nemo institutꝰ filiꝰ nō posset apꝓbare. ¶ In ea. l. ad finē, no. ex gl. fm vtraq; sol. † q̄ subsō pupillaris confirmat p

9 aut. ex cā. C. de lib. ꝓte. cū ibi dicat, cetera nāq; firma ymanēt. In ẓiū facit: nā. d. auth. ex cā. est correctoria iuris cōis. ita tenēt ibi oēs. Sed in correctoriis nō fit extēsio etiā ex maioritate rōnis gl. in aut. quas actiones. C. de sacrosā. eccl. Sz ego habeo q̄ p auth. ex cā. sustinek hodie subsō pupillaris: certe mater excluderek a luctuosa hēditate filij impuberis, nec haberet legitimam filij: ergo nō est excludēda ad pupillarē substitutionē in ꝓiudiciū matris. Confirmo, q̄ tacita pupillaris nō excludit matrē, quā illa tacita inducit ex dispōne legis. Et rōnē assignat Bar. in l. ij. in v. q. prin. j. e. q̄ lex voluit p suā interpretationē excludere matrē a legitima filij. Ergo silr̄ dicamus q̄ d. aut. ex cā. nō habeat cōfirmare substitutionē pupillarem, vt mater excludat. Et si dicas istud cōfundik p auth. ex cā. p quā cōfirmanr̄ legata, fideicōmissa, dationes tutoꝝ, z tū istud est in ꝓiudiciū veniētiū ab intestato, rñd. q̄ ibi veniētes ab intestato habēt hēditatē a lege, z sic cōmodū: ideo lex voluit qs etiā habeāt incōmodū. Ista rō nō militat in matre: q̄ erat in totū exclusa. Nō obstat argumētū Bar. de tutor. q̄ nihil vz, nā dato, q̄ nō confirmarek datio tutoris, tū ꝓtor tenet confirmare per l. iure nostro. §. fi. de testa. tute. Ītē multū vertitur ꝓiudiciū, q̄ confirmenr̄ dationes tutelarū. Non obstat dum Bar. ponderat verbū, cetera, q̄ illud verbū fuit positū p Ireneriū. In corpore aūt authenticoꝝ nō est. Non ob. q̄ p edictum, si qs omissa causa ꝛc. q̄ est argumētū a separatis: illud eñ est ꝓpter fraudē, quā cōmittit iste, que fraus nihil facit ad ꝓpositū nostrū. Et ita iudicādo z consulendo teneo istā opinionē, qñ mater excluderet. Et dico q̄ doc. hoc non negāt. Sz ad primū fundamentū, q̄. d. aut. sit correctoria, z sic non extēdenda, pōt rñderi, q̄ illa regula fallit, qñ fit extēsio in fauorem eius, in cuius fauorē est correcta lex, ita dicūt gl. z doct. in l. ij. ff. vt in ius voc. non eāt. dum voluit q̄ statutū excludēs feminas extēdak ex parte masculoꝝ: sed sustinere pupillarē est fauor pupilli, ergo ꝛc, etiā vbi tractak de fauore publico, sicut in d. statuto. l. vel negare. ff. si quis omis. cau. testa. Non ob. qđ in corpore vnde sumitur aut. ex causa, nō est dictio, cetera, q̄ est dictio, alijs, que est repetitiua similiū. Circa istum vltē passus insistā. gl. hic tenet q̄ remanet firma substō pupillaris. Dy. tenebat ẓium, vt hic p Bar. concludit Bar. tribus medijs, qđ

10 hodie p aut. ex cā. sustinek pupillaris substitutio: alie nō. Idē tenent Bal. z Jmo. z ceteri moder. z Bar. z alij in plurib⁹ locis hic alle. per Aler. Quis alibi variauerit idem Bal. z tenuerit ẓiū in d. auth. ex cā. z in rub. C. si qs omis. cā testa. p aliquas satis leuia fundamēta, quibus rñdet Aler. particulariter ꝓ cōi suia. Aler. hic vltra scribētes facit nouum fundamētum. Are. hic facit aliud fundamentū. ¶ Primo Aler. hic ponderat nouiter tex. in §. si aūt hec obseruata nō fuerint. in auth. vt cū de app. cog. alter inducēdo q̄ Bar. z doc. dū dicit tex. in alijs quoq; capitulis. in verbo in alijs capitulis. fz appellatiōe capitulorum venit patris substitutio pupillaris. l. patris z filij. j. eo. sed in illa lege de capitulis, verbum nullum ꝓpterea p ea. Are. hic subtilius ponderat textum in §. si igit̄ omnes memoratas. in fine. in authentica vt cū de appel. cog. vbi expresse dt q̄ cetera confirmantur tanq̄ si non esset rescissum testamentum, z sic pondera q̄ ibi fingitur testū validum, sed qñ testū saluatur per fictionem saluantur etiā tabule pupillares, l. lex Come. j. eo. l. pater instituto. §. fi. de cap. z subdit q̄ istud fundamētū ineuitabiliter strigit. Sz ad istud argumētū clare rñdet. nā verum est, q̄ qñ testū fingitur validū, sustinenr̄ tabule pupillares. istud est verum qñ fingitur validum simpliciter vel in totum, vt est quādo sustinetur fictione legis Cornelie, tunc verū est, q̄ sustinentur tabule pupillares, sed in d. §. si igitur omnes, licet testamentum fingatur valere quo ad aliquid, hoc est, quo ad legata, tutelas, z similia, tamen non fingit valere quo ad ipsum testamentum principaliter z de per se: z sic istud arg. mihi nihil concludit. Disputando posset teneri contraria pars contra cōem, q̄ argumenta ꝓ communi faciūt parum, Cōtra cōem arguit: forte clarū est, q̄ aut. ex causa. z in corpore

corpore vñ sumit.ita loquit in preteritione materna sicut paterna:imo fortius est arduum dubiū.nunqd habeat locum in preteritione paterna filij tā nati:tunc arguo sic.Ista loquunt ita in preteritione materna.sicut paterna: dñ subijcit i litera cetera firma pmanēt,est necesse inteligere de illis ceteris,que possunt vtriq; cōuenire,⁊ tenēdo q loquat in pte sicut i matre,er quo vna determinatio respicies duo dz taliter iteligi q possit vtriq; cōuenire p regulā.l.tā hoc iure,in prin.ff.eo.l.legatarius.§.fi.ff.de le.i.§ substitutio pupillaris nō cadit in testō matris.l.ij.in prin.⁊ l.si mater.§.eo.ergo impossibile est,qđ ille ter.loquēs in testamēto ⁊ patris ⁊ matris in illis verbis cetera.possit intelligi,de pupillari substōne,⁊ illa cadat in testamēto matris. Nec ob.huic argumento vna solutio Aret.q ter. ibi loquit de tutelis. Tutele cōfirmant p illā aut.⁊ tñ materia tutele nō cōuenit matri.§ solū patri,q; mater non pōt dare tutorē.l.mf.C.de testa.tute.l.peto.§.mf.ff.de le.ij.qua rōne ergo confirmat ibi tutela:§ conueniāt solū patri ⁊ nō matri ea rōne cōfirmabit pupillaris substitutio,cuius nō cōueniat in testō matris,§ solū patris.⁊ sic ar.in forma pōt rñderi, qñ vna determinatio respicies duo dz taliter intelligi q possit vtriq; conuenire.est verū, nisi in Ztiū appareat de mēte legis vel testatoris.ter.est ibi;q; dico q ista rñsio nō tollit obiectū:q; magna dria est inter tutelā,⁊ substōnē pupillarē.nā mater oīno phibet pupillariter substituere,⁊ ille substōnes nihil valent, nec debēt cōfirmari a iudice,§ si mater in testō det tutorē dz a iudice cōfirmari.ter.in l.si mater.C.de testa.tute. bon⁹ text. in l.si patron⁹.ff.eo.ergo nō ita phibet mater a datione tutele sicut a substituēdo pupi;q; si dat tutores debēt confirmari. Sed ad istud etiā rñdet Are.q ter.in d.§.si igit,oēs cōfirmat tutelas ipso iure,ergo nō loquit de tutela data a matre,§ ista responsio cū reuerētia nō est vera:q; ter.est formalis in Ztiū in §.si aut. hec obseruata nō fuerint.in verbo capitulis in sua firmitate manentib⁹, vbi imperator qñ confirmat legata, ⁊ tutelas.non cōfirmat ipso iure,§ dimittit in sua antiqua firmitate.⁊ solū vult q vitiū preteritionis.⁊ aliter ipso iure non confirmat:ergo tutele matris stāt in suo robore vt confirmate habeant suum effectū.⁊ sic arguer⁊ de tutelis ad substitutionem pupillarē non est bona argumētatio.pro ea parte pōt secundo argui ⁊ subaliter contra communē pōderādo text.ibi.in §. ⁊ hec quidē de parentum.vbi illud q est statutum in testamēto patris.vt nō obstāte preteritione alia capitula valent ertē dunt in omnibus,econtra in testāmēto filij,⁊ tñ in testamēto filij non cadit pupillaris substitutio:ergo cum equiparatio in omnibus sit vniuersalis.illa dictio,cetera, non pōt intelligi in testō filij:nec ad hoc mihi satisfacit rñsio Are.qđ ista eqparatio fiat in casibus in q̄bus pōt allegat.l.j. §.falcidia.vbi Bar ⁊ alij.ff.ad l.fal.Bal.⁊ alij in l.j.ff.de leg.j.istud eīm nō tollit realiter obiectum:meius respondet,qđ imo in testamēto filij etiā cadat pupillaris substitutio,si post emancipationē filij nasceretur nepos,non esset in potestate aut,sed ipsius filij,⁊ posset pupillariter substituere.l.ij.in pn.j.e.vbi dicet p ista appet arti cum esse subtile,⁊ disputabile:q; tñ consulendo:⁊ in practica non est recedēdum a cōmuni sina.⁊ sic a sententia gl.⁊ Barto.

Adde Quod istam cōem opi.tenuit no. Ang.in consil. xxix.inci. Petrus de vibe veteri. vbi confirmat hanc rōnem cōem opi.alia ratione,nam ius nouissimū autpeticorum ex preteritione filij nō irritat testū,nisi quo ad vnum effectum vt hereditas deferat ad successionē intestati,qui;qd ergo non contradicit huic effectui:remanet firmata.§ pupillaris substitutio nō contradicit huic effectui:q; non impedit filium preteritum ab intestato cōuenire.sed substitutio pupillaris non cōtradicit,sed vulgaris contradicit.ideo nō confirmatur per iliam aut.§ Ange.non dicat,fuerunt originalia verba Bar.in d.aut.ex cā.in ver.qd de substitutione directa. Extra gl.querit Bar.nunqd filio in legitima possit substitui, alibi habetis decisum torū contra q vs fideicōmissum imunctum filio exheredato:⁊ tñ non vs ab eius substituto.l.cū quidam.C.de lega.⁊ durū est assignare rōnē diuersitatis,vt ibi dt Bar.nunquid aut in dubio censeat suos.pup.facta impuberi vel fideicō.Alex.hic ponit,sed dicam,j.vbi erit locus suus.

LEX II.

1 ☞ Substituendi ius pupillis est ex consuetudine introductum.
2 Dictio adiuncta tempori significat perfectionem temporis.
3 Substitutio pupillaris non potest fieri emancipatis.
4 Testator potest pupillariter substituere filijs posthumis.
5 Auus non pōt pupillariter substituere nepotibus recasuris in potestatem patris post mortem suam.
6 Appellatione nepotum propie non continentur nepotes.
7 Ad validitatem pupillaris substitutionis qrq; mi d iratur.
8 Nepos quomodo adop⁹ari possit.
9 Pupillaris substitutio quomodo conseruetur.
10 Substitutio pupillaris quo iure fuit inuenta.
11 Statutum quam iurisdictionem auferat.
12 Legislator qñ aliquid decidit in aliquo casu rōne frequētioris contingentie illud non importat mysterium iuris.
13 Colonus qui promisit plantare vineam ⁊ dare quartā partē domino si plantauerit alias arbores fructiferas similiter de illis tenetur dare quartam partem.
15 Substitutio facta extraneo a principio valet vt vulgaris.
16 Mutatio quando toleranda.
17 Substitutio pupillaris facta extraneo continet vulgarem,⁊ valet.
18 Substituere pupillariter quando non possit pater.
19 Francigene non pñt facere pupillarem substitutionem filijs.
20 Legitimatus viuo patre dr vere legitimus ⁊ nō p fictionem.
21 Pater an possit substituere militi pupillariter.
22 Filius si exiuit patriā ptātē nō extinguit pupillaris substō.
23 Substitutio pup.facta in testamento non solemni an valeat.
24 Sicut pater non pōt sibi instituere heredem extraneum in testamento imperfecto,ita etiam nec pupillo substituere.
25 Pater potest substituere filio exheredato.
26 Pater turpis persona an possit pupillariter substituere.
27 Pupillaris substitutio quibus verbis fiat.
28 Substitutus pupil.quando,an non admittatur.
29 Quis sit effectus pupillaris substitutionis.
30 Substitutio pupillaris an excludat matrem.
31 Pater an possit substituere pupillo aliquem transuersalem.
32 Tacita pupillaris an excludat matrē.⁊ nu.33.⁊ 34.⁊ vide nu. 35.40.41.42.
36 Quot testes requirantur ad hoc vt probetur contra pupillarem tacitam.
37 Ex quibus presumatur tacita voluntas testatoris.
38 Pupillaris tacita quando excludat vxorem.⁊ nu.39.
43 Zs frater pupilli ex tacita pupillari excludat matrē, secus tñ qñ est substitutus frater testatoris patruus pupilli.
44 Mater testōris ex tacita pupillari excludit matrē pupilli.
45 Testū conditū ad plas causas valet cum duobus testibus.
46 An interest q substitutio fiat sub duplici conditione, an vero sub vna.licet Barto.dicat sufficere si dicatur si filius moriat in pupillari etate taliter substituit.
47 Vulgaris tacita non excludit matrem testatoris.

Moribus. Ista lex ex mente Barto. vsque a ¶ §.interdum.dividitur in tres ptes. In prima pncipue ponit quo iure sit inuenta pupillaris substitutio,⁊ vsq; ad q tps, ⁊ qs possit eā facere:⁊ durat vsq; a.i ver.qsquis.loi ponit qualiter possit fieri pupillaris subsito.postea i ver.pe.⁊ ñ.ponit qñ habeat effectū.⁊ istud principiū vsq; ad §.interdū,§ non iuuinet per Bar.solū tñ credo q possit sic iuuinari. Impuberib⁹ inptā te cōstituris nō recasuris post mortē testōris in ptātē alteri⁹ pōt pupillariter substitui. Ita ⁊ adoptatis i locū nepotū.dūmō substituētes primo loco faciat testū,nisi sit miles ⁊ adeat hereditas ex paterno,vel habeat pro adita.hoc dr plecte totus ter.¶ Scio.primo ex ter.in verbo moribus,q substituendi ius pupillariter pupillo est ex cōsuetudine introductū.Ex hoc infero duo.Primo q cōsuetudine,vel statuto pōt induci q qs alteri possit facere testū:Secundo nota ⁊ scorrelacie ter.q cōsuetudine,⁊ sic statuto pōt induci,q valeat dispositio captatoria,vt est qñ substātia totius testamēti conferit in voluntate alterius.⁊ ita firmat Ang.l.captatorias.ff.de here.inſti.⁊ Alex. hic.⁊ in l.captatorias.C.de testa.inſti.sed Ztm dr Are.hic dz de Ang.non faciat mētionē,monet substituti rōne,nā de substantia testamēti est,q quilibet de sua voluntate disponat de rebꝰ propꝛijs.l.j.ff.de testa.ex diffinitione.Pondera voluntatis nre.mō habemus q diffinitio ostēdit essentiā,seu qđditatē rei.l.j.§.do a lū.ff.de dolo.mō habemus,q cōsuetudo Zsubstātiā actus est irrationabilis,⁊ inualida.c.ij.de consuet.in vj.Ego teneo idē a alia rōne.[a] Nā captatoria dispositio ideo est reprobata,qz est deceptoria,⁊ Ztr repugnat moribus bonis.l.captatorias.cū.l.ille aut.ff.de her.inſti.declarat in specie Abb.in c.cū tibi.de test. ⁊ Pau.de ca.de testa.inſti.l.captatorias.Hinc est,q captatoria dispositio nō vs etiā in testō militis. d.l.captatorias. ergo sequitur q non valet etiaz consuetudo,qz esset contra bonos b mores,qꝰ qñ aliquid reprobatur quod sit contra bonos mo⁹ res non pōt inducere consuetudinē.Bart.in l.oes populi.in ij.q.prin. ff.de inſti.⁊ iur. ¶ Ad istum ter.rñdet,qo hic dispensatur ꝓpter duo,que concurrunt. Primo propter detectum eratis.Secundo ꝓpter amorem paternum.ergo arguendo a 2 speciali iste ter.probaret potius contrarium.¶ Pondera ter.

☞ ¶ Alia rōne. Adde q opi. Alex. tenet Ga. post Are.in l.ex facto.ij.not.j.e. Idē Alexā.in l. bono⁹.ij.limitatione.j.no.C.qui admitti. Burp. ☞ ¶ Dic. Limitat sing. Riminal.in l.pactū q dota.⁊ ibi ☞ cim.C.de pactis. Purpur.

sbi ad xiiij. annos puenit fm Are. q dictio, ad. iuncta tpi significat pfectionē tpis: nam hic significat xiiij. annos completos vt dt gl. Tu aūt dic. q istud nō est in hoc tex, ppter dictionē ad. sz ppter dictionē pueniat, cuz dictio p. denotet pfectionē.

3 l. vrbana. §. pnoctare. ff. de ꝛb. signi. ¶ Tertio no. ibi ceteruz emancipatis nō possumus. q substō pupillaris non pōt fieri emācipatis. Hinc est. q mater nō pōt filijs pupillariter substituere. l. si mater. j. eo. Sed opere pretium est videre, quare pater non pōt substituere filio emancipato attēto q pupillaris substō est merus fauor, z mera, puisio pupilli. z nos habemus q pater pōt substituere filio exhd dato quāuis mala mēte exhd dato, vt videbimus quare ergo emancipato substituere nō pōt. Jo. Fab. inst. de pup. substitu. in princ. dt q rō est q substitutiones sunt de iure ciuili: sed de iure ciui. emācipatus reputatur extraneus, sed extraneo non pōt subuerti. Aliam rōnē assignat Alb. de Ro. in repe. istius rub. q. testm̄ pcedit ab oze patris, z per cōsequens ab oze filij: q. vor patris est, vor filij, qñ est in potestate. §. ei qui. Inst. de inuti. stip. Fallit in milite. l. miles ita. §. pen. j. de testa. mil. z iste sunt persuasiue rationes.

4 ¶ Quarto iuxta serie litere no. ex tex. ibi plane posthumꝰ, q testator pōt pupillariter substituere filijs posthumis, dato q non sint in ptāte patris. l. fi. ff. de colla. bo. z l. fin. de assi. lib. rō. q. substō pupillaris est merus fauor, z merū cōmodum filij: sed qñ tractat de fauore. posthumus habet p. iam nato. l. qui in vtero. ff. de statu homi. ¶ Quinto not. in ver. nepotibus. q auus non pōt pupillariter substituere nepotibus recasuris in ptāte patris post mortē suā: rō est. q. tunc est aliud impedimētum quē etatis. s. q. recasuri sunt in ptātem alterꝰ. l. q in ptāte. ff. de testa. Vñ p istud dt no. Bal. in l. precibus. C. eo. q stante statuto, put est in multis locis, q mortuo patre, filij reincidant in ptāt em matris, tunc pater non pōt ei pupillariter substituere, nec tunc sub expressa vulgari cōtinet tacita pupillaris, casus est hic.

5 ¶ Sexto pōdera tex. ibi nepotibus. z deinceps. q appellatione nepotum[a] ppie non continē tur pnepotes. z deinceps: de quo p Bar. z alios in l. Gallus. §. instituēs. s. de lib. z posth. de quo dicet ibi.

6 ¶ Septimo no. in ver. sed z si extraneum. fm Bar. z magis cōiter alios, q ad validitatē pupillaris substitutionis, satis est, q impubes tpe mortis testatoris reperiat in eius ptāte dato q tempore testamenti nō sit in potestate, de quo dicet plenius in gl. vbi aliter tenebo ad istum tertium. Aduerte tñ ad istum ver. qui est mirabilis ad sex: de duobus dicet in gl. pcedēti, vbi Bar. Tertio est mirabilis, vt in gl. dñ allegat. §. Iz. Inst. de adop. q. iste ablatium absoluti sunt filij. z est mirabilis dicit si modo ꝛc. Inst. vr falsum: q. idē est si adoptaret loco filij: ita illi posset pupillariter substituere. l. si arrogator. de adop. ff. tñ tex. hic conditionaliter dt, si mō cum in locum nepotis, sz arrogati nō cōtentus vna dictione, si, que importat conditionem: sz addit si modo. Pōdera etiam q iste tex. cōfundit regulā q ipz, q conditio plata a lege importat cāz finalē. Bar. in l. ij. §. ij. ff. de do. tñ hic ista cōditio imposita a lege importat etiam cām finalē: cum etiam possit arrogare in filium, z ei substituere. l. si arrogator. ff. de adop. Scdo confundit regulam, q ipz. q conditio, q apponit a lege, non dz continere leue solēnitatē, sed formalem. ita iungu. Bal. in aut. mīr z auia. C. qñ mi. tut. of. fun. pōt. p tex. in l. ptor. in prin. ff. de colla. bo. sequunt Alex, z Are. hic in §. prius. Are. in c. in causis. de testi. z tñ vides hic esse tex. q conditio, si mō, ꝛc. nō importat formalē solēnitatē: q. imo etiā pōt adoptari qs in locum filij, z ei substitui pupillariter. d. l. si arrogator. §. fi. ff. de adop. Cogitabam ad istum tex. posse dari duos intellectus, q erūt due solutiones ad pdicta. Primo rīdeo bñ induendo istum tex. q illud q dt, si mō eum in locum nepotis adoptauerit, hucusq istud est de solēnitate formali: q. ad hoc vt qs possit substituere extraneo pupillariter, necesse est q eum adoptet. Vñ hec verba importāt formam substātialē. Bñ verum est q dum subijcit in locum nepotis non est substantiale, nec ibi est cōditio p d. l. si arrogator. in fin. Scdo cogita, si posset dari nouus sensus ad istū ver. cū gl. z oēs doc. fatent. q illi ablatiui absoluti, filio pcedēte, nihil iportāt. z similiter illa ꝛba, in locū nepotis, nō pūt aliqd iportare, vt s. dixi. Et sic tex. haberet multas sup. iuitates. Cogita, si posset dici q iste tex. velit q filio pcedēte, dz pr̄ tūc adoptare extraneū in locū filij, vt minor iniuria fiat filio. z ad hoc vide tex. i. l. nec ei. §. pe. ff. de adop. z hoc mō, illi ablatiui absoluti aliqd importabunt, z cōditio, si mō, operabit. Vltimo vt nihil omittat. pōdera hic esse tex. Iurisco. z illud q tz Aul. Bellus li. v. Noel. Attic. ca. xix. declarādo quid sit adoptio, z qd sit arrogatio, z quibꝰ verbis fiat. Primo dt q impubes nō pōt arrogari: q. impossibile est arrogari impuberem: cum authoritas tutoris non se extendat ad hoc, z dt cōtra hanc legē. z adoptare, z

7 a ¶ Nepotū. Ad de Bar. in l. libe rorū. ff. de verb. signifi.

b ¶ Feudor. Ad de doc. in c. fi. de feu. boc, i c. ij. de rescrip.

c ¶ Frequentio ris. Eadem po nit in l. j. §. solut. matri.

d ¶ Absoluti. Idē Jas. in l. ab emptione. ff. de pac. sed est in ru. §. solu. matr. vbi Purp. dat aliaz responsionem. Purpur.

8 si arrogator. ff. de adop. z §. cum aūt. Inst. illo tit. z dt, q mulier non pōt arrogari. Istud est ¶ ter. in l. hec autem. z l. seq. de adop. ¶ Octauo pōdera ter. ibi precedēte filio: nam vr velle tex. qs non possit aliquē adoptare in nepotē, nisi precedat filius, vt ars imitet naturā. l. adoptio. ff. de adop. tñ istud est clare falsum. l. adoptare. ff. de adop. z §. Iz. Inst. eo. alle. in glo. z sic pondera tu, q illi ablatiui, filio precedēte, nihil importāt, z sic pondera, q illi ablatiui absoluti nō important cōditionē respicientē, vel importantē causam finalē: quare autem istud sit,

9 dicam no. in l. licet scribentes nō aduertant. ¶ Ultimo no. in ver. plane. si omissa causa. q pupillaris substō cōseruatur per edictum. ff. si quis omis. causa test. ex hoc tex. arguit Bar. in l. j. §. fi. s. eo. qs qua rōne conseruaꝝ pupillaris substō p edictū, si qs omis. cau. test, vt hic. cadē rōne dz conseruari per aut. ex cā. de lib. preteri. Tu autem subtilius, z correlarie inferas, q ad hoc vt sustineaꝝ tabule pupillares. sufficit testm̄ paternū sustineri de iure pretorio, quāuis tū poterat de iure ciuili aditā

10 hereditas. ¶ Bl. in verbo moribus. Jn ea. gl. ad fi. habes q substō pupillaris fuit inuēta moribus. z sic iure lacedemonio rum, z sic iure cōsuetudinario subdit Bart. vt hic p eum. z ei opinione Bar. q consuetudo redacta in scriptura z approbata de iure ciuili nō desinat esse ius cōsuetudinarium. sequi tur Bal. Ang. Imo. z Alex. hic, z etiam Fran. ita etiā Bar. z alij in l. de quibus. ff. de legib. vbi ad hoc allegat tex. in l. imo. eo. tit. Ego autem teneo ꝛrium in puncto iuris. vtilitas istius

17 articuli est dupler. Primo, q. aliqñ ius consuetudinarium est fortius q ius cōe scriptum. Ita sing. Bar. in l. viros, per illi

11 tex. C. de diuer. off. lib. xij. ¶ vbi sing. not. q si p statuta derogat iurisdictio in aliquorum iudicū simpliciter, non vr auferri in risdictio acquisita consuetudine. sed solum iure cōi, quod no. ¶ Scda vtilitas: q. est ius cōe scriptum, nō est necesse articulari, neq; pbari. l. ornamentorum. ff. de auro z argen. leg. z ibi Bar. secus in consuetudine. q est facti no. Bar. in l. de quis. ff. de legi. alle. in l. ij. §. qd obseruari. C. de iura. calū. Jn puncto iuris plz opin. By. contra Bar. z reperio q eam tenēt Alex, z melius Sal. z Rap. cu. hic, z Sal. i l. si testamēta. C. z Ang. de Are. Inst. de pup. subst. in prin. nam cōsiderandū est. q. dū iure ciuili redigeretur in scriptis substitutio pupillaris nō solum eam approbauit, imo z ei addidit formam, z eam cōpleuit: ergo debet dici de iure ciuili, vel ius ciuile. per l. ius ciuile. ff. de iusti. z iur. z p hoc tollit prima rō Bar. dum dt q scriptura nihil inducit sed solum ꝓbat: verū si sit nuda, z simplex scriptura, sed hic addit forma. ¶ Hon ob. scda rō de cōsuetudi

b nibus feudorum: b q. respondet. q consuetudines feudorū fuerunt redacte in scripturam p principatos non habētes ptātē legis condēde, sez Ober. de orto. facit etiā fm Rap. q. cōsuetudo lacedemoniorū apud Romanos nō est cōsuetudo. qñ sunt redacta in scriptis, sicut si fieret lex de eo q alibi esset cōsuetudo illa oicere ler. ¶ Jn gl. in ꝛ. in ptāte. in fi. gl. enumerat q̄ que que regnū vt substō pupillaris fieri possit. Addit Bar. tria q̄ colligunt ex hoc tex. z sic erūt octo, vt hic p eum. ¶ Bl.

c in ꝛbo filio pcedēte. diuidit in quatuor, put i effectu remouet quatuor op. scda ibi. sz z tūc idē. tertia ibi. sz op. no. quarta ibi,

12 Itē q de adoptione. ¶ Jn ea. gl. ibi. sz hoc frequētius cōtingit. ista glos. fuit hactenus incognita. sz eam valde no. ad duo. Primo vult ista gl. q qñ legislator aliqd decidit in aliquo casu frequētionis contingētie: illud non importat mysterium iu

c ris nec p hoc excludit alium casum. z ita limitat regula. c. nonne bñ dicimus. de presump. z l. cū pretor. ff. de iudic. vbi virtus exclusio ꝛc. Adde aliā gl. ad hoc quam Cano. multū no. in cle. j. in verb. presidentes. de rescrip. z ibi Ang. z Imo. ad hoc no. z est gl. melior de corpore iuris in l. j. in gl. j. C. de his qui ad ec cle. confu. z glo. in aut. cassa z irrita. in verbo per Italiam. C. de sacrosan. eccl. z glos. in l. vnica. §. sponsus. in verbo spōsam. C. de rapt. virgi. vide etiam omnia ista. s. solu. mat. in l. j. vbi de

13 verbo ad ꝛc. ¶ Ad istam regulam adde quod sing. determinat Jo. And. in titu. de loca. §. j. ver. quid si colonus. vbi ponit de rustico, qui promisit plantare vineam z dare quartam partem fructuuz domino. quod si plantauerit alias arbores. similiter de illis tenetur dare quartam partem. ratio fm Joā. And. q. de vineis est dictum, q. frequentius consueuerunt plantari. z no. q. est regula in contractibus. Adde gl. ꝓ hoc in authen. imo. in verbo parentibus. C. de actio. z obl. z in l. si is qui. in §. quod dicitur. ff. de iure do. z in Ladueršius. in glos. fin. ff. de acqui. vel omit. poss. z idem vult Bart. si bene ponderetur. in l. j. §. j. in j. oppo. ff. ad Trebel. ¶ Secundo collige nouiter ex ista

d glos. tuncto tex. q quando ablatiui absoluti d ponuntur gratia frequentionis contingētie, tunc non important mysterium iuris: consequenter non resoluuntur in conditionem importātem cām finalem: z ita limita regulam doct. Bart. z omnium

de qua

de qua regula dixi opportune in rub.ſ.ſol.matr. ¶ In ea.gl. ibi.ſ.ti.j.l.ij.ſ.nn.¶Pro clara intelligentia iſtius contrarij qđ eſt valde difficile, aduertendum eſt, qđ iſte ter.videtur velle ꝛ Bar.no.ꝙ teſtator pōt ſubſtituere pupillariter extraneo ꝛc. ꝛ ſic ad hoc vt valeat pupillaris ſubſtitutio, ſufficit, ꝙ pupillus ſit in ptāte teſtatoris tpe mortis, ꝛ iſtum ter.eſt multum fortiter facit, qꝛ heres dꝫ eſſe habilis tribus tēporibus: tēpore quo inſtituitur ꝛc.l.ſi alienū.ſ.in extraneis.ff.de here.inſtit. ſed iſte ſubſtitutus nō erat habilis tempore teſtamenti: ergo non vī idoneus. Ex iſta glo. iuncta theorica Bart. habes eli-
14 cere quatuor cōcluſiones. ¶Prima eſt valde neceſſaria qđ ad hoc vt valeat pupillaris ſubſtitutio non requirit ꝙ impubes ſit in ptāte teſtatoris tpe facti teſtamēti, ſꝫ ſufficit, ꝙ ſit tēpore mortis teſtatoris, ꝛ iſtud idē tenēt Bal.Ang.Imo.ꝛ Alle. hic, ꝛ plenius ꝛ ſubtilius Are.hic, ꝛ Bar.vbi no.limitat in l. Lucius.in ver.qđ ecōtra.ſ.eo.cū aliis cōcordātibus hic tradi-
15 tis p Alex. ¶Secōo no.ex doctrina Bar.poſt gl.ꝙ ſubſtō facta extraneo a principio valeat vt vulgaris pp mutationē cōtingentē tpe mortis, ſꝫ mutet̄ qualitas, ꝛ aſſumat naturā, vt va-
16 leat vt pupillaris: iſtud nihil nocet ſubſtōi. ¶Tertia cōcluſio Bar.eſt, ꝙ mulier de eo, ꝙ eſt nullū a principio, vt poſtea effi-
ciat̄ validū, nunꝯ tollerat, vt in regula ꝙ ab initio.de reg.iur. in vj. ꝛ l.j.ſ.ſꝫ ſi filius.ff.de le.iij.ſꝫ qñ aliqđ eſt validū mutatio de vna qualitate in aliā tolleratur.l.iij.ſ.fi.ſ.ti.j.alleg.in gloſ.
17 ¶Quarta concluſio eſt ꝙ ſubſtō pupillaris facta extraneo, a principio cōtinet vulgarē, ꝛ vꝫ, ita dicit eſſe ter.hic, ꝛ ideo mutatur de vulgari in pupillarē ſupueniēte patria ptāte, ita limitat multū.ſ.extraneo.inſt, eodē.de quo vltimo dī Bar.ſe latiꝰ diriſſe in l.j.in vlt.q.ſ.eo. Iſta opi.Bar.lꝫ ſit communis, nō videtur poſſe ſtare: nam iſtud aſſumptum non vī bonuꝫ: qꝛ imo agit̄ de diuerſa ſpecie ſubſtitutionis, qꝛ vulgaris ꝛ pup. differunt adinuicem forma, ꝛ effectu. Alia enim eſt forma vulgaris ſubſ. alia pup. Itē diuerſus eſt effectus, qꝛ per pupillarem ſuccedit̄ pupillo, per vulgarem teſtatori. Inſt.eo.in prin.ergo ꝛc. Et ꝓpterea placet mihi magis alius intellectus ad iſtum ter. quē plene tradūt Sal. Frāc. de Rāpo. Raph. Cu. ꝛ Pau. hic, ꝛ iſtum intellectum ſequit̄ etiā Ang. de Are. Inſti. de pu. ſubſti. ꝙ in iſto verſi. ſed ꝛ ſi extraneum. teſtator fecit teſtm̄, in quo ſibi inſtituit extraneū heredem: demum adoptauit illum in nepotē poſt teſtm̄, ꝛ poſt adoptionē ſubſtituit ei pupillariter, valet iſta pupillaris ſubſtitutio eo, qꝛ tempore facte ſubſtitutionis pupillaris erat in ptāte teſtatoris, ꝛ clarum eſt, qđ ſubſtō pup. pōt fieri ex interuallo. ter. in l.ſi quis cū. ſ.fi.j.eo. ꝛ pondera ter. qui vī velle, ꝙ tēpore facte pupillaris ſubſt. erat arrogatus, vel adoptatus, ſꝫ Jo.de Imo. hic reprehendat, qꝛ ter. eſſet de indubitabili. Tu dic ꝙ tūc erat dubitatio in hoc ter. ꝛ dubium erat: qꝛ ſubſtō pupillaris pendebat a teſtō patris. caſus eſt hic: ergo videbatur, ꝙ debebat attendi tps conditi teſtamēti paterni. tū in hoc ter. determinat, ꝙ ſufficiat impuberē eſſe i ptāte teſtatoris tpe, quo fecit ſubſtitutionē pup. ſꝫ non eſſet tpe cōditi teſtamēti. Simile dubitationē facit ter. in l.iij.ſ.j.ff.de iure codi. tā codicilli pēdent a teſtō. nā pone, ꝙ quis ſit inhabilis tempore teſtamēti, tpe quo facit codicillos eſt habilis. nunqđ valeat? videbat ꝙ non, ꝛ tū iuriſc. determinat contrarium. ꝛ fundatum intellectū ceſſant oēs difficultates, ꝛ hunc intellectum teneo. ¶Bl. in verbo euaneſcat. Diuidit in tres partes. in prima ꝛc. extra gl. quērit Bar. de ſex queſtionibus hic ꝓ eum, de prima non dico hic, qꝛ dixi ſ. Lapio ſecūdam. q. quot requirāt̄ ad hoc vt valeat vulgaris ſubſtitutio,
18 vt hic per eū. ¶Concludit Bart. ꝙ ſi p ſtatutū minor. xxv. annis non poſſit teſtari ꝙ pater non poſſit ei pupillariter ſubſtituere ſed bene exēplariter, cōtra Bar. tenet Sal. Rap. Cu. hic. Bal. in l. de quibus. ff. de legi. Alex. hic, ꝙ⁹ teneat deciſionē Bar. tū reprehēdit vnā deciſionē i qua ſe fundat Bar. dī Bar. ꝙ ute non pot teſtari. qꝛ non pōt ſuſcipere liberos. tū iſte qui habet xxv. an. pōt ſuſcipere. Jſtud eſt falſum, qꝛ pupillus doli capax poſſet ſuſcipere. c. de illis. c. a nobis. de deſpon.
a impu. imo dicit glo. xx. q.j. in ſumma, ꝙ quidā in etate nouēnij
b ingraudauit nouerca ᵇ ſuam, ꝛ refert Abb. in c impuberē. de deſpon. impu. Are. hic alleg. pro Bart. vnam rōnem, ꝛ poſtea contra Bar. facit duo fundamēta. ¶Primo dicit ꝙ faceret pro opi. Bar. qꝛ in ſubitone fit extenſio ab vno caſu ad alium, tū non fit de vno tpe ad aliud. l.ſi ita qs.j.eo. firmat Bar. in l.j. in prin. in q.m. in ſ.eo.l. ic neret extenſio ab vno tpe ad aliud tēpus, ſed iſta ratio non mouet me: qꝛ ex quo ſtatutū diſponit ꝙ minor. xx. an. non poſſit teſtari: non eſſet hic facere extēſionē de vno tpe ad aliud: imo ſtatutum recepit hanc declarationem a iure cōmuni: qꝛ ex quo no pot teſtari: ꝓ ſibi poſſit. ¶Poſtmodum ꝛ opi. argunt fortiter, qꝛ lex vel ſtatutum loquens de pupillo habet locum in adulto etiam in materia exorbitanti qñ eſt eadē rō: ter. eſt in l. qui neqꝛ. ſ.j.ff. de re.eo. ſꝫ hic vī idēti tas rōnis: quare pater pōt ſubſtituere pupillariter filio, eſt. qꝛ pupillus non pōt teſtari. ter. eſt. Inſt. de pup. ſubſt. in pn. Jſta rō militat hic, ꝛ ad obiectū Bar. de furioſo. q non poterat teſtari, rñde, ꝙ in furioſo eſt impedimentū ꝓpetuum, in adulto aūt eſt tpale: de grauiori indicio tractat̄ tam in primo ꝙ in ſecundo. ita gl. in l.ū. C. de cur. fur. ꝛ gl. in l. niſi finita. ff. de tu. ꝛ ra. diſtra. Tenēdo tū opi. Bar. limita niſi ſtatutum diceret ꝙ pupillaris etas durat vſqꝫ ad .x. annos. limita ita ſing. Bal. inſti. de vul. ſubſt. ꝛ ſimplr loquitur Alex. hic. ¶Tertium requiſitum eſt, ꝙ tales impuberes ſint in ptāte. tu aūt ex iſto regſito qđ ſemper ſine exceptione ꝓcedit not. ꝙ ad hoc vt valeat pu-
19 pillaris ſubſtō regrit̄ ꝙ ſit in ptāte. ¶ex iſto requiſito infertur nouiter ꝙ francigene non poſſ facere ꝓpillarē ſubſtitutionē. ratio qꝛ frācigene nō habēt filios in ptāte. gl. eſt ord. ꝛ approbata in ſ.j. de pa.po. Inſti. ꝛ illā gl. ad hoc reputat ſing. Bal. ꝛ ſequit̄ in c.ſ. an maritus ſuccedat vxori in b iſticum. ꝛ idem Bal. vbi reputat illā gl. ſing. in c.ſi duo fratres. in fin. de fra. de no. bōfi. inueſti. vbi Bal. ampliat, ꝛ dī ꝙ quemadmodū Balli ſeu frācigene nō habēt filios in ptāte ita etiā Britones. Jllā gl. reputat ſing. Lu. Ro. in l.pe. C. qui teſta. fa. poſ. Eſt verum ꝙ Bal. in illo. c.ſi duo fratres. in fin. dī ꝙ oportet videre nūquid ꝓſuppoſitum gl. ſit verū, ꝛ ſic nūqđ habeant hodie in ptāte. Secundum infertur ex hoc regſito ꝙ pater hereticus non pōt pupillariter ſubſtituere. qꝛ pdit patriam poteſtatem eius delicto. ter. eſt in c.iij. in fi. de hereticis. in vj. Eodē modo patres ſchiſmatici non habēt filios in poteſtate. ita extendit Bal. in l. nā ciuium. ff. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris, ꝛ forte non habes alibi. Similiter filij iudeorum baptizati quāuis baptizati ſuccedāt patri. c. iudei. de iudeis. tamē ſacrum bapti-
ſma liberat eos a patria ptāte. gloſſ. in c. iudeorū. xxvij. q.j. nec alibi habes illā gl. Jurta iſtud regſitum querit Bart. vt hic ꝓ eum. Cum deciſione Bar. tranſeunt Imo. Rap. ꝛ latiꝰ Alex. hic, ꝛ Ang. ꝛ Imo. in l. Lucius. ſ.eo. ꝛ in l.ſi alienum. ſ. extra-
20 neis. ſ.ti.j. Tu aūt aduerte ad duo in iſta deciſiōe Bar. ¶Primo aduerte ꝙ Bar. cū miſterio qrit de legitimato poſt mortē pris: qꝛ ſi eſſet legitimatus, viuo pre, non videret̄ dubiū. nō, qꝛ a legitimati dicunt vere legitimi ꝛ non ꝓ fictionē. Jſta cōcludit Bart. qđ ſepe allegatur in practica in l.ſi is qui pro emptore, c ff. de vſucap. ¶Hinc videmus, ꝙ legitimati habēt iura ſuitatis ſicut vere legitimi ꝛ omnes effectus. ita ſing. no. Bal. ꝛ non tigi alibi in l. eam quam. C. de fideicom. in fi. Hinc etiam eſt, ꝙ pater pōt inſtituere legitimatum cum duobus teſtibus, ſicut vere legitimum, ꝛ ſic. ſ. ex imperfecto. in l. hac conſultiſſima. C. de teſta. hꝫ locum, ſi pater teſtaretur inter filios legitimatos. Jta ſing. Bal. nec alibi legi in c. de cauſis. de offi. dele. Secundo attēde, ꝙ in legitimato poſt mortē patris dꝫ deciſio Bar. reſtringi quando eſt facta poſt mortē patris voluntate paterna. ita vult Bar. dum alle. auth. ſi qs. de nat. libe. que ꝓprie loquitur in iſtis terminis. ita intelligunt Barto. Jmo. ꝛ Are. hic, ꝛ vnum verbum Alex. in ſi. alias ſi legitimatio fieret poſt b
b mortē ſine voluntate patris, non traheret retro in preiudiciū eorum. qui venīt̄ ab inteſtato. Jta expreſſe dī ipſemet Bar. in d.l. Gallus. ſ. ꝛ quid ſi tm̄. poſt gl. ibi ꝓ qua declaratione c eſt ter. melior de iure. in c. quāuis. ꝛ ibi gl. magna. de reſcr. in vj. ꝛ eſt ter. no. in l.ſi pater filium. ꝛ ibi gl. ꝛ Bar. ff. de adop. facit bene ꝙ vult Bar. in l.j. in prin. ſ. eo. vbi tenet ꝙ filius preteritus non poteſt poſt mortem patris approbare teſtamentum in preiudicium iuris queſiti ſubſtituto. Quartum requiſitum eſt quod impubes fiat ſui iuris poſt mortem patris. ratio ſecundum Bar. vt hic per eum.

Adde Quod iſta deciſio optime cōfirmat. nā qđ pater poſſit ſubſtituere pupillariter filio. eſt qđā diſpēſatio ꝛ regulas iuris cōtis. cū ergo lex diſpēſet ꝓpter defectus etatis, diſpenſatio, que eſt odioſa facta ꝓpter vnū defectū nō hꝫ locū ſi adſit alius. ita no. Bar. in l. cū ꝓpter. ff. de leg. prelis.
21 facit l.ſi nō lex Entia. ff. de her. inſti. in fi. ¶Juxta hoc querit Bar. nunqđ pater poſſit pupillariter ſubſtituere militi recaſuro in ptātem alterius: cum deciſione Bar. tranſeunt Ang. Imo. ꝛ Mod. ꝛ Sa. in l.ſi teſtō. C. eo. Intelligunt tū deciſionē Bar. procedere, ꝙ ſi eſſet miles, poſſit. verum eſt in bonis tm̄ obuenīs a teſtatore militē. Tu aūt aduerte ꝙ Bart. videtur ſeipſum confundere ꝓout etiā ſentit Are. hic. Dicit Bar. qđ ſi teſtator non ſit miles, non pōt ſubſtituere pupillariter filio militi recaſuro in poteſtatē patris: qꝛ faceret iniuriā patri. ꝛ ſi aūt ſit miles, pōt. illud eſt ꝛ. il. quas alleg. Bart. qꝛ ꝓprie loquunt̄ qñ teſtator eſt miles. ita dicunt ter. alla ergo rō de iniuria, que fit patri quā Bar. ſolū attēdit, qñ eſt paganus ꝛ non in milite, ꝛ rō iniurie ꝓprie attenditur in teſtatore milite. d.l. cum filius, ꝛ ꝓpterea Are. hic tenet, qđ non ſolum teſtator

¶Nouēnū. Add de doc. in c.fi. de eo qui cogno. cō ſan. vr. ſue. Abb. in c.j. ſup gl. ij. de veli. pue. Oſti. in ſumma. tit. de pe. in c. cui cōſtendum. ver. cui puer. vbi recitāt de Salomone q i nono anno ſue etatis habuit filium.

¶Nouerca. alias nutricem. Purp.

¶Cū ſuc. ad de Faſo, in l. hac conſultiſſima. ſ. ex impfecto. in am-
plia. C. de teſta.

miles, ꝫ etiã paganus possit substituere pupillariter nepoti in bonis, q̃ sibi reliquit, in alijs non, ne faciat iniuriã eius pr̃i, put loquit. l. cũ filij⁹. ¶ Cũ ista opi. vr̃ periculosa ex quo ter. in d. l. cũ filius. istud pmittit in testatore milite vt i bonis ab eo obuẽtis possit pupillariter substituere nepoti, ergo vr̃ sec⁹ in pa-
22 gano, vt ꝺt Bar. ¶ Quintũ requisitũ est, q̃ non desierint esse aũ mortẽ testatoris impuberes in ptãte. Hic assumpta occa-
a ¶ Dignitatẽ. Adde Bal. in l. fi. ſ. neceſſitatẽ, C. de bo. que li. doc. in aut. eꝑalis. C. de epiſc. & cle. Inn. i c. Indecor. de in integ. reſ. do. in c. p venerabilẽ. q fi-
lij sint legi. doc. in c. fi. de iud. li. vj.
a cione querit Bar. quid, si filij⁹ exiuit ptãtẽ ꝓpter dignitatẽ? cõclu dit Bar. & ceteri trãseũt cũ eo q̃ nõ extinguit pupillaris substitutio. Ego teneo istã cõclu. alia rõne. q: habeo regulã q̃ filius b ꝓpter dignitatẽ efficit sui iuris i telligit esse sui iuris, q̃n est sibi cõmodũ. Si aũt esset sibi incõmodũ: q: nõ esset in ptãte, ꝺr i ptãte. gl. est o:di. & appꝛobata i l. si ex cã. ſ. Põponius. ff. de minо. declarat no. Bart. in l. itẽ i ptãte. in fi. ff. de his q̃ sunt sui vel ali. ꝫ habeo q̃ pupillaris substitutio est merus fauo: & merũ cõmodũ pupilli. gl. fi. in l. ex trib⁹. C. de inof. teſ. ter. in l. Julianus. & ibi Bar. j. de acq. her. ergo quo ad istũ
b ¶ Filij⁹. Adde Imco. de Reap. inſti. de vul. ſub ſti. in pꝛin.
23 effectũ ceſſet in ptãte, ergo vꝫ substitutio. ¶ Circa sextũ requisitũ q̃rit Bart. de no. q. pone testato: facit testũ mi⁹ solẽne, nũqd substitutio pupillaris valeat? Concludit Bar. q̃ in test. imꝑfecto cõditio inter liberos si fiat substitutio pu. de extraneo, q̃ nõ vꝫ, cũ decisiõe Bar. trãseũt Rap. & Alex. hic, & Jo. de Imo. in c. Raynuti⁹. i materia pupillaris substi. de te. Are. hic tꝫ Ꝫ Bar. & subtiliter cõsiderat q̃ difficultas hui⁹ articuli ꝫsistit an pꝛiuilegiũ cõcessum pr̃i, vt possit testari inter liberos cũ duob⁹ testib⁹ habeat locũ i disponẽ q̃ fit in psonã extranei ad fauo:ẽ tũ filioꝝ. ipse ꝺt q̃ imo vꝫ. Quis Bar. dicat, qs nõ. Ipse ꝓbat q̃ valeat ꝑ ter. i l. iij. ſ. pe. ff. de leg. ꝓstã. l. j. & ij. rũ so. nã edictũ de lega. ꝓstã. confirmat legata liberis & parentibus, & hꝫ locũ, si fit factũ legatũ penitus extraneo & extrane⁹ habebat restituere liberis: q: attendit fauo: liberoꝝ. Et si diceres ille ter. loquit, q̃n extraneus hꝫ restituere legatũ liberis, ita q̃ emolumentũ erit totũ liberoꝝ, sed dic q̃n extraneus est substitutus cõmodũ substitutionis remanet penes extraneũ. Replicat ipse & subtiliter q̃ ter. in illa l. iij. ſ. ij. ꝺt q̃ non debemus attẽdere cui acgrat commodũ legati: ꝫ quẽ testato: voluerit honoꝛare, ꝫ in ꝓposito substitutio pupillaris sit ꝓnꝛ paliter fauore pupilli: & istud est attẽdendũ ꝑ regulã. l. q excepꝛionẽ. ff. de cond. inde. Cõfirmat ẽt q: dispositio pꝛiuilegiata facta de vna psona extendit ad aliã, q̃ ibi pꝛebet misteriũ. l. nõ alias. ſ. j. ff. de ind. sicut ẽt pꝛiuilegiũ concessum scholarib⁹ extẽdit ad eoꝝ famulos q̃ sunt i ministerio. allega. Bar. in trac. repꝛesaliarũ. & Bal. in aut. habita. C. ne fi. ꝓ pa. & sic tꝫ Ꝫ opin. Bar. Ista sunt oia q̃ reperio tradita in ꝑsenti arti. ¶ In pꝛimis aduerte an rõnes Bar. in q̃bus fundat se Bart. sint vere vel non, mouẽt triplici fundamẽto. Pꝛimo mouẽt de tutoꝛe extraneo, q̃ non põt dari pupillo i testõ imꝑfecto. Credo ego q̃ Bar. voluerit sic arguere, dato tutoꝛis est mer⁹ fauo: pupilli sicut dato pupillaris substitutiõis. ita arguit in l. j. ſ. fin. ff. c. sicut ergo nõ vꝫ dato tutoꝛis extranei facta pupillo i testõ eadẽ rõne nõ ꝺr valere substõ pupillaris facta pupillo de extraneo. Sꝫ ista argumẽtatio non vr̃ bona in ꝓposito, q: pꝛiuilegiũ nõ ꝺr interꝑetari cũ iniuria tutoꝛis. ter. est formalis in l. impuberi. ff. de admi. tu. q̃ clare istud ꝺt, put ẽt refert Are. ſz ista rõ ceſſat in pupillari substitutione: q: ꝑ eã nemini fit iniuria, ꝫ oibus cõmodũ nõ eñ pupillo, q: est eius pupillo, & cõmodũ, ſz non sic in tutoꝛe. l. Julianus. ff. de acq. her. glo. in l. extribus. C. de inof. teſ. Scõm fundamẽtũ Bar. est, sicut ipse pupillus nõ posset istituere extraneũ, ita etiã nec pr̃. Istud fundamentũ Bar. iudicio meo ineꝛtabiliter confundit ꝑ casum vulgatũ. i l. Papinianus. ſ. ꝫ nec impuberis. ff. de inof. teſ. vbi ꝺr q̃ pater substituẽs pupillo filio põt exheredare matrẽ pupilli, & tũ ipse pupill⁹ non posset, si esset maio: & faceret testũ, ergo est mala argumẽtatio Bar. Itẽ põt pater substituere filio illos quos ipse pupill⁹ nõ posset instituere. l. ꝫ si plures. ſ. quos possum. j. eo. ¶ Similiter tertiũ fundamentũ Bart. vr̃ mihi q̃ non sit bonum, dum ponderat. ſ. ex imperfecto. qui ꝺt q̃ si extraneo relinquit mihi vꝫ. ꝺt etiam ter. in l. fi. in fi. C. fa. erc. ille ter. loquit q̃n reliquit extraneo, & ex tali relicto filij nullum cõmodum habẽt. ꝑ nullo, ꝫ substitutio pupillaris est pꝛincipalio fauoꝛ pupilli, & sic videt mihi q̃ fundamẽtum Bar. pa-
24 rũ aut mihi faceret. ¶ Quid tenendã? teneo opin. Bar. & cõeꝛnõ ex fundamẽto Bar. & do. ꝫ p alia fundamẽta. Pꝛimo considero, q̃ tꝫ pr̃, substituto pupillo, possit aliq̃ facere illud qꝺ pupillus non possit: pꝛout pꝛobant argumenta que facit: tñ econtra illud nunq̃ pꝛocedit, q: sicut pater nõ posset sibi inuitꝫ tuere heredem extraneum in testamẽto imꝑfecto, ita etiã nec pupillo, tñ est etiaꝫ fauoꝛ testatoris hr̃e heredẽ. Itẽ ꝑ Bar. facit. q: similiter miles põt facere substitutionẽ pupillarẽ cum testibus duobus. l. in fraudem. ſ. pe. ff. de teſ. mili. Ratio q: in testamẽto militis attendit⁹ ius gentiũ. de quo in oꝛe duoꝝ &c. Eadẽ rõne inter liberos vꝫ testũ cum duobus testibus qꝫ in ius gentium attendit: ergo si extraneus substituit cũ non vꝫ substitutio, q: nõ attendit⁹ ius gentiũ. Item pꝛo Bal. facit, q: lex dispẽsat patrẽ, q̃ possit substituere pupillo Ꝫ oẽs regulas. Ergo ꝺr restringi, q̃ possit cũ solẽnitate iuris communis pꝛegulam. l. si qñ. in pꝛin. C. de inof. test. & fortius cũ dispensationes sint odiose. facit ſ. sed & si testari. Inſti. de mili. teſ. Bar. tñ in l. j. & ij. q. iij. q. pꝛin. C. de sacrosa. eccle. dicit vnum qꝺ videt contrariari dicto Bar. hic, & pondera fortius, q: q̃ testũ ad pias causas valeat cum duobus testibus, est de iure cõi per d. l. i. C. de sacrosa. eccle. ꝑ text. in c. cum esset, & in c. relatum. de testa. tñ vult ibi Bar. q̃ in tali testamẽto non vꝫ pupillaris substitutio, ergo multominus valebit in casu nostro vbi de casu speciali vꝫ testũ cum duobus testibus inter liberos. Ultimo de hac q. vide melius, q̃ alibi ¶ Pau. cõsi. eccliij. ¶ Secõ moueo, q̃ rõ. ſ. ex imperfecto, q̃ valeat testũ imperfectũ inter liberos est. q: causa intestati fouet cãm testati. ꝺ. ſ. ex imperfecto, sed ista ratio ceſſat in extraneo pupillariter substituto, q: cã intestati non põt fouere causam testato. Et pꝛopterea considera vlterius tu q̃ etiam quando est substitutus alius filius numquid causa intestati foueat causam testati. Et tenendo istam partem respondeo ad ter. Are. in d. l. iij. ſ. pe. ff. de leg. ꝓstã. respondeꝺ q̃ ille ter. nõ facit: q: loquitur qñ extraneus habet restituere totũ liberis, & sic emolumentũ, est in totũ liberoꝝ. quo casu paria sunt relinquere immediate liberis, vel extraneo, q̃ habeat restituere liberis: imo si relinquaꝫ tertio, q̃ habeat restituere vni, & ille nõ possit venire de iure cõi, ſz ex pꝛiuilegio est pꝛinde ac si immediate illi relinqueret. ter. est no. in l. auia. ſ. Titio. ff. de cond. & demõ. ꝑ illũ ter. no. ibi Bal. q̃ idem fauoꝛ debeꝫ medie psone q̃ debeꝫ illi ad quẽ simile cõmodũ deuenit. vñ si fiat legatũ mihi & fui grauatus amore Dei relinquere nõ solũ illud fideicõmissum ad pias causas, ſz etiam legatum: aliter tñ dicit Bar. nõ recoꝛdar⁹ de illo ter. in fi. ꝑ illum ter. de his q̃ pꝛo nõ scrip. Hec obstat alius ter. i l. illa. l. iij. ſ. q. de leg. pꝛestã. vbi ꝺt q̃ nõ est curãdũ cui cõmodum acquiꝛat: sed quem testatoꝛ voluit honoꝛare: q: rñdetur clare ibi. & Bar. rñdet bis cõcoꝛdãdo istos ter. & ꝺt sic non debemus attendere, cui acquiꝛat cõmodũ legati ex dispositione legis. vt in seruo, sed bñ attendimus cui acquiꝛat commodũ ex dispositione testatoꝝ, vt in illo. ſ. pe. vt ibi ꝑ eum. & sic teneas opinionem Bar. pꝛo vera. ¶ Septimũ requisitum est q̃ pupillus sit exheredatus vel institutus ad hoc vt valeat pupillaris substitu-
25 tio, alias testũ patris non valeret. ¶ † Querit vltimo loco Bar. in isto requisito pater põt substituere filio exheredato bona mẽte, pone q̃ faciat mala mẽte, nunqd possit peculiariter substituere? In isto articulo Bar. vult duas cõclusiones. Pꝛima est, q̃ impuberi exheredato etiam mala mente pater põt pupillariter substituere, & cũ hac cõclusione trãseunt Sa-
26 li. & oes indifferẽter. ¶ † Secõ cõclusio & qdẽ disputabilis est qñ pater est turpis psona, ita q̃ ei nõ cõmitteret administratio bonoꝝ in vita: nũquid possit pupillariter substituere filio pupillo? Bar. hic tꝫ q̃ nõ, & fuit ex inuẽtione Bar. ita etiã Bar. in l. ex facto. in ver. vltimo q̃ro pone q̃ filio furtoso. j. eo. & idẽ Bar. in l. cũ opꝫ. ſ. nõ aũt. C. de bo. q̃ li. Ista opi. Bar. est cõiter repꝛobata ab alijs oibus. eam repꝛehendit Ang. in variis locis. Imo. & Pau. put hic seriatim recitat Alex. ¶ Contra Bar. mouentur Ang. & doc. q̃ iura indistincte dicunt, qꝺ pater posset substituere pupillariter filio: ergo gñaliter pꝛoꝺit siue sit turpis psona, siue non: maxime cum intersit pupillo esse sibi substitutum, Sed ista est fragilis argumentatio. nam ra generaliter loquẽtia intelliguntẽ de personis habilibus. l. q gradatim. ſ. & si lege. ff. de muneribus. Bar. in l. j. ſ. nuntiato. ff. de ope. no. nũ. & gl. & omnes in l. j. C. de sacrosan. ecc. ¶ Secõ dicunt Ang. & doꝛ. q̃ iura allegata per Bar. retoꝛquent, vt ꝑbent contra eum. nam in illis iuribus ideo interdicitur administratio patri in vita: q: si puenirent ad manus patris illa cõsumeret. sed istud ceſſat in pupillari substitutione: cũ habeat effectum mortuo patre & pupillo, vt sic non est hic periculum, q̃ pater dissipet, & cõsumet. Are. hic dicit & subtiliter. q̃ Ang. & scribẽtes non intellexerunt mentẽ Bar. punctus est videre an maius periculum sit in administratione bonoꝝ in vita, quam in substitutione pupillari. & Bar. dicit q̃ sic. Ang. dicit Ꝫnum, q: est maius periculum administrare, dicit Are, q̃ imo maius est periculum in pupillari substitutione, q: si valet substitutio pupillaris nullum remedium est ad remouendũ substitutum, quin succedat. & istud potest esse dedecus & grauamen filij & totius familie si cogitur habere heredem turpem personam. l. fratres. C. de inoffi. teſta. & istud ꝺamnum non est irrecuperabile, istud non est in administratione bonoꝝ q:

si sint immobilia, si alienat pñt recuperari. & nõ põt dissipare, nisi vsumfructum Bar. considerabit maius esse periculum in ratione dãni inemendabilis. ¶ Mihi videtur qõ Are. loquatur valde equiuoce. q. ipse considerat turpitudinem persone substitute, sed Bar. & doc. nõ loquunt de turpitudine substituti, sed loquunt qñ pater substituens est psona turpis, pone q ipse substitueret vnũ dignissimũ, nunquid valeret. ¶ Contra opi. Bar. cõiter reprobatã facit ter. in l. papinian⁹. §. sed nec impuberis. iuncta gl. ff. de inof. test. & ibi Ang. no. cõtra Bar. illũ ter. & Aler. hic ibi enim est ter. q pñ põt substituere pupillariter filio impuberi, & excludere matrẽ. & gl. ibi intelligit qõ vz etiã qñ pater substituit personã turpẽ. Tũc ex substitutione turpis persone datur intelligi, qõ pater debeat esse turpis persona, siue pares cũ paribus &c. l. in arenã. C. de inoff. testa. ſz ista inductio nõ est necessaria, q. non sequit, pater instituit turpẽ personã, ergo iste est turpis persona. Bretinus aliter inducit, & istã teneo strictus. Hã si pater, qñ est turpis persona, prohibet substituere pupillo, istud non põt esse ex alio, nisi q lex suspicat, q male cõsuleret pupillo de herede, sed qñ iam instituit turpẽ personã, sumus in casu claro qõ male cõsuluit pupillo, & tñ vz vt ibi: multo magis qñ sum⁹ in dubio. fortior est probatio manifesta: quã presumpta. l. fi. cũ gl. fi. qõ me. caudẽdum: opi. Bar. est reprobata ab oibus, solus Are. tz opi. Bar. & dicit q de subtilitate iuris est verior, lz alia sit cõmunior. & p̃o opi. Bar. ponderat ter. quem Bart. ibi not. ad hoc in l. sed si vnius. §. filiosa. verbo interdum. ff. de iniur. vbi est ter. q pater põt remittere iniuriã factam filio. tñ si pater est vilis persona nõ põt. dicit ibi Bar. no. hic ter. p̃o opi. quã tenuit in l. ij. ff. de vul. & pup. & illũ ter. strictius inducit Are. ibi eñ non agit de amissione patrimonij, cũ actio iniuriarum detur ad merã vindictam. l. cũ emancipati. in princ. vbi gl. ff. de colla. bo. nõ est ibi: alia rõ, nisi q male tractaret filiũ, q rõ militat in substi. pu. Teneo opi. cõem ℨ Bar. & Are. ẽt si pñ sit vilis persona: tñ possit substituere pupillariter filio, & ad hoc cõ firmãdũ accedat q fin. decidit Bal. q. in l. j. C. de iu. fi. li. x. & nõ scio alibi illã decisionẽ vbi cõcludit. q substitutio pupillaris facta p patrẽ penitus egentẽ & mendicũ filio valde diuiti vz & tz, qõ ppetuo teneas cozdi, & ad ter. quẽ all. Are. in d. §. filiosa milias. in verbo, interdũ, dico q ter. ibi ponit rũsionẽ. q dicit illud esse in actione iniuriarũ. q. cũ pater sit vilis nõ estimaret iniuriã. tñ si intelligas opi. Bar. ita simpliciter p certo Bar. male dt, & eius opi. est dãnata, sed si intelligeres, put est visus sentire ipsemet in l. cũ opz. §. nõ añt. C. de bo. q̃ li. & clare Jo. & Jmo. hic. & in d. c. Ray. qñ patri esset iterdicta administratio bonorũ a iudice tũc optime diceret, ſz alia rõne: q. tũc pñ cui bonis est interdictũ nõ posset testari p se. l. is cui. ff. de ver. ob. ergo nec pupillo pupillariter substituere. 2fiderabis tñ text. in d. §. filiofamilias. vbi litera si nõ violet vr sentire q si nõ sit interdictũ bonis, tñ possit interdici q habeat p interdicto. & 27 ille ter. multũ facit ad materiã. d. c. is. cui. ¶ †Circa quartaz. q. pn. Bar. adde circa istã qõnẽ vñ tãgit qb⁹ verbis fiat pupillaris substitutio, alibi dt sing. Bar. in l. precib⁹. C. eo. & verbũ pupillus, incertũ demõstratiue nõ facit substitutionẽ pup. sed bñ qñ inserit cõditionaliter, vnde si testato: dt substituo filio meo pupillo. vides q hic est verbũ pupillo, positũ demonstratiue. nõ facit. q sit substitutio pupillaris, si ponat 2ditionaliter, facit q sit pupillaris substitutio. pone dt testõr si filius in pupillari etate decesserit substituo Caiũ, tunc bñ est pupillaris substitutio: istud dictũ approbat Aler. hic. & in d. l. precibus. vbi dt. q intrepide est tenendũ ℨ Bal. p ter. in l. iã hoc iure. in verbo ius. j. testato: instituit &c. dt ibi q illa breuiloqua cõtinet vulgarẽ pupillarẽ ℨ Bar. vr magis facere ter. i. l. qui liberis. j. e. in. §. hec verba. & in. §. substituit. Insti. de pup. sub. Tñ defendendo Bal. potes rũdere ad ista iura. q Bal. loquat qñ testato: dt filio meo impuberi substituo: & testato: vtit verbo, substituo, qõ vbũ est aptũ ad vulgarẽ & pupillarẽ, ſz in turib⁹ preallegatis testato: dicit quisquis mihi heres erit filio meo impuberi heres. nõ est vsus verbo substituo, sed verbo heres 28 esto. ¶ †Circa q. Bar. testato: dt si fili⁹ meus hñs erit & intra pupillarẽ decesserit substituo caiũ: pone, q nõ sit sui iuris sed decedat in pupillari etate: nũquid admittit substitut⁹: cũ decisione Bar. trãseũt indifferẽter oẽs hic, & Sal. in l. si testamento. C. e. ¶ Sz tu aduerte qõ leges allegate p Bar. nõ cõcludẽter dicũt: nã in l. Julian⁹. & in l. pr. bene verũ est, qõ filius fuit institut⁹ a pñe & sol⁹. Itẽ est verũ. q erat ibi substitutio pup. & q loc⁹ erat substi. pup. ſz q in illis legibus. pr fecerat substi. pup. copulatiue hoc mõ. Si mihi hñs erit & in pupillari etate decesserit, ille. l. nõ. pbãt. Sc̃o vbi. pbat Bart. q substitutio facta fuerit sub illa copulatiua mihi nõ. pbãt illi ter. necessario. ¶ Ego tñ teneo opi. Bar. & cõem nõ. p. l. l. Bar. sed q substitutio facta in vnũ casum ertẽdit ad aliũ: q. in substitutione fit largissima interpretatio. l. fi. C. de insti. & substi. l. Gallus. §. & qd si tm. ff. de lib. & posth. firmat Bar. vbi late dixi. ſ. in l. j. in ij. q. pn. ſ. e. ergo pupillaris substitutus facta in casum, si pupill⁹ heres erit, & in etate pupillari decesserit extendit ad aliũ casum quo nõ erit heres. sed si moritur in pupillari etate: in vtroq; casu sit eque fauor pupilli. De ista tñ. q. q. est frequens in practica videas q̃ feci in repet. l. j. in iij. q. scdõ effectus. ſ. e. vbi nihil facio nisi ponere de ista q. vltra ea. que alias legendo dixi. ita nunc aduerte q Bal. in l. precibus. ver. vnũ etiã aduerte, tenuit, q imo ista sit substitutio cõpendiosa: dicit cum Bal. q si pupillaris sit concepta sub duplici cõditione si hñs erit, & in pupillari etate decesserit, hoc modo est propria, & expressa pupillaris substitutio, & tunc ẋtinet vulgarẽ omnia ea tacitam. sed ti, detracta prima 2ditione, solũ dicatur si in pupillari etate decesserit, est cõpendiosa limitata ad pupillarem etatẽ. vtilitas istius inuestigationis est euidẽs maxima, & multiplex: q. vulgaris domino tacita nõ excludit matrẽ testatoris. Bal. in l. j. iij. effectu. ſ. e. sed expressa bene excluderet. Secunda vtilitas est: q. si pupillus moriat viuo testatore, nõ põt tũc succedi ex vulgari tacita, vt firmat Bal. in l. j. vltima. q. ij. effectu. ſ. e. Secus. si sit vulgaris expressa. Aler. hic ponderat. q extra Bal. & Ang. cõi. rl. inci. reperitur inter libros. & ponderat contra Bal. l. precibus. postea Aler. ponit duas theoricas. & cogita q vtrãq; Aler. tenet opinionẽ Bal. vt hic per eum. ita etiam tenet Aler. in d. l. precibus. & consi. clxxxix. inci. Abunde. contra Bal. tenet Aret. qui multũ variauit in d. l. precibus. mostus vt ibi per eũ p̃o hac opinione Bal. videtur ter. in l. q habebat. que est lex pen. ſ. e. tamen Jmo. & alij scrib. aliter intelligunt illũ ter. Ego alias tenebam opinionẽ Bal. q ista dicatur compendiosa. ita etiã tenet Bal. in d. l. pen. C. de impub. & Lardi. Flozen. in c. Raynutius. in xxix. q. de testa. & ibi dicit hanc opinionem communiter teneri & ibi idem tenet Joã. de Imol. in materia pupillaris substitutionis. Pau. Cast. in d. l. precibus. vbi reputat illud dictum Bal. esse perpetuo notatu dignum. & dicit q propter authoritatem Bald. ita consuluit. ita etiam tenet Are. in l. j. in prin. ſ. eo. vbi dicit, nõ obstare doctrinam Bar. q illa verba, si heres erit, nõ fuit de substantia: q. fatetur verã esse quo ad substantiam. nõ quo ad qualitatem: & sic quo ad cõpendiosam. Istam opi. Bal. etiam tenẽt Moderni Senens. in repe. l. j. ſ. e. in iij. q. ij. effectus. vti multa inculcant, sed finr tenẽt idẽ qõ Aler. hic. Unde. p hac opinione ego alias cõsului. Monebar, q. quando apponit duplex 2ditio. tũc illa verba repugnãt vulgari: sec⁹, qñ nõ apponunt. Alia est opinio cũ Bar. q imo hec substitutio, si filius meus i pupillari etate decesserit, sit expressa pupillaris, & ẋtineat tacitã vulgarẽ. Idẽ Albe. de Rosat. in repe. hui⁹ rub. vbi concludit. q si fiat mẽtio de pupillari etate, tũc est pupillaris expssa p l. pr. j. de privi. credi. & refert. q quidã doctor Bonoñ. disputauit hũc articulũ. & tenuit, q sit cõpẽdiosa. Buliel. & Rainer. tenuerũt q sit mere pupillaris. Hãc opinionem Baptista de S. Seuer. in d. l. precibus. & ponderat text. in d. l. penult. C. de impub. vbi substitutio facta duobus impuberibus, si vterq; impubes decesserit, dicitur pupillaris substitutio. Ad idem tu adde ter. in l. si ita scriptũ. §. qui filio. j. de contra tabul. vbi est fortior ter. Ad hoc respondeo, quod non negatur, q. hoc sit pupillaris: sed dicitur q etiam est compendiosa: & sic & pupillaris: causa illa qualitate. Istam opinionem etiam tenet Are. qui toties variauit in l. centurio. j. e. per ter. in verb, sed si quis. ita j. ea. l. Mouetur etiam Aret. bona ratione, que multum mouet me & plenius adducam, quã faciat Aret. Nam quando testato: substituit sub conditione, si decesserit in pupillari etate, quod ista qualitas pupillaris etatis naturaliter & effectualiter respicit pupillarẽ substitutionẽ, que non potest fieri nisi soli pupillo: vulgaris autẽ neq; naturaliter, neq; effectualiter respicit: q. in vulgari sufficit, q̃ non sit heres. de alio non curatur, sed posset respicere accidẽtaliter, qñ testato: placeret limitarẽ vulgarem ad pupillarẽ etatẽ. Ergo ista proculdubio dicitur esse pupillaris expressa: cui illa qualitas si in pupillari, &c. naturaliter & effectualiter conuenit per regulam, qõ cui cõuenit natura actus, ei conuenit cui species. l. cum dotẽ. vbi nõ. Bal. C. de iur. do. & qõ no. Bart. i l. cotem, ferro. §. q maximos. de publica. & i. q. q̃ icipit, publicanus, vult: dñ declarat an sit emptio, & venditio, & dicit, quod ex naturalibus cognoscitur, & per hoc tollo illud fundamentũ, dñ dicitur quod i breuiloqua. & 2pẽdiosa substitutiones que cõtinẽt tã vulgares, q̃ pupillares dicũtur expresse. Itẽ in casu nostro rũdeo clare, q i cõpẽdiosa & breuiloquia, mihi est, q repugnet: sed hec verba naturaliter, & essentialiter cõuenĩt pupillari, & nõ vulgari. Cõfirmo p illud q decidit Bar. in l. Lucius. j. eo. vbi

ōt, q̄ etiā in breuiloqua si ita concipiat̄ in̄stitutis duobus fi-
lijs, si qs eorum heres non erit, eos inuicē substituo, tunc sub
vulgari exp̄ssa nō cōtinet̄ pupillaris exp̄ressa: z p̄o hac opin.
adde in terminis ita tenere ēndē Bar. de directa ℨ Bald. in l.
ēterum in ꝑ. q. vlt. q 1. p̄in. ℨ. eo. ver. sēdo oppo. ad predicta. vbi
tz, q̄ si testator filio meo impuberi talem substituo: concludit
Bar. q̄ ista est mere pupillaris p ter. i l. Ball⁹. ℨ. j. de li. z post.
non tāc est cōpēdiosa: er quo nihil est adiectū, q̄ regrat fructū
tpis: nū ad hoc vltimū est facile rndere. z ita cōclude cū Bar.
Ista vt plurimū ponunt. ℨ. Postremo aduerte, q̄ Bar. seipsuz
cofundit. primo vult, q̄ illa verba, si hr̄s erit, non sint necessa-
ria ad pupillarē substitutionē: ergo vult q̄ si testator exp̄rimat
in pupillari substitutione cōditionē, si hr̄s erit, dicatur volun
tario eam exp̄rimere: z tū, ℨ. vult q̄ si vtraq; cōditio exp̄rimat
z filius non sit hr̄s, vt quā se abstineat, si decesserit in pupilla-
ri etate q̄ substitutus admittat̄ ex pupillari: z ita tz Bal. in l.
ℨ. in p̄inc. ℨ. q. vlt. effectus. ℨ. eod. Sed istud stare non pōt. z de
directo contrariatur p̄cedēti: q: regula est, q̄ qñ cōditio ap
ponit volūtarie dz impleri in forma specifica. l. q hr̄di. ff. de cō-
di. z demō. ita Bar. tz z ibi doct. in d. l. Ballus. ℨ. z q: si tū. de
lib. z posth. vbi assignat rōnem. vnde cum hic admittat̄ substi
tutus pupillariter, lz pupillus nō sit hr̄s. Ergo necessario sit
exterō ad alium casum. ergo opus est dicere, q̄ illa cōditio est
necessaria, non volūtaria. l. Tu adde p̄o opi. Bar. z ℨ Bald.
ter. in d. q liberis. in p̄in. ℨ. eo. ibi si filius meus intra puberta
tē decesserit. vbi non est exp̄ressum, si hr̄s erit, z tū est pupilla-
29 ris. ¶ †Quinto p̄ncipal̄r q̄rit Bar. qs sit effectus substōnis
pupillaris. Adde ad conclusionē Bar. dum cōcludit, q̄ substi
tutio pupillaris facta a patre pagano succedit pupillo i om-
nibus bonis pupilli vñcunq; p̄ouētis, etiam si ex linea ma-
terna, nō. Bald. z Imo. in d. l. sed si plures. p illum ter. etiam si
substitutus pupillariter esset substitutus in re certa detracta
mentione illius rei substitutus admittit̄ in totū. ter. est reputa
30 tus singula. p oēs in l. coheredi. ℨ. fi. ℨ. e. vbi dicetur, † Tertius
effectus est q: excludit matrē. z alios ascēdentes p exp̄ressam
pupillarē. concludit. q̄ pater. substituto pupillo, pōt p̄iuare
matrē etiā in legitima z oēs ascendētes etiā si substituit tur-
pē p̄sonam, z ista est vera conclusio. ¶ Querit Bar. nūqd p̄
substitues pupillo possit substituere z pupillo aliquē trāsuer-
31 sale. z preterit matrē? Diū oia p indagāda ꝛitate videdū est
nūqd d. l. humanitatis, pbet assumptū, hoc ē, q̄ i exēplaria sub
stitutioe, q̄ facit p̄ filio mēte capto possit excludere matrem
a legitima. ille ter. nō vr aliqd pbare, lz loqt̄. si hz descēdētes,
vt trāsuersales. Si aūt haberet matrē ter. nihil ōt. z sic vr̄. q̄ ni
hil facit. punctus est videre an, pbet ille ter. vel nō. Et certe sub
tiles vltramōtani pōderāt illū ter. i fi. dū vult q̄ si essent frēs
mēte capti pater nō pōt substituere extraneū. ergo idē dicen-
dū. si esset mater. q: mater in successione ab intestato est equa
lis fratrib⁹. imo p̄ferr̄ fm illa iura. ¶ Sz Are. dicit. q̄ inductio
ista de illo ter. no est bona: fratres mēte capti debēt substitui,
ergo etiā mr̄ mēte capti: ōt. q̄ nō est bona argumētatio: q: p
filios bona cōseruanť agnatiōe, z sic i familia. l. j. ℨ. fi. ff. de ve.
inip. illud ergo q̄ est statutū in l. humanitatis ꝓuilegio agna-
tiōis. q̄ fratres debēt substitui, cessat i matre q̄ nō est de agna
tis. Ista rō mihi nō placet. nā ter. ibi dicit si extant frēs mēte
capti debēt substitui. sed appellatiōe fratrū venit sozor. l. tres
fratres. ff. de pac. si extaret sozor dz substitui ad literā, ibi fir-
mat Pau. z Alex. ergo nō est fauor agnationis: ergo illa rō. q̄
est in sozore. dz esse in matre. Sed ad ar. vltramōtanoz dū ar
guūt mr̄ z frater in successiōe ab intest. eqparanť. ergo etiā de
bet eqparari in d. l. humanitatis. facto testō, q̄ nō valeat ista
argumētatio. p̄bo. nā filius emācipat⁹ equiparat filio in po-
testate ab intestato. ℨ. nulla vero. in aut. de her. ab intest. z tū
no eqparant conditio testō. lz illud ibi statuť in linea trāsuer-
sali i fratre, z sozore, z fortiꝰ istud p̄cedet i matre, nā i materia
ero: bitati argumētū a maiori optime p̄cedit. Bar. hic rndē-
bat q̄ d. l. humanitatis. loquit̄ in exēplaria substōne q̄ in hoc
differt a pupillari, z hic pōdera q̄ Bar. fatet̄, q̄ in substit. exē-
plaria mater no pōt p̄terīri, lz dz habere legitimā, secus in pu
pillari. Et rō diuersitatis: q: exēplaria est inducta humanita-
te pupilli fm regulas, z rigoze iuris. Sz Bar. in hoc male ōt,
z cōis est ℨ Bar. q: in exēplaria subit. mr̄ pōt p̄teriri z p̄iuari
legitima, sicut i pupillari, ita firmat Bar. sibi ℨrius, z est
cōis in l. ex facto. ℨ. ad quē locū se remitti firmāt argumentum
Pau. z Alex. in d. l. humanitatis. z in d. l. ex facto. cū cōcordā-
tus vtrobiq; allega. p Alex. z rō est: q: qcqd est statutū in pu
pillo hz locū in exēplaria, nisi sit statutū in ℨrio exp̄sse. Pode
ra ifi substituter q̄ ex dictis doc. magis fauet ffi. quā mr̄i i suc
cessiōe filij. Fiā p exēplariā substitutionē excludit mr̄, nō aut̄
frater pupilli, z in eli hec ℨcimo vera, confundit oia que dt
Bar. hic. nā Bar. in seq. q. z oēs seq. tz, q̄ tacita pupill. nō ex-
cludit matrē. postea inferius tz, q̄ tacita pupillaris excludit
fratrē, z oēs sequnť istas cōclusiones. Cōfirmat. ℨ. scripta cō
clusiō, q̄ lex dicat magis fauere fratri, q̄ mr̄i in istis substitu-
tionib. q: ff pupilli, vl mēte capti est de descēdētib⁹ testōnes
lex p̄sumit, q̄ velit illā p̄ferre sue p̄ximo. l. cū auus. ff. de cōdi.
z demō. cū si. quo argumēto vtit̄ Bar. Pau. ℨ. z ꝓpterea p̄o
pter predictas difficultates. qcqd alias tenuerim, teneo nūc
opini. sol⁹ Bar. ℨ cōez q̄ sicut si sint fratres capti. pr̄ necessa-
rio tenet̄ substituere fratrē mēte capti: als substitutio est inu
lida. d. l. humanitatis. qs multo fortiꝰ si mēte capt⁹ hz matrē.
cogit̄ pr̄ eā substituere: q: in successiōe filij. pcludubio pr̄ferr̄
fratri qui est collateralis. l. ū. ℨ. p̄ferunť aūt. ante. est transue
salis. z ei nō debetur regulariter legitima: mr̄ aūt est de ascē-
tibus, z ei debet legitima, ergo in substitutionib⁹: illud qd̄ sta
tuit̄ in fratre pupilli, vl mēte capti. fortius dz statuī in mr̄e,
q̄ est fauorabilior, q: linea ascēdēs est fauorabilior linea trāsu
ersali. Confirmo, q: substitutio pupillaris. z exēplaria. quia
tum succedendū dicunť testm filij: lz quātū ad ordinationem
dicanť p̄ris ipse ordinat vt habet in l. p̄ris. z filij. ℨ. e. z scribit
ita declarāt, z tū sumus in effectu succedēdi. z ita iudicarem
cōsulerē. qcqd als legēdo hic dixerim. Sz subtil⁹ cōsideratio
posset ter. in d. l. humanitatis. retorqueri ℨ vltramontanos.
Primo inducēda vt ibi facit Pau. z Are. hic pōdera ibi. q̄ si
pater faciat exēplariā substitutionē nulla q̄rela locum hz ni-
si ꝑba nulla q̄rela nō possunt itelligi nisi qñ mr̄ ē exheredata,
vl p̄terita, ergo ibi est ter. q̄ qñ i substitutiōe exēplaria mr̄ est
p̄terita nō ē loc⁹ q̄rele. Ista iductio mihi nō plz: q: imo illa ꝑ-
ba p̄nt intelligi qñ aliqs filiozū vel fratrū sit p̄teriť: nūqd de
q̄rela qñ ali⁹ ff q̄ est turpis p̄sona eēt substitut⁹, tū est vera q̄
ex q̄ille ter. ℨ. facit mētionē de filijs z trāsuersalib⁹: illa verba
nulla q̄rela ñ p̄nt intelligi, nisi i mr̄e. Sz rndeo vitio loco, z pi
dero q̄ ter. ibi ōt occasiōe in substitutiōe exēplaria nulla qua
rela cōpetere ad exemplū pupillaris: q: ad exēplū pupillaris
mater p̄terita nō hz q̄relā nūc in exēplaria: illo mō retorque-
reť illa lex ℨ vltramōtanos. ¶ Aduerte etiā i quātū Bar. rñ
det supra ad arg. vltramō. vr̄ mihi q̄ Bar. equocet: nam dicit
Bar. prelatio in successiōe nō est cā ꝓpter quā posset fieri pu
pillaris substitutio, lz est patria potestas: mihi vr̄ Bar. equo
care: q: ipse hz respectū ad illū. q̄ possit pupillariter substitue
re: lz vltramōtani nō loquunť de eo lz de p̄sona, q̄ dz substitui,
z dicūt p̄r. q: q olim p̄ferebat mater. poterit etiā hodie vr̄ hic,
p Bar. ¶ Teneo itē cū decisiōe Bar. q: ter. est. q̄ nō pōt cauil
lari in d. c. si pater. i fi. z pondera q̄ papa ibi nouissime nō solū
approbat. ℨ, lz nec impuberis. in l. Papinian⁹. de inoffi. testa.
Imo ēt approbat rōnē. z sic pondera q̄ hodie de iure nouis-
imo ex quo cōfirmat̄ nō solū decisio, lz etiā rō, ergo nullo mō
pōt dici. q̄ sint correcta cū sint ꝓximata. ¶ Sz si viceres illa
rō iuris cōsulti z ēt pape vr̄ friuola: q: rō ibi ē subtō pupilla
ris est testm p̄ris, z no filij: lz ergo ipse filⁱ⁹ si aceret testm, nō
posset p̄uare mr̄ē, tū p̄ ei substituendo poterit p̄uare matrē.
z rō ēit no. q: filⁱ⁹ p̄iudicio matrē faceret ℨ offm pietatis filia
lis: merito mr̄i dar̄ querela, lz si p̄ virtutē facit nō est ℨ offm,
q: ista mulier respectu p̄ris est extranea. Ēsi debes pōderare
q̄ qñ p̄ facit substitutionē pupillarē, nō credas q̄ faciat noīe
filij: lz faciat suo ꝓpio noīe rōne patrie potestatis q̄ hz ea
filiū merito p̄iudicio matrē nō facit ℨ offm pietatis: sic fili cō
sequit̄ illud qd̄ p se nō cōsequereť: q: qs conīequit̄ p alīū ea
extraneū quod p se nō pōt. l. Arrio. ff. q̄ res pigno, obli. p. fi.
32 ¶ Cōcludit ergo Bar. q̄ tacita pupillaris que cōtinet̄ non
exp̄ssa vulgari matrē nō excludit. z istam opini, tenuerunt gl.
z do. cōiter i Rap. Ful. tenuit ꝛriū in d. l. precib⁹. z in l. fi. q̄ imo
tacita pupillaris excludat matrē, dicit. sed exp̄ssa, nisi qñ mr̄ esset
data coheres filio pupillo. l. fi. C. de inof. z substi. z rōnē ibi assi
gnat ter. Sz qñ mater nō esset instituta coheres cum pupillo
tacita pupillaris eā excludit, z licet Rap. dicat q̄ ista sit sua
opinio. tñ Aug. in d. l. precib⁹. refert istā opinionē z dt q̄ glo.
in ꝑ. nō ad matrē. in l. Lucius. ℨ. e. voluit istā opi. lz falsa est.
¶ Necessariū est videre, nunqd ista opi. sit vera non habem⁹
ter. pbāt nisi solū. l. p̄cib⁹. q̄ tacita pupillarℨ nō excludat ma
trem, punctus est videre nūqd. l. precibus. probet cōem opi. vel
ne. nā dr̄ ibi i ꝛ. nā nō est licet ri iuris, q̄ si p̄r miles substituat
filio vulgariter z filius extitit heres patri, quo casu vulgaris
exp̄ssa extinguit̄ p additionē dicit ibi q̄ ōnio puenit ad matrē,
ergo ibi est q̄ tacita pupillaris nō excludit matrē. si enī exclu
deret matrē male diceret. Rap. Ful. videt q̄ d. l. precib⁹. non
pbat cōcludēter opi. cōem, q̄ quis ille filⁱ⁹ esset pupillus tpe
quo pater miles fecit testm. tūnō apparet q̄ tpe eius mortis
esset impuber, z sic q̄ sit mortuus pupill⁹ ps q: in versi. se obiter
fuit, dz loquit̄ de alijs substitutionib⁹, aut filius est mortuus
in pupillari

á pupillari etate, ergo ñ cõcludẽter ꝓbat cõz opi. Alex. hic & l. p cib⁹. dt ꝙ imo ꝓbat dñ dt qs ad te oim̃ ei⁹ ptineat succes sio, qz dictio oim̃. ⁹importat idẽ ꝙ omni casu. gl. in l. si cũ exce ptiõe. ũ. quaten⁹. ff. qs me. cã. si ergo oim̃ ergo siue mortu⁹ pu pill⁹ siue maior alias si mortu⁹ esset maior oim̃ nõ spectaret ad matrẽ. cũ dicat, oim̃, appet ꝙ erat minor. Ista iductio nõ etiã mihi satisfacit: qz est dicere si nõ fuisset maior successio nõ spectaret ad mr̃es: qz illa ꝝba oim̃ succ. &c. stelligũt reb⁹ sic se ħũtib⁹. l. ꝙ seru⁹. ff. ꝺ ꝺti. ob cãz. Ego iduco alr illũ ter. vt ne cessario ꝓbet. ꝙ tacita pupillaris nõ excludat matrẽ, & põdero, ꝙ ter. in decisiõe dicit, si in ꝑris, &c. illa cõditio, denotat cãz similẽ, vt declarat Bar. in l. ũ. ℈. fi. ff. de donat. ℈z. ego habeo, ꝙ in nulla substitutione requiritur patria ptãs. nisi in pupillari, inepte ergo ter. ibi hoc requireret ꝺditionalr nisi loqueret de pupil. exꝓsse. nõ ergo de tacita loquit, & tãto forti⁹ cũ miles si vult. põt substituere pupillariter etiam emancipato. l. miles ita. ℈. exhe redato. ff. de test. mi. ¶ Recolo disputãdo istũ articulũ alr dari illã sol. ad illã. l. ꝓcib⁹. q̃ sola obstat qs illa. l. loquit in milite, & in milite verũ est. ꝙ tacita pupillaris nõ excludit matrẽ. Mouebaꝯ. qz volũtas militis seruaꝯ ad vnũẽ, nec in ea habent locũ cõiecture. l. j. ℈. de testa. mili. ℈z tacita pupillaris venit er cõiectura. l. iã hoc iure. ℈. e. ergo nõ ħz locũ in te stõ militis. dicebã ꝙ hoc est falsũ. ℙrimo qz ꝓsupponit. ꝙ sub exꝓssa vulgari nõ cõtineaꝯ tacita pupillaris. Item ꝙ in testõ militis nõ habeãt locũ ẜiecture. istud est ℨ. l. in testõ. in fi. C. de test. mil. Teneo cõem sniam, & dico. ꝙ bũ ꝓbat in l. pie cibus, vltra inductionẽ quã feci. nã ibi cũ Imperator intẽdat rñdere ad thema mulieris obscure positũ, & intẽdit plene dis stinguere, certe fuisset diminutus omittẽdo istũ casum magis necessariũ ceteris, & vltra illa ꝫ. precibus, ꝙ tacita pupillaris nõ excludat matrẽ faciunt due rões qs assignat Bar. i ũ. q. & sequẽti. Tu dic melius: nã ꝙ mater admittaꝯ ℨ tacitã pupilla rẽ. istud nõ est ℨ ius, & ℨz dicam⁹ ex tacita pupillari ꝑsumpta a lege matrẽ excludi a legitima. nã bõa filij sunt debita mr̃i, & hoc modo poti⁹ redit ad ius cõmune. & ad rõnẽ, ꝙ par est vir tus taciti, & exꝓssi. vltra rñsiões, que in l. cũ qd. ff. si cer. pet. p Alex. & Mod. Tu dic clarius, ꝙ illa regula ꝓcedit. quãdo ta citũ & exꝓssum pueniũt er eadẽ dispõne, ℨz hec exꝓssa pupillaris, ꝓcessit er exꝓssa dispõne testatoris: tacita pupillaris ex dispõne legis tacite ꝑsumpte. ℙreterea aut est de mẽte Bar. i dispõne, q̃ est odiosa. ler noluit excludi ꝑ suã interpretationẽ matrẽ vel patrẽ ab ħditatẽ pupilli, vt declarat Bar. hic. Nõ obstat. l. quãdiu: fateor. ℨz dico, ꝙ in terminis nr̃is substitutus nõ potuit admitti ex tacita pupillari ex quo supererit mater. Successiue q̃rit Bar. nũqd tacita pupillaris q̃ excludit matrẽ pupilli an excludat patrẽ? excludit Bart. ꝙ tacita pupillaris cõtẽta sub exꝓssa vulgari, sicut ñ excludit matrẽ pupilli, multo fortius non excludit patrem cũ decisione Bar. trãseũt indifferẽter Mod. ꝑsertim Alex. ita ẽt ℨz Alb. de Ro. in rep. isti⁹ rub. Sal. & Pau. in d. l. fi. C. de instit. & substit. istã opi. Bart. cõem cõprobat. Aret. in hoc duplici fundamẽto, qz in materia exorbitãti, qñ est fauorabilis, put est ista, fit extensio de pso na ad psonã, qñ occurrit eadẽ tacita volũtas ẽt in stipulatiõe, q̃ est stricti iuris. Itale pactũ. ℈. fi. ff. de pact. ℙro ea pte põdera magis in specie ter. in l. gñaliter. in pn. C. de sec. nup. vbi dis põ legis loquẽs in mr̃e ħz locũ in pr̃e. ¶ Ego vltra scribẽtes confirmo opi. Bar. & cõez alia duplici rõne. ℙrimo moueor, qz iũtis correlatiuis pr̃. & mr̃ ẽt i correctoribus, qs statuit i vno ħz locũ in alio. l. fi. vbi doct. no. C. de indi. vi. tol. vbi aliqd dicit no. Bar. in l. fi. ff. de accep. imo forti⁹ ẽt in materia penali illũ, qs statuit in vno er correlatiuis, ħz locũ in alio. gl. ẽ ordina. & signa eã. i l. per interuallum. ff. de iudi. vbi pena, q̃ ipomr̃ acto ri, ertẽdit etiã ad reũ rõne correlationis, firmat Alb in c. qz ele rici. de iurẽ pa. & in ꝓoem. decretaliũ. & in c. fi. de rescrip. in ij. gl. & Bem. in c. j. in ij. fal. de tẽpori. ordi. in vj. multo ergo forti⁹ i ꝓposito nostro, vbi est materia exorbitans, & fauorabilis & in patre videat maior rõ, ꝙ in matre facit bene illud qd dicit Bar. in l. j. ff. quod met. cau. & in l. liberorũ. ℈. notatur. ff. de insa. vbi dicit vir, & vxor. & sic pater, & mater descendunt er ẜ ctu mr̃imonij. qs ergo statuit in muliere de necessitate intelligitur statutũ in viro. ¶ Cõfirmat 2do ista pars. nã ẜsidera, quare leges dicunt, ꝙ tacita pupillaris nõ excludit mr̃em. l. fi, & ꝓcib⁹. & nõ loquũt ita exꝓsse de patre. nã leges qũ loquũt de vna rõne frequẽtioris ẜtigẽtie, tũ idẽ & multo magis volũt i pte. Tenẽdo istã partẽ q̃ est ẋa, pũct⁹ é rñdere ad. l. si ẋo. ℈. de viro. ff. sol. matri. Bar. rñdit, ꝙ illo est, qz ibi disponebat ẜ ius: ergo nõ fit ertẽsio, ℨz in casu nostro, ꝙ nõ excludat matrẽ tacita pupillaris, nã est ẜ ius: imo nõ habem⁹ ius cõe statuẽs ẜtũ, ista sol. Bar. ℨst falsa: imo ẜ ius: ꝑbat, nã donec põt succedere er testõ cessat cã intestati. l. ꝙdiu. ff. de acquir. her. subsi tutus er tacita pupillari venit er testõ, mr̃ vero ab intestato, ꝙ ergo substituꝯ ñ excludit matrẽ venientẽ ab intestato. istẽ ẜ ius: nisi dicas, qs est ẜius pticulegiatũ & singulare: nõ autẽ ẜ

a ius cõe. aliter rñdet Imo. ℨz nõ curo referre. ¶ Successiue q̃ rit Bar. nũquid tacita pupillaris, que nõ excludit mr̃es excludat auiã? cõcludit Bar. & oẽs idifferẽter cuz eo tenẽt. ꝙ sicut tacita pupillaris nõ excludit matrẽ pupilli: ita etiam non excludit auiã testatoris, firmaꝯ eundẽ rõne, qz i materia fauorabili lex vel statutũ loquẽs de pr̃e vel mr̃e cõprehendit auũ, & auiã, & sic etiã statutũ. ter. ẽ in l. iusta. in fi. ff. de ẋ. si. no. Bal. in l. Helennius. ꝑ illũ ter. ff. de neg. gest. vbi dicit esse meliorez ter. de corpore iuris. firmat Bart. in l. si quis suus. ff. de iur. delib. & idẽ Bar. in l. liberorũ. in vl. q. ff. de ver. sig. & Bar. i l. sci mus. in fin. prin. C. de inof. test. & i l. qs vero ℨ. ff. de legib⁹. & Jo. an. no. in addi. Spe. i ti. de succes. ab ite. sup rub. Si aũt essem⁹ in materia odiosa, tũc statutũ in patre, non habet locũ in auo vel auia. l. patri. & l. sic euenit. ff. de adul. & ter. not. i l. lex Iulia. ℈. hoc capite. ff. de rit. nup. declarat Bar. in d. l. liberorz. i vl. q. & i aut. ex testõ. C. de secũ. nup. ℨz ita oẽs teneant, & ego ẜidez te neor: tũ in ẜtũ pondero fortem ter. in l. ij. C. de bo. ma. scõm qs etiã no. & egregie inducit Bal. & ad istud argu. respõdeo, & ad allegata in cõtrariũ, & est verũ, nisi de priuatiõe iuris quereni di. Hũc induco fortius illũ ter. corroborãdo alterũ de duob⁹ modis. nã si cõsidera ꝙ in illa. l. ij. C. de bo. ma. nõ agitur de excludẽdo in totũ. ibi em̃ pater, vel auus solũ excludit a proprietate, & habet integrũ fructum: cũ ergo ibi nõ agitur de priuatione iuris in totũ sed ꝓ parte appellatiõe matris nõ venit auia. ergo multomnus in casu nostro vbi agit de puãdo substitutũ in totũ. ¶ Scõ & no. stringo illũ ter. ibi em̃ agit de lucro legali, ꝙ acqrit ex dispõne legis, ℨz i q. nostra loquitur de eo, qs acquirit ex dispositione testatoris cõiecturata tũ a lege sed fortius est illud ꝙ agitur ex dispositione hominis, quã qs agit ex dispõne legis. ter. in l. ij. ℈. j. & ibi Bar. iuncto. ℈. pe. ff. de leg. ꝓesta. quod autẽ excludere substitutũ sit priuare iure. firmat Bar. in l. j. in prin. ℈. eo. Defendẽdo cõem sniam, rñdet ad illũ ter. ꝙ in illa. l. ij. si appellatiõe ꝑris, vel mr̃is cõtinereꝯ au⁹, vel auia. ageret de excludẽdo ipsum auũ vel auiam. hoc ergo nõ nisi lex exꝓsse dicat, sed in casu nostro ꝙ appellatione matris veniat auia nõ est priuare auiã, ℨz tertũ substitutũ. imo ẽ facere, ꝙ auia admittaꝯ & sic hoc est fauorabile auie, ibi esset

34 dãnosum auie. Successiue q̃rit Bar. nũqd tacita pupillaris que nõ excludit matrẽ, & auiã pupilli, an excludat fratrem pupilli. cũ opi. Bar. & Sal. in l. fi. in fi. C. de instit. & substit. ¶ Istam opi. rẽphẽdit Jo. de Imo. hic, & in c. Raynutiꝰ. de testa. sequẽdo opi. Jac. bu. in l. precibus. C. eo. & ℨz indistincte, q̃ extranei⁹ substitut⁹ et tacita pupillari excludat fratrẽ pupilli q̃us nõ excluderet matrem. qz de fratre non reperit iure cautũ. Item qz nõ est eadẽ rõ in fratre, put in mr̃e, qz mr̃i debet legitima i bonis filij: fratri aũt nõ, ergo eũ nõ sit eadẽ rõ, statutũ in mr̃e nõ ħz locũ in ffe. l. fi. C. de interd. mat. ¶ Cõfirmo istã opi. bõa rõne vltra Imo. & Mod. nã ideo substitutus ex tacita pupillari nõ excludit matrẽ, eo qz hereditas filij dicit inctuosa matri, in ista rõne fundat se tex. in l. fi. C. de instit. & substit. & declarat exꝓsse Bar. ℨ. i ij. q. prece. ℨz hereditas fratris nõ est luctuosa ffi. l. cũ opz. i pn. i vbo ad tres suos, ꝙ ẽt grauꝯ. C. de bo. que lib. & ibi gl. allegat cõcor. sicut ẽt ħditas in patrẽ nõ est luctuosa ipsi in uxori. l. pr̃ Severinã. ℈. socr⁹. vbi gl. ff. de ꝺd. & demon. Hinc est ꝙ tacita vulgaris bñ excludit matrẽ, & est gl. in l. fi. in fi. C. de instit. & substit. approbata tñ rñdet Bar. ad rõnẽ Imo. ℨz nõ ad rõnẽ quã ego feci. Alex. hic ẽt, ꝙ Bar. est ubi ꝙrarius.

35 **Adde.** Supra dictis, ꝙ Alex. hic repr̃ehendit in alio Bar. nã ẽt ibi videri ẜius in ij. q. indistincte tenuit in duab⁹ qonib⁹ ꝓce. dũ q̃rit, nũqd ꝑ tacitã pupillarẽ excludaꝯ auia, & pater pupilli, cõcludit in vtraqz ꝙ nõ postea in ista loquit cũ distinctione, ꝓpterea ẽt Ale. Bar. ee ibi ẜiũ. Tu aũt salua Bar. optima rone. nã in qõnibus ꝓece. non cadit fundamẽtũ Bar. hic, nã arguit Bar. qua rõne testõr excludit filiũ a ꝓpria ħditate, multo fortiꝰ cẽsẽt excluſisse ab ħditate fratris cũ magis sit ei debita paterna hereditas, ꝙ fratris. istud fundamẽtũ nõ cadit in duab⁹ q̃stiõib⁹ ꝓcedẽtib⁹. ſ. j. auia, & patre. cadit fundamẽtũ Bar. e. qz auie hereditas respectu testatoriz nõ ita devet, sicut ħditas pupilli: & sic ille respectus vt hereditas debeat magis nõ cadit hic. glo. in l. fi. in ij. C. de instit. & substit. Teneas decisionẽ Bar. quã intelligẽ ꝓcedere i ffe pupilli, ℨz in ffe testatoris res est indubitata: qz ħditas ita nõ debet. l. iij. ℈. j. ff. de le. ꝓesta. Bart. ℈. circa ij. ibi re

36 seruo dicẽdum. ¶ ††Querit successiue Bar. quot testes requiranꝯ ad hoc vt ꝓbet cõtra pupillarẽ tacitã vel tacitã volũtate defuncti. cũ deciũ. Bar. transeũt oẽs hic & in ẜcordantibus vt per Alex. Adde vltra scribẽtes tria ad cõfirmationẽ.

a Dictio oim̃. Adde gle. in l. si pecuniam, & ibi bal. ff. de ꝺd. idẽ Archid. i c. hoc ius. sup ꝝbo omnino. x. qõ. ij. Jas. i reper. l. fi. C. de iu. emph, Et sic iunctũ ꝝbo futuri tẽporis denotat lata esse sententiã, vt est hi. in ꝝbo carere. i c. ℨz canon. de ele. li. vj. & tex. i c. si religiosus. i ꝝ. vocarek oim̃. e. ti. & ii. Anto. de. But. i c. si diligẽti. & fo. cõpe. & Ang. i ℈. fi. i auth. & iutigi.

¶ Primo adde istud, q̃ tz idē Bar. in l. Lucius. §. e. in ver. Iz
cōtra predicta opp, vbi firmat fortius. q̃ sub ḡnalitate dis
uisoque cōtineat pupillaris vel nō cōtineat effectue: est que
dā declaratio voluntatis, q̃ declaratio pōt fieri sine noua solē
nitate. p d. l. hr̃des palā. ¶ Secdo adde tex. no. & melioꝛe in c. in
tere de dila. & ibi ca. valde no. vbi est tex. formalis q̃ declaratio
libelli nō est narratio, nec nouus libellus, ideo nec noua solēni
tas, nec noua forma requir. ¶ Tertio adde illud, q̃ not. Bal.
in l. cū testō. circa fi. C. de test. man. vbi not. q̃ q̃ declarat nō dis
17 ponit aliq̃d, sed qd in pteritū actū sit. ostēdit. ¶ † Quarto fac
cessiue Bar. ex q̃bus presumat ex ista voluntas testōris: Adde q̃
istas cōiecturas simplr sequit Alex. in cōs. c. in nup, vol. inci. vi
sa parte testamēti, oēs trāseūt cum Bar. & Bal. in p̃cio⁹. C.
eo vbi ampliat, etiā si illud diriset ex interuallo post testm.
Adde q̃ illud cōsiliū Alex. alias est cōs. xcviij. iij. vol. Vire. se
quif etiā Bar. hic cōs. clv. inci. piculosum est. ¶ Prima coiectu
ra est, si testator extra testm dt, nollē t. c. adde, q̃ idē tz Alexā.
cons. cxlvj. vo. iij. in cā, & lite vertēte inter nobilem Kapiz. in se
cūda coiectura ex verbis positis in testō, tz oēs ita teneant,
q̃ qñ tale legatū sub verbis supra scriptis est relictū a iudi
tnto. q̃ tūc tacita pupillaris excludit matrē. Ultra duo argu
mēta arguo. tertio ꝛ Bar. Nā pōdera illa ẏba. de bonis suis,
nam clarū est, q̃ p vulgarē substitutionē succedit i bonis te
stōris. p pupillarē in bonis pupilli. §. j. Instituēde pupil. lub
stitu. sic testō⁹ dixit. q̃ vxor nō posset pt̃ petere de bonis suis.
certe mater succedēdo pupillariter pupillo, non petit aliquid
plus de bonis testōris: tz ergo testō⁹ excludat a bonis ipius
testōris, tñ p hec verba tacita pupillaris, non excludit matrē
a bonis pupilli. Confirmat p illud, qd decidit Bar. in l. vt ius
riurandi. §. liberi. ad fi. ff. de ope. lib. & si dicas, nisi intelligere
mus, vt intelligit Bar. illa verba, q̃ plus non petat de bonis
suis, nihil operarent, si intelligeres de bonis testatoris. q̃ tā
de bonis testōris ab intestato, nihil dz habere. vt ergo aliq̃d
operentur intelligēda sunt de bonis suis, hoc est pupilli in cu
ius bonis mater hz legitimam: q̃ rñdeo, quod in primo casu
Bart. qñ legatum relictum est a pupillo, illa verba sunt omo
supflua. Dz, q̃ mortuo pupillo, mater admittit ad successio
ne pupilli. Si ergo in primo casu nō operant, ergo nec in secū
do. Et si dicas, aduerte, q̃ imo bona pupilli dr̃ntur bona te
stōris. ex quo ergo testō⁹ dixit in bonis suis illa verba intel
liguntf i bonis pupilli: q̃ bona pupilli dicūtur bona testōris.
Probatur p illud qd dicit Bar. p illū tex. in l. si ita scriptum.
§. q̃ hinc. ff. de cōrata. rñdeo, q̃ illud est, q̃ (vt ibi dicit Bar.)
illa verba in bonis testōris reiciuntur: sed in terminis nostris
si illa verba adiicerentur, ista quelio esset ꝑfrata. Si volu
mus defendere Bart. est necesse dicere, q̃ ex quo dicta verba
alias nihil importarēt, debēt imꝑoꝑtari. vt aliq̃d operētur,
l. pater Severinā. §. cōditionū verba. ff. de cōdi. & demo. Item
p decis. de Bar. adde q̃ in simili decidit Bar. in l. pater nihil⁹.
ff. de inof. testa. vbi decidit, q̃ si pater instituit filiū in sua legi
tima. & q̃ aliud petere nō possit in bonis suis p ista verba vi
detur, ꝓhibere ius accrescendi. qd pōt ꝓhibere tex. & ibi glos. in
l. vñs. §. fi. in verb. recurrit. ff. de vsufr. ergo idē dicemus in ex
cludēda matre: cū pater pōt eam excludere. d. §. sed nec impu
beris. Secdo dt Bar. voluntas testōris peꝑitur ex verbis posi
tis in testō. cui ista decisioni Bar. tenuit Alb. in rep. isti⁹ rub.
Bal. Ang. Sal. in d. ꝑcibus. & oēs indifferēter hic, & vbiq; tz
oēs ita teneāt, & iudicādo, & consulēdo non esset recedēdum a
cōi. ¶ Ego multū dubito. & arguo in ẏmo fortiter. Primo si
testor relinquat decē, & iubeat esse tacitū & contētū ita q̃ plus
petere nō possit, nec habere de bonis testōris p talia verba q̃
tūcuq; generalia nō excludit legitima pertio, etiā si acceptēt
legatū cū illa qualitate. tex. est in §. ceterū. in auth. vt cū de ap,
cog. & tex. in l. fi. qñ. §. ḡaliter. vbi Bal. & oēs no. C. de inof. te.
cū multis concor. quas alias ibi dedi. ergo p ista verba appo
sita in legato nō dz itelligi, q̃ mater sit exclusa a legitima filij.
Secdo moueor & fortius, nā q̃ testor possit substituere pupil
lariter pupillo. & extēredare matrē est quedā dispensatio ꝛ re
gulas iuris cōis. vñ pōdera illud, qd dixit Bar. §. m. q. an taci
ta pupillaris excludat patrē, qd̃ ex p suā iterpretatione no
luit excludere matrē. a sua legitima. n testor cā nō excludit ex
presse, q̃ ẏba ego sic magis fortifico. nā cū dispēsationes[a] sint
multū odiose, & restringēde. c. j. in fi. de fil. ꝓfor. in vj. glo. in c.
ordinarij. in verbo, dispensationes. de offi. ordi. in vj. ergo nō vr
q̃ cōiecture debeāt sufficere ad excludēdū matrē a legitima
sua, & in istis dispēsationibus etiā si sit maioꝛ rō, non ertēdit
vt statim dicā. ¶ Tū ad primā defendēdo cōem opi. rñdet in
forma, nō ooit. & dicebatur, q̃ p illa verba, nō plus peti ꝛc. d.
§. ceterū rñdeo q̃ illa iura loquunt in legitima filij[b] a qua pa
ter nō ꝙ ōtēū ꝓmuere sine cā, imo illa ẏba no ꝓmuāt: imo reꝛ
ciūtur, sed nos loqmur in legitima matris, in qua pater pōt
cā ꝓmuere subiūciendo extraneū. & tex. in l. Papinian⁹. §. tz
nec impuberis. ff. de inof. test. c. si pater. de testa. in vj. ergo
38 pater posset ꝓmere apponēdo talia verba: ergo ꝛc. ¶ † Aduer
rit successiue Bar. ponē testōr religt vxor aliq̃d annuū, vt hic
p eū. Ex ista doctri. Bar. habes. elicere tres cōclusiones. Pri
ma cōclusio est, q̃ si testōr religt aliq̃d annuū vxori donec vitā
viduale seruauerit. qd̃ sicut vxori nūbēdo excludit a legato,
ita etiā excludit p tacitā pupillarē ab hereditate filij pupilli.
¶ Secdam cōclusionē unuit clare Bar. q̃ si testōr nihil dixe
rit tūc p trāsitū ad scdas nuptias nō excludit vxor p tacitaz
39 pupil. ¶ † Tertia cōclusione vult Bar. q̃ si reliquat vxori
donec vitā viduale seruauerit aliquid annuum, p tpe currēte
post mortē filij tale legatū intelligitur repetituz a subst. filij.
¶ Circa primā cōclusionē oēs indifferēter tenēt cū Bar. ego
aūt dubito vehemēter. q̃ fundamētū Bar. & doct. nō vr mihi
tutū: q̃ nō sequit, testōr voluit ꝓmuere matrē legato ipi⁹ te
stōris, ergo etiā voluit ꝓmuere luctuosa hr̃editate pupilli. ista
nō est bona cōsequētia, q̃ hereditas pupilli est magis debita
q̃ illud qd̃ relinqt testōr. tex. est in l. fi. in verbo multo magis,
C. de inſti. & substi. fm cōem intellectū: & sic esset arguere a mi
nori ad maius. Sz tu pondera fortius, q̃ in istis dispēsationi
bus, que sunt ꝛ ius, vr dixi nō solū nō est licitū arguere a ma
iori, imo nō est licita extēsio ad casum habentē maiorē rōnē.
Ita firmāt Cano. in c. postulasti. de reseri. Ab. in c. ad aures,
eo. ti. Pe. de anc. in cōs. cvj. inci. dñs noster. mihi saluādo Bar.
& doc. dixeris, qd̃ cū istud tm̃ pēdeat a presumpta voluntate te
statoris cōsiderato solū testōre possit argumentari, vr arguit
c Bar. ¶ Circa secdam conclusionē adde q̃ Ang. in §. fi. j. eal.
& ind. l. precibus. in lectura pertisina tenuit q̃m. q̃ imo etiā si
testōr nihil dixerit: tñ mater pupilli trāseundo ad scda vota
excludit p tacitā pupillarē. eo q̃ p talē transitū sit iniuria a
lio. ter. est in §. gregoria cū. in verb. ꝓsperimus. i auth. de nō
d elig. scdo nub. Ita etiā contrist. at anima[d] matrū defuncti. do
cet tex. in §. soluto, & in §. inuāt tutelā. in aut. de nup. Sz Joā.
de imol. & Alexā. & Vire. hic. & idē Are. cōs. clv. inci. periculo
sum est vbi realiter ꝓsumpit ea que pot. ir. hic tz opi. Bar. & Ang.
q̃ nulla lege cauet. q̃ mater traleūdo ad scda vota debeat pu
nari p tacitā pupillarē. & de ista materia ꝓmuationis ad scda
vota est bona gñtia nō reperit. lege ergo nō dz induci ista pu
nitio ter. est in. §. q̃ipit. in aut. de nō nub. scdo nup. quem ter.
no. Bal. in aut. ex testō. C. de secū. nup. Sz, q̃ tz mater transeat
ad scda vota: tñ succedit filio ab intestato. l. ij. ad tertyl. femi
ne. §. fi. C. de sec. nup. nec ista est cēsenda grauis iniuria. d. le
mine, & c. & vij. de secū. nup. & sic quelibet iniuria nisi sit grauis
non inducit ꝓmuationē. l. ij. ff. de adimē. leg. ¶ Circa tertias
conclusionē veritas eius pendet ex iis, que ponit Bar. in q.
duos. in fi. j. & vbi late dicit. ¶ Circa tertiā coiectura ciuilis
prima cōclusione trāseūt monstrēter oēs hic, & Bal. Sal. et
40 alij in d. ꝓcipib⁹. ¶ † Secda cā est si mater non petit tutorē
filio p conclusionē Bar. Alb. de ro. q̃ idē tenuit in repe. inno
rub. ad hoc allegat optimū tex. in l. si in fi. C. de inst. & substit. vbi
41 Kap. fol. & Pau. no. ¶ † Tertia cā est si mater post mortē tes
tōris aliq̃a turpe, vel inhoneſtū fecit, certe ꝓmuat tacita pu
pillari. ¶ Ista conclusionē Bar. repetehēdit Imo. & Alex. hic. q̃
Bar. loquit qñ istud est cōmissum post mortem defuncti: post
eius mortē nō pōt induci tacita voluntas: q̃ p mortē finit volū
tas. l. iij. ff. lo. l. cēteūmis. §. fi. ff. de ver. obl. & hic nō est verū, q̃
inducat ipso iure renocatio, nec qd̃ mater excludat p subitru
tū. Sz verū est. qd̃ hr̃editas pupilli auferat a matre tāq̃ ab in
digno. & applicabit fisco. Ita ꝓprie loquit gl. & Bart. in d. fi.
de iniuriis. & Bar. in l. j. ff. de ijs q. vt indg. & dicit Alex. qd̃
credit ista fuisse ītentionē Bar. tz tu teneas cū opi. Bar. qd̃ imo
subtitutus[e] veniat ex tacita pupillari, nō aūt ille[e]. & ita defen
dit opi. Bar. pur et defendit Are. hic, & in cōs. clv. inci. peri
culosum est. & omnibus leuibus, put etiā ipse dt cōsidera. qd̃ iu
ra allegata p Imo. & Alex. loquūtur in vocato. q̃ vocat er ex
ꝓssa voluntate testōris tā cōfirmata p matre et[e], & additiōe he
reditatis: ibi eā indignitas sequēs no repellit ipso iure: q̃ hic
nō facit locū substituto. tz bñ iuicus auferr tāq̃ ab indigno. tz
nos loqmur in dispositiōe tacita ꝓsumpta. & uēte adhuc pu
pillo, ergo facilius ipso iure tolliturr illud qd̃ venit ex tacita &
coiecturata voluntate. q̃ illud, qd̃ venit ex expressa. ita ḡnaz
ꝓbat ex eo qd̃ voluit do. reprobata gl. ibi in auth. ex testō. C. de
iec. nup. Bal. in l. mris. C. ad tertyl. vbi ab eo. q̃ filius exprese
reliqt matri in testō, non ꝓmatur mater p trāsitū ad secundas
nuptias. tz bñ ꝓmatur ab hr̃editate filij ab intestato sitz fra
tres: & hc tacite ꝓbat alia rōne, sed nō curo. Sz nō eūdo p ipe
dicata suffragia ꝓbatur p casum legis. q̃ dispositio testōris
tacita facilius reuocat q̃ expressa. tex. est reputat[e] fingim. l. i.

in pan.

a ¶ Dispensationes. Adde Alex. de Imo. cōs. xxxix. inci. viso statu to. in iij. vol. idē Alex. cons. cxxxvj. inci. viso puncto, & accurate pōderato. in eo. vo.

b ¶ Filij. Adde Abb. cō. xiij. ici. vt primo dictū delegatū i j. vol.

c ☞ Bart. Adde Ias. i d. l. pcib⁹.

a ꝓurp.

b ¶ Anima. Adde Bal. i aut. cui relictū. i. v. q̃ a
lia. C. de edi. di. Hori. fol. Jas. in l. ambigunitates. C. de indi. vidui b tol.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tu prin.& ibi clari⁹ Bar.ff.de lega.ii. Bal.i.l.humani. C.de legi.& ad arg. Jmo.& Aler.inquātū dicūt,q facultas volēdi extinguit mortē,nūdek q imo ista voluntas p̄sumit fuisse in vita testōris tpe quo testō⁹ fecerat testū:q; si testō⁹ cogitasset i specie de isto stupro cōmittēdo ab vxore q; itētio sua erat matrē excludi. Et vltra p̄dicta cōfirmat optime opi. Bar. alia rōne,si mr,mortuo testōre,cōmittit stuprū puak ppria dote & bonis paraphernalib⁹. Pau.in l.so.ore. C.de ḡs qui.vt indi. dicti.3.in l.ū.ff.so.ma. ¶ Collige ex dictis Bar.tres cōclusiones
41 in isto quarto req̄sito vt p̄sumat ista voluntas defuncti.¶ Prima est,q si frater istius pupilli fit substitut⁹ vulgariter q̄ ex tacita pupillari cōtēta in illa vulgari matrē excludit put tenet gl.ora. quā etiā alleg. Bar.& alij cōiter ita tenēt cā cōcord. traditis per Aler.hic & ibi vltra concordātias. Adde q̄ idē tz Bost.in sum.in ti.de testa.§.qs sit effect⁹.in fi.§.tenēt Aler. & Are.hic Jtē tz Bal.in d.l.precibus,mor⁹ p̄cipue,q; maior rō est in matre cui debet legitima,q̄ in fratre cui nō debet nisi instituta turpi psona. Idē tz in effectu p eā rōnē Jo.de imo. hic.& in d.c.Raynuti⁹,Tu teneas opi. Bar.& magis cōem:eo q; q tacita pupillaris excludat,vel nō excludat matrē,fundatur solū in volitate p̄sumpta defuncti.ter.in l.fi.C.de instit.& substit.tz voluntas defuncti magis p̄sumit erga filiuz.q̄ erga vxorē,q; in oi materia semp p̄sumit qs velle p̄ferri suos filios ptz iurib⁹ allegatis p Bar.& l.gñaliter. C.de instit.& sub.ptz in ḡtibus i.l.tale pactū.§.fi.ff.de pac.in l.fi vnc̄. C.de reuo. do. accedat frequēs decisio,qō si facta est vulgaris substitutio ad pias causas,puta q; substituit hospitale vl eccleſiā, certe pia cā ex tacita pupillari excludit matrē,q; animꝰ testōris dz p̄ferri cuiq; p̄sone.l.sancim⁹,C.de sac.san.ec.ita tz in specie Ange.in d.l.p̄cib⁹,& Pau.ibi sequit & reputat no. dignissimū.& tz Aler.hic & ibi videatur aliqualiter dubitare;tū cōsulēdo tz intrepide ista decisionē in cōs.xxxviii.ici.viso themate.de quo supra omisso lōgo verborū apparatu.j.vo.& in cōs.cū.i iij. vo. inci.attētis verbis testamēti.& in cōs.cij.in iij. vo.inci. sup eo de quo queritꝰ i supiori themate.quāuis de hoc dubitet Are. & restringat q̄ substitutio ad pias causas fieret &c. & in consi.
42 clv.q; ici.periculosum est.ad fi. ¶ Secūda cōclusio Bar.est,q tz frater pupilli ex tacita pupillari excludat matrem: tū secus est in fratre testōris,& q̄r in patruo pupilli, in hoc Bart.&t
43 optime. ¶ Tertia cōclusio,q mr testōris ex tacita pupillari excludit matrē pupilli duplici rōne. In hac cōclusione teneo audacter cū Bar.Nam Bar.fundat se in duobus:& tū vtrūq; est falsū. Primo fundat,q; ista auia admitteret simul cū fratre pupilli,ad succedendum pupillo. Qua rōne ergo frater substitutus ex tacita pupillari excludet matrē,ergo etiā auiā. Certe Bar.errat p̄supponēdo extare auiā,& matrē pupilli. Dum ergo dicit Bar.q; hec auia succederet vna cum fratre pupilli: istud est verū,si nō esset mater,auth. defuncto. C. ad Tertyl. Sū postea dt Bar.q; hec auia est d̄scēdēt⁹,fateor.& dico q; mater etiā est de ascēdētibus:& est primior pupillo:ergo p̄ferret. Hō obſ.fundamētū Aler.& Are.dicūt,q; sicut ff pupilli ex tacita pupillari excludit matrē,vt tz Bar.ibi.Modo ex quo mater testōris est substituta,similiter dz excludere matrē pupilli.q̄r.rñdeo,q; arguere a fratre ad auiā est equocare.nam bñ verū est,q; mater pupilli ab intestato succederet cū ffre pupilli:nō sic est in auia:q; in terminis nostris.ex quo supest,est mater,& auia,nō admitteret ab intestato:q; adesset mater que excludit auiā:& ita teneo cū Bar.Et tāto pl⁹,q; hic tractat nō de successiōe testōris,in qua bñ eēt vxor extranea,& tractat de successione pupilli,cui matter est primior,quam auia: tū (vt dt Aler.hic)nite passus est multū involutus. Adde q; Jtē tenet Alb.in rep.istī⁹ rub.& Jo.de Imo,hic,& in d.c.Raynutius.eo q; fundamentū Bar. ieringit & cū cū ab intestato mater tanq̄ primior p̄ferat,& excludat auiā,q; est primior. vt tz aut.de funct.C.ad Se.Tertyl.& qū est mater & auia. Bar.male dicerer.teneas opi.Bar.q; vis passus sit dubi⁹ put etiā fatentur Are.& Aler.hic:q; (vt pluries dictū est)totū pendet ex p̄sumpta volūtate testōris.& testōr magis p̄sumit diligere matrem ppriā q̄ vxorē,nec vidēt attēdi p̄latio i successiōe,ptz q; & ab intestato pariter succedant mater pupilli & frater eius,tamē frater impuberis veniēs per tacitā pupillarē matrē excludit.& ex istis remanet expedita ista repetitio de pupillari. Sz vt nihil necessariū omittat:q; in superioribus tenui fm Bar. an substitutio pupillaris facta in testamēto cū duobus testibus,& sic imperfecto valeat,adde ibi dictis q; ultū arti. bñ attingit Pau.de ea.de quo nemo facit mētionē in cōs.cccliij.icivisis oibus pūctis.in q. dubio.vbi arguit,vt ibi p eum. Adde
ultū.q; opportune examinat Bar.in repe.l.j.C.de sacrosanc.
44 in q.quarte qōnis. Clarū est,q; testū conditū ad pias causas cū duob⁹ testib⁹ vz.§.cū esses.& c.relatū.de testam. Querit Bar.nunqd in testō condito ad pias cās possit fieri substitutio pupillaris.& valeat. Primo attingit videri,q; sic: q; milies q̄ pōt facere testū cū duob⁹ testib⁹ pōt etiā facere substitutionem pupillarē. ter.est no.in l.in fraudem.ff.de test. mili. §. pe. Ego cōfirmo strictius sicut in testamēto militis attendimus merum iusgentiuz in l.j.ff.de test.mi.ita in testamento cōdito ad pias causas,& ita in testamēto condito a pre inter liberos. Bar.ibi determinat Jtē.esto q; Bal.ibi tz Jō Bar.& etiaz ibi
46 ego tenui cum Bal. ¶ Ultimo,p pfecto cōplemēto isti⁹ substi.pup.nō omitto qōnē valde necessariā. Tz Bar.& in iij. q. q; in pupillari substōne nō est necesse dicere si heres erit & in pupillari etate decesserit talē substituo,sed sufficit solū dicere si moriar in pupil.eta.talē substituo. Non est omittendum qō Bal.in d.l.precibus.in ver.vnū etiā aduerte. dicit est lōga differētia an substitutio pupil. fiat sub duplici cōditione,an fiat sub vna:si em̄ fit sub duplici cōditiōe hoc modo,si filius heres erit,& in pupillari etate decesserit,talē substituo.tūc illa substitutio pupillaris est expressa & ppria & in forma,ppie pupillaris,put est tex.inst. de pup. subst.i prin.& in §.substō.& in l.j.§. fi.&.c.& tūc ista pupillaris ppria cōtinet sub se vulgarē que est oino tacita. Lia hoc iure.in prin.j.c.tz si detracta prima cōditione:& sic illa si heres erit,solū ponak scōa.s. si in pupillari eta te decesserit substituo talē.tunc est substitutio cōpendiosa limitata ad pupillarem etatem:& tūc continet vulgarē expressam.nō fm Bal.q;.er quo testato:indistincte loquutus est nō distinguendo sit heres,vel non ex propria significatione inde finiti cōprehēditur & vulgaris & pupillaris. Ro. ppetuo isti decisionē ex qua resultat multipler vtilitas i practica. Adde Bar.in l.cēturio.j.eo.vbi dicit,q; talis substitutio si filiꝰ meꝰ in pupil.etate decesserit,talem substituo,non est cōpendiosa,
47 sed pup.vbi dicetur in q; quare dicatur cōpendiosa. ¶ Prima vtilitas est,q; vulgaris tacita nō excludat matrē testōris vt firmat Bar.in l.j.in iij.effectu.§.e. Ista excluderet,q; non est tacita,sed est expressa. Secūda vtilitas est,q; si pupillus moriatur viuo testatore,non pōt succedi ex tacita vulgari:prout firmat Bar.& ibi late dixi in l.j.in ij.effectus.§.e. si ergo ista est vulgaris expressa q̄ uis moriat pupillus, viuo testōre. succederet substitutus in omnibus bonis. Allexā.hic ponderat q; contrarium tz Ang.in consi.xlj.inci.reperitur inter liberos.& in l.verbis ciuilibus.j.e. Ponderat etiā q; in cōtrariū faciat ter.in d.l.precibus.deinde dicit posse distingui dupliciter, vt hic p eum. Ita etiam tz Aler.in d.l.precibus.& contra Bald. consuluit idem Aler.in consi.xlvij.in ij.vol.inci.abūde. Contra Bald. tenet etiam Are.in d.l.precibus.eo.q; illa est formalis substitutio pupillari,nec est aliud.q; substitutio pupil. per d.l. precibus.& d.§.substituitur.& postea disputat nunqd possit dici cōpēdiosa. Reperio:q; ante oēs istos scribentes q; istum articulū bene examinat Alb.de Ro.in repe.hui⁹ rub.vbi formal.q.si pater filio substituat,nunquid erit vulgaris substitutio,an pupillaris,an compendiosa:& post multa concludit ad propositum nostrum q; si testator fecit mentionē de pupillari etate:dicēdo si filius decesserit i pupillari etate Titii subiliituo,ista est pupillaris expressa,& non est compendiosa p.l.pater.ff.de priui.credi.& refert idem tenere Buli.de cu.& Ray.licet secundum eum quidam doctor Bononiēsis disputauerit in d.l.precibus.& tenuit talē substitutionē fore cōpendiosa:& male fm eum. Pro ista parte videt stringere tex.in l.q; habebat.j.e.vbi facta fuit substitutio filie pupille hoc mō si decesserit antequā puenerit ad nubilē etatem:& sic ante puberratem, ita tū comprehenditur vulgaris tacita.pater q; extincta pupillari per aduentū pubertatis,expirat tacita vulgaris,vt ibi per doc.tamē istud ystrumū non probat concludenter ille tex. Jmo.& pleriq; Mod.alibi dicūt ad illū tex.& bñ ibi reseruo dicendum.quid tenendum. Teneo opi.Bald. fm quam pluries consuluit de facto.quā opi.tenet etiam idē Bal.in l pen. C.de impu.& alijs substi. Idem tenet Car.in c.Raynutius. in xxxix.q.de testam.vbi dicit istam opin. Bal. communiter teneri.idem tenet ibi Jo.de Imo.in materia pupillaris substitutionis. Idem tenet Pau.de ca.in d. l. precibus. vbi dicit sic ita cōsuluisse Florētie cū quibusdā do. perusinis magne authoritatis propter dictū Bal.q; est subtile. Ita etiam firmat intrepide Are.in l.j.in prin.§.e.sibi Jtius. Pro decisione Bar. posset plura adduci.sed breuiter vnum est,q; semper mouet me ad consulēdū secūdum eū. Hā qū in pupillari substitutione apponit dupler cōditio:& sic dz si filiꝰ hēs erit & in pupillari etate decesserit,talē substituo:tūc q; hēa pme cōdōis si hēs erit,repugnāt & directo vulgari,q; ē si hēs nō erit:tūc vulgaris nō pt dici expssa vbis ex q; repugnāt:tūc dz oino tacita put declarat Bar.& oēs tenēt in l.j.in iij.q.pnc.&.c. Sz qū solum apponit scōa conditio:q; dz si filiꝰ me/ moriati pup.eta. talē

substituo. Illud q̃ dece dat in pupil. eta. põt contingere dupli citer adira hr̃ditate. itẽ z nõ adita hr̃ditate. Illa ergo verba nõ repugnãt vulgari, imo vulgaris sub illis verbis in gñalitate illoꝝ verboꝝ cõprehẽdit quaꝝ rõne ergo dicim⁹, q̃ vulgaris comprehensa sub breuiloqua vel cõpẽdiosa & expressa salte verbis gñalibus: ideo matrẽ excludit, certe idẽ dicimus in ppõsito. nec ist̃ad negat Ale. imo fatet etiã idẽ: sine ergo dicamus, q̃ ista sit substitõ pupillaris, siue dicamus, q̃ sit cõpẽdiosa restricta ad pupillarẽ etatẽ, satis est mihi q̃ verba non repugnant vulgari: qꝛ vulgaris sub gñalitate verboꝝ cõprehẽdatur. q̃ aũt dicat cõpẽdiosa [a] habes aduertere qꝛ compẽdiosa in pagano nõ est species substitutionis. Sed est quedã quãtitas aut adiectio vt de peculio, vt declarat Bart. i l. ceturio. in ſ. z ij. q. ſ. e. q̃ ergo pupillari adiciat qualitas, illa qualitas nõ immutat pupillarẽ, nec desineret esse pupillaris. z & cõpẽdiosa non solum qñ sub cõpẽdio, z breuitate verboꝝ cõplectitur plura tpa, sed etiã qñ sub compendio verboꝝ aptitudine põt cõprehendere plures substitutiones doc. no. in d. l. centurio. z ita est hic. qꝛ vltra pupillarem põt continere vulgarẽ que est expressa verbis generalibus. Confirmo ex eo q̃ decidit singu. Bar. in l. Lucius. ſ. cod. in antepe. q. vers. pone quod instituo duos impuberes cum concoꝛ. quas ibi ponit.

a ¶ Cõpẽdiosa. Adde Bar. in l. precibus. C. de imp. z alios substitu.

1 ¶ Cogitur adire institutus propter fideicommissum iniunctum substituto pupillari.
2 Coacta aditio confirmat tabulas pupillares.
3 Quis non debet esse solicitus de hereditate viuentis.
4 Crimen heresis quando quis committat.
5 Restitutio in integ. super principali extenditur ad accessoria.
6 Suitas firmat tabulas pupillares.
7 Substituo quo possit adire modo.

§. Interdum. Hoc dꝛ cogit̃ adire institut⁹ p̃pter fideicõmissum iniunctũ substituto pupillari, z hoc mortuo pupillo z nõ eo viuẽte, z aditio fcã ex vi restõnis in inte. cõfirmat tabulas pupillares. h. d. vsq; ad ſ. pu⁹. z diuidit i duas. put põt duas decisiões. scãa ibi. ergo ꝛc. ¶ Ho. primo ex isto ter. q̃ coacta aditio ꝯfirmat tabulas pupillares sicut si spõte esset adita, cõcoꝛdat ter. in l. nã q̃. ſ. si qs cõpulsus. ſ. ad treb. Et circa hunc ter. qrit Pau. hic qñ heres adiuit hr̃di. ad instãtiã substituti, z fideic. penes quẽ erit hr̃ditas patris apud fideicõmissariũ non possumus dicere. Tãdẽ refert Bar. i l. ita rñ. ſ. a patre. ff. ad treb. tenere q̃ ẽt hereditas patris erit penes fideicommissariũ, ſz dꝛ Pau. q̃ dctũ Bar. nõ. pbat̃ aliqua lege. ſz est no. decisio, z tenẽda menti. ¶ Cu dic q̃ imo decisio Bar. pbat̃ multis legib⁹, qꝛ fideicõmissari⁹ q cogit̃ hr̃ditatẽ adire, ẽt si iure fideicommissi det eret solũ aliquã pcẽ habere. rñ. ex volũtate testõis cõsequtur totã hereditatem. ter. est in l. cogi. ſ. sed z si qs. ff. ad treb. in l. j. ſ. ſz z quesitũ. ff. ad Treb. z ibi gl. z ita per istas ll. expresse firmat Sal. hic. ¶ [3] Scdo no. ex hoc ter. q̃ qs nõ debet esse solicitus de hereditate viuentis. z improbe facit, cõcoꝛdates sunt in gl. z presertim ter. in l. fi. C. de pac. facit. l. qui superstitis. ff. de acqui. here. ¶ Adde ad istud no. bene facere illud qd̃ dicit Bal. [4] in l. qm̃. C. de testi. † q̃ est crimen heresis viuẽte papa facere cõuẽt. etiã de papatu. Adde etiã ter. no. in c. bone. ũ. de elec. Adde, quod istud est dictũ Jo. An. in c. veniẽs. de testi. in Rouel. vbi dꝛ, q̃ est idẽ i crimine lese maiestat̃: imo fortiꝰ tenẽt Jmol. z Bal. in d. c. bone. q̃ etiã si plat⁹ sit mortu⁹ anteq̃ sit tradit⁹ sepulture, nõ põt capitulũ alium eligere in ei⁹ locũ, z dꝛ Jnn. q̃ in curia Romana vidit obseruari cõtrariũ. Jmo. plus dꝛ: ibidẽ Bal. q̃, mortuo Rege, filius Regis nõ põt coꝛonari p tres dies: quia oꝛtet, q̃ prius sepeliatur. ¶ Tertio not. in vers. ergo. q̃ restitutio in inte. ad adeundũ ex testamento paterno confirmat etiaz tabulas pupillares. † Et ex hoc habes corrolarie notare q̃ restitutio in inte. super principali extendi tur ad accessoria. ter. hic est no. sed in contrarium est ter. no. l. fi. ſ. fi. ff. de cõdi. inde. vbi restitutio indebiti cõcessa minoꝛi super sorte principali non extenditur ad vsuras. z sic ad accessoria, quez reputat sin. Bal. in j. in j. q. C. quando prouo. nõ est ne. Ad illud ter. respondet solum Rapha. Cuma. hic. alij nõ tangunt, q̃ ibi finia lata super sorte principali nõ extẽdit vt vi deat lata sup accessorio, z sic sup vsuras: ita ioꝛtur ille ter. sed hic restõ i inte. ad testũ patris extẽdit ad subſtitutionẽ pupillarẽ: qꝛ reperit cui adhereat ipz accessoriũ. s. testũ patris. Jsta sol, videre meo. mihi tollit de difficultate. Ego respondeo altero de duob⁹ modis. Primo q̃. d. l. fi. ſ. fi. loquit i accessorio q̃ est odiosuz. s. in vsuris, sed nos loqmur i accessorio fauoꝛabili. s. substitutiõis pupillaris, vt superi⁹ sepe dictũ est. Vel aliter z scdo. z no, rñdeo q̃ restõ i integrũ cõcessa super principali, nõ extenditur ad accessoriũ. illud est̃ vtũ quãdo tale accessoriũ est quid diuersum, z separatũ a re principali vt ibi sed in casu nõ substõ pupil. est pars testamẽti paterni. ita dicit ter⁹ in, si pater. in fi. de testa. in vi. Substitutio ergo pupillaris nõ est qd diuersum a principali: imo est eius pars. merito restit. mu tegr. super testamento patris extẽdit ad substõnẽ pupillare q̃ est eius pars. ter. est hic, fm quem limita ter. i l. fi. ſ. fi. ff. de cõdi. inde. ¶ Sloss. prima diuiditur in tres partes, prout ponit tres intellectus timoꝛe contrariũ. † Nam pupillus seu po- [6] tentia sui tatis firmat tabulas pupillares. dato q̃ moriat̃ non adita her. ter. est in l. si filius qui patri. ſ. eo. z in l. ita tamen. ſ. si pater. ſ. ad treb. Timoꝛe istius contrariũ facta est gl. que ponit tres intellectus. primus intellectus est falsus: alij duo possunt stare. ¶ Bl. in verbo, solicitus est, diuiditur in duas. Jn prima allegat quatuoꝛ cõcoꝛdates. Jn secũdo opponit. scãa ibi, sed alio modo. gl. nõ soluit. sed Barto. dicit posse dari sol. Vera sol. est, q̃ in illis turibus non agitur de hereditate viui, imo de hereditate mortui. ¶ Sloss. in verb. si minoꝛ, diuidi tur in duas. Jn prima ponit duos intellectus ad istuz ter. Jn secunda ponit op. cõtra ter. scãa ibi, sed si hic substitut⁹ esset seruus. Jn ea. gl. ibi, alij ponũt in vulgari. iste secund⁹ intellectus est verus in se. qꝛ ter. est in d. l. z si fine. ſ. ſz qd̃ Papinianus. ff. de mino. Sz quãtũ ad ter. nostrũ iste intellect⁹ nõ ẽ bonus quatuoꝛ fundamentis. Primo nõ quenit ad ter. q̃ dꝛ, pũcere secũdis tabulis: ergo loquit̃ de substi. pup. z nõ de vulgari: qꝛ substit. pup. sunt ꝓprie secũde tabule, substitutio vulgarj nõ sunt secunde tabule. ſz sit secũdus gradus institutiõis. Secundo, qꝛ ter. dicit hereditatis adeunde causa, fm istũ intellectuz deberet dicere cõtrariũ q̃ fuit institutus causa repudiãdi hereditatis. propterea ter. non diceret adeunde hr̃di. ſz diceret adite. Tertio fm istũ intellectũ illatio nõ bene congruet precedentibus, si iste ver. loqueret̃ de vulgari substi. cũ superius loquatur de pub. teneas ergo primũ intellectũ q̃ ver⁹ est. tu aduerte qꝛ sepe audies allegare istũ ter. secundũ istum [7] intellectũ. z male. ¶ † Extra gl. pro complemẽto Bar. iducit istuz ter. ad. q. no. plene minoꝛ aduit hereditatez. z postea mediante restitutione in inte. cã repudiat. an substitut⁹ vulgari ter possit adire. de iure ciuili, an solũ de iure pꝛetoꝛio. est subtilis passus. z vtilitas euidens: qꝛ si posset venire de iure ciuili, admitteret vsq; ad xxx. annos. l. licet. C. de iur. delib. si nõ põt venire, nisi de iure pretoꝛio, habet solũ annale tps aut centuz dierum. l. emancipata. C. qui admit. cum sit prima fronte videretur dicẽdum qd̃ substitutus nõ possit venire de iure pretoꝛio, probatur ratione. deinde lege. Sed contrarium tz Bart. cum opi. Bart. in locis prealle. tenẽt oẽs. tenet etiã Sal. z Aler. hic mihi autẽ in pũcto iuris pl⁹ placet opi. Ultra mõtanoꝝ. z dico disputatiue aliter ꝙ refert Aler. z Pau. de Cal. tz istã opi. z rñdet ad d. ſ. si qs adita. q̃ ibi si primus heres q̃ adiuit. restituat̃ secũdus. ibi admittitur de iure ciuili, illud contingit authoritate senatusc̃ õsulti. Teryl. volẽtis q̃ ẽt tũc habeat locũ ius antiquũ: z sic ler. rũ. Tab. sed in casu nostro substitutio post restitutionẽ ꝓmi hr̃dis nõ fulcit authoritate senatusc̃õsulti, sed dũtaxat authoritate edicti pretoris. nõ est necessaria bonoꝝ pos. ita etiã rñdet Raph. Cu. hic. licet postea teneat cũ Bar. cõtra Bar. Vre. hic põdera ter. in d. l. z fine. ſ. sed quod Papinian⁹. in fi. vbi si minoꝛ restituat̃ aduersus additionem suã, dicit tert. q̃ secũdus cui cõpetũt vtiles actiones nõ est heres: ergo non succedit de iure ciuili, qꝛ si sic succederet, esset heres de iure ciuili. tamen ad istuz ter. rñdet. q̃ ille qui de iure ciuili vtiliter est heres, non est ꝓpꝛie simpliciter heres. sicut nec dominus vtiliter dicit ꝓpꝛie dñs. l. j. ſ. qui perpetuũ. ff. si ager. vect. vel emphy. pẽta. ¶ Adde q̃ ꝯ Bart. tenuit, z latius Pau. de ca. in l. si filius heres. ff. de lib. z posth. vbi fundatur subtilioꝛ fundamẽto, z melius respondet ad ſ. si qs adita. dicit q̃ impossibile est q̃ duo sint heredes eadem parte iuris ciuilis. l. qs contra. ſ. vni duo. ff. de reg. iur. z l. here ditatem. ſ. pater. ff. de ca. pecu. Et per hoc paret non obstare illud qd̃ dicit Bart. de herede z fideicommissario. qꝛ illi bene sunt heredes de iure ciuili, sed non ex eadẽ parte iuris ciuilis, ſz ex diuersis. Primus enim remanet heres nomine. ex l. ij. ta. ſz secundus. s. fideicõmissarius efficitur heres per senatusconsultum Trebellianum, z sic per diuersam partẽ iuris ciuilis, similiter in l. ij. ſ. si quis adita. ff. ad Teryl. qui est peculiaris Bart. Primus. s. mater fuit heres p senatusc. ozi. sed̃s autem per l. rũ. tab. dũ dicit ius antiquum, z sic nõ ex diuersa parte, sed ex eadem parte iuris ciuilis, aut etiam iuris pretoꝛij tolerat cõcursus. ter. est fortis in l. fi. ũcta gl. ff. de suc. edi. vbi patet, q̃ etiã ex successiõe de iure pꝛeto. si semel fuit delata vnico effectu, ſz postea per restitutionẽ abstineat, nõ defertur sequẽti in gradu de iure pretoꝛio, sed bene de iure ciuili, illum ter. no. etiam multum Bart. in rub. C. de suc. edi. Ego (vt viri) in puncto iuris sequoꝛ istã partẽ, mouoꝛ alio fundamẽto, illaz

obstaculum

obstaculū qđ ꝑdiebat substitutū ē, q2 ꝑm⁹ hꝛs adiuerat. istđ obstaculū est remotū solū de iure pretorio. q2 restitutio in integ. est solū de iure pretorio. l.j. & per totū. ff. de mino. Sz ego habeo, q⁹ q̄s dz venire illo iure tm̄. quo remouet obstaculum. ter. no. in l. facta. §. fi in vāda. ff. ad treb. no. gl. in l. cū in secundo. ff. de inīu. rup. ergo substitutus nō pōt venire nisi de iure pretorio. Itē ʒ Bar. faciunt multi ter. si non calūniet̄ur. ter. in l. pe. & in l. fi. ff. de acq. her. vbi si heres q adiuit restituat in integ. alius hz vtiles actiōes: ergo de iure pretorio nisi rūdeas fm Bar. q⁹ cū sit de iure ciuili heres vtiliter hz vtiles actiones. ʒ Bar. videt facere etiā l. j. §. qui sunt in potestate. ff. fi qs omisc̄ā te. rūde ꝓout ibi rūdet Bar. q⁹ verū est q⁹ venit de iure pretorio, tū pōt etiam venire de iure ciuili: est facere violētiam illi litere, vt dicit etiā Are. hic in puncto iuris. Ista opi. est sustentabilis. teneo tū sniam Bar. ꝓo qua est fortis ter. in d. §. fi qs adita. Potes ad istū ter. aliter rūdere, q⁹ Bar. q⁹ iste ter. bñ pōt facere tenēdo scām intellectū gl. sz q2 ille intellect⁹ nō pōt ꝓcedere ad istū ter. ex quatuor fundamentis supra factis, & tenendus est primus intellectus, & secundum primū intellectum nihil faceret ad istum ter.

1 ☞ Ordo scripture debet attendi.
2 Peruersio ordinis quando vitiat actum.
3 Pater quando possit facere illos suos & necessarios.
4 Testator pōt substituere suum posthumum filio iam nato.
5 Forma pupillaris substitutionis.
6 Prepositeratio non vitiat pupillarem substitutionem. & nu. 8.
7 Expressa vulgaris quando trahitur ad pupillarem.
9 Ordo an sit necessitatis an voluntatis. & nu. 10.
11 Omissio forme quando non vitiat actum.
12 In dubio omnis forma tradita a lege censetur esse substantialis.
13 Omissio signi crucis in inuētario dicit̄ esse leuis solēnitatis.
14 Decreti forma.
15 In honoribus antiquior non prefertur. & 16.
17 Doctoratus ab imperatore precedit doctoratum a collegio.
18 In dubijs attendimus ordinem scripture limita. 21.
19 Primo nominatus in contractu presumitur principalis.
20 Ordo denominationis designat ordinem dilectionis & charitatis.
21 Ordo scripture quando attendēdus, an no. & nu. 23. 24. 25.

§. Prius autem. Summa vt hic gl. ꝓ Bar. fm eoꝝ intellectū. & tñ intellectus cōiter reprehendit ꝓ oēs inter cetera, q2 diuinat, nā de exheredatione ꝑbū nullū. Exheredare est facti: facta nō ꝓsumūt. ergo &c. Dicebā als nō esse istud diuinare: eo q2 Iurisc̄onsult⁹ semp loquit̄ ex hꝛ datiōe: & ibi ponit̄ aduersatiua, sed que denotat diuersitatē iuris. Vel aliter fm intellectū vltramōtanoꝝ quē tenēt oēs, & est ver⁹. Diuide istū. §. i duas. In prima vsq; ad aduersatiuā, sz si qs determinat ꝙ puersio ordinis vitiat substitutionē. In scā q̄ est aduersatiua sz si qs, determinat ꝙ puersio est ordinis ꝙ substō pri⁹ fiat ꝙ instō: non vitiat substōnē. ☞ Rursus prima pars subdiuidit̄ i quatuor. in prima ponit̄ decisio. in scā cōprobat̄ authoritate imperatoris. in tertia cōprobat̄ bona rōne. i quarta ʒfirmat̄ illa rō ꝓ duos effect⁹ q̄ resultāt. & q̄ cessarēt si nō esset vnū testm̄. scā ibi que sñia impatoris. tertia ibi, cōstat enī vnū esse testm̄. quarta ibi, vsq; adeo. ☞ Rursus scā pars subdiuidit̄ in quatuor. in prima loquit̄ ter. de pupillari expssa. in scā de vulgari expssa q̄ exitit casus vulgaris substōnis. In tertia q̄ euenit casus tacite pupillaris cōprehēsa sub vulgari expssa. In quarta, infert ex ꝓdictis. scā ibi, sz & si ita. tertia ibi, sz & si fili⁹ ꝑterit. quarta ibi, ꝙ igit̄ dictū est. ☞ No. primo ordinē scripture debere attēdi. h. d. l. a prima. Cōtrariū dt in ver. sz si qs. de ꝛcordatiōe reseruo dicēdū in gl. ☞ Scdo & subtilius pōdera ter. ibi testm̄, faciat nō valere. fm qđ subtiliter pōderat Are. hic, ꝙ q̄ aligd ex ordine dz ꝓcedere, illud cēsēt inductū ꝓ forma, i tm̄, ꝙ ꝓposteratio reddit actū ipso iure nullū. cū dicat testm̄ nō valere: ergo est ipso iure nullū. Tu aūt dicas ꝙ ꝑbat oppositū: nā habem⁹ ꝙ q̄ lex dicat ꝙ act⁹ nō valeāt ꝙ illa ꝓba, nō valeāt, nō intelligunt ipso iure, sz in effectu. glo. ordi. i l. vniuersa. & ibi Bar. no. & sequit. C. de ꝑci. imp. offe. do tibi a. lia ꝛcor. gl. in l. nostrā. C. de testa. sequit Bal. in c. cū ordinē. de rescrip. sequit Abb. in c. nōnulli. §. sunt & alij. e. tit. de rescript. q̄uis ꝛuñ & male teneat idē Abb. i c. q2 ppter. de elec. ꝓ illum ter. Alibi tū idē Bar. mel⁹ ꝙ alibi in l. ij. C. de canone frumentario vlt. ro. li. xj. melius attigit istū passum ꝙ alibi legerim.

2 ☞ Tertio no. in ver. ceterū. ꝙ puersio ordinis tūc vitiat actū, q̄n sit de eadē re ad eādē. sec⁹ si fieret ex diuersis: vt declarat Bar. in l. j. ꝓ illū ter. C. de app. cano. in c. exhibita. de iud. & ita ꝓprie arguit iurisconsul⁹ hic, ꝙ testm̄ pater nā & pupillare

3 est vnū: nō puersio ordinis in dispositione vitiat. ☞ Quarto no. in ver. vsq; adeo. qđ pr̄ pōt facere illos esse suos & necessarios substituēdo filio sicut sibi. & hoc resultat ex eo, q⁹ vnum est testm̄. vt no. Bar. in ista l. ij. in prin. §. e. ter. in l. sz si plures.
4 §. quos possum. vt Bar. no. j. e. ☞ Quinto no. in ver. & posthumū. qđ testor pōt substituere suū posthumū filio iā nato: & ipse fili⁹ si faceret testm̄, nō posset: q2 diceretur alienus. §. alie
5 no posthumo. Insti. de leg. ☞ Sexto nota. in ver. sz si qs. qđ de forma pupillaris substitutiōis nō sunt illa ꝛba. si filius heres erit. sz sufficit dicere si moriat intra. xiij. annū. & ita no. istū
6 ter. Barto. in prin. huius l. in iij. q. prin. ☞ Septimo not. in ver. sz & si ita. q⁹ sicut ꝓposteratio nō vitiat pupillarē substitutionem qñ instō sequit̄ eāuita etiā nō vitiat vulgarē substitu-
7 tionē. facit ter. in l. q liber. §. hec verba. j. e. ti. ☞ Octauo pōdera ter. in verbo ei, fm Dy. q⁹ expssa vulgaris continēs in se tacitā pupillarē ꝓ quandā cōueritatem, trahit̄ ad pupillarē,
8 vt hic ꝓ Bar. ☞ Nono no. in ver. sed & si filius extiterit. hic esse ter. no. fm Are. q⁹ sicut ꝓposteratio verborū nō vitiat expressam pupillarē: ita etiā nō vitiat tacitā pupillarē que cōtinet sub expressa vulgari. Et si nō esset iste ter. posset videri ʒ rūi: q2 facilius impedit̄ substitutio tacita que inducit̄ preseritim preter naturā verborū, q⁹ expressa. ter. in l. fi. in prin. & ibi clari⁹ Bar. ff. de leg. ij. no. Bal. in l. humanū. C. de legi. ☞ Bl. in verbo nō cōuertere. diuidit̄ i duas. In prima allegat duas cōcor. In scda opp. de quatuor legibus, scda ibi. sz arg. In ea. gl. in fi. ista sol. gl. vt dicit Bart. mihi est nisi dicere aliud hic,
9 aliud ibi. ☞ Circa primuz membū prin. dicit Bar. inquan-
c tum considerat aut est ordo necessitatis, aut voluntatis, aut sumus in dubio. Adde qđ de hoc habeo vnā glo. ii. q. j. in summa. & gl. in c. pe. in verbo iuris ordine. & ibi cano. de pur. cano.
10 ☞ Scdo adde inꝓtū Bart. no. declarat, qñ in dubio ordo cēseat necessitatis & qñ volūtatis, aut dt ꝙ qñ est magni prejudicij cēsēt necessitatis, aut leuis prejudicij, & est voluntatis. Et dñ Bar. vult, ꝙ in hoc. §. fit ordo necessitatis, & in l. ꝓposteri. C. de testa. & in §. ante heredis. inst. de lega. sit volūtatis. vellē, ꝙ Bar. assignaret rōnē diuersitatis. Tū sustinēdo Bar. dic, ꝙ in prima parte ter. nostri ordo est necessitatis. ꝑbo, q2 lex ꝑcedit annullādo, si nō seruet̄ iste ordo. Appet ergo, ꝙ est ordo necessitatis. Nec obstat, dñ pōderabā Bar. j. ꝙ qñ omissio ordinis paruū ꝓiudiciū adfert, est ordo volūtatis, hoc est, modici ꝓiudicij: ergo &c. Rūde, ꝙ Bar. expsse loquit̄ in casu dubio: sz in casu nostro nos sum⁹ in casu claro: q2 est ordo necessitatis, ex quo lex vltra ꝓcessit annullando. tū difficile est adsignare rōnē diuersitatis inter hāc. §. & d. l. ꝓposteri. Sed nō pōt alio dici. Adde ꝙ idē tenēt Bal. & Ang. in l. fi. §. si vero post. C. de iur. delī. idē Bar. in l. cū hi. §. ꝓtor. ꝓ illū text. ff. de trāsa. Bal. in l. i testamētis. C. de testa. ꝓ illū ter. alibi idem Bar. in l. j. §. si plures. in iij. q. de exercito. dicit & clarius, qđ illa dicitur leuis solēnitas cuius omissio facti substantiā non hz immutare. Alibi dicit no. Bal. in l. hac consultissima. C. q testa. fa. pos. ꝙ illa dr leuis solennitas, quādo non est rōne mutata, & multum exclamat Alex. in consi. xcvj. in. iij. volūci. visō & cōsiderato suprascripto.

11 **Adde** Etiā ad istud, qđ dt Bar. ꝙ etiā qñ forma, vel solēnitas nō est magne importātie ʒsiderato effectu: tūc ei⁹ omissio nō vitiat actū. Ita habes ex ꝑbis Bar. si bene inspexeris in l. vniuersis. & ibi clarius ꝑau. de ca. C. de ꝓbendi. impe. of. Bar. in l. obseruare. C. de decurio. lib. x. ꝑaul. in l. j. ff. de cōsti. pri. stat ergo, ꝙ qñ ordo est modici ꝓiudicij cēsēt leuis solēnitas, & eius omissio nō vitiat, Lunita istā regula, & doctrinā Bar. misi lex cōditionaliter regrat: q2 cōditio, que continet̄ per legē nunꝙ dicit̄ continere leuem solēnitatē. ita similiter dicit Bal. in aut. matri & auie. C. qñ mulier tute. of. fun. vbi alleg. bo. ter. in l. ꝓtor. in prin. ff. de col. bo. Istam decisionē sequunt Alex. & plenius Are. hic. & idē Are. vbi valde exclamat in c. in causis. de testi. cōfirmat Are. pulchra rōne: q2 conditio importat cām finalē. declarat no. Bal. in l. j. §. fi. de dona. facit ter. in l. demonstratio. §. qđ aūt. ff. de cōdi. & demō. non reperi legisse aliquē q ꝛdicat illi regule Bal. nec ego auderē consulēda recedere. ☞ Contra illā regulā Bal. pōdero tres ter. pōdere in primis ter. in l. a diuo. pio. §. in venditio
b ne. ff. de re iudi. vbi ter. tradit formā in venditione rei, que fit in execution̄e sñie & loquit̄ cōditionaliter: & tū Bal. ibi q ꝓbat ꝙ alios dt. ꝙ ideo ille ordo nō ponit̄ vt sit necessitatis,
c sz q2 vt minus grauet̄ debitor. ☞ Secūdo arguo sic. iuramentū in teste requirit̄ conditionaliter a lege. ter. in c. hortamur. iij. q. ix. in illis ablatiuis absolutis, tū. iuramētū in teste nō est de forma substātiali: q2 pōt remitti de cōsensu partiū. c. tuis. de testi. declarat in specie Bar. i l. fi. quis legatū. circa fi. princ. ff. de fal. nisi diceres, ꝙ illi ablatiui absoluti importāt condi-

☞ Scripture. ad de are. i c. statuim⁹. & of. ble. li. vj. doc. i c. quoniā, & elec. e. li. do. i c. j. & pur. ca. Ab. i c. sedes apostolica. & rescri. do. & san. gemi. in c. q2 pōtificali. i fi. de offi. deleg. li. vj.

☞ Ordinis. adde Ang. in l. si qramus. ff. de testa.

☞ Ordo. adde ꝙ vbi aligd ē & sit lo puersio actūvitiat. Pan. in pe. Decre. l. j. not. in ver. Gregorius. Purp.

tionē z reg. Bal. loquit qñ lex exp̄ssa loquit cōdōnabr. ¶ Tertio in ꝓmiū vī facere tex. in l.ii. §.j. in fi. z si p̄fatā. C. de iure de li. hoc modo inducēdo ōt lex q̄ heres facit inuentarium, dz in
b principio apponere crucē: b tñ si omittit ꝑgnū crucis ei⁹ omissio non vitiat: q̄ est leuis solēnitas. istud ꝑpēdit Alex. hic z tñ det regule Bal. q̄ p̄cedit vt hic p Alex. Ista so. mihil facit. nā tex. ibi dicit signo crucis primo ab herede posito, z subdit, si p̄fata non obseruabant, institutio sit nulla.

b ¶ Crucē. Adde Bal. in j. cōst. C. Ang. i §. si vero non amplius. in aut. de her. z fal. Hosti. in c. Ray. de test. Jo. an. in addi. Spe. tit. de instr. edi. in §. fi. in addi. in ç. licet dubitetur.

Adde Ad doc. Bar. p̄to eius cōfirmatiōe, z cōplemēto, † q̄ i dubio ois forma tradita a lege cēsetur esse substātialis z de essentia substātiali⁷ act⁹. Ita ad ſra Bal. in l. cōparationes. C. de fid. instr. In tertia op. ¶ Ultimo cōsidera doc. s. traditas q̄ dicank de leui solēnitate. nā optime cōfirmat decisionē Bal. † q̄ omissio signi crucis in inuētario dicāk de leui solēnitate, z ista est cōis opi. z tenēk cōiter hic. z i l. fi. §. j. C. de iure delib. cum cōcor. hic traditis per Alex. z ibi. Ad de inc̄tū cōcludit Bart. q̄ ꝓposteratio grauē vitiat actum.

Adde forti⁹, † q̄ iudex qñ interponit decretū i actu minoris vt in actu mulieris ex forma statuti est necesse q̄ interponak i fi. actus vñ si reperiat in instr̄o, q̄ primo interpositū sit decretū, talis p̄epositeratio vitiat decretum, z p q̄s ipsum actū eo, q̄ p̄sumit nō p̄cedēte cause cognitione: z ideo si iudex primo decernat administratiōnē tutele matri, z postea inf̄ renunciat velleiano nihil operak illud decretū: eo q̄ dz p̄cedere, z ita ōt sing. Bal. in l. nec ei. circa fi. §. j. ff. de adop. z reperio, q̄ simp̄r sequit Are. hic lz corrupte alle. Bal. in l. non aliter. de adopt. puto q̄ ista decisio Bal. z Are. sit falsa. Primo p tex. in l. fi. C. de magi. cōue. quē tex. Bal. ibi in primo no. valde no. q̄ lz pu⁹ decernak administratio, z postea subsequak inuētarium z dato fideiussore, ita ꝓposteratio nihil vitiat. q̄ nō est vis fm Bal. an administratio decernak in p̄ncipio instrumēti vel in fine a iudice lz melior ordo z tutior esset q̄ administratio deceznak. in fin. allegak tex. vt ibi p eum. Facit. q̄ si iudex primo cū cōdēnet in exp̄ēsis postea fiūe in principali talis p̄epositeratio nō vitiat fniam. c. cū olim. ij. de priuil. vbi Abb. in ij. no. illum text. Ex opinione Bal. in d. l. fi. p illum tex. sequitur Imo. cons. xlix. incip. in qōne, que vertitur. ij. z iij. dubio. Contrarium tñ tenet Bar. in l. legitimos. in prin. ff. de legiti. tuto. Vel vltimo secus, q̄ lz gl. facit, q̄ decretum debet esse conclusiua pars fm Bal. in l. j. C. q̄ admitti. Ita etiam tenet Bald. in l. nec ei. §. j. circa fi. ff. de adop. vbi vult, q̄ si dicatur ꝛc. ¶ Sc̄do moueo q̄ in ea scriptura nec in eo instrumēto nō attēdetur, quid sit pu⁹ scriptum. cum attendatur ordo intellectus, tex. est hic, z in secūda parte fm intellectū vltramon. verū z approbatū. ¶ Cōfirmatur. z tertio p illud quod decidit Bar. p istū tex. in l. qdā consulebāt. ff. de re iud. An ante oia dz primo opponi exceptio de clinatoria, als vī pars consentire in iudicē. tex. i. l. fi. C. de exce. in c. inter monasteriū. de re iudic. dic tñ si in ea scriptura primo q̄s opponat ꝫ actorē. sc̄do cōtra iudicem: tñ ex ordine intellectus videtur primo opposita exceptio ꝫ iudicē. alleg. tex. hic z sequit multū no. Bal. i d. c. inter monasteriū. in l. exceptionē. C. de exce. z in l. fi. de iudi. z in §. quibus, in prīa q̄sti. C. sequit Ang. in §. j. in aut. de exhi. re. Jo. de Ime. in l. si ita scriptū. ff. de leg. j. facit bñ tex. in l. quidam. ff. de pecu. leg. ¶ Circa fm casū Bar. de ordine tpis ex dictis Bar. facias tres cōclusiones, † Prima est. q̄ in honoribus de nouo acq̄rēdis antiquior tpe nō p̄ferk, sed dignior meritis. Adde tex. in l. vincutq̄. z ibi. Bar. no. ad hoc. C. de proximi. sacr. scri. lib. xij. Nota tamē circa premissa illā regulā, q̄s vbi fit mētio de antiquoribus. puta, alicuius. collegij, nō intelligitur respectu etatis, sed respectu receptionis. gl. in c. fi. in verb. antiquores. vbi Bemin. not. de cōsuet. i vj. p̄to qua est tex. in c. j. vbi Abb. ad hoc no. de paroch. ¶ Limita cōclusionē Bar. nisi ambo essent eque idonei tūc data paritate antiquior tēpore bñ est p̄ferendus, vt dicit tex. in aut. de mona. in §. ordinationū. Adde tex. no. in c. epi. xxiij. di. gl. or. in l. cū qd. i gl. in v̄b. nouū. i fi. ff. si cer. pet. Alibi tñ no. Bal. in c. cū oēs. per illū tex. de cōsti. q̄s non dz fieri differētia inter iuuenē z senez paria iura habētes, z q̄ tñ vz vox iuuenis quātū vox senis etiā in cardinalib⁹. ¶ Secūdo cōclusio est q̄ gradati quis debet ad honores ascendere. adde tex. in c. fi. xlviij. dist. z illū tex. no. gl. in v̄b. obtinentes. l. q̄ vtiliter. in prin. ff. de neg. gest. alibi tex. in c. officij. §. nos aūt. de elec. ōt q̄s q̄s nō dz esse arrogās vt velit esse magister[a] anteq̄ sit bonus discipulus. ¶ † Tertia cōclusio ē q̄s iā inordinatis p̄fertur antiquor, z ordo tpis attendi dz. Adde tex. no. z ibi Barto. no. in l. fin. C. de tyrocinibus. lib. xij. z tex. in c. j. de maio. z obe. z gl. no. in c. fin. xvij. di. no. Bar. in l. j. p illum tex. ff. de obsequijs.
b Limita nisi iunior habuisset dignitatem ab imperatore b vel a papa, vel a principe: senior ab inferiore. q̄ iunior debet p̄ferri. tex. est no. i l. ij. ff. de albo, scribēdo. gl. ordi. i l. restituendo, C. de aduo. diuer. iud. z gl. no. xvij. dist. c. fi. z gl. in c. dūs noster, in ver. eligit. xcij. dist. facit tex. in c. si a sede. z in c. hi q̄. de p̄bē. in vj. Hinc dicit in specie Imo, in c. statuimus. de maio. z
c obed. q̄s recept⁹ in canonicū[c] authoritate pape p̄cedit alios canonicos receptos authoritate inferioris, puta epi. z ita no. Bar. in l. j. ff. de albo scri. albi. no. Abb. in c. per tuas, p illum tex. de maio. z ob. q̄ creatus miles a maiori p̄cedit militem creatum a minore: dato quod ille prius sit creat⁹. z idē Abb. in c. postulastis. de cōcess. p̄b. alibi per predicta tenet Lu. ro. 23
17 in l. si vero. §. de viro. xxix. fallen. ff. sol. ma. † q̄ doctoratus[d] ab
d impatore p̄cedit doctoratū a collegio vel ab alio inferiore, dato q̄ ille prius sit doctorat⁹ p tex. in d. l. ij. ff. de albo scrib. z in d. c. per tuas. Idem sc̄tur Mar. lau. in tractatu suo, de p̄ci. in rub. de digni. c. xv. Limita sing. dūmodo doctorat⁹ ab imperatore vel principe sit doctoratus cū rigore examinis. sec⁹ si doctoretur per simplex verbū, esto doc. q̄ Imperator p̄t facere doctorē solo verbo. no. Ange. in l. cū suitatis. C. de suiam passis. q̄ talis sic doctoratus non precedit alios, q̄ q̄ primo
18 petit. fm casum Bar. ¶ † Circa tertiū casum no. Bar. q̄ in dubijs attēdimus ordinē scripture z sermonis. Adde tex. in c. pe. z ibi gl. ordi de elec. i. vj. z tex. i. c. mādato. de p̄e. in vj. glo. i c. alien⁹. in gl. fi. xxiij. q. j. no. Abb. i. c. Nicolao. de app. z Bal. vbi multa bona ponit in l. si duas. ff. de excu. tut. z not. Bal. in l. pe. in iij. op. C. de ver. sig. Adde, quod persona primo descripta, seu primo nominata in scriptura cēsetur dignior, z p̄ferēda. glos. est in c. quoniā. de elect. in vj. z licet Cano. reputet illā gl. singularē. est similis gl. in c. fi. in gl. j. de pac. lib. vj. glos. in v̄b. nec medico. in c. non sane, xxiij. q. v. not. Abb. in c. Abb. in ç. nimis. ij. de excess. p̄la. in j. not. per illum text. Istam regulam limitat Abbas in c. anaritie. p illū tex. de p̄bē. vt p̄cedat, q̄ aliqui primus nominarentur in aliquo actu virtuoso, vel in aliquo laudabili exercitio: secus q̄ fieret nominatio in aliquo vitio vt ibi, vbi papa iuuehit contra canonicos z monachos i actu vitioso nō dz primus nominari dignior: vt ibi in subscriptiōe p̄n⁹ nominank canonici, q̄ monachi. nā ibi loquit text. de actu virtuoso anaritie: alias ōt Abbas, q̄s si eēt in actu laudabili, primus nominasset monachos: z sic cōcludit Abbas q̄ monachi p̄ferēdi sunt canonicis regularibus. Hāc limitationē ponit idē Abbas in c. sedes. de rescrip. Cōtra hāc limitationē pōderat plures text. q̄ nemo pōderat tex. in c. quāto. de offic. ordina. vbi in materia turpi z p̄hibitiua papa primus nominat monachos, quam canonicos. Ad idem allego tres tex. in c. ij. z c. cū illoz. z c. canoni. de sen. excō. vbi in materia p̄hibitiua quādō monachi, z canonici regulares se mutuo in claustris percutiunt, primus tñ semper nomināt monachos, q̄ canonicos. Sed p̄to sua regula adde illud q̄s dicit Bartol. l. qui duos. ff. de leg. j. q̄ qñ testator habēs duos equos, vni vnū legat, alteri alteri. est electio primi nominati. ¶ Secūdo adde illud q̄s no. Bart. in §. pe. p illū tex. in prima consti. C. quod si reperiantur duo contractus in vno libro vel in vna charta, instrumentum primo scriptum p̄sumitur primo factum. argūēdo ex ordine. Idē no. Bald. in l. de rebus. C. de dona. ante
19 nup. z in §. quibus in prima cōsti. C. ¶ † Tertio addo illis q̄ no. vult Bal. in aut. hoc amplius. C. de fideicom. q̄ primo nominatus in cōtractu p̄sumit principalis. s̄cōdo nominat⁹ p̄sumitur fideiussor limitando vt ibi per eum. Facit quia prior in instrumento nominatus censetur p̄ior in actu, z principalior. l. communis seruus, ita ibi Baldus de stipulatio. seruo.
20 ¶ † Quarto adde illud quod no. Ang. z Imo. in l. qui soluendo. per illum text. §. de hered. instit. quod ordo denominationis designat ordinem dilectionis z charitatis. Idem dicit Bart. in l. pen. in j. oppo. C. de verb. sign. z in l. j. C. de edi. di.
21 Adri. tol. ¶ † Quinto adde illud quod not. Angel. in §. etenim. in authē. de heredita. z fal. vbi notat quod si in eodem instrumēto obligasti aliquid. puta domum Titio, z Scio. hȳ potheca seu erit posterior propter ordinē scripture. ¶ Sexto adde illud quod tenet Alberic. de Rosa. in prima parte statutorum. in quēstion. clxxx. incip. quid si statuto ꝛc. vbi tenet, quod si statuto caueatur quod bona captiuoꝝ alienata nō solenniter renouentur per p̄iores, vel ancianos, p̄ferentur p̄iores tanquam primo nominati ex ordine scripture.
22 ¶ † Limita conclu. Bar. z omnia predicta sing. nisi ex conuentione partium sit actum, q̄ cōtract⁹ debeat in scriptis celebrari: si in tali instrumēto essent descripta multa pacta ō pō-

tuugi

argui ex p̄ioritate pactorū, vt plus ī eis acquirat vni quā alte
ri: q̄ omnia p̄ficiunt vltimo ꝟbo qñ partes habēt contractuz
p̄o p̄fecto, ⁊ absoluto. ⁊ ita declarat sing. Bar. in l. contract⁹.
per illum tex. C. de fide instru. sequuntur Bald. ⁊ Sa. ⁊ alij ibi.
¶ Bl. in ver. comp̄obata est, dividitur in tres. p̄out tres po
nit solutiones timor. ex̄ contrarij. ¶ In eadem gl. ad fi. p̄o clara
intelligētia istius gl. reassumo in dubium intellect⁹ istius text.
q̄ vident contrariari. gl. ponit tres solutiones. due prime non
valēt, q̄ nō est p̄sumendum q̄ stat im se corrigat. l. nō ad ea. ff.
2 de cōdi. ⁊ demō. † Terti⁹ est intellectus istius gl. q̄ iste tertius
in p̄in. loquit. quando filius fuit exheredatus: tunc peruersio
ordinis vitiat sub. in ver. ſz si quis. ⁊ seq. loquitur, qñ filius fuit
instituꝰ heres. Reperio. q̄ istum intellectū tenēt Bar. Ang.
Albe. ⁊ Sali. hic idem tenet gl. j. ff. liberis. Insti. de pup. substi.
verum. q̄ iste intellectus solet reprehendi: quia primo diuinat
ab isto obiecto. credo. q̄ possit defendi. Primo gratia contra
rietatis cōcordāde licitū est diuinare. Secō q̄ nō sit diuina
tio probat optime ex tex. p̄dera q̄ in isto casu est aduersatiua
⁊ regulariter debet denotare diuersitatē in iure, ⁊ in facto. gl.
est in l. sed ⁊ si lege. ff. de pet. her. Bart. late in l. hoc amplius. ſ.
de his aūt. ff. de vā. inf. cum ergo in isto ver. ſz si gs. ata text.
semper loquat, qñ filius instituꝰ, est necesse dicere, q̄ fuit ex
hēdatus ad hoc vt ponat diuersum ius, ⁊ faciūt: q̄ si nō eēt ex
heredat⁹ nō esset diuersum ius. ¶ Tertio istud non videtur
p̄obari ex tex. dum dicit p̄ius autem gs sibi heredem scribe
re dz. deinde filio: ⁊ sic innuit q̄ alius sit heres quā sit ipse filꝰ.
istud declarat inferius in ver. vſqz adeo. dū dicit vſqz adeo vt
quos sibi necessarios, facit eosdem filios. ergo apparet. q̄ aliꝰ
24 erat instituꝰ, ⁊ nō filꝰ. ¶ † Vo. tū diligenter decisionem bar.
in practica ⁊ ponit ex hoc intellectu, qs si quis i libello petat
aduersarium cogi. ⁊ compelli ad̄ēneri: ista puerſio, nihil nocet.
Istud idem repetit Bar. in l. j. C. de execu. rei iudi. ⁊ in l. si cum
nulla. ff. de re. iudi. ⁊ in l. quidā. p̄ illum tex. ff. de peculio leg. cū
alijs cōcor. per Alex. hic. ⁊ in d. l. si cum nulla. tu vltra scriben
tes. adde duos notabiles tex. Primo adde tex. l. si inter virum
C. de iure do. ī verbo p̄tio. q̄ tarata fuerat reposcere. q̄ tex.
no. ibi Ang. ⁊ dicit q̄ sepius allegādo allegauit illū tex. quod
si qs diceret i libello quare peto mihi reddi frumētū in estima
tione de bonitate quāti plurimi fuerit ante morā vel eā tara
tionē, q̄ talis libell⁹ valet per illum tex. quamuis non petierit
p̄ius tarationem fieri, illa p̄posteratio non vitiat. Secundo
adde tex. no. ad hoc in c. literas. de resti. spo. p̄ quem tex. no. ibi
Abb. in tertio no. non vitiari libellū licet cōclusio p̄cedat fa
cti narrationē. Facit ⁊ tertio: q̄ libelli debent sustinere omnis
modo possibili etiam per omnem impr̄opr̄ietatē, vt dixi anno
p̄terito in l. sed ⁊ si possessori. ſ. item si iurauero. post Bart. ⁊
25 alios. ff. de iureiu. † Iste intellectus gl. ⁊ Bar. nō est tenendus
eo q̄ nō potest reddi bona ratio diuersitatis. qñ filꝰ est exhe
redatus, q̄ peruersio ordinis vitiet substitutionez, sed quādo
filius est instituꝰ nō vitiet. Et dū dicit Bar. rōnem esse: quia
qñ filius est instituꝰ fm ordinem intellectus p̄sumit institu
tio p̄cessisse. substitutio nō. Sed qñ filius est exheredatus nō
potest dici. qđ p̄sumat institutionē p̄cessisse ex quo est exhē
datus: q̄ dicitur q̄ verū est. qđ non potest dici p̄cessisse in
stitutionē filij cum sit exheredatus. Sz institutio de extraneo
facta bene illa pōt dici p̄cessisse iuris intellectu: naim qua ra
tione p̄sumit institutio filij p̄cessisse, ea ratione ⁊ institutio ex
tranei. Preterea. ⁊ forti⁹ in substō. que sequit post exheredationē
censetur p̄cessisse, nec talis peruersio ordinis vitiat exhere
da. tex. est in l. in. ſ. ante heredis. ff. de libe. ⁊ posth. ⁊ i. j. in p̄in.
ſ. tit. j. Teneas intellectum quem ponunt vltramontani, ⁊ se
quuntur omnes alij p̄sertim Mod. in gl. in l. si quis cum. in
ſ. j. j. eo. q̄ principiū loquat, qñ pater p̄ius fecit substitutionē
pupillarē ⁊ postea ex interuallo factū est testm patris, vt p̄o
bat tex. in ver. deinde. certe substō pupillaris nihil valet. ⁊ rō
est. q̄ substit. pu. est accessoria. l. ex pupillari. ⁊ l. patris. ⁊ filij. j.
8 eo. Sz accessoriū nō pōt de per se stare sine principali. l. qs p
manus. j. de iure codi. ⁊ lz postea pater faciat testm: tñ substō
pupillaris q̄ a principio non valuit, nō potuit postea conualī
dari. Preterea subst̄ō quo ad sui validitatē nō potest stare in
pēdenti. l. usufructus. ⁊ ibi gl. ff. de stipu. seruo. l. si. C. de senten.
pas. l. fi. C. cōia p̄c. ⁊ Bar. fatet qs in ista p̄ma parte iste intel
lectus est verus, si aūt i eadē scriptura vel incōtinēti fieret p̄i
ma substitutio deinde testm patris: ⁊ tūc valet substitutio nō
obstāte peruersione ordinis. ⁊ ita ꝓprie loquit iste text. in ver.
ſz si ita. ⁊ in se. rō est: q̄ in ꝟbis q̄ fiunt in vno cōtextu nō attēdi
tur ordo scripture vel ꝟborū. sed intellect⁹. Et istā rationem
ꝓprie ponit tex. hic. Istū intellectuz reprehendit Bar. in vno
inquātū p̄supponit qs si fieret substō ⁊ testm eodē tēpore qs p
posteratio ordinis nō vitiaret: ⁊ gñr q̄ isto casu nō habeat lo
cū principiū isti⁹. ſ. Istud reprehēdit Bar. trib⁹ fundamētis,
vt hic p eū. Rñdeo fm Mod. q̄ lz ista testamēta essent facta
ex interuallo: tñ dicunt vnum testm ⁊ vna scriptura respectu
vnius p̄sone testātis. d. l. p̄is ⁊ filij. Preterea fz Pau. ⁊ Bo.
nō est absurdū q̄ singulare ponat ꝑ plurali. l. i vſu. ſ. j. ff. de ꝟb.
sig. ⁊ tex. in l. cū inter veteres. ⁊ ibi no. Bal. C. de fideicō. libe. in
tm qs no. cōcludit Jo. an. i ti. de ꝓcu. ſ. rō aūt forme. ver. qđ si
sit constitutus. vbi cōcludit p multa iura q̄ ꝓcurator cōstitu
tus ad litem in singulari intelligatur constitutus ad lites. qs
est valde no. Attēde q̄ forma mandati est diligēter attende
da. l. diligēter. ff. mandati. Sed q: iste ſ. vt Juriscōsulti p̄incipiū cū
fine, ⁊ in decisione, ⁊ in rōne decidendi. ⁊ isti duo intellect⁹ do
cto. diuinant. Ego do nouū intellectū sine diuinatione, ⁊ sine
aliqua violētia tex. Añ ego non facio vim, an substitutio pu
pillaris fuerit facta diuersis tp̄ibus. an eodē tp̄e cū testamēto
patris, vt dicunt Ultramōtani, ⁊ cōiter alij. Sed dico, q̄ si simul, ⁊ cōtinuatiue ponat substitutio pupillaris, vel vulgaris
añ institutionē, tūc peruersio ordinis nō vitiat. ita ꝓprie loquit
scda pars. tex. dñi facit tex. in l. cū in testamēto. ſ. j. ſ. ti. j. ⁊ tunc
nō ordo scripture, sed successionis spectat. P̄o isto intellectu
do tibi tex. assignantē rōnem in l. quidā. ff. de pecu. lega. quem
gl. nostra corrupte allegat. vbi dicit gl. q̄ in coniunctis nullus
est ordo. Hec quicquid interest, vter cōrum p̄ius scribat. Si aūt
non cōtinuatiue, ſz separatiue, vt puta q̄ faciunt legata inter
institutionē, ⁊ substitutionē. lz in eadem scriptura. ⁊ eodē tp̄e,
tunc ista p̄posteratio dñi vitiat. ita ꝓprie loquitur iste tex.

LEX III.

Cum filio. Dividit in duas. In p̄ma de
cisio. in scda illatio. scda ibi, ita
que. ⁊ concor. l. qui liberis. ſ. hec verba. j. eod. Circa
istū tex. Bar. formar vnā. q. pone q̄ seruus mortuo
testatore iussu domini adiuit hereditatem, ⁊ postea cuiciatur
liber. postea euenīat conditio pupillaris, quis acquirat. opin.
Bar. tenet Jo. Fab. in ſ. substituitur. Insti. eod. ⁊ est optimus
tex. in l. coheredi. j. eo. quem tex. alleg. Raph. Cu. hic.

LEX IIII.

1 ¶ Substitutio vulgaris expressa continet tacitam pupilla
rem. ⁊ vide nu. 2. 3. 4.
5 Pupillaris substitutio expressa continet sub se tacitam vul
garem.
6 Verbum substituo, dicitur verbum commune.
7 Breuiloqua substitutio non comprehendit nisi directam.
8 Substitutio breuiloqua facta personis imparibus non com
prehendit in persona impuberis pupillarem. ⁊ nu. 9.
10 Quando vna determinatio respicit duo aut plura determina
bilia debet equaliter determinare. fallit nu. 11. ⁊ vide. nu. 12. 13.

Jam hoc iure. Jsta lex. fm Barto. est
h. d. in summa. † Substō vulgaris expressa cōtinet
1 tacitā pupillarē. ⁊ idē ecōtra. Jtē substō reciproca
facta duob⁹ impuberibus cōtinet vtranqz substitutionē. lz ra
cta disparib⁹ cōtinet vulgarē tm: ⁊ ideo separatum est cuilibet
substituendū, ⁊ ne relinquatur questio voluntatꝭ, tutius est in
p̄sonā pupilli vtranqz substitutionē expresse facere. Dividitur ī
quatuor. In j. ponit cōstitutionem dom marci, ⁊ Seuerini. In
scda eā extendit ex cōsultatiōe dicti Pij. In tertia limitat, ⁊ rō
nē assignat. In quarta ponit duplex remedium. scda ibi, q̄ ius,
2 tertia ibi, ſz si alter. quarta ibi, hoc tamen casu. ¶ † Not. primo
ex isto tex. regulā fundamētalē q̄ substō vulgaris facta expres
se filio impuberi cōprehendit etiā tacitā pup. illi. ⁊ econtra, si fiat
substitutio pupillaris expressa cōprehendit tacitā vulgarē. ⁊ pō
dera q̄ tex. dicit intelligit: in vtroqz casu verbū. jntelligit, deno
tat fictionē. ita Bar. in l. si is q̄ ꝓcemp. ff. de vsuca. Bart. in l.
furti. ⁊ in l. q. ff. de insa. ⁊ est tex. in l. si tibi homo. ſ. cū sertius. ff.
de leg. j. tex. in c. ex studijs. ⁊ ibi gl. j. de p̄esum. hinc habes inser
re, q̄ ista regula non venit ex verbis testatoris, imo verba re a ¶ Accessorium,
pugnāt, imo etiam non vera mente testatoris, sed ex ficta, ⁊ sic Addereg. acces
p̄ouenit ex ficta dispositione legis. ⁊ ex cōiectura mēte testa sorium. de regu.
toris. ler enim p̄sumit. q̄ testator qui substituit in vnū casum iur. lib. vj.
substituisset ī vtrūqz, si cogitasset de illo casu. ⁊ ita diuus Mar
cus ⁊ Seuerin⁹ interpretati sunt voluntatē testatoris. Jstud er
go p̄cedit ex interpretatiōe ⁊ nō ex vna mēte. ⁊ sic aūdi di
3 uus Marc⁹. in l. si mulier. ff. ad Treb. in l. si mater. C. de insti. ⁊
substi. interpretāt voluntatē matris. q̄ si mater instituat filiū
sub cōditione si emancipet a patre. q̄us cōditiōes debeāt in
terpretari in forma specifica. si filiꝰ efficiat sui iuris morte p̄ris
ꝟz hoc cū conditio, ⁊ hoc ex p̄sumpta volūtate defuncti, ea ra

tiõe dt Bart. j. e. l. ex facto. q̃ sub exp̃ssa vulgari cõtinet exemplaris. imo plus hic per Bar. q̃ substitutio facta in vnũ casu extẽdit ad alios. istud decidit in l. j. ṡ. c. ¶ Cõtra istũ ter. z predicta fortiter opp. Bar. q̃ puisio ꝛc. fortificat ista op. Bar. tripliciter vltra eũ. Substõ est conditiõalis institutio. l. i rõne legis falcidie retẽtiões. ff. qs. vulgo. ff. ad ad l. fal. ꝫ habeo q̃ ꝫditio dz ipleri i forma specifica. l. q hr̃di. z l. meui. ff. de cõd. z demõ. fortificat. q̃ iste casus ꝑ dz cõp̃hẽdi est directe ℨtiꝰ exp̃sso z ꝓba substõis exp̃sse de directo ℨtianꝰ. qũo ergo est possibile, q̃ casus exp̃ssus ℨtineat casum de directo ℨtiũ: ¶ Tertio, z adhuc forti. substõ vulgaris z substõ pup. sunt oĩno dissimiles nõ solũ i verbis, ꝫ ẽt i effectu i verbis pz. Sz ego habeo q̃ qñ casus sunt oĩno dissimiles, tũc puisio fcã in vnũ casu nũq̃ extẽdit ad aliũ. z est doctrina ipsiusmet Bar. i l. gall. ff. z qd si tm̃. ff. de lib. z posth. qũo ergo possibile est ꝛc. Ad istam difficultatem. Ly. respondebãt vltramõ. i l. p̃cib. C. e. q̃ cõtraria pcedũt ꝫ regulas iur. ꝫ fauor. testi. est idũcta dispositio isti. l. Bar. rep̃hẽdit: tñ defendẽdo Ly. dici pt, q̃ pupillaris exp̃ssa ℨtinet tacitã vulgarẽ fauor. testõis, ꝫ nõ est tutñ: q. i l. cõmo dissime. ṡ. & li. z pos. ꝫ sat fauor. testatoris, vt testm̃ valeat. z tñ fit extẽsio de vno casu ad aliũ. Scdo rñdet Bar. z ista est meli. q̃ dici possit, vt i d. ff. z qd si tm̃ dt. nã substõ est ꝫditio istõnis, vt dixi. necessario ergo q̃libet substõ hz cõditionẽ. Si ergo testator faciẽdo substõnẽ exprimat illã cõditionẽ, q. exp̃mat ex necessitate, certe exp̃mẽdo illã q̃ ex necessitate ierat, tũc nõ itelligit alios excludere ꝛc, vt p eum. ꝫ si bñ cõsideres Bar. vult q̃ qñ cõditio exprimit p cõditionẽ act., tũc sufficiat adimplere p eq̃pollẽs. corroboro, q. qñ testõ. aliq̃d facit, vel dt ex necessitate, illa necessitas nõ inducit volũtatẽ puatiuã alteri. l. fidei cõmissa. ff. si rẽ. ff. de le. iij. Istã rõnẽ Bar. ipugnat Sal. z Jmo. hic. q. aduertẽdũ ẽ, q̃ qñ testator facit substõnẽ vl vulgarẽ, vl pupillarẽ, nõ ẽ necesse exp̃mere vnã cõditionẽ. puta si hr̃s nõ erit vl si moriat filius: q. pt simplr dicere eidẽ filio substituo casu, ergo qñ exprimit casum, si hr̃s nõ erit exp̃mit ex volũtate. z q̃ sit verũ põdera qñ istõ est i l. cõmodissime. ṡ. de li. z post. Scdo ℨ Bar. arguit Bre. hic, q. si ꝓa eẽt cõclusio Bar. seq̃ret, q̃ regula isti. l. pcederet p ꝓas reg. z tñ dz q̃ istud fuit ex interpõtatione diui Marci z Seueri. ꝫ nõ me multũ mouet. Ego aũt fortiꝰ z subtiliꝰ arguo ℨ rõnẽ Bar. pone, q̃ testator exp̃mat i idiuiduo vnũ casum substõnis vulgaris, puta si posthumꝰ ñ nascat: clarũ est q̃ nõ exp̃mit cõditionẽ necessariã tanq̃ necessario insit, imo exp̃mit volũtariã: ergo attẽta rõne Bar. sequeret q̃ ex q̃ est exp̃ssa talis cõditio q̃ sub illa vulgari non contineret tacita pupillaris, z tñ istõ est falsum z ℨ casus. l. fi. C. de insti. z substi. Scda rõ Bar. nõ est vera. istõ vltimũ facit me multũ dubitare. de cuius veritate dicẽt in ṡ. z qd si tm̃. Istam regulã limitat iste ter. in fi. z ter. in l. q̃is. C. eo. qs vulgaris cõp̃hẽdit pupillarẽ. z ℨ est verũ si volũtas testatoris nõ refrageꝫ, intellige exp̃sse, aut tacite, q. qñ expressa cõiectura est ℨtraria derogat tũc generali p̃sumptioni, q. spãlis cõiectura dz derogare gñali. l. doli clausula. ff. de ꝓ. ob. tradit plene i c. j. de rel. z in l. vxorem. ṡ. felicissimo. ff. de le. iij. Itẽ vna p̃sumptio dz tollere aliã. l. diuꝰ. ff. de in inte. rest. z in specie declarat Bar. in l. ij. ṡ. e. z ibi pfecte bar. declarat ex qbꝰ p̃sumat vl ꝛiecturet volũtas defuncti. z ponit quatuor p̃incipales cõiecturales: z tñ ex p̃dictis nõ est bñ enucleatꝰ iste ter. facias duas princ. regulas.

5 ¶ Prima est substitutio vulgaris exp̃ssa, fcã impuberi filio, cõtinet sub se tacitam pupillarẽ. Jta re. ampliat vt pcedat nõ solũ qñ substitutio vulgaris est facta simplr, put dt ter. hic, sed qñ est concepta i vnũ casu indiuiduũ vulgaris substitutionis puta si posthumꝰ non nascat adhuc sub tali vulgari fcã, i vnũ casu indiuiduũ continet tacita pupillaris, z ꝫ vulgaris fit limitata in vno casu indiuiduo, tñ pupillaris generaliter procedit. ter. ẽ quẽ Bar. ibi dt se nescire alibi in l. fi. C. de insti. z substi.

a ¶ Limita qñ statutũ esset in ciuitate[a] q̃ testamẽta seruent ad literã, put iacẽt sine vlla interpretatione, tũc si testator feciss̃et illã vulgarẽ substitutionẽ, tũc sub exp̃ssa vulgari non contineret tacita pupillaris, q. ẽ extrane. intellect. a ꝓbis. l. in his. ff. de cond. z demon. Jta fin. ꝫ Bal. in l. p̃cib. C. e. istã limitationẽ reprehendit Jmo. in c. Raynutius. in materia pupil. substi. de testa. co q. statuta recipiũt interpretationẽ a iure cõi. glo. z doc. in l. fi. ṡ. in cõputatiõe. C. & iur. deli. l. fi serui vestri. vbi doc. C. de nox. a. z p illa verba statuit q̃ testamẽta intelligãt ad literaꝫ, intelligit solũ reiecta interpretatione frinola, non aũt legitimus intellectus. l. ita Bar. in l. omnes populi. ff. de insti. z iure. z pondera quod non est extraneus intellect. Jm. vt casus est hic. teneas limitationẽ Bal. q̃ etiã tenet Alle. hic, z in l. j. in ij. effectu. ṡ. e. q. cũ statutũ dicat q̃ testamẽta seruentur ad literã, litera dicitur que oculo corporeo põt legi non q̃ percipit, intellectu. l. j. in p̃in. ff. de ꝫs q̃ in testa. delẽ. Bald. precipue in l. ij. C. de patri. q̃ fil. distra. z doc. Bar. ibi dt qs qñ statutũ dicet, non reciperẽt extraneũ intellectũ, ꝫ ẽ vnus dictiꝰ ad literã. z sic teneo opi. Bal. z limitationẽ. ¶ Scdo limita qñ testator fecit vtrãq; substitutionẽ, z vulgarẽ z pupillarẽ. tũc em sub exp̃ssa vulgari non cõtinet tacita pupillaris. l. cũ ex filio. ff. j. z ibi gl. z Bar. j. e. z gl. z Bar. hic rõ huiꝰ limitatiõis ẽ dupler. Prima qz exp̃ssum facit cessare tacitũ vt ibi. Secũda, qz exp̃ssa puisio testatoris facit cessare puisionẽ legis p̃sertim ꝛiecturatã. l. maritus. C. de pcu. l. fi. C. de pac. cõuentis. ¶ Tertio limita, qñ substõ vulgaris ẽet facta simul p̃sonis disparibꝰ, puta ipuberi z maiori, vel ipuberi z extraneo: z postea dt, si hr̃s non erit substituo talẽ, tũc sub vulgari nõ cõtinet tacita pupillaris. ter. est i l. q̃is. C. e. firmat Bar. hic i ṡ. ꝫ si aliter. i fi. rõ est vt vna determinatio pariter ẽterminat i vtroq;, vt stati dicẽt. sicut ẽt hic ẽ ter. i breuiloqua. ¶ Quarto limita, qñ testator substituit vulgariter adiecta tarratiua tm̃, vt ẽ ter. hic i ꝓ. in vulgarẽ tantũmõ casuz, quẽ ad hoc i specie no. ¶ Pau. de Ca. hic. Ful. z Alle. i d. l. q̃uꝫ. z Sal. i l. p̃cib. q̃ illũ ter. C. e. meliꝰ facit rõ: qz de natura tarratiue ẽ excludere casus dissimiles. ter. ẽ melior de iure in cle. exiui. in ṡ. cũ aũt natura. de ꝓ. sig. no. Bar. in l. nullꝰ. C. ad l. iul. maiest. ꝫ pupillaris substõ est dissimilis vulgari, vt supra oſtẽdi. igit ꝛc. ¶ Scda regula est in specie, qs pupillaris exp̃ssa ℨtinet vulgarẽ tacitã. Amplia istã regulã, vt pcedat ẽt si exp̃ssa pupillaris sit a principio ipo iure nulla: puta qz sit facta maiori, vl extraneo: adhuc sub illa cõtinet vulgaris. Bar. in l. j. in fi. p̃nc. ṡ. e. in pe. q. vbi Bar. vult aliud singulariter, q̃ isto casu illa tacita vulgaris expirabit intra illũ tps. limita pupil. Et vltra eos confirma hãc extẽsionem: qz sicut vulgaris restricta ad vnũ casum tñ cõp̃hẽdit sub se tacitã pupillarem. l. fi. C. de insti. z suasti. ita ẽ ℨ. Itẽ amplia, q̃ pupillaris ẽt continet exemplariã. Bar. cũ limitatiõe, de qua ibi p eũ in l. ex facto. in p̃n. ff. q. p̃n. j. e. Et cõfirmo vra rõne: qz si cõtinet vulgarẽ, q̃ ibi opposita, z ℨtia in ꝓbis z effectu, multo magis dz continere exemplariã. q̃ est similis pupillaris. ṡ. qua rõne. Jnstit. z in habentib. symbolũ facilior est trãsit. l. in rẽ. ṡ. itẽ quecunq;. ff. de rei vend. l. si acceptolatũ. ff. de acceptil. Limita vt superius dixi. z est ter. hic in fi. nisi volũtas testatoris refrageꝫ exp̃sse vel tacite, vt hoc ter. z ita in specie Bar. in l. fi. in p̃in. in v. q. p̃in. ff. Scdo limita, qñ adesset statutũ, q̃ testamẽta intelligant ad literã, vt dixi ff. Tertio limita qñ substitutus posset succedere pupillo, sed ẽt incapax bonorũ testatoris, puta filiꝰ spuriꝰ testatoris, isto casu sub pupillari exp̃ssa si cõtinet tacita vulgaris. ter. habes z exẽplũ in l. is. q. z ibi Mod. ad hoc no. j. e. Bar. in l. C. & natu. libe. z in l. j. C. de sacr. eccle. Quarto no. limita, qñ substitutio pupillaris esset facta ex magno interuallo post testamẽtũ patris. l. si qs eũ. ff. j. j. e. tunc sub pupillari nõ continetur tacita vulgaris. rõ qz cũ p vulgarẽ succedat testatori, sequeretur q̃ effectu succederet testõri. ita limitat Bal. z Raph. cu. in d. l. si qs eũ. ff. j. vbi dicetur. j. eo. ¶ Scdo principaliter no. in ver. q̃ ius. q̃ substõ recipioca dz esse species substõnis de per se. q̃ uis Bar. in l. lucius. in j. q. j. e. teneat. q̃ ũ sit species substitutionis, sed quedã qualitas, vel adiectio. tamẽ quãtum ad formam videt esse species separata ab alijs, prout est ter. hic in ꝓbo. ad tertium quoq; genus substitutionis. z istam substitutionẽ appellat iurisconsultus hic recipiocã. sed glo. z doc. appellant eã breuiloquam. forte est ter. in l. cum in testamento. ff. hec verba. in verb. breuiter. ṡ. ti. j. ¶ Tertio no. ex ter. ibi hoc communi verbo, quod verbum, substituo, est verbum cõe. z ad directam substitutionem, z ad fideicommissariam pertinet. istud non habẽt alibi melius in iure fm Bal. Bigge. z Jmo. hic. sed vt dicit Bar. z melius iste ter. non bñ, pbat. nam in isto ter. verbũ substituo, commune est: eo q. refert ad duos, vel dz cã. vt hic per eum tamen est in se verũ, vt etiam fatetur Bar. q̃ verbũ substituo commune, z comprehendat etiam fideicommissariã. ter. est in l. generaliter. ff. cum autem. in ver. substituo. C. de insti. z substi. firmat gl. in ver. per fideicommissum. ff. extraneo. Jnsti. eo patet etiam, quia fideicommissaria appellatur substitutio toto ti. ad Treb.

Adde Sz verbũ substituo, capiꝫ p̃ instituo. ter. no. in l. fi quis mihi bona. ff. fina. in ver. idemq;. z ibi Bal. z Moder. ad hoc no. j. de acq. her. gl. in l. fi pater impuberes. in ver. substituerat. j. eo. vbi Alex. decidit casum mirabilem. Itẽ quia in mandatis consideramus effectum. l. fi. in fi. ff. mandati. Supra scriptum notabile. quod verbum substituo est commune: intellige, quando profertur verbum, substituo, simpliciter, sed si diceretur substituo heredẽ, tũc non potest importare nisi directã substitutionem, secundũ tamen q̃ declarat Bar. in l. centurio. in ver. quarto principaliter queritur. j. eod. vbi dicetur. ¶ Quarto nota ex text. ibi, in vulgarem tantum modo ꝛc. quod breuiloqua non comprehendit nisi directas

nunquam

a ¶ Secto nõ. ad de Jaso. vbi am pliat in ℨctibus. z limitat qñ commode nõ posset determinare i l. j. ṡ. sed z si mihi. ff. no. j. de verbo. obl. z pulchre in l. iij. ṡ. cato. e. tit. Ang. in ṡ. penales. de actio. z ibi Jas. in fi. Purp.

nunquã cõprehendit fideicõmissarias, dato ꝙ vtriqꝫ possint
2 succurre. ꝙ exclamat Bar. i l.ij. C.e. firmat Bar. i l. Luci⁹. ꝛ ibi
reseruo dicẽdũ. ſ.e. ¶ †Quinto ꝓncipaliter no. i ver. ſꝫ si alter
regulã. ꝙ substõ breuiloqua facta ꝑsonis imparib⁹, tũc nõ cõ
prehendit in ꝑsona impuberis pupillarẽ substitutionẽ, sed tm̃
vulgarẽ. q̃ vtriqꝫ cõuenit. 2cor. l. Luci⁹. ſ. eo. rõ qꝛ pupillaris
nõ ꝑt vtriqꝫ cõuenire. ergo illa ꝝba, eoſqꝫ inuicẽ substituo, de-
bẽt ꝛtinere substõnem q̃ vtriqꝫ conueniat. iste ter. ꝛ illa regula
ꝓcedit q̃n substõ breuiloqua ẽ facta ꝝbis simplicib⁹. ¶ ꝓ: o
clara intelligẽtia ter. fo. vltimo. q. pone, testõr hꝫ duos vel
tres filios, quoꝝz vnus vel duo sunt ipuberes, ali⁹ est maior,
testõr instituit istos tres filios equaliter heredes: postea facit
substõnem hoc mõ. si aliqs filiorũ meorũ decesserit in pupilla-
ri etate vel in alia quacũqꝫ etate, supuiuẽtes inuicẽ substituo,
vides qꝫ hoc est i breuiloqua, nunqd i ꝑsona minorũ ꝛtineat
substitutio pupillaris, si dixisset vos inuicẽ substituo solũ: cla-
rũ est. ꝙ nõ ista substõ, nũqd in ꝑsona minorũ ꝛtineat. reperio,
ꝙ Rapha. cu. in cõsi. cxxvj. inci. Jo. quondã vitalis. exꝓsse de-
terminat. ꝙ tũc cõtineat pupillaris. nã dicit, ꝙ iste ter. ꝓcedit
qñ substõ fit simpliciter nõ exꝓssa etate pupillari, ſꝫ qñ exꝓssit
pup. hꝫ locũ i ꝑsona minorũ, nõ maiorũ. mouet, qꝛ ex quo pu
pillaris fuit exꝓssa, certe in claris nõ est opus cõiecturis. l. 2
tim⁹. ſ. cũ ita. ff. de ẏ. ob. Sc̃o subtiliori rõne mouet, qꝛ hꝫ ista
possit appellari recipꝛoca substõ, qꝛ recipꝛoce facta ẽ adinui-
cẽ, tamẽ qꝛ facta est sub dinumeratiõe tẽporũ, qꝛ est dictũ si de
cesserit in pupillari etate, vel in quacũqꝫ alia, certe ista potius
cõpendiosa dr. clarũ est. ꝙ cõpẽdiosa ꝛtinet pupillarẽ, ꝛ fideic
cõmissariã, vt no. in l. cẽturio, ſ. e. ꝛ in l. ꝓecib⁹. C. e. non reperi
vnq̃ istum passum examinatũ in specie p scribẽtes. Sed repe
rio. ꝙ ꝛtiũ in istis terminis ꝟsuluit Rich. de Sal. in consi. suo
qꝫ incipit, quidã testõr habẽs tres filios, ꝛ ei⁹ decisionẽ ꝓ val
de no. se quit simpliciter Aler. in l. testamento. C. de testa. milit.
ad fi. vbi cõsuluit, ꝙ si testõr habẽs tres filios, duos pupilla-
res, ꝛ vnũ marẽ, eos hr̃des instituat, ꝛ postea dicat figs coꝛuꝫ
decedat. supstites istituo, ꝙ in nulli⁹ ꝑsona contineat pupilla
ris substõ. co. ꝙ nõ põt oibus cõuenire, q̃tis fecerit mẽtionẽ
de dinumeratiõe tẽporis. Mouetur rõne qualitatis seruan-
de, qd tenẽdũ vt veritas bene exꝯcutiat intẽdo arguere ꝓ vtra
qꝫ parte. ꝛ tenẽdo opi. Sal. ꝛ Ale. vt in primis ꝙ Raph. cu.
male fundauerit consi. suũ, nã Raph. potissime fundat, qꝛ ista
est ꝑpꝛia cõpẽdiosa substõ quã breuiloqua, ꝛ cõpẽdiosa ꝛtinet
dubio cõtinet pupillarẽ, qꝛ dico, ꝙ hic est mixta, ꝛ breuiloqua,
ꝛ cõpẽdiosa substõ. ita declarat ad literã Bal. vbi vt mihi ꝙ
decidat cõtra Raph. in l. in testõ. in iij. qõ. C. de test. mi. vbi di-
cit ad ꝓpositũ nostrũ. ꝙ testaꝛ miscuit simul plures substõ-
nes, vt ꝙ min⁹ ꝛprehẽdat i vna suppleat ꝑ alia. dũmodo equa
litas seruet. ita dicit formaliter Bar. ¶ Sẽdo illud vt equalis
tas formet, si comꝛprehẽderet pupillarẽ, nõ seruaretur equali
tas. Secundo, ꝛ formalius rñdeo. ꝙ substõ cõpẽdiosa facta ẽ
per se. vni bone, cõꝛprehẽdit pupillarẽ. ita declarat magistrali
ter Bar. in l. cẽturio. ſ. eo. in ver. sc̃o opponitur ad ꝑdicta, ſꝫ
q̃n cõpẽdiosa sit simul. cũ breuiloqua, vt in casu nostro, ꝛ fit ꝑ
sonis imparib⁹, tũc rõ equalitatis, q̃ requirit in breuiloqua,
nõ ꝛprehẽdit tũc pup. illõ ob. aliud fundamẽtũ Raph. ꝙ i ca
su isto est exꝓsse pupillaris, ꝛ ꝙ in claris nõ est opus ꝛiectu
ris. rñdet in forma, ꝛ illa ꝝba, si i pupillari etate decesserit, bñ
sonãt in pupilla, substi. q̃n talis substitutio fit de ꝑ se, ꝛ vni, sed
q̃n sunt⁹ in breuiloqua, ꝛ ꝑsone sunt impares, tunc talia verba
in nullius ꝑsonã importãt pupillarẽ subst. vt exꝓsse firmãt Sa
li. ꝛ Aler. ꝛ sic videt ex istis ꝙ sit tutior ista opi. contra Raph.
¶ ꝓ parte ꝛtraria, ꝛ sic ꝓ opi. Raph. ꝙ hic fit substi. pup.
in ꝑsona impuberis, põdera facere istum text. in ver. sed si al-
ter. vbi dicit qꝫ si alter pubes, alter ipubes, hoc cõi ꝝbo eoſqꝫ
inuicẽ substituo. ¶ Põdera qꝫ iuris cõsult⁹ loquit hic cum myste
rio, q̃n substõ breuiloqua est facta ꝑsonis imparib⁹ per verbũ
cõe. hoc est, ꝓ verbũ qꝫ põt cõiter ad vtrunqꝫ referri. tũc bene
intelligit, ꝙ velit pariformiter substituere. ergo apparet secus
esse, q̃n breuiloqua nõ esset facta cõi verbo, ꝙ vtriqꝫ ꝛueniret,
vt est in casu nostro, si qꝫ mortu⁹ fuerit ipubes, vel q̃cunque
alius nõ, ꝛ sic nõ est verbũ cõe. ergo nõ sum⁹ i regula isti⁹ ter.
Sc̃o põdera aliũ ter. in l. in testõ. C. de test. mi. vbi ter. in prin.
ponit eãdẽ reg. ꝙ hic, vbi dicit, ꝙ si substõ breuiloqua ꝟsdẽ ꝝ-
bis facta est, ꝛ ꝑsone sint dispares, tũc nõ continet pupillaris.
Põdero ꝙ ter. ibi dicit ꝟsdẽ ꝝbis. i talibus verbis q̃ sunt cõia
vtriqꝫ: tũc nõ ꝛtinet pupillaris. Tũc vult, ꝙ si fieret eisdẽ ver
bis, ꝛ nõ aliis. ꝛ in casu nostro, q̃ non sunt cõia, tũc nõ esset⁹ i
regula, ꝛ tũc ꝛtineret pupillaris: ꝛ sic tes. cũ mysterio requirit,
ꝙ substõ fiat equalibus verbis. ¶ Tertio ꝛfirmatur opi. Ra
pha. qꝛ ex quo testõr dixit si aliqs filiorũ decesserit in pup. eta.
vel in quacunqꝫ alia: certe ꝓrima pars, si decesserit i pup. eta.
esset supstitua, ꝛ nihil ꝛportaret, supstitue fieret mẽtio de pup. eta.
Ad predicta ꝑ clariori intelligẽtia, ꝛ etiã ꝑ intellectu iuꝛ ꝛ. ꝛ.
videas aliã. q. quã ¶ Bau. dicit se habuisse de facto Bononie, ꝛ
cõcurrẽs seu cõtrariũ suus erat Jo. de Imol pone ꝙ substõ
breuiloqua sit ꝑsonis imparib⁹ simul cũ compendiosa, ꝛ nihil
est dictũ de pupillari etate, queritur nunquid i ꝑsona impu-
beris, habeat locum substitutio pupillaris. si simul iungant ꝛ
¶ Bau. de ca. i l. in testõ. C. de test. mil. dicit, ꝙ habeat tũc locũ pu
pillaris ꝓpter compẽdiosaz. ꝛ dicit ꝙ ita tenuit, vt ibi per eũ.
sed ista est fortis qõ, quã tenet ¶ Raph. cu. ꝛ dicit ¶ Bau. de ca. ꝙ
Imo. dicebat ẓnũ ꝓpter imparitatẽ ꝑsonarũ. Alexãdr. ibi tenet
10 opi. Imo. ꝓpter authoritatẽ Sal. ¶ †Serto no. ex isto ter. in a
ver. icongruẽs eñ videt, quod quãdo vna determinatio respi-
cit duo determinalia, dr equaliter determinare vt substõ que
habet locũ in ꝑsona vnius hꝫ locũ in ꝑsona alterius. con-
cor. ter. in l. quãuis. ꝛ in l. hereditatis. C. eo. ter. in l. in testõ. C. de
testa. mi. ter. in l. si legatarius. ſ. fi. ꝛ ibi Bar. no. ff. de leg. iij.

a ☞ Serto no. Add de Jaso. vbi ampliat in ẓctibus, ꝛ limitat q̃n com
modo non posset determinare in l. j. ſ. sedz si mihi. ij. no. ſ. de ver. obl. ꝛ pulchre i l. iij. ſ. cato. tit. Ange. in ſ. penales. de actio. ꝛ ibi Jas. in fi. Purp.

Adde ¶ Sꝫ ista reg. hꝫ ẽt locũ in statutis fm Ang. i cõsi. cxliij. inci. tria videñ impugnare. ad finẽ cõsilij.
Item adde ꝙ similis dispositio respiciens personas intelligi-
tur eas equaliter determinare. l. legata iutiliter. ſ. fi. ff. de leg. j.
l. si nõ fuerint. ff. ꝓ socio. Adde quod dicit text. in c. maiores,
de baptis. ad fi. pn. ꝛ ibi ¶ Anor. ad hoc multum not. Adde qꝫ
vult Bar. in l. cum filio. ff. de leg. j. in fi. vbi de illo, qui relinquit
vineam ꝛ fundum fructibus plenum, an intelligatur etiam re
linquere vindemiam. ¶ Adde ad istam regulam aliud simile,
quod quando duo vocabula veniunt ad determinationẽ eius
dem verbi. debent sic intelligi vt vniformiter operentur. text.
est quem Bart. ibi ad hoc no. ꝛ dicit se nescire alibi in l. si. C. de
senten. ꝛ interlocuto. omnium iudicum. ¶ †Limita istam re-
gulam. nisi inaior fauor esset in vno er determinalibus, quã in
alio, nõ determinat equaliter. tũc puta si i vnõ esset fauor liber
tatis, in alio non, puta testaꝛ in testamento dicit quod cum
filius meus heres institutus peruenerit ad ꝛtiũ. annum. relin-
quo talem fundum, ꝛ libertatem seruo. vides ne quod est du
plex legatum sub vna determinatione. pone quod moꝛiatur an
te. ꝛtiũ. annum. ertinguitur legatum fundi, ꝛ nõ libertatis. ter.
habes formalẽ in l. si ita scriptũ. ff. de manu. testa. que ter. Bene
ne. de plum. ꝛ ibi gl. alle. similem ter. in l. si seru⁹ liber. ff. de sta. li-
be. istam limitationem sequitur Aler. in l. in testamento. C. de
test. mili. ꝛ in consi. l. lib. iij. inci. viso istrumento transactionis.
Et istam limitationem teneo, ꝛ bene facit quod statim dicam
in tertia limitatione. Aduerte tamẽ, ꝙ licet vulgo dicatur, qꝫ
vna determinatio respiciens plura determinabilia debeat e-
qualiter determinare: tamen vnum determinabilium nũquam
determinat alterum fm Bar. no. in l. ꝓetor. la. ij. ſ. si quis ad
uentu. per illum text. ff. vi bono. rap. ita ponderat Dec. in l.
hereditatem. C. de impube. ¶ Secũdo istam reg. limitat Joã.
de imo. non hic sed in l. catus. ff. so. mat. quando est diuersa ra-
tio in vno determinabilium, quam in alio per l. ij. cum glos. de
offi. ꝓcõ. ꝛ leg. alle. Bal. in l. si cũ dotẽ. in prin. ff. so. ma. Istam
limitationem añ eum ponit in specie Ang. in ſ. hinc nobis. in
vltimis verbis. in auth. de here. ꝛ falc. per quam dicit limitari
istum ter. Istam limitationem reprehendit Alexã. vbiqꝫ hic. ꝛ
in l. Gallus. ſ. quidam recte. ff. de lib. ꝛ post. ꝛ alibi sepe. qꝛ fm
eum est aperte ẓ istum ter. ibi in pubere, est diuersa ratio: quia
pupillo est fauor ipsius. in maiore non tamen equaliter deter
minat, ꝛ ideo concludit Ale. ꝙ in dispositione hominis etiam
vbi est diuersitas determinatiõis, tũ dr equaliter determinare ſꝫ
in dispositione legis ꝓcedit limitatio Jmo. Istam tamen li-
mitationem tenet Aler. sibi contrarius consi. clxxij. vo. v. inci.
viso ꝓcessu cause vertentis inter magnificam dominam, ꝛ
ibi multa allegat, ꝛ inter alia allegat Roma. in l. Caius. ff. sol.
ma. ꝛ quedam iura allegat, que loquũtur in casu magis fauoꝛa
12 bili, puta libertatis. q̃ iura nõ faciunt ad ꝓpositum. ¶ †Ego
autem ꝓ clara intelligentia intendo examinare istam limi-
tationem, ꝛ reassumo eam in dubiũ, ꝛ arguam ꝓ vtraqꝫ par
te nunquid vna determinatio debeat determinare quando est
diuersa ratio. Et vtra istam limitationem Jmol. facit etiam
ter. in l. quamuis C. eo. ¶ Sc̃o ꝛ fortius contra limitationẽ
Jmo. pondera te. ꝛt. ꝛ quod ibi dicit Bart. in l. si legatarius. ſ.
cũrita. ff. de le. iij. vbi determinat Bar. pone ꝙ testaꝛ relinquat
ꝟon decẽ coꝛibes frumẽti ex tali fundo ꝛ r. ꝛibras. Clarum est
ꝙ frumẽtũ nõ debeñ, nisi tpe recollectionis ꝛ rõ est diuersa, ibi
tũ etiã pecunia non debeñ nisi tpe messium, ex quo legatum est
factũ ex istis putauit semp. ꝙ rõ Jmo. ꝛ An. sit falsa. Cũ ꝑ i-
mitatiõe Jmo. ponderꝫ bene facere ter. in l. coheredi. ſ. q̃ dis-
cretas. ſ. eo. vbi sub vna determinatione, ꝛ sub vno ꝝbo est fa-
cta vna substõ, nã dicit quos coheredes meos iuſcẽ substituo,
ꝛ tũ dicit ter. ꝙ coniũcti admittunt, ꝛ sic vna determinatio ꝛc.

illud est, q̄ maior rō est in cōiunctis, q̄ in subst. Ibi vt esse ter, q̄ qñ est diuersa ratio, vna determinatio ꝛc, ꝛ Are. ibi. in ū. no. illū ter. q̄is nō faciat mētionē de Tmol. sed ad illū ter. potes no. rūdere ex eo, q̄ dicit Pau. hic. in ij. ℞. nam dr. q̄ regula ter. nostri procedit, qñ pōt in aliquo casu equaliter determinare: sed in casu illi⁹ ter. illa determinatio nō pōt equaliter determinare: q̄ cessaret regula. q̄ cōiunct⁹ pferk substituto extraneo. ꝛ ita etiā dr Are. in illo. ū. no. Ista tñ sol. nō tollit obiectum, quia ibi poterāt oēs hr̄des admitti, nec ob. q̄ fundak regula cōis:

2 ☞ Tertio limita ꝛ adde pro q̄r a ta quādo nō potest q̄modo determinare. Christo. i ℔. ff. instit. de mo. test. Purp.

q̄ et cōfundit hic: q̄ vulgaris q̄ et tacitā pupillarē. ¶ Tertio limitra⁹ istā regulā. vt p̄cedat i dispōne voluntaria. sec⁹ in necessaria. vñ si testator instituat in testō filiū. ꝛ nepotē, ex eo nō intelligik pariformiter instituere vt primo filius sit heres, sed si quingeret, q̄ fili⁹ moreret. nepos erit hr̄s. rō. q̄ nepos ē istitut⁹ ex cā necessitatis. ne testū rūpak. Cū itelligik vocare nepotē i casu i q̄ necessitabak eū instituere, ita. pbak in l. gall⁹. ℔. j. ꝛ ibi gl. ff. ō li. ꝛ post. ꝛ ita p illū ter. cū gl. limitat ibi Ble. istū ter. Potes cōfirmare ex eo, q̄ dixi supra i p̄ia limitatiōe quasi maiorē fauorē debeak patri q̄ nepoti. ¶ Sed i. ℣. q̄ ius, In ea. glo. ad fi. habes q̄ substitutiones q̄ cōmenk sub breuiloqua dicunk tacite. Idē tz gl. in l. in testamento. in gl. magna. C. de testa. milit. Cōtrariū tz in l. luci⁹. ℔. j, e. vbi late Bar. defendit istā opi. in j. q.

LEX V.

1 ☞ Substitutio facta de heredibus intelligitur de partibus hereditarijs.
2 Partes asscripte in institutiōe quando intelligūtur repetite.
3 In portiōe hr̄ditaria cōputak illo q̄ qd hz ex iure accrescēdi,
4 Succedere quis dicatur immediate defuncto.
5 Accrescendi jure obueniens obuenit ex lege.
6 Substitutio facta nominibus propriis quia propria nomina possunt exprimi sine copula que attribuit effectum ꝛ vim verbi cuilibet in viriles quomodo intelligitur.

1 **Si in testamento.** Sūma vt hic p bar. vt sic: ☩ substitutio facta de heredib⁹ intelligik de ptib⁹ hr̄ditarijs. ꝛ ēt pro eo q̄ ex iure accrescēdi deuenerit. Dividit in tres ptes p̄n. In p̄ia ponit thema. In sēda decisio. In tertia alia decisio. sēda ibi. p qua parte. Tertia ibi. neq; iterū esse. ☩ Ho. ex p̄ma pte ter. regulā tritā. q̄ partes asscripte in institōne intelliguntur repetite in substōne simplr facta. de qua materia tradik ordinarie i l. j. vbi ter. in p̄in. istius materie. C.

2 e. ¶ ☩ Secdo no. ex tertia parte litere. q̄ i portiōe hereditaria cōputak illud q̄d quis hz iure accrescendi. q̄d est valde no. fm Bar. ꝛ Bal. hic. Et fm Pau. iste ter. est ad hoc fin. Ex isto no. Bar. ego elicio duo corolaria. Primo. q̄d portio hereditaria dr nō solū illa. que obuenit expresse institutiōe testatōris, sz ēt illa q̄ mortuo testatore obuenit per ius accrescēdi. alibi dr ter, no. q̄ illud q̄ ego q̄sequor per ius accrescendi dicor cōsequi ex meo legato. in p̄in. ff. de leg. j. ꝛ ibi Bar. ꝛ alij ad hoc nor. illum ter. Per istos ter. inferunt Ly. Bal. Bng. hic, ꝛ ibi ad decisionē q̄onis. q̄ fuit de facto Florentie. nunq̄d prohibitus in testō alienare portionē suā extra familiā testātis censeak prohibit⁹ alienare illā partē coheredis. q̄ morte testātis deuenerit per ius accrescendi. d. cum quod sic per istos ter. ꝛ dicūt quod ita fuit determinatū Florētie per istū ter. nostrū. ꝛ ex ista decisiōe habes colligere no. limitationē ad ter. in l. si pr. ℔. qndecim. ff. ō leg. iij. vbi est ter. si testō instituat tres aut quatuor ꝛ prohibeat ꝛc. vt ibi. nā ille ter. dz intelligi qñ quis acquisiuit partem coh̄dis titulo emptiōis. q̄ emes nō phibet illā alienare: sec⁹

4 si acq̄siuit per ius accrescendi. ¶ ☩ Secdo ꝛ notabilius infero aliud correlariū ex isto ter. ꝛ ex hoc no. Bar. q̄ succedit in p tem coheredis p ius accrescendi dicit⁹ in illa parte. q̄ accreuit, succedere immediate ipsi defuncto. nā si diceret succedere mediate p̄sona illius p quē hz ius accrescēdi nō haberet rō illius partis in substitutione. l. qui liberis. j. e. ℔. hec ℣ba. de q̄ puncto

5 statī dicet. ¶ ☩ Tertio principaliter no. ꝛ tene menti ibi ℣ bo, p legē ꝛc. q̄ illud q̄d obuenit per ius accrescendi tz dicat immediate obuenire p legē. tū q̄ pueniat ex lege mediate p̄sona testatoris habeā ac si im̄diate proueniret ex mēte ꝛ dispōne testatoris. ter. est hic. ꝛ in d. ℔. verba. nā si proueniret immediate ex dispōne legis. nō cōputaret in hr̄ditaria. ℔. hec ℣ba cōmant. q̄. q̄ venit p ius accrescēdi dr venire quasi substitutus. lex est vulgaris. i. l. titio. ꝛ menio. ℔. Julian⁹. j. ff. de le. ij. ergo apparet. q̄ venit ex dispōne testātis. ꝛ ita intellige. l. apō iulianum. ℔. ide iulianus. in gl. ij. in verbo hereditatem. ff. ad trebel. vbi dicit q̄ q̄ venit p ius accrescēdi nō venit ex dispōne testatoris. verū est expressa vel simplici. ¶ Contra istū ter. formar Bar. vnā opi. deinde decidit vnā cōnē. vt hic per eum. Pondera tu q̄ iure ter. iuncto ter. in l. q liberis. ℔. hec verba. faciunt differētiā, verum portio perueniat mihi per ius accrescēdi, aut ex persona serui. de illa. q̄ peruenit ex persona serui mei nō admittor ad substōnē. ¶ Contra ista iura alle. ter. j. l. in. ℔. in verba ceterum, ꝛ in ver. sed si cōiunctim. ff. de leg. prestan. vbi dicit totū oppositū. ꝛ dicit q̄ nō est differētia an legatū acquirat ex persona serui vel domini. Pro respōsione credo, q̄ rūdetur ad illū ver. ceterū. ꝛ aliū ver. qs ibi ter. logk qñ ius accrescēdi hz locū. ꝛ q̄ sit verū nā cū filius habeat legatū suū ex iure sin-

5 gulari ex illo ti. contra regulas iuris ꝛ regulā habemus. q̄ qs admittuk ad legatū ex iure singulari: no hz locū ius accrescendi. ter. est. no. in l. mulieri ꝛ Titio. ff. de cōdi. ꝛ demon. Sed in illa. l. iij. alli veniūt ad legatū iure singulari. ꝛ q̄ sit verum ita p̄cise in discursu declarat Bar. illū ter. q̄ ergo ibi ius accrescēdi non haberet locū, merito iudicamus idē. q̄ in alio. Sz in casu nō hz locū ius accrescēdi. Et pōdera. si per illū ter. in vltima pte possit dari noua limitatio ad istas leges, lz nō audeā affir-

9 mare: ponēk i. q liberis. ℔. hec ℣ba. j, e. ¶ ☩ Ultimo Bar. no. ex ista. l. ar. ad q. testator habebat quatuor filios: duos ex vna matre, ꝛ duos ex altera matre. vt hic per eum. Bar. optime dr. ꝛ p eo q̄ est ter. in l. ℔. si plures. in p̄in. verbo. nec gc̄. j. e. vbi dicetur fm Bal. Ang. ꝛ Raph. hic. ¶ Sed in verbo legē. dimidik in tres. in p̄ma declarat ter. In sēda opin. In tertia allega-

10 quinq; cōcor. secunda ibi. ité sec⁹. tertia ibi. ité facit. ¶ In ea. gl. ibi. ité secus si propria noia essent expressa, habes ex gl. fol. 2ū. l. nonnunq̄. ex qua solutione colligik limitatio ad regulam p̄imā istī⁹ ter. Regula est. q̄ pro qua parte qs est institut⁹ ꝛc, ista regula p̄cedit qñ est facta simpliciter, sec⁹ si esset facta expressis nominibus ppriis heredum. clarū est qs propria nomina nō possunt exprimi sine copula ꝛ est necessaria, ꝛ regula qs copula attribuit effectū ꝛ vim verbi cuilibet in viriles. l. reos. ℔. cū tabulis. ff. de duo. reis. l. vnica. C. si plures vna sentē. hinc infertur. q̄ si testator in substitutione diceret Titiū substituo: tūc nō vocarent in viriles: eo q̄ ibi nō est facta enumeratio copulā, imo admitterent q̄ p hereditarijs portiōibus. ꝛ ter. est in l. si heredes nominatim. i ver. enumeratio. ff. de leg. j. per quē ter. ita in spē firmat Raph. cu. in l. turpia. ℔. fi. ff. de le. j. ꝛ sequitur simpliciter Moder. in l. j. C. eo. ¶ Ultimo contra conclu. gl. ꝛ predicta opp. Bart. de text. in l. fin. C. de instit. ꝛ substitut. vt hic per eum.

LEX VI.

1 ☞ Prohibitus succedere patri nō prohibetur succedere fratri, etiam ex dispositione patris, ꝛ.
2 Naturalis filius an possit succedere patri ab intestato in vncia, vel in duabus cum aliis fratribus.
4 Qui non potest succedere ei. quez occidit. non potest succedere heredi eius in bonis, que heres habuit ab illo occiso: secus si aliunde habuisset.
5 Stante statuto q̄ maritus non possit relinquere vxori aliquid quo ad proprietatez. sed solum quo ad vsumfructum: an maritus possit filio suo heredi instituto vxorem suam, ꝛ matrem eius substituere. Simile quid habes. nu. ℣. 7.
8 Prohibitus relinquere aliquid alicui de bonis suis videtur etiam prohibitus ne relinquat per medium personam: ꝛ hoc ad excludendam fraudem.
9 Sub expressa pupillari non continetur tacita vulgaris, quando substitutus est incapax bonorum testatoris.
10 Licet pater non possit in aliquo instituere spurium. nec ei relinquere. potest tamen eius heres illum instituere etiam in bonis habitis ab ipso testatore.
11 Spurius an possit emere a patre cū facilius p̄sumak fraus in vltima voluntate quam in contractibus.

1 **Si is qui,** Prohibit⁹ succedere patri nō prohibetur succedere fratri etiā ex dispositiōe p̄tis: puta ex pupillari substitutione. nō tamē habebit bona patris, que ad pupillū pueruerūt, sed alia bona impuberis. Diuiditur in tres. In p̄ima decisio. In secunda limitatio. In tertia declaratio p̄time limitationis. sēda ibi, sz hoc iterpretari. Tertia ibi. q̄ si pupillo. Ista lex est sin. ꝛ nō reperit alibi in iure fin Bart. Bal. ꝛ Ang. hic, quod sit sing. adde Bal. in c. solicitudinem. de ap. Ange. in l. ij.

2 in lec. perusina. C. de her. instit. ¶ ☩ Ad euidentiam p̄mittes secundum Bar. q̄ filius naturalis⁹ non potest succedere, nisi in duabus vnciis cum aliis fratribus. sz errat Bar. q̄ ter. nō dr, nisi de vna vncia. sed forte errauit Bar. per id q̄d habet in authen. lz de natura. lib. sz illa loquit ab intestato. ꝛ ex illis tribus legitimis. ꝛ nō admittat. nisi ad vnā vnciā. tz ipsemet Bar. in l. lucius. j. cum gl. ibi. Sz pondera subtili⁹ Bar. ꝛ doct. velle, q̄ ēt de iure isto frōi. filius naturalis no possit succedere p̄ri in totum. sed tantum in vna vncia per l. ij. C. de nat. lib. Idē tz gl. in l. q testamentum. in p̄in. ff. de pba. Sed pondera q̄ ter. in d. ll. loquit de iure. C. sed de iure. C. bene hoc est limitatū, q̄ filij nō

succedant

succedat nisi i vna vncia existētibus legitimis, & naturalibus: ſz iure ffoꝛū videretur. q possit i totū succedere ep tex. in l. lucius. ſueo. & ibi gl. in ver. primū casum. ſz qꝛ Bart. & alij. in d. l. lucius. ſ. e hoc ordinarie ponūt, seruo ibi examinandū. ¶ Mo. primo dim Bar. ex hac lege mirabili. q ſz filius naturalis a vel ſuperꝰ 3
6 phibeat succedere pſi: tñ nō phibeꝫ succedere fratri ēt ex iudicio & dispositiōe pſis: de filio naturali casus est hic. de filio spurio est gl. valde no. & reputata sing. in §. pen. in ✠. participium. in aut. q mo. na. effi. sui. in vl. q. q̄ alle. & sequit Bar. hic. & idem Bar. in l. q cōditiōis. ff. de do. cā. mor. in l. j. in prin. ff. de in. fi. & illā gl. ad hoc sequit & reputat sin. Bar. in l. eā quā. C. de fideic. & in c. j. §. naturales. si de feu. fue. contro. inter do. & agna.

Adde Lucius Titius. in fi. ff. de in. fi. ſ q̄ nō pōt succedere ei, quē occidit, nōt pt succedere heredi ei ꝰ in bonis, q̄ heres habuit ab illo occiſo. secus, si aliunde habuisset p hāc. l. & habui alias ex cūctante Bitrie consulere in isto casu. ¶ Adde ēt vltra scribentes, q p istā. l. decidit no. Alber. de ro. in sēcūda parte ſtat. q. crīn. inci. statuto cauet, q null ꝰ possit relinq̄ re vxoꝛi. nā cōiter pstatuta. Italie dispositū est, q marit ꝰ in vltima volūtate relinquere nō possit aliquid vxoꝛi quo ad prio 4
prietatē. ſz solū quo ad vsumfructū, nungd ex isto statuto mulier phibeat relinquere marito. pone, q iste maritus instituat filiū heredē, nunquid possit ei substituere vxoꝛē, arguit ad partes. & finaliter determinat p istā legē, q sic p limitationem istiꝰ tex. qꝛ poterit vxoꝛ succedere i bonis filij non in bonis mariti, quāi nō poterit succedere i bonis mariti. & videtur confirmari ista decisio, qꝛ statuta quātūcūq; generalia indistincte loquentia, tñ recipiūt iterpretationē a iure cōi. l. si scrui vestri. C. de noxa. gl. & doc. i l. fi. ſ. in cōputatiōe. C. de iu. delib. late Bar. in l. omnes ppli. ff. de iust. & iur. ergo ꝛc. Sed ipsemet Albe. in ista lege arguēs i pdicta. q ad partes, mihi clare decidit, tñ vꝫ tenere ꝫnium, eo qꝛ fieret fraus legi. ꝫ. l. scire epz. ff. de ex. tu. l. ſi fraus. & l. ꝫ legē. ff. de leg. Addūt ēt. l. q testiū. ff. de pꝛoba. & l. cū qs. ſ. Titia. ff. de leg. iij. cū multis simili. Et pōdera vltra cum q̄ istud videꝫ pcedere. q̄n ille non esset filiꝰ istius vxoꝛis: & sic eo ab intestato nō succederet. pater substituendo vxoꝛem huic filio videꝫ facere in fraudem. l. vel statuti. Considera etiā que potuerit esse rō finalis istiꝰ statuti, si dicaꝫ, q sit rō que ponit in l. j. ff. de don. inter vir. & vxo. ne mutuo amoꝛe inducaꝫ ad instituendā vxoꝛem z pretereūdo alios agnatos. Ista rō vꝫ militare q̄n filio q non est ex ista vxoꝛe substituit vxoꝛem & alios agnatos ꝓteritetuū ad fundamēta Alb. pt rīderi. q nō vꝫ fieri fraus statuto, ex quo oino mulier sic substituta non poterit succedere in aliquib ꝰ bonis q̄ fuerāt mariti. p istā. l. quid tenendū. Reperio, q Raph. cu. hic, q̄us nullā de Alb, faciat mentionē, ſz mirabilē opi. q ſtāte pdicto statuto. † q marit ꝰ nihil 6
possit relinquere vxoꝛi in testō, q si marit ꝰ in testameto substituat heredē filiū qui etiā est filiꝰ vxoꝛis, & tali filio subst. pupil. vxoꝛē deinde mortuo marito filius pupill ꝰ adeat hereditatem patris: deinde moriaꝫ in pupillari etate. q vxoꝛ & pup. substi, nō solū succedat in bonis pupilli, sed etiā in bonis que fuerūt ipsius mariti non obstante statuto, & dicit se ita limitare singulariter istā. l. qꝛ ista lex scīs eū pꝛocedit, q̄n talis substitutus nō succederet ab intestato pupillo: tūc substitut ꝰ a patre succedit solū in bonis pupilli. ſz in questiōe nostra attēto, q mater successisset filio ab intestato. ſ. q. In. ad orā. certe ista mater substituta nō solū succederet i bonis pupilli, ſz etiā in bonis testatoris nō obstāte statuto non mouenꝫ tamen fortiꝛ rōne, sed solum, qꝛ magis fauēdū est cause testatoꝛis, q̄ intestati. l. si filius q patri, ſ. eo. Et de decisione Raph. facit mētionē Alex. in vltimis verbis. sed non refert qñ loquaꝫ, & aliter non repꝛehēdit decisionē Raph. ¶ Mo. istam decisionē Raph. q in pꝛacti 7
ca esset magne importātie, & esset mirabilis limitatio ad statutum pꝛedictum: qꝛ statutum illud debet intelligi quando relinqueretur immediate vxoꝛi. Sed si substituit pupillariter filio pupillo, & pupillus adiuisset hereditatem patris: certe vxoꝛ ex substitutione haberet vniuersa bona etiam mariti.

Adde Ꝺ̄ ista op. Rap. qꝛ est peregrina. posset sic fortificari: qꝛ reg. habem ꝰ, q̄ q̄n qs cōsequit p aliuꝫ qs̄ p ipsum imediāte cōsequi nō pōt, ita ꝺ̄ Iurisco. i. l. aristo. in fi. ff. q̄ res pig. ob. pot. facit. l. ij. & ibi no. p gl. ff. de admi. rerū ad ciui. per. Itē facit, qꝛ aliqua concedunt per obliquum, que directo nō ꝛcederent. l. quoties. cū vul. C. de iudi. & istud ꝺ̄ pcedere in casu nostro: qꝛ uxo mō mulier restituet ad causam iuris cōis q̄ de facili fit. l. ſi vnus. ſ. pact ꝰ ne peteret. ver. q̄ i ſpecie. ff. de pac. l. j. in fi. C. q̄n. z q. quar. pars. lib. r. itē q istud statutū sit ꝛtra regulā iuris cōis ꝺ̄ restringi, quātū est possibile vt pcedat, q̄n marit ꝰ immediate succedit vxoꝛi sec ꝰ. q̄n mediāte p sona pupilli & substituti impuberis, ita vꝫ posse ꝛtrmari decisio Raph. tñ ista decisio Raphe. nō est apud me sine magno dubio p regulā, quā tradā. in ij. no. ex hoc. itē qꝛ negari nō pōt qn videat fieri fraus statuto ō p̄sona ad p̄sonā. itē rō finalis statuti, respectu bonoꝛ mariti vꝫ semp militare: alibi tñ ocidit imrabiliter. Bar. in l. q̄ p illū tex. in prin. ff. de leg. pref. quod si statutum pꝛohibeat, ne qs contrahat cū bānito sub certa pena, si aliqs ꝛheret cū filio, vel seruo bānti, q̄us acquirat bannito nō incidit in penam per illū tex. est mirabilis decisio. Itē p istū tex. dicit Pau. de ca. hic q executoꝛ vltime volūtatis grauat ꝰ a distribuere bona i pauperes poterit distribuere i filium suum pauperē, quāuis ipse de bonis suis nihil possit relinquere. all. etiā no. p gl. i §. pe. vel fi. in aut. q̄b. mo. na. effi. sui. addit Alexā. in l. vnū ex familia. ff. de leg. j. i prin. Et ita habes pmū no. huius tex. bonū & vtile. ¶ Secdo no. ex isto tex. regulā, q pꝛohibitus relinquere aliqd alicui de bonis suis, vꝫ ēt phibitus, ne relinquat p mediā p̄sonā: & hoc ad excludēdā frandē. facit bene text. in l. j. i ver. sine ita q̄. C. de na. li. als posset fieri fraus. ſ. de p̄sona i p̄sonā ꝛ iura q superius alle. ꝛ l. nō dubiū. C. de legi. & ibi Bal. ample. & pōdera tu, q hic est fortiꝛ tex. qꝛ q̄n qs p hibeꝫ relinq̄re alicui ex suis bonis, qꝛ pōt, q̄n bona erunt esse acta ppria illi ꝰ, cui subsitnit: adhuc nō pt venire ad illa bona. tex. est hic notand ꝰ: imo ꝺ̄ fieri separatio bonoꝛū. vt hic. & in ver. ſz hoc ita. ¶ Tertio no. ex tex. casum i quo sub expꝛessa pupillari nō ꝛinet tacita vulgaris. q̄n substitut ꝰ est incapax bonoꝛū testatoꝛis: cū p vulgarē substitutionē succedat testatoꝛi. Insti. de pup. subst. i prin. ita p istam legē dicūt Bal. Bng. & Mod. Bal. in l. ij. C. de natu. lib. & in l. j. de sac. eccl. ita limitaui in l. iam hoc iure. §. eo. ¶ Bl. in ver. capiat diuiditur in duas. In prima allegat quatuoꝛ concoꝛ. In secunda opponit, & solu. Secunda ibi. sed argumentū contra. de do. In ea. gl. in fin. quia sol. gl. est trufka, vt dicit Bar. ideo respondeo melius scdm Bar. licet Bar. nō dicat ponit ad literā gl. in l. q̄s cōditionis. ff. de do. cau. mor. ¶ Circa primam, q. Bar. aduerte q gl. quas allegꝫ Bar. sunt de directo cōtrario. nā gl. in d. l. j. vult, q quando relinquat alicui vltra modū taxatū iure in eo, pluri succedūt venietes ab intestato, & ibi habes casum, q quis decedit pro parte testat ꝰ, & pro parte intestat ꝰ, ſz alia gl. que est in l. nus nostrum. circa prin. ff. de reg. iu. vult, q residuū auferat fisc ꝰ tā q̄ ab indigno p reg. l. ex facto. ſ. Julian ꝰ. ſ. e. ſz cōiter tenetur i terminis. l. nostre. q in illo pluri admittant venietes ab intestato & nō fiscus. & ꝛsequēter ꝛs gl. in d. l. j. eo. qꝛ quando aliquis est icapax, sine suo delicto. ppio, tūc nō applicant fisco, ſz vadūt ad venientes ab intestato. ita tenēt gl. & doc. i l. ij. pꝛ. & illi tex. C. de her. inſti. glo. & doc. in l. hereditas. C. de his q̄b. vt indig. & ita cōcludūt cōiter doc. hic, & in d. l. j. de na. li. C. & ita teneas. circa secundā. q. Bar. no. istā deci. Bart. qꝛ bona, & vtilis est, † qꝛ ſz pꝛ in nullo possit instituere, & relinquere spurio, & tñ heres pōt instituere ilum spuriū etiā in bonis habitis a testatoꝛe. Pꝛio cū Bar. tenēt Bal. & indifferēter alij. Addit Pau. bona tex. in l. q Titij testamento. in prin. ff. de his qui. vt indig. Adde illud qd notabiliter decidit Bar. i l. Lucius. ſ. in testameto. ff. de leg. j. vbi decidit, qd si testator instituat vxoꝛē, & eā rogauit restituere post mortē suam illis, quibus sibi videbit, illa vxoꝛ pōt instituere filios suos spurios testatoꝛis. nec p hoc resultabit aliqua fraus. ſz in hoc vltimo alter & melius tenuit Bar. in l. fi. de ꝛs, quib. vt indig. ff. & pōdera, q dictū Bart. ibi videꝫ refragari. ns, q̄ tenet hic. Ita dicit ibi & gdā ponit cautelā, q testator instituat tēt tiū. Tertius instituat incapacem. Et dicit Bar. q istud nō caret suspitiōe. Adde etiam q frater legitim ꝰ, & naturalis in suo testameto pt Spuriū fratre instituere in omnib ꝰ bonis vndecūq; quesitis etiā paternis. ita dicit Bal. in l. eā quā. C. de fideicom. per glo. quā reputat sing. in d. ſ. fi. in auth. quib. mod. nat. effi. sui. Sed parcat Bald. illa gl. nō dicit, q frater possit instituere in bonis paternis ꝛtra decisionē Bar. hec est regula gl. & Bar. in d. l. Lucius. ſ. fi. Sed respondeꝫ, q Bar. ibi reꝓbat. Limita decisionem Bart. nisi apparet institutū grauatum fuisse de restituendo filio spurio vel tacitam fidem in fraudem accommodasse. l. non intelligitur. ſ. j. ff. de iure fisci. ſ. Lucius in testamento. ff. de lega. j. Idem tu idem cum Bartol. tenent Spe. & Jo. an. in ti. de succes. ab intest. in §. j. in ver. quid si pater instituit. Bal. in l. eam quam. C. de fideicom. & Alex. in consi. lj. in ij. vol. in c. viso themate in pꝛascripto. Tu autē aduerte, quod licet omnes ita teneāt, videtur mihi, quod ista decisio confundatur per regulas gl. & ibi Bar. in l. Lucius Titius. in fi. ff. de iure fisci. vbi per istā. l. ponunt reg. q qui non potest succedere ei, quem occidit, nec hꝫ dicetis in bonis, q habuit ab occiſo. Ita in proposito spurius qui non pōt succedere patri non poterit succedere heredi: nisi dicetis, q regula Bar. pꝛocedat, q̄n ex delicto suo quis pꝛohibet succedere. Sz ghidera: qꝛ Bar. ponit illā regulā p hūc tex.

¶ Naturalis. Adde Spe. ti. de suc. ab itest. Frāci. pꝛocell. in tracta. de duob. fra. i iij. parte. q. vlt.

1 z ter. iste nō loquit de delicto nisi ēt veīes constituere differē
1 tiam, q ibi Bar loquit ab intestato hic ex testō. ¶ Circa ter
tiā. q. Bar. dū querit nūquid spuri⁹ possit emere ab eo ꝛc. Ad
de, q glā d. l. qui testm. ff. de probat. qui fortioribus terminis
loquit, qñ spurius emebat immediate a patre: z nō constabat
de numeratione pretij, z reprobat Spec. in ti. de succes. ab in
testato. ver. quid. si pater ei vēdidit. Bar. in d. l. q testiñ. Bart.
z alij in l. j. C. de nat. liber. Aler. cōfil. xviii. vo. jū. inci. considera
tis hīs, que in themate narrant, vbi dicit, q cōiter illa glo. re
probatur: z ibi adde Aler. singu. limitant istā doctrinaz Bar.
z illā gl. qñ pater in testamēto cōsiterek se esse debitorē filij spu
rij cū iuxo de certa qtitate, puta de mille ducatis: z cō curre
rent verisimiles cōiecture, q de bonis spurij tm potuerit per
uenire ad man⁹ testatoris, puta si spurius erat mercator, z p
batur illū fuisse lucratū grāde es ex sua mercantia, tūc stat cō
fessioni patris cōfitentis in testō se habuisse tot pecunias. vl
tra alia allegat singulariter decisionē Salic. in l. si mater. C. de
rei vend. not. ēt regulā Bar. hic q facilius presumitur fraus
in contractib⁹, q in vltimis volūtatibus z gl. in d. l. qui testm.
dato. q sit sanus corpore eo, q facit testm, dicitur cogitatiōe
mortis turbari. Bar. in l. Aurelius. §. Cato. ff. de libe. leg. ideo
nō psumitur i illo actu in quo cogitat de morte, qd velit frau
dare, sicut in Zctibus. Confirmo, q: si confessio fiat in vltima
volūtate non hz locū exceptio nō numerate pecunie. gl. in l. j.
vt Bar. z alij. C. de fal. caus. adiec. leg. Adde q hz Bald. teneat
opi. Bar. p gl. in l. q testm. in prin. ff. de probati. vbi gl. dt totuz
Zrū eius q dicit Bar. q facilis psumit fraus in vlt. volunta
te quā in Zctibus. l. patronus. ff. de proba. tū Jm. reprehēdit
illā gl. per ter. quem alle. Bar. Bzeuiter tene op. Bar. cū decla
ratione, quā tradūt Dau. de ca. z Aler. hic, q si filius spurius
emerit rē, q fuerit patris, presumat fraus dūmodo cōcurrant
alie cōiecture: puta emerit oia bōa patris. iuxta. Lomnes. §. lu
cius. ff. q in frau. cred. Secundo, qñ emit p suppositā personaz
presumit facere in fraudē. l. pupillus. §. pen. z ibi no. Bal. ff. de
auth. tu. Tertio qñ emit incontinenti, q: q incōtinēti fiunt p
sumit psumptio fraudis inter psonas suspectas. l. si vērri. §. fi.
ff. in his q i frau. crē. Istas tres psumptiones pōit Bar. i l. in.
C. de repu. here. Quarto qñ nō interuenisset numeratio pretij
hz sola cōfessio, presumit fraus. Jn istis terminis loquit glo. in
l. qui test. in prin. ff. de prob. ita cōcludit cōiter cum opi. Bart.
¶ Ultra scribentes adde q opi. Bart. in quantū cōcludit, q
facili⁹ psumit fraus in Zctib⁹ q in vltima voluntate. istā cōcin
si. ego probo p alios optimos ter. nā habeo regulā, q phibitū
est Zhere cū officiali hūte magistratū vel officiū publicū pro
pter suspicionem fraudis. l. nō hz. ff. contrah. emp. l. fi. ff. de resc.
ven. l. aufertur. §. q a preside. z ibi no. Bar. ff. de iur. fis. z tamen
non est prohibitum per viam testamenti vel vltime voluntā
tis relinquere officiali vel instituere quemcūque officiales, ter.
est in l. non dubium. z ibi Bar. z doc. C. de testa.

a ¶ Compendio
sa. Adde Bar. z
Bald. in l, preci
bus. C. de impu.
z alijs substi.

b ¶ Frustra. Ad
de Dyn. z Joan.
An. i regula nul
lus. de regu. iur.
lib. vj. Rap. fulg.
consi. cl. inc. egre
gius miles.

LEX VII.

1 ¶ Substitutio que compendiosa dicatur, z nu. 11.
2 Substitutio facta per verba directa post pupillarem etatem nihil valet.
3 Dictio frustra significat actum nullum ipso iure.
4 Directa verba quando non improprianda.
5 Ille qui vocat vt substitutus nunquā admittitur vt coheres.
6 Voluntas testatoris semper debet obseruari.
7 Verba sic debent interpretari vt act⁹ potius valeat q annullet.
8 Instituris duobus qñ aditio hereditat. maneat in suspenso.
9 Que dicantur verba ciuilia directa.
10 Compendiosa quibus verbis fiat.
12 Obliqua substitutio non trahitur ad directam.
13 Substitutio facta in codicillis per verba directa valet vt fideicommissaria.
14 Juramentum appositum in testamento habet vim clausule codicillaris.
15 Testamentum conditum a patre inter liberos semper dicit intra se habere clausulam codicillarem.
19 Ardor liciti amoris idē operatur quod clausula codicillaris.
17 Verba directa in codicillis trahuntur ad fideicommissum. 18.
19 Institutio que non potuit valere a principio vt directa num quid valeat vt fideicommissaria. z nu. 28. z nu. 21. z 22.
23 Substitutio puberi facta an valeāt per. xxv. ann.
24 Substitutio quando resoluatur in vulgari.

Verbis ciuilibus. Diuidit i tres pres. Jn prima ponit vna decisio. Jn secūda ponit alia decisio. Jn tertia ponit ratio sc de decisionis secunda, ibi, sed qui
1 non admittit vt substitutus, tertia ibi ne fiat z. ¶ Premitto, q
9 substitutio cōpendiosa dicitur que fit post mortez alicuj⁹ sub
stituti: q: qñ testator substituit post mortē heredis, iste heres
pōt mori diuersis tpibus, z quocunqz tpe testator substituit.
Secundo habes premittere, q reperiuntur verba ciuilia di
recta, de quibus loquit ter. z illa dicūt verba ciuilia directa q
sunt inuenta a lege, vij. tab. vel ab alia lege ciuili. z iō appellata
sunt ciuilia z dicunt directa qñ importāt q substitut⁹ directo
z immediate succedat testatori. adeo q non habeat necesse ea
pere de manu alterius. pone exēplū. vt in gl. ita voluit declara
re Bar. in l. cēturio. in fin. q. j. l. c. ¶ Adde forte ter. q si verbus
institutū. ponat in additiōe. cōdō dz impleri in forma specifica,
tū verificat in substitutiōe. ter. habes ad literā. in l. mulier. §. fi.
z ibi Bal. ad hoc no. ff. de condi. insti. dicit q: dubium faciebat
2 ob. quam facit Bar. de l. hereditas. ¶ + Ro. ex prima parte re
gulā, q substitutio facta p verba directa post pupil. eta. nihil
vz. z ꝓr nō obliquat, z per ꝓīs nō trahitur ad fideicōmissum.
Jta pbat iste ter. dū dicit fieri frustra, non enim fiezet frustra si
valeret fideicō. imo cū maximo effectu. z sic no. hz Bar. j. in qō
ne q substō. q semel valuit, aut valere potuit iure directo nun
quā postea obliquatur, vt valeat iure fideicōmissi, nisi fauor
matris, vt est ter. fm cōem intellectū in l. precibus. C. eo, est ve
rū, q Jo. an. in c. si pr. de testamē. in vj. in nouella. z mouet per
l. precibus. C. e. quē sequuti sunt plures legiste, z canoniste te
nuit cōtrariū, q imo substitutio facta p verba directa z post pu
pillarē etatē ñ expirat, hz vz iure fideicōmissi. Et ad ter. respō
debat, qd verbū frustra, intelligat respectu directe, nec p hoc
excludit, qn valeat iure fideicōmissi. sed ista responsio, vt dixi,
nō euacuat inductionē istius ter. z istam op. Jo. An. refert, z la
te disputat Bar. in l. cēturio: vbi referus dicendum. Item iste
ter. facit. ¾ Bar. in l. j. in pe. q. ¾. eo. vbi si fuerit facta substituno
si filius meus decesserit intra. xxv. annos. talis heres esto, si fi
lius efficiatur pubes. licet pupillaris expiret, tñ vz, vt si de
cedat pubes hereditatenō adita. z sic nō sit frustra substitutio
de directa post pupillarem etatem. Jtē cōfunditur alia decisio
Bar. iū vl. q substitutio facta maiori, valeat in vim vulgaris,
ergo nō sit frustra ¾ istum ter. Quidā bonus doctor, rīde
bat q ille due qōnes Bar. pcedunt non adita hereditate. sed
iste ter. procedit adita hereditate, quo casu nullo modo valet
etiā in vim vulgaris. Jsta solutio est a directo ¾ istum text. ibi
frustra fieri. loquitur ergo ter. dū est in fieri: nō aūt quando est
in executione adita hereditate. ideo sustinendo Bar. tu respō
de, qd iste ter. loquitur quo ad substitutionē per quā succedit
pupillo, z in bonis pupilli. z sic quo ad pupillarē. secus quoad
3 vulgarē tacitā, per quā succedit testatori. ¶ + Secundo no. q
b hoc ter. tenendo communem sententiā, q dictio frustra b desig
nat actū nullū ipso iure. z q dictio frustra actū ipso iure nul
lum designat. est ter. vbi Bar. in fi. z ibi Jmo. in l. pen. §. ad cri
mē. ff. de pub. iud. Ad idē ter. in c. q: frustra. z ibi glo. z doc. de
vsur. no. Sal. i l. quāuis. C. de adul. Bemi. in c. j. de accusa. in vj.
Sed in Zium qd dictio, frustra, non importat nullitatē ipso
iure, sed ope exceptionis, habes duos bonos ter. in l. si fil⁹. in
prin. ff. de fideius. Ad idē est ter. in l. j. C. de non nume. pec. z ibi
gl. z Bal. i j. oppositiōe. z p ista iura Zium tenuit Bemi. ibi Zi
rius, in c. j. de iudi. i vj. Pro veritate tenēas, qd dictio frustra
de propria natura importat nullitatē ipso iure, vt in iuribus
primo allegatis, licet aliquando secundum subiectam materi
aliud importet vt in iurib⁹ vltimo loco allegatis. ita Zcludunt
Abb. z ceteri Mod. in c. veniens. de accu. Jo. de ana. in c. quia
4 frustra. de vsur. z ista est vera. z eam teneas. ¶ Tertio tu, pro
uecte, nota z considera super hoc ter. qd qñ substitutio fit per
verba directa qd verba no improprientur vt valeant iure fidei
cōmissi. z si dicerek qd verba debēt semper sic iterpretari vt ac
tus pot⁹ valeat q pereat. l. quoties. ff. de re. du. l. quoties. ff.
de ver. obl. reperio. q Are. in l. Tulio. ff. de ver. obli. limitat illā
reg. vt procedat qñ verba ex proprio aut saltem ex improprio
significatu possunt importare. ter. est in l. fideicommissa. §. fi fi
lio. z ibi Bartol. ff. de lega. iij. ad hoc no. Sed quando verba
nec ex proprio, nec ex largo significatu possunt ita intelligi,
tunc dispositio redditur inutilis. alleg. ad hoc text. in l. tuto
res. §. curatores testamento. z que ibi Bartol. ff. de administr.
tut. ¶ Videretur multi quod illa limitatio confirmaretur per
istum text. quia ille ter. nihil probat, neque Bar. quicquam di
cit. Iste text. melius facit, vbi substitutio facta est per verba
ciuilia, z directa ad denotandum, quod nec ex proprio, nec
ex largo significatu possunt obliquari. Tamē considera quod
quando substitutio fit per verbum, heres esto. z iste ter. loquit
ur delata significatione, comprehenditur fideicommissum.
imo appellatione heredis etiam in statutis comprehenditur
fideicommissarius, Bartol. in l. j. bonorum. ff. ad Trebellian.
Credo, quod ad istum text. melius respōdeatur considerando
quedam verba Bartol. in discursu legis, respondeo, quod re
gula

gula procedit, qñ actus nullo modo potest valere, sed in hoc
ter. vt dicit Bar. satis est, qa principio substo potuerit valere iure directo itra pup. etatē. tūc ex quo act⁹ nō er tot⁹ nullus, tūc nō hz locū regula supadicta. & hoc not. p limitatione illius regule: cū nō reperio a nemine in specie tactū. ¶ Quarto. no. ex 5ta parte hui⁹. l. ille q vocatur substitut⁹ nūp ad mittit vt coheres. ¶ Ex q̄ no. qnto corelarie fz Bal. Raph. & Pau. de Ca. q inter institutū. & substitutū nulla cadit ziunctio, & sic nō faciūt sibi partes p cōcursum. facit bene ter. quez alle. Pau. in l. lucius. prima. §. ti. j. ¶ Cōtra istā reg. q imo substitut⁹ admittat vt coheres: habes text. in l. si paterfamilias. & l. seq. §. ti. j. in §. si Justi. eo. ti. sed ibi est specialis casus propter errorē testōris vñ resultat repugnātia regularū. tū Raph. cu. tentauit subtilius rñdere ad illū ter. q substitut⁹ post aditam hr̄ditatē ab instituto nunq̄ pōt venire vt coheres. ter. est hic. nec ista regula nunqua fallit, fz anteq̄ adeat hr̄ditas bene substitut⁹ pōt venire vt coheres. ita loquit. d. l. paterfami. in termi
6 nis tū suis. ¶ Sexto principaliter no. ex ter. in vlt. parte. ibi
a ne fiat contra volūtatē, hic esse ter. no. qs voluntas testatoris[a]
semper debeat obseruari & ti ea seruata eius dispositio redda
tur inutilis, q̄ potius dz remanere dispositio testōris inutis
lis. q̄ q recedat ab ei⁹ volūtate. facit bū ter. in l. si quis a filio, i
7 pn. ff. de le. j. & ter. in l. pe. ff. de iniu. rup. ¶ Ex hoc ter. no. corelarie septimo fm Pau. de ca. hic, aliā limitationem ad regulā, q̄ superius dixi, qs verba dñt sic interpretari vt actus valeat & nō annullet: illa regula fallit, nisi fieret cōtra voluntatē
8 testatoris. ter. est hic. ibi ne fiat z volūtate. ¶ Octauo no. ex
9 ter. i fi. si filī⁹ nō habeat totū, hic esse ter. fm Rap. cu. & dicit, q
ante eū nemo ponderauit ad hoc. Et no. etiaz Pau. de ca. hic
videri casum, qs si vnus instituat pure, alius dat coheres sub
cōdōne, qs prim⁹ pendente cōdōe non dz habere totam here
ditatē, sed debet stare in suspenso, & sic solum admittitur ad
dimidiā. Patet in hoc ter. q̄ substitut⁹ dr cōdōnal⁹ institut⁹.
nam nō dat⁹ erat coheres: ergo si fuisset dat⁹ coheres nō fuis
set admissus institut⁹ ad totū, de quo habes gl. ordi. in l. ij. ff. si
pars here. pe. tradit p Bar. & doc. in l. plane. §. si cōiunctim. ff. de
leg. j. & fm ibi dicta per Bar. intellige istud no. ¶ Blo. primā
diuidit in tres. In prima timore zij ponit tres declarationes
ad ter. In 2da opponit. In tertia p viam no. ponit vnum di
9 ctū. 3cia ibi si mini⁹. Tertia ibi, z nota, q hic. ¶ In ea. gl. no
ex gl. tres cōclusiones. ¶ Prima q̄ dicant verba ciuilia directa declarari. & declarat Bar. in l. cēturio. in iij. q. j. eo. ¶ Secūdo no. ex ista gl. q cōpendiosa nō solū fit per verba q̄cunq̄ decesserit. fz etiam sine dictione q̄cunq̄ p ista verba si decesserit itra. xxv. annū. & sic qñ testōr vno certo tpe plures etates cōplectit. Probat ista cōclusio in l. cēturio. & ibi Bar. i j. q. firmat. j. eo. ¶ Tertio habes ex gl. q cōpendiosa substitutio fit etiā a pagano. zijū dicit gl. in rub. §. eo. concorda vtranq̄ glo. q cōpendiosa, put est propie spēs substōis de per se non sit nisi a milite. ita loquit gl. rub. sed sub cōpēdio pōt fieri a quocunq̄. & tunc non est propie species substitutionis de per se, sed est adiectio vt qualitas, vt declarat Bart. in l. centurio. in ij. q. vbi dicetur. j. eo.

10 **Adde** †Fortius & quarto, pbari ex ista gl. fm Rap. cu. hic q ēt subsō q̄ cōplectit tps pupillaris etatis
11 dicit zpēdiosa. ¶ †Adde 3z ipse nō dicat qd istud exprīesse firmat Bar. in l. precibus. C. eo. Bal. vbi vult qd si in pupil. substitutione nō apponat⁹ ouplex zdō, fz vna, qd ista est cōpendiosa limitata ad pupillarē etatē, hoc est si moriat intra. xiij. annum. dixi. in l. ij. §. eo. post alios dicē. in l. cēturio. j. eo. tū aduerte q iste ter. necessario nō probat. no. Raph. q̄ nō apparet in isto ter. de ista substōne cōpendiosa qd fuerit limitata ad tps pupillaris etatis, imo fuit facta vltra illud tempus. Et tenendo primum extra gl. Bar. apponit contra intellectum glo. Et solu. Bar. q̄ dat ad l. hereditas. §. de here. instī. prima fronte videtur seqni vnū mirabile, q si testator i nra lege dixisset, istituo filiū, & hūc ad xx. annos substituo casū. q casu tps ponitur fim plr, & sub simplici die: & sic stracto tpe stati admittent ab substitutione, ita prima fronte cātāt verba Bar. Istud stare nō pt: q semp substitutio ēditionalis institutio, siue exprimat zditio sine nō. li rōne legis falcidie intentiōes. §. q vulgo. ff. ad lega. fal. Hā ex pte ei⁹ cui fit substitutio, semp requirit extremū remotiuū, vt vult Bar. l. j. i pn. i iij. q. §. e. Tū ad zijū. l. hr̄ditas. pt plani⁹ rñderi ex medulla. tū Bar. hic, q hr̄ditas, loqtur, qñ ē dies certa, & pura, vt ibi ēt declarat Bar. & cui⁹ natura ē, vt
12 ñ suspēdat effectū iuris. l. cedere diē. ff. de v. sig. Et ista dies pura & certa reīcitur, & heres remanet pure heres: sicut arguendo de re ad tempus: quod est bonum argumētū. l. miles. ita de testa. milit. Si aliquis instituatur in certa re detracta mentione rei, remanet heres insolidū. l. ex facto. la grande. ff. de hered. instit. secus quando instituitur sub die incerta, vel sub cōditione. nam in hoc ter. tempus. xxv. ann. videtur certum. tamē habet conditionē, si pupillus intra. xxv. annos moriatur ante substitutum: & sic est incertum, an prius moriatur substitut⁹, & sic est incertitudo: ideo non detrahit. ¶ Bl. in verbo volūtatē. diuidit i quatuor. In pma declarat ter. in 2da ponit no.
12 In tertia op. & sol. in quarta rñ. tacite. q. ¶ In ead. ibi, sic ergo, no. q obliqua non trahit ad directā. Ista gl. meritus notasset ex ter. q substitutio nō trahit ad istōnē, quā notate, q obliqua nō trahat ad directū q ostēdo: q̄ si ter. loquerē de obliqua substōne, certe obliqua fideicōmissa valeret post xiij. annum: q̄ z minori & maiori licitum est substituere p fideicōmissum, & tū ter. dt, q non vz post, xiij. annum. glo. loquit de directa, nisi saluādo gl. diceris, q glo, i ver. obligeā. in l. 2cevola. j. ad gl. Treb. alleg. hic in gl. non intellexerit. de fideicommissaria substitutione, sed intellexit de obliqua p 2da institutione. dt & tū Bar. q istud no. pōt dupliciter accipi ex isto text. vt hic p eum. Sed iste inductiones Bar. sunt valde a remotis. Subdit Bart. q est dare casum, q substitutio aliqua trahat ad directam, vt hic per eum concurrente duplici fauore. s. fa
uore militis. & libertatis, vt declarat etiam Bar. in l. j. in ij. ef- a
fectu. s. eo. Bar. arguendo a speciali probat conclu. gl. Itē cō
clu. gl. probat p opi. ter. in l. coheredi. §. cum filię. ver. q ñ here
dem. j. eo. quem ter. alle. originaliter Luma. hic aliū casum spā
lem ponit Bar. in l. querebat. p istum ter. C. de test. mil. qñ constaret expresse de voluntate testatoris. & sequunt Pau. de cas.
Ang. & Bal. ¶ In ea. gl. ibi. vt q̄ in codicillis. Istā gl. approbant & cōmēdant doc. hic. & dicunt esse valde no. & signādam.
Ex qua gl. in illis verbis: vt q̄ i codicillis, habes elicere duas
13 conclusiones. prima in specie. secunda est generalior. † Prima conclusio est, q substō facta in codicillis p verba directa vz, vt fideicommissaria. Idē tz gl. i l. j. ff. de iur. cod. & no. valde istā conclusionē, cum in testō. quasi semp ponat clausula codicillaris, illa clausula opabit, vt semp illa substitutio valeat iure directo p fidei. ita i specie limitant istum ter. Bal. Pau. & Ang. hic, vt hic p Alex. in j. no. & plenius in l. centurio. j. eo. Prō ampliatione istius reg. no. tres no. casus, qui important vim clau
14 sule codicillaris, etiam qñ testator eam nō apponeret. † Primo qñ in testamēto adesset iuramētū. nā iurām hz vim clausule codicillaris. ar. l. cum pr. §. filius matrē. ff. de leg. ij. & p illū ter. in specie quod iuramentum z in testamento habeat &c. firmat expresse Bar. in l. si quis. prō eo. ti. ff. de fideiuss. Idem Bart. in l. eam quam. in vj. casu. C. de fideicommiss. & Abb. in c. cum contingat. de iureiu. ¶ † Secundus not. casus est in testamento
15 condito a patre inter liberos, semper tale testamentum inter se dicitur habere clausulam codicillarem. gl. est reputata sing. in l. coheredi. §. cum filie. in ver. non valuit in fin. & ibi ad hoc no. Imo. & Mod. j. eo. Imo. in c. Raynutius. de testa. & Alex. in l. hac consultissima. §. ex imperfecto, in fi. C. de testamen. & in l.
16 fin. C. de codicil. ¶ Tertius casus est † quando in testamento instituereturpersona valde dilecta testatori. nam ardor liciti amoris idem operatur qd clausula codicillaris, ita dicit sing. Bal. in l. si iure. C. de testa. manu. p text. in l. in testamēto. ff. de fideicom. lib. tamen dicit, quod istud non ponit pro comitanti, fz habes Lud. ro. qui hoc exprīesse dicit in consi. cxxix. qo inci
17 pit amplissime doctor. ¶ † Secunda conclusio glo. & generalior est, quod verba directa in codicillis trahuntur ad fideicōmissum. Pro ista conclusione Bar. alleg. duos ter. vt hic per eum. Jac. de Are. tenebat contrarium, cuius opi reprehendit Bar. post Old. tribus optimis fundamentis. tamen secundum dictam. l. quoniam indignum. non est bonum: quia ille text. non probat.

Adde Qd 3z cū opi. gl. & Bar. transeant scribētes indifferēter hic: tamē reperio, q opi. Jac. de are. sequitur Jo. An. in c. si pater. in gl. magna. de testamen. in vj. nouel, vbi confirmando opi. Jac. de Are. subdit quod in d. l. 2cevola, substitutio in codicillis erat facta per verbum commune, patet quia text. ibi dicit ei que in codicillis substituit. verbum substituit est commune ad directam & fideicommissariā: vt vidimus no. per Bar. & doct. in l. iam hoc iure. supra. eod. merito ibi valet iure fideicommissi. Adde quod istud idem dicit glos. licet Jo. an. non dicat gl. instī. de vul. sub. in prin. in gl. j. & glo. in §. qua ratione. in glo. magna, ad finem. instī. de pupil. substit. expresse Bar. in l. non codicillum. C. de testa. tenet audacter contrarium per fundamentum Bart. & Old. cui non cadit respon
sum, quia si ibi fuisset facta substitutio in codicillis per verbum commune de rigore iuris valuisset, & ter. dicit cōtrarium.
¶ Hec ob. q̄ ter. ibi, in prin. dicat ei que substituit, ibi est verbum prolatum a lege, non autem dicitur quibus verbis viis sit testator, & sic teneat opinionem glos. & Bartol. pro clara,

¶ Testatoris. Adde ter. in c. vltima voluntas. xiij. q. ij. & in l. j. de testamen.

18 saluis tamen his que statim dicētur. ¶ Jn ead. gloss. ibi vel
propter suam personam. ¶ Ho. ex ista parte gl. q quando substi
tutio defecit ex defectu persone testantis, vel persone substitu
ti: tunc trahitur ad fideicōmissariam, ꝛ ratio q; quando sub
stitutio non potuit vnq; valere iure directo sustinet vt valeat
iure fideicōmiss. gl. est hic, ꝛ in hoc ista gl. est sing. ꝛ melior de
iure fm Bal. ꝛ Jmol. ꝛ Mod. hic. Pondera ergo, quod si di
recta substitutio aliqñ potuit valere vt directa, illa nūq; trahi
tur ad fideicōmissu, ſz qñ a principio nunq; potuit valere vt
directa illa vz vt fideicōmissaria, q; fit rō diuersitatis, statim de
clarabo. ¶ Jurta istam gl. ꝛ eius conclusionez Bar. p10 eius
intellectu format duas gōnes, ꝛ vnā op. cū opi. Bar. ꝛ gl. trā ſ
19 eunt cōiter oēs hic cū cōcor. traditis hic per Alexā. ¶ P10
excutienda veritate gl. ꝛ eorū q; tradūt doc. ꝛ Bar. hic reassu
mo in dubiū illud, qđ gl. ꝛ Bar. ponunt p10 cōstante, nunquid
institutio vel substitutio, q; non potuit valere a principio nec
valuit nec valere potuit vt directa, nunq; valeat vt fideicom
missaria. gl. Bar. ꝛ cōiter doc. tenent, q; sic. ¶ Cōtrariā opi. te
nuit subtilissim⁹ Raph. cu. hic multis fundamētis q; formal'r
refert Alex. hic. ꝛ in l. j. §. fi qs ita. de ver. obli. ꝛ sequitur istam
opi. ꝛ nihil addit de silo. ꝛ tenuit et do. Mathesil. nō. suo. ex l.
viij. ꝛ ſz Rap. multa fundamēta allegat: ista difficultas restrin
gitur ad duos tex. Jn primis dicit Raph. q; cōtra cōem sen
tiam strictū tex. i ista. l. vbi dicit text. quod substitutio post
xiij. annū nō vz, ergo nec iure fideicōmissi, ꝛ si diceres iste tex.
loquitur, qñ substitutio directa fuit facta in pupillo, quo casu
a principio valuit iure directo: merito postea annullatur ꝛ nō
vz iure fideicōmissi: q; dicit ipse q; istud est sommiare ad tex. q;
i isto tex. nō apparet q; esset pupillaris. Et si diceres, quare fa
ciat mētionē de xiij. an. rñdeo, q; testato⁹ potuit vt in l. centu
rio. j. e. ¶ Scdo si iste tex. loquerek de pupil. substitutione ēet
de idubitabili i vltia parte. cui em dubiū, q; substitut⁹ nō admit
terek vt coheres, ad hoc ergo vt sit dubitabilis, dz intelligi, qñ
fuit fcā maiori. ꝛ vsq; ad certū tēpus. Cōfirmat Ale. q; si sub
stitutio, q; semp fuit nulla, sustineret, vt fideicōmissaria, ꝛ obli
queť, q; to ꝛ forti⁹ obliquabit illa, q; a pncipio valuit p regu
lā. l. pe furioso. ff. de his q; sunt sui vel alie. c. quēadmodum. ff.
de iurei. ¶ Scdo mouet Raph. p tex. forte de quo semp dubi
taui i l. si seru⁹ legat⁹. §. si seru⁹ alien⁹. ff. de le. j. vbi dr tex. q; si te
stato⁹ relinquit libertatē directā seruo alieno: ista a pncipio
nō valuit nec vz ēt iure fideicōmissi. Pōdera ergo, q; ibi ē tex.
forti⁹ ꝫ cōclusionē gl. Bar. q; dispositio a principio nulla, etiā
fauore libertatis nō trahit ad fideicōmissariā, vt valeat: ergo
minus trahetur fauore substitutionis. Jnstringe fortius illuz
tex. nam ego habeo, q; fauore libertatis, vt legatum libertatis
valeat verba obliqua efficiūtur directa. l. Antoni⁹ p ius. ff. de
fideic. liber. Bar. in l. querebatur ꝛ l. neqz enim. ff. de testa. mili.
ergo fortius libertatis fauore, vba directa deberent obliqua
ri, ꝛ valere iure fideicommissi. illud est facilius: ꝛ rationem assi
gnat Bal. ꝛ Pau. La quia obliqua se habent in minus, direc
ta in plus. Unde facili⁹ directū descēdit in obliquum, quam
econtra, quod obliqua valeat ꝛ ascēdat, vt directa, q; est plus:
ergo multo magis si relinquatur libertas directa, deberet va
lere iure fideicōmissi: ꝛ tamen cōtrariū dicit text. in d. l. si seru⁹
legatus. §. si seruus alienus. Si ergo materia libertatis dire
cta, que nō pōt valere vt directa, non tñ valet vt obliqua, ergo
multo minus in alia p10 materia. Sz omissis nullis aliis solu
tionibus, quas. j. referā, respondeo tñ nūc reddit, ꝛ clare, q; in il
lo. §. si seruus alien⁹, ideo nō valet legatū libertatis directū in
vz fideicōmissi: eo, q; testato⁹ alibi relinquerat libertatē seruo
alieno, ꝛ illū seruū alienū alij legauerat, ꝓpter illud legatuz tol
litur p̄sumptio, q; testato⁹ noluerit legatū libertatis iure fi
deicōmissi. P10 hac solutione de text. formalē. in l. generaliter,
§. si quis seruo pignorato. ff. de fideic. liber. vbi dicit tex. quod
si seruo alieno pignerato relinquatur libertas directa, fauore
libertatis illa libertas obliquatur. Ratio, quia nemim erat
legatus: sed si fuisset legatus, non valeret etiam iure fideicom
missi. Pondera etiā, q; ibi est tex. q; etiā fauore libertatis ver
ba directa nōn impropriantur, vt actus valeat. Ergo multo
minus debent impropriari vbi cessat fauor libertatis, ꝛ de il
lo tex. facit magnum festum in l. centurio. Item contra cōmu
nem ego allego ibi text. in l. Stichus, seruus. ff. de manumi. te
sta. vbi text. ad literam distinguit totum, ꝛ ecōtra eius, quod
voluit gl. ꝛ Bar. hic. nam si legatum libertatis a pncipio va
luit, dicit tex. quod postea facilius sustinetur iure fideicommis
si: secus quando nullum casum vtilem habet. Et tenendo istā
partem non obstant tex. allegati per gl. ꝛ Bart. in l. ex facto. in
princi. ff. ad treb. ꝛ in l. filiusfa. de leg. j. quia respondet Raph.
q; nihil facit: q; ibi verba directa erant prolata i dispositiōez
fideicommissariam, naz testato⁹ ibi fideicommiserat heredi vel
rogauerat, vt Titium heredem faciat, quo casu apparet, quod
voluit valere iure fideicōmissi. l. querebatur. ff. de test. milit. ad
d. l. scęuola. Rap. mihi respondet, Alex. respondet, sed nescio q
rñsio sit. ¶ Ego teneo opi. cōem etiam in puncto iuris, ꝛ ſcſa
20 cio duas formales conclusiones. ¶ Prima est, q; substitutio
directa, q; a principio valuit aut valere potuit, vt directa, po
stea infirmatur. ꝛ nō vz iure fideicōmissi. tex. est in hac. l. ineui
bilis. ¶ Nec obst. illud, q; subtiliter dicit Raph. q; non appa
ret in isto tex. q; iste filius esset pupillus, q; dico, qđ est diui
nare, imo qđ tex. ꝓprie loquit⁹ in compendiosa facta a pupillo.
Probo q; alias supuacua fieret mētio in tex. qđ esset filius, vel
q; esset pr̄. Probatur q; in nulla substōne curat, q; sit pater,
vel filius nisi in pupillari, ꝛ in exemplaria. ad hoc, vt text. non
superflue loquatur de patre vel de filio qui substituitur habe
mus necessario dicere, quod ista cōpendiosa fuerit facta pu
pillo, nec pōt dicere, q; hic ponatur contingentia facti q; esset
refugium miserorum, quia iurisconsultus ponit regulam, non
21 aūt dicit casum. ¶ Secunda cōclusio est, quod substitutio
directa q; a principio nunquam valuit nec valere potuit dire
cto semper valet iure fideicōmissi per tex. optimū. in l. Scęuo
la. ff. ad treb. inducēdo, vt per Bar. hic. per l. cuz qs. §. Scio.
ff. de leg. ij. ꝛ si diceretur, que est ratio diuersitatis inter istas
cōclusiones, quod substitutio, que semel valuit, nō sustinet po
stea iure fideicommissi. sed illa, que non valuit, sustinetur, non
reperio declaratum in specie. sed credo quod ratio sit q; debet
fieri interpretatio vt voluntas testatoris que alias nullo mo
do potest valere, valeat p10ut potest iuribus, vt s. secus si vi
positio non fit in toto inuisida: quia si a principio valuit, sa
tis est. ¶ Confirmatur communis sententia per regulam vul
garem, quia in dubijs opi. in iudicādo tenenda est opi. que fa
uet vltime voluntati. l. si pars. in princi. ff. de inoffi. test. ¶ Sum
ct⁹ est rñdere ad l. seru⁹ legat⁹. §. si seru⁹ alien⁹, qui confundit
omnia p̄dicta, semper dubitaui de illo tex. reperio q; Alex. in l.
centurio. j. eo. respondet dupliciter ad illum text. Primo resp.
quod ibi testato⁹ fuit in culpa in non emendo seruum alienū.
vnde ratione culpe testatoris vitiatur ex toto datio libertatis
vt etiam non valeat iure fideicōmissi. ſz quia ista sol. non pla
cet sibi, respondet secundo ꝛ peius. Nam dicit quod ibi testa
to⁹ fuit in culpa disponēdo per verba directa debebat vti ver
bis communibus. Sed ista est peior prima: q; etiam in casu no
stro testato⁹ fuit in culpa, quid respondēduz. Ego valde dubi
to, tamen respondeo altero de tribus modis, ꝛ considero con
tra illum tex. est alius tex. qui decidit in contrarium in l. gene
raliter. §. si quis seruo pignorato. ff. de fideicom. lib. Respōdeo
quod isti tex. non sunt contrarij. sed loquuntur in terminis di
uersis. Primus loquitur quando relinquitur seruo alieno, sed
in l. generaliter. §. si quis seruo. loquitur quando seruus erat
testatoris, hoc est erat pignoratus sibi. ¶ Dices tu, quod iste
non est tollere obiectum sed concordare illos text. Respon.
text. in illo. §. si seruus alienus, loquitur quando testato⁹ lega
uit directo seruo alieno libertatem: ꝛ illum seruum legauit al
teri. ista non possunt simul stare. ꝛ ꝓpterea dicit tex. quod et
quo relictum libertatis directum non valet, non valet illud le
gatum seruū. ibi ergo dispositio directa non valuit, ideo non
trahitur ad fideicommissum propter aliam dispositionem te
statoris super eod. que illi repugnat. vel aliter respond. quod
text. ibi loquitur. quando dispositio potuit a principio valere
in potentia, sed in casu nostro quando mater substituit pupil
lariter filio, vel quando substituit pupillariter extraneo, ita
substitutio nec actu nec potentia vnquam potest valere. sed in
casu. d. §. si seruus alienus, illa dispositio potuit valere. Po
ne quod testato⁹, vel potius heres emat seruum, vel aliter
acquirat, illa dispositio potuit conualidari, ꝛ istud sufficit
siue directa actualiter valuerit, siue potētia valuerit, illa nun
quam obliquatur. ¶ Considera tamen propter regulam ca
tonianam: ꝛ sic tene opinio. Bartol. ꝛ communiem. ꝛ credo qđ
22 in puncto iuris sit verior. ¶ Secundo querit Bartol. pone
quod substitutio pupillaris fiat a patre filio maiori, nunquid
obliquabitur vt valeat iure fideicommissi: Clarum est, quod
pupillus non potest substitui. Concludit Bartol. quod sub
stitutio pupillaris facta maiori a patre non valeat etiam iure
fideicommissi. questionem Bartol. tenet Ray. Salic. ꝛ Paul.
de Cast. hic sed Jo. de Imo. tenet contrarium subtilius con
siderans. nam pupillaris substitutio sit sub conditione si filius
decesserit in pupillari etate, sed cum iste filius esset maior ista
conditio est impossibilis de presenti, sed regulam habemus, q;
dispositio, que sit sub conditione de presenti impossibili reiici
tur, ꝛ non vitiat actū. tex. est no. in l. si mea mater. iuncta gl. ff.
de her. instit. ad idem tex. in l. cum tale. §. pen. ff. de condit. ꝛ
demon. gl. ordinaria ꝛ ibi Bar. in l. j. in fi. de condi. instit. ꝛ est re
gula in l. obtinuit. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ per hoc dicit non ob
stare

stare.l.Titio cum moriet̃ur.ff.de vsufr.q; dicit Jmo.z bene q̃ ideo dispositio non cõfertur in tempus impossibile,imo potest euenire:q; poterat,eueniẽte tẽpore mortis,ſz i casu nostro cõfertur in tps q̃ impossibile est euenire quo casu remanet dispositio pura z valida. Ista opi. Jmo.cõtra Bar.mihi magis plz:z tenẽdo eam rũdeo aliter ad l.Titio cũ moriet̃,qs ve rũ est,q̃ ille idẽ act⁹ nõ põt incipere vnde dz finiri illo tpe quo incipit,q; vsufructꝰ finit morte,ſz nos loquimur in diuerso q̃ctu,z i diuersa substitutiõe pupillari q̃ extinguit̃ per aduentũ pupillaris etatis,illa substitutio ñ pt icipere a maiori,ſz ō ista
23 nõ tractamus:sed de fideicommissaria. ¶ †Aduertendum est autẽ,q̃ si filius esset maior xiiij.annis,minor xxv.si iste filiꝰ fuerat maior,z testator ita substituit,si decesserit i pupillari etate substituo caiumisto casu teneo fortius contra Bar.q; pupillaris etas itelligit̃ isto casu p etate,xxv.anno.ad hoc vt saluet̃ dispositio testatoris,tex.est in l.cum filio.i ver.pe.ff.de le.iij.vbi legatum factum impuberi minori xiij.xxv.annis cum ad puberẽtatẽ peruenerit:intelligitur de etate,xxv.anno.facit tex.in l.pr̃ Seuerinã,ſ.conditionum verba,ff.de condi.z demon.q; ꝓba debent itelligi ſm qualitatem persone ad quam referuntur.l. plenum.ſ.equitij.ff.de vsu.z habi.z istud vltimum etiam tenet
24 Bar.hic.z credo q̃ decisio Bart.possit procedere. ¶ †Jtẽ z tertio aduerte qs decisio Bar.posset p̃cedere quãdo clare apparet q̃ est facta pupillaris substitutio:tunc ſz eã nõ obligat. secus si verba essent dubia,que videntur sonare in pupillarem substitutionem:quia si fiat maior vel extraneo resoluitur i vulgarem substitutionem,tex.est in l.fi.C.de her.inst.z firmat glo. hic.in fi.q̃ omnes sequunt. ¶ Ultimo contra predicta omnia Bar.formar difficilem oppositionem.

LEX VIII.

1 ¶ Substitutio pupillaris quomodo possit fieri.
2 Conditio que non faciat actum conditionalem.
3 Clausule dissimiles forma,que,
4 Quisquis verbum quando facit conditionem.

1 **Q**Ui liberis. ¶ †Substitutio pupillaris pt fieri pure,z sub cõditiõe extrinseca,z si fiat pure nõ requirit,q; substitutꝰ sit hr̃s pr̃is,sec⁹, si fiat sub ista additiõe, si heres erit ex paterno.h.d.vsq; ad ſ. hec verba. Diuidit in tres,aut tria dicta ponit. secũda ibi sub additione, tertia ibi cui simulo. ¶ Jo.primo ex isto tex.ibi pure sic,q; conditio que inest facit actũ conditionalẽ. Jmo.contra⁹, ſz illa conditio extrinseca sit talis,que impediat trãsmissionẽ, l.si ex pluribus.ff.de suis,z legit.z in hoc vltimo ozit Raph. cum.sing.sed ad hoc vltimũ clara est respõsio,q; istud est ex cõi naturã hereditatis,que reputat nõ aditur, vt non trãsmittat.l.j.ſ.i nouissimo.C.de cad.toll.z per istũ tex.tc. Ex qua infert Ang.Jmo.z Mod. qõd ille dicit simpliciter respondere positioni qui rñ.sub additione,que tacite inest de natura ipsius actꝰ de quo traditur in l.j.ſ.e,in pr̃n.in l.Gallus.ſ.j.ſ.de ii.z poss. ¶ Secũdo nota ex isto tex.in ver.sub cõditione,nihil subaud, ad tex.hic videri,tex.quẽ ego nouit er ad hoc põdero, q; i teritamẽtis,z verbis adfirmatiuis cõditionaliter platis inducitur dispositio,z institutio,vt per ista verba si heres erit, inducitur institutio vt hic:ſz secus sit in verbis negatiuis cõditionaliter platis:q; illa nõ inducunt dispositionẽ, nec institutionẽ.l.ex facto etiã.ff.de her.instit. Contra tamen istud notat,facit tricare gula:quia ea,que sunt in cõditione nõ sunt in dispositione, cũ cõditio nihil ponat in esse,l. si quis sub additione dãdo.ũ decẽ. ff.si quis omi.caus.teita per quã regulã vide qõd dicit Bal. in rub.C.de inoffi.z substi.in pe.q. Cogita si posset dici, q; istud sit quasi in necessariũ antecedẽs substitutionis: q; ex quo testator dicit,si Titius mihi heres erit,substituo eũ pupillo,tãquã necessariũ antecedẽs per ista ꝓba:ſz cõditionale videtur eu in
3 stituere. ¶ Tertio diligẽter no.ex isto tex.in ver. † cui simulo, iuctis gl.q; iste due clausule,si Titius mihi heres erit,vel quisquis mihi heres erit,sunt idẽ quo ad effectu.ſz dissimiles quo ad formã verborũ.ex quo no. Bar.z doc.q; per omnia est idẽ nõ dici simile.q; nullum simile est idẽ.l.qõ Herua ff.de posi.z dicũt philosophi melius,q; similitudo magis dicit ſignificare ꝓpinquitatẽ q̃ idẽtitatẽ,ſz qũ dico sunt idẽ quo ad effectũ,vtẽ tex.sed diuersa quo ad verba: illo respectu dicunt simula: isto respectu sunt diuersa.z dicũt Bal.z Ang. hic melius declarare q; alibi quid dicat simile,nã duplex est similitudo: vno modo penes effectum,sed vbi in oibus est cõformitas ibi est identitas. ¶ Quarto no. ex isto tex.fm Bar.z doct.q; distributiuum quisquis iunctum verbo futuri temporis facit conditionem:z est ratio: quia conditio dicitur que de futuro habetur ad esse z nõ esse.ista ozatio est huiusmodi.facit.l.Stichũ q meus erit.ff.de leg.j.l.nuper.ff.de leg.iij.de-

clarat late Bar.in l.j.ff.de condi.z demon.sed vt melius consideres do tibi tex.in contrarium,vbi ista verba quisquis mihi heres erit,non faciunt conditionem.l. Trebatius. in pr̃n.ff.de her.inst. vbi gl.opp. ne isto tex.z resp. vbi videbis. Ex cuius responsione datur limitat io ad istam regulam.

1 ¶ Substitutio pupillaris her.testatoris quo intelligatur.
2 Verba,quisquis mihi heres erit,quomodo intelliguntur.
3 Verbum simpliciter prolatum quomodo intelligatur.
4 Statutum de vindicando quomodo interpretandum.
5 Qui succedit medio alterius potest dici simpliciter heres.
6 Heres qñ profertur a testatore,intelligitur de primo hr̃de tiñ.
7 Substitutus pupillariter admitteretur per illa verba quisqs mihi heres erit.
8 Qualiter heres heredis admittatur ex substitutione pupilli.
9 Verbum videtur importat veritatem,z fictionem.
10 Compromissum factum sub nomine dignitatis an z quando transeat ad successorem in dignitate.
11 In compromissis non receditur a persona.
12 Executio testamentaria sub nomine dignitatis transit ad successorem in dignitate.
13 Institutio pauperum eligendorum qui intelligenda.

1 **ſ. Hec verba.** †Substitutio pupillaris facta de hr̃dib⁹ testatoris intelligit de his qui immediate sunt hr̃des ex iudicio defuncti,z nõ p mediã psonã alteri⁹,z vocant̃ p hereditarijs portionib⁹.h.d. vsq; ad fi.z ſz tres partes.Scda ibi.z ideo.Tertia ibi partes quoq;. ¶ Jo. primo ex isto tex. q̃ illa verba generalia,quisquis mihi heres erit,intelliguntur de his,qui immediate ex testo sunt heredes. nõ autem medio alterius.ideo pr̃ z dñs, quibus q̃rit hr̃ditas per filiũ,z seruũ,nõ dicunt heredes ex testo immediate,z ex iudicio defuncti,ſz medio alterius.sic ex dispositione legis sumit heres heredis. Ratio diuersitatis vltra tex.est de mẽte Bar. j, q; illa verba deferuntur ad primum immediatũ heredẽ quem testator preiudicatur habuisse ex affectione, non autẽ ad eum qui non venit ex iudicio testatoris,sed ex dispositione legis.

Adde Qs p istũ tex.Bal.in plurib⁹ locis tradit regulã †q; ꝓbũ simpliciter platu i materia iudiciorũ intelligitur per pr̃⁹ z nõ p posteri⁹. ita p istũ tex.tradit regulã Bald.l.j.C.de suc,edi.z p hoc infert i specie q; statutũ loquens de patruo simplr intelligit de patruo magno:q; verba sunt intelligẽda p primus,z nõ per posterius. ¶ Secõ adde q̃ p istã legẽ,z illã reg.dicit Bal.in l.vt vim.ff.de iuit.z in.vbi determinat Bal.qs statute statuto,q; liceat offenso facere cõpetentem vindictã itelligit de immediate offenso,nõ p mediã psonã eius vt si offenditur filius,nõ itelligat̃ pater.q; verba debẽt itelligi p pr̃⁹,z nõ p posteri⁹.z no.q; tale statutũ est Bononie. ¶ Tertio adde alio q̃ no.Bal.in l.cũ ita.ſ.in fideicõmisso.in fi.repro bara gl.ibi.ff.de le.ij.pone,q; testator grauauit heredẽ p fideicõmissum,q; restituat hereditatẽ fratribus suis,vel substituat fratres,pone,q; erãt tres fratres testatoris: moritur vn⁹,superstite filio,nũquid filius fratris veniet ad fideicõmissum cũ aliis fratrib⁹,gl.tz ibi in ver.nominatus.q; sic.Bal. ibi determinat pr̃ũ.eo q; maior cẽsẽt adfectio ad fratrẽ,q̃ ad nepotem fratris:vnde ꝓba substi.debẽt itelligi p primus,z sic fm priorit̃ grad⁹, Idẽ cũ Bal.tz ibi Raph.cu,i cõsi.vij. inci.mulier iuramẽtum marito.Fran.de Are.in cõsi.clxij in c.diligenter z mature discussis. Idẽ tz Alex.cõsi.ccxij.in ij.vol.in c.conideratis.in consil. iiij.in iij.vo.inci,ponderatis verbis testamenti. Sed aduerte, q; gl.ori.ibi tenet contrarium.z ibidem Jo.de Jmo.z Pau. de ca.z plures alij per eos relati.Consuluit Ale.ibi ꝛtrarius. in consi.xxvj.in iij.volu.incip.videtur fortasse. ¶ Quarto adde tex.z ibi no,Bar.in l.hoc legatũ.ff.de le.iij.vbi no.Bar.q; qñ verbũ põt intelligi p primus,z posterius, semp dz intelligi per primus. Ad idẽ tex.i l.legatis.ff.de le.ij. ¶ Quinto ad istã regulã facit regula philosophi q̃ vbi aliqd dr̃ de duobus, de vno p primus,de alio p posteri⁹:itelligit de eo qõ sit p primus,refert z sequitur Signo.de homodeis in cõsi.xxix.inci.in Bladalisie. ¶ Sexto adde text.in l.q heredi.ſ.cum hr̃ditas.ff.de cond.z demon.vbi cõditio dandi que impleri in persona heredis intelligit in eo q; per primus est heres,non aut qui in secõ est effectualr hr̃s iudicio testatoris. ¶ † Secõ no.ex tex.ibi,non ois q; pr̃i hr̃s extiterit q; q succedit p mediã psonã alteri⁹ põt dici simplr hr̃s:ideo p̃cederet libellus in quo qs asserit se hr̃de alicuius,dato q; immediate non fuerit hr̃s,ſz p psonam filij, vel serui hic appellatur heres.firmãt Bar.z doc.p illum tex.in l. fi.C.de her.inst.cum infinitis concor.vt ibi per Bal.z Ang.in l.ij.ff.de peti.her. Bar.in l.si qs filium.ſ.j.ff.de ac.her.z in l.pa
6 terfa.ſ.j.vbi dicetur.j.eo. ¶ † Tertio no.ex hoc tex.fm Bal. Ange.z Pau.q; qñ terminus hr̃s,pfertur a testatore,intelligit̃ de primo hr̃de tiñ,z non de herede heredis:secus, si proferat̃

a iege.vel a statuto:q2 appellatione hr̃dis intelligitur nedũ de p2io ꝙ de oibus in infinitũ.l.sciẽdũ. §.hr̃dis app.ff.de ver. sig. istã doc.reprehendũt Jm.z Bod.per text.in l.in annalib⁹.C. de leg.in l.ii.C.de her.inst.vbi verbũ heres,pferr̃a testatore, z tamen intelligit de hr̃dibus in infinitũ,z propterea aliter rñ debat Jm.q hec dictio, heres,pfertur a testatore sub 2dõne: z q2 cõditiões debẽt ipleri in forma specifica,merito intelligi tur de p2io hr̃de.Vera so.est ista,reiecta ea,quã ponit Raph. cu.hic.q in l.i annalibus. loquit, qñ testator facit mentionẽ ꝺ heredib⁹ alteri⁹,z nõ de suis:quo casu verũ est.q nõ solũ intel ligitur de p2imis,ꝫ in infinitũ:q2 nõ est ibi rõ,quare testator i tellexerit magis de heredibus p2imis,quã de alijs: q2 fortasse nõ magis cognoscebat p2imos quã alios.Sed nos loqmur,qñ testator facit mẽtionẽ de hr̃dib⁹ pp2ijs,tũc eñ itelligit de p2i mis ad quos p̃sumit habuisse affectionẽ.ita logit tex.hic.z ita ẽt dicebat Bal.i l.fi.i iij.op.C.de he.inst.z ꝺ hac materia ẽt ap pellatione heredis añ intelligak de p2imis an succeſſiue,ponit late Bar.i l.Ballus.§.etiã si parẽte.ff.de lib.z posth.z ibi dice tur. ¶ †Quarto põdera text.in ver. quia non ex iudicio.dicit Bar.esse simile tex.in l.j.§.nõ solũ.el j.ff.vt leg.no,caue.z p hoc ifert Bar.q substitut⁹ pupillariter, qui est heres hr̃dis ex iu dicio testatoris,cũ iste habeat affectionẽ testatoris,bñ admit teref p illa r̃ba, quisquis mihi heres erit.Et,ne equoces, ꝺcla ro pone testator ꝫ duos filios impuberes, vbi substituit pu pillariter Caiũ, alij filio fecit substitutionẽ hoc mõ q5qs mihi hr̃s erit.sit hr̃s filio meo.nũquid ille p2im⁹ veniet ad substitu tionẽ.Bart.ꝺt,q sic.ad hoc alle.optimũ tex.in l.pateria.p2imis tabulis.j.eo.Istam opi.Bar.tenet Sal.Raph.cuma.Pau. z Alex.hic.P2o opi.Bar.alleg.Raph.cu.bonũ text.in l.si pu res.ff.de leg.iij. ¶ Jn contrariũ contra Bar.allegat fortẽ tex. in l.si quis cum testamẽtũ nullum.iuncta gl.in ver. peruentu ra,de iur.codi,vbi legatũ relictũ per ista verba, quisquis mihi hr̃s erit nõ cõprehẽdit substitutionẽ. Bar.z doc.ibi respondet quod illud est:q2 testator dixit,quisquis mihi heres erit ex iti tutiõe,vel quisquis mihi heres erit institut⁹, sed ista est minia diuinatio,z violatio ad illum tex. Sed Rapha.dicit,quod est necesse i ea dicere post ꝙ Bar. z doc.ita dicunt esse verum,q5 Are.tenuit aliam solutio: sed recidit in idem.P2o eadẽ opi. Bar.Pau.de La.alle.ter.in l.ex duobus. §.j.j.e. z illum tex.as cribit sibi Alex.vbi per illa verba,quisquis mihi heres erit sit heres filio meo.impuberi,admittit ille. qui est heres heredis. Sed p2o certo ꝫ Pau.z Alle.fundent se in ille tex. z Bart.ibi idem videatur velle,tamen ille tex.mihil facit.ibi enim testator instituerat filiũ impuberẽ,z vnã aliã cohęredem tñ,deinde fe cerat substitutionem vulgarẽ,postea dixit testator, q5qs mihi ex suprascriptis hr̃s erit,sit hr̃s filio meo.pondera.q ibi testa tor dixit in plurali quisquis.cum ergo in p2imo nõ instituis set nisi vnũ,illa pluralitas ex suprascriptis de necessitate com prehendit substitutionẽ vulgarem.ibi eñ nõ dixerat simpliciter icut hic,z ita etiã ꝫ Are.hic.z pondera,q istud voluit at tetare Bar.i d.l.ex duab⁹.§.j.ꝫ nõ vadit per istã viã: ꝫ debue rat põderare Bar.illã pluralitatẽ q5qs ex suprascriptis. Põ dera ergo tu hic.q ꝫ Pau.z Alle.poderẽt.q p decisiõe Bar. tex.in illa l.ex duob⁹.§.j.vbi substitutus vulgaris quamuis sit heres heredis,q2 venit ex iudicio testatoris,admittit ab sub stitutionẽ.potes retorquere illũ tex.ꝫ eos:z ꝫ Bar.ibi admit tit substitutio vulgaris:q2 testator ibi nõ simpliciter dixerit q5 qs mihi hr̃s erit,sed ꝺt q5qs mihi ex suprascriptis.z ista pura litas nõ aliter intelligi potest nisi cõprehendat substi.vul.Jsta decisione Bar.reprehẽdit Jo.de Jm.hic: q2 attẽta rõne bar. ꝫ sit hr̃s hr̃dis:tñ venit ex iudicio testatoris.vult ergo Bart, q heres hr̃dis,dummõ veniat ex iudicio testatoris, admittat ad hanc substi.pup.Sequeret etiã,q fideicommissarius debe ret venire ad substi.pupil.q5 sit hr̃s heredis mediãte testa mento,cum sit heres ex iudicio testatoris.z tamẽ istud videt falsum:quia loquens de herede intelligitur de herede p2imo, non de fideicommissario,l.qui hr̃di.§.j.ff.de cõdi.z demõ.q2 nõ est ex alia rõne,nisi q2 conditio deber impleri in forma specifica.z ad tex.quem alle.Bar.in l pateria.vbi fideicõmissum re lictum sub conditione si frater erit heres testatoris,respondet Jm.q ille tex.loquit quo ad alium effectum:hoc est dicere.qñ grauamẽ adiicitur sub cõdõne,si erit hr̃s testatoris.isto casu vt onus fideicommissi impleatur qui est heres heredis ex pupil. substi.tenet ad onus fideicommissi.sed nos loquimur, qñ com modum,z emolumentum relinquit sub conditione si erit heres testatoris,isto casu heres heredis,nõ tenet,z nõ venit ad illud commodum.Sed ista rñ.mihi no satisfacit: q2 in materia,qñ tractatur de onere,illa cõditio,si mihi heres erit,ꝺr purificata qñ venit ex pup.suo,adhuc teneatur ad on⁹ fideicõmissi q est grauamẽ,q5to magis qñ tractat de cõmodo,z emolumẽto, vt est in substi.pu.q5 est cõmodũ pupilli.z substituti, illa 2dõ de intelligi purificata.vñ venit ex pupil.substi.z sic strictior interp̃tatio ꝺz fieri,qñ tractat de onere z grauamine, q qñ tractat de emolumẽtis:z sic vr̃ q sensus Bar.remaneat incõfusus,nõ obstat fundamentũ Jmo.q 2dõ apposita a testõre si dederis hr̃dis heredi ꝺz adimpleri i p̃sona primi hr̃dis directo,z nõ in p̃sona fideic.heredis:q2 illud est,qñ p̃t adimpleri in p̃sona directi heredis,z in persona fideicommissarij,tunc ꝺz impleri in persona heredis,sed nos loquimur qñ nullus alius est he res testõris,nisi iste qui venit per vulga.z pup.nunqd iste de beat admitti:dico.q sic,z ita vr̃ defensata opi.Bar,istam opi. Bar.impugn⁹ ⁊c Are.hic alia fortior (vt ipse ꝺt)rõne:ꝺt ipse, si verũ esset fundamentũ Bar.q substi.pup.q est hr̃s hr̃dis iõ admittat,q2 venit ex iudicio testõris:sequeret, q ẽt pr̃, z ꝺis deberent admitti ad sub.pup.eo q2 in multis casibus veniunt iudicio testõris aut tacito,aut expresso.consequẽtia p2obatur mino2.q pater,z dñs veniunt ex iudicio testõris.Jam re gulam habemus,q illud q in dubio relinquit filio, vel seruo, censet relictum contemplatione p̃rs,vel dñi.tex.est in l.filiofa mil.z ibi Bar.ad hoc no,j.de cond.z demõ.z lati⁹ Bart.in l.si filiofam,ff.de do,cã mor.tradi:fi l.fi.C.de vsufr.z plene p scrib, maxime Bod.in l.cũ aliqs.C.de iure delib,quo casu censet reli ctum patri vel dño,l.fideicõmissa.§.interdũ.ff.de le.iij.Et for tificando argumen,Are.pondera,q rõque assignat ad hunc tex.per Bar.z doc,est eo,q2 testator p̃sumit habuisse affectio nem ad heredes,quos scripsit,z non ad eos q ex aliorum p̃so na veniunt.istud vr̃ falsum in filio,z seruo:q2 illud q relinqui tur filio,z seruo in dubio censet relictum patri z dño,z tñ ter, iste vult.q non veniãt pater,z dñs:ergo fundamẽtum Bart, non est verum,Itẽ pone q5 testator instituat filiũ aut seruũ, z expresse dicat, quod istum instituit propter eius patrem aut dñm.sequitur q pater z dñs admittant.k ad sub.pup.z tñ istud est ꝫ gñaliter tex.nostri.ergo apparet.q fundamentũ Bart. non est bonum,nec verum.Defendendo tñ iam Bar.põt dici, p2out etiam ipsemet ꝺt:q5 ꝺato,q filius,aut seruus instituẽ rentur contẽplatione patris,vel dñi etiam hoc expresse:tñ ex quo principaliter seruus,z filius sunt scripti heredes.ꝺato q ad patrem z dñm perueniat emolumentum institutionis,tñ ꝺz attendi q5 honozetur titulo institõnis.non aũt q hz emolu mentũ per tex.in l.iij.z j.ff.de le.p2estã.quem allegam hoc an no multoties:z per hoc apparet,q est magna differẽtia inter eum,qui venit ex substitutione vul.aut pupil.z inter patrez,z dñm,qui veniunt ex dispositione legis:q2 primum honozantur ti tulo,z expressa dispositione testatoris:secus est in alijs.Põde ra ergo q5 illa.l.iij.§.j.nõ curat.q illud sit relictũ cõtemplatõe dñi,z sic remanet defensa opi.Bar.tñ 2 Bar.est tortior tex.in d.ver.q5 si duo. ¶ †Ultimo vt mihil omittatur considera quo defendi possit sima Bar.q ille,q venit in substi.pup.admittat, q5nis sit heres heredis.nam si itelligeres decisionẽ Bar.q5 nõ essent,nisi vnus pupillus p2out vidi multos errare:ita decisio Bar.nõ posset defendi,p bac viua ratiõe,q2 ꝫ sub.pup.venit ex iudicio testatoris.vt dicit Bar.tñ si est heres testatoris,ꝫ pupi.q2 per substitutum pup.succedit pupillo.z nõ testatori:in tri.de pup.substi.in p2im.Et ad hoc illa verba.q5qs mihi hr̃s erit,sit filio meo heres cẽseatur purificata,est necessariũ,q p2i mo fuit heres testatoris:vt dicit iste tex.in p2im. vbicunq; ergo nõ esset nisi vnus pupillus,decisio Bar. esset falsa.ꝺz ergo in telligi qñ erant duo pupilli testatoris filij,z vnj eorũ substituit pupillariter Titio. alij pupillo substituit p illa verba q5qs mihi hr̃s erit.oportet intelligere, q p2im⁹ fuerit hr̃s patri.z mortuus est i pupillari etate,quo casu Titius veniẽs ex pup. substi.mediãte p̃sona pupilli est ẽt hr̃s ipsi testatori,tũc admitti tur ad substitutionẽ pup.p hec verba q5qs mihi heres erit. ¶ †Ultimo no.ex tex.ibi substitutus,videt,q verbũ videat⁹ ꝺ importat veritatẽ,z ꝺ nõ fictionẽ.facit q no.Bal.i l.ẽt p illũ text. C.de iur.do.vbi no.expresse q verbũ,vr̃.no ꝺenotat fictionẽ,ꝫ verboꝝ debitã,z sanã interpretationẽ.idẽ Bal.in l.si quis fi liũ.§.fi.ff.de acq.he.no.ex illo tex.q verbũ vr̃,nõ ꝺenotat ip2o p2ietatẽ,ꝫ iuris intellectũ.Idẽ no.Are.in l.scieduũ.in ij.no.per illũ tex.ff.de ver.ob.Idẽ Bal.in rub.extra.de p2es.dicit q ver bũ vr̃ importat veritatẽ,qñ p̃t fm subiectaz materiam.in q5 cõmuniter ꝺz q verbũ.ipo2tat fictionẽ.l.j.§.delecisse.ff.de vi z vi arm.l.iij.§.ex p2io.in fi.z ibi doc.no.ff.de acq.poss.l.seruum ne iij.§.j.z ibi gl.z doc.ff.de le.j.Bart.in l.si is qui p2io emptore.ff. de vsu.ideo dic,q5 etiam hic importat fictionẽ,n bñ cohęrat litera z tex.dicit enim tex.nõ ois qui patri heres extiterit.ideo is qui ex testamẽto heres extiterit,substitut⁹ videat,illud verbũ videatur p2opie referr̃ hoc mõ ad illud q5 ꝺz non omnis qui patri heres extitit,substitutus videat:q2 pater z dñs nõ sunt p2opie substituti ꝫ veniãt ex testamẽto. ¶ Bl.i verbo, ex te

stamento

a ¶ Videak.adde Bar. in l.si quis p2io emptore. ff. de vsuc.

9

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtamẽto diuiditur in tres. In prima exponit ter. timore taciti contrarij. In ſecũda allegat tres concor. In tertia opponit, ꝛ non ſoluit cõtrariũ tacitũ: fuit qꝛ ter. dicit ꝙ dñs vel pater nõ veniũt ex teſtõ. nã ab inteſtato etiã eos nõ venire certũ eſt: ergo nullo modo veniunt, qꝛ eis hereditas deferꝛ aut ex teſtamẽto aut ab inteſtato, alio modo nõ. vt inſti. de her. que ab inteſt. in prin. gl. rñ. ꝙ venit ex teſtõ dominus vel pater. ſꝛ ꝙ obliquum ꝛ non directo. ¶Bl. in verbo. neqꝫ hꝛdis heres. diuiditur. i ꝛ tres. In prima op. contra ter. In ſecunda allegationes. multas cõcor. In tertia facit duas op. ſimul. ¶In ea gl. ſubſtituerꝛ filio nominatim. habes ex gl. ſol. ad Lg patri. Iſta prima gl. ꝓ eis re prehẽdit. qꝛ ſolũ aduerſificat caſus, ꝛ nõ ponit actionẽ diuerſitatis. Scõo. qꝛ idẽ operaꝛ ſpecies in ſua ſpecie ꝙ operaꝛ genꝰ in ſuo genere. l. ſi duo. ff. de admi. tu. Tertio ꝛ fortius qñ ſubſtituto fit nominatim, difficilius extendit ad heredes, ꝙ ſi fiat per nomen appellatiuum. vera ſol. eſt quam ſentit gl. hic dũ remittit ſe ad l. qui patri. vbi eſt ter. ſing. ꝛ inrabilis ꝛ Bar. in l. vnica, §. ſinaũt aliquid ſub cõditiõe. C. de cad. tol. ꝛ Bar. ꝛ alij in illa. l. qui patri. ¶In ea. gl. ibi. l. ſi qs cũ teſtamentum nullũ reſpõde dupliciter ꝛm Bar. ¶In ſi. gl. reſpõde ad l. ſi donate. vt per Bar. ¶Extra gl. ꝓ cõpleméto iſtius. §. Bar. formatur quinque queſtiones. ¶†Circa tertiã queſtionẽ Bart. iſta eſt multum no. q. ꝛ multum inſiſtemus. ¶Ꝓ o facilioꝛi intelligẽtia diuide iſtam queſtionem in duos articulos. ¶Primus erit, nunquid compꝛomiſſum factum ſub dignitate tranſeat ad ſucceſſorem in dignitate. Secundus erit de executore teſtamenti dato ſub nomine dignitatis, nunquid tranſeat ad ſucceſſorẽ i dignitate. ¶Circa primum concludit Bar. ꝙ cõpꝛomiſſum factum in arbitrium, vel in arbitratorem ſub nomine dignitatis nõ trãſit ad ſucceſſorem in dignitate, ſi ſubtiliter ipeꝛerit. adita tenendum mouetur Bart. tribus fundamentis. cum opi. Bar. ꝛꝫ Bal. Ang. Sali. Im. Pau. de ca. hic. ꝛ Bal. i quatuor locis additis hic per Are. ꝛ Alex. hic. ꝛ in l. ſi. in prin. vj. qõ. C. de her. inſti. ꝛ latius in §. ſed ꝛ ſi quis. C. cõia deleg. ꝛ in c. j. de inueſt. in mari. fac. ꝛ in auth. ſi tamen. C. de temp. appe. ¶Tenẽdo opin. Bar. iunctus eſt inueſtigaſſe rationẽ diuerſitatis, quare commiſſio actus iuriſdictionalis tranſeat ad ſucceſſorem in dignitate. ita loquit ter. in c. qñ abbas. de offi. delega. ſecꝰ qñ cõmittitur exercitium vel aliquis actꝰ. Bar. nõ declarat, ſed Jo. de imo. ſubtiliter aſſignat rationẽ diuerſitatis: quia cõmiſſio actus iuriſdictionalis videꝛ fieri ratione preſumpte peritie ꝙ preſumitur habere habens dignitatem. arg. c. ſtatutum. de reſcri. in ſexto. in prin. que ratio pariformiter militabat i ſucceſſore eiuſdem dignitatis: ſed nudũ miniſterium facti non cõmittit propter peritiã, ſꝛ rõne affectiõis ꝛ cõſidẽtie, que habeꝛ de certa perſona, preſertim in compꝛomiſſo, ideo non concludit. Cõfirmo iſtã rõnẽ vltra Jmo. qꝛ ſi aliqs eſt delegatꝰ a principe ꝺ aliquo actu iuriſdictionali. pot alteri delegare. l. a iudice. C. de iud. ſꝛ delegatus a principe ad aliqd officiũ vel miniſterium non pot ſubdelegare. c. ñ. §. ñ. de offi. deleg. ꝛ ibi text. ponit rõnẽ: qꝛ non iuriſdictio ſꝛ certũ miniſterium ſibi ꝛmittit. iſtã rõnẽ teneo. Aliã aſſignat Pau. hic. Aliã Bal. in d. l. ſi. nõ curo referre. Cõtra decitionẽ Bar. tenẽt Raph. cu. Abb. ꝛ ſubtilis Aret. hic idẽ ſimpliciter ꝛꝫ Ang. de are. in §. ſubſtituit. Inſt. de pup. ſub. Mouetur Raph. per l. ꝙ principi. ff. de leg. ij. vbi legatũ factũ prin. tranſit ad ſucceſſorẽ in dignitate. ꝛ tamẽ legata ſunt propter affectionẽ. gl. ꝛ doc. in l. qui filiabus. in prin. ff. de ie. j. l. nec adiecit. ff. ꝓ ſocio. ad iſtũ ter. reſpõdet Alex. ꝛ fuit opinio Jmo. ꝙ hec diſpoſitio hꝛdis ponit in cõditione, que cõditio ꝺꝫ impleri forma ſpecifica ꝛuribus vulga. Vel rñde, vt reſpõdet Bar. rñ. tertio ſꝛ Rap. ꝛ Are. hic. et ꝛꝫ Bar. principaliter ꝓpter generalitatẽ regule, que habet, ꝙ cõmiſſio facta per nomen appellatiuum trãſit ad ſucceſſorẽ in dignitate. d. c. qm abbas. ꝛ c. ſi gratioſe. de reſcri. i vj. ro eſt, qꝛ in vtraq; pſona cenſetur eſſe eadẽ dignitas, ꝛ nõ variata. l. mẽtimiſſe. ꝛ ibi no. bar. ff. de offi. ꝓcõ. ꝛ leg. Mouet etiã, qꝛ dũ Bar. preſuppon. qõ cõmiſſio exercitij, vel iudi actus non tranſit ad ſucceſſorẽ in dignitate: ita dicit tenere Inn. i c. ñ. de offi. deleg. ꝛ idẽ ꝛꝫ ipſe met Bar. in l. ꝛ qꝛ. circa fi. ff. de iur. om. iudi. ſed certe ꝓnut ꝺt Abb. in illo. c. quomã abbas. Bart. errat, ꝛ infideliter recitat Inn. q nõ ita ſimpliciter ꝛꝫ. ſed diſtinguit. ꝛ illã diſtinctionẽ reprehẽdit ꝛ ſequunt ibi Ant. ꝛ Jmo. ꝛ Are. hic. ꝛ iſta ſunt ꝙ reperio tradita a maioribus m iſto nota. paſſu. Vltra oẽs ſcribẽtes aduerte tu, inquãtũ Bar. vtitur tali fundamento, qõ compꝛomiſſum nõ trãſit ad hꝛdes. l. diẽ ꝓferre. §. j. cũ gl. in v. moꝛte. ff. de arb. ergo etiam non debet tranſire in ſucceſſorẽ i dignitate, muroꝛ. ꝙ doc. non perpẽderint de erroꝛe Bar. niſi ego errẽ, iſtã rõ Bar. non vꝛ vera qꝛ cõpꝛomiſſum nõ trãnt ad here-
a dem. concedo ergo ꝛc. nam delegatio nunqꝫ tranſit [a] ad hꝛdes. ter. eſt in c. vno delegatorum. de offi. deleg. ꝛ non tranſit ad ſucceſſorem in dignitate. c. quoniã abbas. eo. tit. Secundo, ꝛ iſtud diſputatiue dictum. nam cõpꝛomiſſum tranſit ad heredes, qñ fit tanꝙ in bonum virum, ꝛ egreditur perſonã. gl. in l. in compꝛomiſſis. ff. de arbi. ¶. in d. l. ſed ꝛ ſi reſtituatur. de iudi. ſed habeo, ꝙ cõpꝛomiſſum in dubio ſemper cenſeꝛ fieri in bonũ virũ. ter. eſt formalis in d. j. §. tã ꝛ ſi. ff. de arbi. quid tenẽdũ: teneo nõ ſolũ ſoluẽdo ꝛ legẽdo: ſed etiam in pũcto iuris opi. Bar. qõ compꝛomiſſum factum ſub nomine dignitatis nõ tranſeat ad ſucceſſorem in illa dignitate: nec reperio, ꝙ aliquid allegẽt iſti Mod. contra Bar. ꝙ vigeat iſtã opi. Bar. Vltra doct. quos ã. retuli, reperio. ꝙ idẽ in terminis ꝛꝫ Bel. i l. ſi. C. de rela. ꝛ nemo hic eum allegat, iſtud idẽ cõſuluiſſe ſuper quadam arduã ꝛ nõ dicit plus. ꝛ ita de facto conſului cum duo nobiles cõpꝛomiſſent de quodã comitatu, ꝛ cõpꝛomiſerũt ſub rege Frãcorũ ſub nomine appellatiuo ꝛ dignitatis ex pluribꝰ. ¶Primo qꝛ regi poterit ſuccedere infans vel pupillus ꝛ huiuſmodi etatis aut aliquis dure cernicis, vt refert Pau. de Ca. hic. ꝛ dicit ꝙ tpe quo ſtudebat ꝙ Bal. habuit de facto cõſulere iſtud. idẽ ꝛ plenius tenet Bal. in c. vno delegatorum. de offi. deleg. ex aliquibus aliis fundamentis. Idem tenet no. Bal. in c. j. in prin. qui feu. da. poſ. vbi concludit, ꝙ cõpꝛomiſſum non tranſit ad ſucceſſorem in prelatura, vel dignitate. allegat Bart. hic cum gl. in cle. ſi. de pꝛocur. ꝛ per hoc dicit ſe ita conſuluiſſe in cauſa ducis Subaudie ſuper ſententia lata per regem Francorũ cũ in patrẽ eius eſſet cõmiſſa decitio ſuper. rliij. caſtra feuda imperij, eo qꝛ compꝛomiſſus fuit cõſumptũ morte regis. alle. Jo. An. in c. vno delegatorum. in nouella. Idem qõ Bal. ꝛꝫ Petr. de anc. in c. ſi gratioſe. de reſcr. in vj. vbi querit pone factum eſt compꝛomiſſum in Martinum papam quintus ſub nomine dignitatis, an ſucceſſor i papatu poterit cognoſcere. determinat ꝙ nõ allegat precipue Bart. hic facit bene qõ decidit idẽ bal. in clg. de offi. dele. vbi ꝛꝫ, ꝙ ſi in regẽ Francorũ prorogata eẽt iuriſdictio de comitatu Sabaudie, ꝙ nõ tranſit talis iuriſdictio in ſucceſſorem: ne liberalitas pꝛorogantium in regẽ eſſes captioſa. arg. l. cum Aquiliana. ff. de tranſac. ꝛ ſic vides ꝙ ſententia Bar. eſſet in practica tenenda. ¶Ꝓ iſta opinione, videtur mihi bene ſtringere iſte ter. nec obſtant tres ſol. Alex. poſt Raph. Cu. qꝛ pondera ꝙ iſte ter. in ratione finalis decidendi. nam iſte ter. nõ mouetur eo, qꝛ terminus, heres. pꝛoferat in cõditiõe. Irẽ nec ꝛ̃ſiderat qualitatẽ, ſed ratio finalis eſt: qꝛ nõ venit ex iudicio teſtatoris, ꝛ ſic qꝛ nõ habẽt affectionẽ ꝛ volũtatẽ teſtatoris, iſtud eſt qõ pꝛopꝛie voluit dicere Bart. de iſto ter. diſpoſitio facta ſub nomine appellatiuo. qñ nõ cõcurrit affectio diſponentis nõ compꝛehẽdit eum, qui venit ſub illo nomine appellatiuo. ergo compꝛomiſſum factum ſub noie dignitatis, ꝛꝫ cõpꝛehendat ſucceſſorem in dignitate: tũ nõ ꝛꝫ voluntatẽ, ꝛ affectionẽ partium. iſte nõ venit, ꝛ nõ obſtat. l. ꝙ principi, allegata per Raph. ꝛ Alex. qꝛ Bal. reſp. ꝙ loquitur in legato, ꝙ de facili acquirit. patet. qꝛ acqrit et ignoꝛãti. l. a Titio i fine. ff. de fur. illud ergo legatũ ceſſebat acqſitũ illi pncipi, meritoträſ a mittit ad ſucceſſorẽ in dignitate. ptꝛ. qꝛ ꝛꝫ hereditas nõ adita nõ tranſmittat ſecus tũ i legato. Vel ꝛ ſecũdo potes rñdere, ꝙ loquit in legato, ꝙ nõ cõcernit induſtria pſone, put cõpꝛomiſſus. Ad fundamẽta Are. de re gula gñali rñ. vt p Bar. hic. Et
11 tenẽdo iſtã op. Bar. q eſt veriſſima. ¶no. pulchrã ampliationẽ b ad l. in cõpꝛomiſſis. ff. de arb. vbi dicit, ꝙ ter. ꝙ in cõpꝛomiſſis nõ recedit a perſona. ampliatiã etiã ſi fieret cõpꝛomiſſum ſub nomine dignitatis, adhuc non tranſit ad ſucceſſorẽ. ita habes ex
12 decitione Bar. cõiter approbata. ¶†Circa ſecundum articub lũ de executore dato ſub noie dignitatis, clarum eſt. ꝙ trãſit, concludo cum opi. Bar. cõiter approbata. ꝛ de hoc eſt gl. ord. in c. ſi. in gl. pe. de teſtamẽt. in vj. niſi ille executor eſſet conſanguineus teſtatoris: qꝛ tunc ꝓpter affectionem preſumptam nõ tranſit ad ſucceſſorẽ, ſed punct eſt videre ſtante iſta ꝛclusione vera, ꝓut eſt quare cõmiſſio executoris trãſit ad ſucceſſorẽ in dignitate ꝛ cõpꝛomiſſum non: cũ tũ vtrobiq; eſt actꝰ non iuriſdictionalis. Bar. hic voluit ponere duas rõnes diuerſitatis. Prima eſt, qꝛ executor teſtamentarius datur in locum legitimi executoris. ſed lex dat legitimum executorem, nõ habito reſpectu ad perſonam, ſꝛ ad dignitatẽ. Iſtã rõnẽ reprehẽdit Jo. de Imo. ꝛ bene. qꝛ aſſumptus Bar. nõ eſt verũ qñ teſtator dat executorẽ, dat eum in loco legitimi executoris, imo totũ econtra. nã lex tunc dat legitimum executorẽ in defectum teſtamentarij. ita dicunt ter. alle. per Bar. ꝛ aut. ſꝛ ꝛꝫ, C. de epi. ꝛ clerica. nos quidem. de teſtã. Preterea ꝛ fortꝛ iura alegata per Bar. que loquuntur de legitimo executore, loquuntur in legatis relictis ad pias cauſas. in iſtis lex dat epm legitimũ executorẽ: i aliis nõ. ita dicit Bal. in l. ñ. in rxvj. q. C. de he. inſti. reprehẽdendo, Bar. hic, ꝛ Alex. hic. Cogita ſi poſſes ſaluare Bar. ꝛ dicere ꝙ exequi volũtatem teſtoris eſt ad cãmnõ piã ſemper eſt opꝰ.

a ¶Tranſit. Add de ca. paſtoralis. in §. j. de offi. ordi. c. ſi delegatus lib. vj.

b ¶Dato. Adde do. in ca. requiſiſti. de teſtamen.

meritoriū, z causa pia, tex. est in §. si vero, expressim, in auth. de hered. z fal. per quem tex. ita dicit Bar. in l. nemo potest. ff. de leg. j. z in aut. sed cum testator. C. ad leg. fal. Cōfirmo per id, qđ in proposito dicit Bal. in l. fi. C. de rela. vbi tenet, q̄ qū testator reliquit executorem testamenti priorē fratrū predicatorū, ideo transit ad successorē in dignitate: q̄ ei cōmittit tanquā p sone religiose, z sic instinctu religionis, que presumitur' et i successore, non sic in compromisso, non autem affectionem psone, z ita etiam voluit Jmo. sed de Bal. nō facit mentionem, tamē mihi ista saluatio non placet: q̄ nō defendimus Bar. de legitimo executore: q̄ legitimus executor nunquā hz locū nisi in relictis ad pias causas. Seda ratio est. vt hic p Bar. vera ratio diuersitatis est, quā voluit Bal. hic, sed ego plenē declaro. nā in executore vltime voluntatis ideo est, quia in vltimis volūtationus earū fauore, ne pereant, recedimus a persona. l. j. cum gl. ff. de leg. j. l. fi. §. sed z si quis. C. commu. dele. sed compromissum cēsetur esse quedā transactio. z cōsequēter quidā cōtract'. gl. in §. j. in auth. vt diffe. iud. Bar. z doc. in aut. si vero contigerit. C. de iudi. sed in contractibus non recedit ur a persona. l. si qs arbitratu. ff. de ver. obl. z in l. fi. C. de cōtrahen. emp. z ista est vera: z istam tene. Vltimo ad istum tex. ponderatū per Bar. vt s. ponderaui in ratione fi. stringe istum tex. q̄ si in isto tex. dispositio facta sub nomine appellatiuo non comprehēdit eos, qui continetur sub nomine appellatiuo, quādo nō hz affectionē. z loquit' iste tex. in pup. substi. que est merus fauor, z merū comodum pupilli. z fauor pupilli. esset, qđ continetur ad hoc vt substi. pup. valeret. Si ergo cōtinetur in ista materia fauor. ubi li: q̄ cessat voluntas testatoris: quantominus compromissi in quibus potest tractari de magno prejudicio vnius partis si
13 nō occurrat affectio ipsius testatoris. ¶ Circa q̄stio. Bar. de illo qui instituit pauperes eligēdos, adde q̄ istā decisionez sequit Eller. hic. z idē Elc. l. Bal'. §. etiā si parētes. de lib. z posthu. vbi dicit vbiq; qđ est: non sequit. z comendat. Jo. de Jmo. i l. si qs filiū. ff. de acq. he. istā dect. Bar. reprehēdit subtiliter Aret. trib' fundamētis. Primo p illud qđ volunt Bar. z doc. in l. fi. C. de edi. dini. Adr. tol. nā būficiū. d. l. fi. cōperit scripto heredi z nō doc. volūt q̄ etiā eps. q est legitim' executor pauperū hz būficiū illi'. l. q̄ iz nō sit scriptus, habet tñ p scripto. sed defendēdo Bar. ad hoc clare rñdeo: primo rñdet Bal. in l. si quis ad declinādā. in fi. C. de epi. z cle. nā qñ pauperes sunt i specie nominati z scripti hr̄des eps venit tāquā procurator eorū nōie. sicut ergo alius procurator nōie hr̄dis scripti implorat būficiū illi'. l. ita ille eps petit nōie, z vice pauperū. q. sunt scripti. Secdo z fortē' pōdera q̄ Bar. duos tex. simul nūctos, q multū faciūt i l. cū filio. §. eo. iucta. l. si i testō. §. e. ti. nā in l. cū filio. dicit. q̄ per ista verba. qsqs mihi heres erit, veniūt scripti hr̄des tātumō. z tñ i l. si in testō. dr qđ etiā admittit ille. q venit p ius accrescēdi, tū ipse nō est realr script' i illa pte. q̄ accrevit. z ita idē Alex in d. l. fi in testō. §. e. pōderat etiā illū tex. q̄ Bar. hic. Sz ego rñdeo ad istos tex. defendēdo Bar. Et i primis inquātū Aret. ppponit, qđ per illa verba. qsqs mihi heres erit, solū vocent scripti heredes. z cōsequēter nt idē ac si diceret ifrascript' heres. pōdera tu qñ Bar. hic expresse dicit cōtrariū: nā dicit q̄ si fiat substitutio hoc mō, ifrascriptos heredes nō veniūt pauperes nominādi vel eligendi: z tñ si dixerit. qsqs mihi hr̄s erit, tūc veniūt. Secdo ppposito fundamēto suo. p ro. q̄ p illa verba. qsqs mihi hr̄s erit. z qđ nō vocent, nisi q scripti sunt non ob. tū dicit q̄ vocat ille qui venit per ius accrescēdi. z tñ i illa pte no est scriptus. tex. in l. si in testō. §. eo. qz allego tibi Bal. in terminis q in alia materia ad hoc rñdet. in l. si. in §. q. C. de edic. diui adria. tollē. nā beneficiū illius legis cōperit hr̄di. etc. vt ibi p eū q̄rit, nūqd cōpetat ei qui venit p ius accrescēdi, rñ. q̄ sic: eo qz venit ex tacita substitutiōe. l. si Titio z Mevio. §. Julianus. ff. de leg. ij. z sic est scriptus, vel quasi scriptus: z hz Bal. nō declaret aliter declaro, z defendo. iste em̄ coheres erat script' in testō in pte sua. i alia pte cohr̄dis erat script' in genere: z iō dicit qđ erat quasi script' merito admittitur. vbi reqrit quod sit scriptus. ita etiam idem Bal. in l. j. ff. de his que in testa. delen. Tertio allega. tex. in l. si quis i testamēto. §. j. in fi. iucta rō ne tex. z iucta gl. ff. si qs om. f. cau. testa. vbi per illa verba qsqs mihi ex suprascriptis heres erit, venit ille qui habet p adeunte. Tene decisionē Bar. z adde Bar. in cōsi. cccxiij. suo qđ inc. Andreas Barzizius codicit testm. vide tū tex. in l. si quis cū testamētū nullū. in verbo. intelligit enim. j. de iure codicil. Cōsidera tū tu qđ Bar. vult esse differētiā an substituat hr̄des infrascripti, vt per illā dictionē infrascripti. z tūc non sufficit venire ex testo. sed requiritur qđ sint scripti. an vero dicat qsqs mihi heres erit. z tūc etiā qui nō sunt scripti admittunt, qui veniūt in dicto testatoris. hz scribētes nō aduertāt. videt Bar. in hoc vltimo male dicere. z in quū est tex. in §. subrituit. Justi. de pup. substi. in verbo z scripti sunt. z istud idē dicit tex. in l. cū filio. in verbō script' tantūmodo. s. e. z propter ea ibi gl. exponit scripros. i. instituros. est tū violentia. Secundo dū Bar. facit vim in dictione, infrascriptos, pōdera q̄ Bar. facere tex. in l. j. in §. scriptis heredibus. vbi Bar. ad hoc nō. C. quo. leg. vbi dicitur q̄ illud interdictū cōpetit heredi scripto, postea decidit, q̄ venit heres heredis, quamuis heres heredis nō sit scriptus, q̄ hoc infert Bal. ibi. q̄ exceptio. tu nō es scriptus. vel noiatus in istrumēto nō hz nocere tertio: q̄ nominato Titio, vt nominato heres. idē etiā tz Bal. in l. Julianus scribit. in prin. ff. de ver. obl. per illū tex. mo tenet Pan. de ca. in l. postulante. in pr. ff. ad Sc. Treb. q̄ state statuto. q̄ instrm mittatur executori debitorē in eo descriptū: habebit tū locū statutū q̄ heredem debitoris: tz de herede nō fiat mētio. quā decisionē sequit Ale. 2 fi. vij. inci. attētis narratis in themate. vol. v. Ergo forsan idē debemus dicere i pauperibus, q̄ satis sunt scripti. et quo sunt eligendi a Titio: z sic i pūcto iuris. hec decisio vt mihi dubia: tū pro opinione Bar. considerē. z iudicarē. Ultimo, vt nihil omittat Bar. in finalibus verbis ponit vnum no. Bar. notare nō potuit istud ex hoc ter. sed credo qđ Bar. no. ex l. legā verbo instituit. tū Bar. i l. cēturio. dr Jnū. Sz ego istis diebus alleguai ter. meliorē de iure. ad istud no. in l. mulier. §. fi. ff. de cōdi. isti. z ibi Bal. no. vbi verbū instituo positū in cōditione veriū cat in substitutiōe. Dicetur in l. centurio. vbi Bar. ponit. j. co.

LEX IX.

1 ☞ Plurium coniunctim. z vnius quādo sint partes equales.
2 Rector tot voces habet quot vniuersitas. z vide nu. 3.
4 Capituli z prelati quando idem ius. z 5.
6 Abbas tantam penam soluit. quantam' conuentus.
7 Mercatorum plurium partes quante.
8 Verbum instituo. trahitur ad directam substitutionem.
9 Dictio. quos. ita stat distributiue. sicut dictio quisquis.

Si pater. Summa vt hic vt p Bar. z est cōmune summarium. ¶ Not. ex
1 isto tex. qđ si plēs substituāt simul sub vno nōie collectiuo. z ali' noiatus de per se tantā partē hz de se noiat', quāta illi oēs collectiue vocati. facit tex. i l. si qs Titio. z videas oīno illū tex. ff. de vsufr. accres. Et q̄uā. procedā vera videdū est. que sit ratio istius decisionis. q̄ scire est rē per cām cognoscere. Dupler pt esse rō. q̄ illi plures ex quo sunt simul vocati iudicent. t̄ pro vno. z tanqđ vnū corp'. ita iurisco sult' in l. plane. in prin. ff. de le. j. Seda pōt esse rō s̄m Raph. q̄ copulā. z que equaliter dividit inter extrema. l. reos. §. cū tabulis. ff. de duo. reis. l. j. C. si plures vna scr. facit tex. i l. si hr̄des nominatim. ff. de lega. j. vnde facit iste tex. s̄m Bau. hic quod si cōdemnatus est syndicus, z cōe in cētū. qđ syndicus censet cōdemnatus in quinquaginta. z cōitas tota in alia quinquaginta. alle. gl. z Lyn. in auth. causa que fit cū monacho. C. de epis. cle. Secundo facit iste tex. s̄m Alex. † q̄ si statutū dicat. q̄ rec-
2 tor. z vniuersitas scolariuz possint eligere bidellum vel notariū vniuersitatis. qđ dimidiū vocū habet rector. sicut vniuersitas ista est bona materia in qua insistā. Facit q̄ vbi actus cōmittit vni nōie collectiuo. z alteri persone illud collectiuum totum est pro vna dimidia: z alia psona pro alia dimidia. ita nor. Ang. z Jmo. in l. liber homo. §. titius. primo per illum tex. ff. de her. inst. Et per hoc inferunt ad hoc qđ prorime dictum est qđ tātam vocem habet rector solus quantam tota vniuersitas, nisi s̄m Jmo. ibi appareat de mente statuentiuz aliō fuisse
3 arg. l. cū virum. C. de fideic. ¶ Secundo adde ad istam regulam bene facere illud qđ volunt Ang. z Jmo. in l. interdum. in prin. §. de her. instit. vbi determinant q̄ si in aliquo actu darentur voces a capitaneo, z anciānis: qđ tot voces habet solus capitaneus quot omnes anciani. idem no. Bal. in d. aut. causa que fit cum monacho. Lu. Ro. in consi. xcix. inci. viso propositō. questio. themate. circa id q̄ritur quot voces. † Tertio adde
4 illud quod no. Bal. in l. si plures. in secunda lect. z in sedo no. per illum tex. ff. de pac. quod si aliquid spectat ad capitulum z prelatum, tantū potest solus prelatus, quantuz capitulū: quia oēs cōsiderantur vt vnus z sub nomine collectiuo. Idem volūt Host. Jo. an. z alij in c. postulastis. de conce. preben. z Fed. de semis in cōsi. j. inci. ad ep̄m z capitulū cōuer pertinet. vbi tz qđ qñ negotiū spectat ad ep̄m z capitulū, tot voces hz ep̄s qđ quot hz capitulū: declarādo vt p Ab. ibi z i gl. xxxvij. in vo. inc. casus tales c. † Quarto. p ista regula facit illd qđ no. Bal. i
5 l. si qs titio. p illū tex. ff. de vsufr. accre. vbi qđ qñ iponit pena capitaneo, z anciānis vel daf arbitriū capitaneo z priorib' quilibet est. p dimidia. † Quinto adde bonū tex. i l. qñ iudices. z ibi
6 gl. C. de ap. per quem no. Jaco. Bu. Bal. z Ang. ibi qđ si papa condemnauit Abb. z conuentum in centum, dimidiā soluet solus Abbas, z aliam dimidiam conuent'. Et dicit ibi Sal. q̄ si

potestas

potestas cū suis officialibus condemnatur in centum. ꝙ potestas solus condemnatur in dimidia. Serto adde id, qđ voluit Bald. in c.j. qui feu. da. pos. qđ si ꝑlatus cum capitulo incidat in penaz. l.fi qs in tantā. C. unde vi. capl'm tenetur ꝓ to dimidia ꝛ ꝑlatus ꝓ to alia dimidia. Et sic ꝑdera ex ꝑdictis qđ regula. quā dedi, ꝓcedit etiā in materia pena. Septimo adde bene facere illud quod decidit Albericus de Rosa. in trac. statu. q. clxxxviij. in c. Padue est statutū. ꝙ aliqs non possit torqueri: misi fit deliberatū per potestatē ꝛ priores, qui decidit. ꝙ vox Potestatis. ꝛ unus priorū tantū obtinet: quia ibi est maior pars ꝑpter dimidiū. quā habet potestas. Et ista etiā fuit opinio Hostiē. in c. postulastis, de cōcess. preb. Sed hec decisio est falsa: qz priores habent ꝑ uno corpore, ꝛ habēt vnā vocē vn⁹. gl. est solēnis. i c. unico, in verb. assensa. ne sed. vac. lib. vj. vbi gl. vul. ꝙ si episcopus ꝛ capitulū habēt eligere, vel cōferre beneficia cum episcopo. debet cōcurrere maior pars capituli: qz vemūt vt duo capitula separata: ꝛ ita ꝑ illā gl. tenēt Ab. ꝛ alij i d. c. postulastis. de cōcess. preb. ſꝛ c. quāto. de ūs que fiunt a ꝓlato. sine cōs. cap. ita etiā tenet Benin. in c. fi. circa med. de reg. iur. in vj. ꝛ in c. a collatione. de appel. lib. vj. Predictā regulā limito ex eo, ꝙ singulr tz Bar. in l. seruus cōis ita. ff. de stipu. seruo
7 in ver. si ista faciunt ad q. ꝛc. ✝ Querit ibi Bart. fm consuetudinē ꝛ formā Italie in literis, ꝛ libro mercatorū vnus nominatur ꝓpꝛio noie ꝛ alij oēs simul noie appellatiuo, exemplū vt Laurētius ꝛ socij, an vigore istorū verborum ille Laurētius qui de per se est nominat⁹ sit ꝑ dimidia, ꝛ alij ꝑ alia dimidia, ꝛ an silr in obligatiōibus, videreꝛ ꝙ sic ꝑ regulā predictā. Bar. ibi ꝺt qđ istud est verū de rigore, ſꝛ nō equitate, ꝛ ex cōi vsu. qz oibus acquirerꝛ ꝓ partibus societatis, ꝛ oēs similiter obligabunꝛ: qz ille vnus sic de p se nominat, nō ideo vt sibi magis acquiratꝛ. ꝙ alteri vel alij, sed vt ostendat qđ caput societatis obtinet. ꝛ sequitur ibi Jo. de Imo. Sc̄do limita istū tex. ꝛ predicta oia per tex. mirabilē de quo semper dubitaui in l. quidā relegatus. ſ. si tibi. cum l. seq. ꝛ ꝓin. sequentis. ff. de reb. du. ibi ergo est tex. ꝙ sub nomine appellatiuo posthumi veniūt omnes simul. respondet ibi Dy. vt refert Bar. quod regula predicta ꝓcedit in iam natis, sed in posthumis nascituris sec⁹ est: qz verisimile est. qđ si testato: estimasset plures posthumos nascituros, quod omnes instituisset. per tex. i l. qui filiabus. ſ. j. ff. ꝺ le. j. ꝛ dicit Bart. ibi quod istud sibi placet. eo quia nō est quid imputet testato: qū nō potuerunt vocari nominatim. sed sub nomine collectiuo. ista ratio Bar. nūquā mihi satisfecit. Barcat mihi Bar. Ista ratio est friuola, qz tz testato: nō potuit verisimiliter scire ꝙ essent nascituri, tſi poterit vnicuiqz separatim substituere. nec facit. l. qui filiabus. allegata per Bar. qz ibi ꝺ simpliciter si nascet filia, sed cū adiūcto. si qua filia. qđ adiū ctū nō est in illo. ſ. si tibi. Semper dubitaui de illo tex. Ad istā materiā reperio qđ Raph. cu. aliter respōdet. qđ ibi. si n. l. vel ex pte. q̄ sequit. d. ſ. si tibi testato: vsus est numero singulari, quia dixit, te posthumum heredem facio: loquēdo i singulari. Apparet ergo, qđ non cogitauit nisi de vno nascituro, vnde plurib⁹ natis, equaliter veniūt cū illo Titio, eo qz dictio posthumus, indefinite ꝓlata cōꝓhēdit omnes nascituros non collectiue, ſꝛ distributiue, ꝛ est perinde acsi dixisset, si mihi filj⁹ nasceꝛ, ꝛ alle. d. l. qui filiab⁹. ſ. j. vñ, fz cū, secus esset si dixisset in plurali posthumos: ex hoc appareret, ꝙ sensit ꝺ plurib⁹. Istō ēt nō tollit difficultatē, qz assumptū nō est verū. ꝙ dictio. posthumus, indefinite cōꝓhendat omnes ꝛc. est falsum ꝛ ꝛatum
8 ex pluribus. tenet. Alex. in l. q filiabus. j de leg. j. ✝ Secūdo no. ex ter. in verbo instituit, qđ verbū instituo trahitur ad directam substitutionē. ita no. istū ter. Bar. in l. precedēti. in ſ. hec verba. in fin. vbi dixi, licet glo. exponat hic instituit. i. substituit. ¶ Bli verbo semis. diuidit i quinqz. Jn⁹ prima declarat ter. Jn secunda alle. concor. Jn tertia opp. ꝛ se remittit. Jn quarta op. ꝛ sol. quinque modis. Jn quinta ꝛ ꝛlt. format aliam op. scā ibi. ꝛ facit. ſ. ti. j. tertia ibi sed arg. ꝛtra. j. de lega. ij. quarta ibi, itē contra. C. eo. quinta ibi, item cōtra. C. eo. l. j. ¶ Jn ea. gl. ibi. sol. vt ibi ꝓ clara intelligētia istius difficillimi ꝛ reassumo illud, qū plures vocanꝛ simul, ꝛ vn⁹ simul tm̄: habet ille vocātus de per se, quantum habent alij omnes. contrariū dicit ter. in l. Lucius. ſ. Lucius. j. de leg. ij. Huic Jrio varie dantur sol. gl. in liber homo. ſ. Titius. ſ. de her. instī. dicit, ꝙ ibi substitutio fuit facta omnibus in vna oratione, non ergo mirū si in viriles admittuntur: secus, quādo fieret sub orationibus geminatis, vt in d. l. liber hō. ſ. Titi⁹. Pōt corroborari ista solutio, qz est verissima in se: quia quando plures vocantur in vna oratione, debent tunc pariformiter vocari. l. Seie. ſ. Caio. ꝛ quod ibi Bar. ff. de fun. instr. l. si legatarius. ſ. fi. ꝛ quod ibi Bartol. ff. de leg. iij. quia tunc succedit regula, quod vna determinatio respicies plura determinabilia equaliter determinat, l. tā hoc iure. in ꝓin. ſ. c. Sed quādo sunt due diuerse. ꝛ separate orationes. secus est: istam solutionē reꝓhēdit Bar. per istū ter. vbi erat vna oratio; ꝛ tamen omnes nō admittuntur in viriles: tū salua reuerētia Bar. iste tex. parum stringit, quia in hoc tex. nō ponit formam substī. sed effectum: tamē ista solutio euidētius concluditur per l. interdum. in ꝓin. alle. in gl. ꝛ in l. si quis titio. ff. de vsufr. Aliam solutionem ponit Jaco. de Are. ꝛ sequebatur Ey. in l. fi. C. eo. istam solutionē reꝓhēdit Bart. per istum ter. vt hic per eum. Tertiam solutionem ponit Bart. sequēdo gl. ibi in illo. ſ. Lucius Titius, ꝛ dicit Bar. post gl. qđ ideo ibi quilibet libertus admittitur i viriles equaliter cū Seia: eo qz testator ꝓhibuerat alienare extra familiā suam: cū ergo illa Seia nō esset de familia testatoris, certe ſz habeamus regulā ꝛc. Et istā solutionem sequuntur Sal. Imo. Pau. ꝛ Alex. hic, sed fin Raph. cu. ista solutio euidēter diuinat qđ illa Seia nō esset de familia, est diuinare fortⁱ⁹, si Seia nō fuisset de familia ꝓ eius parte prediū exiret de familia, cuius ꝛtrariū dicit ter. nō video quid moueꝛit gl. ꝛ Bar. ad dicendum, quod illa non esset de familia. quia dicēdo, ꝙ sit de familia, solutio est clarior ꝛ planus procedit: cum ergo ibi legatū predū fuerit cā principalis propter illā qualitatem: qz erāt de familia testatoris. cuz ergo illa qualitas esset equaliter tā i Seia ſpecialiter nominata, ꝙ in alijs, hac rōne videntur oēs inuitati ad legatū, ita etiā tenet Are. hic. ꝛ ita declarādo credo qđ ista solutio sit bona. ꝛ habebis tertiam limitationē ad regulam quam posui in tex. ¶ Aliū intellectū posuit Raph. cu. hic. ꝛ in d. l. Lucius Titi⁹ de hoc multū gloriatur: sed ego nō isistā, quia nō est tenēdus, qz illa seia erat liberta, qđ ꝓbo, qz erat alūna: ꝛ alūna sepe ponit ꝓ liberta. alle. l. si quis alumnā. C. de nup. non curo. Cum ergo esset etiā ipsa liberta sub illa generalitate, libertis libertabusque admittit. cū ista est falsum: qz ſpecialiter fuit nominata, nec est bona cōsequentia, est alumna, ergo liberta. Reperio quod alium intellectum ad illum tex. ponit Lud. ſRo. in consi. xcix. inc. viso ꝓposito themate circa id, quod querit quod vocēs. vbi dicit quod ille tex. concor: cū isto. nam inquantum tex. dicit in fi. quod omnes in viriles succedūt, illa dictio, in viriles, intelligitur de familia tota vt habeat vnam virilem, ꝛ seia alia virilem: ꝛ hoc modo concordat cum hoc tex. non autē quilibet libertus de per se cōsideratus habet virilez. qz tunc cōtra istū ter. faceret, ꝛ dicit quod iste est nouus intellectus, ꝛ ita ꝛsiluit ꝛ licet ipse nō dicat, ponit ante eū gl. in d. ſ. Lucius Titi⁹. Sed istā solutionē nō teneo, quia est contra illum tex. quia Seia habet medietatē, ꝛ ter. dicit cōtrarium, nunquid seia habeat dimidiā predū: videretur, ꝙ sic. Jurisconsultus dicit, ꝙ nō, qz quilibet in virilem, teneo solutionem quam ꝓxime retuli. ¶ Jn e. gl. ibi, item contra. C. eo. l. fi. Pro clara solutione istius alteri⁹ contrarij quod Bar. dicit esse valde difficile querenda est alia solutio. gl. ponit quinque solutiones: sed mihil valent. vera so. est quā dedit Martinus de fano postq̄ effectus est frater ordinis ꝑdicatorū. nā interrogat⁹ de hoc cōtrario ꝙ dictio quisquis ibi posita tollit contrariū. quam tenet Bart. hic. ꝛ ibi tenet sol. Martini de fano approbatam per Bar. ꝛ omnes ibi. ꝛ hic. qđ ibi est distributiuū quisquis, hic relatiuū quos. ¶ Cōtra ista cōem sol. argūtur fortiter sic. nā quotiēcunqz ꝓcedit
9 gen⁹ vel precedat nomen appellatiuum ad plures ꝑsonas, ꝛ subijcit relatiuum, quos: illud relatiuum quos ita stat distributiue sicut dictio, quisquis. ista doc. tradit no. Bar. in l. demōstratio falsa. ff. de condi. ꝛ demō. ꝛ est approbata. ꝛ omnino vide eundem Bar. in l. j. in q. ꝓin. eo. ti. ꝛ vbiqz Bart. allegat tex. de hoc in l. si fuerit. in ꝓin. ff. de reb. du. in libertis quos. ff. de alu. lega. ſz in isto tex. ꝓcedit nomē appellatiuū cōe, heredes, qđ est aptū cōꝓhedere plures sub se, ꝛ ponit ea subijcit relatiuū, quos, ꝛ stat distributiue, ꝛ idē importat, ꝙ distributiuum gigs. ergo idē erit distributiuum hic sicut in l. q̄a. Sufficiēdo cōem sol. rū. no. ꝙ regula, ꝙ dedi, ꝓcedit qū relatiuū ponit ad limitationē gūs vel nois appellatiue cōis precedētis: tunc bñ ponit distributiue, ptz, qz restringit gen⁹ precedes ꝛ distribuit effectū dispositionis in quosdā de genere. iste est ꝓprie casus in his terminis in d. l. si fuerit. ff. de reb. dub. Sed qñ relatiū fit ad genus precedēs vel ad nomē appellatiuū cōmune ad vocādum ipsam genus in alia dispositione ꝛ nō ad limitandū, tunc stat relatiue ꝛ nō distributiue. Jn istis terminis loquit tex. n. fr ꝛ doc. ꝛ sol. Bar. ꝛ doc. patet, quia verba de sui natura verificātur in quolibet conteūto in suo genere vel in illo termino communi, ꝛ ista est vera solutio, quam etiam tenet Aret hic.

LEX X.

1 Spes substitutionis pupillaris nō trāsmittit ad heredes.
2 Substitutio pupillaris quando transmittitur ad heredes.
3 Suitatis vis. Suitati sufficit potentia. 4.
5 Filius quando suus ꝛ necessarius.

1 SEd si plures ¶No. ſ. ex iſto tex. regu
lã ad quã quotidie alle
gat. q̃ ſpes ſubſtõnis pupillaris, nõ tranſmittit ad
heredes, gl. alle. 2 co. 1. Adde tex. in l. toties, in fi. ff. de
acq. her. Adde qs iſtud, pcedit etiã in ſubſtõne recipꝛoca. tex.
eſt in l. Luci⁹. ſ. fi. vbi dicit. ſ. e. Bar. z oēs hic idē in ſpe vulga
ris ſubſti. l. ſi ex plurib⁹. alle. in gl. ff. de ſuis, z legitimis. Adde ſe
cus eſſe in iure accreſcendi. q̃ ius accreſcendi bene tranſit ad
heredes. tex. eſt magiſtralis de vtraque in l. ſi ex pluribus. ſ. de
ſuis z legi. z ratio diuerſitatis eſt. q̃ i iure accreſcẽdi vna pars
accreſcit portiõi. dicit tex. in l. ſi totã. ff. de acq. her. ſed in ſubſti.
pſona eſt. q̃ admittit hꝛs. videas tex. no. ibi. a Titio. ſ. ſ. ff. de v
2 ſufr. ¶ Limita ergo regulã huius text⁹. z pdicta. niſi ſub
ſti. pupil. ſit iuncta cũ iure accreſcẽdi: q̃ tũc ꝓpter ius accre
ſcendi trãſmittitur. text. eſt in l. qui ex duabus. ff. de acq. hered.
3 ¶ Secundo no. ex. ſ. quos poſſum ſm Bar. z alios. q̃ ſicut
exiſtentia ſui heredes tranſmittit hereditatẽ patris nõ aditã
ad quoſcũque. l. ex militari. ſ. fi. ff. de teſta. milit. l. ſi infanti. C. de
iure delib. videbim⁹ in l. ſi filius qui patri. ſ. eo. ita trãſmittit he
reditatẽ fratris non aditam, quando eſt pupil. ſubſti. ex potẽ
tia ſuitatis efficit ſuus. z heres neceſſari⁹ fratri ſicut erat pa
tri. z ſi dicas quare in principio iſtius legis nõ trãſmittit? Ra
tio eſt, quia ibi nõ dicit. q̃ nõ eſſet frater. Sed dic quod dato,
q̃ eſſet frater, erit coheres, ſicut etiã pbat in l. ij. ſ. prius. ſ. e.
z facit tex. in l. iulianus, in ver. ceterũ. ſ. de acq. her. idem repetit
Bar. in l. ij. ad fi. prin. ſ. eo. ¶ Limita iſtum tex. z pdicta, niſi
frater pupil. ſubſti. poſt mortem patris dederit ſe in arrogatio
nem alteri: q̃ ſi poſtea tpe quo euenerit caſus pupil. ſubſti. re
periat ſe in poteſtate patris arrogatois, nõ erit tũc fratri ſuo
neceſſarius, nec ſuus heres. l. ſub cõditiõe. ſ. de lib. z poſth. ita
dicit gl. no. in l. iij. ſ. apture. ſ. de her. inſti. vbi Jmo. poſt Ange.
4 limitat. ¶ Tertio põdera iſtũ tex. in verbo poſſum. ſm doc.
q̃ ad hoc vt filꝰ ſit ſuꝰ. z neceſſarius fratri ex ſubſt. pup. nõ eſt
neceſſe. q̃ actualiter ſit ſuus. z neceſſarius patri, ſed ſufficit po
5 tẽtia. z ideo dicit tex. cũ myſterio quos poſſuꝫ. Hinc ſequitur
ꝫ Bar. q̃ ſi pater, filio ſuo inſtituto, dederit ſubſtitutũ vulga
rẽ, quo caſu in hereditate paterna definit eſſe ſuus. l. ſuus he
res. ſ. de libe. z poſthu. vel ſi eum inſtituerit ſub cõditione po
teſtatiua, ſi voluerit. l. iam dubitari. ſ. titu. j. tũ ſi ſubſti. pupillo
erit fratri ſuus. z neceſſarius. z nõ patri: quia ſufficit potẽtia.
ita tex. ibi quos poſſum heredes mihi facere neceſſarios.

1 ¶ Subſtitutus pupillaris non poteſt ſeparare hereditatem
pupilli ab hereditate patris.
2 Hereditates vnite non poſſunt pro parte acceptari.
3 Cõiunctum z vniformis debet eſſe diſpoſitio, z vide nu. 4. ſ. ſ.
7 Conſules mercatorum intelligũtur habere iuriſdictionem in
connexis z dependentibus.
8 Per exheredationem filij tollitur exiſtentia ſuitatis.
9 Subſtitutus an poſſit petere reſtitutionem in integrum.
10 Ad ruptura teſtamenti precedentis ſufficit ſola potentia.

1 ſ. Filio ¶ Diuidit i tres ptes. ſcõa ibi, idemq;. tertia
ibi. ſi ex aſſe. ¶ No. ſ. ex hoc tex. q̃ ſubſtitut⁹
pupillaris nõ pt ſeparare hꝛditatẽ pupilli ab hꝛditate patris.
rõ eſt vt hic p Bar. ¶ Limita, q̃ ſubſtitutus pupillaris eſſet
incapax bonorũ patris tũc põt ſeparare hꝛdi. pup. ab hꝛdita
2 te patris. tex. eſt in l. iis qui. vbi fuit dictũ. ſ. e. ¶ Scõo not.
ex tex. ibi cõcta em hꝛditas. qs q̃ñ due hereditates ſunt ſimul
vnite. z cõnexe, nõ põt vnꝰ ex connexis acceptari, z aliud re
pudiari, vt litera. Rõ. q̃ nõ dicunt amplius due hereditates
neque duo patrimonia: ſed vnũ. vt hic. z eſt tex. melior de iure,
inſt. de he. quali. z dixi. i prin. z in ſ. j. Inſt. qui ex cau. ma. ꝫ vel
nõ gl. in l. heres. q̃nque. de acq. he. gl. in l. eius qui in puncta. ff.
3 ſi cer. pet. vbi dixi. ¶ Et ſic ex hoc tex. no. tertio, z correlarie ſm
Ang. Jmo. z Mod. q̃ cõiunctorũ, z cõnexorũ vniformis debet
eſſe diſpoſitio, nec eſt licita ſeparatio. Ex quo infert Ang. z Mo
der. q̃ impetrãs vnũ bñficiũ vel vnã eccleſiã cui altera erat cõ
iuncta nõ põt vnũ ſine alio obtinere vel vnã ꝛc. facit ſm Jm. c.
ſup eo, de prebẽ. in vj. z qs no. in c. j. ne ſede vacante. z per bar.
in l. j. ſ. ſi coheredẽ. ff. ad l. fal. iſta ſunt q̃ traduntur a ſcribenti
4 bus i iſta regula. ¶ Vltra ſcribentes ad iſtã regulam adde q̃
5 connexorũ idem debet eſſe iudiciũ, z vniformis determinatio
tex. quem Bal. ſemper habebat in o re. in l. quid ergo. ſ. pen. in
verbo connexũ. ff. de cõtra. iudi. tute. no. idẽ Bal. in l. cũ neceſſi
tate. C. de fideic. ¶ Scõo adde qs ſimiliter vnitorũ eadẽ eſt na
tura. tex. eſt in l. etiã ſi fundũ. ſ. huic vicinus. z ibi Bal. z Ang.
6 notãt. ff. de vſufr. ¶ Tertio adde qs idẽ iuris eſt in vtroq;
connexorũ. gl. eſt magiſtra z no. in c. preterea. in gl. fi. de off. de
leg. que gl. dupliciter limitat iſtã regulã. z limitat regulam pri
mo vt procedat vbi eſt eadẽ ratio. Scõo limitat. vbi alterũ ſi
ne altero eſſe nõ cõtingit. als ſec⁹ z hoc volunt Bar. z doc. hic.
6 reſpõdendo ad legem. liberũ. ff. de adoptio. ¶ Quarto adde
qs iſta regula pcedit etiã in cõtractib⁹ ſtricti iuris. tex. eſt no.
z peregrinus in l. Lucius. ſ. Paulus reſpõdit. in verbo nulla
neceſſitate. a Jrio ſenſu. z ibi Bal. no. valde. ff. de admit. tu. vbi
pmiſſio facta per fideiuſſorem que eſt per ſtipulationem: z ſic
ſtricti iuris de geſtis in tutela per tutorẽ extendit ad geſta ex
tra tutelã q̃ ſunt cõnexa rõne tutele, facit bene alius tex. no. in
l. nõ cogẽdi. ſ. fi. ff. de procu. vbi tex. ſolẽniter pbat. q̃ habẽs
mandatũ ad actũ extra iudicialẽ intelligitur habere mãdatuꝫ
etiã occaſione illius actus ad agẽdũ in iudicio. illud ex cõne
xitate cõtingit. z ita illũ tex. no. ſubtiliter Are. z fuit ex eius in
uentione in l. gallus. ſ. z quid ſi tantũ. ſ. de libe. z poſth. vbi ad
hoc etiã allegat alium tex. qui parum facit in l. qui propꝛio. ſ.
item queritur. ff. de procurat. ¶ Quinto adde aliũ no. ter. in l.
ſi ita ſcriptum. ſ. regula. ff. de lib. z poſth. per quem no. ibi egre
gie Bal. quod ſi alicui eſt collatus canonicatus, z prebenda,
poſtea auferꝛ ſibi ſolus canonicatus. certe in virtute remanẽ
te prebẽda propter cõnexitatez etiã canonicatus videt remã
nere, q̃ non tenuit ademptio vnius ſine altero. ¶ Confirmo
per id qs tenet Jo. de imo. in c. cum M. ferra. de conſti. vbi tz
q̃ p collationẽ pbende cõſuete cõferri cõfertur. et canonica
tus nõ, q̃ ſit acceſſorũ prebende, eſt em dignitatis ſed ratio
7 ne cõnexitatis, arg. c. ſi quis obiecerit. j. q. iij. ¶ Sexto adde
no. illud qs no. Bal. z Ang. z mod. in l. ſi qs ex argẽtarijs. ſ. ra
tio. per illũ tex. ff. de eden. q̃ cõſules mercatorum intelligũtur
habere iuriſdictionez non ſolũ in iudicio, ſed etiã in cõneris. z
dependentibus. Cõfirmo per gl. no. in c. accuſatus. de hereti. in
vj. in verbo iudicari. vbi gl. no. vult q̃ trãſactio facta ſup vna
re extẽdit ad aliã rõne cõnexitatis. z illã gl. valde no. Baul. de
ca. z Mod. in l. ſi de certa. C. de tranſac. Ang. Jmo. z Mod. in
l. q Rome. ſ. duo fres. ff. de ver. ob. rõne em cõnexitatis venit i
iudiciũ illud qs alias nõ veniret. tex. eſt in l. cũ actum. z ibi no.
Bar. i ij. no. ff. de neg. geſt. ¶ Vltimo ad pdicta omnia adde z
b fortⁱ⁹ q̃ diſpẽſatio⁹ quãuis ſit odioſa. z ideo reſtringẽda. c. j. in
fi. de fil. preſ by. in vj. gl. in c. ordinarij. de offi. ord. in vj. tñ extẽdi
tur ad cõnexa. gl. eſt no. quã etiã Abba. ibi no. multũ in c. qm
8 tantũ. de prebẽ. ¶ Quarto no. in ver. ſi ex aſſe. hic eſſe tex. qs
per exheredationẽ filij tollit exiſtentia ſuitatis: ptz ex hoc tex.
q̃ ſi hic filius exheredat⁹ nõ deſineret eſſe ſuus, nõ eſſet neceſ
ſe adiri hereditatẽ ex paterno: q̃ñ filij ſuitas cõfirmaret tabu
las pupillares. vt l. ſi filius. qui patri. j. e. ergo ptz qs filꝰ exhꝛ
datus nõ eſt ſuus. adde tex. i l. qui i altera. ſ. interdum. z ibi gl.
z Bar. j. de acq. her. ad idẽ eſt tex. in l. j. ſ. ſciendum. z ibi Bart.
no. ff. de ſuis. z legi. ¶ Limita niſi exhꝛdatio reſcindat⁹ que
relam. tex. eſt in l. papinianus. ſ. ſi ex cauſa. vbi Ange. z alij no
tant. ff. de inoffi. teſt. vel niſi exheredatio irritetur ex eo, q̃ nõ
ſit adita hereditas ex paterno. l. filiũ. ſ. ſed cũ exheredatio. ff. ſ
Trabu. ¶ Bl. i verbo habere poſſum. dimidit in tres. In prima
opp. cõtra tex. z tripliciter ſolvit. In ſcõa allegat cõcor. In ter
tia opp. z nihil ſolvit. ſecũda ibi. z facit. tertia ibi. ſed arg. con
9 tra. ¶ Circa iſtã gl. z iſtũ tex. formant Bart. q. q̃ eſt etiã bona,
c z bñ ſubtilis. nunqd i caſu iſtius legis poſſit ſubſtitut⁹ petere
reſtitutionẽ i integrũ, vt hic per Bar. adde qs cũ opi. Bar. te
nent ſimpliciter Jmo. z Bau. hic. idẽ tenẽt Raph. cu. z Alci.
cũ vna limitatione, que eſt de mente Bar. z dicunt quod deci
ſio Bar. eſt vera q̃ñ ſubſtitutio pup. remanet valida abſque il
lo, q̃ alꝰ adeat hereditas paterna. puta quãdo filꝰ erat ſuꝰ he
ris. l. filius qui patri. j. e. tũc per reſtitutionẽ in integrũ põt ſe
parare hereditatẽ patris. z filij, ſed q̃n ſubſtitutio pupillaris ſi
poſſet valere, niſi adeatur paterna, q̃ſit ſublata ſuitas p da
tionem coheredis nõ poteſt per reſtitutionẽ in integrũ reſtitui ſe
paratio. q̃ cõcurreret ratio de qua i l. ij. ſ. quiſquis. ſ. e. z ibi.
ſcz, modo intelliguntꝰ gl. que videt tenere contrariũ in l. pater.
ff. de pium. credi. vbi Bar. z Ang. tenẽt in gl. magna. Are. ſubti
liter repꝛehẽdit Bar. z dicit, qd ꝫ opi. Bar. ſit cõiter approbata. z ꝓpter hoc nõ auderet firmare cõtrarium: tñ apud eus
mouet, z forte falſe mouet ſubtili cõſideratiõe in qua vltimo p
fiſtit. nam ex quo hereditas patris fuit vnita per additionẽ filij
z cõſequenter ex duab⁹ cõſtituta eſt vna hꝛditas, vt dicit tex.
hic, certe ſi ſubſtituta poſſet obtinere reſtitutionẽ in integrũ
ſequeretur maximũ abſurdũ, q̃ aduerſus vnã hereditatẽ, que
defertur ex eo. ti. z vno ti. poſſit impetrare reſtitutionẽ vt pro
parte ſuccederet z pro pte nõ. eſſet ꝫ regulã. j. z ij. ff. de acq. he
re. z l. nemine. j. de leg. ij. nam etiã ipſe minor, ſi viueret, nõ poſ
ſet impetrare reſtitutionẽ pro parte z pro pte non. iurib⁹ alle
gatis. ergo multo minus ſubſtitut⁹ ex eius perſona. l. qs ſi mi
nor. ſ. Scevola. in fi. ff. de minor. ¶ Teneas opi. Bar. declara
tã, vt ſ. que eſt cõis. z quam etiam tenet idem Bar. in l. ſi. ff. de
acq. her. z Jo. de imo. in l. ſi filius qui patri. j. e. Et ad arg. Are.
r ſpõ. retorquendo in oppoſitum: clarum eſt quod poſtquam

pupillus

pupillus adiuit hr̃di.patris.certe.viuo ipso pupillo,est vnicũ patri nomĩ:ꝛ nihilomin⁹ pupillus põt petere restitutionem aduersus patrẽ iustius patrimonij iam vniti.ꝛ separare patrez 3
tis patrimonij a suo.tex.est in l.necessarijs.ff.de acq.he.vbi pupillus posit⁹ adiuit her.patris ꝛc.vt ibi:ergo similiter substitutus pupillariter q̃ est heres eius p regulam.l.non solũ.al le.per Bar.confirmo p tex.in ratione decidẽdi in l.fi qs filiũ familias.§.j.ff.de acq.her.qz z patri eius idem tribueret:ergo vnitas non impedit restitutionẽ in patre,sicut nõ impedit in pupillo.Considera q̃ hereditas est vna,ꝛ defertur vno tit.ꝛ sit vnitas respectu patrimonij:cũ non est vnitas respectu tit. rũ.qz si qd est,qs possit impedire,est vnitas p̃rimonij. ¶Bl. in verbo ad secundarũ tabularũ vim,diuidit in tres. ¶†In ea.gl.ibi.l.qs vulgo.Bart.ꝛ oẽs rñdent.q̃ quo ad rupturam testamenti precedentis,vt h̃ ic per eos sufficit sola potẽtia.causus est hic:ꝛ in l.etiam si ius.ff.de bon.lib.l.si nemo.§.de testa. tute.l.eam quam.C.de fideicom.Sed considera qz in ista solutione debemus dicere totum contrariũ:nam fauorabilior est confirmatio,quam annullatio vel rescissio actus:potẽtia sufficit ad rescindẽdum ꝛ annullandum actũ vt iuribus allegatis in gl.ergo fortius debet sufficere ad confirmationẽ actus, ꝛ tãto fortius in proposito nostro vbi tractat de fauore subst. que est merus fauor ꝛ merum commodum pupilli,debet sufficere potẽtia,ꝛ tñ tex.requirit actum.ꝛ ideo reperio q̃ Jac.de Belui.dicit qs respondere p̃our respondent doc.est diuersificare casus,non assignare rationẽ diuersitatis. Sed fortius ego dico qs tenendum esset contrarium.Sed sustinẽdo cõem solutionem põt dicere altero de duobus modis.ex mẽte Jac. de Belui.ꝛ Alex.h̃ic:ꝛ ita non dicantmã ad hoc vt valeat secundum testamentum sufficit voluntas testatoris solẽnis,puta septem testes ꝛ institutio heredis:si ergo illa solẽnitas interueniat tollitur p̃imũ qs etiã fuit factũ sola voluntate, sed ad hoc vt disposita in testamento ꝛ dependentia sortiant effectum non sufficit volũtas testatoris,sed opus est facto,ꝛ si q̃ per aliũ adeat hereditas,vel habeat pro adita:ergo nõ sufficit potentia. ¶el secundo responde in specie ad istum tex.qs loquat in subst.pup.que de iure speciali permittit patri ꝫ regulas iuris:sed ius habemus,qs iura specialia ficut facilius tolluntur.ita facilius confirmantur.q̃ iura cõia. ¶Primum q̃ iura communia difficilius tollant,est tex.in l.ei⁹ militis.§.militia missus.ff.de testa.mil.in §.qz vero verisimile.in authẽ.de non alie.Secundum quod iura communia difficilius confirmantur.est tex.in l.antique.in p̃inc.C.ad velle.sed aduerte qz habes alibi tex.iurisconsulti in quo facilius tollit.vbi quando agitur de annullando facilius inducitur qua quando agitur de confirmando.text.est de quo semper admiratus sum in l.si fuerit.ff.de reb.dub.vbi est tex.qs incertitudo vel personarũ vel rerum vitiat legatum,ꝛ tamen nõ vitiat adẽptionem legati. ¶Ultimo p̃o complemento istius tex.querit Bart.pone testator instituit extraneum,ꝛ exheredauit filium,iste institutus repudiauit,vt hic per eum.

1 ☞Substitutus pupillaris succedit in bonis vndecũq̃ obuẽtis ipsi pupillo.

2 Sicut miles ita eius filius põt decedere p̃o parte testatus ꝛ p̃o parte intestatus.

3 Pater arrogator põt substituere filio in ltiegima arrogati.ꝛ vide nu.4.6.

5 Potentia cause efficiens limitata limitatũ producit effectũ.

7 Profectitium quid,ꝛ nu.9.

8 Quando aliquis ducit vxorẽ ꝛ ei fiũt multa xenia ꝛ dona dubitatur cui acquirantur,marito an vxori.

1 **§. Ad substitutos.** Summa vt hic p Bart. vsq̃z ad §.nemo. ¶†Nio. ex hoc tex.q̃ substitut⁹ pup.succedit i bonis vñcuiq̃ obuẽtis ipsi pupillo,adeo qs etiam excludit matrẽ in bonis obuen.is ex linea materna.ita p generalitatẽ hui⁹ litere cõcludit Bar. ꝛ Ala.ꝛ Jmo.ꝛ cõiter Mod.Amplia p̃imo, vt succedat ẽt in bonis alienatis p ipsum pupillũ:cũ authoritate, ꝛ decreto iudicis sine iusta cã:qz substitutus põt reuocare illa bona alienata.tex.est in l.j.§.fz nõnullos.in ver.aut substitutũ.ff.de tut. ꝛ rat.distrah.p quẽ tex.ita tz Bal.in l.nec ei.in p̃in.ff.de ado. Lud.Ro.in l.Marcellus.§.qdam.vbi Alex.in §.res que.ad Tre. ¶Scdo ampliat vt procedat etiã in tacita pupillari.ita concludit Bar.ꝛ doc.hic duplici rõne.p̃imo p generalitatẽ. scdo p rationem huius tex.tertio qz par virtus est taciti,ꝛ expressi.l.cũ qd.§.si cer.pe. ¶Tertio amplia etiã si sit talis pupillaris que non cõprehẽdat tacitã vulgarẽ.ita probat in l.p̃fam. p̃imis tabulis fm intellectũ Dyn.j.eo.ꝛ ibi Bar.ꝛ alij. ¶Bau.
2 ꝛ Mod.hic. ¶Scdo not.ex tex.qs qua rõne põt miles ipse decedere p̃o parte testatus ꝛ p̃o parte intestatus,ea ratione põt facere qs pupillus suus decedat ex parte testat⁹ ꝛ ex pte intestatus substituẽdo qz vnum testamẽtum est, vt l.ij.§.eo.l.

3 ¶†Tertio no.in §.in arrogato.q̃ pater arrogator põt substituere filio in legitima arrogati:cuius ad eã teneat ex necessitate:sez ex constitutione diui Pij.tex.est hic,ꝛ i l.si arrogator. ff.de adop.ꝛ rõ est,qz talis subst.pup.est commodum pup.secus,si esset onus,aut grauamen.Hinc est,qs pater arrogator nõ põt substituere filio p fideicõmissum in illa quarta filio arrogato.tex.est in d.l.si arrogator.in ver.ceterũ eo.qz fideicommissum est onus ꝛ grauamẽ coheredi.§.cũ filie.vbi dicek.j.eo.

4 ¶†Quarto no.ex hoc tex.q̃ pater arrogator ꝛ sic pater legitimus põt tñ substituere in bonis ab eo p̃ouẽtis vel eius cõtẽplatione.tex.est ꝛ in §.non solũ.Inst.de pup.subst.pater aũt legitimus.ꝛ naturalis põt indistincte substitui in bonis vñcuique p̃ouẽtis filio,vt in ver.p̃cedẽ.Ratio diuersitatis est duplex.Prima generalis:qz pater legitimus ꝛ naturalis hz pl⁹ iuris,qz in eo sunt duo vincula ꝛ legis ꝛ nature, ideo lex magis confidit de eo.Secunda ratio est qz pater arrogator per istã arrogationẽ vel p eius dispositionẽ non põt p̃iudicare venientibus ab intestato nisi i legitima,que ab eo obuenit.tex. est in l.nec ei.§.j.iuncta.l.his verbis.ꝛ l.non aliter.ff.de adopt.ꝛ istud voluit Bar.in d.l.si arrogator.in p̃ima oppo.ꝛ clarius Alb.ꝛ Bar. ¶†Ex hoc no.inferunt correlarie duo fm Bal.ꝛ Jmo.ꝛ Raph.ꝛ reliquos Mod.Primũ est,q̃ potentia cause efficientis limitata,limitatũ producit effectũ,facit vulgata.l. in agris.ꝛ ibi Bar.ff.de acq.re.do.l.age.ꝛ ibi no.Bal.ꝛ Sal.ꝛ alij.C.de transl.vbi aliqñ plene scripsi.Secundo correlarie infertur vt difficilius limiterur potẽtia cause efficiẽtis naturalis sicut potẽtia cause efficiẽtis accidẽtalis.facit regula.l.qui
6 habẽt.in p̃in.ff.de tute. ¶†Quito no.ex hoc tex.q̃ pater arrogator põt solum substituere in bonis ab eo p̃ouẽtis,i aliis vero bonis pupilli decederet pupillus intestatus ꝫ regulam, ius nostrũ.de reg.iur.ff.rõ fm Bar.ꝛ doc.qz dato vno inconuenienti,sequit aliud inconueniẽs.tex.est in l.ratas.ꝛ ibi Bar, C.de rescin.ven.cũ ergo detur istud inconueniẽs,q̃ iste pupillus habeat duos patres:datur aliud conueniẽs q̃ possit decedere p̃o parte testatus,ꝛ p̃o parte intestatus.istud itẽ repetit Bar.in d.l.si arrogator.vbi gl. magna valde dubitat,ꝛ vacillat. ¶Ꝛo ista sol.habes tex.bonum in l.si certarũ. §.j.ff.de testa.mil. ¶Considera tu Bar.ꝛ doc.velle,q̃ qñ pupillus est arrogatus,põt decedere cũ duobus testamẽtis cũ subst.pup. facta a patre arrogatore ꝛ cũ alia subst.data a patre naturali. ¶Contra istã cõclusionẽ Bar.ꝛ doc.q̃ non sit vera,arguitur sic,qz subiitutus a patre naturali est hr̃s vniuersalis: qz pr̃ põt vniuersaliter instituere:ꝫ substitutus a patre arrogatore est institutus in re certa, ergo dz haberi loco legatarij.p regulã que hz in l.j.§.si ex fundo.ꝛ l.ex facto.magna.§.de her. inst.l.quoties.C.eo.ꝛ istud obiectũ format Bar.in d.l.si arrogator.ꝛ nihil relpõ. Tu aũt rñ.dupliciter. Primo,dicta regula.que hz,q̃ qñ aliquis est instituturus in vniuersõ,alius in certa re,habetur loco legatarij:procedit quãdo sunt instituti in vna ꝛ eadẽ vltima voluntate,secus si in diuersis.tex.est in l.si qs p̃ore.ff.ad treb.p quẽ tex.ita no.Ang.ꝛ Jul.in d.l.quoties.ꝛ reperio q̃ ita dt in discursu Bar.ꝫ nihil alleget in repe.d.l.si arrogator.ꝛ ibidem Alb. ¶Secũdo vltra eos ego rñdeo.qs predicta regula procedit,qñ aliquis est instituturus in re certa: sed hic est instituturus in quota,id est,in quarta.sed instituit⁹ in
7 quota habetur loco legatarij. ¶†Ultimo diligenter no.ibi arrogatoris amicus vel cognatus,qz qcquid filij⁹ hz beneficio, vel occasione patris,censetur p̃ofectitium.facit tex.in l.p̃ofectitia.§.de iur.do.in p̃in.ꝛ ita per istum tex.tenet gl.ord.in l. cum oportet.in p̃in.C.de bon.que lib.vt hic p Bar. ¶Hot. diligenter istam doc.quam Alexã.multum extollit ꝛ dicit.qs non est memor q̃ Bar.ita bene declaret,vt hic:quãuis Bar. etiam ponat in l.Salius.§.si quid.§.de lib.ꝛ posthu. Tu ad de p̃o doc.Bar.tex.no.ꝛ ibi in terminis Bar.text.in l.vxori. scda.ff.de aur.ꝛ arg.leg.vbi habes tex.ꝛ ibi no.Bar.q̃ cã intelligit de p̃oxima mediata ꝛ etiam de immediata.tamẽ dicit Bar.hic intelligere de causa immediata non multum remota. nam si est cã est potius occasio, quam causa:ꝛ circa hoc inistit Are.ꝛ habẽt cano.text.in c.solite.de ma.ꝛ obe. Adde etiã q̃ per istam doc.Bar.in d.l.cum oportet.in p̃in.reprehendit Spe.in ti.de iudi.in iij.parte.Spe.in ver.quid si isti.vbi tenet Spe.qs si nitus init contra scientiã patris in Frãciã,ꝛ rex aliquid donauit ei,q̃ illud dicitur p̃ofectitium,ꝛ acquirit patri. ¶Tertio aduerte ex doc.Bar.dũ facit tria mẽbra dũ ponit exemplũ sedi mẽbri in cã remota,ꝛ quasi immediata, ꝛ ponit exẽplũ Bar.qñ donas,eo qz ẽ puer:nõ tñ donares nisi ꝓpter me patrẽ.nã p certo dicat Bar.qcqd velit,hic videm⁹ due cãe separate.vna est cã etatis,qz puer,alia benuolentia p̃na:ꝛ si

cet vna sit potētior altera, q̄ vna magis ꝛcluserit dātē, q̄ altera, tñ nō pōt negare quin init due caute: quo casu essem⁹ i materia, an arrēdi debeat prima cā an scda. quā mater. ā declarat optime Bal. in c. j. §. insuper. de pace. iur. firm vsi. feu. ꝛ ió sol⁹ Are. in hoc replicdit Bar. alij nō tāgūt, sed certe si bñ ꝛsideras. Bar. rndet, qñ dat exceptiō. das, q̄ puer, tñ nō dares nisi ppter me. loquit Bar. qn eras pueritis nō fuit ppter q̄ dedisti, patet, q̄ si fuerisses alius puer eiusdē etatis nō dedisses nih egō tuissez. ¶ †Predicta⁹ oia iducit Bart. ad no. q. vt hic

2 ¶Predicta. Rio. & vxore, ꝛ limita vt p Deci. in c. ecclesia, ꝛ. ſ. cūda conclusio. de const. Parp.

p eū aliqs ducit vxorē illo tpe fuūt multa renia vxori. dubitat cuius debeāt esse illa renia ꝛ illa dona an mariti an hr̄dū vxoris: Bar. & p istum text. q̄ est aduertēdū q̄ aut illa dona fuerūt facta p ꝛsanguineos ipsius vxoris, ꝛ tūc acgrunt ei vt p eū: secus si fuerūt donata p cōsanguineos mariti. Adde qd cū opi. Bar. ꝛz Ang. hic cū vna limitatione cōsiderata qualitate rei donate si soū cōueniret vxori, sed data paritate ꝛz cū opi. Bar. cū Bar. etiā ꝛz ¶Pau. ꝛ latius Alex. Cōtra Bar. tenēt Mod. Raph. cu. ꝛ Alex. hic pmo mouet Raph. p text. quē oēs allegāt ꝙ Bar. in l. si seruus cōis. ff. de don. inter vir. ꝛ vxo. scdo mouetur per illud qd volunt Bar. ꝛ doc. de q. de ambasiatore. ¶Potes rndere, q̄ loquit in casu qñ filius acgrit patri, sed vxori non acgrit marito: ꝛ ꝛz non dicant istā solutionē ante cū ponit Bal. in l. si cū ante. C. de do. ante nup. vbi & Bal. q̄ in gōne nostra quo ad effectū non est equalis subiectio vxoris erga maritū sicut est in filia erga patrē. Contra Bar. ꝛ sequaces ꝛz subtil⁹ Alex. hic dicēs fortius qd illud q̄ ꝛz Bart. est magnus error, q̄ est ꝙ multas. ll. que dicunt q̄ donatio facta p ꝛsanguineos mariti vxori vz ꝛ incontinēti acgrit vxori, ꝛ similiter ea donatio facta p ꝛsanguineos vxoris marito incōtinēti acgrit marito. text. est in l. si constāte. ꝛ in l. si te in vacuā. C. de dona. inter vir. ꝛ vxo. Et si restringas illa iura, qñ ꝛsanguineus mariti donauit vxori, ſz clare apparet. q̄ donatio est respectu vxoris ꝛ nō mariti. ista eēt manifestissima diuinatio sm eū. sic qd nō potes euadere iura illa, sequit, q̄ decisio illa Bar. ꝛ sequaciū est falsa. ꝛ ad istū text. rñ. vt ſ. p Raph. q̄ nō est bona eq̄paratio filij ad vxorē ꝙ Bar. ꝛz Ang. ꝛ Ro. in l. vt liberis. C. de colla. p vnā gl. ibi in verbo in ipsos spōsos. ꝛ p text. in d. l. si seruus cōis. de quo dicit Bar. non fuisse recordatū. ꝛ reperio q̄ p illū text. ita intrepide cōsuluit ꝙ Bar. Lu. Ro. in cōs. clxxij. incī. in proposito themate stricte, ꝛ breuiter procedēs. motus per text. in l. si seruus cōis. nouū ꝛ sing. ab eo nouiter ponderatū ꝙ Bart. etiā tenet Sal. in l. nec inter. C. de do. inter vi. ꝛ vxo. ꝛ in l. si spōsus. §. si donationis. ff. eo. vbi etiā Sal. mouet per d. l. si seruus cōis. per text. i illa. l. nec inter, a ꝙ rio sensu. addit Alex. alium simile⁹ text. in l. cū hic stat⁹. §. oratio. ꝛ §. seq. ff. eo. Quid tenendū: Ale. hic ꝛz opi. Bar. ꝛ pro ea

1 ☞ Institutus non pōt substituere substituti nisi matata cā, id est nisi commodum afferat, vel nisi sibi, ꝛ coheredi substituatur.

2 Gradus capitur pro persona: alias tamen capitur pro primo gradu institutionis respectu substitutionis.

1 ☞ Institutus non pōt substituere substituti nisi matata cā, id est nisi commodum afferat, vel nisi sibi, ꝛ coheredi substituatur.

2 Gradus capitur pro persona: alias tamen capitur pro primo gradu institutionis respectu substitutionis.

§. Nemo institutus.

¶† Institut⁹ non pōt substituere substituti, nisi mutata cā. id est, nisi cōmodū afferat, vel nisi sibi ꝛ coheredi substituat. Materia ponit p Bar. ꝛ doc. in l. si. §. Titius, j. eo. vbi dicet, ꝛ dum text. & cause mutatione, id est nisi afferat cōmodū. † Et dū text. & sed hoc in vno gradu. pondera q̄ hic gradus capitur pro persona. alias tamen pro primo gradu capitur gradus institutionis respectu substitutionis. l. ij. §. Iulius inter medias. ff. de lib. ꝛ posthu.

LEX XI.

1 ☞ Quantū ad capacitatē vel incapacitatē substituti pupillaris absolute substitutio pupillaris consideratur vt testm fili ꝛ non vt testamentum patris.

2 Cōditionali institone an regratur habilitas tribus ꝛpibus.

3 Institutus potest habere pupillarem sine paterna, ꝛ econtra.

4 Aliqué esse icapacē l. fatuis, ꝛ phiberi, a tali lucro est pena.

Si is qui heres.

¶Sūma vt h cp Bar. ꝛ dum text. dicit si tūc capere possit tpe mortis impuberis, sup ple, vt hic p Bar. ꝛz non possit capere tpe mortis testoris. ¶Et dum text. & in fi. penas i testō pupilli: vult dicere pena legis si nō pōt capere tpe mortis pupilli. ꝛ pōt argui contra text. nonne h ille non admit ex testo patris pupillaris, substitutio euanescit. l. ij. §. quisqs. ff. eo. mā. dicas, ꝛ illud est pter suitatē, ꝛ q̄ habeat coheredē: rñ de coherede verū nihilum: nisi respondeas, q̄ hic non dubitat de hereditate patris virum confirmatur vel non: sed de pupilli. substit. vtrū si testō patris heres institutus sit incapax admittit ad substitutionē pupillarē, sed per hoc non tollit argu. qō h hereditas non adeat ex primo testamēto sit nulli. l. ij. §. adeo. ff. eod. ¶† Ho. ex hoc text. q̄ quantū ad capacitatē, vel incapacitatem substit. pupillaris

laris, absolute substitutio pupill. consideratꝛ, vt testamẽtus filij & non vt testamentũ patris: quia licet sit capax tpe mortis patris nõ sufficit, nisi sit capax tpe mortꝭ pupilli. Iꝛ alꝫ testm̃ pupilli nõ dicaꝫ testm̃ patris modo testm̃ filij: p'out est sibi fauorabilius. & l. Papinianus. ff. sed nec ipuberis. ff. de inoffi. testa. c. si pater. in fi. de testa. in vi. Et rõ est quia respectu acquisitionis hereditatis semper est testamẽtũ pupilli, & nõ patris. & hereditas vniformis. Insti. de pupil. substi. ff. j. & l. ij. ff. p'. ff. c. vbi consideratur p'out est testamentũ patris. Subdit Bar. & cuꝫ eo sequit Pau. de ca. declarando istum text. quod non sufficeret substitutum esse habilẽ tempore testamenti. sed requiritur ꝙ duobus temporib' sit habilius, vt hic per eos. & ita teneas, Iꝛ Alex. dicat qõd per istum text. limitantur illa iura. Sed credo quod fuit incidenter dictum: põdera Are. qui sequitur Bart. aliud, qõd est subtili' Bar. hic videꝫ qõd etiã in substitutiõe cõditionali attendaꝫ tps conditi testamenti, hoc est, ꝙ instituꝰ vel substitutus sit habilis tẽpore conditi testamẽti. & sic etiã in institutione cõditionali requiritur habilitas in tribus tẽporibus sicut prima patet. nam Bar. hic loquitur in substitutiõe, q̃ est cõditionalis institutio: ergo loqꝫ in institutiõe gratiosa. li. i. in rõne legis falcidie retetiões. ff. ꝙ vulgo. j. ad l. fal. & istud simpliciter Iꝛ Jo. de imo. in l. ij. in prin. vbi late Are. ſ. e. & tamẽ Bar. vbiqꝫ Iꝛ Grũ vt statim dicã. ¶ Adde. Iꝛ ipse nõ dicat, qõd Raph. cu. ante eũ hoc perpẽdit. & dicit Bart. grauiter errasse in hoc: q̃ imo nõ exigitur habilitas tpe cõditi testamẽti, qñ ẽ i stitutio cõditionalis, vel qñ est substitutio, que est cõditiõalis istitutio. Et pterea dt, ꝙ ñ ẽ necesse supplere ad tex. vt dt Bar. Sed tex. simpliciter pcedit, ꝙ cõsideratur tps mortis testatoris & adite hr̃ditatis, & sic ista põt sustineri opi. Alex. ſ. relata.

2 ¶ Iste est pulcher passus. nũquid in cõditionali institutione requiraꝫ habilitas trib' tẽporib', & sic tpe testamẽti. Bar. & Are. hic tenẽt. qõ sic. Cõtrariũ Iꝛ Raph. & Ale. Iꝛ Grũ qõ hic tenet Bar. in l. si alienum ff. in extraneis. in fi. ſ. ti. j. & per l. in id tempus. ſ. ti. j. Addo qõ etiã tenet notabiliter Bar. q̃ non ſoler allegari in l. cetera. ff. tractari. circa fi. ff. de leg. j. formaliter dicit ꝙ qñ testator apponit conditionẽ hr̃d., apparet, qõ non vult inspici tẽpus testamẽti: sed tps futurũ. idem tenet Bar. in l. ex facto. in prin. ff. c. Bar. i l. ij. i fi. C. de act. emp. & ita est cõis opia Bar. qõ i substitutiõne cõditionali nõ cõsiderẽtur tria tpa: sed tps cõditi testamẽti: Ad decisionẽ. Bar. hic, vbi Grũ Iꝛ nõ repetita tactũ, rñdeo qõ decisio Bar. nihil obstat quod Are. & Mod. minus bñ põderãt: q̃ Bar. hic loquit̃ de 2ditiõe extrinseca. q̃ inest tacite in substiõe etiã si nõ exprimaꝫ a testatore: Iꝛ ista 2ditio. cũ sit intrinseca, nõ facit ꝓprie 2ditionẽ. tex. est in l. q̃ uberis. in prin. ff. c. Imo dicuntur plura fm tex. ibi, Iꝛ Bar. i aus locis loquit̃ de cõditione vera. & extrinseca. q̃ qñ apponit a testatore nõ inspicit tps testamẽti. & si potes 2cordare tex. vt nõ 2dicat locis. ſ. allega. Et in cõditiõe extrinseca, qñ heres est istituꝰ teneo Bar. Are. hic Imo. & Are. in d. l. ij. ¶ Raph. & Aler. hic & Bar. dictis locis: q̃ tex. est in d. l. si alienũ. ſ. in extraneis. ſ. ti. j. vbi vult cõsiderari tria tpa. siue institutio sit pura, siue 2ditiõalis, Iꝛ Bar. ibi tenuerit ꝙ ũ. & si dicas ille tex. bñ dt ꝙ i institutiõe cõditiõali attẽdit tps adite hr̃ditatis: Iꝛ ꝙ attẽdant duo tpa prędicta: istũ nõ dt q̃ dt, ꝙ istũ vult dũ dt hoc ampliꝰ tps adite hr̃ditatis siue institutio sit pura siue 2ditiõalis. nã dictio ampliꝰ repetit totã oratiõnẽ legis. si cui pure. & l. re petẽdis. ff. de leg iij. vult ergo, ꝙ vltra illa duo tpa regratur tps adite hr̃ditatis. istud etiã ꝑbat tex. i fi. dũ dt in institutiõe pura vel cõditionali media tpa nõ nocẽt: q̃ (vt dixi) tria

3 tpa cõsiderant. ¶ Nota scõo hic esse tex. clarũ, ꝙ istituꝰ pt hr̃e pupillarẽ hereditatem sine prima: & cõtra paternã sine pupillari. istud vr̃ cõtra. l. sed si plures. ſ. filio. & ſ. si ex asse. ſ. e. & l. quidam elogio. C. de iur. delib. respõde, ꝙ illa iura volunt, qñ vellet ex voluntate separare. & non posset: Sed si facit propter iuris impedimentum. tunc admittit̃ separatio. text. est hic & in

4 l. si is q̃ ex bõis. ff. eo. ¶ Nota tertio tex. in verbo penas. quod

a esse incapacem hereditatis & cõsequẽter prohiberi a tali lucro est pena. ideo fm Pau. statutũ quẽ inhabilẽ dicit penale. & sic odiosum. ¶ Gl. in verbo penas. dividit i duas: p'out duos ponit intellectus, secunda ibi, sed alij dicunt.

LEX XII.

1 ¶ Suitas operaꝫ confirmationem tabularum pupillarium ad commodum sui filij abstinentis. & quomodo, nu. 2.

3 Per dationẽ cohr̃dis qui est suus, nõ tollit̃ existentia sui hr̃dis etiam inus que dependẽt ex testõ. secus si esset cohr̃s extraneꝰ.

4 Existentia suitatis confirmat testamentum patris, & tabulas pupillares absq; alia additione, vel immixtione. & nu. 6. & 14.

5 Ad confirmandũ in tabulas pupillares tantum facit suitas filij abstinentis, qua rtum si extraneus institutus adiret.

7 Per solã existẽtiam suitatis nõ tollit obligatio nis qua filiꝰ tenebaꝫ pr̃i, vt eõ ex aliquo ẽctu se alio regrit̃ actu immixto.

8 In his in quibus est fauor & commodũ filij qõ sit suus & necessarius beneficium abstinendi nihil operatur nec reddit ipsum instar extraneorum.

9 Juri immiscendi qõ cõpetit filijs pręferibitur triginta annis sicut iuri adeundi quod competit extraneis.

10 A substituto filij exheredati non potest legari.

12 Ad hoc vt exheredatio valeat cũ effectu, requirit̃ effectualis aditio ex paterno.

13 Frater institutus & substitutus Iꝛ primo adiuerit hereditatẽ patris, tũ per restitutionem in integrum se postea abstinuit.

15 Pater si dedit filium emancipatum coheredẽ vtrũ per hoc videatur recedere a legis dispositione.

16 Filius emancipatus an hodie transmittat hereditatẽ nõ adi tam sicut suus, attento ꝙ hodie succedat sicut suus.

17 Datio vulgaris substituti indistincte tollit suitatẽ, fallit n. 18.

19 Sicut sola suitas absq; actuali immixtione cõfirmat tabulas pupillares, ita etiam confirmat tutelas testamentarias.

20 Quando pater ex duobus filijs vno instituto alteri exhr̃dato extraneum substituit, abstinente instituto an poterit substitutus ex secundis tabulis succedere.

21 Stante statuto ꝙ bãniti nõ possint reuerti ad ciuitatẽ itra. x. annos, nisi habuerint pacem ab heredibus occisi, si filius occisi abstineat ab hereditate paterna an poterit facere pacem illi bannito.

SI filius qui patri &c.

¶ Ista lex fm Bar. est solẽnissima. dicũt Bal. Rap. & Pau. ꝙ non reperit melior tex. in iure in materia

1 existẽtie iuri hr̃dꝫ, & hꝰ materiã subtilẽ, & difficilẽ & bñ. h. d. Suitas opaꝫ cõfirmationẽ tabularũ pupillariũ ad commodũ sui filij absentis. h. d. fm Bar. cũ istud summariũ nõ cõplectit̃ totum tex. iõ diminutum. iõ summa plenius. Suitas cõfirmat tabulas pupillares. ita qõ potest succedi pupillo ex substõe pupillari repudiata hereditate paterna & separata, & tũ substitutus non tenebit̃ nisi ad legata relicta i tabulis pupillaribus, habita rõne falcidie, in qua nõ imputant̃ bona pr̃na, sed solũ impuberis. h. d. tota lex. ¶ Dividit fm Bart. in tres, vt hic ꝙ

2 eum. Ang. & Imo. dividunt in quatꝫ melius est dividere i qua tuor. In prima ponitur dictum. In secunda remouetur obiectum. In tertia in ver. przerrim confirmatur. In quarta infertur. Tu premitte quod pupillaris substi. habet duo extrema, scilicet personam que substituitur pupillariter & personã cui fit illa substitutio pupillaris. ¶ In primo extremo & sic in persona substituta legitur iste tex. tribus modis. Primo qõ frater substitutus adiuit i hr̃ditatẽ paternã, Iꝛ beneficio restitutio. se abstinuit. Secõ legit ꝙ se abstinuit a principio, sed habebat coheredem cuius additione confirmatum est testm̃ patris. iiti duo intellectꝰ diuinãt ad tex. q̃ hic nõ fit mẽtio de resti. i intellectu de cohr̃de. Ideo tũc tripliciter legit̃ ꝙ in ista lege fuit̃ substitutꝰ fratri se abstinuit. & sic nec ipse nec alius admit̃ her. patris: tũ q̃ iste filij erat suꝰ hr̃s ex potẽtia suitatis filij, ꝙ uis se abstineret 2firmat testm̃ paternũ & sic tabule pupillares: & istę intellectꝰ eoiter tenent̃ & nõ diuinat. circa quę infra insistã. ¶ In alio scõo extremo & sic in pupillo cui facta est pupillaris substitutio legit̃ trib' modis. Primo qõ loquaꝫ i bõis vnius mediãte immixtione impuberis. & quamuis Bart. & alij reprehendant. tamen si non causa illius tex. iste tex. videtur prop'ie hoc velle, vt dicit Pau. de Cast. Secundo modo legitur in bonis separatis: quia impubes bene imiscuerat se, sed per restitutionem in integrum fuit restitutus vt abstineret. Tertio modo legitur quando impubes fuit exheredatus in testamẽto patris: nam de fratre impubere cui facta est substitutio pupillaris vtrum fuerit exheredatus, vel pretereitus vel institutus, verbũ nullum non potest intelligi, quando est alterius: quia testamẽ tum esset nullum: quis istorum intellectum sit melior videbim' infra per ordinem gl. & Bar. ¶ Sed tu aduerte dum Barto. in figuratione casus transportat literam in verbo przertim, vt iungatur cum ver. quitus, & postea sequatur ver. etenim. ista transportatio mihi non placet. & Bal. Sal. Imo. & Pau. dicũt ꝙ ter. debet intelligi vt iacet sine transportatione. & ita pono casum, & maxime iste tex. est vnus iurisconsulti: & iuri iurisconsulti fuerunt magistri eloquentie. ¶ Ho. j. ex isto tex. secundum

3 vnum intellectum, qui habet: quod filius impubes fuit institutus quod per dationem coheredis, qui est suus, non tollitur existentia sui heredis etiã. in his q̃ dependent ex testamento, secus si esset coheres extraneus. l. apud iulianũ. ſ. adę iulian'. ff. ad treb. l. sed si plures. ſ. j. ſ. e. vbi dixi. & rationẽ diuersitatis assignat Bartol. j. vbi referuo dicendum. ¶ Nota. ij. ex isto tex. secundum intellectum communem gl. & doc. quod existen

a ¶ Venas. Adde Dec. in c. ij. de consti. Burp.

tia suitatis cõfirmat testm̃ patris, z tabulas pupillares absq; alia aditiõe vel immixtiõe, z ad hoc allegaf̃, p3, q1 in hoc tertu non dr ab aliquo fuisse aditam hereditatẽ, z tñ si non adiretur ex paterno saltẽ virtute suitatis cogerueret subsstitutio pupillaris. l.u. §. quisqs. z l. fs si plures. §. si ex asse. ff. eo. ¶ Et sic habes, q ad confirmandũ tabulas pupillares tm̃ facit suitas filij etiam abstinẽtis, quantũ si extraneus institutus adiret. facit optime q1 inter mortẽ pris, z existẽtiã suitatis nõ est dare mediũ, z sic nõ est dare hr̃ditatẽ vacatẽ: nisi repudiaret exp̃sse. gl. est reputata sing. in l. cũ hr̃ditas. z ibi Bal. no. C. depos. vide plenius Bar. alle. autẽ plures gl. in l. fi. j. de cond. insti.

Adde pro ampliatiõe huj⁹ regule scdo † q̃ ẽt existẽtia sui hr̃dis confirmat exhr̃dationẽ absq; alia aditiõe. ita est tex. peregrinus hic intelligẽdo, qd filius impubes esset exhr̃dat⁹, cuius exheredatio nõ valeat nisi adeat hereditas ex paterno. l. filiũ. §. fs cũ exhr̃datio. ff. de ẽtab. l. Papinianus. §. si cõditioni. ff. de inof. test. Ad idẽ, qd suitas cõfirmet exhr̃dationẽ est tex. in l. q in aliena. §. interdũ. z ibi Bal. de ca. z Mod. no. j. de acq. her. z de veritate tñ huius no. dr plenius.

7 j. sup gl. ij. ¶ Tertio adde pro limitatione, q p solam existentiam suitatis non tollit obligatio naturalis qua filius teneba tur patri vel ecõtra ex aliquo contractu, fs requirit actualis immixtio: puta si pater mutuet pecuniã filio, filius obligatur patri naturaliter ꝛc. gl. est in l. frater a fratre. i verbo post mortem. ff. de cõd. ind. dũ subaudit, z post aditã. z ad hoc no. Bal. de ca. z Mod. no. j. de acq. her. z de veritate tñ huius no. dr plenius.

8 a ¶ No. tertio. ad de Decisi. l. j. qñ non peten. par. Pomp. 8 gl. ibi dicit. ¶ † No. tertio³ in ver. etenim ius dicẽtis propositum est q in his in qbus est fauor, z commodũ filij q̃ sit suus z necessarius bñficium abstinẽdi nihil operat nec reddit ipm instar extraneorũ: iuxta. l. nam nec emãcipatus. ff. de lega. j. sed qñ esset nocumentũ filio, puta qd inuitus adstringatur oneribus hereditarijs: tunc hz locum bñficiũ abstinẽdi inductus a pretore, z itud non reperitur alibi melius in iure fm Bald. z oẽs hic, qd no. beneficiuz ergo abstinẽdi est introductũ i fauorẽ filiorũ z nõ in eorũ damnũ. Ex quo sequunt multi effect⁹ quos ponit Bar. j. ¶ Ultra scribẽtes sequitur no. effectus contra opi. gl. z doc. in loco. j. allegando. tenent gl. z doc. q iuri immiscendi q̃ cõperit filijs, prescribatur. xxx. annis, sicut iuri adeũdi qd cõperit extraneis. gl. z doc. i l. fz. C. de iure delibe. fz oꝛdinarie qd ꝛc. Bal. de ca. in l. filio pterito. §. de imu. ru. z in l. fi qs suus. j. de iur. oct. Et facit q1 omne iuri prescribitur xxx. annis. l. sicut. z l. oẽs. C. de prescr. xxx. ann. Aduerte tñ q1 dñs Alex. in l. q patri. ff. de acq. her. distinguit. Aut querit, an existentia suitatis possit prescribi, z dr q̃ non: rõne de qua hic, dr cui an facultate immiscendi. z tenet q̃ sic, z ita loqtur gl. in d. l. fz. Ego semper tenui z teneo pro vero, q̃ ista cõis opi. est falsa, z qd mirabiliter confundatur per istũ tex. nam posse prescribi contra filium est damnosum ipsi filio: fz hic est tex. q̃ qñ est damnosum filio habere beneficium abstinẽdi, dicitur suus z necessarius sicut erat olim. si ergo dr suus z necessarius bñficium abstinendi: z tunc nihil operatur, q1 suitas operat̃ immixtionem: ergo impossibilis est prescriptio: q1 (vt dixi) in suo non est dare hereditatem vacuam. z reperio qd ita fz Ang. in l. vnica. C. quãdo non pe. Bar. z ibi Alex. z Bal. sibi contrarius in l. fi. C. de repud. heredi. Pro eadem parte soleo contra communem retorquere tex. in d. l. fz, dicit ibi tex. quod iuri immiscendi non prescribitur longo tẽpore gl. z doc. ibi dicunt: fz bene longissimo. z sic. xxx. annis. ego dico q̃ imo ille tex. vult q̃ etiam longissimo tpe non prescribat sic inducẽdo: nã qñ lex facit mentionẽ prescriptionis longi tp̃s. z sumus in prescriptione iurium. certe in iuribus non pot cadere prescriptio lõgi tpis. x. vel xx. anno. intelligitur ergo de prescriptiõe. xxx. ann. ista regula satis p3 ex doc. Bald. in c. j. §. j. de capi. corradi. in ver. qd ergo si talia verba proferant̃ a statu. z facit q1 verba debẽt intelligi secundũ subiectã materiã etiã impropriando. L. si vno. in prin. ff. loca. z l. insulã. ff. de prescr. verb. ergo illa. l. fz, que dr iuri immiscendi non prescribi longo tpe cum loquatur in prescriptione iurium intelligitur de prescriptione longissimi tpis. xxx. vel xl. ann. q1 in iuribus non cadit prescriptio lõgi tpis. Bart. in l. h. in prin. ff. de eo p quẽ fac. erit. z in l. j. cũ gl. ibi. C. de edic. di. adr. z per ista duo tenui contra cõem. ¶ Hec obstat si diceretur, qd prescriptio. xxx. an. non erat cognita de iure ciuili. fz fuit mutata p d. l. oẽs. z l. sicut. nõ tẽpore. d. l. fz non erat adhuc cognita illa prescriptio. z ideo non potuit intelligi de illa prescriptione, q1 respondet qd prescriptio. xxx. anno. fuit inuenta de iure. C. preterea etiã de iure fforum non precedebat prescriptio longi tpis in iuribus. z illa lex licet fuisset fatua nõ intel-

10 iexisset de longissimo tẽpore. ¶ † No. quarto ex tex. i. v. itaq;, intelligẽdo tex. in impubere exhereda. fm q̃ intelligunt Bar. z doc. quod ab substituto filij exheredati non pot legari. l. pen. C. de lega. z j. Bar. tangit tñ si ille sit substitutus scdo institus a patre ab eo pot legari. l. in rõne. §. fi. ad l. fal. declarat Bar. j. hic est tex. no. q̃ etiã si abstineat se ab istitutione tñ pot ab eo legari. z in hoc vltimo iste tex. est multũ sing. fm Imo. z Bo. hic. Imo. in d. l. in rõne. §. fi. ¶ Hec ad hoc obstat l. plane. scda. in prin. in ver. patri hr̃s fuerit. j. de leg. j. q1 intelligit nisi patri sit scriptus heres. non aũt regrit q̃ actualiter adeat fz Alex. hic. z fz ipse nõ dicat, põdera q̃ est tex. hic in ẽbo hr̃s extitit, fz scriptus ex sola iuris authoritate nõ q̃ actualiter adierit,

11 ¶ † Ho. quto in ver. itaq;. ibi, dũtaxat ex scdis tabulis q̃ p existẽtiã suitatis, fz cõfirmenf legata relicta testõ patris vt ipse teneaf̃ soluere vt hic z in l. j. §. fi. ff. vt in pos. leg. z facit vna rõ, q1 existẽtia sui hr̃dis cõfirmat testm̃ pris quo ad ea q̃ tendũt ad vtilitatẽ filij, nõ q̃ tẽdunt ad dãnũ filij, vt sunt legata q̃ diminuũt hr̃ditatẽ. Fallit in legatis libertatis q̃ sunt pia. l. cum quasi. §. sed fi qs. ff. de fideic. lib. l. sciendũ. ff. de manu. test. Mod. ponũt hic qd in legatis ad pias causas. similiter fallit si sit fideicõ. vniuersale. tex. i l. ita tñ. §. si pr̃. ff. ad Tre. vbi Bar. z alij, z rõ est q1 filius q abstinuerat, oio poterit cogi ad adeũdum, z restituẽdũ: ergo nõ est incõmodũ suũ qd suitas idẽ operet. Ita declarat Bart. i l. si pr̃na. C. de reuoc. his q̃ i frau. cred. tenent Ang. Imo. z reliq hic. ¶ Bl. i ẽbo pr̃i. dividit in duas. put tis moꝛe Zij. l. iã dubitari. in fi. §. ti. j. ponit duos itellect⁹ ad tex. z tene primũ, q̃ est cõis. alius diuinat. ¶ Bl. i verbo ffi. dividit in duas. In prima timoꝛe Zij glos. ponit tres solutiones, tres intellectus, ad tex. sed põdera q̃ duo primi itellectus gl. tẽdit ad vnũ, z idẽ tertius tẽdit ad aliud. In scda opp. ad text. z bñ solut. scda ibi, sed Z. j. de acq. her. ¶ In ea. gl. ibi, vt possit impetrare separationẽ, habes duos intellect⁹ ad tex. timoꝛe primę pr̃is arguit̃ q̃ argumẽtum Bart. formal pro scda oppoſi. ¶ Primus intellectus est, q̃ frater impubes repudiauit pr̃nã. z sic cessat separatio, z sic prima pars arg. z fm istũ intellectũ vterq; filiorũ repudiauit hr̃ditatẽ pris. Istũ primũ intellectũ fz sit verus in se, tñ reprobãt doc. q1 diuinat. Scdo z fortr fm Paul. facit q1 si pupill⁹ repudiasset hr̃ditatẽ pris, esset facta separatio ab eodẽ. fz tex. dr, q̃ ff substitutus erat ille q̃ petebat separationẽ: ergo psuppoint vnionẽ. Imo. Alex. hic saluant istũ intellectũ ab isto ar. Paul. z dicũt, q̃ in isto tex. ff substitutus volebat separe partẽ suã in qua ipse fuit institut⁹, nõ aũt hr̃ditatẽ pupilli. Sz obstat tex. in ẽbo fraternã aũt. iuncto ver. iuxtius. vbi apparet, q̃ frater subistitut⁹ separat fraternã z nõ suã a paterna, z sic primus intellectus nõ est bon⁹. ¶ Secundus intellectus gl. est q̃ hic impubes frater adiuit hr̃ditatẽ patris, z dum dr. ergo est effectũ vnũ primomũ. ergo nõ fit separatio. gl. dicit q̃ speciale est in fratre, q̃ possit impetrare separationẽ, z extraneus non possit. d. l. fz si plures. §. filio. s. c. Ista soluitio dam̃naf̃, q1 impubes, qñ immiscuit se etiam si vixeret mero iure non posset separare, multominus frater subistitut⁹. l. heredẽ. ff. de reg. iur. l. qd si minor. §. Scevola. in fi. ff. de mino. Idẽ z ista solutione facit iste tex. in ver. prescriptum. qui inuit, q̃ idẽ esset in nõ fratre. ex istis apparet q̃ neutra soluitio glos, ad primã partem arg. de separatione est bona. ¶ Ad istũ ergo primũ de separatione Jac. de are. z Bar. dãt tertiã solutionẽ, z sic vnũ tertiũ intellectũ q̃ in ista lege filius impubes erat exheredatus: z sic hereditas istius impuberis nũq̃ fuit coniuncta cũ hereditate patris, merito hic decidit q̃ frater subistitutus pot paternam repudiare, z fraternã amplecti: sed adl. sed si plures. ille adiuerat. ¶ Istũ tertium intellectum tenent Ang. z communiter doc. Istum intellectum reprehẽdit Bal. q̃ impubes hic fuerit exheredatus, z mouetur rõne q1 si non est expsse adita hereditas ex paterno, exheredatio facta de filio est nulla. l. nihil. §. sed cũ exheredatio. ff. de cõtrab. l. Papinianus. §. si cõditioni. ff. de inof. test. si ergo exheredatio redditur nulla, per consequens filius reperitur preteritus in testamento patris. l. non putauit. §. non queuis. ff. de contrab. ergo annullat testamentum patris. l. q. §. j. z l. fz si plures. §. ex asse. s. c. nec dicatur secundum eum, quod suitas filij abstinẽtibus confirmet exheredationem. nã hoc est absurdũ, cum exheredatio sit res odiosa. l. cum quidam. §. de lib. z posth. ergo requiritur quod expresse adeaf̃ hereditas ex paterno, z istud vltimum tenuit idẽ Bal. in l. quidã elogio. C. de iure deli. Ultra Bal. contra istum intellectum approbatum p Bar. z communiter alios facit, q1 diuinare est ad istũ tex. q̃ frater impubes fuisset hic exheredatus. ¶ Scdo fortiter facit z istum intellectum. q1 si frater impubes fuisset exheredatus re ipsa sua hereditas esset separata ab hereditate paterna, z tñ tex. dr q̃ frater substitutus impetrat a pretore separationem, ergo impubes non fuit exheredatus propter ista fundamenta gbus est difficile respondere. iste intellectus cõis redditur dubius.

12 † Sustinẽdo cõem itelle ctũ prout eum defendũt Ang. Paul.

ꝛ Mod. hic. ad alle g. in oppositū rñdeť in forma. Et dñ dicit Bal. ꝙ ad hoc vt exheredatio valeat. requiritur aditio ꝛc. rñdetur, ꝙ iura Bal. loquuntur ad hoc, vt exhĕditio valeat cū effectu: qrit aditio effectualis ex paterno: sed quēadmodū sufficit ad confirmādū exhĕditionē non qđ totaliter ꝛ cū effectu. ita dicit ℙau. se rñdere post Ang. ꝛ cōfirmat p l. filiꝰ q se paterna. ff. de acq. he. vbi vī tex. ꝙ cōfirmat exhĕditio filij, ꝛ tñ effectualiter nō erat adita hĕditas. ꝛ ille tex. stringit nisi ca nullet pūctꝰ: ergo stat i hoc, nūqd sola suitas sufficit ad cōfirmādū exhĕditionē sicut sufficit ad cōfirmādū testū pris. In quo pūcto est aduertēdū, ꝙ qū filiꝰ nō repudiasset ꝛ exhĕsse nō ꝑdeat, cōfirmat testū. l. g in aliena. §. iterdū. ff. de acq. he. ¶ Ad de qō ad arg. Bal aliter rñdet ℝaph. Cu. hic, ꝙ i isto tex. post mortē impuberis exhĕdati iste fratrer recusauit hĕditatē fratris, merito exhĕditio valuit, ꝛ ē satis colorata rñsio, ꝛ aliqđ diuinatiōis cōtineat. Vel aliter ꝛ tertio rñdeť ꝛ Are. dū Bal dicit, ꝙ suitas nō ꝺ cōfirmare exhĕditionē, qꝛ est odiosa: respōdeť hoc esse verū qū talis ℨfirmatio respiceret odiū, hic respicit eiꝰ comodū, vt subit. pu. valeat ꝑsertim qū cōcurrit fauoꝛ alteriꝰ filij substituti: illa dispositio aliquo respectu cesset odiosa, ꝛ aliquo respectu fauoꝛabilis. ar. eoꝝ q̄ no. ꝑ doc. i l. venia. C. de in ius voc. ꝛ in l. sed ꝛ si hac. §. fi. ff. e. illud expeditū est, ꝙ qū suus exhĕsse se nō abstinuit dato, ꝙ ēt nō adierit, ℨfirmat substi. tex. est in l. g in aliena. §. interdū. ꝛ ibi ℙau. ꝛ Mod. no. ad hoc. j. de acq. he. ¶ Isto modo potest defendi ista tertia le. approbata cōmuniter. Et sic ex ꝑdictis omnibus habes tres lec. in persona impuberis cui facta est pupillis substi. due ponuntur in hac gl. que reꝓbantur cōmuniter, tertia ponit per Jac. de Aret. ꝛ doc. quod loquatur impubere exheredato, licet iste intellectus sit verus in se mihi non placet eo qꝛ diuinat ad tex. ¶ Sēdo ꝛ fortius nec video ad hoc bonū respōsum si iste ipubes fuisset exheredatus, certe separatio bonoꝝm impuberis a bōis paterms eēt facta re ipsa, ꝛ tamē tex. dicit qō frater est qui petit separationē bonoꝝ. quid ergo tenēdū? ¶ Teneo ꝛ est tuti⁹ intellect⁹, qō ipubes in ista lege fuerit institutꝰ ꝛ ad oppositionē. s. factaꝝ dum arg. aut iste impubes adiuit ꝛ esset impossibilis separatio, aut non adiuit, ꝛ etiam cū filius fr recusasset cozruere substitutio pupillaris, rñdeo ꝙ istud argumētū est diminutū, qꝛ est dare mediū ꝙ impubes instit⁹ tus neqꝫ adiuit neqꝫ repudiauit ꝛ ita mortuus est ꝛ sic intelligendo tex. sine vlla diuinatiōe cessat oēs difficultas. ¶ Primo dñ dicebať ꝙ hĕditas erat vnica, ꝛ sic nō cadit separatio: quia hic nulla vnitas erat ex quo iste impubes nec adiuit nec repudiauit. ¶ Istū intellectū teneo qꝛ clarꝰ, ꝛ ita in effectu tꝫ ℙau. ꝛ sequitur Are. tꝫ clare nō aperiāt, ꝛ si argueret ℨ qō tex. loquēs de separatiōe ꝓsupponiť ꝙ hĕditas pupilli erat vnita cū here ditate pris. respondeť qō tex. loquiť i vnitate causata mero iure ex potēcia, ꝑpter potentiam suitatis filij. §. sui. Insti. de her. quali. ꝛ diffe. ꝛ iste est verus intellect⁹ ad hūc tex. ꝛ cessant difficultates oēs. ꝛ nō est diuinare. ¶ In ea. gl. ibi, habuisse aliū cohĕdē q adiuerat fm Azo. habes ex gl. intellectū, tꝫ iste itellect⁹ tendit ad aliud, ꝙ tēdat due ꝑcedētes solutiōes ex quo eā i hoc tex. nō fuit adita hĕditas ex pāno, qꝛ frater institutus recusauit, dicit tex. ergo cozruit testū pris. ergo substit. pupil. l. tꝫ si plures. §. ex asse. s. e. l. ij. §. adeo. s. eo. ¶ Timoze isti⁹ difficultatis dañt tres intellect⁹ ad tex. vn⁹ ponit ꝑ istā gl. ꝙ hic ff in stitutꝰ habuit cohĕdē. vnde tꝫ ipse frater institutꝰ repudiauerit hĕditatē pris, rñ alꝰ cohĕs adiuit, ex cui⁹ aditiōe ℨfirmate sunt tabule pupil. iste intellect⁹ gl. est in se verꝰ ꝑ tex. in l. apud Jultanū. §. idē Julian⁹, j. ad treb. ꝑ tex. in l. ſſirū. j. de acq. here. sed iste intellectus ad istū tex. reꝓhēditur per doc. qꝛ diuinat,

13 ꝑsertim qꝛ versiculi sequentes essent superflui. † Cū secūda sol. ꝛ consequēter secundus intellectus ponitur in gl. j. in fi. qō iste frater institutus primo adiuit hereditatē pris, tꝫ postea ꝑ restitutionem in integ. mediāte restitutione se abstinuit ab hĕditate, quā adiuerat, iste intellect⁹ tꝫ diuinet, tñ verꝰ est in se, ꝛ eū sequunť Bar. ꝛ doc. facit fm Jmo. ꝛ Mod. qꝛ tꝫ testū irriteť de iure pretoꝛio, ꝛ sic ℨtabuleť, tñ firme remanēt tabule pupillares. tex. est in l. ex duobus. §. fi, ꝛ in l. ꝛ si cōtra. in pūn. j. c. l. filiū. §. j. ꝛ ibi bona gl. ff. de leg. ꝓestan. tꝫ testō in integ. est de iure ꝑtoꝛio, ergo ñ ꝺ tollere tabulas pupillares, ꝑtꝫ qꝛ nō ob stāte restōne in integ. remanet heres de iure ciuili. ꝛ si sine. §. tꝫ qō papinian⁹. ff. de inno. ¶ Istā opi. Bar. ꝛ cōem impugnat Bal. dupici fundamēto, vt hic ꝑ eū. tñ ad pmū. arg. Bal. e clara respōso: qꝛ hic nō est eadem ratio contrariorū, ergo nō est licitum arguere vbi non est eadem ratio. tex. est in l. ij qs negotia. ff. de neg. geſt. gl. in cle. fi. de app. sed in primo casu quando restituitur aduersus repudiationem est suus. Item est hĕs cū effectu. que ratio cessat in casu cōtrario. ¶ Sedo cōtra cōclusionē Bar. ꝛ gl. facit qꝛ restitutio reponit omnia in pristinum statū ꝓout a ꝓn. erit. l. ꝙ si minoꝛ. §. scevola. ff. de mino. ergo si restitutio reponit omnia in pristinū statum, est pinde ac si nō adiuisset. ergo cozruit substō pupillaris. ꝛ isto argumento etiā arguit Ang. hic. Sed rñdeť ꝙ restō reponit omnia ꝛc. est verū quo ad omnia: ꝓterꝙ ad nudū nomē heredis, ter. est in l. ꝛ si sine. §. tꝫ qō papinianus. ff. de mino. qꝛ ꝑtoꝛ nō ꝑt facere desinere quē esse hĕdē, qꝛ remanet nudū nomen. ꝛ istud nudū nomē sufficit ad cōfirmādū tabulas pupillares qꝛ ꝑ hoc nihil diminuiť de hereditate patris. l. filius qui se paterna. j. de acq. her, firmāt Bar. ꝛ alij. i l. fi. e. ti. qꝛ per hoc nihil diminuiť. Tolle optimū simile, si heres coactē adiuit heredit atē, est heres nudo nomine, ꝛ sine effectu. l. nam qō. §. qui compulsus. ff. ad treb. ꝛ tñ cōditio dādi ꝺ impleri in eiꝰ ꝑsona ꝓp nudū nomen hĕdis, tex. est i l. g heredi. §. j. ff. de cōd. ꝛ demon, ratio: qꝛ illud nō respicit diminutionē hĕditatis, imo fortiꝰ, si aliqs instituiť sub conditione, si titius erit heres, talis illa cōditio impleť, si Titius coacte adiuit hĕditatem, ꝛ restituit, ꝛ conditio impleť, ꝙuis sit hĕs nudo nōie. tex. est ad literā nō, ꝛ signādus i l. si ita scriptū. j. de cōdi. insti. ¶ Teneo cōclusionē Bar. ꝛ eiꝰ nō. ꝛ ꝙuis bar. ꝛ doc. nō multū ꝑbāt legibus tñ ista doctrina Bar. ostēditur viua ratione quā etiā sentit Are. tꝫ nō iducit illo mō, qō heres adiuit hereditatē, deinde restituať aduersus istā aditionē quāuis sit heres nudo nōie, tamē sufficit ad confirmādū tabulas pupillaris cōfirmaťꝙ vt dixi viua rōne. A pari procedūt absti nere per beneficiū ꝓtoris mortui, ꝛ restitui in integrū a ꝓtore viuo. ter, est q facit ista ꝺparationē in l. ꝛ si ex modica. §. filius. ff. de bo. lib. ꝛ tex. in l. cū quasi. §. ꝛ si quis. iuncto. §. seq. ff. de fideic. liber. modo clarū est ꝙ beneficiū abstinendi nō impedit confirmari tabulas pupillares. vt hic est, ergo etiā nō impediret a ꝓtore viuo. Quod ꝛ fortius corroboratur: qꝛ ad infirmāndū actū durius agiť cū lege quā cū homine. tex. est j. l. si liber tus. ff. de iu. patr. ℝho. Bar. in l. si insulā. ff. de ver. obli. ꝛ sic tꝫ in se istud no. Bar. qō elicitur ex intellectu gl. tū qꝛ ista scda lec. diuinat ad tex. qꝛ in tex. de restitutione in integ. verbum nullum,

14 †propterea tertiꝰ est intellect⁹ verꝰ, ꝛ cōis ꝙ in ista lege nulꝰ adiuit hĕditatē pris. tū existētia sui hĕdis attēto ꝙ filiꝰ instituťꝰ ipso iure est suꝰ ꝛ necessarius. l. j. §. q sunt sui. ff. si qs omiſ. cau. teſt. certe existētia suitatis ℨfirmat tab. pu. vt hic ꝑ Bar. istū intellectū posuit gl. j. ꝛ sic ex ꝑdictis omnibus habes tres gl's lec. ꝛ tertia tenetur cōmuniter ꝙ non habuit coheređ ꝛc. Istū tertiū intellectū tenent ꝺdifferēter oēs scribētes. ¶ Cōtra istū intellectū omniū doc. quod suitas filij abstinentis confirmat tab. pu. argue fortiter hic. Suitas nō operat. nisi vbi est fauoꝛ filij. nō aūt vbi ē dānū vī ꝓiudiciū, tex. est formalis in ista l. sed cōfirmare tab. pup. nō ē fauoꝛ substituti, imo dānū. ergo suitas non operatur cōfirmationē. ꝓbo minoꝛem, ꝙ cōfirmare tab. pup. non sit fauoꝛ filij substituti, imo sit maius eiꝰ dānū ꝛ ꝓiudiciū. qꝛ si tab. pupi. cōfirmētur, teneť soluere omnia legata relicta in isto ℣. itaqꝫ tꝫ annulląta subsť. pup. succedit ab ite stat. in totū ꝛ habebit totā hereditatē absꝫ qō ꝓestet legata. ergo apparet ꝙ est eiꝰ dānum. Istā difficultatē mouet bar. versi. item quero, tu dicis. rñdet, ꝙ imo est commodum fratri succedere ex pupillari, ꝙ ab intestato, qꝛ ab intestato haberet mꝫ pupilli coheređ vel alios cohoeredes tꝫ succedēdo ex tabu. pupillaribus habebit totā hereditatē. l. papinianus. §. sed nec ipuberes. s. de inof. teſt. c. si pr. de testa. lib. vj. fauoꝛ est pu, qꝛ sic voluit tꝫ ceteri ita transeant. tñ mirandum est. qō Bart. grauiter errauerit. dñ dixit: ꝙ maiꝰ cōmodū ex filio succedere ex pupi. ꝙ ab intestato: errauit grauiter Bar. qꝛ de iure ffoꝝ frater excludit matrem, qñ est ex eodē patre, put hic, ꝛ nō cōcurrunt simul. secus in soroze. tex. est in §. frater. cum seq. Jnst. ad tertyl. qūo ergo sic potuit dicere Bar. ¶ Preterea summauit Bar. quod in ista lege subesset mater. ꝛ hic vides quod ista difficultas non est soluta. Alex. hic tenet sol. Bart. postea ipse dat aliā sol. que ei magis placet. ꝛ dicit, ꝙ valeret substit. pup, est fauoꝛ pupilli principaliter: qꝛ propter ℨfirmationē pupilliꝰ dicit testatus decedere non intestatus: ꝛ iste est magnus fauoꝛ ad quē habuit respectū ista lex, tꝫ errat grauiter: qꝛ illō ꝙ ipse dicit, ꝓcedit respectu ipuberis illiꝰ, cui facta ē subsť. pu. tꝫ nos loqmur de frē pupilli maioꝛe suostituto, ꝙ recusat hĕditatem pris, ꝛ dicimꝰ qō ex potēcia suitatis cōfirmat tab. pupillares, qꝛ iste fauoꝛ eiꝰ respectu cessat. qō ꝺ Ale. ē verū, ꝙ si ista lege essent alij frēs eiſet vtile succedere ex pupillari. qꝛ alias ab intestato alij frēs simul venirēt. tꝫ in ista leg. nō apparet ꝙ essent alij frēs. ꝛ sup ista difficultate opꝫ bñ ꝛsiderare. Sꝫ vitra ea ꝙ alias dixi hic nūc tu no. rñde ex ijs, ꝙ dixit Jo. de Jmol. hic ad alis ꝓpositū, ꝛ Alex. in tex. iij. no. ꝙ imo suitas non operat qō ad legata ꝓbaťꝫ suitas bñ ℨfirmat tabulas pupillares qꝫ ꝛ

frater est substitutus q2 est in modū substituti: sed ipsa suitas nō cōfirmat immediate legata: sed ad validitatem legatoꝝ requirit aditio: ꝛ sic aditio immediate confirmat legatum ex sua aditione. ¶ Cōtra istū cōem intellectū Bar. formaꝫ vnā aliam opp. ꝛ vnam. q. quam relinquit indecisam. ꝛ vnam aliam oppositionē: ꝛ istis expeditis, erūt expediti intellectꝰ ter. resta
15 bunt solum ea que Bar. dicit extra glo. ¶ † Circa questionem Bar. nunquid si pater dedit filium emancipatum coheredeꝫ, vtrum per hoc hic videatur testato: recedere a legis dispoſitiōe. Circa istam questionē in qua Bar. relinquit cogitādū qđ Ang. Imo Raph. ꝛ Alex. hic cōcludunt non tolli suitatemꝫ. qñ filius emancipatus datur coheres, eo q2 cessat ratio cōis, q2 dādo coheredē extraneum tollatur suitas, eo q2, pater tenere tur instituere filium emancipatum. l. maximum vitium. C. de lib. prete. l. meminimus. C. de legi. her. ergo eum instituendo nō videtur recedere a pꝛouisione legis, vnde cōmunis cōclusio q̄ habet quod datio coheredis extranei tollit suitatem, procedit in penitus extraneo qđ nō est in emancipato. ꝛ ita etiam tenet Sali. hic, quicquid tenuerit Sal. in l. quidā elogio. C. de iu. de
16 li. Ista sunt que dicūt scribētes. ¶ † Tu adde pro veritate illud etiā q̄ alibi tangit Bar. in l. vētre. in pe. ff. de acq. he. vbi querit an hodie filius emācipatus transmittat hereditatē nō aditaꝫ, sicut suus: attēto, q̄ hodie succedit, sicut suus. l. memi nimus. C. de legi. here. ꝛ hoc die nulla est differētia emancipationis, ꝛ patrie potestatis. ℈. nulla vero. l. auc. de here. ab. intestat. Bar. dicit cogitabitis, cōiter ibi doc. tenēt. q̄ nō: q2 suitas fun datur in patria ptāte. ℈. sui. Insti. de her. quali. ꝛ diffe. ꝛ ita etiā tꝫ Ang. ꝛ Pau. ꝛ Alex. in l. si emancipati. C. de colla. ꝛ commuiter Moder. in l. gallus. ℈. ꝛ qđ si tm̄. ℈. de libe. ꝛ posth. vbi dicetur. ¶ Tu aūt aduerte ꝛ scdo in q. Bar. licet oēs indifferenter teneāt q̄ qñ filius emācipatꝰ est datus coheres, non tollitur suitas, q2 nō iudicaf vt extraneꝰ. Ego adduco in pīū illud qđ ad literā dicit idē Bar. i l. illud. ℈. fi. ff. de bo. pos. ꝛ trata. vbi dicit Bart. qđ filius emācipatus ex testō non est cognitus de iure ciuili, sed est cognitus, sicutꝰ quilibet extraneus, ꝛ sic venit vt extraneꝰ. ꝛ licet Bar. nihil alleget de hoc allego ter. for malē in ℈. certi. Insti. de her. quali. ꝛ differentia. Nec ob. q̄ hodie emācipatꝰ succedat ad similitudinem suoꝝ. d. l. meminimus. illa lex procedit ab intestato. ꝛ similiter. d. ℈. nulla vero p cedit ab intestato: pꝛout dicunt gl. oꝛdinarie ꝛ approbata. i d. l. si emācipati. C. de colla. d. l. gallus. ℈. ꝛ qđ si tm̄. gl. in auf. er cā. C. de li. pteri. ſz nos loquimur, cōdito testamēto, quo casu emācipatꝰ de iure ciuili venit vt extraneꝰ. Sustinendo cōem suiaz
17 oporteret dicere q̄ ex testamēto emācipatꝰ institutus venit de iure ciuili vt extraneus, sed nō penit⁹ vt extraneꝰ. patet p l. maximū vitium. C. de li. pte. ¶ Extra gl. Bar. examinat duas materias p duas qōnes. Et pīmo circa pꝛimā qōnem ſz scribentes in ista pꝛima qōne Bar. ad eius dicta nihil addat. pōdera ex dictis Bar. subtilite rintuēdo duas differētias iter datiōnē cohēdis extranei, ꝛ dationē vulgaris substituti, nā Bar.
17 si subtiliter ispexeris, vult q̄ datio vulgaris substituti indistincte tollat suitatē, siue i depēdētibꝰ ex testō. siue i his q̄ veniūt ex tra testm̄. q̄ illō sit intētio Bar. pꝛobaf. q2 infra dt p dationes coheredis extranei tolli suitatē: verū est in his que veniūt ex testamēto: secꝰ i his que veniūt extra. ergo de intentione Bar. est p dationē vulgaris substituti tolli suitatē. quo ad oīa charī pēderē istud inuenire i specie tātū. ¶ Scdaz differētiā habes colligere ex verbis Bar. cū Bar. vult quod datio coheredis ita demum tollat suitatem, quando est penitus extraneꝰ. l. apō Iulianum. ℈. idē iulianus. pꝛeallegata. Sed qī coheres est similiter suus, ter. est hic, ꝛ tū in subst. vulgari dz, q̄ indistincte tollat suitas: ergo videf velle aut sentire, q̄ datio vulgaris sub. tollat suitatē indistincte, siue sit substitutꝰ extraneꝰ, siue etiā suꝰ. ꝛ q̄ ista sit intētio Bar. pōdera, q2 vtrobiq; militat ratio bar. q2 dādo substitutū vt instituere sub cōditione si voluerit. d. l. ℈. si proponaf, q̄uis ter. in d. l. ℈. si pponaf. ff. si qs omis. causa test. nō exꝑesse loquatur i hoc casu. ¶ Et pōdera q̄ si ista sunt vera, sequif correlarie. tertia no, cōclusio, q̄ datio vulgaris subsīti. fortiꝰ operatur ad tollēdā suitatē, q̄ datio coheredis extranei, vt patet ex predictis. ¶ Ultra Bar. adde quartū modū vbi p exꝓssam dationē tollif suitas. ter. ē i l. q i aliena. ℈. i terdū. ꝛ Bar. ꝛ ibi gl. ꝛ Bar. ff. de acq. hꝝ. ꝛ ter. in l. ℈. sciēdū. ꝛ ibi Bar. ff. de suis ꝛ legi. ꝛ ter. in l. ſz plures. ℈. si ex asse. vbi Im. ꝛ Mod. ad hoc no. ℈. co. ꝛ ibi dixi ꝛ limitaui.

Adde aliū quintū modū qñ vnus filius est institutus in re certa alio vniuersaliter instituto: nā cū habeaf in oībus loco legatarū: nisi quo ad repudiādū testm̄. l. quoties. vbi. l. ꝛ doc. C. de her. instī. ꝛ l. ℈. si ex feudo. ꝛ l. ex facto mag. ℈. ti. ergo apparet qđ est suus interim donec vniuersaliter instī
tutus repudiaret, ita dicūt Ange. Imo. ꝛ Mod. ꝛ Bal. in d. l. quoties. ꝛ in l. apud hostes. ℈. de suis. ꝛ legi. q̄ qđ teneat Luc. ꝛ male i d. l. apud iulianū. ℈. idē iulianꝰ. ¶ Ultimo p cōplemē
18 to pme. q. Bar. † inquātū tenet. q̄ p dationē vulgaris substituti idistincte tollaf suitas. eo q2 censef institutꝰ sub cōditiōe volūtaria, sic de suo. ꝛ necessario efficif volūtariꝰ. Limita secꝰ ei, se qñ substitutꝰ vulg. daf hꝝdi necessario tm̄: puta seruo institu to. cū libertate: q2 p dationē vul. subsīti. nō tollif necessitas, nec efficif volūtariꝰ. gl. est oꝛdinaria sing. ꝛ pulchra. Insti. de vulg. subsīti. in pīn. in verbo nouissimo. ꝛ phat ibi bñ ter. a contrario sensu. Cōfirmaf. q2 ſz p dationē cohēdis extranei tollaf suitas ꝛ necessitas in filio vt dictū est. secꝰ cū in hꝝde solū necessario: q2 p dationē cohēdis extranei nō tollif necessitas. ter. est no. in l. ex parte, ꝛ ibi Bar. ꝛ alij. no. ī. de acq. he. pbaf in l. eius q in pꝛincia. cū gl vbi aliqñ tetigi. ff. si cer. pe. ꝛ ratio est. q2 faciliꝰ tollif in filio necessitas. q̄ in seruo cui lege nō ita fauef: pater: q2 pꝛo bñ dedit bñficiū abstinēdi filij. sed nō necessarīs vt sunt ser
19 ui. ℈. iūcto. ℈. sed his pmittit pꝛo. Insti. de her. qual. ¶ † Circa secūdā. q. Bar. adde iquātū cōcludit. q̄ sicut sola suitas absque actuali immixtione ꝓfirmat tutelas pupillares. ter. est hic ꝛ in d. l. filius q̄ se paterna, ita etiā cōfirmat tutelas testamentarias. ꝛ probat p istū ter. ꝛ istud respicit ꝛmodū pupi. ¶ Ad de q̄ ista est cōis inīa doctoꝝ hic. ꝛ i d. l. nemo. pīma. ff. de test. tut. ꝛ in l. i. C. e. tenēt Bal. ꝛ Ang. l. Papinianꝰ. ℈. quarta. ff. de inoffi. test. ꝛ Sal. i l. quā elogio. C. de iure deli. ista ē vera. ꝛ cōis sentētia. ¶ Cōtra istam cōem iniam obstat vnū fundamētū antiquoꝝ qđ referūt Bal. Imo. ꝛ Alex. hic. ꝛ dicūt q̄ pīuilegiū suitatis nō dz operari in pīudiciū tertij. ſ. tutoꝝis. q2 ista est regula in materia nīa pīuilegiū nō intelligiē cū pīudicio tertij. l. cū filiꝰ. ff. de test. mili. ꝛ l. nec auus. C. de emā. lib. l. impuberi. ff. si admi. tu. Ad istud fundamētū rñ. Alex. hic post Bal. ꝛ Imol. q̄ istud fundamentū tollif p istū ter. vbi attēdit pncipalis fauoꝝ filij. ſz cōsequēter teneat pīudiciū tertij. vt hic p eūdem rāf eūt cū Ale. oēs hic, credo, q̄ in iudicādo ꝛ cōsulēdo temerariū eēt recedere ab ista sentētia. Sed i pūcto iuris credo cōtra. q̄ suitas nō cōfirmat testamētariā tutelā. data. q̄ confirmet tab. pupillares, ꝛ a summo fundamēto illoꝝ antiquoꝝ pīuilegiū suitatis nū dz operari in pīudicium tertij. ſ. tutoꝝis. nec ob. rñio Alex. pesf alios. q̄ attendit pncipalis fauoꝝ filij, hic i cōsequētia respiciat pīudiciū tertij vt hic: q2 dico. q̄ ista rñio nihil vꝝ, q2 i ista l. mf q̄ puaf pp pu. sub. puaf a lucro, seu qua a lucro. vt ē gl. oꝛd. i l. ij. C. de iur. ꝛ fac. ign. cū suꝰ ꝛcoꝝ. ter. ē i l. ꝛ q. ff. p socio. ter. i l. fi. C. de cura. tut. ſz tutoꝝ grauaf onere ꝛ incōmodo personali, vel icōmodis, ꝛ sic nō videf per rō amittere lucra. ꝛ sentire icōmoda. ita dicit ter. in l. fi. in ℈. pe. C. de cod. ꝛ si illud fundamētū remanet incōcessum. ¶ Scdo p ista parte cōtra cōez vf mihi q̄ nō ſtringat ter. in l. si nemo pꝛima. ff. de test. tut. vbi dicit ter. q̄ nō valēt datiōes tutelarū nisi aliqs adeat hereditatē. ꝛ tū habeo, q̄ tutela nō pōt dari nisi suis hꝝdibus: ibi ergo erāt sui hꝝdes: ꝛ tū ter. reqrit exꝑssaz imixtionē: ergo ibi est ter. q̄ sola suitas nō sufficit ad ꝓfirmationē tutelarū. Et si dicerēf. q̄ ibi filiꝰ erat exhꝝdatus. esset somniator, ꝛ male. vt ſtatim dicā. Et si diceres q̄ ter. i d. l. si nemo loquif qū erāt plures coheredes. ꝛ sic per dationē cohēdis extranei tollif suitas in dependētibus ex testō: quia replicatur quod est diuinare qđ in illo ter. illi coheredes erant extranei. quo casu qñ nō sunt extranei coheredes nō tollif suitas. casus est hic: ergo est ibi ter. nō violādo, qđ sola suitas nō cōfirmat tutelā. ꝛ si diceres. pōdera qđ Iurisc⁹ sul. facit mentionē de aditione: ergo erant extranei q2 adire est extraneoꝝ: immiscere est suoꝝ. ℈. i. Insti. de he. qua li. ꝛ differ. rñdef q2 in pluribus ponitur adire qñ sunt sui. patet q2 ter. est ibi: q2 erat suus filius cui dabatur tutoꝝ, ꝛ si se immisceret cōfirmaret: ꝛ tū dicit adire, ꝛ sic i disputādo posset defen
20 di istā opi. cōtra cōem. ¶ † Successiue adde iquātū Bar. ſert ad q. p quā declaraf ista lex. qñ pꝛ instituisset extraneū filio exhꝝdato. Adde q̄ idē sequunf oēs alij excepto Pau. hic. in fi. q tꝫ cōtrariū duob⁹ medijs. pīmo p ter. in l. ita tamen. ℈. si pꝛ. ꝛ ad Treb. mouef q2 suitas cōfirmat dationē tutoꝝis factā filio exhꝝdato, ſz rūde ad vtrunq; qđ i d. ℈. si pꝛ. suitas cōfirmat fideicō. vniuersalē: q2 filiꝰ oīno cogef adire ꝛ restituere. ideo est eiꝰ cōmodū, q̄ suitas idē operef, vt diri i tertualibus. Ad secūdū q̄ suitas cōfirmat dationē tutelarū nihil allegat. dic qđ cōtrariū tꝫ Bal. in l. j. C. de testa. tute. Alex. hic quāuis ℈num i discursu tenuerit Bal. i rep. l. in suis. iij. q. ff. de li. ꝛ post. ¶ † Ultimo querit Bar. stante statuto quod ¦bannitus non possit reuerti ad ciuitatēꝫ ꝛc. vt hic p cū cū ista decisiōe; Bart. transeūt Bal. Imo. Rap. ꝛ Alex. hic. Solus Are. hic, tenet contrariū: ꝛ credit quod opi. cōtra Bar. sit verior: in puncto iuris mouef in effectu. ex eo qđ vult Bar. in l. vt iurisiurandi. ℈. si liberi. circa pīn. de ope. lib. ꝛ ſ. l. ex facto. ff. ad Treb. vbi voluit. q̄ emphyteuſis ecclesiastica, q̄ si trāſit mñ ad filios, tū si accipiatur pꝛo se

se,ꝛ heredibus:filius non pōt venire si abstinet ab hꝝditate, vnde cū hic statutū requirat.ꝙ hic sit heres,nō sufficiat.ꝙ sit hꝝs sanguinis,ſz sit effectualiter:rō.qꝛ illud ibi est ꝓpter confessionem copulatam que vtrūq; requirit. ¶ Teneo decisionem Bar.ꝛ communem que firmatur duplici fundamēto.primo qꝛ in his que non transeunt ad extraneos nomen heredis capiatur ꝓ̄ro herede sanguinis.ꝛ sic ꝓ̄ro filio ꝙuis nō sit heres effectualiter.ita no.Bar.in l.ꝓ̄ro herede.ff.quid tñ.ff.de acquir.her.ꝛ ibi ter.bene ꝓbat.ꝛ ſz Are.hic ꝛ in l.Gallus.ff.j, etiam conetur ad hoc respondere:tamen qꝛ parum facit,non curo referre.Secundo mouetur.nā in feudo vel materia feudi vbicunq; sit mentio de herede.intelligitur de hꝝde masculo.ter.est ad literam in c.j.in verſ.si clientulus.de alie.feu.ꝛ ibi Bal.in viij.no.ꝛ dicit.ꝙ non est aliby in iure.Illud autē ibi est ꝓpter naturam feudi:qꝛ fundum non trāsit ad alios nisi ad filios.ꝛ non spectet ad heredes extraneos secundū Jmol. hic.Jmo non transit ad filium vt est gloss.reputata sing.in c.j. ſ.non autem.qui feu.da.pos.quam reputāt singularē Ang.ꝛ Jmo.hic.ꝛ in l.ꝓ̄ro herede.ff.vbi Pau.de acqui.he.ꝛ in l.iij, ſ.caro.ff.de verbo.obl.quamuis in hoc vltimo aliqui tenuerint contrarium,vt habetur in istis locis.

LEX XIIII.

1 Substitutio pupillaris finitur per aduentum pubertatis.
2 Tempus a lege limitatum non potest ꝓrogari.
3 Vtile per inutile in quibus non vitiatur.
4 Illud quod fit vltra licitum,tamen infra licitum valet.
5 Substituti an possit pupillariter vltra pubertatem.
6 Variatio quando admittatur.
7 Tutela est plus quam cura.
8 Ser modis finitur substitutio pupillaris.ꝛ qñ pupillaris.ꝙ,
10 Ex dedicatione parentum vsqꝫ ad pubertatem dum pōt penitere an quis iudicatur monachus vel censeatur laicus.
11 Pupillus an possit sibi generare filium.
12 Pupilli filij an excludant substituturum.
13 Verba si sine liberis qui accipienda sint.

a ¶ Pubertas ē finis pupillaris substitutionis ēt

1 si in lōgius tēpus sit collata. ¶ No.ex isto text.qꝛ substitutio pupillaris finit per aduētū pubertatis ꝙuis longius tps sit adiectū.adeo qꝛ etiā post pubertatē nō valet iure fideicōmissi.l.x̄bis ciuilib⁹.vbi dixi.ſ.e.gl.ꝛ doc.hic.

2 ¶ Secdo notabil⁹ colligē ex hoc.text.ꝙ testator nō pōt ꝓrogare tēpus limitatū a lege in substitutiōe pupillari.ꝛ vltra scribentes adduco ꝓ hoc pulchrā rationē.nā tēp⁹ taxatū,ꝛ limitatū a lege cēsef adeo ꝑcisū.ꝙ iudicat esse de forma vel sal tē formale.text.est in aut.q̄ supplicatio.in x̄bo sub hac forma.ꝛ ibi Bal.ꝛ Sal.no.C.de ꝓtec.imp.offer.Idē Bal.l.obseruare. ſ.fi.in fi.q.ff.de offi.ꝓcōs.ꝛ leg.ideo testator nō potest aliter disponere.per regulā.l.nemo pōt.ff.de lega.1.dicā aliā rationē

3 statim in gl. ¶ Tertio no.ex hoc text.quod sicut in summis in diuinūbilib⁹ vtile⁹ p̄ inutile nō vitiat. text.est in l.sancim⁹.C. de don.declarat Bart.l.grece.ſ.illud.ff.de iudicijs.ꝛ doc.in l.j.ſ.si quis ita.ff.de verb.obl.ita cū in tēporib⁹ diuinis rebus

4 nō vitiat vtilis dispositio p̄ inutilē. ¶ Quarto ꝛ notabilius colligē ex hoc tex.ꝙ illud qđ sit vltra licitū,tū intra licitū valet cōtra Bal.ꝙ ponit regulā in cōtrariū in l.q̄cunq; circa pu. C.de bon.qua lib.habent cano.ꝓ hoc tex.not.in c.dilect⁹.j.de p̄b̄e.vbi dicit papa p̄ctum inter nos facto eiusdē legati illicito reprobato qđ est licitū approbātes.facit tex.i l.siue generalis. in prīe.ff.de iur.dot. ¶ Bloss.in verbo cōprehēsum fuerit,dicit in quinq; primo timore cōtrarij ponit duos intellectus ad ter.In secūda colligit no.In tertia q̄rit.In quarta allegat duas cōes.ꝛ etiā oppo.In quita ꝛ vltima ponit ꝙbus modis finiat substitutio.Secda ibi,ꝛ not.vitiam.tertia ibi.itē nec trā

b sit.quarta ibi,ꝛ facit.quinta ibi.itē no.hic.vj.modis. Pro itroductiōe gl.oppōit cōtra tex.† Itē videt qđmo.si testator sub

5 stituat pup.filio vltra pubertatē qđ debeat valere:nā illud qđ dicit quod pupi.substitutio exprirat puberiate,est verū quādo testator simpliciter pupil.substituit vel in dubio:sed qñ testator exꝓsse disponit contrariū,illud debet seruari: quia voluntas testatoris vt lex seruatur.ſ.disponat.in authen. de nupti. l.cuz questio.in fi.C.de lega.facit in simili:nā datio coheredis vel substituti vulgariter tollit substitutē vt vidimus.ſ.in l.ij filius ꝙ patri.in fi.tamen testator potest facere quod per illa no tollat.ita dicit Bal.ꝛ reperies in multis,in c.cumana ecclesia.de elec.p l.iij conditionibus.pannum locum.ff.de condi.ꝛ demon.in pri. Item aliqm rei legate a morte testatoris trāsit in legatarium ipso iure.l.actiōe.j.de fur.ꝛ dak hypothecaria.l.ij.C.cōmuna ſ. le.tamē testator pōt facere ne dominiuz trāseat.nec hypothecaria datur.ita Bal.in l.ij.per gl.ibi.C.vt in poss.lega.institutio

c conditionalis non transmittit ad heredes:ꝛ tamē testator potest facere vt transmittatur non purificata ꝙditione. Ptē pōt qđ non est transmissibile ad heredes trāsmitti.econtra quod trāsmissibile non transmittat.Bar.in l.si pater.in iij. q. C. de mīsti.ꝛ substi.in l.j.in ij.no.C.vt actio.ab hered.ꝛ cōtra here.in l.j.C.de his qui ante aper.tabul.tumore huius gl.dicit.ꝙ hic testator erat ignorās.ꝛ ꝙ nesciuit,ſz diuinat.Ideo potes soluere istud cōtrariū.primo ꝙ voluntas testatoris seruat ꝓ lege quando est legitime ſz legem facta:sed quādo cōtra legē,vt est hic:qꝛ lex nō vult testatorē posse pupillariter substituere v. tra pubertatē:tūc ratio seruatur,ꝓ lege.ar.l.nemo potest.ff.de leg. j.vel dic ꝙ nō licet substituere vltra pubertatez,misi furioso.qꝛ ꝓpter furorem sibi testari nō pōt,sed ille,qui est sane mētis

a lex non permittit patri testari.quādo est maior,ꝙ potest sibi ꝓuidere de testamēto:quia alias institutio facta a patre esset ca ꝓtiosa.ideo non valet.l.captatorias.ſ.titu.j. Vel tertio tempus,ruū.an.in substi.pupil.est de forma vel quasi, vt ſ. dixi. in secūdo not.sed quādo testator disponit cōtra formā a lege tradītā,nō seruatur eius dispositio.l.nemo pōt.l.j.de leg.j. ¶ In

b ea.gl.ibi,ſ.cōditionū verba.istud est valde difficile cōtrariā,secundū Jmo.ꝛ Mod. Bar.refert. Dyn.dicere hic per eum,est cōtrupt⁹ Bar.qꝛ sol. Dy.est quod solutio ibi est ex noua cōfirmatione,que hic cadere nō potest,postea dicit Bar.ego nō intelligo qꝛ est noua cōsideratio,vult dicere etiā hoc potest esse

c noua cōfirmatio Bar.dicit ꝙ intelligit,sed dico ꝙ est bōa,ꝛ eā tenet Abb.ꝛ Sal.hic,aliā tamen sol.ponit Bar hic,q̄ est ipsa

6 veritas.ꝛ qꝛ ista placet non curo referre alīs sol. ¶ Nota istā doctrinā ꝛ so.Bar.ex qua habes no.limitationē ad.ſ.conditionū verba:vbi admittitur variatio de tēpore ꝓpter ad imꝓpriū significatū.istud ideo est:qꝛ vtrūq; casu tendit ad eū dem effectū:sed qñ resultat contrarius effectus non admittit

7 variatio.casus est hic. ¶ Secūdo limita no.illū text.in.ſ.conditionū verba.vt ꝓcedat qñ testatorē vsus termino tutele.nā termin⁹ tutoꝛ.bñ exponit.ibi curatoꝛ.nam tutela est quid pl⁹ quā sit cura:qꝛ datur persone ꝛ rebus.illud qđ est plus trahit ad illud qđ est min⁹.casus ibi mō.sec⁹ ecōtra si testatoꝛ appellasset curā.tūc nō ꝓcederet ille tex.ꝛ tūc curatoꝛ nō exponere tur.j.tutoꝛ.ratio qꝛ illud qđ est min⁹ cōꝓhēderet illud qđ est plus.ter.no.in l.tutores.ſ.ij.vbi Bar.in ꝑcie ponit istā doc.

d j.de admi.tut.ꝛ sequit Pau.in.d.ſ.cōdition⁹ verba.sed ego pondero tibi in contrariū ter.in.ſ.j.in auth.ꝛ hi qui obli.vbi termin⁹ curatoꝛ ponitur ꝓ tutoꝛe.ꝛ ibi gloss.in verbo ad curationē.exꝓsse notat illū tex.no.gl.ꝛ doct.in aut. minoris debi

8 toꝛ.C.ꝙ da.tuto.pos. ¶ In ea gl.ad fi.no.hic gl.ord.que sepe allegatur.que enumerat ser modos ꝙbus finit pupillaris substitutio. Dy.addit duos. Ray.pl⁹ dicit Bar.magister legista rū ita bñ dicit ꝙ nihil aut parū ē addēdū.Querit Bar.si pupill⁹ ingrediat religionē,an finiatur pub.substit.vt hic ꝙ euz. Adde ꝙ cū opi.Bar.tenet Jm.Raph.hic.ꝛ tuz allegat.c.ij, ꝛ c.cum virū.extra.de regul.debuit allegare tex.in c.cū fim⁹.ꝛ

9 in c.significasti.e.ti.de regular. ¶ Secdo inquātū Bar.ꝛ cēs voīū ꝙ qñ pupill⁹ ex dispēsatiōe pape efficit religiosus.ꝙ extinguit vulgaris substō irreuocabiliter.istā opi. iuuat Ale.ꝛ Jmo.hic.qñ.est ingressus religionē ꝙ posset habere bona i communi:tūc oia bona applicarent monasterio,secus si in mēdicātibus ꝙ nō possūt habere bona nec in cōi nec i particulari.in glo.erud de paradiso,de ver.sig.tūc nō ꝛfirmat substi.pupillaris. imo extinguatur permixte ac si esset mortu⁹ naturaliter:ꝛ

c moꝛs naturalis ꝛ ciuilis equiparant.vt declarat Barto.i.l.j. de testā.ꝛ in l.cū pater.ſ.hereditatem.ff.de leg.ij. sed aduerte qꝛ ista limitatio nō videt vera.ꝓmo qꝛ ratio assignata ꝓ Bu. de cu.ꝛ Bar.militat vtrūq; casu:qꝛ per ingressuz religiōis redd⁹ intestabilis.ꝛ sic impedit testari alia rōe ꝙ etate, ergo nō valeat pupillaris substitutio.ista ratio militat qñ ingredit ordinem mēdicātū.Preterea per talē ingressum d liberatur a pa

d tria potestate.gl.in l.si ex cā.ſ.papinian⁹.ff.de mino. Bald.in p̄ri.ff.de adul.sed qñ filius viuo pre,exiuit patriā ptātē extinguit pupillaris substō.l.ij.i pn.ſ.e.l.coheredi.ſ.cū filio.j.e.nec dicat solū patriā potestatē quo ad fauoꝛē ipsi⁹,sed quo ad dānum,vt dicit Bar.in l.etiā.in fi.ff.de ꝓcu.qui sunt sui vel alieni iur.qꝛ illud qđ dicit Bar,ꝓcedit in dignitate:vt qñ quis efficitur epūs:sed nos loquimur quando ingredimur religionē,trā

10 sit i potestatē alterius,respōde ad vtrūq; cōtrariū,sicut qñ pupill⁹ mouit naturaliter:clarū est ꝙ soluit patria potestas, ꝛ tū nō irritat pup.substi.sed confirmatur.ita qñ intra talem religionem mendicātū illa moꝛs ciuilis equiparatur omnibus naturalibus,habilitas superuenies ex morte nō annullat ex qua ꝓ̄ro erat habilis.vnde dicit gl.in aut.ij qua mulier.C.de sacrosan.eccle.testū cōfirmari per talē mortē ciuilē sicut p naturalē:ꝛ ita etiā in effectu vult dicere Are.hic ſz aliter loq videtur.† Tertio adde inquātū Bar.cōcludit ꝙ ex dedicatiōe parentū interim tenet ingressus,ſz possit penitere vsque ad puber

a Amplia vt ñ possit post directo substuere ēt inter liberos, Jaso.in l.prime sequen. Burp.

b ¶ Vtile. Adde regulā, vtile.de re.iur.lib.vj.

c ¶ Moꝛs naturalis. Adde gl.i c. placuit.xvj. q. j. gl.in c.susceptū. de rescrip.li.vj. Bar.in l.ex causa.in ſ.in insula. ff.de ꝓ obl. Bal. in aut.si qua mulier.C.de sac.ecc. Bar.ꝛ Bal.in l. Gallus.i ſ.ꝛ qd si tantum.ff.de liber.ꝛ posthu.docto.in c.cum his. de conuer.coniu.

d ¶ Talem ingressum liberatur. Adde doct.in c. nuiⁿ.in fi.de tempo.ord.li.vj. Jo. de imol.in c.i.e. religiosus. ver. an religios⁹. de procur.

tatem,dic q̄ imo interim non tz ingreſſus,nec interim iudicatur vt monachus,ſed cenſetur vt laicus.vt eſt gl. approbata in c.cū virū.de reg.facit text.in c.beneficiū.de reg.in vi.z ita tz Alex.z Are.hic.z Jo.de Imo.i c.Raynutꝰ.i materia ſubſtitu-
11 tionis.de teſta. ¶ Circa tertiā z vl.q̄nē Bar.adde ad iſtam deciſionē Bar.dū dicet poſſibile ē q̄ pupillꝰ generet ſibi filiū, dic q̄ eſt gl.ord.xx.q.j.i ſumma.que dr Greg.in dialogo dicere q̄ vidit puerū.ix.annorū q̄ ingrauidauit alumnā ſuā.ita etiā referunt Jo.an.z Abb.in c.puberes.de deſpō.impub. Poſt.z Jo.an.in c.fi.de eo q̄ cognō.conſan.vxo.ſue. Itē adde q̄ cum deciſione Bar.tenent Ange.Imo.Raph.z Alex.hic Bald. Imo.z Pau.in l.ex facto.per illum tex.ſ.eo.cum concord.hic traditis per Alex.z vltra eum adde q̄ ita tenet Abb.in repeti.iſtius rubric.z Jo.de Imo.in d.c.Raynutꝰ.in materia pu-
12 ſub. †Limita quādo procrearet filios legitimos z naturales, z ſic ex matrimonio:ſecus ſi ſuſciperet filios naturales tm.ita limitat Bald.i l.nec ei.ſ.eorū.ff.de adop.z in l.humanitatis.in quarta differētia.C.eo.Veritas pēdet a concordia.l.ex facto. ſ.ſi qs rogatus.ff.ad Tre.vbi dr qd filij naturales non exigunt fideicommiſſ. contrarium dr in l.generaliter.ſ.cum aūt.
13 C.de inſt.z ſubſt.vtrobiq̄ gl.z doc.ſoluūt. Adde,q̄ per iſtam deciſionē Bar.reperio q̄ i contingētia facti decidit no.caſum Raph.cu.in conſ.cxxxj.inci.proponit q̄ Bartholomeus teſtator in teſtamēto inſtituit filiuin ſuū impuberē heredē vniuerſalē,z pōt dici ſi deceſſerit i pupillari etate ſine liberis:volo q̄ diſtribuantur bona mea certo modo,quomodo intelligū tur illa ẏba ſine liberis:non dr mori ſine liberis q liberos hr̄e non pōt,ſicut pupillus non dr mori inteſtatus:q̄ non pōt facere teſtm.l.j.ff.de ſuis z legiti.z gl.ord.i l.pcibus. C.e.dicā ſtatim in l.centurio.Alīq doc.dicebant,q̄ illa dictio,ſine liberis, intelligāt ſine heredibus:q̄ illa conditio proprie non cadit in pupillo,dr Raph.ſi iſto modo intelligeretur,nunq̄ decederet inteſtatus: q̄ ſemp reperitur heres:q̄ q̄ non capit chriſtus, capit fiſcus.pro opi.Raph.vr̄ tex.in d.l.centurio.vbi cōpēdioſa facta.ſi ſine liberis deceſſerit, z tū intra pubertatē moriat, ſuccedit,z intelligit pupillaris ſubſtitutio.z tū a cōiter accidē tibus q̄s non procreat filios.ſ.pubertatē z,tāto plus q̄ ibi intelligit pupillaris,dato q̄ non ſit expſſa niſi generaliter, vt dr Bar.quanto magis,q̄ expreſſe,z ſpecialiter teſtōr ſubſtituit, z ita illum tex.no.in ij.no.ſ.eo.l.proxi.lz gl.tenuerit ẏmō z male in l.precibus.C.eo.in l.i verb.fideicōmiſſi,vbi tenet q̄ talis cō pendioſa non contineat pupillarē.Alīj dicebant q̄ illa verba intelligerent de pupillari etate non ſtricte ſz de maiori.rū,ſed large z improprie q̄ eſt vſq̄ ad xxv.annum.ter.eſt in propoſito in l.cum filio.ff.de leg.iij. Tantum conſuluit Rap. non eſſe recedendum a verbis teſtamenti: quod verba ſtant proprie: q̄ i pupillari etate pōt habere liberos iuſtos ex matrimonio quando malitia ſupplet etatem:vt dicit Bar.hic.

a ¶Puerū.ix.an a norū. Add Abb. i c.j.i gl.ij.de del. puero. Poſti. in ſum.ti.de pe.i ſ. fuit cōſtitū.vſ. cui pueri.vbi refert de Salamone q̄ in ix.anno ſue etatꝭ habuit filium.

LEX XV.

1 ¶Paganus z ſic quilibet qui non eſt miles,non pōt directo ſubſtituere alicui etiā filio maiori quatuordecim annis,nec alicui poſt aditam hereditatem,ſed bene pōt poſt aditam hr̄ditatem quēcunq̄ grauare per fideicommiſſum.
2 Grauatus per fideicommiſſum detrahit quartam de omnibꝰ bonis:que appellatur quarta trebellianica.
3 Datur ſubſtitutio directa z obliqua ſeu fideicommiſſaria.
4 Directa ſubſtitutio q̄ dicat.z q̄ obliqua ſeu fideicōmiſſaria.
5 Verba directa que dicantur.
6 Doctor z aduocatus q̄ ſunt milites inermis militie an poſſunt filijs ſuis directo ſubſtituere.
7 Sicut miles pt maiori ſubſtituere directo, ita ēt cardinales.
8 Priuilegium hnius legis z ſimiliū habet locū in principe,vel domino alicuius terre,eſto q̄ nō ſit de ordine militari.
9 Sicut directo pōt per militem ſubſtitui poſt aditā hereditatem,ita etiam a pagano teſtante ad pias cauſas.
10 Subſtitutio cōpendioſa qū ſit ſub iſta conditione ſi ſine liberis deceſſerit,nunquam comprehendit pupillarem.
11 Quando quis pōt facere actū validum,in dubio preſumitur valere de iure communi.
12 Potentius eſt ius commune quam priuilegium militis.
13 Poteſt fieri digreſſio de vna ſubſtitutione ad aliam.
14 Cū fructibus mortis in hr̄ditate an intelligendū ſit in heredi tate ipſius teſtatoris,an vero in hr̄ditate ipſi⁹ filij inſtituti.
15 Cōpēdioſa facta a milite poſt pubertatē filij an valeat vt directa militaris an vero obliquetur,z valeat iure fideicommiſſi.
16 Fructus percepti tēpore mortis teſtatoris cēſentur vt reliquū patrimonium z ſunt pars hereditatis.
17 Pater miles pōt per directam militarem grauare filiū in legitima,ſed in ſubſtōne fideicommiſſaria nō venit legitima filij.
18 Hodie de iure authenticorum miles non pōt exheredare filiū ſine cauſa nec expreſſa nec tacita.
19 Cōpēdioſa facta a milite poſt pubertatē filij trahit ad fideicō miſſariā.q̄ ſupeſt mater ipſius pupilli fauore ipſius matris.
20 Matri nunq̄ fauet ẏ proprium ſignificationem verborū.nō quando verba ſint ambigua,aut generalia,non fauet matri.
21 In primato vulgaris expreſſa nō cōtinet i ſe tacitā pupillarē.
22 Sub expreſſa vulgari non continetur tacita pupillaris, quando mater eſt in medio.
23 Compendioſa ſubſtitutio an dicatur.q̄ ſub cōpēdio verborū plures ſubſtitutiones ſeu plura tempora complectatur.
24 Compendioſa ſubſtitutio an ſit ſpecies ſubſtitutionis.an vero quedam adiectio.quid quando fit a pagano.Et quid quādo a milite.25.z 26.
27 Statuto ſtatuto,q̄ filie femine teneanꝰ ſeruare oīa diſpoſita a patre in teſtamēto vigore talis ſtatuti,paganꝰ poterit directo ſubſtituere filie poſt pubertatem extantibus maſculis,
28 Quis ſit effectus ſubſtitutionis compendioſe.
29 Cōpēdioſa facta a pagano per verba directa poſt pubertatē expirat in totum,adeo q̄ non valet etiam iure fideicōmiſſi,
30 Que ſint verba directa,z que communia omnibus.
31 Verbum heres eſto:an ſit verbum directum ciuile:vt ſi compendioſa fiet per tale verbum poſt pubertatem non obliquet, nec valeat iure fideicommiſſi.
32 Talis compendioſa an expiret poſt pubertatem.
33 Q̄ teſtōr ſic ſubſtituit q̄cūq̄z talis deceſſerit ſine liberis.
34 Si ſtatutum dicat ſi deceſſerit ſine deſcendentibus. an idē ſit acſi diriſſet ſine liberis,z an ſub tali ſtatuto comprehendatur pupillus,vel infans.
35 Quando teſtator ſubſtituit aliquem ſub compendio directo in certa portione,an valeat directo.
36 Inſtitutus in re certa, vbi eſt alius coheres vniuerſalis,q̄ ſit loco legatarij.
37 Si teſtator ſubſtituat p verba quādocūq̄z deceſſerit ſine liberis tibi bona mea lego,que ſubſtitutio intelligāt:z quomodo ita ſubſtitutus admittatur.
38 Q̄ teſtōr ſubſtituit per hmōi verba,q̄cūq̄z filius deceſſerit relinquo bona mea diſtribuēda pauperibus per fideicōmiſſa rū,qualiter accipiēda ſit huiuſmodi ſubſtitutio.z n.40.z 41.
39 Compendioſa facta per verbū directum quamuis non ciuile z facta per verba communia,an differant.
41 Quando teſtator ita mandauit.volo,q̄ bona mea vendant,z pecunia detur per meos fideicōmiſſarios:qualiter intelligenda ſit huiuſmodi inſtitutio.
43 Participū,eligendos,reſolnitur in verbum,z relatiuum,hoc eſt qui eligentur.
44 Compēdioſa facta a pagano per verbū cōe.an ſit ſubſtitutio omni tempore fideicommiſſaria,an ſolum poſt pubertatem.
45 Compendioſa poſt pubertatē a pagano facta valet iure fideicommiſſi,ſed dubitat an ante pubertatē valeat vt directa pupillaris ſiue mater ſit in medio,ſiue non.
46 Si teſtator grauant heredes.ne moleſtēt vxorē in poſſeſſione domus quā ei legauit,an videat conceſſiſſe vxori vt ingrediat poſſeſſionem ipſius domus propria authoritate.
47 Si teſtator dicat in teſtamēto libere accipiat:an ſit ſubſtitutio compendioſa facta per verbum cōmune:an valeat a principio vt directa pupillaris.
Verbuꝫ,libere importat vt ſine aliqua diminutiōe,z ſine aliqua contradictione res omnino habeat effectum.
48 Si teſtator dicat volo totā hereditatē,vel omnia bona mea puenire ad talē ſine diminutiōe,importat directā ſubſtōnem.
49 Q̄n mater eſt in medio,fauore compendioſe facte per verbū commune,ſemper intelligitur fideicommiſſaria.
50 Si teſtator p verbū cōe,ita ſubſtituat:filio meo impuberi ſubſtituo titium,quando deceſſerit ſine liberis:an p illud verbuꝫ impuberi,videat reſtrinxiſſe ad pupillarem etatem tantū.
51 Verba in dubio potius preſumuntur adiecta demonſtrationis,quam diſpoſitionis cauſa,
52 Subſtitutio compendioſa continet fideicommiſſariam,z tamen breuiloqua non.
53 Compēdioſa facta per adiectionem temporis importat per diſtributiuum q̄cunq̄z,vel per terminū habentē tractu futurum continet z vulgarem z pupillarem z fideicōmiſſariam.
54 Si teſtator ſimpliciter dicat,filio meo talem ſubſtituo, nullo alio adiecto requirat tractū temporis,talis ſimplex ſubſtō,lz vulgaris,non tamen continet fideicommiſſariam.
55 Subſtitutio ſimplex facta a filio impuberi comprehendit etiā pupillarem.
56 Fideicommiſſum ſiue grauamen iniunctum filijs filiorū:an z quando valeat.
57 Subſtitutio fideicōmiſſaria facta filijs filiorū:licet non aliter

substitutis est, valida.
58 Duo imperfecta si simul iungant non faciunt dispositionē qñ ita sunt imperfecta ꝙ vnūquodq; eorum per se solū nihil operatur, secus si aliquid operaretur.
59 Filij appellatiōe nō a dicto masculo, cōprehēdunt ēt femine.
60 Quid operetur clausula que solet quotidie pōi i testamētis, substituit vulgariter pupillariter ⁊ per fideicommissum.
61 Verbum relinquo adiectum certe portioni hereditatis non trahitur ad institutionem quando est alius heres vniuersalis, vt dicatur verbum relinquo commune.
62 Verbū instituo ⁊ verbū heres esto ⁊ an sint directa: ⁊ verbum substituo ⁊ verbum relinquo sint verba communia.
63 Verbum peruenit an ⁊ quando sit directum cōe vel obliquum, ⁊ nu. 64, 65, 66, 67. Et quid de verbo deueniat.
68 Verbū pertinere, latissime patet: ⁊ intelligitur quis p illud de duxisse quid iuris vndecunq; habeat.
69 Verbum, habeat, est commune.
70 Verbum, remaneat, ⁊ verbū redeat intelligunt esse cōmunia.
71 Verbum, succedat, intelligitur etiam esse verbum commune.
72 Verbum, reuertatur, cōe etiā censet, sicut ⁊ verbum ptineat.
73 Verbum, moriatur, an intelligat esse cōmune, an vero directū.
74 Verbum, hereditare, an sit directum an vero obliquum.

8 **Centurio.** [a]Ista lex fin Bart. est famosa, ⁊ vtilis, ⁊ pulchra pp materiā cōpēdiose substōnis. Diuidit fm Bar. in duas. In pma loquitur qñ mortu⁹ est impubes intra pubertatē. In secūda m qñorū⁹ est maior. xiij. annis. Vel meli⁹ diuidit in tres. In pria ponit thema. In scōa scipio. In tertia qñ moritꝰ post, quo casu vz ꝙ tū puilegiū militis, scōa ibi itra. xiij. tū, ibi post eam.

1 Sūma vt hic p Bar. † Premitte ad euidētiā ꝙ pagan⁹, ⁊ sic q libet, q nō sit miles, nō pōt directo substituere alicui etiā filio maiori. xiij. an. nec alicui post aditā hr̄ditatē. de pmo ē tex. i l. in pupillari, i l. vbis ciuilib⁹. ff. eo. ꝙ post aditā ē tex. i l. post aditā. C. eo in ſ. masculos. iſt. de pu. sub. sed bñ añ aditā, ⁊ qñcūq; pōt grauare p fideicōmissa. l. cohr̄di. ſ. cū filio. ſ. e. cū tit. C. ⁊ ff.

2 ad Treb. quo casu talis grauatus p fideic. detrahit quartaz de oibus bois, q̄ appellat quarta trebellianica: ⁊ si filiꝰ fuerit grauatus p fideicō. post mortē detrahat legitimā ⁊ Tre. ⁊ sic duas quartas, ⁊ sic medietatē. c. Raynuti⁹. ⁊ c. Raynald⁹. de test. gl. i l. ꝙ ꝙ. C. ad l. fal. gl. i ꝟbo. abstq; deductione. gl. i c. si pr̄. de testa. in vj. gl. i ꝟb. falcidie, i l. papinianus. ſ. memmisse. ff. de suos. test. Sz miles hz a iure speciali puilegiū, vt possit etiā maiori. xiij. an. ⁊ post aditā hr̄ditatē substituere directo, tex. ē hic ⁊ in l. i testō. mag. C. de test. mili. ⁊ in l. pcib⁹. C. isto tit. ⁊ isto respectu appellat a doctorib⁹ directa militaris. ⁊ dicit militaris directa: q̄ sicut pōt miles substituere ad certū tēpus vnū. ⁊ ad aliud tēpus aliū directo. ita pōt decedere p parte testatus ⁊ p parte intestatus. l. miles. ⁊ l. si certū. ſ. j. j. de test. mili. q̄ in mīte seruat merū ius gētiū. ⁊ sic mera voluntas, ⁊ nō ius ciuile.

3 † Scdo habes pmittere, qđ dare substō directā. Item substitutionē obliquam, seu fideicommissariā directā, dicitur † vbi

4 substitutus capit bona hereditaria p pria authoritate absq; vlla diminutione. Obliqua, seu fideicōmissaria dicitur quando qs habet capere ō manu alteri⁹ detracta quarta, ⁊ sic Tre. ita declarat gl. in verb. hr̄ditate in l. inter oēs. ff. qui satisd. cogā. Directe substitutiōes sūt quīq; de q̄bus dicit hic titul⁹, ⁊ dixi i Rubrica obliqua est vna fideicōmissaria ō qua tractat ti. C ⁊ ff. ad Tre. Tertio pmitte, qđ i iure nostro reperiunt verba de triplici specie. q̄dā sunt directa, quedā obliqua: quedā cōia. sup

5 qb⁹ declarādis multū insistit Bar. in. v. q. pūn † Verba directa dicūt illa, q̄ sonāt. ꝙ qs ipso iure, ⁊ directo ⁊ pp̄ria authoritate ⁊ nō p manū alteri⁹, vt est verbū, talis hr̄s fit. ita dicit gl. ij. hic. ⁊ est tex. in l. q̄n indignū. C. de test. declarat gl. i l. eā quā. C. de fideic. ⁊ Bar. ⁊ alij in l. fi. C. de sac. san. eccl. ⁊ q̄ cōtrariozū eadē ē disciplina. Verbū obliquū est: ꝙ nō capiat pp̄ria authoritate vt est ꝟbū, sibi restituet, Sūt postea q̄dā ꝟba cōia apta ⁊ ad directū, ⁊ obliquū significatuz, vt est verbū, substituo, vt est tex. in l. iam hoc iure. in verbo cōmun. ſ. e. vnde tex. hic nō

6 fuit content⁹ dicere substituit. sed directo substituit. ¶ Quid autem sit cōpēdiosa substitutio ⁊ quare dicatur[a], qui sint eius effectus dicam. j. ꝛc. ¶ Pondera in primis text. in verbo centurio. ¶ † Circa istū tex. Alex. mouet questionē, quā dicit esse nouā in ista materia ⁊ nō tacitā hactenus nūquid ista lex. q̄ loquitur in milite, pp̄rie cōprehendat militē inermē, puta doctores, ⁊ aduocatos, ⁊ sic erit passus nūquid vn⁹ doctor, vel vn⁹ aduocat⁹ possit filio directo substituere. i qua q̄stione ipse arguit ad partes, diffuse tādem concludit p parte affirmatiua, ꝙ sic, ꝙ etiam doctor. vel aduocatus habeat puilegiū istius legis. ⁊ etiam miles celestis militie. mouetur decem fundamēnts, sed in effectu sunt duo que striguntur, l. cōmuniter approbatā, in l. miles. in pūn. de re iudi. vbi tenet gl. oēs sequūtur ꝙ pūuilegiū qđ hz ibi miles ne cogat nisi i quātū facere pōt cōprehēdit etiā militē inermē. ¶ Secūdo stringit gl. approbata p Bar. ibi in l. j. ſ. esi. ⁊ alius. ff. si quis a pa. fue. ma. vbi tenet glo. i ꝟbo. militare cepit. Bar. ⁊ sequaces ꝙ pūuilegiū ꝙhz miles, ne testa mētū rūpat, hz doctor. refert tū, ꝙ Lud. Ro. tenet cōtrariū i l. q̄z. i verbo, ppter simplicitatē. C. de test. mili. vbi tenet ꝙ ꝙ uis militib⁹ rōe. simplicitatis i testādo sint remisse dispositiōes iuris ciuilis, tamē secus est in doctore ⁊ aduocato: q̄ hz ipsi dicunt militare, tū in eis nō tolerat ignorātia iuris. l. ij. ff. Seruiꝰ Sulpicius. ff. de orig. iur. sed istud argumentū Alex. vult resp̄ōdere, ⁊ resp̄ōdet, ꝙ istud argumētū cēt verū idistincte, seqre tur. ꝙ nō cōpeteret etiā militibus celestis militie, in quib⁹ nō tolerat ignorātia. l. repetita. C. de epi. ⁊ cle. Quid tenēdū. Credo qđ op. Lu. cōtra Alex. sit de iure verior. moueor tali cōside rōne. nā exercitiū militis causat talē simplicitatē, ⁊ ignorātiā. l. milites em arma scire ⁊ non leges sacratissimas legislator voluit. l. fi. i pn. C. de iu. delī. exercitiū doctoris ⁊ aduocati causat scientiā ⁊ doctrinā: hoc respectu iura volūt in testamētis nō attēdi dispositiōes iuris ciuilis, sed iuris gētiū. l. j. ff. de sta. mili. ⁊ vbicūq; cessat exercitiū militis qđ causat simplicitatē, ⁊ ignorāntiā iuris, cessat ista puilegia, ⁊ cessat ipsa lex. Hinc est ꝙ dimissi a militia vel post annū missiōis nō habēt āpli⁹ istud puilegiū. tex. est. i ſ. sed hactenus. insti. de mil. test. sed doctor ⁊ aduocatus semper exercentur in tali ꝙ causat scientiā, ⁊ doctrinā iuris, nō aute eius ignorātiā vt facit miles, ⁊ sunt aliqua pūuilegia cōcessa militibus non propter simplicitatez, sed ratiōe dignitatis large: quia militia, nō est dignitas. l. pe. C. de pac. extendatur a militibus ad doctores vt quēadmodū milites nō possunt torqueri, ita nec doc. Ly. ⁊ do. i l. milites. C. de questio. sed ea, que cōceduntr ratiōe militaris exercitij inducētis ignorantiam iuris: nō extēduntur ad doct. nec aduocatos: ⁊ ita in terminis dicit Li. ⁊ Sal. i l. j. C. de iur. ⁊ fac. igno. per hoc respō deo ad glo. Alex. in l. miles. in pūn. ff. de re iud. fateor, ꝙ verū dicit. Sed aduerte ꝙ illud pūlegiū nō est ppter simplicitatez vel ignorātiam iuris, sed propter conditionem ⁊ dignitatem doc. nō obstat alia gl. que plus stringit in l. j. ff. si quis a patre fue. vbi pūuilegium quod habet miles, ne eius testamētum cō tratabuletur, extenditur ad doc. ⁊ aduocatum, respōdeo ⁊ gl. ⁊ Bar. ibi fundant se in falso fundamēto. naz gloss. ⁊ Bar. ibi mouentur, q̄ illud est beneficiū quod late est interp̄tandum ⁊ ampliādum cum reuerentia glo. ⁊ Bar. istud nō est beneficiū, imo pūuilegiuz: p tout declarat ipse Bar. in l. j. C. de iur. ⁊ facti ign. ⁊ in d. l. fi. Sed in pūlegijs fit stricta interp̄tatio, ⁊ dico pl⁹ posito. ꝙ esset beneficium, tamē est error illud dico, ⁊ respō. qđ adhuc fundamentū est falsum: illud. ꝙ dicitur, ꝙ benefici ū est latissime interpretandū, ⁊ ampliādū. l. pē. ff. de cōsti. pūn. intel

b ligitur in preiudicium principis, sed quātuz respicit beneficiū tertij dz stricte intelligi, tex. est in c. ex tuarū. de anth. ⁊ vsu. pa. Bar. in l. si qñ. j. versū, oppona. j. de agris. C. de bonis vac. Jnn. ⁊ oēs Cano. in c. cū dilecti. de dol. in c. olim tibi. vbi est etiā tex. de verb. sign. ⁊ i terminis nr̄is. l. cū filiꝰ. in fi. j. de test. mil. Impuberi. ff. de admi. tu. tū. p illa gl. meliꝰ faceret tex. in l. fi. C. de inof. test. vbi doctores ⁊ aduocati respectu castrēsis peculij habēt in testamēto pūuilegiū, quod miles ⁊ eius testamētū nō subiaceat querele: tamē non ratiōe dignitatis. mihi plus placet ratio Ludo. maxime q̄ non est lex nec ratio que extēdat † Ultra

7 tradita p Alex. adde aliud pro extēsione istius tex. que si esset vera faceret p Alex. ꝙ sicut miles potest maiori substituere directo, ita etiā possūt cardi. quia cardinales in testādo gaudēt pūlegijs militū cū militēt i sacro cōsistorio pape. ita tenet no. Bal. in consilio suo incip. in primis videndū est an ius fideicō mis. ⁊ licet Bal. nō aliter sit mihi nisi per rationem sup̄adictā. † Ista sua decisio potest confirmari p illud, quod egregie tenēt

8 Bal. in aliquibus lecturis. in l. precibus. C. eod. ⁊ sequit Ale. vbi tenet quod pūuilegiū huius legis ⁊ similium habet locuz in principe vel domino alicuius terre. dato ꝙ nō sit de ordine militari. tunc sic cardinales equiparātur regibus. ita no. Bal. in l. j. ad similitudinem. C. de episcop. ⁊ cle. patet q̄ equiparantur prefecto quorum loco sunt hodie reges. gloss. in l. j. in pūn. ff. de offici. preto. glo. in l. episcopali. C. de episc. audi. ⁊ hoc modo haberes tres magnas extensiōes ad pūuilegium istius legis, tamen istud vltimum de cardinali no puto procedere sine dubio: ex his, que dixi in precedenti articulo. cū istud pūuilegium concedatur ad exercitiū causat simplicitatem, ⁊ ignorātiam iuris. L. quamq; in verbo simplicitatem. tucta. l. fi. in pūn. C. de iure delib. istud non cadit in cardinalibus. cogita tamē in predictis. q̄ posset ꝛc.

9 **Adde.** Quarto p extēsione huius legis, ꝙ sicut p mīlitem potest directo substitui post aditā hr̄dita-

a ¶ Quare dicat Ang. ⁊ doc. Jas. i rub. ⁊. eo. pur.

b ¶ Limita istā legem in fi. quādo iuratū esset a pagano. q̄ obliquaretur. Jaso. l ſ. Item si quis. de actio. Purp.

a tē vt hic:cita etiā a pagano testante ad pias cās[a] q; quē admo-
dum miles potest:eo quia in ea attēditur ius gentiū, z nō ius
ciuile.ita pari ratione in testamento ad pias causas attēdim[r]
ius gētiū.c.cū esses.z c.relatū.de testam.merito testato[r] dz pos
se post aditā hr̄ditatē directo subst̄ituere,ita tenet Abb.in cō
si.xxxij.in ij.vol.incip circa duo dubia p̄scripta.in scdo dubio,
sed in hoc Bar.melius cōsideravit ī rep.l.prima.C.de sac.san.
eccle.vj.q.principalis.vbi tenet quod si institutio prima,z etiā
substitutio essent ad pias causas,posset substitui directo post
aditam hereditatem,per tex.in c.si pater.de testā.in vj.z quia
tunc in persona primi heredis seruārētur regule iuris ciuilis,
que habēt,q; postq; quis est directo heres, nō potest alius di
recto substitui:q; qui semel est heres nō potest desinere esse he
res.l.z.si sine.§.fi; q; papinianus.ff.de mino.z l.q; soluēdo.in fi.
§.tit.j. Tu autem aduerte, q; vtranq; decisionē z Bar.z Ab.
tenuit Bal.in d.l.j.in viij.q.dicens q; opin.Barto,non est cō
memoratione digna sed fantastica,dicere,q; in testamento cō
dito ad pias causas posse directo substitui post aditā hr̄dita
tem.istud est contra tex.claruz in d.c.si pater.de testa.in vj.alle
gat etiā quedā alia,sed istud magis stringit,ita etiā idē Bal.
in l.extraneum.de heredi.instit.vbi dicit,q; non est bona simili
tudo Barto.de milite ad pias causas,vel piā causaz:q; in te-
stamento condito ad pias causas,substitutio obligatur. text.
in d.c.si pater,sed in testamento militis valet iure directo.tex.
est hic.§z tu cōsidera q; tex.in d.c.si pr̄.nihil facit cōtra Bart.
sed facit p; eo,z ipse allegat.nam dicit Bar.quod si primo in
stitutio nō est ad pias causas,substitutio,fūc post aditā nō va
let iure directo.z iste est.p̄pie casus in d.c.si pater.sed quādo
tā institutio q; substitutio esset ad pias causas,secus est,z tūc
nō obstat.d.c.si pater,z ideo melioz videretur opi.Bar.z Ab.
cū limitatione,§.relata. ¶ Tamen cōsiderata,q; fundamētū
Bar.z Abb.nō videtur tutū,dū dicūt in testamētis ad pias
causas:qñ totū est ad pias causas.z institutio.z substitutio at
tēditur ius gētiū,z nō ius ciuile,ergo qua ratiōe miles potest
substituere directo post aditam hereditatē,eo q; in testamēto
militis attēdim[r] ius gētiū,z nō ciuile,idē ergo erit in testō ad
pias causas,istud fundamentū nō videt gñaliter tutū:q; etiaz
in testāmēto condito a patre inter liberos attēdimus ius gē-
tiuz z nō ius ciuile.l. hac cōsultissima,§.ex imperfecto.z ibi ex
pres̄e Bar.circa fi.z alīs.C.de testa.tamē nō posset substituere
filio directo post aditam hr̄ditatē p gñalitatē.l.in pupillari.z
l.vbis ciuilib[r].§.c.nisi diceres,q; illa iura debēt restrigi vt nō
10 habeant locū qñ pater substitueret quē de liberis. ¶ † Secdo
pōdera tex.ibi sine liberis,pōdera hic esse tex.z tra illud quod
vult gl.in verbo fideicō.in l.p̄cibus. ad fi.C.eo,q; qñ substitu-
tio cōpēdiosa fit sub ista z̄ditiōe si sine liberis decesserit, nūqz
comprehēdit pupillarem.q; p illa verba,sine liberis, videt co
gitasse de tēpore, quo filius possit habere liberos.q; nō dicit
decedere sine liberis qui liberos habere non pōt.arg.l.j.ff. de
suis z legi.hic habes tex.i opposituz vbi erat illa cōditio, si de
cesserit sine liberis intra pupillarē etatē valet vt pupi. ad idē
tex.in c.si pater.de testa.in vj.z ita cōtra tenēt doc.hic.z in d.l.
p̄cibus.z q; istum articulū examinat Bart.hic in versicul.
qro si testato[r] substituit.quādocūque ibi reseruo disputādum
11 istum passum ¶ † Tertio not.[b] in verbo iure commum secūdū
b Pau.z Moder.qd quādo qs pōt facere actū validū i dubio
p̄sumitur valere de iure cōi:vt hic,z expressius i l.quāquaz,
z ibi Pau.z Moder.ad hoc not.C.de testa.milī.z in l.in testa
mēto.C.e.Hinc est q; princeps in dubio p̄sumit vti iure cōi
z nō supr̄ema potestate.l.ex facto.z ibi Moder.no.j.e.cū mul
tis cōcoz.tradit is per Alex.z plenius in d.l.quāq;.z vltra eū
12 no.Ab.in c.ad hec.z ibi alīj cano.de rescript. ¶ † Quarto no.
istum tex.fm Bal.z oēs Moder.hic q; potentius est ius cō
mune quā p̄uilegiū militis,z sic q; i[r] speciale,patet clare ex
hoc tex.vbi substitutus venīēs ex substitutiōe valida succedit
in omnibus bōis z patris.z pupilli,§z venīēs ex p̄uilegio mili
tari nō succedit nisi in bonis dūtaxat ipsi[r] militis.ergo aptē
pbat ille tex.q; potēti[r] est i[r] cōmune q; p̄uilegiū vel ius sin
gulare.tu aduerte q; licet Bal.Imo.z oēs Mod.ita no.tamē
ille tex.aliter inducēdo pōt reperiqueri vt pbet ītiū:q; licet de
iure comum post pupillarē etatē nō possit directo substituita
mē de iure speciali z sic ex p̄uilegio istud pōt fieri.tex.est hic,
ergo potētius est p̄uilegiū q; ius cōmune:tamē regula pā
cta cit va per tex.in i.ci[r] militis.§.militia missus,j.de test.mi
li.ad idem tex.in §.qz vero verisimilē.in fin.in aut. de non alie.
z tūc respōde ad istum tex.iuductū,put induxi,qō regula. d.
§.militia missus,procedit qñ i eodē casu habem[r] dispositiōez
iuris cōis z iuris speciali,sed in eo qō dispon[it] per ius specia
le,in illo potētius est ius singulare quam ius cōmune.contra
tamē p̄dictā regulā que optime p̄batur i d.§.militia missus,

a ¶ Testāte ad pias cās. Adde Bald.in l.j.C.de sac.eccle.doct.in l.cū tibi. & testa.

b ¶ Tertio no. Adde notabilit Fel.in c.j.verſic. hinc est,de cōst. Purp.

c ¶ Fructib[r]. De qb.fructib[r] ter.intelligatur, dicit. §. vltima opp.Bar.Pur.

soler allegare fortē ter.in aut.hoc inter liberos.C.de testā.q; solus Areti.perpendit de hoc:ibi enim est ter.qñ si testamētū est conditum a patre inter liberos de iure singulari:nō tā facile reuocatur,quam si esset conditū de iure commun.naz ad hoc vt secūdum testamētum reuocetur,oportet,q; omnino sit p̄fectū z habeat septē testes:tamē i d.§.militia missus.dicit cō
13 trariū. ¶ † Quinto no.ex isto ter.quod potest fieri digressio de vna substitutione ad aliam:cōtra hoc Bar.formaz vnā oppo
14 sitionē,vt hic per eū. ¶ † Sexto pondera ter.in fi.ibi.cuz fru
c ctibus[c] inuētis in hereditate:considera q; ista verba sunt gene
ralia,z ambigua:possunt enim intelligi cum fructibus in hr̄di
tate.s.ipsi[r] testatoris. Itē potest intelligi in hr̄ditate filij insti
tuti.Ang.Pau.z Alex.hic tenent primum intellectū, quod in
telligatur de fructib[r] repertis in hr̄ditate.s.ipsius testatoris:
quia tales fructus sunt pars hereditatis:nō autē potest itelli
gi de fructibus repertis in hereditate filij instituti:q; cū illos
perceperit filij[r] ex indicio z ex testamēto patris,nō debēt spe
ctare ad substitutū, sicut non spectāt ad fideicommissariū fru
ctus percepti ab hr̄de.l.in fideicōmissariū.in prin.ff.ad Treb.
z l.iubemus.C.eo.Sed aduerte tu z subtiliter cogita, q; si iste
ter.intelligat.vt intelligūt Ang.Pau.de ca.z Alē.de fructib[r]
inuentis i hereditate testatoris.quia illi sunt pars hr̄ditatis,
sequeretur subtiliter inruēdo q; iste ter.non procederet,si filij[r]
post mortem patris superuixisset triennio, vltra triennū cū
fructus iuris p̄sumptione non durent vltra triennium.glos.
reputata singu.z approbata in l.vnica.C.si aduer.vsucap.cūs
cōcoz.quas dedi hoc anno.vnde oporteret restingere istū ter.
quando filius mortuus est ante triēnū.quo casu possit tracta
ri de fructib[r] repertis in hr̄ditate,si aūt supervixisset triēnio,
nō possit tractari de fructib[r].verū q; istud cēt restrigere istū
ter.z violare,imo esset z ter.dū dicit postea in longam etatem,
z propterea aliter z generalius intelligitur iste ter.f.Bar.hic
in vit.oppoñ.quare ter.intelligatur de fructib[r] repertis in hr̄
ditate filij instituti qui venīt in substitutiōe militari, cuius p
cepti iudicio testatoris dūmodo existāt z reperiant.fe.[?] aūt in
substitutione fideicōmissaria,iurib[r] allegatis,z hoc etiā vo
luit Bar i l.j restō.circa fi.C.de re imi.Bal.z Imo.hic.z Bal.
z Sal.in l.p̄cibus,C.e.veritas dependet ab ijs,que dicentur
prima parte glo. ¶ Hlo.in verbo duntaxat.diuidit cū magno
artificio i tres partes principales. In prima parte timore cō
trarij,l.p̄cibus.ponit opi. Pelei ad hunc ter.quē reprobat.z
respondet ad l.p̄cibus.q; ibi mater erat in medio cui[r] fauo
re obligat,z licet Bar.bis oppo.de illa.l.est supfluntas. In se
cūda parte gl.ponit qñ cōpēdiosa fit per verb.a directa vt est
verbū.heres sit,quomodo valeat.z erit prim[r] articulus disputabilis que Bar.per duas colūnas examinat. In tertia z vlti
ma ponit,qñ cōpēdiosa fit p verbū cōe,vt est verbū substituo.
quomodo valeat illa substitutio,z iste erit alius articul[r] disputabilis.z opponit gl.de duabus,ll.cōtra istū ter.z nihil respō
det. Secūda ibi si autē esset pagan[r]. Tertia ibi:si autē distet
paganus.substituo. ¶ † In ea.gl.ibi. licet pileus.dicit cōtra p
15 clara intelligētia istius gl.reassumo in dubio istū articulū.num
quid compendiosa facta a milite post pubertatē filij valeat vt
directa militaris.z sic ex p̄uilegio.an vero obliquet z sic va
leat iure fideicōmissi. Pileus intelligebat qd hic valeret iure fi
deicōmissi per.l.p̄cibus.glos.nostra tenet contrariū,z benc.
istud arg.vt etiā dicit Bar.est optimum.istam opi.gl.contra
pileum extra gl.confirmat alia ratione.nā dicit Bar.in fideic
comissaria substitutione nō venīt fructus p̄cepti morte testa
16 toris:debet dicere iudicio.vt hic per eum. † Aduertendum est
primum q; lectura Bar.hic est corrupta,p̄ont etiā dicit Ān
gel.Imo.z Moder.dum dicit de fructibus p̄ceptis tēpore
mortis testatoris:q; tales fructi[r],sicut reliqua patrimonii.es
sent pars hr̄ditatis. Tales fructus existētes tēpore mortis in
stituentis:ita dicit Bar.z melius in vlt.op.vult esse differentia
inter fideicōmissariā substitutionē,z directā militarē:q; i fidei
commissis nō venīt fructi[r] percepti p heredē:dato,q; essent
in l.fideicōmissariā.cū sim.ff.ad Treb.l. iubemus C.eo.§z in
directa militari venīt fructus perceptī per heredē si essent tē
pore eius mortis,vt hac.l.ita etiā tenuit Bar.Ange.in l.te
stamento.circa fin.C.de testamen.milī.Bartol.in l.p̄cibus.z
ibi Bart.z Sal. C.e.Bal.z Sal.cū Jo.& Imo.hic istā differē
tiā repr̄hendit Ang.Pau.z Alex.hic.Raph.ful.Pau.Lud.
z Alex.in d.l.testō.vna ratione:q; qua ratione heres istitut[r]
nō tenetur restituere fideicōmissario:eo q; illos fructi[r] p̄cepti
ex indicio testatoriz anteq; veniret casus restōis faciēdē,ea ra
tione filius instituti[r] nō oz reneri de fructibus p̄ceptis iudicio
testatoris,dato q; essēt.p̄sertim q; circa fructi[r] nō dz i hac lege
q; sit miles. Ego aūt arguo fortiori argumēto, q; tales fructi[r]
nō restituūt fideicōmissario qui succedit p regulas iuris cōis,

d.l.j.i fideicōmissaria,multominus debēt restitui succedētib⁹ de iure singulari ex priuilegio milit⁹:⁊ sic ex directa militari:q⁹ succedēti de iure cōi plenius deferunt bona quā succedēti de iure spāli.casus est hic,⁊ sic teneo,q⁹ fūdamētū Bar.nō sit tutum ℣ ℙileum:tū teneo cum gl.q⁹ opi.ℙilei sit falsa p fundamentū gl.Itē p claram rōnez:q⁹ tex.in ista lege dt q⁹ substitutus capiet ex priuilegio militū:ergo necessario capiet iure directo:ex directa militari q⁹ si caperet iure fideicōmissi dt ℙileus nō esset miles,q⁹ quilibet priuatus pōt facere directā substitutionē.⁊ ita dt ℙau.hic:tū ista rō ℙau.mihi nō plz:q⁹ in pagano post pubertatē expiraret substitutio facta ⁊bis directis.l.verbis ciuilibus.§.eo.⁊ j.dicek.teneo cū gl.Secūdo aduerte in q⁹tum Bar.ponit tres vtilitates:an substitutio valeat iure directō ⁊c.℟o.secundā vtilitatē Bar.de legitima q⁹ pater miles p directam militarē pōt grauare filium in legitima,sed in substitutionē fideicommissariā non venit legitima filij.l.cohēredi.§.cum filie.j.eo.istam vtilitatē ponit gl.fi.ordi. in l.prēcibus.vbi proseq̄t alias vtilitates.⁊ ibi Bar.solus. Bar.in d.l.prēcib⁹.sibi ℣nus fuit ī mirabili opinione,q⁹ imo, miles per fideicommiss.substi.etiam p dt grauare filium in legitima,quāuis paganus nō possit:eo q⁹ secundum ista iura filius ℣ testū militis etiam exheredatus non hz querelam.l fi. C.de inoff.tes.⁊ ideo iura que dicunt quod omne grauamē reuocat de legitima filij.l.quoniam in prioribus.C.de inoff.te.procedunt in his filijs qui habent querelam. Circa illud dictum Bar.nō insisto:q⁹ alias ibi diri hz Mod.insistāt. Tertio aduerte in q⁹tum Bar.⁊ omnes doc.hic volunt q⁹ per directam militarē pōt grauare filiū etiam in legitima vt legitima.q̄ debeſ filiō ex bonis p⁹is,vadāt ad substitutū,sicut pōt eū exhe-
18 redare.¶Nā Raph.cu.hic,⁊ bene,dt,q⁹ istud nō ꝓcederet hodie de iure authenticorū,cum miles non pōt exheredare filiū sine cā nec exp⁹esse nec tacite.§.⁊ hec qdē de parentū.in aut. vt cum de app.cog.ita non poterit hodie p directā militarem grauari i legitima,⁊ sic fm eū limitabik singl⁹ iste tex.dū dt q⁹ substitutus capit bona militis iure directo.ē verū excepta legitima.istā cōsideratione sibi ascribit Aler.hic,⁊ dt q⁹ nō reperit ab aliquo scriptū,hz putat equā ⁊ verū de iure,hz añ eum
19 ⁊ meli⁹ hz Raph.cu.hic.¶In ea gl.ibi,post pubertatē trahik ad fideicōmissariū.habes ex gl.q⁹ cōpēdiosa facta a milite post pubertatē filij trahik ad fideicōmissariā qū supest mk pupilli fauore ipsius mris.⁊ ita intelligit.d.l.prēcib⁹.hz si mk pupilli non eēt in medio,tūc post et⁹ pubertatē, vz iure directo militari.ita loquik tex.hic.vult ergo gl.q⁹ sii ista lege mk fuisset in medio q⁹ ista substitutio post pubertatē nō valeret iure directo militaris,vt dt iste tex,hz fauore mris valeret iure fideicōmissi,⁊ ita ēt tenuit gl.in d.l.prēcib⁹.⁊ in c.si pater.de testa.m vi.difficultas est cōcordare in ista lectione istam legē in fi.cū.d.l.prēcibus.in fi.istā opi.glo.reprehendūt Bar.⁊ cōiter omnes scribentes hic.⁊ Bar.in l.in testamēto.circa fi.C.de testa.mili,q⁹ dicūt quōd etiam si in ista.l.mater fuisset in medio, attento q⁹ substitutio p verba directa ibi directo nō obliquā ref fauore mris ex quo miles pōt directo substituere post adtam hereditatē in d.l.prēcibus.fuit facta p verba cōia.f.substituo.iō merito obliquat.⁊ ista est cōis opinio quam refert ⁊ sequik Bar.in d.c.Raynutius.istam opi.hz Alexā.⁊ vtor verbis
20 suis tanq̄ paucioribus spinis referā,hz tutius eēt silere.¶Ultra ea que ipse refert post alios ista communis opinio firmat publice fundamēto.ℙrimo q⁹ matri nunquā fauet cōtra ꝓpriam significationem verborum,imo fortius quando verba sunt ambigua aut generalia non fauet matri,⁊ ideo hz pupillaris tacita que continek sub exp⁹essa vulgari.q⁹ illa continetur ℣ verba repugnat verbis vulgaris,illa non admittik contra matrem vt dt hic glo.tamen pupil.que comp⁹ehendik sub brevi loqua vel compendiosa,illa bene excludit matrē nec ibi matri fauet:q⁹ saltē sub generalitate verborum comp⁹ehendit:si ergo nō fauet matri quando verba sunt generalia quando minus in specie contra propriam significationem vocabuli,ergo cum ista lege facta sit substitutio per verba directa que repugnant fideicom.non debet faueri matri contra propriā significationem verborum ⁊ istud arg.mihi concludit realiter. Secundo p⁹o communi facit q⁹ fauet matri quando tractak de luctuosa hereditate filij:⁊ sic vbi tractak de tacita pupillari,sed quando tractak de hereditate testatoris,⁊ sic marito nū quam fauet magis matri q⁹ extraneo.gl.ord.communiter approbata in l.fi.in gl.fi.C.de insti.⁊ sub.sed per directam militarem succedik miliri,⁊ in bonis militis,non aūt ipsi pupillo,ergo non dz haberi respectus matris,⁊ per ista duo fundamenta ostendo q⁹ simile glo.infra adductum nihil valet:tameu ad istud vltimum potes respondere,q⁹ in d.l.mater habet fauorem non ex persona mariti,sed ex persona filij vt saltē legitimā filij habeat quā habebit si substitut⁹ venerit p fideicō.si veniret ex directa militari priuaret legitima.Ista cōis opi.⁊ cōmunis solutio non plz nec placuit ad d.l.pcibus.q⁹ dicere q⁹ ibi substitutio fuit facta per verba cōia est sommiare,⁊ hz Bar. ponderet ibi tex.in verbo substituit,hz nō ē verbū substituit.hz verbū cōstituit.Imo fortius vt etiam ibi dt Sal.⁊ bene dico q⁹ ibi substi.fuit facta a milite p verba directa sicut hic.Et cōsidero q⁹ in principio illius.l.prēcibus.quando narrat forma substi.dī q⁹ fuit facta hoc modo:q⁹ scēm heredez scripsit:sed verbum,heredem.est verbum directum ⁊ ciuile vt dt Bar.in fi.apparatus etiaz ex tex.ibi eos habeat heredes ista sunt oia directa.Teneo ergo q⁹ in d.l.prēcibus.substitutio compēdiosa fuerit facta per verba directa sicut hic.Alia solutio posset accōmodari ad d.l.prēcibus.nā tex.ibi in fi.dt.q⁹ si cōpendiosa non vsqz ad certā etatē facta proponerek:hz in hac lege cōpēdiosa fuit facta a milite ad xxv.an.quasi Imperator ibi habuerit respectum ad istā legē vbi cōpendiosa fuit.⁊c.quasi sit seinsis,q⁹ qū miles compēdiose substituit,⁊ exp⁹imit certā etatē,clare apparet,q⁹ vsqz ad illā etatē voluit directo substituere,etiā si mater esset in medio.tex.est hic:sec⁹ est,qū miles simp⁹ non exp⁹essa etate,tunc vī miles se magis confirmare iure cōi.tex.est ibi,est verū q⁹ glo.ibi certā.in d.l.prēcibus.destruit tex.⁊ dt,subaudi,maxime.sed est manifesta violentia. Sed hoc mō vī sine subauditiōe posse istā legē cū illa cōcordare. Omissis aliis oībus sol.q⁹ truffe sunt,vera solutio ⁊ ver⁹ intellect⁹ est quē habuit subtilitatū princeps Christo.de ea.quē intellectū sibi ascribit vt reliqua. Raph.Jul.suus discipul⁹ in l.prēcib⁹.⁊ refert Raph.cu.hic,⁊ fc itellectū in illa.l.prēcib⁹.substitutio cōpēdiosa fuit facta a milite p verba directa sicut hic, qd p⁹ ex suprascriptis,⁊ dato q⁹ esset substi.essent ⁊ba legis ⁊ non testōrum ⁊ fm istum intellectū ista concordat cuz illa.nā sicut in ista l.post pubertatē,vz iure directo militari,ita etiam in l.prēcibus.in fi.istud idem deciditur:nam pondera q⁹ tex. ibi in fi.dt velut ex cā fideicommissi.ℙondera dictionē,velut, que denotat similitudinē,⁊ nullum simile est idē.l.q⁹ Meruia. ff.depositi.vnde sensus illius tex.est q⁹ ibi admittik substitutus ex directa militari.que hz similitudinē cū fideicōmissaria,⁊ fimilitudo est q⁹ sicut per fideicommissariam succedik testōri ⁊ non veniunt nisi bona testōris.l.cohēredi.§.cū filie.j.e.ita per istā militarem.tex.est hic,⁊ dt ibi Raph.q⁹ iste est nou⁹ ⁊ proprius intellectus illi⁹ legis a doctorib⁹ nunq̄ cogitatus ⁊ in secreto conscientie quāto plus cogitat tāto plus plz.Istū intellectū ēt sequik Raph.cu.hic,⁊ dt dū esset scholaris Bal.cogitauit istū intellectū in scholis antq̄ audiret Christophoro.⁊ Raph.istū intellectū pulchrū ⁊ peregrinū reprehēdit Allerā. hic ꝓnum fundamētū,qd prima frōte multū stringit,⁊ hz non dicat ante eū ℙau.i l.prēcib⁹.in fine,vbi dt.q⁹ bona a te peti possunt:nā si ibi substitut⁹ veniret iure directo,certe caperet ꝓpria authoritate ⁊ nō de manu matris,vñ cū ibi capiat de manu mris,ergo appet,q⁹ capit,⁊ venit ex substitutiōe fideicōmiss.p quā nō capit ꝓpria authoritate.l.facta.⁊ l.restituta.j. ad Treb.Ego teneo istū intellectū hz quē isti tex.optime cōcordāt,⁊ ibi ē substitutio facta p ⁊ba directa sicut hic.nec obstat istud fundamētū ℙau.⁊ Alex.rndeo qd i d.l.pcibus.filij⁹ adiuit hereditatē patris.vltud exp⁹sse dt ibi tex.⁊ pri hz exristit,⁊ sic bona pris ⁊ bona filij sunt vnita,⁊ effectū vnū primonii.l. hz si plures.§.filio.§.eo.dein de,mortuo filio,mater ab intestato apprehēdit vniuersa bona:ꝓterea dt ibi tex.q⁹ substitut⁹ dato,q⁹ veniret ex iure directo habuit necesse petere a matre. istud exp⁹esse dt ibi tex.ad finē,dum dt eius successionē te obtinēte velut ex cā fideicom.bona,que ⁊c,rō,q⁹ substitutus petit a matre,nō est q⁹ sit fideicō.hz q⁹ erat vnicus primonium,⁊ mater ab intestato ceperat oia bona.isto modo credo q⁹ itel-
21 lectus iste sit bonus ⁊ verus ⁊ sic cōcordant.¶In eadē gl. ibi,nā ⁊ alias in primato vulgaris exp⁹ssa nō cōmet in se tacitā pupillarē.ex vtris verbis glosse Bar.elicit duas exclusiones: vnā tacite.quā dt sentire gl.aliam exp⁹esse vult gl.ℙrima cōclusio quam innuit gl.est,q⁹ pupillaris,que continet sub compendiosa est tacita,sicut ⁊ illa,que continetur sub exp⁹ssa vulgari:tamen contrarium hz Bar.non referat,tenuit gl.fi.in d.l. prēcibus.Secūda conclusio fm Bar.q⁹ sub exp⁹ssa vulgari nō continek tacita pupillaris qū mater est in medio.⁊ istud vult gl.exp⁹esse.Areti.hic insistit multū.vnde Bar.voluerit trahere ex gl.concin.primam.⁊ postea dt q⁹ Bar.voluit intelligere in illa implicatiua,nā ⁊ alias,nam hz fm Bar.istū sensum, q⁹ sicut illa,que continek sub cōpendiosa.Ego credo q⁹ Bar. voluerit intelligere hic.nam cum glo.voluit arguere per illud, dt de pupillari,q⁹ continek sub vulgari,ad hoc vt sit bona argumentatio dz esse paritas terminorum.neut ergo illa,que continetur sub vulgari est tacita:ita illa que continetur sub com-

pendiosa. Ego sum cū Bre, ꝙ ista glo. nec vult nec iuuat, nam sensus gl. ēt i illa amplificatiua, ꝙ quēadm odū fauore matris est inductū vnū spāle vt sub expressa vulgari nō cōtineāt tacita pupillaris ℨ cões regulas: ita iducaℓ, z illud spāle ꝙ cōpēdiosa facta a milite q pōt directo substituere post pubertatē vz iure directo, casus est hic: tū fauore mris obliquaℓ. z sic in tertio istius gl. est arguere qđ sicut fauore matris dispensaℓ in vno, ita z in isto: non aūt intentio gl. fuit arguere ex paritate forme substōnum, qđ sicut vna est tacita, ita illa que continet in cōpendiosa dicaℓ tacita. Sz Bar. equocauit in glo. q: ipse formal oppositionē ℨ. in prima parte ter. z gl. est posita super vltima parte ter. z nō est verisimile, qđ glo. voluerit opponere ad primā partē ter. ſz dato ꝙ voluerit arguere nō elicit ꝛclu-

22. sio Bar. ¶ Circa secam cōclusionē Bar. Adde qđ cū eo tenent doc. hic z in d.l. precibus. in d.l. Raymundus. cōiter Can. Potes tū dicere, qđ ista gl. non ℨnetur aliꝫs i q: nō ſt ꝙ non contineaℓ. intellexit. s. cū effectu, z sic intellexit nō cōtineri effectualiter. ꝛba em̄ sunt intelligēda cū effectu. l.j. ſ. fin. ff. qđ qſqz iur. in c. in his. de ver. sig. ſz oēs ita teneāt cū Bar. z ego idem sequor. Considera tu qđ fundamētum Bar. in quo oēs residēt non videℓ tutum. ſt Bar. si a prin. nō continet certe matre premoriente ex post facto nō cōtineret. Jn ℨnum vꝝ text. in l.ij. in ver. ſz si extraneum. ℨ. eo. vbi a principio tpe facti testamēti non continet pupillaris. imo non poterat. z tū continet postea si arrogauerit illuz extraneum. Bar. ibidē dicit ꝙ ibi expresse facta fuit pupillaris. z qū pupillaris fit extraneo cōtinet vulgarē, z sic a principio nō erat in totū inualida: iō nō mirū si secuta arrogatione postmodū continet pupil. ista solu. Bar. ibidē tollit obiectū. Tu ergo rūdēdo tene intellectū, quē ibi tenui, z multi tenēt quos ibi retuli, ꝙ ibi substitutio pupil. fuit facta ex interuallo post testim̄ patris: tū adoptio vel arrogatio precessit pupil. subst. z hoc mō ille ter. nihil obstat. Tertio adde inᵖtū ponit no. effectū, ꝙ si mater repudiaret successionem filij, qđ etiam isto casu substitutus admitteretur ex tacita pupil. exclusis aliꝫs venientibus ab intestato: q: nō refert an mater peemoriatur, an vero abstineat.

Adde ꝙ idem ſz Bal. in d.l. precibus. in pe. opp. z ibi Pau. Bald. Ang. Rapha. z Alex. hic, sed idem Ang. in d.l. precib⁹, reprobat: q: ex quo simul aperta fuit via matri. impossibile est, ꝙ fit loc⁹ ampli⁹ successiōi ex testō. l. de milꝫ. in fi. ff. de inius. ru. z p regulā. l. q res. ſ. area. ff. de solu. nec fm eū obstat ter. in l. fi. in fi. C. de inst. z sub. allegata p Bar. q: rūdet no. Ang. ꝙ mr̄ ibi nō succedit ab intestato, z ibi nūᵖ fuit aperta pure via z simplr, ſz in mre est aperta via si veniet cum effectu. ergo si p̄moriaℓ, aut si repudiet, sec⁹ est. Habes p ista sol. duos ter. in l. si qs ita heres. instit. ſ. lege. ſi. ti. j. ad idē text. l. filio pterito. ff. de inius. rup. vbi ex pteritione filij in prāte erat aperta pure via ad veniēdi ab intestato, z tū si ibi fil⁹ nolit rūpere testim̄ pr̄i si succedit ex iure p̄tozio, misi tu diceres, ꝙ ibi erat apta via veniēdi ab intestato: z sic ℨ volūtatē defuncti: hic autē pter, z sic est sublatū fundamētū Ang. tū. p opi. Ang. ℨ Bar. vꝝ stringere ter. i l. filiusfami. ſ. cū qs. j. de le. j. vbi erat dat⁹ substitut⁹ alicui si decesserit sine liberis. certe si habuit liberos, dato, ꝙ liberi nolit eē hᵖdes, tū excludit substitut⁹ ex sola exheredatia liberoꝝ, z tāto fortiꝫ: q: hic substi. venit ex tacita substitutione ibi expressa: tū ad illum ter. rūdet Raph. cu. hic: z in l. si mater. ſ. j. j. eo. ꝙ ter. in d. ſ. cū quis, loquit qū cōditio liberoꝝ fuit apposita a testatore, tūc sufficit habuisse liberos dato, ꝙ nō sint heredes, iurta tū ea que plene tradunt. z aliqū dixi i l. si qs heredē. C. de insti. z subst. videtur ter. in l. ex facto. ſ. antep. ff. ad Tre. sed nos loquimur, qū iure excludit substi. non q: testator hoc disposuerit, sed ex dispositione cōiecturata a lege, ideo facilius ab ea recedit. z ideo si mater repudiat, cessat illa dispositio legis. Quarto adde inᵖtum Bar. rū. ad argumentum Bet. ꝙ par est virt⁹ taciti z expressi, ſz istam solutionē in specie teneāt Sal. z Jmo. hic tū idem Sal. in d.l. precib⁹. trufatur de Bar. z dicit, ꝙ Bar. rūdet prout faciunt miseri canonistę qui semper respondent per dationē instantie, qđ respondere ſt sibi nunᵖ placuisse: q: est refugium miseroꝝ ꝙ nō debemus discedere a regula propter casum superuenientē. Aliter ibi rūdent, z Bal. hic ego soleo dicere, ꝙ substitutio pupil. est dispēsatio, z sic odiosa, cuz ergo dispensationes sint valde odiose. glo. in c. j. de fi. presby. Bar. in l. cū propter. ff. de adi. lega. ideo in illis odiosis requirit expressa dispositio z non tacita, z credo quod ista solutio fuerit de mente Bar. in l.ij. ſ. eod. dum assignat differentiam rationis: quare tacita pupillaris nō excludat matrem in illa summa. z per ista remaneat expedita tota prima pars glo. Antequam veniam ad secundam partem glo. Bar. ingredit. ado materiam substi. quam dicit esse subtilem, querit de tribus principalibus quęstionibus vt hic per eū. Tu aūt aduerte ꝙ diffinitio Bar. post Azo. non vꝝ bona cum non constet ex genere, z differētijs, vt dicunt logici. Cōmat Bar. in l. j. ff. de testa. z in l. lege. ff. de acq. po. ſz ista diffinitio non cōstat ex genere z differētijs. Saluādo Bar. dicat ꝙ diffinitio dz sic stare ꝙ compēdiosa est substitutio. dum dico est substitutio illud est genus. z dū dico sub cōditiōe ꝛc. illud cōprehēdit ex genere z differētijs. ¶ Sed so z subtili⁹ ꝙsidera, z dū Bar. ſt sub cōditiōe mortis vel alia cōditione fin ℨnē, z latius Bre. si Bar. intellexit, ꝙ vltra cōditionē mortis posſit addi alia cōdō optime ſt q: ter. est in l. q liberis. in pn. ſ. eo. Sz si Bar. intellexit, put vere intellexit, qđ absqz eo, ꝙ iterum iret cōditio mortis, possit cōpēdiosa fieri sub alia extrinseca de per se sine cōditiōe mortis. Exemplū. instituo Titiū hᵈē, z qū titi⁹ erit fact⁹ cōsul. substituo Laiū. ſt Aler. ꝙ male ex, ꝙ non cōtineret pluralitatē tpoꝝ, qđ est de essentia compendiose vt hic diffuse p eum. Sz istud nihil mihi obstat: q: si filio pupillo substituaℓ qū cūqz Titi⁹ consul factus fuerit, vel qū nauis ex Asia venerit aptitudine pōt continere plura tpa z plures substitutiones. Et bene verū z super hoc cogita ꝙ nō

23 cōtinebit pupil. nisi pupill⁹ moriaℓ pupillari etate. ¶ Tertio z subtilius aduerte ꝙ Bar. in diffinitione vult vnū. Postea qū ponit quare dicaℓ compēdiosa loquēdo alternatiue vꝝ velle ℨnū: nā in diffinitione vult. ꝙ de essentia substōnis compēdiose requiraℓ, qđ contineat plura tpa nō postea in sēda sequēti, ꝙ loquit alternatiue: q: ſt cōpēdiosa substitutio: q: sub cōpēdio verboꝝ plures substōnes, seu plura tpa cōplectit. z sic vꝝ velle Bar. ꝙ dicaℓ cōpēdiosa, qū sub cōpendio verboꝝ continet plures substōnes: tū non requirit. ꝙ cōtineat plura tpa, z ex hoc sequit in specie, ꝙ si fiat substitutio maioꝝ, qsciq que decesserit vel qūcūqz nauis venerit ꝙ ista ē cōpēdiosa. eo q: continet plures substōnes ex diuersitate casuum. nā continet vulgarē si non adeatur hereditas: si adeaℓ continet fideicommissariā, z tū nō continet plura tempora aliqd in effectu diuersificātia, z circa hoc multū dubitat Bre. per ter. in l. precibus. in ver. si vero substō. iuncta gl. magna. C. eo. Adde, ꝙ et pōt esse cōpendiosa, que continet plura tpa ex aptitudine ꝛboꝝ, z tū iuris dispositione non continet, nisi vnū tps vel vnam substōnez, qū fit a pagano per verba directa iurta l. ꝛbis ciuilibus. cum simi. ℨ. eo. imo fortius tenet sing. Bald. in l. precibus. C. eo. qđ si testator dicat hoc modo, si filius meus in pupillari etate decesserit, substituo talem. qđ est cōpēdiosa. Limita ad pupillarem etatē, z ideo continet vulgarē expressam, de veritate istius vltimi dixi in l.ij. in ℨvl. q. ℨ. eo. Credo ꝙ dicit Bald. quantum est de cōpendiosa sit fallium ꝓp distinctionem Bar. q: nec aptitudine, nec actu continet plura tpa nec plures substōnes: z nunc vltra ibi dicta allego Bar. in terminis quem non allegaui tunc in ista l. in ver. ij. opp. ad predicta. vbi dicit Bar. si testator substituat hoc modo. si filius meꝰ in pupillari etate decesserit talem substituo, quod ista non est compendiosa, sed est pupil. eo q: non est adiunctus aliquis terminus importans tractum in futurum.

Adde optimū ter. in l.ij. ſ. ſz si quis ita. cum. ſ. sequenti. ℨ. eo. q realiter probat, ꝙ est pupillaris z non cō-

24 pendiosa. ¶ Successiue dubitat Bar. nunqd cōpēdiosa sit species substi. de p se an vero sit quedā adiectio. Tu aduerte inᵖtum Bar. presupponit, qđ substitutio compendiosa facta a pagano aut continet pupillarē aut expla. aut fideicōmissa, mihi vꝝ inᵖtum Bar. loquitur de fideicommissaria, ſz nemo in specie tangat, qđ sit valde dubitabile. Nam habeo qđ breuiloqua continet multas substitutiones sub se z nunᵖ continet fideicommissariam: probat ter. in l. iam hoc iure in ꝛbo in vulgari dūtaxat. ibi docto. no. ℨ. eod. z ter. in l.ij. in ꝛbo in vnū casum dūtaxat. z ibi Bar. mirabiliter no. C. eo. firmat Bar. in l. Lucius. j. eo. vbi dicetur sicut ergo breuiloqua. que cōtinet alias substitutiones non continent fideicommissariā. ergo compendiosa eodē modo non dz cōtinere fideicōmissariā: nam qū breuiloqua. que continet tot alias substōnes sub se, quare nō continet sub se fideicom. Ratio est, q: cū ipsa sit directa dz solum continere directas sub se: ſz cōpēdiosa est directa: ergo dz solum directas sub se continere. Reperio quod istam difficultatem mouet solus Bar. in ista l. in ver. secūdo opponitur ad predi. Item aduerte inquantum Barto. facit duas conclusi.

25 reales. ¶ Prima conclusio est quod compendiosa facta a pagano non est species substōnis de per se. sed est quedam adiectio: quando autem fit a milite, tunc est ꝓpria species de per se, z hoc est qđ volunt gl. in rub. ℨ. eo. ¶ Circa primā conclusionem reperio. ꝙ solus Sal. hic reprehendit Bar. z dicit se de eo vehemēter admirari: q: imo in pagano cōpēdiosa est species substitutionis de p se sub noua forma diuersitatis: nō referēdo eam ad aliquē actum substitutionis postea accidentalem sin

q

q̃ accidentaliter aliq̃ reperit qđ est pupillaris, aliq̃ fideicõmissaria, aliq̃ exemplaris. Sz considerando eã de p se put non adheret alicui actui accidẽtali, cõfirmõ. q̃ compẽdiosa fit de p se sub noua forma verbõrũ, distincta ab aliis substit. & qñ est facta, etiã viuẽte testõre, est nominata & õz cõpendiosa non expectato. q̃ casus aliqs in ea cõprehensus eueniat, & sic cõpẽdiosa abstracte cõsiderata põt dici species subst. de p se. Bar. aũt cõsiderat penes exercitiũ. qñ in effectu euenit aliqs casus, sed tenendo qđ in pagano nõ sit species substitutionis de p se. sed quedã adiectio, operepretiũ est videre q̃ voluit dicere Bar. q̃ est quedã adiectio. Tu intelligas. q̃ est quedam adiectio hoc est quedã qualitas que adijcitur ad alias substitutiones sicut actio de peculio exercitoria, tributoria, & siles nõ sunt actiões de p se, sz sunt quedã adiectiões seu q̃dã qualitates q̃ adijciunt actiõi cõpetẽti ex ẽctu, exẽplũ pone, seruꝰ habẽs peculiũ emat aliquã rẽ, dñs tenet: quo actiõe teneat: cõueniet actione ẽ empto. Si ista fuit intẽtio Bart. vt errasse, qi illa adiectio dẽ peculio, & similes sz non diuersificet actiones: tũ diuersificat effectũ & modificat actiões. l. in delictis, ff. si detracta. ff. de noxalibus. & l. qđ in heredẽ. ff. eligere. ff. de tribu. Bar. & doc. in l. edita. C. de eden. sed in cõpendio ista qualitas, siue ista adiectio nõ diuersificat substões etiã in effectu, imo vulgaris, que continet sub compendiosa diceret expressa, sicut si fieret de per se, & ita excludit matrẽ testõtis sicut vulgarẽ expressam. debes ergo intelligere Bar. q̃ voluerit dicere. q̃ cõpendiosa facta a pagano est quedã adiectio. id est q̃dam modus inducẽdi alias substões sub noua forma vbo

26 rũ. & repto. q̃ ita declarat Are. nõ hic, sed in rubri. ſ. e. ¶ In secunda vero conclusione inquantum Bar. vbiq̃ tz, & cõelũdit, q̃ compẽdiosa facta a milite est species substõnis de p se, eo qi continet nouam substõnem. s. directã militarẽ. Ego etiã dum essem scholaris perpẽdi semp, qđ Bar. errat i hoc: qi directã militaris de p se est bũ vna species substõnis spãlis põt miles de p se facere, dato q̃ non substituat compẽdiose, qi miles põt maiori post aditaz hr̃editatẽ substituere directo sicuti põt pater pupillo, & appellata est directa militaris: qi ita miles põt facere. vt ſ. in euidẽtiali. Arguak tunc sic. vbi habuit Bar. hic. q̃ cõpendiosa facta a milite cõprehẽdat nõ solũ pupillarẽ & vulgarẽ, sz etiã illã aliã spãlem. ergo p hoc est species substõnis. Bar. eñ verũ diceret si directa militaris nõ posset fieri nisi cõpendiose, sz directa militaris põt fieri particulariter de p se. & est vera particularis spẽs substõnis: dato ergo q̃ cõprehẽdat sub gñalitate cõpẽdiose. sicut & alie. istud non facit, nec põt facere. q̃ cõpendiosa sit spẽs substi. de per se. alias etiam in pagano esset species de per se: qi comprehẽdit alias speciales. nec istud, q̃ directa militaris sit priuilegiata, nõ dz posse facere q̃ sit species de per se, reperio q̃ ita etiã firmat cõtra Bar. solus Are. in rub. ſ. eod. licet non ita declaret.

27 **Adde** circa doctrinã Bar. † qđ ſtãte statuto. q̃ filie femine teneañ seruare oia dispositia a patre in testõ. q̃ vigore huius statuti poterat pagan⁹ directo substituere filie post pubertatẽ exẽplar⁹ masculis, qđ est notandũ. Adde q̃ idem tenet Ant. in c. Raynutius. de testamẽtis. Bal. in rep. c. si pater. de testa. in vj. & Aler. sed Joã. de Imo. hic. in d. c. Ray. tz Ꝛ Bar. & melius: qi statutũ nõn vr istud dicere: & põt aliter intelligi. & verificari. ſ. q̃ filia femina seruet in totũ voluntatem patris. hoc est qđ tota hereditatẽ restituat p fideicommissum absq; detractione trebellianice. sicut quãdo heres cõactus adijt hereditatẽ tenet restituere tota hr̃editatẽ sine detractione treb. l. ñã qđ. ſ. fi. cũ. l. j. ſ. si is qui, quadringẽta. & l. ñã qđ. ff. ad treb. vnde fm Imo. tutius est exẽplificare qñ statutũ diceret, q̃ filia femina teneat obseruare oia dispositia in testõ patris. & q̃ pater possit directo post aditã hr̃editatẽ substituere. & certe si statutũ ita in specie diceret res esset clara. & statutum posset istud permittere sicut ista. l. militis. qi q̃ lex vel statutũ posset. facit gl. ordinaria. in l. i subſtõne. ſ. eo. no. Bald. in l. extraneum. C. de her. inſt. nec aliquod facit fundamẽtũ Ale. dum dicit qđ si pater substituat verbis directis, qđ saluatio Imo. nihil faceret, mihi plz opi. Imo. Cõtra Bar. ñã cum regula sit, qđ paganus non põt maiori directo substituere, & statutum nõ disponit expresse ẽ. ium debemus in dubio intellige re. vt minus ledat ius cõmune quã sit possibile. gl. in l. fi. ſ. in cõputatione. & ibi scribẽtes. C. de iure delib. gl. in l. j. ff. de noxa

28 li. ¶ † Tertio querit Bart. qs sit effectus subſt. cõpendiose: circa. q. Bar. primã lz scribentes nihil addant. tu aduerte diligenter circa fm membrum Bart. dum dt, q̃ in d. l. precibus. cõpendiosa erat facta a milite per verbũ commune. nam supra in extrema lectione istud reprobaui. q̃ ibi sit p verba directa. Item in q̃ntum concludit, q̃ cõpendiosa facta a milite per verba communia, si mater non est in medio, obligat post pubertatẽ. vz iure directo. Bo dera, q̃ Bar. istud nõn ꝓbat bona lege. primo non ꝓbat per l. precib⁹. primo, qi ibi nõ erat verba communia. sed directa, secõ ibi non vz iure fideicõ. sed iure directo. sed forti⁹ ꝛ Bar. facit. qi qñ verba nõ repugnãt, miles in dubio presumit vti iure cõi. & non spãli iure. l. quãq̃. & l. in testamẽto. C. de test. mili. & dictum fuit in ter. Et quo ergo miles vsus fuit verbo cõi. & verba non repugnãt. & sic censet, quod velit vti iure cõi, & sic vr qđ Bar. nõ possit saluari. Successiue in ij. mẽbro. dum concludit. q̃ qñ cõpendiosa sit a milite per verba obliqua. & in hoc concludit. qđ semp in milite vz iure fideicõ. allegat ter. in l. coheredi. ſ. cũ filie. ſ. eo. pondera q̃ Bar. istud non ꝓbat bona lege, qi ter. in l. coheredi. non loqtur in milite, sed in pagano, fateor in pagano. secus in milite, nisi direris saluãdo subtiliter Bar. qđ qñ verba quibus vsus est miles, non repugnãt, iura loquentia in paganis, intelligũtur etiam in milite. Successiue querit Bar. de effectu subſt. cõpendiose, qñ sit a pagano, & sic erunt tres principales. q. Prima erit qñ compendiosa sit a pagano per verba directa. secunda qñ sit p verba communia. & istud tangitur in gl. & etiã in prima questio. Tertia. quãdo sit p verbum obliquum. & istud nõ

29 tangitur in gl. ¶ † In ea gl. ibi vt modo no. habes ẽ ista secunda parte gl. hãc conclusionẽ qđ compẽdiosa facta a pagano p verba directa post pubertatẽ expirat in totum. adeo qđ non vz de iure fideicom. iste est diffusus & disputabilis articulus. Istam opi. quam tenuit gl. hic. tenuit vbiq̃ gl. & gl. iur. ci. & iur. canoni. & ista est vera. idẽ qđ hic tenuit gl. in l. verbis ciuilibus. & in l. in pupillari. ſ. eo. & in l. Sceuola. ff. ad Tre. & glo. in ſ. qua rõne. Inſt. de pup. & gl. in c. Raynutius. de testa. & ibi Jun. Jo. Aug. & cano. cõiter gl. in c. si pater. de testa. in vj. & ista est communis sentẽtia. & ista semper tenui. & semper tenebo. & ista tenent Bal. Aler. & Are. hic. ista tenuit Oldr. in cõs. cxxv. incl. in proposito. Istam etiã tenet Aud. Ro. lz Aler. non referat in l. cogi. ſ. fi. ff. ad Treb. tz vltra alios Raph. Ful. in d. l. precibus. & ita consuluit Aler. in cons. lxxij. in v. vo. in c. prespectis his q̃ supra scripto the. narrank. & ista est (vt dixi) magis cõis. & vera sua. Pro ista sua cõi allegank plures ter. principue ter. in l. verbis ciuilibus. ſ. eo. ponderãdo dictionẽ frustra, que denotat nullitatẽ actus. vt ibi dixi. & pondera, q̃ illa dictio, frustra, ostẽdit, qđ testõr habebat voluntatẽ. sz non potuit. Et etiã ter. in l. in pupillari. ſ. eo. cũ. ſ. extraneo. Inſt. eo. p ista cõi sua fortiter stringit ter. quẽ allegat Imo. hic in l. si seruus legatus. ſ. si seruus alienus. ff. de leg. j. vbi est ter. fortis q̃ etiã fauore libertatis, si testõr directo relinquat libertatẽ seruo alieno, est nulla. & non vz etiã iure fideicõmissi. & ita etiam nõ. gl. in l. seruo alieno. C. de test. manu. ille est fortissimus text. Aler. hic ponit ad istũ ter. tres sol. Are. põit duas alias. & põdera tu, q̃ ille ter. in ſ. si seruus alienus, ꝓbat qđ etiã in materia fauorabili libertatis, vt actus sustineat. nõ impropriatur

30 verba vt dixi. in l. verbis ciuilibus. ¶ † Secũdo pondera qđ iste ter. vr confundere istam doc. Bar. nã Bart. dum vult defendere Jo. and. & gl. dt, quedaz sunt verba directa cõia omnibus. & in istis tenuit opi. Jo. and. q̃ in ſ. si seruus alien⁹. libertas erat relicta per verbum, lego, qđ verbũ est directũ. sed nõ ciuile, vt ipsemet Bar. dt. ſ. & tũ ibi non sustinet iure fideic. vt dicit Bar. de illo ter. referuo dicendum in fi. art. ¶ Secunda principalis opinio fuit Jo. and. in c. si pr̃. in nouella. de test. in vj. sed istã tenuerunt plures antiqui, quos refert Ly. in d. l. precibus. Istam opi. tz Card. in d. c. Ray. & ibi Ant. de Bu. dt qđ ista opin. obseruatur de facto Florentie, & ita dicit tenere oẽs cano. Istam opi. tenuit Bart. qui plures in isto articulo variauit. in l. ex tribus. C. de inoffi. testa. & in l. si sine. C. ad Treb. Bald. & Ang. in l. j. in princ. ſ. eod. titu. Bal. hic, & in l. precib⁹. & Bemi. in d. c. si pater. & istam opi. tenuit sub dubio forte gl. in ſ. fi. inſti. de pupi. substi. & ista opin. sapit magnam equitatẽ. Pro ista opinione possent multa adduci. referam tria fundamenta prout facit Bar. hic ponderando text. in c. si pater. de testamentis. in vj. iuncto. c. Ray. eod. titu. in antiquis. Allegat etiam pro opi. Joan. And. ter. in d. l. precibus. Tu stringe fortius istum ter. pro Jo. And. qđ ibi ter. non loquatur in milite, nam litera ibi requirit conditionaliter, qđ filius esset in potestate. nam dicit text. quod siquidem in patris militis positus potestate. & pondera, quid per hoc stringit ter. quod non loquatur in priuilegio militis. probo, qi in milite. non est necesse. qđ filius sit in eius potestate. ter. in l. miles ita. ſ. exheredato. ff. de testamen. milit. ergo patet, quod ibi text. non loquitur in priuilegio militis: tamen ad illum ter. potes respondere ex omissa solut. gloss. quod ibi esset mater in medio, & omnia soluti one Bart. quod ibi compendiosa erat facta per verbum commune, substitui. Tu responde quod ibi substitutio non valet iure fideicõmissi: imo valet iure directo: id est indirecte

milit aris. probatur ibi in fine. in verb. veluti. z nullū simile est idē. l. qō Hernā. scēm intellectum Christoph. Ś. relatū. Itē aduerte. q. tex. etiā in c. Raynutius. de testa. non bñ allegāt per Jo. and. q. ibi cōpendiosa substitutio fuit facta p verbū, succedat. qō est verbū cōe. vt ff. gl. in fi. p. Ś. in verb. sine detractione. de testa. in vi. ita etiā firmat Bar. hic. ergo ille tert. non bñ allegāt: q. questio nostra est. qñ compēdiosa fuit facta p verbū mere directū. ita etiā ñdet Alexā. hic. Sed tu aduerte, qō Joā. and. fundat bñ se in illo. c. Raynutius. Hec obstat. qō ibi fuerit facta p verbum, succedat. Admitto. sed dico, q. verbū, succedat, simplr prolatū bñ est verbum cōe: ita loquit Bart. Ś. Sed in c. Raynutius, non fuit simplr prolatum: sed ibi dicit ei impuberi succedat. Ś impuberi non pōt succedi: niſi per directam pupillarē. Inst. de pup. subst. in prin. Ergo ibi ratione adiuncti, directa: z tū ibi post pupillarē etatem valet iure fideicommissi. ergo est ibi ter. p. Jo. and. Sed defendēdo communē opi. rñ. ad illum ter. qō illa verba eidē impuberi, impotant, q. in eius locū succedat. l. qui quadringēta. ff. ad Treb. l. fi. C. de her. inst. Est ergo sensus, q. ſi illa filia moriat, q. altera eidē simplr succedet. id est, in locū eius succedat in bonis patris. Ita. Jo. an. etiā facit. d. l. in conditionibus. alleg. p Bar. cui adde. l. cū virū. C. de fideicōmiſ. Bar. in l. ſi alij. de vſufr. leg. neq; em debet attendi subtilitas verborū ad infringendā voluntatē testatoris, sed debemus defendere voluntatē testatorum omni modo possibili. l. qñ indignū. C. de test. z l. ij. in prin. C. com. de leg. Ita hac rōne facit: q. in dubijs opinionib⁹ est tenenda opinio. que fauet testamēto. l. ſi pater. ff. de inoff. testa. c. ſi. de re iudic. Publice enim interest, q. testamento sustineatur. l. vel negare. ff. quemad. testa. aper. item tractatur de publica vtilitate vbicunq; tractatur de testamento sustinēdo. glos. in l. Gallus. Ś. quid ſi is. verſic. vtilitatem. ff. de lib. z posth. vbi Bal. z Mod. no. Defendendo cōmunem sententiam (nec em aliud potest dici) respondeo. q. regula, que habet qō qñ cōstat de voluntate testatoris, seruanda est, eo, quo potest, modo. procedit quando verba sunt diuersa, vel inepta, tūc fit interpretatio etiam impropria, vt mens substituantur: sed quando verba sunt contraria, puta, qñ sunt mere directa, velle trahere ad fideicommissum, hec interpretatio non toleratur. ter. est in l. verbis ciuilibus. vbi Paul. de ca. no. Ś. eo. z in Ś. extraneo. in ſti. de pupillari subſti. vt potius extinguatur voluntas testatoris, quam quod verba trahentur ad sensum contrarium.

¶ Tertia fuit opinio Bar. qui dicit: nescio quid dicā in isto articulo postea federe distinctionis quod possunt concordari. vt hic per eum.

Adde qō istā opi. Bar. sequit Ang. hic, z Ant. de Bu. z Pe. de anch. in d. c. Ray. z reperio qō fm istā opi. Bar. in publica disputatione determinat. Christo. de cas. niſi in vno, q. dz tunc inci. Scevola pater duos habēs filios. Reperio q. istā differentiā inter verba ciuilia, z directa: z verba directa, z nō ciuilia sequit Are. in cōſi. clv. inc. periculosum est, vt ait Piero. Istam opi. reprehendit Sal. hic, z in d. l. precibus. z dicit. q. Bar. laborauit in tradēdo istā doctrinā qz nesciebat aliter ñdere ad l. verbis ciuilibus. Ś. eod. ad quā facile est respōsum fm eū p glo. ibi que exponit ciuilibus, id est directis, subdit q. ista doctrina est perniciosa subtilitas, z captiosa verbis. Ś. l. qñ indignum. C. de testa. ¶ Ego vltra scribētes arguo p theoricā Bar. z arguo p opi. Jo. An. Ś. cōem Bart. concludit q. verbū heres esto, sit verbū directū ciuile: z ſi cōpēdiosa fieret p tale verbum, post pubertatē obliquat, nec valeret iure fideicōmiſſi. Pōdera tu qō verbū, heres. de iure ciuili idē importat qō dīs. ter. in l. in his verbis. in prin. ff. de here. inst. z ter. in Ś. pe. inſt. de here. quali. z differētia. Sz ego habeo qō terminus dīs, intelligit etiā de iure ciuili p vtili dño. l. ſi mater. Ś. eandē cām. z ibi no. Bar. ff. de excep. rei iud. no. idē Bar. ibi decidit. q. de emphy. qui dt se dominum in l. j. de vſufru. in l. Ś z ſi possessori. Ś. itē ſi iurauero. ff. de iureiu. vbi aliqñ dixi, qua ergo rōne appellatione dñi intelligit etiā de vtili, ita etiam appellatione heredis dz intelligi etiā de fideicommissario, qui est vtiliter heres, presertim ad sustinēdam dispositionem testatoris. Confirmatur: qz lex vel statutū in herede itelligit, etiā in fideicōmiſſario q. effectus est heres. text. est in l. ſi filius. Ś. j. ff. qō cū eo. l. itē veniunt. Ś. Iz aūt. Ś. de pe. her. z ita in specie no. Bar. z scribētes in l. j. Ś. de illo, ad Treb. p illuz ter. Et sic existo ar. infero duo. Primo qñ verbū heres, nō est ita directū. z ciuile vt pſupponit Bar. Scēo z magis ad ppōſitum cū agat de sustinēdo cā testamēti: qz ſi non z substitutio inre fideicommibi hereditas venētis ab intestato: ergo debemus sustinere illud. heres etiam p fideicommissum: qz fideicōmiſſarius dz heres saltem large, z corroborat: qz ſi dispositio, l. vel statuti, loqueretur in herede habet etiam locū in fideicōmissario, z ſi in Jetibus vt verū sustineat verbū, dīs, sutelli. Ś etiā p vtili: quanto magis dicemus hic in sustinēdis testamētis: qz fauorabilior est cā testamētorum. Ś Jetum. c. cū dilecti. de dona. l. in testamētis. ff. de reg. iur. z interest resp. vt testamētum suū sortiat effectū, vt l. vel negare. ff. quēad. test. ap. z est gl. ord. quā Imo. z Mod. no. in l. Gallus. Ś. qd ſi is. in verbo, vtilitatē. Ś. de lib. z posth. cōtra etiā doc. Bar. faceret ter. in l. ſi seruus legatus. Ś. ſi seruus alien⁹. ff. de leg. j. vbi erat verbum, lego, directū, z nō ciuile, z tū non vz iure ciuili. Itē alio Bar. male dt. dū dicit. q. ler sciebat. q. pupillus debebat mori in pupillari etate: qz lex bñ est certa de oī eo, qd de pseni est in rerū natura, ita loquit. l. cū qdā. Ś z de eo, qō pēdet in futurū, lex non est certa. l. vētre. ff. de acq. he. z l. cū quidā legationis. Ś. suū heredē. eo. ti. de acq. her. z ita in hoc reprehēdit Bart. Christop. in dicta sua dispu. in alijs transit cū Bart. ita ē re-
32 prehendit Alex. hic. † Quid tenendum: teneo primā opi. q. expirat post pubertatē: verum qz iste passus pēdet ex l. ſi seruus alienus. ff. de leg. j. vbi etiā fauore libertatis dispositio directa non vz iure fideicōmiſſi pront posset. reperio ad illū ter. multipliciter responderi. primo Are. hic. q. verba directa nō obliquant fauore libertatis, libertas sustineatur, sicut obliquat fauore fideic. allegat gl. in l. cogi. Ś. ſi seruo. ff. ad Treb. Ridet z alio modo, Ś z non curo referre. Alex. hic tripliciter ridet. primo q. ibi actus semp fuit nullus: sed hec substitutio valuit saltē a principio: vnde facilius sustinet illud, q. a princ. valuit. q. illud qō semp fuit nullum p regulā. l. patre furiosō. ff. de his q sunt sui vel alie. c. quēadmodū. de iureiur. ista solutio nō vr tuta p l. Scevola. j. ad Tre. vbi substō erat a prin. nulla, z tū vz iure fideicōmiſſi. Scēo z forti⁹ q. ista sol. sit falsa, ostēdo, qz vr errare: nam in materia nostra qñ subst. valuit iure directo difficilius sustinet: qz illa nunq; obligat vt valeat iure fideicō, est do. gl. approbata cōiter in l. verbis ciuilib⁹. Ś. eod. vñ ridet ipse aliter, q. in illo. Ś. ſi seruus alienus. esset imputandū testō ri, quare prius nō redemerit illū seruū alienū, z postea reliqueret libertatē directā: cū ergo actus sit ī totū null⁹, ſi sic nō valeat iure fideicōmiſſi, Ś z p ista sol. nihil allegat, Ś z poterat allegare bonū ter. in l. neq; em. Ś. cū miles. z in l. tractabat. j. de teſtimi. vbi ſi libertas reliquatur p fideicōmiſſum. z hēs substitutus omiserit adire, ſi potuit imputari ipsi testōri, non vz iure directo: Ś z ſi nihil potuit imputari libertas relicta iure fideic. vz iure directo: tū ad illū ter. posset ridēri, q. ibi agit, q. libertas p obliquū relicta valeat iure directo, z istud est facilius. Ś ecōtra, q. relicta directo valeat iure ſidei. ista est no. theorica. Bar. ī l. tutores. Ś. j. ff. de admi. tu. p illū ter. Aliā z tertiā so. ponit Alex. qz iputādū est testōri quare libertatē reliquerit verbis directis, Ś z truffa est. Ego ridēo ad illū ter. altero de duobus modis. Primo, q. iō ibi directa libertas seruo alieno relicta nō vz etiā iure fidei. eo, qz ibi testōr nullū ius habebat disponēdi de illo seruo. Hinc est, q. ſi solū habuisset ius pignoris: qz seru⁹ alien⁹ fuisset sibi pignorat⁹ posset reliquere libertatē directo: ita q. saltē valeret iure fideic. ter. est ad literā in l. gñaliter. Ś. ſi quis seruo. ff. de fideicom. lib. Ś z in casu nostro testōr habebat ius: qz poterat saltē directo añ libertatē substituere. Scēo ridēo p vnū dici l. verbis ciuilibus, qō ideo ibi libertas directo relicta seruo alieno nō vz iure fideicōmiſſi: qz seruus ille erat alteri legatus. z p hanc vltimā dispositionem apparet nō fuisse de voluntate testōris, qō valeat iure fideicōmiſſi. z ita habes expeditū art. z ista fm partē gl. Sz aduerte tu, qō ad scēm so. meā. Ś. datā pōt retorqueri argumentū, q.
33 ipse feci supra Ś scēam solutionē Alexā. ¶ Circa primam q. Bar. qñ testōr sic substituit quandocūq; decesserit sine liberis talis sit hēs, adde q. cū opi. Bar. Ś. d. gl. tenēt Bald. Ang. Imo. Alex. z Are. hic. Ly. Bal. Sal. z Mod. in d. l. precib⁹. z Ca. in c. Raynutius. z Raph. cu. quē allegau istis diebus in consi. clxxj. inci. presupponit, q. Bar. z ista est vera z cōis. ita etiā cōsulunt Bar. in cōſi. suo. cxij. inci. homo Alecurſuli. ita et Ś z Bal. i repe. d. c. ſi pater. in materia compēdiose. Tu aduerte, q. Iz opi. Bar. sit vera, z cōis p istum ter. z c. ſi. pater. tamē sol. Bar. ad fundamētum Ja. de bel. nō sunt bone. ¶ Prima sol. Bar. diuersificat factū, z non assignat rōnem diuersitatis: qz terminus, intestatus, requirit potentiā. Iz Are. conc. reddere rōnem diuersitatis. Secunda sol. Bar. de cōi vsu loquēdi, nō vr bona: qz Iz communis vsus loquēdi sit in dictione intestatus, vt dicit. in d. l. j. ver. Ś z hos quoq; non sequitur ergo idē est in conditione, ſi decesserit sine liberis, z mariue stante solu. Bart. qō aliud sit in vno, quam in alio z comprobatur per regulam Bar. in l. j. Ś. ſi quis hoc interdictū. p illū ter. cum gl. ff. de itine. actuq; prima. Confirmat. qz cum ista cōsuetudo aliquid inducat contra ius: non debet extendi ad alium casum, c. ſi in ſi.

z ibi cano.

& ibi cano.no.de offi. Arch. no. Bald. in c.j. de feu. cog. & i l. de quibus. ff. de legi. misi subtiliter defendas Bart. potes dicere, q Bar. noluit tenere arg. Jac. de Bel. q arguebat de tẽpore, intestatus, ad ꝯditionẽ decesserit sine liberis. ꝺt Bar. ista sunt diuersa. & hoc dicit prima fol. & si vis dicere, q arguamus de vno ad aliud. & sic ꝓsupponis idẽtitatẽ i effectu. dicit Bar. ergo cũ vſ' variauerit cũ vno intelligẽ de alio illi parificato p regulã gl. q̃ hz quãdo duo casus equiparãtur: illud qꝺ statuitur i vno, vel a lege, vel statuto, vel a cõsuetudine intelligiꝫ statutũ in alio. gl. in l. si quis seruo persuaserit. C de fur. & exprelsius. gl. in l. q vero cõtra. ff. de legibus. & istud procedit etiã in correctoriis ſm Bar. in l. marcellus. in prin. ff. ad Treb. & in l. ũ. ff. de leg. j. cũ simi. tũ vltra Bart. potest planius responderi q imo pupillus in pupillari etate potest habere filios legᵗimos. qñ malitia supplet etatẽ. hz raro ꝯtingat, vt dicit Bar. in l. in pupillari. in fi. & eodẽ. vbi dixi de hoc. Hz ista cõmunis sentẽtia, nec ab ea cõsulẽdo & iudicãdo sit rẽcedẽdũ. tñ ex quo cõtrariũ tenuit gl. in d. l. precibus. & Jac. de Belui. idẽ tenuit Ol dra. Hauden. in 2fi. rcir. incip. factum tala. q ꝺã tastator habẽs vxorẽ. monẽt per ter. in l. credẽdũ. in ver. si vero maritus. & ibi gloſſ. exprelse in verbo ex alieno. ff. qui petãt tutor. & dicit Pau. in l. pcibus. q vidit in vna disputatione Bald. allegare illũ ter. ℌ vnũ repetentẽ. & fecit sibi magnã verecũdiã. Adde q istã opi. tenet exprelse Bar. in l. ex tribus. C. de inoffi. test. vbi formaliter dicit Bar. quod testator, qui apponit istam condi tionem. si filius decesserit sine liberis. sensit de etate adulta: in qua põt heres habere filios. allegat gl. in d. l. credendũ. ℣. j. reperio q ſm istã partẽ consuluit Pau. de cast. in cõsi. cxiij. inci. subſtitutio predicta facta Ant. ita etiam tenet Sali. hic Pro ista opi. facit illud vulgatum, q priuatio presupponit habitum. l. manumissiones. ff. de inst. & iure. l. decẽ. ff. de verbo. obli.

¶ Secũdo pro opin. gl. contra communẽ videtur benefacere text. in l. pater seuerinã. in prin. j. de condi. & demõ. vbi cõditio si non nupserit vel si non voluerit: non comprehendit puellã que nõ fit viri potens. Hz posses retorquere illũ ter. in contrariũ. ibi enim exprelse dicit ter. quia in testamẽtis potius mens testatoris. q verba cõsiderantur: ergo dat intelligere quod de proprietate verborum continetur etiã illa. que non potest nubere que nõ ẽ viri potẽs q̃uis ĩ eã nõ cadat, & isto modo iudicando faceret pro communi. Tene communẽ. sententiam per istũ ter. & c. si pater. de testa. in vj. & qr in eo pupillo potest verificari conditio. ¶ Tertio. qr ter. est inexitabilis in d. l. credendũ. in ver. si vero marit⁹. nã quicquid ibi dicit gl. ille text. strinxit pro cõi opinione. vt etiã dicit Aret. licet vtatur alia inductione. ibi enim erat ꝺitio si filius decesserit fine liberis. itẽ erat pupill⁹. patet qr ibi tractat de ei⁹ tutela. & tñ mater ibi admittit. & sic verificat illa cõditio. si decesserit sine liberis etiã in pupillo. Hz tu aduerte q ille ter. põt fortiter retorqueri ℣ cõm opinionẽ. & ita debuit inducere Bal. qr ibi dicit text. q mater admittit iure fideicõmissi. & istud ꝺt gl. hz negat de pupillari. hz ad hoc posset responderi per vnum fundamentum Pau. in d. l. precibus. si vera esset ratio gl. sicut nec habet locum pupillaris non haberet etiam locum fideicommissaria.

Adde etiã ad predicta illud, qꝺ in pulchro casu ꝙsuluit d. Signo. de Homodeis in cõsi. exr. incip. infans decessit. & melius in fi. consilij, vbi disputat de intellectu statutũ Mediol. quo cauet, q in successione collateralium, qui decedũt sine descendentibus aguati masculi vsque ad septimum gradum admittantur exclusis cognatis aliis. & femmis, licet
34 proximioribus in gradu. † Pondera quod statutũ dicit, si decederet sine descendentibus. idem est dicendum ac si sine liberis. nunquid sub isto statuto comprehẽdatur pupillus, vel infans? dicit videri qꝺ sic. per text. in ista. l. centurio. & dicit q ita no. doc. in d. l. precibus. ¶ Finaliter stat in ista distinctione. & cogita si isto mõ possunt concordari opiniones predicte. nam si agatur de fauore amplectendo, tunc cõprehenditur etiã pupillus per istum text. qui proprie ita loquitur, nã substitutio est fauor pupilli. si autẽ tractaremus de odio. & tũc sit sec⁹ per gl. in d. l. credendũ. ℣. j. cogita si ita possumus dicere in casu nõ.
35 ¶ † Circa. q. Bar. qñ testator substituit aliquem sub compendio directo in certa portione, q valeat directo. Adde quod cum ista decisione Bar. tenẽt cõmuniter doc. hic & in omnib⁹ aliis locis alleg. per Alex. & plenius per eundẽ Alex. vbi magis diffuse examinat quã hic in cõsi. xlv. inci. addita super his de quibus dubitari cõtingat. in j. vol. ita etiã consuluit Ro. in consi. lviij. inci. visis narratis in puncto. & in alio loco qꝺ allegabo. nũc no. diligenter istam doc. Bar. & frequenter practicatur per bonos aduocatos. ex qua decisione habes bonã limitationẽ ad l. credendi. ℣. fi. j. eo. vbi est ter. sing. in materia substi. vbi substitutus in certa re, detracta mẽtiõe illius rei, hz totũ. nã istud procedit, quãdo substitutio in certa re fit per ꝟba directa ciuilia. secus si cẽt facta per ꝟba directa nõ ciuilia. & ista limitatio multũ bene probat in illo ter. in ꝟbo institutꝰ. & istam limitationẽ ad illũ testmo. & sequitur Lud. Ro. in prealleg. consil. lviij. & in cõsi. cc. inci. qr Valerianus testator. no. Ale. & sequit⁹ in
36 l. ij. j pu. in v. q. prin. ff. e. ¶ † Sc̃do no. ex ista doc. Bar. vnã aliã limitationẽ. regula est. q instítutus i re certa, vbi est alius coheres vniuersalis, semper habeꝫ loco legatarij. l. quoties. C. de her. instit. l. ex facto, magna. ff. eo. hic erat fil.⁹ heres vniuersalis, & tñ institut⁹ in re certa nõ est loco legatarij, nã illa regula procedit, qñ coheres vniuersalis est in eodẽ gradu sicut institut⁹ in certa re: tũc est semper loco legatarij, hz qñ heres vniuersalis est in primo gradu, & substitutus i re certa in scõdo gradu, & sic non sunt in eodem gradu, tũc per hoc, quod sit coheres vniuersalis: tñ nõ est loco legatarij. & ita expresse notat Bal. in d. l. coheredi. ℣. fi. p illũ tertium vbi reputat istud esse valde subtile: tenẽt Ang. & Mod. in d. l. quoties. ¶ Tu autem dic melius & substitus quamuis ꝓdicta possint procedere. q coheres vniuersalis erat i hꝺitate patris. & iste erat substitutus pupillo. hic tractam⁹ de substitutione pupillari per quam succedit pupillo & nõ testatori: cũ ergo sint separate substitutiões. & istiusmodi substitutiones ad diuersos effect⁹ tẽdẽtes: datio coheredis vniuersalis i hereditate patris nihil faciet i hereditate pupilli. ista do. Bar. hz sit vera. pulchra. & no. tamẽ cõtra decisionẽ Bar. strinxit ter. in c. si pr̃. de testa. in vj. vbi filia erat instituta in certa re, & facta erat substitutio si filia decedat vl' si moriat filia: ecce qꝺ erat substitutio facta in certa re cõpendiosa. & non erat verbũ directũ ciuile, sed erat verbũ, moriat. qꝺ est cõmune oibus gẽtibus. & sic directum & nõ ciuile: tamen ibi habet locum directa pupillaris & trahitur ad oia bona impuberis, & est fortissimus
37 ter. ℣ Bar. & per illũ ter. Jo. de imo. in c. Ray. in materia cõpẽdiose. de testa. valde dubitauit de illo ter. contra Bar. & primo dixit Bar. male dicere: qr dicit contra ter. exprelsum. Et secũdo dicit. q ille ter. procedit de iure cano. & aliud sit de iure ciuili istud nõ vz: qr nõ debet induci differentia inter ius ciuile & canonicum. vbi nõ est ꝙ. cum expediat. de cle. in vj. Resp. & tertio, & ista est vera, & subtilis respõsio, nã Bar. loquitur qñ compẽdiosa substitutio fit expressa in re certa per verba directa, sed non ciuilia. sed de illo ter. aduertendũ est, quod licet institutio prima de filia fuerit in re certa: tamen substitutio cõpendiosa, de qua querim⁹, fuit simpliciter facta: ergo nihil ad propositũ nostrũ:
37 & ista est vera solutio & melior quam possit dari. ¶ † Circa illaz q. si testator substituat per verba quandocũqꝫ decesserit sine liberis tibi bona mea lego. Adde q cuz ista decisione Bar. trã seunt indifferenter doc. hic. & An. Imol. & alij in d. l. mulier. ℣. j. ff. ad Treb. cum alijs concor. hic traditis per Alex. tamen aduerte quod ter. in d. l. mulier. ℣. fi. in quo se fundat Bar. nõ multum videtur stringere: quia ibi licet verbum, lego, esset adiectũ quote bonorum: tamen ibi erat alius heres vniuersalis institutus, a quo fiebat tale legatum: nõn mirum si verbum, lego, non poterit importare subst. sed. q. Bar. est in illo secundo gradu subsint. qui habet effectum quando nullus alius est heres vniuersalis. Secundo aduerte, ne tu erres. Bar. firmat cõnem qñcũqꝫ decesserit filius, lego bona mea ¶ Titio, & qrit nunqd erit pupill. istra tpa pubertatis. nã certe istud videtur impossibile, nã cũ dicat distincte lego bona mea: nõ cadit ibi pup. subst. ex quo dicit lego bona mea: qr per pupillare succeditur pupillo seu i bonis pupilli. inst. de pu. subst. in prin. hz per fideicõmissariã succeditur in bonis testatoris. l. coheredi. ℣. cũ filie. j. eo. ex quo ergo in q. Bart. testator ꝺt lego bona mea: istud sonat qꝺ sit fideicõ. & nõ pup. & ita videtur firmare Sal. in d. l. pcibus. C. eo. ¶ Tu aduerte q Bar. in ista, q. & in ũj. q. quas ponit, j. in seq. q. prin. semp substituit p ista ꝟba bona mea. & tñ ponit p qstanti, q sit pupi. subst. quemadmodũ, si dicat, substituo mihi: nam illa dictio mihi non impedit quin sit pupillaris. ita si dicat, sit in bonis meis. l. si ita scriptũ, ℣. j. & ibi in terminis Bar. j. de bo. pos. fm tab. dictũ fuit in l. j. post gl. ℣. eo. Licet ista sit cõis sntia, tñ cõtra Bar. strinxit ter. in c. Saynaldus. in verbo legauit. de test. vbi pluribus locis illius ter. declarat q verbo lego adiectũ vniuersitati bonoꝝ vel quote iportat institutionẽ heredis, & per illum ter. Bar. in l. si. C. fam. er. reprehendit istam decisionem Bar. & idem per illũ ter. contra Bar. tenent Card. & Alb. in d. c. Raynutius. de testamẽt. p text. in c. Raynaldus. & istam opi. ℣ Bart. tenet de quo valde admiror Alex. sibi ℣ius in l. j. & le. j. per ter. in c. Raynaldus. ad quẽ bene rñdetur sine violẽtia ſm eũ. Ad illũ ter. rñdet Are. hic. q in illo. c. Raynaldus. istud ꝟbũ legauit stat impropriẽ, put ad illũ ter. ꝺt gl. in c. si pr̃ in verbo, instituit. in fi. de test. i vj. quasi papa. posuerit potius substãtiã testamẽti q̃ formalia ꝟba testatoris. Aliter respõdet Jo. de imo, in d. c. Raynaldus. primo q ꝟbũ, legauit, in illo ter. non

fuit positum a testatore, ſz a papa, z stat impropꝛie. Sz fz istā
ſol. esset corrigere illū ter. ſcdo z melius rñdet qđ ex alijs ꝓbis
adiectis in illo ter. ver. legauit, importat directā institutionē
hꝛdis: qꝛ illū patruū cui bona legauerat appellat. postea he-
redē: vn p sequētia declarant precedentia, l. si ſeruꝰ pluriū. ff. fi.
cum simi. ff. de leg. j. ¶ Circa ſcdam principalē. q. Bar. nō pos
set melius loqui, z est cōis z indubitanter tenenda cum eo.
38 ¶ Circa tertiū. q. pꝛin. formar Bar. quatuoꝛ qōnes z circa
primam. q. qñ testoꝛ substituit p verba, qñcunqꝫ filius meꝰ de-
cesserit, relinquo bona mea distribuenda pauperibus per fi-
deicommissarios. credo, q istā sit vna de frequētioꝛibus qō,
que eueniunt. z ita dicūt oēs doc. z nō sunt testamēta in qbus
nō sint apposita. ¶ Sed circa. q. sequentē post istā ſsitemus.
z est no. q. adde q cū ista decisione Bar. trāseūt Ang. Alex. z
Are. hic, idē etiā tꝛ Bar. in d. l. fundi Trebatiani, vbi dicit se
quatuoꝛ vicibus ita cōsuluisse. z reperio tria cōſi. Bar. quar-
tum nō habeo, ita consuluit in consi. incipiente. Bar. resoluit.
z in cōſi. qđ incipit, B. fecit testū z instituit filium. z in alio cō
ſi. qđ incipit Titius condidit testū in quo filiū ꝛc. idē late cō
suluit Ang. referens late formaliter omnia dicta Bar. in cōſi,
ꝛc vij. incip. Ulpianus de mōte pol. suū cōdidit testū in quo
instituit vꝛorem. idē tꝛ ꝑe. de anech. in d. c. cū tibi, z in c. Ray-
nal. de testa. idē consului cum Bar. Abb. in cōſi, lx. incip. viſo
testamēto. in j. vol. ꝑau. in d. l. ꝓcibus. z in cōſi. c. inci. in casu
ꝓsenti. idē plenius q in lectura tenuit diffuſe Ale. in consil.
cclxvij. inc. attētis verbis testamētꝰ est in iij. vol. cōſiliorū cō
silium, xij. contrariā opi. tenuit late Jo. de Imo. hic z in locis
j. alleg. z insistit in vno fundamēto qđ ꝓsupponit Bar. dum
alle. gat. l. ꝺen iqꝫ. ſ. interdū. ff. de pecu. leg. ꝓsupponit, q gra-
uādo fideicōmissarios, vt distribuāt in necessariū antecedens
intelligit eos dir ecto instituere: qꝛ ista regula dicetur plene in
q. quaꝫ formar Bar. nunqđ fideicommiſſum iniunctum filijs
filiorum de iure valeat. Bar. dicit, q sic ibi dicetur. Adde, qđ
contra Bar. etiam tenuit Alex. sibi contrarius consi. clxj. vo.
ij. incip. circa primum dubium, in quo queritur an quod dimi
diam. vbi dicit magnum verbuꝫ, q magis communis opinio
est contra Bart. z qđ in iudicando est sequēda opinio cōtra
Bar. vltra scrib. pondera, in quantum Bar. hic se principali-
ter fundat: qꝛ verbum, accipiat, subintellectum a lege: cum sit
adiectum vniuersalitati bonoꝝ, trahitur ad dictam pupil-
larem. Istud est potissimum fundamentum Bart. ad quod ce
tera accedant. Istud argumentum non videtur verum: quia
hec substitutio non est facta in vniuersitate bonoꝝ: imo in
certa re, vel in certis bonis, ita in ſpecie tenet Alex. nō faciēs
mentionem de Bart. hic in l. j. in pꝛin. ſ. eo. vbi expꝛesse tenet,
q quādo testatoꝛ, qui potuit substituere in omnibus suis bo
nis, z pupilli. si substituit in suis bonis, non in bonis pupilli,
dicitur fecisse substitutionem in certis bonis, non in vniuer-
salitate, motus per illud quod vult Bart. infra in tertia que-
ſtione principali. vbi tenet Bar. qđ si testatoꝛ dicat, quando-
cunqꝫ titius meus decesserit sine liberis, substituo talē in om
nibus bonis mobilibus, z immobilibus, z non dicit iuribus,
z actionibus, non dicitur substitutio facta in vniuersalitate,
sed in certis bonis: quia appellatione mobilium, z immobiliū
bonoꝝ non veniunt actiones nec iura. l. a diuo Pio. ſ. in
venditione. ff. de re iudic. defendendo Bar. dic, quod illa deci-
ſio Bar. non obstat: quia ibi testatoꝛ non substituit in bonis
omnibus suis: sed limitate in bonis mobilibus z immobilibꝰ:
hic autem substituit indiffinite: que indiffinita equipollet vni
uersali. facit. c. super quodam. de stat. regul. l. si pluribus. ff. de
lega. ij. ¶ Secundo pondera Barto. velle contrarium q hic
in q. per eum disputata que incipit filium adultum. sed certe
ibi Bar. loquitur in substitutione facta filio eidē iam adulto,
quo casu non pōt cadere pupillaris. ¶ Contra Barto. etiam
tenet Bald. in d. l. ꝓcibus. vbi refert se ita de facto z Barto,
consuluisse in ciuitate Uerone, mouetur in effectu, quantum
ad propositum duobus fundamētis, nā Bar. hic facit differē
tiam an sint executoꝛes testamētarij, z tunc habeat locum di
recta pupillaris an vero sint executoꝛes legitime dati a lege,
z tunc si secus: dicit Bar. q ista differētia est falsa: qꝛ imo pa
ris potēte sunt executoꝛ legitimus, z executoꝛ testamētariꝰ:
sicut tutoꝛ legitimus z tutoꝛ testamētariꝰ. nō em differūt offi
cij qualitate, ſz in nolle. Sed ista rō Bal. est fragilis, z parū cō
cludit z Bar. qꝛ ſz sint paris ptātis in exequēdo: tñ differen-
tia est videre an censeant heredes instituti, vel non, vt ōt ma
gistraliter Bar. executoꝛ legitimus ōt, quasi heres q tñ ad
intendēdum actiones. ſz nō ꝓpꝛie qꝛ nō venit ex ordinatione te
statoris. imo z ex expꝛessam voluntatē. ¶ Mouet secdo Bal. qꝛ
ista subitō fuit facta p ꝓba obliqua, scz dent, z restituant, que
sunt obliqua, l. fundi Trebatiani. ff. de vſu, z vſufꝛ. ergo im-
possibile ē, vt valeat vt directa pupillaritē. Sz ad istū rñ. egre
gie Bar. hoc retuli. s. Contra istam tenet Bal. in repe. c. si pa-
ter. in materia cōpēdioſe. de testa. in vj. Sal. in d. l. ꝓcibꝰ. vbi
contra Bar. cōsuluit collegium ꝑadnanum. prout refert. z
sequitur Car. Horen. qui erat ex eodem collegio in d. c. cū tibi,
idem contra Bar. tenet Jo. de Imo. in c. Raynutius vbi re-
fert se ita de facto consuluisse contra Bar. in q. que fuit in ci-
uitate Hostiensi. ita etiam tenet Jo. de Imo. in d. c. cuꝫ tibi,
¶ Reperio q contra decisionem Bar. cōsuluit etiam Rap,
cu. in consi. ccv. inci. magister Jo. Mastellarius. vbi dicit, qđ
vult ostendere q fundamentum Bart. fefellit eum, z ista fuit
ratio, quare consuluit, z dicit pondera etiam q posito pro cō
stanti, q in ista subst. compendioſa subintelligatur a iure ver-
bum, accipiat, super quo se fundat Bart. in hoc dum postea
dicit, q illud verbū, nō obliquat ꝓpter matrē, sed pondera qđ
dicit ipse Bar. j. in iij. q. pꝛin. que est in gl. qñ cōpendioſa est fa
cta per verbum cōe. cōcludit ibi Bar. q fauoꝛe matris obli-
quat. z censet oī tpe fideicōmissaria. z sequunt Bar. z Ang. in
d. l. ꝓcibus. Sed hoc est, quod verbum, accipiat, cū nō sit
verbum directum ciuile, est magis commune z congruit om-
nibus agentibus etiam animalibus vt tenet ipsemet Bar. ſ.
in j. q. pꝛin. z ibi concludit Bar. met. q compēdioſa facta per
ꝓbum accipiat quod non est ciuile bene obliquat. z sic pōdera
q Bar. est ſibimet contrarius z seipſum confundit. z propter
hoc fauet matri, ne pꝛiuet legitima. z lucruoſa hereditate ſili,
z qꝛ ista sua ponderatio est subtilis. Considera tu Bar. in alio
loco: vbi adhuc magis est ſibi ꝓtius. j. in verſ. quero vlterius:
quid si substitutio compendioſa fiat in re certa. vbi Bar. dat
istam regulam, q verbum directum non ciuile, idem impor-
tat, quod commune, habeo quod compendioſa facta per ver-
bum cōmune est omn tpe fideicōmissaria fin q ipse conclu
dit. j. in iij. q. pꝛin. Pondera etiam dum dicit q adtectū quote
non trahitur ad institutionem: cōtrarium expꝛesse est funda-
mentum Bar. maxime per l. his verbis: in pꝛin. cum glo. ſ. tuj.
39 † Tu aūt considera q Bar. non est ſibi contrarius in aliquo
ſi bene intelligat: imo vera intentio Bar. est constituere differe
rentiam an substitutio compēdioſa fiat per verbum directuꝫ,
q̄uis nō ciuile, z illa dato, q mater nō ſit in medio, non vꝫ a
pꝛin. iure fideicōmiſſi nec eius fauoꝛe obliquat: imo vꝫ iure di
recte pup. z p Bar. p certo est ter. ineuitabilis in d. c. si pater,
vbi cōpendioſa est facta p verbū monuit. q est verbū directuꝫ,
nō ciuile, vt declarat Bar. ſ. z erat mater i medio, z tū vꝫ iure
directe pup. z nō obliquat, nec trahit ad fideicom. fauoꝛe ma
tris, ibi est ter. ineuitabilis pro opi. Bar. ſi aūt subſtō compen
dioſa fiat per verbū cōe seu p verba cōia: tunc bene obliquat
fauoꝛe mris. z ita pꝛopꝛie loquit Bar. j. in iij. q. pꝛin. z ita etiā
declarat Ang. qui ꝑpendit de ista op. in ꝓallegato cōſi. xcvij.
z reperio qđ Are. in consi. clv. inci. periculoſum est. formaliter
dicit. q non intellexerunt Bar. qui dicunt Bar. esse ſibi ꝓtius.
z ꝓpter hoc tꝛ cum Bar. hic idē etiā tꝛ idē Are. hic. ¶ Tu
pondera q ꝓtius Bar. videtur fortiter facere illud qđ tenet idē
Bar. in l. hereditas ad Statū. p illū ter. qui bñ ſtringit. ſ. tit. j.
vbi tenet formaliter Bar. qđ si testatoꝛ iuſſit bona ſua diſtri
bui inter pauperes Christi p Titium, q ex illis ꝑbis non vꝭ
Titius institutus p illū ter. ſz bñ habet loco heredis respectu
actionis actiue, z passiue. Et sic pōdera, q loquit in executo
re: z tñ vult, q ſit idē pꝛout in legitimo executoꝛe, z in isto non
cadit substitutio pu. Tñ illud, qđ ōt Bar. hic videt esse melꝰ
dictū p vnū fundamētū Bar. nā eo ipso, q testoꝛ cōmittit ali
cui distributionē bonoꝝ suoꝝ in pauperes, intelligit eū dire
cto instituere. ter. in d. c. cū tibi. fm intellectum Inn. z magis
cōem: tñ ad istum z ad illum ter. conatur rñdere in omnibus
lec. pꝛealle. qđ ille ter. procedit, qñ nunq aliqs fuit heres vni
uersalis institutus: tunc fideicōmissarij bñ censent heredes di
recti, ſz in casu nostro nullus fuit heres institutꝰ: ergo expſſum
a testatoꝛe facit cessare illud tacitū. l. cū ex filio. ſ. j. j. eo. Et sic
testatoꝛ vult, q isti fideicōmissarij sint nudi executoꝛes in di
ſtribuendo. z tꝛ Imo. non dicat confirmando eius ſolutionē.
adde aliud quod tenet ipsemet Bart. j. in ver. quero vlterius
quid si hec substitutio per communem verbum, fuit vbi. tenet
Barto. qđ illud quod dicitur. q compendioſa facta per ver-
bum commune. sub nomine quote trahitur ad institutionem,
quando nullus alius est heres: dicit Bar. qđ istud est verum
quando nullus alius est omnino heres: sed qñ aliquis fuit in-
stitutus in primo gradu, tunc non poteſt ꝛc. Ergo vult ex-
pꝛesse in proposito nostro, q ex quo nullus fuit heres in primo
gradu, q fideicommissarij non possunt esse directo substituti.
Salvando Bar. tu respōde ad rñdamentū Imo. z ad Bart.
j. z in primis dum dicit Imol. qđ ter. in d. c. cum tibi. procedit,
quando nullus alius fuit omnino institutus: quia respondeo

q primus

q̄ primus gradus per mortē ſilij, hic eſt ſubſtitutus in ſcō gradu, & ſic in ſubſtitutione nullus alius reperitur ſubſtitutus ni ſi iſti fideicōmiſſarij: ergo qua ratiōe &c. & habes p hoc tex. in l. coheredi. §. fi. j. eo. vbi Ang. & alij reputant iſtum tex. ſingularem, & per hoc teneo, q̄ Bar. j. non bene dicat: quia ex quo in illo ſecundo gradu ſubſtitutionis non erat alius ſubſtitutus, ille vniuerſaliter habetur p̄o ſubſtituto: nec eum impedit filius inſtitutus per illum in d. l. coheredi. §. fi. j. e. Aduerte etiā quia in iſta. q. teſtator dixit, bona mea, & ergo non poteſt intelligi de pupillari, ita tenet Sal. in d. l. precibus. & Alex. hic ſuper hoc videtur dubitare. Sed ſalua Bart. quia illa verba, bona mea, non impediunt pupillarē ſubſtitutionem. l. ſi ita ſcriptū. §. qui filio. de bo. poſſ. ſec. ta. ff. vbi Bar. & pōdera, quod Bar. etiaz in q. preced. & in ſeq. non curat de illis verbis, bona mea. imo ſi diceret, hereditatem meam, non impediret pupillarem ſubſtitutionem. Bal. in l. ſi. C. famil. ercis. & ſic dato, q̄ articul' eſſet dubius, tamen, cum hic tractetur de ſubſtitutione facta pauperibus in iudicando, & conſulendo, tenenda eſt illa opinio, que fauet pie cauſe. l. ſi pars. ff. de inof. teſta. c. ſi. de re iudi. l. ſunt perſone. ff. de relig. facit. c. cum eſſes. & c. relatum. de teſtam. vbi in teſtamento ad pias cauſas attenditur ius gentiū. Sed errat Jmo. & non bene conſiderauit verba Bar. quia in caſu noſtro in primo gradu & ſic in inſtitutione, quando filius erat vniuerſaliter inſtitutus, ſed in ſecundo, & ſic in ſubſtitutione non erat aliquis heres vniuerſalis: ergo fideicommiſſarij debent haberi loco heredis vniuerſalis per l. coheredi. §. fin. j. eo. Et tamen ad hoc poſſet replicari & ſubtiliter & bene quod regula. l. coheredi. §. fi. procedit quando ſubſtitutio eſt facta p verbū directū ciuile: put declarauit ſuperius Bar. ſed in caſu noſtro eſt facta per v̄bū directum ſed nō ciuile: tu reſpondes q̄ illud procedit vbi ſubſtō eſt facta in re certa: tunc ben e fit illa differētia: ſed hec ſubſtitutio eſt facta in oibus bonis, teneas ſniam Bar. fm quā ſepe 2ſului: eo q̄ dato, q̄ articūl' eſſet dubius: in dubiis i iudicādo tenēda eſt opi. que fauet pie cauſe. l. ſunt perſone. ff. de relig. & ſump. fu. l. ſi pars. ff. de inoff. teſta. & c. ſi. de re iud. cū etiā faueat cauſe teſtati, & res non vadit ab inte
40 ſtato, & eſt ſcōs fauor. ¶ Itē q̄ iſti fideic. ex quo ſunt grauati diſtribuere inter pauperes, certe pauperes dicunt vocati & inſtituti. & illi fideicommiſſarij habent nudū miniſterū exequēdi. ter. in l. fideicōmiſſa. §. interdū. j. de leg. iij. imo ſi fiat mihi legatū, & cogor reſtituere pauperib', nō ſolū fideic. pauperū, ſz et. meū legatū &c. ad pias cauſas pp affectū: prout no. Bal. in l. a uia. §. Titio. ff. de cōd. & demō. p illū tex. Bona enim ſunt relinquere pauperibus, vel relinquere eorum adminiſtratorib', & ſic executoribus contemplatione pauperum. text. in l. annua. §. Titia. ff. de annu. le. facit. l. peto. §. mater. ff. de le. ij. ſed ſi pauperes eſſent immediate ſubſtituti, res eſſet clara p̄o Bartol.
41 & ita remaneat diſcuſſus iſte no. articulus. ¶ Circa illam. q. volo q̄ bona mea vēdantur, & pecunia detur pauperibus per meos fideicommiſſarios, nunquid &c. & eſt ij. q. Adde q̄ cum de eliſione Bar. tranſeunt indifferenter oēs hic. mo. tu diligeter regulam Bar. q̄ verba vltimo poſita debent determinare ambo capitula precedētia, & q̄ qualitas poſita i fi. dz determinare oia precedentia. ita dicit Bar. p l. mulieri & titio. vbi eſt tex. no. ff. de cōd. & demō. ¶ Ad iſtā regulā Bar. adde tria. primo adde tex. in l. doli mali. in pn. ff. de ſer. cor. iuncta l. doli v̄bu. i pn. e. ti. vbi verbū dolo malo, poſitū poſt duo v̄ba referūt ad vtrūq;, & vtrūq; qualificat, & per illū tex. no. Bar. in illa l. doli v̄bū. q̄ ſi ſtatutū dicat, quē puniri certa pena ſi furtū fecerit, & ille qui vulnerauerat de nocte, illa qualitas d nocte poſita intelligit repetita in furto & in vulnerāte. Secdo adde & multū ad ppoſitū illud q̄d no. Hemi. in c. vbi periculūa §. nulli. de ele. i vj. vbi iſtatutū iponēs pena enumerat plura p̄hibita, & vitio p̄hibito enumerat aliquā qualitatē reſtrictiuā, certe illa qualitas poſita in fi. q̄ reſtringit, referūt ad oia ſuperi' enumerata: moueſt ex doc. Jo. An. ibi dicēris, q̄ ille tex. loquēs de mittente nūtiū vel epiſtolā vel loquēte ſecrete: certe illa oia debēt intelligi cū illa qualitate ſecrete: quia illa qualitas ſecrete poſita ibi quaficat oia p̄cēdētia. Adde tertio tex. no. in l. heres. §. vltimo. ff. de le. iij. vbi eſt tex. bene no. q̄ relatiuū qualificās referūtur ad oia p̄cēdētia etiā que hoc nō patiuntur. per regulā grāmatici. vbi eſt relatiuum qđ non pōt referri ad pluralitatē ſz grammaticos. tamen Iuriſconſultus determinat cōtrarium & per illū tex. dicit no. Bar. in l. cū filio. in fi. in vlt. q. ff. de le. j. q̄ ſi teſtator legat alicui vineas & fundum fructibus plenū, qđ illa clauſula,
42 plenum fructibus, refertur etiā ad vineā. ¶ Quarto querit Bar. de no. qđ teſtator dixit i teſtamēto, volo, q̄ bona mea vēdantur, & pretium diſtribuatur inter pauperes, quorū electio fiat per me. go fideicōmiſſarios, an fideicōmiſſarij cenſebuntur directe ipſi ſtatui, ita qđ in pup. etate cēſeatur ſubſtitutio directa: nā aduertendū eſt q̄ hic per relatiuū quorūz fideicōmiſſarij vident ſolū ad eligēdū nō ad aliud determinat no. Bar. per illud relatiuū quorū. q̄ iſti fideicōmiſſarij ſolū habēt auctoritatē eligendi & non vendendi bona. ¶ Circa iſtam. q. adde q̄ p̄o iſta deciſione Bar. videtur facere alia ratio vltra Bar. q̄ ex quo teſtator de duobus diſponit. ſ. de venditione bonorum, & de electione pauperū, certe prouidendo, quod iſtud vltimum fiat per fideicōmiſſarios, certe videtur p̄ohibere quod aliud non fiat ab eis, per regulam. c. nonne. de preſum. & l. maritus. cum ſi. C. de procur. quia vnius excluſio eſt alterius excluſio: & iſtā rationem addit Alex. in conſi. qđ j. allegabo. ſed caue, q̄ ſi iſta ratio eſſet vera ſequeretur quod etiam in precedenti. q. Bar. fideicōmiſſarij nō poſſent ſe impedire niſi de electiōe: q̄ ibi teſtator diſpoſuit duo: tū iſtud eſt falſum, per regulā. d. l. mulieri & titio, qđ tenēdū. Iſtā deciſionē Bar. reprehēdit Jo. de imo. hic, & i c. Raynutius. de teſt. q̄ ex quo teſtator creauit eos ſimplr executores in teſtō, videtur eos generaliter p̄opoſuiſſe ad oēm exequutionē & tentorum. in teſt. arg. l. de pretio. ff. de pub. in rē ac. ſz iſta rō nō facit ad ppoſitū Bar. precederet enī. qđ teſtator in alia parte teſtamēti cōſtituiſſet iſtos fideic. ſimplr exequutores. ſed Bar. loquitur quando iſti fideic. non fuerunt aliter ordinati a teſtatore niſi cū illo relatiuo quorūz elec. fiat per meos fideic. ſed Alre. hic ſubtilr tenet & Bart. eo q̄ inter. q. precedentē & iſtā nō eſt vera & realis differētia, q̄ in vtroq; caſu plura capitula precedētia ſubūciātur illa verba per meos fideic. ergo ad omnia debent referri. per d. l. mulieri & Titio. nec ob. relatiuū, quorū electio. in quo ſe fundat Bar. q̄ rīdet Alre. verū eſſe. q̄ relatiuū, & verbū qđ ab eo determinatur, nō qualificat niſi ipſum antecedens, ſz dicit q̄ illa verba p ſuos fideic. que ſequuntur bene poſſunt recipere oia precedentia. q̄ relatiuū, quorū, nō pt ad illa referri, & ppterea dt q̄ differentia inter iſtū caſum & precedētē nō videt bene ꝓbari. ideo tenet cōtra Bar. ſed tu defende Bar. q̄ nec iſtud ignorauit: q̄ niſi verba, meos fideicō. referrētur ad verbū, fiat, cuz relatiuo certe eſſet ſermo imperfect'. Adde etiā q̄ cōtra deciſionē bar. tenet Alex. in conſi. xij. vo. inci. attentis verbis teſtamenti. Tu autē p̄odera an cōtra Bar. poſſit induci tex. in l. heres. §. vrozi. ff. de le. iij. vbi nō poteſt dicere quod illud, veſtimēta, ſit antecedēs ad relatiuum quod: q̄ grammatica repugnaret, & tamē limitat illū tantū tenere deciſionē Bar. cū limitatione q̄ dedi
43 rīdēdo fundamēto Jm. ¶ Titio in p̄tū Bar. dt q̄ ſ participium reſoluit i v̄bū & relatiuū, & ſi eligēdos reſolueret, j. qui eli
a gent. adde qđ de hoc eſt gl. no. j. ele. j. i verb. dignitatib'a de pbē. a quā allegat Jmo. & Mod. & ibi eā no. Cagn. & Jo. de Jm. in l. j. ad fi. de condi. & dem. in vltimis verbis. & Alex. in conſi. cir. inci. viio proceſſu. ſuper cauſa vertente inter ſpectabilem eq
44 tem. in j. vol. ¶ In gl. in fi. habes q̄ compendioſa facta a pagano per verbum commune vt eſt ſubſtituo, qđ omni tempore eſt ſic eicom. non ſolum poſt pubertatem. ſed ante. Ad primum argumen. in quo conſiſtit difficultas q̄ ſubſtitutio reſpiciens plures perſonas &c. Bar. in fi. huius arti. reſp. & multuz obſcure, quod in ſubſti. compendioſa tractatur tantum de vno effectu, cum ſemel tantum poſſit mori, ſed in breuiloqua relata ad plures perſonas illa pōt diuerſis modis committi. nā ſi vnus repudiat habet locum vulgaris, ſi moritur in pupillari habet locum pupillaris, & reſpicit plures & diuerſos effect', merito debet equaliter determinare. iſta reſponſio nō eſt bona, & reprehēditur per Jm. & omnes hic. quia ſubſtitutio compendioſa relata ad perſonam pupillarē poteſt reſpicere plures & diuerſos effectus. nam continet pupillarem vulg. & fideicō. vt Bar. fatetur, & dicetur in ſequenti. q. ſi moriatur in pupilla ri, habet locum pupillaris &c. vnde Jo. de Imol. hic, & in d. c. Raynutius. multum dubitat de iſto argumento. & ſi non eſſet d. c. ſi pater. teneret iſtam opinionē. ipſe aliter reſpondet. Sed omnes reprehendunt iſtam ſolutionem, aliter reſpondet Alre. hic. ſed reprehēdit quaſi ipſe. aliter reſpondet duobus modis Alexā. hic. & Sal. ſed mihi vz. Ego rīdeo vno verbo, quod argumētum de paritate procedit in breuiloqua que fit inter plures p̄ſonas: ubi enim p̄eſumitur equaliter facta taliter quod vnicuiq; perſone conueniat, & idē in vulgari facta in duabus perſonis. ita loquitur. d. l. quamuis. & l. hereditatem. ſed nos loquimur in compendioſa que fit vni & eidem p̄ſone, & iſta pōteſt variari ex tempore. in d. c. ſi pater. iuncta ratione decidēdi. patet in hac. l. & in l. precibus. C. eo. & ad iſtum effectum tēdunt omnes ſolutiones ſcribētium: licet p diuerſa verba: ideo non curaui referre. ¶ Ad alia argumēta facilis ē rīſio. ipſemet Bar. rīdet. ſz Bar. male dt. nā lex non ē certa d futuris, ſz de eo quod eſt d preſenti bū eſt certa. ſec' de his, q̄ pendēt ex futuro euētu. ꝓa ſolutio eſt quod ea res nō dz diuerſo iure cēſeri. eſt verum in eodem tempore, ſed bene in diuerſis tēporibus.

¶ In verbo dignitatibus. Idem de c. cum in iſtis. & ibi doc. de prebend.

Adde quod ista opi. tenuit Bar. in cõsi. qs in c. pater si
lio impuberi. vbi tale examinat in consi. inci. ho
mo accursii habebat quinque filios. z in alio consi. inci. Ang.
z in repe. l. si arrogator. ff. de adop. si tñ est repetitio Bar. idez
tenet Old. Laud. in consi. cxix. inci. factum tale est quidam te
stator, istam opi. tenet Bal. hic, z in l. ex tribus. C. de inoffi. tes
sta. z in l. iam hoc iure. §. eo. z in l. sicut in annos. in princ. ff. qui
mo. vsufr. adquit. z in l. pomp. in neg. ff. de neg. gest. z in repe. c. si
pater. in materia compendiosa. de testa. in vj. Istam opin. ap
probat Ang. late disputans ipsum passim, z referens Bald.
fratrem suũ idẽ consuluisse. ita tenet An. in cõsi. cxxv. inci. ho c
45 est testamẽtum petri. ¶ † Secunda principalis est opi. gl. in §.
qua ratione. in gl. si. Inst. de pup. z subst. z ista est vera z magis
communis, z hanc pro culdubio tenet: quod post pubertatẽ va
let iure fideicommissi. sed ante pubertatẽ valeat vt directa pu
pillaris siue mater sit in medio siue non. Istã opi. tz Jo. An.
in d. c. si pater. in nouella. Cy. post multos antiquos in d. l. hĩ
bus, z ibi Sal. Raph. Fulg. Pau. z Alex. tenet Oldr. Laudẽ.
consi. cxxv. inci. in proposito. Car. z Im. in d. c. Ray. Ang. Sa.
Imo. Rap. Pau. Ale. z late Are. hic. dicit Raph. Fulg. in d.
l. precibus. q in iudicando, z cõsulendo teneret intrepide ista
opi. eam tenet Alex. in consulendo in consi. iij. vol. inci. atten
tis verbis testamenti. z in consi. xvij. in iij. vol. inci. ponderatis
his que in themate narrãtur. tenet late Are. in consi. clv. inci.
periculosus est vbi formaliter reassumit omnia que scribit hic
in lec. ita etiam tenet Sali. in d. l. ex tribus. Bald. in d. l. si quis
ita per illum ter. ff. de vsufr. z dicit Pau. hic, in fi. in vltimis ver
bis se alias consuluisse. ita z plures Mod. se sub scripserunt,
z audiuit ita tenere Sal. z dum esset scholaris fuit semper isti⁹
opi. z ita consuluit Pau. in consi. cx. incip. sub anno millesimo.
Istam partem tenuit in publica disputatione Christop. de ca
stellio. in disputatione que incipit, scenola pater duos habẽs
filios, z dt ibi in fin. q ita alias de facto obtinuit Medio. quã
uis prius semper fuisset de stylo collegii transire cum gl. q es
set oi. type fideicõmissaria. Retuli authoritates tenẽtiũ ista opi
nio. seu partẽ que est magis cõmunis: videam⁹ nũc rõnes bar.
mouẽt primo, vt hic p eũ. ¶ Circa ista fundamẽta Bar. z doc.
omissis primis tanquã vulgarib⁹ nõ insisto circa l. precib⁹ q
nõ teneo, q ibi sit facta per verbum cõmune, sed per verbũ di
rectũ, vt s. dixi: sed venio ad radicẽ, z pũctus istius. q. cõsistit
circa ter. in c. si pater. vbi valet substitutio cõpendiosa pro tẽ
pore pup. vt pup. postea, vt fideicõmissaria Bar. respõdet, q
nihil facit: q ibi fuit facta p verbũ moriat, z sic per verbũ dire
ctũ, vt ibi declarat gl. in verbo filie. ergo nihil ad propositum
nostre. q. que est quãdo est facta p verbum cõmune. ¶ Tu ad
uerte, licet Bar. z communiter doc. dicant quod in d. c. si pa
ter. substitutio fuit facta per verbuz, moriat, reperio qs Rap.
Cu. hic dedit nouum intellectum ad illum ter. dicens doc. gra
uiter errasse ad illum ter. z iz ipse sibi ascribat: tñ ante eum me
lius z istum intellectum posuit Christoph. de castel. in dispu
tatione supra relata. nam dicunt aduertendum, q substõ pri
mo qñ frater substituitur sorori, z econtra illa bene fit p verbũ
moriatur: sed ibi de illa non querit postmodũ vltima substitu
tio facta ambob⁹ filijs si ambo decesserũt, z postea fuerũt sub
stitui pueres Christi, z ita substitutio, que fuit vltima non
fuit facta p verbũ moriat, sz per verbũ mere directũ ciuile: q dt
testator, pueres Christi heredes istituo. Põdera illa verba
heredes instituo, vnumquodqz de per se, z est verbũ directũ ci
uile, z multo magis cũ ibi sit geminatũ, z de ista tertia querit
in illo ter. quomodo pueres admittãt. z decidit, q habebũt
oia bona ẽt pupilli: z nõ detrahet trebellianica. grauiter errãt
maiores nostri, q ibi substõ sit facta p verbũ, moriat, verũ est
de prima, sed de prima nõ dubitat, sed de scda, z posito q due
prime substitutiones fuerint facte p verbũ, moriat, qs est am
biguũ: tñ ex quo testator fecit illã tertiam per verba mere dire
cta ciuilia, z sic per verba clarissima, certe precedentes substi
tui declarant p illã sequẽtẽ, q sequẽtia declarant &c. l. si seru⁹
pluriũ. §. fi. ff. de leg. j. Itẽ ex quo testator voluit pueres esse
directo heredes filiozũ, per cõsequẽs in necessariũ antecedẽs
voluit q filij sorozi eẽt directo heres. z econtra iste est. (vt dixi)
intellectus nouus Christoph. Iste intellectus iz disputando
esset coloratus, tamen ad illum ter. mihi non satisfacit: imo in
illo ter. queritur non solum de certa substitutione pauperuz,
imo expresse querit de prima z scda. s. in versũ predictis, nã que
substitutio est, vbi ponitur decisio &c. cõfunditur etiam iste in
tellectus ex his que nunc subyciam. Secundo est aduertendũ
q si in illo ter. substitutio fuisset facta per verba mere directa
ciuilia, certe nõ fuisset dubia nec fuisset opus interpretatione
de qua ibi in ter. q̃ mouente filio in pun. etate, clarũ esset, q so
ror ex directa pupilli, veniret z postmodum pueres Christi,

Tertio z fortius stringit ille ter. in ratione decidẽdi. z hic sta
punctus quibuscunque verbis fuerit facta ibi assignatur rõ
valde generalis: q substitutio semper debet interpretari dire
cta, qñ potest cõuenire, z psonis, z verbis: z ratio ratiõis est,
quia verba in dubio debẽt intelligi i potẽtiozi significatu. z ef
ficaciozi. l. j. §. qui in perpetuũ. ff. si ager. vectig. licet in casu no
stro, qñ est facta per verbum cõmune, dicitur: q est aptum dire
cte, sicut oblique verbum cõmune est aptũ pupillari substi. etiã
congruit persone pupilli: qñ mortuꝰ est in pupillari etate: er
go cum verba, z persona conueniãt, debet iudicari, vt pupilla
ris. Ad istã inductionem difficile est respondere. licet Bar. qui
originaliter perpendit de ista inductione varijs modis. z i va
rijs gl. rũdeat, in l. precibus. respõdet, q ibi erat acta recipro
ce, q nihil est aliter in l. ex tribus. qõ nihil est. quidã doct. Pe
rusini quos refert Are. hic, z in consilio superius alle. aliter re
spõdẽt ad illũ ter. z subtiliter z fuit rũsio Petri. Philippi. pe
rusini: nã rũdẽt q ter. in d. c. si pr. nõ assignat illã rõnẽ simpli
tz addit, qñ cõuenit vbis sicut i casu proposito. Est ergo sensus
litere, q substitutio tunc erit iudicanda directa, qñ est facta p
verba directa nõ ciuilia, vt est in prima z tertia subst. vbi est fa
cta per verbũ moriat, sed qñ est facta per verba mere directa
ciuilia, vt in tertia substitutiõe, ibi pueres heredes instituẽ
do: vbi vero esset facta p verbum cõe, vt in proposito nostro, nõ
loquiẽ ille ver. nec rõ decidẽdi: dictio, sicut, ibi posita aut signi
ficat similitudinẽ, aut limitationẽ, z quodcũqz istozũ significet
restringit dispositionẽ vel ad sibi simile vel ad dispositionẽ, de
qua fit relatio vt declarat Bar. in extrauag. ad repri. i fi. pur
Bald. z Mod. in l. edita, C. de eden. z est bonus ter. iuncta gl.
in c. quis, de offi. ord. in vj. z disputando ista esset multum co
lorata responsio: tamen licet ista responsio sit colorata, vt p di
xi: ista tñ non est numerus aut interdictio illius ter. nã ter. ibi vult
ponere rationẽ generalẽ, q substi. qñ istud cõuenit psonis z vi
bis iudicet semper directa: z talis est substitutio presens: istud
voluit dicere litera, dũ dicit sicut est in casu proposito. ita cõtin
git in casu proposito, z sic dictio sicut, nõ stat ibi nec similitudi
narie nec limitatiue, sed declaratiue, aut causatiue, ad rõnẽ ibi
traditã prout etiã firmat Are. hic, z i d. cõsi. clv. ¶ Tertia pu
cipalis fuit op. Ja. & Are. istã referã simpliciter vt hic p Bar.
Ultima fuit opi. Bart. hic, z in d. l. precibus, quid tenendum:
Adde Ang. sing. in l. z si res: per illũ ter. ff. de rei ven. iuncta d.
46 l. titia cũ testõ. §. †, q si testator grauauit hẽdes, ne molestent
vxorẽ in possessione domus quã sibi legauit, per ista verba vi
dare licẽtiã vxori vt ingrediatur possessionẽ propria authori
tate, qs est no. z dicit, q vidit millies de facto: vide etiam q̃ scri
psi in l. nemo põt, z de leg. j. in iij. q. prime partis, vbi ẽt retuli
istam decisionem Ang. ¶ Adde quod istud idem q hic tenet
idẽ Bart. in d. l. precibus, vbi etiã Bal. idem sequitur. Ita ẽt
tz Bar. in tribus consilijs in consi. inci. in q. prepositã. z in cõ
silio inci. Raynu. z in alio consi. inci. B. fecit testũ. idem tenet
Ang. in consi. xvij. incip. Jacobus habens vnicam filiã. idem te
net Ant. de But. in d. c. Raynu. z in consi. liij. inci. dubitatio.
* q. huius. ita etiã tenet Jo. de Ana. in consi. lxvij. inci. casus sic
se habet: vbi dicit q ista est communis opi. z qs doct. ita semp
cõsuluerũt. ¶ Videam⁹ nũc particulariter, vtrũ Bar. bñ dixe
47 rit, vel non. † Primo adde inquãtũ excludit, q si testor diceret
libere accipiat substitutio cõpendiosa facta per verbũ cõe va
leret a prin. vt directa pupil. propter verbum libere accipiat. li
cet doc. nihil addant, z ter. allegati per Bar. non stringãt. Ad
de p to ista decisiõe duos bonos ter. Primo ter. in cap. de mul
ta in verbo libere cõferat. de prebẽdis. quẽ ter. valde no. Abb.
quod qui potest actum libere facere potest sua authoritate,
z sine requisitione alicuius. quod dicit esse semper notandus.
Idem etiam no. Bal. in c. que in ecclesiarum, super ter. in ver
bo liberum. de consti. vbi dicit quod verbum libere, non requi
rit authoritatẽ aut consensum alicuius. z ita etiam no. Ant. in
iij. no. ¶ Secundo vltra Bar. pondero dictionem libere, quz
8 verbum libere, importat vt sine aliqua diminutione, z sine ali
qua cõtradictione res omnino habeat effectũ. ita probat ter.
i c. j. i prin. i vbo libere. z ibi notat Jo. An. de reg. in. in vj. z ibi
clarius Bemmianus vbi pulchram ponit decisionẽ, z per ista
sequit Bar. Raph. Cu. in consi. cxiij. inci. Ant. Benedicto fi
lio. renet, quod si testator diverit quod bona libere reuertan
tur, q verbum libere reuertantur. pterũ a testatore importat
q dederit authoritatẽ quod possit capere ppria authoritate,
48 ¶ † Secundo adde dum Bar. vult vel dicit totã hereditatẽ,
si testator diceret, volo totã hereditatẽ vel omnia bona sine di
minutiõe importat directã substi. põderãt ex istis verbis Ang.
z Mod. q p talia vba testator intelligit, phibere detrahi tre
belliamcã, z circa hoc multũ insistũt Ale. z Are. hic, z lati⁹ q
in lec. Alex. in consi. cxxvij. inci. Circa primum dubiũ. in j. vol.

Tu aduer-

8 ¶ Verbuz libe
re. Adde glos. in
ver. libere. in cle.
si. de ets. z quali.
gl. in vers. libere.
in cle. dudum. de
sepul. doct. in c.
de multa. de pre
bend.

Tu autem vltra doc. ad doct. Bart. adde illu. l. qđ not. Ang. Imo. & Bod. in l. dani. §. cũ pariet. ꝑ illum tex. ff. de dã. infec. state statuto ꝙ mortua vxore in matrimonio sine liberis, ma ritus lucret dimidiã partẽ dotis aut tertiã partẽ: si tpe, quo maritus recepit dotẽ, vel fecit testm, quo promittit restituere totam dotẽ: qđ est verum nisi deducto eo qđ ỹt statutum. Ita etiam tenet Imo. in l. si patronus. ff. de donat. ita etiam tenet Alex. post Raynerium ibi, & nihil allegat in l. post dotẽ. in vl timis verbis. ff. sol. mat. ꝙ non lucrantur, quicquam. Item qđ ꝑdicta verba, totã hr̃ditatem, vel integram, vel omnia bona, testator videat prohibere Trebellianicam, adde bene facere. l. fi. in verb. integra. C. ad leg. Fal. vbi est tex. qđ heres, qui pro mittit soluere integra legata videtur remittere detractionem falcidie: & ita ibi Ly. Bald. Ang. & Sal. ad hoc no. Sed, omissa discussione istius articuli, insistam circa intellectum verbo rũ Bar. quid Bar. voluerit, q̃ reperio, ꝙ Bar. hic frequẽter allegatur. Prima fronte Bart. videtur velle qđ per hec verba, totam hereditatem, omnia bona, vel integra, & similia testator videtur prohibere Trebellianicam, & reperio Pau. de Cast. declarantem hec verba Barto. & tenentẽ, ꝙ Barto. hic istud non velit. Postea reperio Areti. in quodam cõsilio qui oppedit subtilitatem Bart. velle contrarium. Pau. de Ca. cõ si. cl. incip. in causa, que vertitur inter Petrum, in iij. declaran do verba Barto. hic dicit Barto. velle, quod per hec verba bene inducatur, quod substitutio sit directa: non autẽ ꝙ testa tor voluerit prohibere Trebellianicam: ex quo hodie requiri tur, qđ testator exꝓsse prohibeat. §. si vero exꝓssiꝫ. in auth. de her. & Fal. Reperio, ꝙ Aretinus valde subtiliter conside rat hec verba consil. xij. incip. in cã Nicolai, vbi tenet, ꝙ imo Bar. recte consideranti vult totum oppositum. Nam Bart, vult, ꝙ vbi verbum commune ponitur in substitutione cõpẽ diosa cum verbo totam, vel integram hr̃ditatẽ, ꝙ tũc substi tutio cẽseatur directa: qr si esset fideicõmissario detraheretur Trebellianica, ꝙ testor non voluit, que verba sm Aret. clare importat &c. vt ibi ꝑ eum. & istud idẽ voluit Pau. de ca. in con si. clir. ꝫ non ita clare, sed clarius voluit Pau. castrẽsis i aut. sed cum testator. C. ad l. Falc. cum Bar. vult, qđ ꝑ hec verba, omnia bona mea, videtur phiberi detractio Trebellianice: qr qui omne ỹt, nihil excludit. l. Julianus, ff. de leg. iij. istud in specie reprehendit Ang. consi. cxxxv. incip. hoc est testamen tum Petri. Mouetur subtiliter, qr etiam sine adiectione ho rum verborum, institutus omnia capit. l. nam tertium. & l. ite quod Sabinus. ff. de her. inst. vnde testator exprimit, quod ta cite inerat: ergo nihil operatur. l. iij. ff. de leg. j. Tu aduerte, qđ Pau. de Ca. in hac materia tãgit meram veritatẽ: quẽ soleo se qui cõsulẽdo. Si queratur, an vniuersitas verborum, que ad ducitur a testatore importet prohibitionẽ Trebellianice, ad uerte, aut talia verba possunt aliud importare, ꝙ prohibitio nem Trebellianice, & nũquam important prohibitionẽ Tre bellianice. Sed quando duas verba nõ possunt aliud impor tare, tũc important prohibitionem Trebellianice. Ita Pau. de Ca. in d. auth. ꝫ cũ testator. vbi dicit se ita consuluisse, & ita late consuluit in d. consi. cl. & refert L. Rom. in rep. auth. simi liter. C. ad l. Falc. vbi late disputat principale articulum. Arc. autem contra communem est hic, in mirabili opinione, ꝙ per distinctionem, omnia, non prohibeatur Trebellianica, ꝫ be ne ꝑdictionem, totam. Mouetur, qr dictio, omnis, non signi ficat totalitatem, sed vniuersitatem: qr est nomen vniuersale collectiuum, vt declarat Bar. in l. hoc articulo. ff. de her. instit. Adde. ꝙ (licet ipse non dicat) ꝙ Joannes Fab. in §. restituta autem. Inst. de fideicommiss. here. dicunt, qđ dictio, omnis, est distributiua vniuersalium: & totus est, distributiuum singula rium, & plus non dicit. Unde glo. in ꝓemi. digestorũ in pri mis verbis. in verb. omnẽ que exponit, idest totalẽ, quicqd ibi dicit Barto. in princ. & glo. Inst. de societ. in princip. in verb. totorum que exponit, idest, omnium, & magis in specie ponde rat tex. & glos. Inst. de iure perso. in princip. vbi Ang. de Aret. no. ad doctrinam Bar. in l. hoc articulo. Tu dic quod si ego dicam, Iste est totus liber Infortiati, bene dico. Sed si dico, est omnis liber, male dico: quia totus refertur ad singularita tem. Omnis autem ad vniuersalitatem. Jdeo gloss. in d. ꝓoe mio digestorum male loquitur. Si ergo ego debeo habere to tam hereditatem, debeo habere singula bona: & si aliquis de trahatur, non dico: habere totalitatem. Si autẽ debeo habe re omnia, ꝫ &c. Ultimo adde Barto. in l. qui quadringẽta. ff. ad legẽ Falcid. qui singulariter dicit, qđ si testator in testamẽ to dicat, hec legata volo prestari integra, vel sine diminutiõe &c. quod dictũ est valde menti tenendum secundum Paul. de Cast. & Alex. ibi. Adde idẽ esse, si testator diceret pleno iure, hec verba important, qđ compẽdiosa sit directa, ita no. Bar. in auth. hec visus prestatio. C. de sacrosanct. ecc. ꝓ illum tex. in ff. pleno iure: vbi etiã allegat Bar. hic Alex. idẽ & Ang. in l. Ju lianus. §. si. ꝓ illum tex. de rei vẽd. ff. idẽ & Are. hic, & de ꝓ dictis non faciat mẽtionem. & plenius in d. consi. cxxxv. nic. hoc est testm Petri, & cõsi. xvj. inci. diligẽter visis testamẽto, & co
49 dicillis. ¶ Adde tertio inc̃tum Bar. in ꝓin. articuli cõclu dit qđ qñ mater est in medio fauore matris cõpẽdiosa facta p verbũ cõe semp intelligiť, vt fideicõmissaria. Adde ꝙ i hoc re ꝓhẽdit cõiter Bar. & ibi tenẽt Ang. Sal. Jmo. & idifferẽter oẽs Mod. & oés q tenẽt scdam opi. quos ibi retuli: eo qr pu. substitutio est fauor pupilli: lex magis fauet pupillo, quã ma tri. ꝑz. qr pupillus excludit matrẽ d. c. si pr̃ in fi. l. Papinian⁹, §. & nec impuberis. ff. de inof. test. nõ eñ fauek matri in dãnum pupilli. l. si pupillus pr̃na. ff. de acq. hr̃d. Scdo dicũt scribẽtes ꝙ opi. Bar. reprehẽdit ꝑ d. c. si pr̃. vbi mr̃ erat i medio, & tũ vz pupillaris, & ꝫ Bar. rñdeat, ꝙ ibi erat facta ꝑ verbũ directũ, nos loquimur, qñ est facta ꝑ verbũ cõe. Dicũt ꝙ obstat in rõne decidẽdi. ꝫ poterat rñdere Bar. & miror, ꝙ ita nõ dixerit ꝙ in d. c. si pater. erat substitutus alius filius, vel filia testõris. Cũ nõ mr̃ã, si excludit mater, & in vltima erãt instituti pauperes Christi. & sic in illa tractabať de anima testõris: vbi testõr ma gis presumiť fauere pauperib⁹, ꝙ mulieri. nõ ob. glo. in d. l. qui duos. in qua se Bar. fundat: qr rñdet Jme. & Mo. ꝙ ibi est ca sus diuersus. nã ibi, matre existẽte in medio, cessat ꝓsumptio illius legis, qr substituť? nõ reperit bona in hr̃ditate illius vl timi morientis primi filij mortui, ex quo mr̃ est i medio, ſz diri, ꝙ forsan voluit alle. Bar. tex. i illa. l. q duos. §. & tũc sol. non obstaret. nã tũc Bar. & alij bñ dicũt qđ tacita pupillaris, non admittiť ꝫ matrẽ: ꝫ pupillaris, q̃ continek sub cõpẽdiosa, omi nino. ¶ Ultimo inc̃tum Bar. ỹt, ꝙ lex est certa an in futurũ debeat habere locũ, vel sola pupillaris, vel sola fideicõ. in hoc reprehẽdit ꝑ oẽs: qr (vt dixi) in hesterna lectiõe lex bñ est cer ta de eo qđ est in ꝓsenti in rerũ natura, sed de his q̃ in futuruꝫ cõtingẽt, lex nõ est certa: qr istud ꝑz soli Deo. ¶ Extra gl. ꝙ oi cõplemẽto istius legis sequunť: & restãt multe. q. quas expe diã ꝙ primũ erit possibile. Primo querit Bart. vt hic per eũ.
50 ¶ Querit, pone ti testõr faciat substi. ꝙ verbũ cõe hoc mõ: substituo filio meo impuberi, qñ decesserit sine liberis: nunqd ꝓpter illud verbũ, impuberi, restrixerit substi. ad pup. etatẽ: in ista. q. Bar. distinguit, & nõ posset melỹ log. nota, & signa val de istã decisionẽ Bar. nemo ꝫ dicit huic decisioni: verbũ ergo, impuberi, adiectũ substõi stat demõstratiue. & nõ restrictiue, nec limitatiue. Adde bñ facere illud qđ ꝫ Bal. in d. l. ꝑcibus, vbi cõcludit, ꝙ verbum pupillus, insertũ substõni stat demon stratiue, & nõ importat pupillarẽ substõnẽ, puta, si dicat sub stituo filio meo pupillo: ꝙ hoc ꝙ dicat pupillo nõ est pupilla ris substõ. secus si apponat conditionaliter, si filius moriať in pupillari etate talẽ substituto: tũc esset pup. & ꝫ Alex. in illa. l. ꝑcibus. & in l. ij. in ꝓin. §. eo. mihi vr̃, ꝙ in illa decisione Bald. 51 sit aperta decisio Bar. hic. ¶ Scdo adde: ad istã decisionem Bar. & Jo. and. facere regulã: ꝙ verba in dubio presumuntur potius adiecta demonstratiue, ꝙ dispositiue. tex. est in l. fi. §. ti tia. in fi. ff. de lib. leg. Tu aũt, qr tex. in d. §. Titia. non vr̃ imo probare, qr ibi in tex. ỹt, ab eo. &c. adde tex. in l. gdam testõ. in ꝓin. vbi melior de iure. ff. de leg. j. ꝙ verba potius stant demõ stratiue, ꝙ dispositiue. & restrictiue. Hanc regulam etiam po mit Bar. in l. nõ qõ liquide. in §. fin. in vltimis verb. ff. de pens lega. Hinc decidit no. Bar. in l. cum pater. §. mẽse. ff. de lega. ij. qđ si testator dicat in test. Quẽto lego apothecam meã panno rum vel drapariã, nunquid intelligatur legare pannos contẽ tos in apotheca, an vero solũ apothecam, & dicit Bart. quod non intelligitur legare pannos: qr dictio pannorum intelligiť adiecta demonstratiue, vt testator demõstret de qua apothe ca intellerit, ꝫ nihil alleget. Adde qđ illam decisionem tenet Bald. in l. in legatis. C. de lega. & in l. prediã. C. de fideicom. & multum facit regula Bar. §. tradita. Contra istam decisionẽ Bar. approbatam indifferẽter ab omnibus arguitur sic. nam vult ꝙ dictio impuberi, stet demonstratiue, & non dispositiue, ista decisio Bar. videreť posse procedere qñ testator haberet filios plures: qr tunc dictio, impuberi, videreť adiecta gratia demonstrationis. Sed ponamus ꝙ non habeat nisi vnicũ fi lium, & diceret filio meo impuberi substituo Caiũ: vr̃ ꝙ ute sen sus doctorum non sit bonus, si eñ dicimus, ꝙ illã dictio im puberi sit adiecta gratia demonstrationis ad demõstrãdũ de quo intellerit, certe ista demõstratio erit inepta ex quo nõ ꝫ a nisi vnum: imo fortius, qñ testor non ꝫ nisi vnicum filium, & dicit filium exheredo, etiam in materia exheredationis odio sa intelligitur nominatim exheredare: ex quo ergo testor hic, nõ habebat nisi vnũ filiũ, & dicit &c. certe essent superflua, & nihil ꝺz esse superfluũ: etiã vna syllaba, ita Bald. in rub. in ix. q. C.

a ¶ Superfluuꝫ. Adde. l. fin. C. de ꝓcci. impe. offe. l. ampliore. C. de appel. & in pen. decre. §. sane.

de contrah. emp. Ego diri semper ꝙ est gl. in c. solite. de maio. z obe. ꝙ dictum Bal, habēt quotidie advocati in ore. cōsidera tu ex legib⁹, quas allegaui. ꝙ verba in dubio intelliguntur vt stēt demōstratiue, z distributiue: ēt si demōstratio videret supflua. ita vī ꝓbare ter. in l. fi. §. titia. in fi. ff. de li. leg. z tñ illō, cum titio censet adiectū demōstratiue, cōsidero ēt decisionem Bar. in l. cū pater. §. mēse. qui mercator legauit apothecā pānorum, ꝙ dictio, pannorū. stat d demōstratiue. z tñ nō dr ibi qō testōr haberet plures apothecas: illud. pānorum, vī esse supfluum. Adde ēt ad istā decisionē Bar. Pau. de ca. in l. cohaeredi. §. cū filie. j. e. quā Alex. refert. z mihi est addēdū. Successiue qrit Bar. an sub cōpēdiosa cōtineat vulgaris substi. Bar.
52 hic rñdet. vt hic p eū. ¶ No. z signa istā decisionē Bar. Adō qō ad istā doctr. Bar, scribētes hic nihil addūt, saluo, ꝙ Alex. addit. Bar. in consi. ꝙ incipit Viardus Phallopi. z in l. quān diu institutus. j. de acq. he. z refert ita tenere doc. hic. z in d. c. Ray. z in d. l. pcibus. Verū qr ista doc. Bar. semp mihi visa est necessaria, pro clariori intelligētia elicio quatuor cōclusiones. Prima ꝙ substō cōpendiosa cōtineat fideic. z tñ breuiloqua non. Adde plus, ꝙ nulla substitutio contineat fideicōmissa, nisi cōpendiosa, qr nec breuiloqua, nec vulgaris nec pupillaris: dicā magis i specie. s. quare ergo est ꝙ cōpēdiosa cōtineat fideicōmissariā nulla alia. no. Bar. voluit rñdere: eo qr compēdiosa multa cōplectit̄ tpa z hȝ tractū in futurū ad multa tēpora. tō cōplectit̄ fideicō. breuiloqua fit simplr z similr vulga. z pup. Bar. expressius quam hic dt, ꝙ ista est rō diuersitatis quare breuiloqua non continet fideic. z compēdiosa sic, z ita
53 Bar. in l. Lucius. j. eo. ¶ Secūda conclusio Bar. est qō cōpēdiosa facta p adiectionē tpis ipotati p distributiuū, quomodocūqz, vel p terminū q haberet tractū in futurū cōtinet z vulgarē z pupillarē z fidei. allegat. c. Ray. z c. si pr̄. z l. pcibus. Adde qō idē precise tz Bar. in d. l. quandiu institutus. in fi. ff. de acq. her. z in cōsi. xlviij. inci. nardus Phallopi. z pro illa cōclusione Bar. qō si testator dicat, si filius decesserit sine liberis: eo qȝ hȝ tractū successiuū in futurū, ꝙ cōprehēdat z vulgaris z fideicōmissaria. habes de hoc optimū ter. i l. gñaliter. in prin. in ver. substitutioni eorū, vel restōni. C. de inst. z substi. imo no. ꝓbat ille ter. z signa ad intellectū cōpēdiose, ꝙ nō solū illa cōdo, si decesserit sine liberis dato, ꝙ nō adūciat, qñcunqz decesserit. ꝙ est cōpēdiosa. est ibi ter. no. ꝙ ēt additio, si filiꝰ interiat⁹ decesserit, substituo ei Caiū: ē cōpēdiosa: ꝙ uis ita simplr loquat̄. est cōpēdiosa. q̄ cōprehēdit vulgarē z fideicō. z ita illū ter. p elegāti z egregio pōderat ibi Are. in ij. no. alij non tā
54 gūt. ¶ Tertia cōclusio Bar. ē qō si testator simplr dicat: filio meo talē substituo, nullo adiecto ꝙ regrat tractū tpis: ista simplex substitutio est vulgaris. pōderā Bar. velle, ꝙ tunc nō cōtineat fideic. Cōtrariū i terminis tenuit Bal. in l. humanitatis. C. eo. in ver. secundo queritur, z mouetur: qr ista indefinita locutio talē substituo, est apta cōprehendere z vulg. z fideicō. per d. l. generaliter, presertiz cū in substōnibus debeat fieri largissima interpretatio, prout diri in l. j. in prin. ff. eod. Tene opi. Bar. ꝙ illa ꝛba simpliciter prolata, talē substituo, faciūt, ꝙ sit vulgaris tm: prout etiā tenet Jo. de imo. in c. Raymut⁹, in materia pupillaris substi. de testa. Pau. in l. fin. C. de heredi. instī. Alex. in l. gallus. §. j. ff. de libe. z posthu. z pro conclusione Bar. est ter. ineuitabilis in liā hoc iure. in prin. in ꝛbo de vna vulgari tantūmodo. ff. e. z est gl. ord. quā oēs sequūtur, z illam Bar. allegat hic in l. gallus. §. j. ff. de lib. z post. z sic pōdera ꝙ quēadmodū breuiloqua nūcupatiua fideicōmissariā, ita etiā vulgaris nō cōtinet fideic. z ad ter. quē allegat Bar. in d. l. generaliter. in pu. Resp. ꝙ ibi substitutio nō est facta simplr. sed cū termino habēte tractū in futurū. si filiꝰ decesserit sine liberis. ¶ Quarta cōclusio Barto. est ꝙ substitutio simpliciter
55 facta filio impuberi cōprehendit etiā pupillarē. z idē sequitur Pau. semper allegans Barto. hic. in l. fi. C. de hered. instī. z d. l. precibus. z in d. l. iam hoc iure, in prin. vbi bonus text. z plenius Alexander in l. Gallus. §. j. ff. de liber. z posthu. Ultra predicta que aliās diri circa istā doctrinā Bart. ex ea colligē cōclusionē. Primo collige vnam ampliationē ad d. l. iam hoc iure. ff. eo. ꝙ pupillaris etiā cōtenta sub cōpēdiosa cōtinet sub se tacitā vulgarē. Tu aduerte, ꝙ si cōpēdiosa fieret hoc modo si filius meus decesserit in pupillari etate, vel postea qñcūqz, tūc idubitāter sub illa pupillari gtineret vulgaris tacita. Sin autē cōpēdiosa fieret. i. c. qñcunqz filiꝰ meꝰ decesserit, vel si filiꝰ meꝰ decesserit sine liberis, substituo Caiū, vtroqz casu ē substitutio cōpendiosa simplr facta sine dimuneratiōe rēporū, z tūc vult Bar. ꝙ sub hac pupillari cōtinet vulgaris. Aduerte ꝙ isto casu vulgaris cōtinetur duobꝰ modis, vno mō sub pupillari, vt dicit Bartol. z hoc modo esset omnino tacita. Alia z secundo modo continetur ipsa vulgaris sub compendiosa
siue pupillaris, ex quo est facta verbis cōmunibus, vt subdit Bar. z ista dicitur expressa verbis generalibus, vt s. declarat Bar. z ista excluderet matrē testōris. Secundo collige Bar. velle. ꝙ cōpēdiosa possit fieri p verba mere obliqua. hoc modo. quandocūqz filius meus decesserit, restituat hereditatem meā Titio. z omni tpe est fideicōmissaria secundū oēs, ita ēt Bar. s. in ij. q. prin. Contra hāc conclusionē fortiter viget, qr cōpēdiosa est que continet aut plures substitutiones, aut plura tpa, pz ex definitione, seu descriptione tradita p Bart. s. in prin. Sed ista non continet plures substitutiones, nec plura tpa diuersificantia effectum: cū sit omni tpe fideicommissaria. Est verū, ꝙ est dare vnum casum spālem, in quo vna cōpēdiosa facta per verba mere obliqua continet etiam vulgarē in casu. l. neqz enim. §. fi. cū. l. seq. ff. de mili. testa. firmat Bar. in l. j. in prin. s. eo. in ij. effectu. ver. vlterius quero. an testū possit sumere vires a tacita vulgari. Tertio vult Bar. in hac doctrina, ꝙ cōpēdiosa facta p verba mere obliqua nō cōtineat vulgarem. hac ratione. qr obliqua requirit additionem hereditatis. l. ille a quo. §. fi. de testamēto. ad Treb. ff. Sed vulgaris expirat adita hēditate. l. post aditā. C. de impub. z aliꝭ. Tu aduerte, ꝙ hec ratio Bartoli non est bona: nec concludit, qr ab initio possit contineri. ita expresse dicit Bar. in d. l. j. in ij. effectu. in ver. vlterius quero, an testū possit sumere vires a tacita vulgari. s. e. z ibidē in terminis nostris Bartolus contrariatur ijs que dicit hic. Nam dicit ibi Bar. qō sub expressa fideicommissaria continet tacita vulgaris. Tu forte posses dicere, ꝙ loquitur illo casu speciali: z ideo videt, ꝙ melior sit rō alia, quam proxime subiungit Bar. dum dicit, qō quando cōpendiosa fit p verba communia ideo continetur vulgaris: qr verborum significatio non repugnat. Ergo vult, qō quādo fit p verba obliqua. qō tunc verba repugnent vulgari, ideo tunc sub fideicommissaria non continet vulgaris. Quarto adde ꝙ per hanc rationem, qr significatio verborum non repugnat, compēdiosa facta p verba mere directa contineret vulgarē: lz contrarium velit Bar. in l. verbis ciuilibus. in pe. s. eod. vbi
56 diri. ¶ Circa illā. q. vtilem notabilem, z practicabilem, que quotidie euenit in facto, nunquid fideicōmissum iniunctum filijs filiorum valeat, forma tu. q. melius, si filius meus decesserit sine liberis, vel filij filiorum decesserint sine liberis, volo, ꝙ bona mea deueniant ad talē, nunquid istud fideicommissum valeat, ita qō si ipse filius moriat sine libēr̄is. z filij filiorū moriantur sine liberis fideicommissum debeatur. cōcludit Bar. quod fideicommissum etiā nominatim iniunctum nepotibus, vel pronepotibus sōlum positis in conditione valet: qr iniungendo onus in tacitum antecedens videtur eum instituere, ista. q. est valde dubiā. qō pz: qr Bar. alibi reliquit eam indecisam in d. l. sed z si sic. eam etiam reliquit indecisam Bald. in l. vnica. §. pro secundo. C. de cad. tol. nam dicit Bal. qō tunc: q pendebat de facto, nihil voluit decidere. nihil decidit Ang. lz solum refert opi. in consi. vij. inci. ex dicto themate plura dubia possent oriri. ita ēt facit Pe. de Ubal. de Perusio in repe. c. Ray. de testa. videamus, an opinio Bar. in qua decidit, sit vera. Istam opi. Bar. sequitur Are. hic. istam opi. Bar. refert z simpliciter sequitur Ang. de Are. in §. fi. Inst. de pup. idem tenet Pe. de auch. in repe. c. si pater. in xij. no. de testam. in vi. Pau. in consi. xxxviij. inci. dubium facit. Istam opi. Bart. no⁹ nissime consulendo sequuti sunt plures doct.⁹ nou⁹ Perusini, quos refert z sequitur do. Phi. Perusinus in l. ab eo. C. de fideic. z tenēdo opi. Bar. moti sunt, vt dicunt, noua, z pulchra consideratione. nam ex quo testator posuit filios filiorū in cōditione, tacite cogitauit hēditatē ad eos debere venire, istud dt iurisconsult⁹ in d. l. Lucius. in fi. in verbo prudēs consilij testātis, z vnde postea inducēdo grauamē fideicōmissi ex ista noua tacita voluntate simul iūcta cum prima, z hic ex ista duplici ratione debet induci fideicō. quasi ex duplici tacita voluntate, lz ergo primum de per se nō sufficeret, ita nec secundus: cum ambo simul considerata sufficiunt: qr duo vincula simul iuncta debent potentius operari, quam vnum de per se. auth. itaqz mortuo, z in corpore vnde sumitur. C. communia. de succes. Idē p istud fundamētum tenet Mod. Seū. in l. cū filio. de leg. j. z dicūt, ꝙ opi. Bart. a multis annis citra est canonizata p Mod. Perus. z ita fuit consultū p multos doc. Italie, hȝ istis nō obst. tene pro firma opin. cōem ꝛ Bar. Hec est vera, ꝙ opinio Bar. fuerit canonizata p Mod. Peru. qr canonizari non pōt nisi per papam interuenientib⁹ prelatis, z cū solēnitatibus, quas ponit Abbas in c. j. de releg. presertim, qr in canonizatione requirant̄ infiniti testes, vt cit. text. i c. venerabili, vbi Abbas nō. de testib. Sz si fuissent auditi testes, q tenēt ꝛ Bar. quos infra referā credere, ꝙ opinio ꝛ Bar. deberet canonizari. Tu autē aduerte, ꝙ lz ipse dicat, ꝙ ista est sua noua

considerario

consideratio dicas, ꝙ imo ista sunt verba Bart. hic inquantū respondet ad gl. in d. l. Lucius. ℙro ista op. Bar. vltra allegata facit bene illa regula, ꝙ testator qui vult cōsequēs, videtur velle omne antecedens. ad illud. vulg. l. ad rem mobilē. ff. de pcura. l. ij. ff. de iurisdic. omnium iud. l. illud. ff. de acq. her. ex quo ergo testator iniungit onus fideicōmissi nepotibus, ⁊ non instituit eos heredes, videtur velle omne antecedēs ad illud, ꝙ sint heredes, ⁊ ideo qñ testator instituit seruum heredem, in necessarium antecedens intelligit relinquere libertatē. Insti. de hered. inst. in prin. ⁊ l. pe. C. de necess. seruis he. instit. imo fortius ēt i materia omnino odiosa qui vult cōsequēs vult antecedēs, ad illud, ꝙ to magis in testamētis, quod tamē in materia odiosa. ℙ robo: nā. dispēsatio est materia mere odiosa, ⁊ tamen ego habeo ꝙ papa dispēsat cū illo legitimo, vt possit habere episcoparum. intelligatur etiam in necessariū antecedens, ꝙ possit ꝓbyterari: ⁊ sine sacerdotio nō possit esse episcop⁹. c. ex literis. de excess. prel. ita no. ⁊ ℙet. de Anch. in cle. vnica. de cōcessp̄reb. in v. op. idem tenet Abb. in c. ex part. el. iij. de decī.

56 ¶ Secundo ꝓ opi. Bart. facit fortis ter. in l. Titia Seio, §. Seia libertis. ff. de le. ij. quam ter. ibi allegat Bal. ꝓ opin. Bar. vbi est ter. ꝙ si testator legat p̄dtū libertis suis, ⁊ granat vnū ꝙ vltim⁹ moriet restituere predium alteri: ibi est ter. qđ p hoc grauamē intelligitur eum tacite substituere in partib⁹ p̄cedētū. ¶ Tertio ista opi. Bar. multū adiuuaret i practica illa trita regula: ꝙ qñ in iudicando sunt dubie opiniones b tenenda est illa opi. que defendit testamentum, ⁊ voluntatem testatoris. l. ij. pars. ff. de ioff. te. ista sunt omnia que credo posse adduci ꝓ opi. Bar. Et pondera diligenter illud. quod dicit Bar. in fi. hui⁹. q. ꝙ in dubio fideicommissum censetur relictū ab ipso filio primo instituto. qui potest grauari. vt res potius valeat, quam pereat. quod dictum bene signa. Adde quod idē tenet Bar. in l. codicillis. in p̄in. ff. de vsufr. leg. Are. in l. ij. in fi. C. eo. Aler. non hic, sed in consi. cclviij. inci. viso testamento. Sz contra Bar. in ista questione consuluit venerandum collegiū Papiense, cuius consilium est insertum in consiliis Francisci Curtij sub numero. xliij. alias. xlv. inci. Sepe reuoluta narratione facti. Refert. ⁊ sequitur idem Francisc. Curt. consi. lxiij. incipi. antiquissima. ⁊ nobilissima familia. vbi refert quod ita consuluit collegium Pap. ⁊ quod ita secundum illud consiliū fuit iudicatum in curia Romana: ⁊ quod ista est communis. ⁊ veriꝛ opinio. Idem tz Franc. Curt. consi. xlij. inci. quia inquit Bal. Idem reperio tenuisse, ⁊ nunquam allegari Joan. And. qui non allegatur in addit. Spec. tit. de testa. §. j. in vlt. additione. ad fi. ⁊ fuit ante Jo. And. decis. Oldr. Laud. consi. xl. incip.

57 thema tale est. ¶ † Tene contrariam opi. contra Bar. que est vera. ⁊ magis communis. ⁊ secundum quam sepe consului cōtra Bar. ⁊ adde quod ita tenet ipsemet Bar. sibi cōtrarius in cōsi. ccxiij. inc. Andreas Martini condidit testū. vbi loquit in istis terminis. ⁊ tenet. ꝙ quando substitutio fideicōmissaria est facta filiis filiorum. nō aliter institutis, qđ nō est valida. eā dē opi. tenet late Alb. de Ros. vbi plenus ponit quā ali⁹ quē legerim in repe. istius rub. in materia cōpēdiose substi. in ver. sed qꝛ testatores sepe vtuntur aliis verbis cōformibus, vbi refert ad longū. ꝙ ista questio aliàs fuit de facto in ciuitate Lesene. ⁊ qđ Ja. de Bel. cōsuluit tale fideicommissuꝫ valere Seil. Richar. mal. ⁊ Ray. cōsuluerūt cōtrarium. ⁊ ipse refert rationes eorum. ipse tenet opi. Ray. ⁊ Richar. ⁊ sic contra Barto. idē tz Bal. in l. ab eo. C. de fideic. ⁊ in l. sed ⁊ si sic. per illū ter. ff. de legiij. tenet ℙe. de Anc. in gl. cxxxvij. inc. principaliter pō derandū est, ad fi. vbi cōcludit. ꝙ propter nouum dictū Bart. in hac l. non est recedendum a communi opi. ex quo idē Bar. dubitauit ⁊ reliquit indecisum in d. l. sed ⁊ si sic. eādē opinionē tenet Jo. de Imo. hic plenius in c. Raynutius. in materia cōpendiose. ⁊ in c. cum tibi. de testam. Rapha. Cu. in l. Lucius. §. tit. j. idem tenet Alle. hic: referens se bis cōsuluisse cōtra Bart. Ego autem inuenio, quod plusquam quinquies: imo fortius septies. ita consuluit in consil. cv. incip. ponderatis verbis testamenti. in j. vo. ⁊ in cōsi. lxvj. i ij. vo. inc. viso testamento. in l. ⁊ plenius in consi. clxxv. in ij. vol. inc. viso titulo questionis. ⁊ in consi. ccxv. in ij. vol. inci. viso testamento. vbi attestatur quod ista opi. Bar. est communiter dam nata in scholis. ⁊ palatijs. Et idem Aler. in consi. xxj. in ij. volu. incipi. attentis his, que in themate narrantur. ⁊ latius in consilio lv. in iij. volu. incip. prespectis hic que in themate narrantur. ℙro ista opi. contra Bar. facit vrgens ratio que est ratio Imol. in locis p̄calleg. quia si verum esset fundamentuꝫ Bar. quod p istud solū ꝙ testator grauauit nepotes fideicommissi itelligeret eis reliquisse hereditatem: eo quia grauādo censetur relinquere: ⁊ sic qui vult consequens videtur velle omne antecedens necessarium ad illud: nūꝙ haberet locū regula, quē nō honoꝛo grauare nō possum. Lab eo. C. de fideicōmiss. l. plane. ij. §. fi. cū l. se. ⁊ l. ciuitatib⁹. ⁊ l. nō ampli⁹. j. de leg. j. ⁊ d. l. §. ⁊ si sic. ⁊ ad istud fundamētū nō reperio ꝙ aliquis rūdeat: saluo, ꝙ Are. hic. qui tenet op. Bar. ⁊ respōdet, ꝙ aliquando qs grauatur de reali ℣itate. q nō cōsistit, seu que nō est in patrimonio vel in hereditate testatoris, puta granat me, ꝙ debeā dare vnā rē meā Titio, ⁊ tūc p̄cedit regula, ꝙ quē non honoꝛo grauare non possum: aliqñ granat aliquē de dādo aligd ꝙ est in hereditate vel p̄monio testatoris. ⁊ tūc p̄cedit ꝓpria opi. Bar. qz qñ granat de re sua i necessariū antecedēs, vī relinquere: i istis terminis procedit l. deniqꝫ de peculio leg. in qua se fundat Bart. ⁊ sic opi. Bar. p̄cedit i istis terminis, ⁊ tūc nō hz locū regula. d. l. ab eo. ⁊ sic ista solutio est magna limitatio ad regulā: ꝙ quē nō honoꝛo grauare nō possum. ¶ Secdo ꝓ ista parte ℣ Bar. allegat ter. i l. cū quasi. §. si plures. ff. de fideic. libe. vbi si vnus hꝛs granat in re hꝛditaria tota, nō ꝓ hoc videt alia res sibi prelegata. hz dz a coheredibus emere illoꝛū partē: ergo nō est verum qđ grauādo intelligat relinquere: ⁊ pondera tu, quod ibi dē directo est ter. contra so. Are. ¶ Tertio, ꝙ testator adiciēdo onus, non per hoc videatur tacite relinquere. allegat trita ratio: quia inducta ad grauamen ⁊ ad diminutionem non debent operari contrarium effectū. l. legata inutiliter. ff. de admen. le. l. legata inutiliter. j. de leg. j. tamen vt reddam articulum bene disputatum ad istud potes facile respōdere, ꝙ inducta ad diminutionem non debēt opari contrariū: est verū qñ possunt operari aliud, sed quādo nō possunt operari aliud nisi augmētum precedat, certe intelligit in necessariū antecedens illud necessario adiectum, per ter. in l. deniqꝫ §. interdum, alleg. per Bar. ⁊ per ter. in l. ℙroculus. ff. de vsufr. ¶ Quarto ꝓ ista parte allegatur ter. qui multū stringit in l. hereditas ad Statiū primū. §. tit. j. quem ter. no. Bal. ⁊ Rap. cu. cōtra istam decisionem Bar. illū etiā allegat Aler. ⁊ Are. hic. vbi est ter. ꝙ testator adiciendo onus nō per hoc videt tacite relinquere. vbi testator legando aligd nō per hoc videtur eū heredē instituere. Ergo infer⁹ resp̄ōdebo ad illum text. ⁊ tenendo istā partē, que est magis cōis contra Bar. nō obstāt tria allegata per Bar. qz resp. Mod. ⁊ Imo. in locis. §. allegatis. ℕon ob. ter. in l. de priꝫ. de pecu. leg. vbi testator grauādo ꝛc. Imo. ⁊ Mod. rñ. ꝙ ille ter. loquitur quando aliquis grauauit de eo ꝙ alias i aliquo casu cōsueuit sequi ipsum legatū: naz si datur libertas seruo inter vnos intelligit ei tacitū peculium donatū: secus in vltima voluntate. l. j. cū gl. in ver. superstitib⁹. C. de peculio eius qui liber. mer. cuz ergo aliquo casu intelligatur relictū, nō ergo mirū, si ibi adiciendo onus in peculio. intelligit tacite relinquere peculium: ista rñsio mihi non placet: qz iurisc̄onsultus in §. interdū. solū se fundat in ista rōne decidēdi: qz granat testatoꝛ vt soluat centū de peculio: cū istud aliter fieri nō p̄t. nisi intelligat peculiū relictū: certū videt peculiū relinquere: ⁊ qz ille ter. multū stringit p Bar. adde qđ Are. tenet cū Bar. per illum ter. tu rūde no. retoꝛquēdo illū ter. cōtra Bar. nā ibi ideo grauando vt aliquid det de peculio sintelligit peculiū religisse: qz ibi testatoꝛ grauauerat illū seruū cum reliquerat libertatē vt daret aligd de peculio heredib⁹ testatoris, ⁊ sic videt voluisse qđ si heredes nō haberent aliud de peculio: merito seruus habebit reliquū peculiū secus si fuisset grauatus dare aligd de peculio tertio. nō heredi: qz p hoc nō videret sibi legatū peculiū. l. ij. §. fi. iuncta glo. in ℣bo dare. ff. de cōd. ob. cau. isto modo retoꝛqueo illū ter. ⁊ fortiter ℣ Bar. ℣quis Are. (vt viri) per illū ter. mot⁹ est tenere cū Bar. ⁊ dicat ꝙ difficile sit rūdere ad illū ter. nō obstat illud ꝙ vult gl. in l. alteri. in gl. j. in fi. de admen. leg. qz respōdet Imol. ⁊ bene, ꝙ ibi loquitur quando grauatus est executoꝛ testamētarius: ideo tale grauamē valet: qz cēsetur relictū ab heredē: ⁊ sic ab honoꝛato. Executoꝛ est nudus minister: sicut quando grauatur tutoꝛ, vcz de aliquo dādo, qz censetur relictū a filio. l. pero. §. mater. j. de leg. ij. facit regula. l. si seruus. §. qui margarita. j. de leg. j. ⁊ ita, est clare de mēte Bar. in d. l. alteri, circa pn. post gl. ibi, ⁊ eiusdem Bar. in l. titio. de leg. ij. ⁊ in l. firmio. §. j. qñ dies vsufr. leg. ced. Nō ob. te. in l. si ita stipulatio. ff. de ope. libe. quia ille ter. fm Imo. ⁊ Mod. pōt retoꝛqueri contra Bar. arguendo a speciali. ibi enim ponitur specialis casus, in quo cōtra regulas cōmunes. illud qđ est positū in vim cōditionis. inducit dispositionem puram, eo qz illud quod erat in dispositione, nō poterat peti iure singulari, tanq̄ esset appositum gratia onerāde libertatis. arguēdo ergo a speciali extra illū casuꝫ stat regula generalis, quod que sunt in cōditione, non sunt in dispositiōe. l. si quis sub 2ditione dādoꝝ. ff. si quis omis. causa. ⁊ ita qđ illa l. si ita. sic stipulatio sit casus specialis, dicit etiā Bal. in l. acceptā. in vj. q. C. de vsur. Sal. ⁊ Rap. Ful. l. si pacto quo penam. C. de pac. ℕon ob. vltra Bar. argumētū, quo vtebantur doc. ℙer ista, quia licet vnum solū quod nepotes sint

a ¶ Qui vult cōsequens. Adde. l. ij. ff. de iurisd. omn. iud. Bar. in l. alluvionis. ff. de acqui. hered.

b ¶ Sunt dubie opi. Bal. l. sunt persone. ff. de relig. ⁊ sump. fun. ⁊ in c. fina. de rescrip.

in conditione, nõ sufficiat, nec illud solũ, quod sint grauati: tamen ista duo simul iuncta operantur validitatem fideicõmiss si q2 duo vincula ꝛc. ꝛ fuit dictum, vt retuli ratione Bar. dum rñ. ad gl. in l. Lucius. §. de heredib. instit. 58 mentũ nõ hz obstare, ꝛ moueo2 optima rõe, ꝙ nã duo imperfecta si simul iungant, nõ inducãt dispositionẽ, qñ sunt ita iperfecta ꝙ vnumquodq; de ꝙ se nihil operat. secus si aliqd opa retur de per se. l. j. cum gloss. C. qui numero tutela. istam doctrinam tradit in specie Bal. i l. si quis ex argentarijs. §. j. ff. de edẽ. ſz i casu nostro vnũquodq; istoꝝ de ꝙ se nihil operat. Nã solũ grauamẽ nihil operat de per se, ꝙ regulã l. ab e. C. de fidei cõ. Itẽ ꝙ nepotes sunt in cõditione nihil operat, nisi qs testa to2 cogitauit eos ab intestato successo2es. dicit tex. in d. l. lucius in fi. in verbo p:ndẽs cõsiliũ testãtis. sed istud est nullius effect, q2 oino ab intestato succedissent: cũ ergo ista de ꝙ se nihil o perent: ergo nec iuncta. Nõ ob. aliud fundamentum, qđ vr bene stringere, ꝙ qui vult consequens ꝛc. etiam in odiosis: q2 respõdetur ad istud: reperio Bal. in l. fi. in fi. in xvj. op. C. de her. instit. vbi formaliter dicit, ꝙ dicta regula. l. illud. de acq. here. ꝙ q vult consequẽs ꝛc. nõ hz locũ in d. l. ab eo, quia ibi sub onere nõ inciuditur honor. ꝛ sic valeret fideicõmissum, qđ tñ est falsum per illũ tex. omitto qđ ad illam regulã dantur alie limitatiões, quas ponit in illa. l. fi. Bal. Nõ ob. vltimo tex. in l. Titia Seio. §. Seia. libertis. ff. de leg. ij. q2 ad illũ tex. respõdet dupliꝛ Bar. in d. l. ab eo. Allio ꝛ tertio modo resp. Jmo. ꝛ Aler. hic. ſz q2 mihi boni dicunt ad illũ tex. ref. ꝙ in §. Seia. libertis. ꝙ ibi contingit propter duo copulatiue, ꝛ sic nõ ex simplici grauamine, est enim, quia testato2 iniunxit onus vltimo morienti, ꝛ iniunxit qđ totũ predictũ relinqueret vt videbimus per Bar. ꝛ doc. in l. vel singulis. j. c. dixi aliquando, in l. pe. C. de inst. ꝛ substi. qñ alterum ex illis duobus deficeret, nõ procederet ille tex. ꝛ per ista remaneat defensata sententia communis cõtra bar. contra quem recolo pluries consuluisse: si tamen velles defensare opi. Bar. saltem disputando: quia inter cetera, que alle. cõtra Bar. allegat tex. fortis in l. hereditas ad Statiũ. §. ti. j. vbi Bal. ꝛ Rap. ponderant ꝙ Bar. ꝛ Jmo. ꝛ omnes Mod. q2, rñdeo no. quod propter particulare legatum verum est, quod testato2 non intelligeret relinquere hereditatem, iste est propꝛie casus. d. l. hereditas ad Statium: ſz nos loquimur, quãdo aliquis grauatur onere fideicommissi vniuersalis. ratio diuersitatis est in promptu: q2 qui vult cõsequẽs intelligitur velle antecedens: est verũ nisi illud antecedẽs esset longe maius. istam limitationem tradit Aud. Ro. in illa. l. illud. j. de acq. here. sec9 si antecedẽs non esset longe maius. ad hoc põderat tex. not. in l. pe. §. illo. C. de necessarijs her. instit. iuncto pñio. illius legis. ꝛ ille tex. optime facit. p:o isto facit, optime qđ vult Bar. ad istã sol. in l. ij. §. de iur. om. jud. vbi precise in ista regula limitat nisi illud antecedens esset longe maius. sed si diceres nonne ista so confunditur per tex. in l. denique. §. interdum. ff. de pecu. lega. considera: quia dico quod non. ¶ Circa quartam. q. Bartol. Bar. examinat quatuo2 qõ insistã circa primam: in aliꝭ contẽtus ero recitatione: q2 nõ sunt aliqua addenda. † P:o ista decisione Bar. facit no. decisio Abbatis in consi. xxxvij. inci. videtur primo quod sic. in j. vol. vbi decidit Abba. quod si testato2 fecerit in pñio. testamenti mentionẽ de filio simpliciter: intelligitur rã masculi quã femine: si postea inferius in aliqua pte testamẽti fecerit mentionẽ de filio masculo, ꝛ adiecerit filio, apparet ꝙ in illo testõ semper itellexerit de filio masculo. ꝛ mouetur precise Abb. per regulam. l. si seruus plurium. ff. de leg. j. Secundo facit p:o Bar. l. quam ipse allegat, sed ꝛ si adiciat, ff. p:o soc. ꝛ ista decisionẽ Abb. credo quod nõ reperies i multis locis. ¶ Circa primaꝫ qõ. Bar. adde quod istud quod hic tenet idem Bar. in d. l. reculare. §. Titius. per illuꝫ tex. ita etiã tenet Abb. in consi. qđ non reperitur, inci. circa duo dubia pꝛescripta. verũ q2 Bar. non respondet ad leges in contrariũ adductas, tu respõde secũdum Jmol. ꝛ Mod. hic primo ad regulam. l. si seruus plurium. §. fi. ꝙ pcedit, qñ illa vocabula ponuntur circa diuersa secus, si ponãtur in eadẽ ratione ad l. sed si adiciatur. rñdent vt ibi resp. Bar. ꝙ ideo ibi verbũ speciale i tex. restringit generalitatẽ verbi lucri: eo: q2 cõiter societas sit ꝙ lucris queritur. l. coim. ff. p:o socio. ꝛ ideo contrahentes sic tacite intellexerunt. sed nos loquimur in virtutis voluntatibus, in quibus verba debent intelligi, vt augeant. ¶ Limita decisionẽ Bar. quando verbũ directum venit ad determinationem precise, ꝛ immediate verbis cõmunibus: vt q2 testõ2 dicat. si filiꝰ moriatꝰ pupillari etate, substituo heredẽ Titiũ: ꝙ bũ heredẽ, qđ est mere directũ, restringit verbum, substituo vt intelligat de directa substitutione. ita dicit Bal. in l. precibus, C. e. ꝛ probat ibi bene tex. in verbo heredẽ scripsisse ꝛc. idez tz Ang. in consi. cxj. inci. cõsiderandum est. Jo. de Jmo. in c. Ray

a ¶ Verbum relinquo. Adde Bar. in l. centurio. j. eo. Barba. in c. verũ. de fo. cõpe. Ang. in cõsi. xxix. inci. Titius existens de nobili genere.

nutius, in materia compendiose. ꝛ Aler. hic. Sed tu aduerte qđ Bar. in seq. q. ad quã non aduertit Aler. quod illud verbum heredem stet demonstratiue. Sed non loquitur ibi Bar. quãdo verbũ heredẽ, ponit simpliciter secundum quod dicã nũc 60 in q. Bar. ¶ † No. etiam illam decisionẽ Bar. circa clausulas que quotidie apponitur in testamentis, substituit vulgariter pupillariter, ꝛ per fideic. quid operetur, ꝛ adde idem quod hic tenet Bar. in l. si Titio vsufr. ff. de vsufr. le. Bar. Ang. ꝛ Paul. in d. l. recusare. §. si Titius. ꝛ sequuntur Aler. ꝛ Are. hic latius reprehendentes Jmo. ꝛ Raph. tenentes cõtrarium, ꝛ addẽ qđ vult Bar. in l. querebatur. per illum tex. ff. de test. mi. ¶ Circa secundã q. quod verba in dubio presumuntur potius adiecta demonstratiue quam dispositiue, adde quod dixi. §. in q.

Adde consiliũ Aler. xx. inci. viso processu. circa medi. in j. vol. q. ſsulut i j. q. extra gl. vbi sunt aliqua bo

61 na. † Circa tertiam qõnem: ista questio est terribilis vt dicit Bar. põdera Bar. ꝛ gl. quã allegat: q2 illa gl. loquitur de verbo relinquo, verbum relinquo, adiectus certe portiom hr̃ditatis nõ trahitur ad institutionẽ quãdo alius est heres vniuersalis: vult ergo Bar. ꝙ verbũ relinquo sit cõe. istud p̃supponit etiã. §. in ij. q. pñm. in fi. ꝛ istud solet cõiter teneri per scribentes hic, in d. l. his verbis, tñ Ang. in cõs. cxlviij. tenet exp:esse cõtrarium, ꝙ imo verbum relinquo sit obliquum, ſz aliqñ importet institutionẽ: ita põderat velle Dy. ꝛ Bar. i l. cogi. §. generaliter. in summario illius tex. ff. ad treb. aduertas sit, ꝙ nõ solum substitutio, qñ fit per verbum cõe: sed etiam qñ fit per verbũ obliquũ, ꝛ directũ, ꝛ ita dt Bar. in fi. col. i pñ. j. ad l. ꝙ vbi cõe adiectũ certe portiõi nõ trahitur ad institutionẽ, ſz dicã. j. vbi Bar. ¶ No. diligẽter ista verba Bar. q2 ex his habes duo ad itellectũ. l. cohæredi. §. fi. j. eo. vbi ẽ tex. fin. ꝙ substitue9 i certare tracta mẽtiõe illi9 rei est substitue9 i tota hr̃ditate: hz locũ. ꝛ p cedit, qñ substituꝰ p verbũ directũ, ꝛ ciuile, sec9, si esset p verba directa, ꝛ ciuilia. ¶ Scdo. no. vult magnã exteñsionẽ ad illũ. §. fi, vbi est tex. ꝛc. q2 ille tex. ampliat etiã si esset alꝰ substituꝰ in alia portiõe, ſz p verba cõia, ꝛ ratio est: q2 ille habet loco fideicõmissarij vt hic p Bar. Itẽ in quãtum Bar. hic in vltima. q. istius quest. principalis. dicit, ꝙ si testato2 factis pluribus legatis, postea dicit, residuũ ꝛc. adde ꝙ cõtrariũ dicit Bar. in l. cogi. ad fi. fi. ad Se. Treb. vbi dicit, se de facto consuluisse. Tu 2co2da notab. Bar. Aut testato2 dicit, deductis iudicijs legatis, ꝛ ere alieno, residuũ bonoꝝ meoꝝ perueniat ad Titium: hoc casu erit fideicõmissum particulare: quia per talia verba nõ põt importari vniuersitas, ꝛ ita loquitur Bart. in d. l. cogi. Aut testato2 post facta certa talia legata particularia dixit, residuũ bonoꝝ meoꝝ perueniat ad talẽ, tũc per hec verba interpretatur vniuersitas: ꝛ sic verbũ commune est adiectũ vni

62 uersitati, ita pcedit decisio Bar. hic. ¶ Circa quãdã questionẽ, ꝛ vltimã principalẽ cõcludit Bar. ꝙ verbũ instituo, ꝛ verbũ hr̃s, est verbũ directũ. ſz substituo verbũ, ꝛ ꝛbũ relinquo a ſ verbũ cõe: imo plus sunt verba directa ciuilia vt Bar. declarat. §. i ij. q. pñm. vbi dixi reperio ꝙ Ant. de Bu. in consi. lxxvij. inci. viso pũcto ꝛ quesitis, ad fi. tz ꝙ verbũ, instituo, de propria significatione nõ cõprehendit substitutionẽ, ꝛ ita cõsului. sed nõ credo ꝙ verum dicat. ꝛ in cõtrariũ allego tex. in l. mulier. §. fi. ꝛ ibi no. Bal. ff. de cõditio. inst. ꝛ hoc anno pluries allegaui. nam in cõditione verba debẽt p:opꝛie accip i. l. qñ heredẽ. l. Beuius. ff. de cõ. ꝛ demõ. verbũ, instituo, positum in cõdiõe verificatur in substitutione: ꝛ qđ verbũ instituo adaptet substitutiõi. no. Bar. in l. q liberis. §. hec verba. in fi. §. eo. vbi corrupte notat ex illo text. sed debuit notare ex l. seq. in verbo, instituit, vbi gl. exponit, id est substituit. Et ibi Jmo. hoc no. probat tex. i l. j. i pñm. ꝛ ibi Bal. Ang. ꝛ Mod. ad hoc no. §. e. ꝙbat tex. in l. si qs mihi bona. §. fi. i ꝛ. Idẽque, vbi Bal. no. ff. de acq. her. habes gl. o2d. in l. Sall9. i pñm. in verbo posse. §. de li. ꝛ posth. ꝛ ꝙ verbum, instituo, sit mere directus no. Bal. Ang. ꝛ omnes Mod. in l. j. in pñm. §. e. Bal. in l. fi. ad fi. C. de sac. san. eccl. ꝛ iu. de instit. ꝛ substi. ad fi. Facit, quia instituo, significat, quod hꝛes capiat a seipso, vt dicit Bar. ergo est mere directum ut. ta. l. eam, quam. C. de fideicõ. ꝛ quod verbum, instituo, adaptet substitutioni directe. no. Bar. in l. qui liberis. §. hec verba. s. e. per l. si pater filio. in ver. instituit. vbi Jmo. ꝛ Mod. no. §. eod. Idem tex. in l. cohæredi. §. fi. §. eo. tex. in l. perest. versi. instituit. vbi Are. no. §. eod. gio. in l. Ballus. in pñm. in verb. posse, vbi Bal. in §. j. in vj. no. vbi etiam alij no. ff. de lib. ꝛ posth. Sed tu aduerte, inquantum Bar. ponit, quare verbum instituo est mere directũ: sed nõ verbũ, substituo, respõdet, q2 verbũ, substituo, est magis generale: cũ substitutio fiat etiã in legatis particularibus. Confirma, quia verbum, substituo, est generale non solum ad directas substitutiones, sed etiam ad fideicommissarias: licet imꝓpꝛie fit substitutio, ita dicit gl. in §. fi. Inſti. de

pupil.

pupil. subst. in gl. j. licet oēs ita teneāt cōtra Bar. facit, quia Bar. vt velle, q̄ substituo. sit verbū directū: q̄ est magis generale, cōtra, nā verbū instituo, & heres esto, nō solū trahit ad substitutiōes, sed etiā ad legatū. ꝑbo. testator instituit i certa re, dato coherede vniuersali. verbū instituo. importat legarum. l. quoties. C. de her. instit. ergo verbū instituo, ita importat legatum. sicut verbū, substituo: quare ergo est magis directū, quam substituo? ꝛ respōde, q̄ qñ verbū instituo, trahit ad legatū, tñ adhuc remanet directū, & ita pōt ꝓpria authoritate acipere illā rem, in qua est institutus, sicut hēs vniuersalis. ita bar, in l. si ex facto. magna. ff. de her. instituendis. Sed so, q̄ imo verbū hēs esto, & verbū instituo, sunt ꝛba cōmunia, sicut substituo, arguo per illud, quod tenet gl. ord. approbata in l. vbis ciuibus. ff. eo. vbi datur notab. doctrina. q̄ qñ defect⁹ in ꝑsona testatoris aut instituti, aut substituti, tūc ꝛbū instituo, & heres esto, trahuntur ad fideicōmissum. ergo. ꝛc. ergo sunt verba cōmunia, sicut, substituo. Sed salua Bart. q̄ ibi illud ꝓcedit per impropriationē: & ibi ꝛba trahunt ad impropriū sensum. Verba aūt cōmunia, vt est verbū, substituo, de propria significatione cōtinet & directā, & fideicōmissariā. l. generaliter. in princip. cū gl. C. de instit. & substit. Tertio, & fortius contra Bar, q̄ imo verbū, instituo, sit ita verbū cōmune, sicut verbū substituo, ꝑbo sic. Mā in cōditione verba debēt ꝓprie accipi. l. qui heredi. & l. Mevius. ff. de cōd. & demon. Sed ego habeo, q̄ verbū instituo, q̄ positū in cōditiōe continet substitutionē, & sic propriē ter. in l. mulier. §. fi. ff. de cōdi. & demon. vbi Bart. no. vnde sicut verbū substituo, est cōmune, ita debet esse ver. instituo. Confirmo. q̄ qñ cōditio apponit voluntarie a testatore dr ꝓcise, & i forma ipleri: secus, si necessario ad actus validitatem. ita Bar. in l. Gallus, §. & quid se tm. ff. de lib. & posth. ſz in d. l. mulier. §. fin. testator in testamēto apposuit illā conditionē voluntarie. si in fituerit. & talem. ergo erat implenda in forma ꝓcisa. & tamen ibi qui substituit, implenit: quia erat coactus instituere: ergo,

63 ꝛc. ¶ Postmodum querit Bart. in specie & primo de verbo pueniat, nunquid sit directū vel obliquum. cōcludit. Bar. q̄ ꝛbū, perueniat, & verbū, deueniat, sint verba cōmunia: & cū bar, reprobata opi. Inn. tenent cōmuniter hic legiste, & ibi canonistę cōmuniter. & ſz Bar. mihil sufficiēs alleget, allego ego ter. i l. hereditatis. C. de her. instit. & ibi Barto. ad hoc no. illum ter. istud idē qđ hic tenet Bal. vbi multa pulchra dī ad ꝓpositū in l. si. C. de sac. eccl. & Ang. in l. precibus. C. eod. ibi multa scribit. & de verbo, deueniat. q̄ sit commune habes text. in l. pe. ff. de solu. quem allegat Bald. in l. si. C. de sacrosan. eccles. habes etiam ter. in l. ū. & ibi ad hoc no. Ang. C. de bo. que lib. Idem tenet Ange. in consi. xiij. incip. Jacobus habens vnicam filiam. Et q̄ verbum perueniat, sit cōmune. tenet etiā Bar. in l. Lucius. i. ū. q. fin. & eo. Bal. in l. si hoc iure. ver. ū. §. eo. & in c. si pater. de testa. in vj. Item opi. firmat Ale. in multis cōsiliis. primo firmat in consi. lvij. in ū. volu. inci. prescriptis. & consi. clxij. in ij. volu. inci. circa primum dubium. in consi. clxxxiij. in ū. volu. inci. viso processu cause vertentis inter dñam Antoniam. & in cōsi. xxxvj. in iij. volu. inci. Viso themate super quo dubitari contin-

64 git. & ista est vera & communis sententia. ¶ † Limita istā cōmunem conclusionem notabilem tribus modis quod verbuz perueniat, vel deueniat sit cōe. nisi adūciatur verbum eo ipso, puta si dicat si filius meus decesserit sine liberis eo ipso hēditas vadat ad Titiū, vel deueniat ꝓpter ꝛbum eo ipso, importat directā substitutionē, & excluderet me. ratio, quia ex quo dicet eo ipso, significat qđ in continenti sine alterius ministerio, ita limitat no. Bar. in l. si. de sacr. eccl. allegat Arch. in c. cū qui. de ꝓben. in vj. & in c. j. de sepul. in vj.

65 **Adde** Sl. no. de hoc in c. quā sit in verbo, euacuetur. & elec. in vj. gl. expresse dicit † q̄ ista verba eo ipso[a] importāt ipso iure. & sic important canonem late sententie: etiā si adiciātur verbo futuri tēporis. ad idē est glo. in clemen. j. in verbo eo ipso. de vita & honesta. cler. & dicit quod ad proposi-

66 tum Jo. And. in c. quia sepe. de elec. in vj. in nouella. quod ista verba, eo ipso, significant sine hominis adminiculo. ¶ Sed so nota & limita qñ adiceret clausula, pleno iure perueniant: tūc iuducitur directa substō. ita no. Bald. in aut. hec vsus prestatio. per illum ter. in verbo, pleno iure. C. de sacro. eccle. ad hoc allegat etiam ter. bonū in l. Julianus. ff. de rei ven. & dicit Bal. istud vult Bar. in materia compēdiose, sed credo quod voluit ponderare Bart. §. in ū. que. prin. vbi dicit totā vel integram. Istud vult notabili. Ang. in consi. cxxv. inci. Hoc est testamentum Petri. vbi multa iura alle. Idem tenet Ang. in d. l. Julianus. §. fi. per illum ter. ff. de rei ven. ꝓ ista conclu. addit Ale. duos ter. in l. si post missionem. in ꝛbo. plena legata. ff. ad legem fal. & l. diuortio. in prin. iuncta gl. in verbo plena. ff. de neg. gest. adde ter. no. in §. non autem dabimus. in verbo, & ad plenum in aut. de her. & fal. facit quod vult Bar. §. in ū. q. prin.

67 ¶ † Tertio limita nisi adiciatur verbum libere perueniat: q̄ facit vt sit directum. ita expresse dicit Bar. §. i ū. q. princ. & ibi aliqua addidit ad illud verbum libere. & sic habes in tres bonas limitationes ad verbum pruenient. iste tres limitationes nō solū seruiunt ad istud primum verbum. sed ad omnia sequē

68 tia verba Bar. † Cōcludit Bar. in ista secūda. q. qđ verbū pertinet, est cōmune: eo q̄ habet latissimam significationem. & cū Bar. transeunt oēs. Idē enim Bar. tenet Bal. & Jo. de Sign. in c. si pater. de testa. in vj. ¶ Adde ꝓ confirmatione illis. q̄ a in optimo simili dicimus. q̄ verbum pertinere est verbum cōmune & ad petitorū & possessorū. gl. est valde no. in l. si quis in tētiōe ambigua. & ibi Bar. & alij sequūtur. ff. de iud. ¶ Secūdo adde illud qđ vult alia gl. in l. cū mater. & gl. iuncto ter. ff. de inoffi. te. vbi est gl. isecto ter. & signa eā q̄ verbū pertinere significat nō solū ius q̄ immediate cōpetit, ſz etiā mediate. q̄ ē verbū cōe. Tertio adde etiā gl. in c. inter dilectos. in verbo pri-

b nere, b de fide instr. vbi dicit formaliter gl. q̄ cum verbū pertinere latissime pateat: per illud intelligitur deduxisse quicquid iuris vndecunque habeat. & de illa gl. facit festū. Ang. & repu tat sing. in consil. cccvij. inci. visis attestationibus. & sic ex illa gl. sequit illud q̄ vult gl. in d. l. si quis intentione ambigua. de iud. ¶ Quarto adde illud q̄ vult gl. no. in c. si. in ver. pertiner. de elec. in vj. vbi dicit gl. q̄ verbū pertinere, late patet & latam

b habet significationē siue pertineat de iure communi, siue & in re speciali ex priuilegio vel cōsuetudine. siue etiā ex iure delega

69 to semper dicetur pertinere. ¶ † Dū Bar. cōcludit q̄ verbū habeat est cōmune. adde q̄ idē tenet Bar. in l. si. C. de sac. eccle. Ang. in §. extraneo. Inst. de pup. substit. tamē habes ter. q̄ sit obliquum verbū habeat. l. qui cōcubinā. §. j. & ibi ad hoc no. Bar. ff. de leg. iij. & Ale. ꝓ. cl. xviij. ici. pōderatis narratis cū themat. dicit. q̄ verbū habeat relatū ad vniuersitatē impor

70 tat directā institutionē. ¶ † Dum B. n. cōcludit, q̄ verbū re c maneat c est verbū cōe. subdit Bar. q̄ idē in verbo, redeat. Idē de ad primum q̄ verbum remaneat sit cōmune ex quo ertat i sensu directo, & obliquo. ter. in l. tale pactū. §. fi. cū gl. ff. de pact. & ibi Bar. expresse no. ad hoc q̄ dixit hic, idē tenet Bal. in l. j. C. de pac. inter empto. & vendi. & in d. l. fin. C. de sacrosan. eccle.

71 Ale. in d. consi. clxviij. ¶ † Dum Bar. concludit q̄ verbum, succedat est cōmune, & cum Bar. tenēt indifferenter alii: tamē reperio. quod Signo. de Homode. in consi. lxj. inci. do. Visdo fecit testamentum. cōsuluit, q̄ imo verbū, succedat. sit ꝛbū mere directum: allegat tēr. in l. j. ff. quemadmo. testa. aper. sed non reperio: credo q̄ lec. sua nō sit cōpleta. & q̄ istud sit verū ꝓbat ipse subtiliter hoc modo: clarū est quod verbū hēs est verbū mere directū & ciuile. gl. ord. in ll. precibus. C. e. Bar. hic & ſz, in ū. q. principali, ſz hoc est q̄ heres nihil aliud est, quaz iuris successor. ita iuris cōsultus in l. quotjes. §. heredes. ff. de her. instit. vbi formaliter dicit ter. heredes iuris successores sunt. pōdera. Item hereditas nihil aliud est quam successio iuris &c. l. nihil aliud est hereditas. ff. de verb. sig. ergo ne cessario infer tur, q̄ hoc verbum, succedat, de per se est directum sicut verbū heres. Adde etiā q̄ Bal. in l. & fine. in prin. C. ad treb. tenet, q̄ verbum succedat, de propria significatione est verbū directū, & dicit qđ hoc sentit ibi gl. sunt etiam aliqui qui alleg. Bal. i l. precibus. non reperi in lectu. mea, & tene sententiaz Bar. que est communis vt probant aperte ter. alleg. per eū, & ita tenuit etiam Bar. in cōsi. lxiij. in 4. proposita. viso puncto. ū. vol. tenet gl. ord. in c. si pater. in ver. absq̄ deductione. de testa. in vj. & ibi Bal. inet. in repe. & idem Bal. in l. j. C. de sacrosan. eccle. ita etiam tenet Pau. in consi. cxxxiij. inci. viso puncto, & dubijs su prascriptis. ¶ Pro ista communi sententia addit Are. optimuz ter. in l. non solum. ff. de in integ. restit. vbi probatur quod successors nomine venit tam succedens per obliquū, & sic per fideicom. quam succedentes directo. ergo ibi est tex. formalis ꝓ opin. Bar. & cōmunis: tamen considerabis subtilius illū ter. an probet. vel nom. quia videtur mihi quod aut nihil probet, vel contrarium. dicit ter. quod ad beneficium rest. in integ. ad

72 mittit non solum her. &c. ū veller. ¶ † Dum Bart. concludit, quod verbum reuertatur, sit commune, sicut verbum pertinere. Adde ꝓ decisione Bart. ter. quem ibi Barto. no. ad hoc in l. quisquis. C. de omni agri. deser. li. xj. Confirmatur ratione. nam verbum reuertatur, reperitur in sensu directo, & in sensu obliquo: ergo est commune. text. est in l. si vnquam. in verbo reuertatur. & ibi gl. approba. C. de reuocatio. dona. quod intelligatur ipso iure. ad idem ter. in authentica de rest. & ea que parit in princip. & ibi Angelus de hoc not. Aliquando verbum reuertatur, stat obliqua: quia oportet q̄ per manum alterius res tradatur. text. est in l. ū. & ibi Barto. not. C. de pactis inter empto. & vendito. & Bar. alleg. hic: ergo apparet quod est

a Verba eo ipso. Adde gl. i. pe. nis. de re. iur. lib. vj. text. cū gl. in c. quicunqz. & her. lib. vj. glo. in verbi. ipso facto. in cle. ne i ꝓra. & sta. mona. Habas i c. si cōtigerit. de so. compet. Bal. i aut. habita. C. ne fi. pro patre.

b Pertinere. Adde l. verbus pertinere. ff. de ver. sig. l. si quis ex argē. verbis §. de eden. Jnn. in c. cum ecclesia. de causa. posses. & ꝓpri.

c Remaneat. Adde gl. in l. si cum autem. C. & bona. ante rup. Rapha. Fulgo. consi. xl. quidaz titio studenti.

73 ē ōtinue. ¶ †Jn alijs omnibus dic vt hic per Bart. sed volo ꝙ addas vnū ad illud, qđ dicit de verbo, moriat. qđ sit directū: dicit Bal. ꝙ de isto ꝙbo, moriat, ad ꝓpositū nostrum nō reperitur alius ter. alibi, ꝙ in c. si pater, de testa. in vj. sed Ang. z bene addit aliud ter. in ſ. fi. in aut. de inc. nu. vbi ter. dicit ꝙ pater moriatur filijs legitimis id est ad vtilitatem filiorum, quia filij admittuntur, est verum. ꝙ Ang. hic tenuit, ꝙ verbum moriatur, sit commune. z fortasse nō male. ponit etiā idem Ang. in d. l. precibus. z Old. Laudens. in cōsi. cxxvj. alias. cxxxvj. dix. ꝙ ista ꝓpositio. Quare aūt ꝙbum, moriatur, sit directum, vltra Bar. hic, ꝙ nō ꝓbat iure rōnem suā. Bal. cōsi. xxxviij. ſ. pte nic. primo pūcto dicendū est, dicit ꝙ ideo est directum, quia cū mors sit causa immediata. z finalis huius substitutionis, quia non requiritur alius nisi mors filij pupilli. Ego assigno aliam rationē, quādo testator dixit, si filius meus decesserit sine liberis, ꝛsolvatur tali, quasi illud ver. moriatur tali est directum: quia natura illius dariui, tali, est significare ꝑ modum acquisitionis. ita dicit Bar. in l. impuberem. ſ. fi. ff. de fal. z ista faciūt ad quēstionem, quam vidi de facto, dum legerem Padue. Quidā testator ruralis in testamēto formaliter dixit relinquo filiū meū viuum, z mortuum Titio. quid important ista verba. quidam solennes doc. dicunt, quōd quatenus reliquit filiū viuū Titio, censetur reliquisse tutorē filio: cū tutela sit ius in capite libero. l. j. in prin. de tute. vnde censetur reliquisse filiū sub tutela Titij. facit. l. qui aliena. ſ. quāquā. cum gl. ff. de neg. gest. Quatenus vero testator reliquit filiū mortuum Titio: cēsetur testator intellexisse, ꝙ filius moriatur ad vtilitatez Titij. z sic cēsetur filio ipuberi Titiū pupillariter substituisse per ter. ō. c. si pater, z reperio, ꝙ ita etiam tenuerunt Moder. Senēl. in l. qui duos. in prin. c. ij. nota. ff. de reb. dub. hec optimo videtur sapere magnā equitatē: cum in vltima volūtate debeamus sequi voluntatem, z mentem defuncti, quocūq; genere lōquēdi vratur. l. quotiēs in dignū. C. de test. Credo, ꝙ ista decisio in vtroq; mēbro sit falsa. primo dū ifti dicunt, quatenus dixit testator, Relinquo filiū meū viuū Titio, ꝙ per ista verba, Titius censetur tutor testamentarius filij. istud est falsum: z contrarium in specie, z in fortioribus terminis nō. Bald. in l. qui aliēnā. ſ. ꝙ ꝙ. not. de neg. gest. vbi no. ꝙ si dicat, relinquo filiū meū matri suę qđ est plꝰ, per hoc nō censetur mater tutrix testamentaria. z per illū. ſ. quamꝙ, alibi in ꝓpōito decidit bal. in l. omnem. C. ad Tertyl. qr quis dicitur tutor testamentariꝰ, quando est relictus in testamēto per ꝙbā cōgrua. z clara: sec' si verba sint demōstrativa alterius solicitudinis ꝛvel custodie. Similiter secundū membrū dum dicitur, relinquo filium meū mortuum Titio, quōd per tale ꝙbū censeatur Titius pupillariter substitutus. Jn cōtrariū videtur facere, quia ratiōi que est ꝙ in d. c. si pater. verb. moriatur, imporet substitutionem directam: Hā ratio est, quā. ſ. dixi ꝓpter datiuum, qui importat ꝑ modū acquisitionis secundū Bar. in d. l. ipuberē. ſ. fi. de fals. ex quo ergo in illo testator dixit, si filius decesserit sine filijs, moriatur, filie. illud ꝙb. moriatur, cū illo ver. filie importat per modū acquisitionis, z sic importat, ꝙ filie acquiratur directo: illud ergo est ꝓp ver. moriatur iunctū datiuo: ꝛz Barto. videatur velle ꝙ sit ꝓp verbū moriatur. Sed quando relinquitur filius viuus, z mortuus Titio, illud, z mortuus, ponitur simpliciter: ergo nō videtur importari institutio, vel substitutio: nā dicas, ꝙ in casu isto est etiā datiuus. ſ. Titio: licet ꝙba videātur magis efficatia per ꝙbā, moriatur Titio, ꝙ ꝑ illud ſ. viuū z mortuū Titio, z nūc habes sensum enucleatū quare ꝙbū, moriat, importat directum. De multis alijs verbis vltra Bar. habes per Ang. z Jſmo. hic per Bal. in d. l. fi. C. de sacro.
74 eccle. z latius in d. c. si pater. z Ange. in d. l. precibus. † Et vltra ea que tāgūtur per scribentes quid sit de verbo hereditare, quid si testator dicat si filius decedat sine liberis volo ꝙ tit' hereditet bona mea: an sit obliquum vel directū: ponit Rap. Cu. in cōsi. lxxviij. inci. ꝙ ser. Blanchus. alias est secundū alios, libro cōsi. ij. inci. proponitur. in vltimo dubio, vbi ponit de verbo, hereditare. z ibi concludit, ꝙ sit verbum directus. z credo, ꝙ dicat veritatem duplici ratione: quia, verbum heredi tare, est idem qđ heredem esse. sed heres est verbum directū. glan. d. l. precibus. ¶ Probatur preterea vna ratide, quod sit directum: nam sonat quod directo, z propria authoritate, z non per manum alterius capiat; ergo apparet quod est verbum directum: ex doctrina Bar. communiter approbata per omnes.

LEX XVI.

1 ¶ †Legatum primum relictum quando debeatur.
2 Jn vltimis voluntatibus vltima derogant prioribus.
3 Quando duo testamenta vere sunt diuersorum, tamen habētur pro vno propter veritatem eiusdem disponentis.
4 Quando codicilli toliant legata facta in testamento.

Si quis cum quem.

Si seruꝰ [illegible] garus [illegible] stituatur pupillo eunesceit legatum factum de [illegible] so seruo. h. d. fm Bar. Aug. Jmo. z Alex. ille intelle[illegible] ctus nullatenus mihi placet ad istum ter. qr verba ter. nō pa[illegible] tiuntur istum intellectū: qr ter. nō loquitur, qñ ille seruus e[illegible] substitutus pupillo: sed bene loquitur. quādo alter fuit substi[illegible] tutꝰ pupillo: z ab illo altero fuit relicta libertas ipsi seruo: z ō
1 summa melius secūdū Sali. z Bret. † Si seruus in testamento patris alicui relinquat. z in tabulis pupillaribus a substitutus pupilli eidem libertas relinquatur, primū legatū videtur ademptum h. d. secundū verū sensum litere. Dubium faciebat in ista lege, quia nouissima volūtas fuit facta in testamento pupillāri sicut pupillus, si esset maior, nō posset adimere. itaq; deberet posse adimere testator. ratio, decidēdi cōtrariū hoc qr nouissima volūtas testatoris est attēdenda. z si dicas. est verū qñ in eadē dispositionē fuit vltima voluntas: alias secus in casu nostro. respondet iurisconsul. quod hic non censetur uersa voluntas: quia vna cēsetur accessoria ad aliam. sicut
2 dēmus in codicillis testamēto cōfirmatis. ¶ †Ro. ex isto tex. quod in vltimis volūtatibus vltima derogāt prioribus. facit l. si mihi z tibi. ſ. in legatis. infra de legatis primo. z ter. in capit. cum marthe. de celebratione missarum. gl. no. in c. j. de cōsti. in vj. z ponit duas limitatiōes. de quibus ibi in gl. Hinc ē ꝙ superflua est clausula notariōrū, quam apponunt semper testamento, cassans, z irritās dē testm aliūd: qr ipso iure testm scdo testō z ipso iure reuocat primū. l. sancim⁹. i ꝙbo ipso iure. C. de testā. ita ꝛt Bal. in l. fi. in v. g. C. de edic. diui. Adri. tol. superflua est clausula notariōrū. De ista materia plene dixi in
3 l. pacta nouissima. C. de pac. vbi seriatim posui. ¶ †Scdo pone rā illud ꝙ vult dicere iurisconsultus in fine. ꝙ qñ duo testamēta vere sunt diuersorū, tū habētur pro vno ꝓpter veritatem eiusdē disponētis: qr illud qñ statuitur de contentis in vno testō locū in his duob⁹ testamētis. qño tū z qualiter procedat de re stamētū ꝓtis⁹ z filij cēseant vnū z diuersa, dicet l. patris z filij.
4 j. e. ¶ †Lapio gl. in verbo cōfirmatis. z diuiditur in tres. Jn gl. ibi magne subaudi. istū intellectū gl. sequuntur Bar. z doc. istud mihi nō placet. iō dic melius, ꝙ qñ codicilli sunt confirmati in testō. vt dicit ter. tunc ipso iure tollunt legata facta in testō. sed quādo non sunt confirmati non tollunt ipso iure. sed ope exceptiones. ita concludunt scribentes presertim Mod. l. heredes palam. in prin. ſ. de testa. z ratio est vt dicit gl. qr codicilli sunt cōfirmati in testamento censentur pars testamenti merito tollunt ipso iure: cum ergo iurisconsultus intendat decidere ꝙ legatū serui remouetur ipso iure. substitutione pupilli confirmauit ex codicillis confirmatis in testamento: qua
1 tales tollunt ipso iure: tamen tu cogita circa istud vltimum. ¶ †Rupto testamento patris. rūpitur pupillare: econtra manente pāterno, remanet pupillare.
2 ¶ Pupillaris substitutio potest fieri ex interuallo z alia hora separata post testamentum patris.
3 ¶ Testamentum pupillare factum postea non rumpit testamentum patris precedens.
4 Sublato principali tollitur accessorium.
5 Filius videtur esse preteritus ꝙis ei fiat substitutio, z ꝙis alius instituatur sub cōditione si filius viuo testatore moriat.
6 Testamentum in quo filius est preteritus est omni iure nullum iam iure ciuili qu am pretorio.
7 Testamentum in quo testator extraneum instituit sub hac cōditione si viuo se filius moriatur est nullum.
8 Posthumus preteritus, quando viuo testatore moritur, fit cō ualidatur testamentum solum de iure pretorio.
9 Ad hoc vt fm testamentum tollat primum quid requiratur.
1 **§. Si suo testamento** †Rupto testō pa[illegible] no, rumpit z pu[illegible] pillare. ecōtra remanēte pmo, remanet pu. h. d. fz Bar. z Sal. vel sic complectēdo totum ter. Tabule pupillares valēt. licet fiant ex interuallo post testamentum patris: nō tamen tollunt testamentum patris quod est principale. sed si pater postea fa ciat secundum testamentum. tollitur primum. z tollūtur tabule pupillares nisi illud secundum testamentum sit nullū ex p̄teritiōe filij iam nati. h. d. nihil omittendo. Diuidit in tres par tes. put tria hꝫ dicta. Secūda ibi, nam si z sibi. Tertia ibi, ſ fm legitur tribus modis. sed tene secūdā lecturam. Dubitatio nem faciebat quia testm patris z filij cēsetur loco vnius: ergo
2 debet eōdē cōrectu fieri. l. heredes palam. ſ. de testa. ¶ Not. ꝙ pupillaris substitutio pōt fieri ex interuallo z alia hora separata post testm patris. Adde ꝙ etiā pōt fieri alia forma: nam si testm patris sit factum in scrip. pōt pupillare fieri nuncupative. tex. est ad literam. in l. si ita scriptum. ſ. fin. ff. de bon. poss. c. tab. Vnde fi

tab.vnde ex istis duabus.ll.simul iunctis pōdera tu qō vbi eadit diuersitas temporis ibi etiā cadit diuersitas formerū mō alias necessarie intereueniat:ideo dicebā istis diebus,q tēpus dicitur de forma:prout no.Bal.& Sal.in auf.que supplicatio. per illum tex.C.de preci.imp.offe. ¶ Secundo no.ex tex.ibi. Alia rursus hora, q ex diuersitate hore arguit diuersitas actus & forme.iō tex.requirit in pupil.facta diuersa hora adhibet legitimos testes.Sed si fieret simul cū testamēto prīs vna & eadē solēnitas sufficeret.adde q ratiōi vnī hore vnū istrumētum & factū prī alio,& illi prefertur. glo.est reputata sin. inl.si ex pluribus.§.si.in gl.in ver.die obligauit.ff.de sol.quā gl. ad hoc no.Bal.in variis locis.s.in l.fi.C.de edic.diui.Adr.& in l.cū proponas.in fi.C.de interd.mat.& in c.pastoralis,in prin. & c.capitulū.de reser.& c.cōsulunt.de offi deleg.& c.ego R.de in reiu.& c.ls.& c.qm̄ ꝫ de proba.c.ij.& cōsei.§.sed ego tibi do glo. expressiorem.c.si eo tempore.in gl.in ver.iam.de elec.in vj. quā nūc alleg.Bal.cōfirmo per aliam gl. in spē:q ratiōe vnī hore.rescriptū & anteri altero,& illi prefertur:licet vtrunq; rescriptū haberet datā vnius diei.gl.ord.in c.duobus.in ver.ii nō appareat.de reser.in vj.Cayo.& oēs vbi Abb.in c.pastoralis, in princip.eo.ti.in antiq. Tertio no.ex textu.ibi.& tamen patris testamentum ratum manebit:quod testamentum pupillare factū postea non rumpit testamentum patris precedēs, licet regula sit q testū secundum tolut ipso iure primum. §. posteriore.instī.quibus mo.test.infirmetur.& l.ancimus.C.de testa. Ratio istius tex.est triplex. Prima quam proprie vult tex.quia testamentum pup.est accessorium & sequela paterni. l.ij.§. prius.in fi.ff.de.& ex pupillari. ꝫ.e.sed accessorius non potest tollere principale.l.quod per manus.ff.de iure codi. sicut dicimus quod a principali non vestitur accessorium. l. nuda. C.de contrab.& commit.stip.gloss.& doc.in l.petens. C.de pac. Secunda ratio est secundum Bal.Ang.& Mod.hic.quia pupillare iuris interpretatiōe censetur alterius testatoris:secundum tamen quod dicetur in l.patris & filij.ꝫ.eo.ideo non tollit testamentum paternum precedens. Tertia est ratio, quia per pupillare testamentum succeditur alteri persone:& in diuersis bonis quam per testamentum patris.vnde ex separatis non infertur vt vnum deroget alteri.l.inter stipulantem.§.sacram. in verbo sed hec dissimilia sunt.ff.de ver.obli.& l. Papinianus eruli.ff.de min.o.& si ūgas simul istas tres rationes adhuc melius concludunt. ¶ Quarto no.ex tex.ibi & filio,quod sublato principali, a tollitur accessorium. nam sublato testamento patris, tolluntur tabule pupillares que sunt accessorie.facit. l.u.§.i.& l.sed si plures.§.ulto.& §.si ex asse.ff.eo. Aliquando tamen ex post facto licet tollatur principale,remanet tamen accessorium.l.fideiussor obligari.in fi.vbi glo.& doct. ff.de fideius. not.in l.vsucapio.C.de pig. ¶ Quinto no.in ver.sed si secundum.hic probari fortiter prima fronte, quod si filius dicitur preteritus quamuis ei fiat substitutio.& quamuis alius instituatur sub conditione si filius viuo testatore moriatur,intelligendo, quod hic sunt verba testatoris. nam per ista duo non est qui dicatur preteritus.Bar.tamen inferius concludit contrarium per multa iura,quod filius sic conditionaliter nominatus intelligatur institutus prout latius firmat in l. gallus. in prin.nihil subaudiendo ad tex.ff.de lib.& posth. ¶ Sexto no.ex.n.litere ibi quia secundum non valet.hic videri tex. quod testamentum in quo filius in potestate est preteritus sit omni iure nullum tam iure ciuili,quā iure pretorio,& potest ad hoc iste ter.dupliciter induci:primo,dum dicit quia secundum non valet,in quo minus est preteritus:ergo non valet nec iure pretorio nec ciuili. Potest & secundo induci, quia text. vult quod istud secundum non tollat primum:ergo obtenat quod est omni iure nullum,& presertim iure ciuili,q si esset aliquod, tolleret saltem primum,de quo articulo non tangam hic ordinarie:quia est articulus,qui disputatur ordinarie in l.posthumo. C.de contra tab.per Bar.& alios in littio preteritorum.ff.de inius. ru. ¶ Blo.in verbo si viuo se, diuiditur in duas quamuis videatur ponere tres intellectus,sed non sunt nisi duo.in q. resp. per viā notabilū. ¶ In ea.gl.ibi sub hac conditione si viuo se,habes ex gl.primū intellectū ad text.q ista verba si viuo.&c. fuerunt verba testatoris,& sic testator in secundo testō istituit extraneum sub conditione si viuo se filius moriatur,tale testamentum est nullum. Istum intellectum reprehendit Bar.hic vt hic per eum. Istam opi.quam hic plenius prosequitur .dez Bar.in d.l.gallus.in prin.sed ista opi.Bar.communiter damnatur in d.l.gallus,quia quando hic sunt posita in conditione non est verus,q dicantur instituti,& multa ibi allegantur per Bar.que ibi reseruo.Sz aduerte.q iste quinq; leges allegate per Bar.videntur obstare.Et primo tex.in l.si quis in a heres instituatur si legitimus,§.ult.q.qz dupliciter respōdetur ad istū text. Primo quod ille legitimus positus in conditione succedit ab intestato,& causa intestati excludit cām testati pp expressam dispositionem testatoris.ita firmāt ex presse gl.& Bart. in d.l.si quis. Secundo dicitur q ille text.non pōt vrgere:q; licet loquatur de legitimo,non sequit ergo de herede legitimo,vel de filio.ad l.coheredū.§.fi.rū.q tex.ibi nō dubitat de institutione,sed de substōne.& est veritas, virū videatur facta cōditio, deciditur ibi,q sic. Ad l.gallus.in prin.& ad l.in testō,que idez dicunt,respondetur q iste tex.meritabiliter vrget cōtra bar. iungēdo.§.i oibus.in ea.l.prout dixi hoc anno. Et dicere put dicit Bar.q ibi tacita cōditio &c.nō pōt pcedere,vt dixi hoc anno.ad l.si ita stipulat⁹.ff.de ope.lib.q; dixit Bart. q illa lex pstat optimū argumētū.mihi videt q ex tex.nō possit sum argumētū ad propositum:quia si ex illo tex.posset argui vt facit Bar.certe etiā extraneus positus in cōditione,censeretur tacite instituī⁹. Hā si vis arguere vt facit Bar.q cōditio disponat, certe non solum filius positus,imo etiā quilibet extraneus per illum tex.cū est notorie falsum.l.si quis sub conditione dōdozū.ff.si quis omis,causa testamēti.& gl.i l.Lucius.ff.de heredi.instī.cōmuniter approbata,nisi diceris defendendo Bar. q ibi tex.se fundaret in fauore patrom. Si ergo fauore patrom cōditio disponit de pīenti, certe fauore prīs & nūq; fortiꝰ disponet.& istud est quod fortius considerauit Bart.in illo text. dum dicit q presset bonū argumētū, cū ex alio non videtur ille tex.probare fm quod dixi etiā in l. cēturio.s.eo. in illa.q.an valeat fideicōmissus iniunctū neporibus:nam in illa.l.si ita stipulat⁹.ibi nō ē illō solū fauore patroni, ꝫ ibi illud speciale cōcurrebat. Hā ibi stipulatio de dando. rr.non tolleret ibi,eo qz videtur inducta causa libertatis onerāde, hoc respectu & etiā respectu patroni cōditio operat etiā de presenti contra regulam.l.ex facto etiam.s.de her.instī.ille ergo tex. ponens casum specialem nō est trahendus in argumentum vt facit Bar.per l. qō vero contra.ff.de legib.cū ista opin.dicetur plenius in d.l.Ball⁹.Bart.cū ꝫ fm intellectū,z qō exponat si.i.q;uis. Iste secūdus intellect⁹ nō est tenēdus,eo qz facit vio lētiā litere expōendo si.i.q;uis,preterea esset de indubitabili: quia tex.est in l.si filius,qui in potestate.s.de libe.& posth. ¶ Primum intellectum gl.teneas qui est amicus litere, & cōiter approbatur,& tenet. ¶ Contra istū tex.& istū primū intellectū opp.subtiliter Bald.q imo istud fm testū valeat:nam hic precesserat aliud testū,in quo filius erat institutus,deinde in scda dispositione fuit dictū,si filius,me viuo,moriat:ista dispositio est vulgaris subst.l.cum proponas.C.de he.instī.sed qn filius est institutus in primo testō,& sic in primo gradu quāuis pretereatur a scdo & sic a substituto,illa preteritio,& substitutio nihil nocet.l.si post humus.§.q vulgo.s.de libe.& post.& per istud fundamentum Bal.reprehendit istū intellectū primū,& ꝫ fm.ꝫ imo in isto text. ꝫ q testator nō agebat solum facere subiti.vulg.imo.etiam testamētū. nō mirū in illis fm nō vꝫ dato,q filiꝰ fuerit preteritus i primo institutus. Vel aliter & scdo rū.& inig.fm Paulū hic qū vulgaris substō sit in eodē testō, q precedit in §. q vulgo.sed si substitutio vulgaris fiat diuerso tpe.& istud est potius fm testamentū.q simplex substō vulgaris merito vitiatur ex preteritiōe filij,nā qn testator aliqd addit post testū,vel detrahit ei,ut tex.ois ex integro facienda sunt.tex.est i l.cohēdes pala.§.si qd post.s.de testa.facit.l.tribunus.§.n.ff.de te.mil. q addit Aret. hic,& ista est melior rūsio.Et ita limita regulā,q hꝫ,q sub expressa pupillari cōtinet tacita vulgaris.l.quamuis.C.de imp. & alijs sub.l.iā hoc iuris.s.eo.vt pcedat quādo substitutio pupillaris fieret simul,vel cōtinuatiue cū testō prīs:lec⁹,si ex interuallo,posit:qō bene no. Alex.tertio loco rndet,ꝫ est cū violētia. ¶ In vltima parte cōiter reprobat quatenus loquitur de posthumo preterito i scdo testō q tale testū nō rūpit primū, istud est ꝫ tex.formalē.in l.iij.§.ſ.ꝫ si.ff.de inju.rup.facit ratio qz possibile est ex tali testō adiri hereditatē de iure ciuili, puta, si posthumus nō nasceret vel abortiuus.l.ij.C.de posth.here. instit.sed qñ possibile est aliquo casu adiri hereditatem, rumpit primū.§.posteriore.Insti.quib.mo.te.infir. ¶ Not.qñ ex gl.ꝫ Bar.duas cōclusiones. Prima est q qñ posthum⁹ preteritꝰ,viuo testatore,moriꝰ,recōualidat testm̄ solū de iure pretorio:imo posset inducere cōtra, q quod istud sit verū, probatur dupliciter in illa.l.posthum⁹. Pōdera ergo subtiliter,q text. ibi dicit hereditatem obtinebit:ergo erit heres ēt de iure ciuili.alias tex.esset supernuus,ita vult tex.in verbo hereditatem. qz alias esset superfluus. ¶ Probat etiā tex.du dicit z ita imperator Marius⁹ z imperator noster rescripserūt, ponera er

a ¶ Sublato principali. Adde regulā accessoriū. & ibi Dy.de reg. iur.lib.vj.

gō qō illud nō est dispō ptoris, sz est impatoris. ergo est merus iuris ciuilē, nō ergo erit heres solū de iure pretorio: imo etiā de iurē ciuili: z ita reperio q̄ tenet Ly. z Ang. in l. fi. C. vide legi. nō recedas a communi sententia q̄ in casu. d. l. posthumus. testamentū nō reconualescit nisi de iure pretorio, prout tenēt gl. z do. in d. l. fi. C. vnde leg. Et pondera q̄ ille ter. pōt dupliciter induci pro communi. ¶Primo ponderatur dum dicit cōditionaliter, si testamentum signatum fuerit. pondera illud si signatum est. istud etiā cōsideratur mere in successionibus pretoris: q̄ preterō est qui adinuenit illam formā: vt Insti. de testa. post prin. si ergo posset heres succedere de iure ciuili, non attende rē q̄ testamentum esset signatum, vt dicit ibi ter. nā ad istaz inductionē posses respondere. nam ter. ibi. duo dicit q̄ scripti heres poterit bo. pos. petere. z hoc respectu loquit signatū est, deinde dicit hereditatem, obtinebit, z tunc non requiritur scriptura. Secūdo pōt ille ter. induci in ver. idem z circa, vbi ter. ponēs eam decisionē dicit si bo. pos. data: ergo ter. videtur in vtraq; ponere pro constanti quod bonoruz pos. necessaria sit. Et si dicatur quid respondetur ad ter. qui dicit hereditatēq; obtinebit. ergo de iure ciuili respondetur. q̄ verbum obtinebit respicit effectū: q̄ veniens per bon. poss. effectualiter efficitur heres de iure ciuili. loquor prout regulariter loquitur Bar. in l. ij. ff. de bo. pos. qui omnino videatur ad hoc per illū ter. cū gl. idem Bart. in l. ex asse. ff. ad treb. credō, q̄ istud voluerit text.

9 ¶†Secundo ex ista gl. no. Bar. qō ad hoc vt secundum testū tollat primū, est necesse, qō ex eo possit adiri de iure ciuili hereditas, z nō sufficeret adiri de iure pretorio. de quo est gl. i. v. potuerit cū in scō testamēto. vbi Bar. z alij ponunt. ff. de inuisto rup. ad quē omnes se remittunt: z ideo me remitto etiam.

LEX XVII.

1 ¶Posthumꝰ et nascituꝰ pōt post mortē instituti substitui.
2 Persona incerta potest substitui dummodo veniat certificāda ex futuro euentu.

1 **Substitui.** †Etiā posthumꝰ nasciturus post
2 mortem instituti substitui pōt. † z sic nota ex hoc ter. quōd persona incerta potest substitui. dummodo veniat certificanda ex futuro euentu, alias secus. casus est hic. ita loquuntur leges allegate in gl. in oppositione. z nota. soluit gl.

LEX XVIII.

1 ¶Seruus cōmunis cū libertate substituꝰ impuberi efficit ei necessarius si fuerit redēptus a testatore: secus, si a pupillo.
2 Si autem a neutro fuerit redemptus poterit ipse seruus partem pretiū offerre. z nu. 2.
3 Qui potest fieri necessarius testatori pōt etiā filiō testatoris.
4 Ex quē disponit q̄ seruus institutus sit necessarius heres testatoris non extenditur ad eum, a quo fingitur institutus.
5 Fauore libertatis z pupillaris substitutionis cogitur dns in iuris vēdere partē suā: hodie sufficit solus fauor libertatis.
6 Per substitutionem serui prius alteri legati reuocatur illud legatū, euenīente casu, vel conditione pupillaris substitutionis.
7 Licet debet expectari conditio pupillaris substitutionis: nō deb et tamen expectari.

Si seruus. Iste ter. fz Bar. ponit tres casus, ideo nō summatur: tu aūt summa sic. †seruus cōis cuz libertate substitutus impuberi efficitur ei necessariꝰ si fuerit redēptus a testatore: secus si a pu
2 pillo. †si autem a neutro fuerit redemptus, poterit ipse seruꝰ partē ptiū offerre. z sic libertatē z hereditatē cōsequi, z si seruꝰ alteri legatus substituatur pupillo cū libertate euanescit legato euenīēte cōditione, et si post mortē patris, z tic legatarij. h.
3 d. tōta. l. vsqz. ad l. pris z fili. ¶†Nota ex prima parte, q̄ qui pōt fieri necessarius testatori pōt et fieri necessarius filio testatoris. cōcordat. l. fz si plures. §. quos possum. s. eo. ¶Secōdo
4 no. diligenter ex secunda pte. ibi, si vero ab impubere. † q̄ lex q̄ disponit q̄ seruus institutꝰ est necessarius heres testatoris, non extenditur ad eū a quo fingit institutꝰ. ita est casus egregius hicinā tabule pupillares fingūtur testū pupilli, vbi tractatur de fauore filij. l. Papinianus. §. sed nec impuberis. ff. de inof. test. z tamen seruus substitutus in tab. pu. si a pupillo redimatur, nō efficitur heres necessarius, hoc non est ex alio, nisi q̄ ler non extēdit ad casum fictū. allegat ad hoc vulg. l. ij. §. hec verba. ff. de neg. gest. traditur late p Bal. Imol. z Mod. l. gallus. vbi dicit. ff. de lib. z posth. in §. z qd si tm. est dictū Bar.
5 in l. ij. ff. de fonte. ¶Tertio no. †q̄ fauore libertatis, z pupillaris substōnis cogit dominus inuitus vendere partē suā: hodie sufficit solus fauor libertatis per ter. in l. j. C. de cōi ser. ma allegata in gl. hic in ver. offerēs. olim erat secus. §. j. insti. de dona. per ter. in l. j. C. de commun seruo. no. ibi Bal. q̄ si testator mandat construi ecclesiam cum alio, in loco communi cogitur socius inuitus vēndere partem suam fatiore religionis. ¶Ad de fortius quod pro constructione ecclesie, vel necessaria ampliatione ecclesie vel monasterij coguntur vicini vendere per ter. in l. si quis sepulchrum. in prin. ff. de reli. z sum. fu. de quo vi timo dixi. s. in l. j. ff. sol. ma. in quo notabili, z ibi multa alia ad
6 presens propositum dixi. ¶†Ultimo no. q̄ per substitutionē serui prius alteri legati reuocatur illud legatum euenīente casu, vel conditione pup. subst. z in hoc differt iste text. l. si quis eum. in prin. §. eo. quia ibi seruus legatus non erat substitutus prout hic, quicquid dixerit Bar. ibi. Item hic est ter. contra gl. d. l. si quis eum. in prin. in verbo adempto. que dicit q̄ legatum cēsetur pure ademptum. hic est ter. in contrarium demus existente conditione. Sl. in verbo offerens. diuiditur in tres. in prima timore contrarij ponit duas solutiones. ad ter. in secunda per viam no. opp. in tertia allegat concordan. secunda. z no. tertia ibi, cōcordat huic. ¶In ea. gl. ibi, vt C. de cōmuni seruo manu. tene secundam opinionem glo. quōd non sufficiat sola obligatio, sed requiritur depositio, z cōsignatio, prout dicit ter. in. d. l. j. §. j. z dicit Bart. qui tenet istam opinionē. quod illud q̄ deficit in ista lege suppletur per illam: tamen leges veteres declarātur per leges nouas, istud nō est nouū. l. nō est nouum. z. l. fz z posteriores. ff. de legib. tū qō ista debeat suppleri per. l. nouam esset quodāmodo redarguere iurisconsultū: ideo absqz suppletione illius ter. probat istam opinionem bona ratione. Hā regula est, quod quando oblatio tendit ad acquirendum ius offerenti, z obligat aliquem ad aliquid, tūc non sufficit sola oblatio. sed requiritur consignatio z depositio. istā regulā tradit Bart. quem omnino videas in l. si ita heres. ff. de condi. insti. vbi ad istam regulā allegat. d. l. j. §. j. C. de communi seruo manu. allegat etiam gl. z doct. sed quando ista cessarent. secus ita procedunt iurā quē allegat Bar. hic ad oppō. pōnit etiā Bar. in l. cui fundus. ff. de cōdi. z demo. ¶Sl. j. in l. sequi
7 ti que incipi. verbo idē est, diuiditur in tres. in prima declarat ter. in secūda ponit questionē. in tertia allegat cōcordā. secūda ibi, sed hoc casu statim euanescit. tertia ibi, z facit. j. In ea. glo. ibi vt sic liber z heres. †habes ex gl. q̄ licet in terminis huius legis debeat expectari conditio pupilla. substitutionis vt expresse dicit ter. tamen nō debet expectari mors legatarij vt et ter. in illa. l. si post mortē. §. fi. j. de le. j. contra istā conclusionem gl. approbatam cōmuniter omnes z econtra rationem reddi tam per iurisconsultum in. d. l. si post mortem. ter. ibi dicit z gl. hic, nō expectat mors legatarij, q̄uis testator dixerit, eo quia certū est legatarium moriturū. istud videtur male dictum, quia q̄uis sit certū eū moriturum, tū seruus posset mori ante ipsū legatarium. cuius ergo istud sit incertū, an debeat mori ante, vel post, facit conditionē cuius implementū dz expectari. ter. est i. l. heres meus. in princip. z in l. quibus. §. quidam titio. ff. de cond. z dem. ad ista iura rñ. Aret. z dicit q̄ est noua limitatio sua ad illos tex. q̄ d. l. heres meus. z d. §. quidā Titio, pcedunt qñ legatarius posset expectare aliqd emolumētū p extinctionem legati q̄ fieret per mortē, sed qñ legatarꝰ per mortē serui nullū cōmodū expectaret. z sic emolumētū vt est in terminis nostris, isto casu nō attēdit, si prius moritur, vel nō. z fz Bar. dicat q̄ sit sua limitatio, est ppria rñsio Pau. in d. l. si post mortem. §. fi. Raph. cum. ibi etiam mouet istam difficultatem. z respondet alio modo. sed quia non satisfacit ideo non refero.

LEX XX.

1 ¶Testamentum patris z filij habetur pro vno per fictionem, z vna solennitas iuris pretorij vtriqz sufficit. z.
3 Ubicūqz aliqd est tale, sed nō simplr sed fm quid, z quo ad aliquem respectum semper illud est impropprie fictre, z non verū.
4 Solennitas adhibita in testamento patris z sic in principali sufficit in accessorio, z sic in testamento filij.
5 Testamentum patris licet fiat in scriptis potest tamen testamentum filij fieri nuncupatiue, z viua voce.
6 Quando aduersatiua, sed, ponitur cum cōpulatiua, z tunc licet denotetur diuersum factum, tamen est idem ius.
7 Plura testamenta plurium personarum validantur propter testes in primo adhibitos.

Patris, z filij. Summa vt hic p Bar.
1 totū ter. †testū pris, z filij impuberis habet p vno, vt vna solēnitas et iuris pretorij vtriqz sufficiat: tū vnum pōt fieri in scriptis, aliud nuncupatiue. h. d. totus text. Habes pmittere id qō dicit gl. q̄ pretor inuenit sigilla, z ius
2 ciuile subscriptionē. ¶†No. j. z pōdera ibi ter. ī illo verbo, habēt, qō testū patris, z filij nō sunt ppria vnū sed p fictionē habētur p vno: q̄ aliud est quē esse tale, z aliud est haberi p tali. ter. est in l. mercis. ff. de ver. sig. Bar. no. in l. si maritꝰ. §. ler Julia. ff. de adul. †ita ad hoc no. istū ter. Bal. Ang. Imol. z Mo-
3 mo

Imo subtilius no. ex isto tex. Bre. hic, ꝙ vbicūqz aliqd est tale sed nō simplr̄ ſz fm qd. ꝛ quo ad aliquē respectū semp illud est impropꝛie, ꝛ ficte. nō autē veruz allegat ad hoc l. cū ex rōne ꝛ ibi Bar. ff. de execu. tu. bene faceret illud, ꝙ no. Bar. ſz ipse nō alleget l. Lucī⁹. §. quesitū. j. de leg. iij. vbi dat regulā ꝙ qñ aliqd nō appellat simpliciter, sed cū adiuncto. videt. ꝙ nō sit tale. Stat ergo fm oēs, ꝙ testm̄ pr̄is, ꝛ filij nō sunt vere vnū, sed impropꝛie, ꝛ ficte: ꝛ quo tex. ōt p vno habet. Ego in ꝓmo alleго tex. in l. ij. §. j. ſ. e. vbi tex. dicit ꝙ est vnū cōsequēter p veritatem, nā dicit: cōstat em̄ vnū esse testm̄, ſz qñ lex vtr̄ illo ꝛbo esse, tūc importat veritatē. q. (vt declarat Bar.) aliud est esse tale, aliud est haberi p tali. ista est doctr. Bar. approbata in d. l. si maritus. §. lex Julia. ff. de adul. ſz tex. in d. l. ij. §. primus. dicit cōstat em̄ verū esse testm̄ loquit̄ p verbū esse. ergo per veritatem. Imo fortⁱ⁹, si lex vel statutū diceret haberi ꝛ esse, puta statuū dicit scolares habeanť ꝛ sint p ciuilib⁹. primū verbū habeꝛi ꝓpter sequēs verbū esse importat veritatē qđ alias importaret fictionē. q. inngim⁹ iuris intellectū p veritatē. ita dicit singulariter Bal. in ꝓoemio ff. circa finē ꝓincipij. vbi ad hoc pōdera tex. in l. j. §. fi. ff. qđ quisqz iuris. Imo fortius tex. in illa. l. ij. §. primus. fm verū intellectū loquit̄ qñ substō pup. facta est diuersō tēpoꝛe a testamento pr̄is fm cōioꝛem ꝛ meliоꝛem intellectū, quē ibi tenui, ꝛ tūc illo casu dicit vnū esse testm̄, ꝛ ibi loquit̄ p verbū esse, ꝛ sic p veritatē. Erit ergo ibi tex. peregrin⁹ qđ substō pup. fiat diuerso tēpoꝛe a testō patris, tamē vere est vnū testm̄, potes. p so. dicere nec aliud meli⁹ occurrit. ꝙ tex. in d. l. ij. §. primus. loquat̄ respectu disponētis eius respectu sit vnū ꝛ sic respectu testatoris: q. vere est, ꝛ idem testator: quo vero ad alios effectus nō fit idē p veritatē, ſz p fictionē. text. est hic ꝙ probatur q. cum ille tex. loquatur q. fm veriorē intellectū qñ substō pupillaris fieret ex interuallo ꝛ separatim certe ibi requirīt noua solēnitas: vt dicit tex. in l. si qs eū. §. j. ſ. e. ergo respectu solēnitatis vere nō est vnū ſz vnū respectu disponētis, ꝛ non alio respectu. ¶ †Sedo no. ex tex. ibi septem signa patris sufficiūt, qđ solēnitas adhibita i testō patris, ꝛ sic in ꝓincipali sufficit etiā p testō filij. Adde, ꝙ per istū tex. alibi Bar. decidit questionē quā dicit vidisse de facto Bar. in l. inficiando. §. infans. in fi. ff. de fur. statutū, ꝓhibet inuitari ad conuiuiū ꝛ ad nuptias vltra. xij. dīas. pone, ꝙ pater ꝛ filius simul eadē die vterqz ducat vxoꝛē nūqd poterūt inuitari. xxiij. dominas. dicit Bar. ꝙ ſz sint duo matrimonia, ꝛ hoc respectu possint dici due nuptie, tū q. festiuitas sit vna simul i vna domo quo ad solēnitatē, vnice nuptie dicunť ꝛ sic nō poterunt inuitari vltra xij. dominas, ꝛ dicit ꝙ est tex. hic ꝛ nō allegat aliud quia hic fuit sufficiūt septē testes in testamēto patris ꝛ filij. ita in ꝓposito ꝛc. ¶ †Tertio nota in ver. ſz ꝛ si pr̄. ꝙ q̄us testm̄ pr̄is fiat i scriptis, tū testm̄ pupilli pt fieri nūcupatiue, ꝛ sic vna voce, ꝛ ecōtra 2corda. t. si ita scriptū. §. fin. de fm tab. allegata in gl. Et ex hoc ter. infert Ang. Imo. ꝛ Mod. ꝙ licet sua diffuiuia sit lata in scriptis ꝛ a iudice, put requirīt, tū iudex eodem die poterit interlocutoriā, pferre sine scriptis. de quo etiam p Ang. ꝛ Imo. in l. Paulus. ff. de re iud. per Ang. in l. quod iuſit. e. ti. ꝛ instītūt plen⁹ Alex. ꝛ Bre. hic. ¶ Blo. in verbo refiꝛgnate dupl̄r exponit tex. ¶ In ea gl. in fi. habes ex gl. duos intellect⁹, vel duas expositiones ad ter. Bar. intelligit primam expositionem verā, qñ tabule pupillares sunt signate: quia signa impressa in paterno videtur impressa in pupillari, vt hic p Bar. fm expositionē gl. intelligit Bar. qñ ab initio tab. pu. fuerūt signate: q. licet signa remoueanť a tabulis pupillaribus, remanent tū valide, ꝛ est ratio, q. sunt suprīna illa signa. vnde quemadmodum solēnitas adhibita vitiose, q̄ alias nō erat necessaria no viciat. l. j. C. de rei vxo. act. in pr̄in. gl. in l. vnum. §. si cer. pe. ita etiā solēnitas adhibita ꝛ postea remota non viciat, quando alias erat superflua. ¶ Bl. in verbo per scripturā. dividit in duas partes principales. In prima timoꝛe contrarij rñ, ꝛ declarat tex. in secunda dat doctrinam. secunda ibi, est ergo vnum. ¶ In ea. gl. ibi per copulam, †no. istam gl. que quotidie allegatur ꝙ qn aduersatiua sed, a pomť cum copula, ꝛ ibi est bene diuersum factū, tū est idē ius p copulā: ꝛ simile gl. habes in l. ij. ff. ne quis eū, qui. qñ vero pomť aduersatiua sine aliqua copula tūc denotat diuersum factū ꝛ diuersum ius. l. hoc amplius. §. de his autē. ff. de dam. infec. ꝛ gl. l. qui vsumfruc. de ver. obl. ita tenet Bar. ꝛ indifferenter omnes. tu autem aduerte, ꝙ licet ista gl. quotidie allegetur. mihi videť, ꝙ ista gl. non sic dicat ꝓout allegatur: q. nō vult ꝙ aduersatiua. sed ꝓpter copulā denotet idem ius simpliciter: imo dicit, ꝙ denotat idez ius quo ad quid ꝛ quo ad quid diuersum pondera fortius ꝙ ista aduersatiua cum copula, denotet ꝛ diuersum factum ꝛ diuersum ius in eo ꝙ principaliter decidit̄. ita ꝓbat iste ter. primo decidit̄ ꝙ est vnum testamētū. Pōdera scdo, ꝙ licet ista regula teneatur cōmuniter a maioꝛibus in contrarium allego tibi ter. in l. iij. §. sed si sic accepit. ff. de in rem verso. quem ter. nemo vnq̄ pōderauit ad hoc vbi est ter. ꝛ ibi est aduersatiua cū copula, ꝛ tamē denotat diuersum factū, ꝛ diuersum ius. secundo contra istā regulā do tibi alium ter. in l. si quis ex argētarijs. §. rōnem. in ver. sed ꝛ qđ solui. ff. de eden. vbi est etiam aduersatiua cū copula, ꝛ tū denotat diuersuz ius. ꝛ Raphael Fulg. solus no. illū ter. cōtra istā regulā. Illi nihil tangunt, tū ad istū ter, fm ꝙ ille ter. est referēdus ad principiū. §. ꝛ non ad ꝓxima, vt expꝛesse dicūt Ray. ꝛ Alb. ibi, ꝙ isto modo importabit idem ius. ꝛ isto mō potes rūdere. Mō recedo tū a cōi regula, cū verecundia esset declinare, disputādo teneas regulā cōmuniter approbatā, quā etiā tz gl. in d. l. ij. ff. ne quis eū ꝙ gl. ꝛ Bar. in l. sed ꝛ si lege. in pr̄in. ff. de pet. here. ꝛ gl. in l. j. §. is videť in gl. magna circa medīū. ff. si quis ius di. nō ob. ꝛ ibi Bal. ꝛ Fulg. ad hoc notāt illā gl. tenēdo illam coem regulam ꝙ ad uersatiua cum copula denoter idē ius. limita ꝛ intellige quod denotet idez ius nō omnino ꝛ simpliciter sed quo ad quid. de hoc soleo pōderare ter. ꝛ ibi legēdo no. ad hoc. in l. nā postea ꝛ §. sed ꝛ si quis. iūcto. §. precedēti. ff. de iureiuran. ibi dicitur sed ꝛ si quis, ꝛ sic est aduersatiua cū copula. ibi bene est idem ius in hoc vt detur replicatio aduersus exceptionē iuramēti, ꝓut in casu iuramēti, sed nō est idē ius simpliciter. patet, q. ibi nō requirīt restitutio in integrū, ꝓout requiritur in §. ꝓcedenti: ergo ibi est ter. ꝙ aduersatiua cū copula denotat idē ius quo ad quid, ꝛ istud est ꝙ etiā precise vult ista gl. quod fortⁱ⁹ ꝛ vult ꝙ denotat idem ius quo ad aliquid. non autem ad illud quod principaliter decidit̄. ita glo. hic. Reliqua de ista aduersatiua. ponit Bar. in l. hoc amplius. §. de his aūt. ff. de dā. infe. Circa doctrinā Bar. nō bene loquit̄. ¶ Circa primā questionē extra gl. cōcludit Bar. ꝙ plura testamenta plurium personaruz validantur ꝓpter testes in primo adhibitos, eo q. vno contextu potuerūt testes rogari p oibus testamētis in vna charta descriptis. cū Bar. trāseunt oēs. Alb. Bal. ꝛ Ang. ꝛ ceteri, ꝛ dicit Bau. se habuisse de facto istū casum, ꝛ dicit, ꝙ istud fieri potuerit per istam doctrinā, ꝙ maritus ꝛ vxoꝛ fecerūt testamentū in eadē charta. ꝓo ista decisiōe facit rō Jurisc̄onsulti in d. §. si inutium. nam dies ꝛ cōsul qui precedit censetur esse cōis ad oēs rōnes inferⁱ⁹ descriptas que nō habent diem. ꝛ cōsule fortⁱ⁹ tenuit Bal. hic, ꝙ ista decisio habeat locū in testō in scriptis vt subscriptiones ꝛ sigilla apposita in vno testamēto habeāt locū ēt ad sequētia testamēta, que sunt in eadē charta descripta, ꝛ sic cōtingua p. d. §. si inutiū. secus si sit in diuersis quaternis⁹. ꝙ reputat no. dignū ꝓ extēsione. d. §. si inutiū. Sed istud reprehendit̄ per Raph. cu. ꝛ Ang. ꝛ bene per tex. in l. pen. C. de testa. vbi dz ꝙ i testō scriptis i subscriptiōe dz subscribere nomē suū, ꝛ nomē testōris: ꝛ ꝙ faciat mētionē de quolibet testatoꝛe. Preterea fm Rap. cu. dareť materia adfalsificādū, q. ſz testes scriberent se in ꝓmo testō, posset postea notarⁱ⁹ scribere plura testamēta de qb⁹, testes nō habuissent notitiā. Sz ꝓhidera tu, ꝙ ista rō suspiciōis falsitatis ꝓcedit ēt i decisiōe Bar. ꝛ doc. i testō nūcupatiuo, ꝛ illō idē qđ Raph. ꝙ Bar. tz ēt Ang. Bre. cū aliqua distinctiōe §. igit̄. Inst. de pupil. substit. ¶ Adde ēt decisionē Bar. ꝛ doc. ter. qui nō allegať i l. ſz inter ꝓuinatos. C. d pactis. ꝙ quē ter. no. ibi Bal. Sali. ꝛ Pau. ꝙ duo pūt se inuicē hēdes istituēdo i eadē charta testari, ꝛ ille ter. meli⁹ faceret ꝓ decisione Pau. de ca. hic, facit etiā ad predicta ter. in l. eo a multis. C. si cer. pe. vbi est ter. ꝙ in vno istrumēto pūt describi plures ℨctus ꝛ plures obligationes diuersarū personarū. Per illū ter. no. ibi Bal. ꝛ Sali. ꝙ vna subscriptio, ꝛ vnum sigillū tabellionis pōt authēticare mille ℨctus, ꝛ sic illud ꝙ in d. §. si inutiū. in tēpoꝛe habet locū in subscriptione ꝛ sigillo tabellionis: qđ est no. fm eos. Idē tenēt Bal. ꝛ Ang. in d. §. si inutiū. Bal. in rub. C. de fide instru. Ang. in l. Lucius. de testa. mil.

LEX XXI.

1 Substitutio pupillaris facta certo tēpoꝛe vltra pupillarem etatem non extenditur vltra illud tempus.

2 Licet testator non possit ꝓrogare tēpus pupillaris substitutionis, potest tamen illud restringere ꝛ cohoꝛtare.

3 Permissum ad tempus aliquod videtur post illud tempus esse ꝓhibitum. ꝛ nu. 4. 5. 6. ꝛ 7.

8 In pupillari substitutione cum ad breuius tempus fiat non comprehenditur tacita vulgaris.

1 **Si ita quis.** † Substitutio pupillaris facta certo tēpoꝛe intra pupillarem etatem vltra illud tempus non extenditur. Diuiditur in tres. In prima ponitur thema. In secunda decisio. In tertia ratio. †Ho. primo ex isto ter. ꝙ licet testator non possit ꝓrogare tempus pup. substi. l. in pupillari. §. eo. pōt tū coarctare, ꝛ restringere ad breuius tēpus

2 ¶ Sed. Adde gl. in l. vinca. ff. si quis ius dic. nō obstēp. doct. in l. ij. §. sed ꝛ si agāt. ff. de iud. Jo. an. in c. per tuas. in fin. de arbit. Rancuma. in cōū. ex. iij. inci. ſtatutuz, ꝙ nec inter amātes.

3 vt hic, & in concor. allegatis in gl. ¶ †Secõno. ex isto tex. regulã q̃ permissum est ad tẽs, post tps videt prohibitũ. cõco. l. statuimus. ff. ti. chũ. ff. de leg. ij. l. imperator. ff. de postulã. in l. si vn⁹. ff. si cũ reo. & l. epistola. ff. n. & ibi ¶ Bal. no. ff. de pactis. & in l. pater filiũ, ff. fundã. j. de leg. ij. gl. in regula decet. de reg. iu. in vj. & ista regula procedit ecõtra: q̃ prohibitũ ad tempus censetur permissum post tempus. d. l. imperator qui propterea loquitur. & d. l. si vnus. Itẽ ad istã regulã q̃ permissum ad tẽpus, &c. vide late Bal. in l. obseruare. ff. proficisci. in ij. q. p totũ. ff. de offi. procõ. & lega. vbi inter alia dicit no. quod licet in

4 a statutis non habeat locum argumentum⁹ a cõtrario sensu, regulariter argumentum a contrario sensu venit per cõiecturã, & improprie. tex. in l. pecuniam. vbi doctores no. in dictione tã

a ¶ Argumẽtus. Adde Bald. in auth. ad hec. C. de vsur.

quam⁹ bñ. ñ cert. pe. gl. in l. apud antiquos. ff. de furtis. Et quod non habeat locum in statutis firmat. Bar. in l. omnes populi. in vj. q. prin. ff. de iustitia & iure. tamen dicit subtiliter Bald. in d. ff. proficisci. in ij. q. q̃ vbicunq; in statuto limitatur tempus

b quam⁹ bñ. ñ cert. pe. gl. in l. apud antiquos. ff. de furtis. Et quod non habeat locum in statutis firmat. Bar. in l. omnes populi. in vj. q. prin. ff. de iustitia & iure. tamen dicit subtiliter Bald. in d. ff. proficisci. in ij. q. q̃ vbicunq; in statuto limitatur tempus post tempus limitatum sumitur argumentum a contrario sen su etiam ad tollendum ius commune virtute limitationis tẽ poris, que alias nihil operaretur, & est pulchra limitatio ad p̃ dicta, stat ergo regula, quod permissum ad tempus potit tem pus videtur prohibitus. ¶ Limita in dispositione voluntaria, secus in necessaria saltem necessitatis causatiua vt testamen tum valeat: ideo si testator dixerit, si filius, vel nepos nascatur intra nouem menses eum instituo. certe si nasceretur intra decem vel xj. censeretur adhuc instituturus: ne permissum ad tẽ pus censeatur tunc prohibitum. ita colligitur ex gl. in l. Bal bus in prin. & ibi Bal. & Imol. sic declarãt. ff. de liberis & posth.

5 b ¶ Dictione tã quã. Adde gl. in l. si pater. in §. q duos. ff. de ado. Raph. cu. consi. crivi. ici. Simõ Belias. Aler. de Imo. in cons. xv. inci. viso proces su inquisitionis.

6 †Secundo limita istam regulam, quod licet permissum ad tẽ pus &c. tamen ex equitate re integra post illud tempus licitus est mozam purgare. tex. est qui loquitur in his terminis. in l. e manciporum. ff. de opt. leg. & ita declarat Alexã. hic quicquid di cãt ad illũ tex. Imo. & Bal. Dic melius & no. fm Are. hic, qui melius vidit medullã illi⁹ tex. q̃ ibi illa assignatio termini fit ppter heredẽ, vñ si cesset interesse heredis, q̃ res adhuc omni no sint integre, cessat prohibitio post tempus. Istã rõnem a

7 c signat ibi Iurisco⁹ fuit⁹, & Bar. ibi formaliter declarat. ¶ Ter tio principaliter no. ex isto tex. q̃ substitutio facta vno tpe nõ extenditur ad aliud tẽpus, idem no. gl. Bar. & doc. in l. si mater. §. fi. j. eo. Contra istud fortiter op. Bar. & doc. substitutio facta ad vnũ casuz extẽdit ad alios casus. l. Gallus. in prin. ff. de lib. & posth. l. si. C. de insti. & substi. dictũ fuit plene per Bart. in l. j. in pn. §. e. ergo sibi facta vno tpe dz extẽdi ad aliud tempus,

c q̃ bonũ est argumentũ de re ad tps & econtra, l. miles. ita i pn. j. de test. mili. Confirmatur ista opp. nam ideo substi. facta vno casu extẽdit ad alios. l. iã hoc iure. §. eo. q̃ in substõne fit latissi ma interpretatio vt dicunt gl. & doc. in l. Gallus. in prin. & dixi in l. j. §. eo. Aliter ista rõne, certe substitutio facta vno tẽpore deberet extẽdi ad aliud tps sicut extẽdit ad alios casus. Huic difficultati rñdet Bar. & communiter oẽs scribẽtes, q̃ substitutio facta in vno casu &c. est verũ, nisi voluntas testatoris repugnet expresse vel tacite. l. iã hoc iure. §. e. & in casu nostro repugnat

c voluntas testatoris. ita etiã respondet Bar. in l. si mater. §. fi. j. e. ista sol. Bar. & doc. mihi nunq̃ satisfecit, nec tollit difficultatẽ. fateor, q̃ qñ voluntas testatoris repugnat, est bene dictũ, & ego cõsidero, q̃ Bar. & doc. hic dicũt q̃ hec voluntas testatoris refragat: eo q̃ permissum ad tps. post tps cesset p̃hibitum. certe ego dico, q̃ qñ testator substituit in vnũ casum, habeo regulã, qui vnũ casum ponit, & permittit, alios p̃hibet. l. cũ ꝓtor. ff. de iudi. c. nõne benedicimus. de presump. cõsidero ergo, q̃ fm regulã iuris, data paritate terminorũ, idẽ est in casu, q̃ in tpe sicut econtra sit permissum in tẽpus, post tempus cesset p̃ hibitum, ita permissum vno casu, censetur in alio prohibitum nõne ita refragat tacita voluntas testatoris ponẽdo vnũ casuz sicut in tpe. & tñ substituẽdo in vnũ casuz. intelligit in alios sub stituere: ergo idẽ in tpe. Et si diceres permissum ad tps respectu tpis est magis ꝑciusz: vellẽ, q̃ dares casum, vel legẽ de hoc vel rationẽ. Ego habeo regulã, p̃ qua bonũ est argumentũ de re ad tps & econtra corroborat difficultas: q̃ substitutio facta in vno casu extẽdit ad aliũ casum: quãto magis hic i substõne pupil. que est merus fauor, & merum commodum, & mera pro uisio pupilli. Posset considerabã posse rñderi vt de materia acutius cogitandi, q̃ qñ substitutio fit ad certum tẽpus, si pupill⁹ decesserit intra, &. ann. si extenderet vltra, &. annos extremo dicit contra voluntatem testatoris, sed quãdo fit extensio de vno casu ad alium, nõ est contra, sed videtur preter. nõ ponit in pro

8 cõtrã. ¶ †Quarto & vltimo dicit Bul. & Ly. in t. pcibus. C. e. p illũ tex. q̃ sub ista pupill. substi. de qua in isto tex. non comprehendit tacita vulgaris, eo q̃ pupilla substituta ad biennus tps nõ comprehendit tacitã vulgarẽ, & in hoc est verũ. et sing. limitatio ad regulã. Liã hoc iure. §. e. Sed Raph. cu. hic tenet contrariũ nihil ñ allegat. Rico. de Peap. & Aler. hic idem tenent. moti ista ratione quia quãdo pupill. substitutio continet totum suum tempus. certe continet sub se tacitam vulgarem. d. l. iam hoc iure. ergo similiter. quando continet minus tempus. Ponderat etiam Aler. Bar. velle idem in l. j. §. eo.

Adde Quod istã eãdẽ opi. q̃ etiã si fit coarctata ad ꝑ pus &c. firmat Sal. hic, & qz isti docto. non videtur moueri fortiori tatiõe, nec aliqua lege cõfirmo (vt credo) fortiori rõne, nã habeo q̃ vulgaris substõ quãuis nõ sit facta simpliciter, & sit facta in vnũ casum indiuiduũ, tñ ista cõtinet sub se tacitã pupil. sicut si esset facta in omnẽ casum. tex. ff. re putatus singularis & vulgatus in l. fi. C. de inst. & substi. quem Bar. ibi dicit se nescire alibi. ergo eo modo in proposito, q̃us substitutio non sit facta ad suum tempus, sed restricta, tamen debet continere tacitam vulgarem. ¶ Bl. in verbo post decimum diuiditur in tres. in prima declarat. in secunda per viam nota. ponit concor. ad tex. in tertia opp. de tribus legibus.

LEX XXII.

1 Qui impugnat testamentum patris tanquam indignus repellitur a substitutione pupillari.

2 Filius preteritus si intentat bonorum possessionem contra tabulas, succubuit, nunquid priuetur tanquam indignus a substitutione pupillari.

3 Qui impugnat voluntatẽ defuncti & succũbit, perdit legatum.

1 **IS, qui contra,** Quero, que potuit esse rõ dubitãdi: q̃ rõ est, qz nemini iniuriã facit qui iure suo vtitur, nec dz sentire penã. l. Baccus. C. de adul. ¶ Hinc, q̃ qui impugnat testũ patris tanq̃ indignus repellit a substitutione pupillari. qz impugnãdo principale iudiciũ, vt etiã accessoriũ iudiciũ impugnare. l. post legatũ. §. q̃ principale. ff. de his quib. vt indi. vbi dt tex. q̃ sec⁹ est cõtra, q̃ qui impugnat testũ pupilli nõ repellit a testamẽto ꝑis. ¶ In gl. j. ad fi. pro clara intelligẽtia huj⁹ gl. & huj⁹ tex. reassumo in dubiũ illud, q̃ pro cõstãti

2 gl. ꝑsupponit, †pone, filj⁹ preteritus intẽtat bo. pos. cõtra tabu. succumbit, nũquid priuetur tanquã indignus a substituto pupilli, & cõsequẽter nũquid iste tex. generaliter loquens habeat locũ in qõne precedẽti. gl. & cõiter doc. hic tenẽt, q̃ etiã isto casu precedat ꝑis lex. tñ tex. qbus gl. & doc. mouent, nõ multũ vigẽt: sic potes arguere ex generalitate istarũ legũ. Rap. cu. tz pro istã cõem. ¶ Imo per tex. qui fortiter restringit. in l. filium. §. si qs. ff. de leg. prestã. vbi est casus q̃ si aliq̃s ex liberis intẽtauit bo. pos. cõtra tabu. & succũbit, nõ perdit legatũ sibi factũ. Secũdo allegat tex. in l. post legatum. in prin. in ij. rñ. ff. de his qui vt indi. vbi dicit Iurisco. q̃ qui dicit testamẽtũ nõ iure factum q̃us nõ obtineat, nõ pdit legatũ. sed filius contra tabulando dicit testũ nõ iure factũ. Si pater. C. de ij. sti. & substi. ergo q̃us succũbat, nõ per hoc perdit legatum. Tertio mouentur p gl. in l. si seruus. ff. de bo. pos. fm tab. q̃ gl. istud tenet. Sandẽ opi. cõtra gl. & doc. hic tenet Are. q̃us de Rap. nõ facit mentiõnẽ. mouetur per d. l. post legatũ. n. ij. rñso. quã subtiliter inducit ibi & qui nõ impugnat voluntatẽ defuncti. q̃uis dicat testũ nõ iure valere, si succũbat. per hoc nõ perdit legatũ, aut substitutionẽ: sed qui intẽtat bo. pos. & tab. nõ impugnat voluntatẽ testatoris, eo, qz in bo. pos. cõtra tabulas agit de iure patris, & filj, nõ de iure testamẽti. verba sunt Iurisc. in l. filio. §. contra tabulas. & ibi Bar. declarat. ff. de inoff. testa. & idẽ Bar. notat in l. illud. ff. de cõtra tabu. & ad istud argumentum non videtur rñsio. Itẽ contra cõmunẽ opi. gl. facit, qz verba debẽt intelligi cũ effectu. c. relatum. de cleri. nõ resid. quid enim debet officere conat⁹, qui effectũ nõ habuit. l. j. §. fi. ff. q̃ quisq; iur. & ibi dixi an v. no. Sed resp. q̃ procedit contrariũ quo ad euadẽdũ penã: qz requirit q̃ res habeat effectum. nos aũt loquimur q̃ quis fiat indignus, & ꝑdatur lucro. †Quid tenendũ, teneo opi. gl. & cõem, & fundo me in illa. l. post legatum. quam retorqueo cõtra Raph. & Are. nam tex. in illa. l. post legatũ, in ij. rñso dicit, q̃ qui impugnat voluntatẽ defuncti & succũbit, perdit legatũ, qui autem non impugnat voluntatẽ sed dicit testamentum ipso iure nullũ, & no iure factum, iste non perdit legatũ, sed dico, q̃ qui intẽtat bono. pos. cõtra tab. impugnat voluntatẽ testatoris. tex. est ad literã. in l. sed cũ patrono. §. j. in verbo cõtra voluntatem. ff. de bo. pos. tit. generali. ecce. Ad idẽ text. si male non memini, in l. maximum vitium. C. de libe. prete. & istud clare dicit Bar. in l. re coniuncti. in ij. q. princi. ff. de lega. ij. dum queritur, quando habet locum ius accrescendi, & dicit, quod qui intentat bon. pos. cõtra tab. venit contra voluntatẽ. ergo qui intentat querelam, qz venit cõtra voluntatem perdit legatum, & substitutionẽ. l. papinianus. §. meminisse. si de inof. testa. nec. ill. allegate per Are. dicunt, q̃ qui intẽtat bo. tab. nõ venit contra

voluntatem

volūtatē. qꝛ ibi declarat Bar. q venit cōtra bo. posꝛ. ⁊ sic p ter. in illa. l. post legatū. Tertio ꝫ Raph. ⁊ Are. restat solū respondere ad l. filiū. ff. si qs. ff. de leg. prest. rūdeo pmo. qñ p errorem petijt, sicut ille ter. loquit, dū dicit ⁊ pbat ibi in ꝓbo, postea apparuerit. ⁊ ibi Dy. ⁊ Rap. ita exꝑsse declarāt illū ter. hic. nos loquimur qñ sciēter. Vel scdo ibi nō ē ꝓsecut⁹ petitionē vsq; ad īnē. ⁊ ideo id releuat p regulā. l. q̄mis. ⁊ l. libertus. j. ff. de in ius vocā. ¶ Bl. fi. diuidit in duas, scda ibi, ⁊ facit. j. ¶ In gl. ibi sed vt indignus repellit. Respōde melius secūdum Bar. ⁊ doc. q ibi subſtit. pu. nō erat ille q̄ tabulauit: hic erat filius.

LEX XXIII.

1 ☞ Ius subſtitutionis non transmittitur ad heredes.
2 Ius subſtōnis breuiloque an debeat transmitti ad heredes.
3 Sub breuiloqua videtur contineri fideicommissaria.
4 Qui vocatur ad subſtitutionem sub nomine heredis potest succedere, nisi institutus adeat hereditatem.
5 Arbitrium datum alicui vt heredi cessat si desinat esse heres.
6 Dictio plerunque, facit regulam.
7 Euidēs ꝛ etiā dicatur illud q̄ apparet ex coniecturis: nō tamē dicit illud euidenter expressum qđ elicitur ex coniecturis.

Qui plures heredes. ¶ Summa vt hic p Bar. ¶ Nota. j. ibi ad superfluitates. q̄ ius subſtōnis siue breuiloque siue vul. siue pu. vel qcunq; nō trāsmittit ad heredes vt hic: ⁊ l. si ex pluribus. ff. de suis ⁊ leg. Et si diceres, que pōt esse rō istius regule, quare ius subſti. nō transmittat ad heredes, ius accrescēdi sic: dicit, q̄ rō est: qꝛ subſtitutio nihil aliud est quā cōditio institōnis. l. in rōne legis falcidie retētiōes. §. q̄ vulgo. ⁊ §. seq. ⁊. ad l. fal. q liberis. in pūnc. j. e. ꝫ ius cōditionale ex vltima volūtate nō trāsmittit ad heredes. l. vnica. §. finaūt aligd sub conditione. C. de cadu. tol. libe. homo. §. si Titi⁹. ⁊ §. seq. s̄. de her. instit. §. ex conditionali. cum gl. Justi. de ver. obli. ¶ Contra istum ter. oppoꝛ. fortiter, quod imo in terminis huius legis ius subſtōnis breuiloque debeat trāsmitti ad hꝛdes. nā pōdera q̄ in ista. l. ius sub est iuncrum cū iure accrescēdi: qꝛ hic erat colhꝛs ⁊ ille adiuerat iā hꝛditatē ante, quam mozeret ꝓ parte sua, vt dicit ter. ꝫ habeo, q̄ qñ subſtō est iūcta cū iure accrescēdi bene trāsmittit ad heredes. ter. est reputatus singularis ab omnibus in l. qui patri. j. de acqui her. quem ter. Bar. ⁊ alij ibi dicunt esse singularem. cum reputat ad hoc mirabilē ⁊ singularissimū Bar. i l. vnica. §. si autem aliquid. C. de cad. tol. Alibi habes ter. sin. q̄ institutio cōditionalis iuncta cum iure accrescendi trāsmittitur. ter. est in l. qui ex duabus. in pūn. ff. de acq. her. vera sol. est omissis ꝓbis obscuris traditis a doctoꝛib⁹ in ista materia, q̄ ad hoc, vt subſtitutio iūcta cū iure accrescēdi transmittat, requirit, q̄ ibi nō sit alius coheres, vel ali⁹ subſtitut⁹ de cuius piudicio agatur, isto casu bñ subſtitutio ꝓpter ius accrescendi transmittitur in iis terminis loquit in individuo ter. in d. l. qui patri. ⁊ patet ad literā. sed in ista lege erāt alij ⁊ coheredes subſtituti. io cessat d. l. q patri. eodē modo in d. l. qui ex duabus. §. fi. illa pars institutionis cōditionalis trāsmittit ꝓpter ius accrescēdi, qꝛ ibi non erat alius coheres, nec subſtitut⁹ prout ibi declarat Bar. post gl. ex istis omnib⁹ collige plures limitationes. Primo ad regulā. d. l. vnice. §. finaūt aligd sub cōditione. q̄ in ſtō cōditionalis nō transmittit. est verum nisi ex iure accrescēdi. d. l. qui patri. Secūdo collige aliā limitationē. q̄ subſtitutio nō trāsmittitur. est verū nisi habeat ius accrescēdi annexum, ⁊ non tractetur de preiudicio alterius tertij. d. l. qui patri.

3 ¶ Scdo no. ex ter. ibi in omnem causam hic videri text. non violādo literā. q̄ sub breuiloqua cōtineatur fideicommissaria qꝛ dicit ter. q̄ subſtituendo breuiloque videt subſtit. in omnem casum, cōmuniter tenet cōtrarium per text. in l. iam hoc iure. in ꝓbo in vulgo dūtaxat. ⁊ per ter. in l. ū. in ꝓbo in vnum casuꝫ dūtaxat. vbi Bal. multū notat ⁊ exclamat. C. eo. ⁊ Bar. i l. Luci⁹. vbi ordinarie disputauit. j. e. Et ad istū ter. respōde exponē
4 do vt facit glo. ¶ Tertio no. ex ver. vbi enim. q̄ qui vocatur ad subſtitutionē sub noīe heredis nō pōt succedere nisi institutus adeat hereditatē. ⁊ in dubio sm Bar. ⁊ doc. pūmit subſtitutus sub noīe appellatiuo heredis ex quo text. ōt q heredes exteriorint. ¶ Adde ad primū qđ ex hoc ter. infert Pau. de cas. q̄ si aliqs creat in testō executoꝛ tanq̄ heres, si repudiat hereditatē, nō ꝓt etiā esse executoꝛ: ad hoc ēt allegat ter. i l. Luci⁹ Titius. ꝓpria ⁊ ibi Bar. ff. de fideic. li. Adde tu in terminis nostris de executoꝛe. ter. ⁊ ibi Bar. i l. codicillis. §. j. ff. de an. lega. quem ter. no. ibi Bar. in idiuiduo q̄ qñ heres ꝛc. vt ibi per eū.
5 ¶ Adde etiā Bar. in l. cētesimis. §. fi. ff. de verbo. obli. vbi per ultra ꝓallegata no. q̄ arbitriū datū alicui heredi cessat, si desinat esse heres. Ad secundum adde, quod nō solum vocati per nomen hereditariū, sed etiam vocati per nomen appellatiuū, q̄ nō est hereditarium intelliguntur vocari pro portionibus hereditarijs. ter. est quem Bart. ibi ad hoc reputat singu. in l. Luci⁹. §. meuia. ff. ad Treb. ¶ Limita ergo ter. qñ subſtō heret sub nomine propꝛio: qꝛ licet heres repudiet hereditatē: tū
6 admittitur. l. si tu ex parte. ff. de acq. here. ¶ Quarto no. ex l. seq. in ver. plerunq; fm Alb. Rico. de Neapo. Sali. Raph. ⁊ Alex. hic, q̄ dictio, plerunq;, facit regulā. addit Sal. aliud ter. in l. ū. in verbo plerunq;. ff. de offic. ꝓcōse. vigi. Ad idē ter. in l. nō dubitamus. cū gl. ⁊ ibi Imo. no. ff. de condi. ⁊ demō. ⁊ text. in l. iubemus. ⁊ ibi Sali. ad hoc no. C. de sacrosan. eccle. tamen
a regulariter dictio, plerunq;, [a] denotat regulā esse in oppositū. gl. in l. plerunq;. in pūn. ff. de iure dotiū. alibi dicit Joan. And. in c. j. de testib. in vi. in nouel. q̄ si testes deponant aliquē clerū plerunq; interfuisse electioni, non probāt quasi possessionē eū gendi qꝛ non probant continuatā. quod est notandum ad materiā. c. cū ecclesia Sutrina. de causa posꝛ. ⁊ ꝓpriet. ¶ Summo diligenter nota ex fi. ter. ibi nisi euidēter fuerit expressum, nī
b cta gl. q̄ licet alias euidens dicatur [b] illud quod apparet ex cōiecturis, l. licet imperatoꝛ. vbi Bar. ⁊ alij no. ff. de legat. j. l. si ga locuples. ff. de manu. testa. gl. in l. si tutoꝛ. C. de peri. tut. gl. in l. j. ⁊ ibi Alu. ⁊ Mod. no. C. de testa. mili. ⁊ ter. in c. cum dilecti. ⁊ ibi Abb. in primo. no. de don. illud est verū. si ponatur dictio euidens de per se. illud enim quod apparet ex coniecturis dicitur euidens. tamen non dicitur euidenter expressum, illud, quod elicitur per cōiecturas etiam ex verbis testatoris. a quib⁹ cōiecture causantur. hic est ter. cum gl. ⁊ ad hoc no. istum ter. cū gl. solus Bretinus hic. ⁊ dicit esse perpetuo tenendū menti, nihil aliud allegat. Adde tu ter. in c. ū. in verbo patienter expressum. de sentē. ex com. per quem ter. no. ibi cano. ⁊ presertim Hemin. quod illud non dicitur euidenter expressum quod ex mente vel cōiecturis apparet, ⁊ ita no. ad d. l. licet Imperatoꝛ cum concoꝛ. s̄. traditis.

a ¶ Plerunque. Adē. l. j. ff. de tuto. Raph. cū. cō fil. lxxiij. incipit. domin⁹ Thomas canonicus Lucanus.

b ¶ Dicaꝛ. Adde Bart. in d. l. ꝓtoꝛ. ff. de oper. nouī. nun. Abb. i c. licet causam. i rj. no. de proba.

LEX XXV.

1 ☞ Substitutus vltimo filiorum morientium vocatur post mortem omnium.
2 Substitutio trahitur quoad institutionem inter filios quos constat debere habere etiam titulo institutionis.
3 Filio legitimato substituto compendiose, an tale testamentuꝫ valeat.
4 Substitutio facta duob⁹ vno morīēte nō admittit substitut⁹.

Si pater. ¶ Summa vt hic p Bar. vel sic, Substitutus vltimo filiorū morientium vocat post mortē omniū. h. d. realiter iste ter. nī isto scō o mō paruā, vel nullā dubitationē haberet. ⁊ propter hoc credo q̄ Bar. posuerit summariū p̄cedēs. ⁊ erit no. Et tractat ista lex ō duplici subſ. ꝑma fuit recta: scda fuit simplex. ¶ Ex prima parte gl. no. q̄ verbū subſti
2 tuo trahit quo ad institutionē etiā inter filios, quos constat debere habere titulo institutionis. §. aliud quoq; capitulū. in auth. vt cū de appellatiōe. ⁊ dicit To. de Imo. qđ illud de facili nō reperitur alibi, q̄ in ista gl. ¶ Et per istā gl. dicit Alex. se cōsuluisse alias in ardua qōne. filius legitimat⁹ fuerat subſtitutus compēdiose quibusdā agnatis. dicebat testū nō valere, qꝛ debebat habere titulo institutionis. d. §. aliud quoq; capitulū. consuluit per istā gl. ⁊ per l. seq. q̄ imo testū valeat, attento. q̄ sub cōpēdiosa cōprehēdit dīm vulgaris vt dixi in l. cētum ō. eo. post Bar. sed vulgaris & cōditionalis institutio. l. in rōne. §. qđ vulgo. j. ad l. fal. l. cc heredi §. coheres. j. e. conditio autē retinetur vsq; ad concurrentē legitimam fm eōem sniam vt p gl. ⁊ Bar. in l. si pater. C. de instit. ⁊ subſti. cum suis concoꝛ. Tridecimus an ista gl. bñ dixerit, ⁊ an decisio Alex. sit bona. Aret. hic reprehendat istam gl. ⁊ istud no. Imo. ⁊ dicit esse contra ter. ex
3 pressum in l. si quis eū. §. fi. ō. eo. vbi per hoc qđ subſtituaē filio, si viuo pīe, decesserit, per hoc nō ōr filius institutus. Imo dicit ibi ter. q̄ censēt ꝑteritus. ⁊ q̄ tāq̄ ꝑteritus rūpit testū. ⁊ sic ibi est ter. formalis, q̄ subſtō non inducit institutionē, ꝫ cū reuerētia credo, q̄ equiuocet: qꝛ ille ter. loquitur, qñ fit subſtitutio ipsi nīo, sed nos loquimur qñ ipse filius instituit: nūquid ⁊ ipse subſtitutus cōprehendat istitutū. ⁊ ad istum ter. rīdet, ⁊ credo q̄ bñ rīdeat. q̄ circa istū ter. nō dubitat de institutione filiorum. vtrū ista institutio valeat, vel nō, sed dubitat de subſtōne ullius rerū facta filio, qñ habeat locū. vel nō. cum ergo ter. solum dubitet. de isto vltimo ponit p cōtrāri, q̄ institutio tali mō facta valeat. ⁊ istud patet in multis legib⁹ istius titu li, ⁊ credo q̄ sit vera ista solutio Pau. ⁊ Raph. cū. l. ic. Adde q̄ ter. in l. cum in testō. §. hec verba. s̄. ti. j. allegata in gl. non ꝓbet opi. gl. qꝛ ille ter. loquit, qñ filij erant instituti, sed ꝓpositero ordine pu⁹ posita fuit subſtitutio, quaꝫ institutio. q̄ prepositio ratio non vitiat. nos autē loquimur qñ nulla alia subſtitutio ꝓcessit. Adē ēt q̄ verb. subſtituo, de. ꝓpria significatiōe signi

ficat scom gradū. z non primū. ita probat tex. in l. ij. §. prius. in ver. fi. z ibi Are. in vn. no. ad hoc no. s. eo. tamē pro prima opi. Imo. z Alex. cū gl. q verbū substituto, trahat ad institutionē, z ecōtra habes tex. in l. si quis mihi bō. §. fi. z ibi Bal. ad hoc no. in ver. idem q. j. de acq. her. ¶ In ea. gl. ad fi. no. diligēter ista gl. quā Pau. dicit esse sing. z Alex. dicit aureā pro ampliatione l. pe. C. eo. nā illa lex loquit. qñ substitutio est facta duobus per nomē collectiuū. si ambo decesserint, vno moriēte, nō admittitur substitutus: hic habes gl. q ampliat illi tex. etiam si substō nō sit facta per nomē collectiuū. sed simplr. q psumitur facta vtrio moriēti z non dicat. si vterque decesserit, q̄ in pest psona media, q̄ ex psumpta volūtate defuncti excludat substitutū. Ho. diligēter. q qñ substitutio sit nūs, ñ refert, an fiat p nomē collectiuū, vel simplr. q semp intelligit facta vltimo moriēti propter psumptā voluntatē testatoris. vt hac gl. q no. valde. Et si aliqs diceret q pluralitas b̄ resolui in singularitatem. l. falsa. §. fi. ff. de condi. z demō. rndet tur, q illa regula fallit in psumpta volūtate testatoris. ñō obstat, z si in qñ allegaret tex. no. in l. Luci. §. cato. j. ad treb. q ad illū tex. rndetur dupliciter. primo, q ibi loquit substitutione facta duobus extraneis simplr. ita q in eis cessat rō psumpte voluntatis fm Bal. z Ang. hic, vel respō. fm Pau. q ibi loquit in substit. fideicommissaria facta duob̄ sine expressione nois collectiui, de quo vltimo, q. est valde dubitabile, videbim̄ post Bar. q i specie tāgit in l. quidā in testō. j. e. ponit Bar. z alq in l. here des. §. cū ita. ff. ad Treb. vbi est loc̄ ordinari. stat ergo ex predictis. q substō pdicta facta duobus filiis testatoris. q̄ uis sit facta simplex absq; noie collectiuo, tñ vno moriēte, nō admittit substitut̄: q. censet facta vltimo morienti. z hoc ppter psumptā volūtatē testatoris, Ho. istā rōnē. q. etiā in substitutionib̄ directis attēdimus psumptā affectionē testatoris per quā recedimus a generalitate, z a proprietate verborū. z facit qđ vult gl. approbata i l. pcib̄. C. e. vbi fit ex tacita pupillari excludit matrē: alias nō. z hoc est propter affectionē psumptā testatoris, sed nōn eundē per medicata suffragia. sunt plures tex. in l. cum auus. j. de condi. z demon. l. generaliter. §. cum autem. C. de insti. z substi. l. cum acutissimi. C. de fideicom fortius istud procedit in fideicom. l. in cōditionibus primā locū. ff. de cōdi. z demō. l. cū virā. cum fi. C. de fideic. facit qđ egregie vult Bal. in l. cū ita. §. in fideicōmisso, reprobata gl. ibi. j. de lega. ij. si fideicō. debet restitui fratribus utrum filius fratris admittatur: dicit q nō propter psumptā affectionē testatoris. q. psumitur plus dilexisse fratrem, quam filios fratris.

a ¶ Ampliatiōe, vide Are. cōsi. j. in primo dubio. b

b ¶ Pluralitas. Adde. l. non est sine lib. ff. de ver. signi. l. quāuis. C. de ipu. z aliis subscr. z in l. j. C. de condi. infert.

LEX XXVI.

1 ¶ Si posthumus nascatur eo casu quo reperitur preterit⁹, rumpitur testamentum. z nu. 4.

2 Substitutio facta in vno casu non cōprehendit alium casum, quando tractatur de annullando testamento.

3 Testm̄ potest incipere a scdo gradu, z nc a vulgari substōne.

1 SPater. ¶ Summa vt hic p Bar. z est dum alis, z subtilis fm eundē. Alei melius, z clari⁹, q. tex. est obscurus. † Si posthumus nascat eo tpe, quo reperitur preterit⁹, testm̄ rumpitur: secus si reperit se substitutū: q. ab illo gradu incipiat testamentū dūmodo tēpore eius nātiuitatis substitutio sit purificata. h. d. z dividit i duas ptes. put duo hz dicta. scda ibi post mortē aūt. Ad euidētiā pmitte, q ista lex legit altero de trib⁹ modis. Primo legit hz gl. cōter doc. q i ista lege tractat de vulgari substōne p q̄ succedit patri, z non ipi impuberi. Scdo mō legit fm Ja. de Are. z sequaces, q iste tex. tractat de substi. pup. q cō tinet sub se tacitā vulgarē. Alio, z tertio mō, z melius legit fm Raph. cu. z Are. hic, q ibi asserit, q ista lex intelligat de vtraque substōne. z isto teneo. nā cū tex. dicat, q testor huic impuberi fecit substi. hoc mō. si qs posthum⁹ sibi post mortē filij nascat, certe pp verbū substituo, qđ est cōe. l. iā hoc iure. i pn. §. e. ista verba pūt intelligi vt cōprehēdāt pupi. substi. siue ille filius impubes moriat in pupillari posset et cōprehēdere vulgare in casu quo filius impubes nolit aut non possit esse heres. Istis sic pmissis, casus i ista lege est talis &c. z pōdera. q in isto tex. substitutio nō extēdit etiā qñ tractat de validitate testamēti cōtra regulā datā hoc anno millies. q in substitutionib̄ fit largissima interpretatio. ¶ Ho. ex isto tex. q subsō facta i vno casu nō cōprehēdat alīū casum etiā qñ tractat de annullādo testamento vt hic, z l. cōmodissime. §. de li. z poth. Et nc ex isto tex. duo correlarie inferunt. Primo, q in substōne nō fit largissima interpretatio. Scdo quod nō fit extensio de casu ad casū. istud videtur esse ctra regulā quā dedi. in l. j. in ij. q. pn. z ibi Bart. z alij, ad fi. §. eo. vbi posui regulā. q substitutio facta in vno casu extēditur ad alios. q. sit largissima interpretatio, respondetur cōter, q nō fit extensio de casu ad casum, quando inducit rek diuersitas noue psone substitute. vt declarat Bar. z doc. sequunt̄ in l. gall⁹. in pn. z ij. z qd si ita. vbi dicit. §. de li. z post. Cōtra ista rones fortiter ob. ter. i l. fi. C. de posth. he. istā. de qua gl. opp. z mihi solut. vbi ponit quasi idē casus. rndet cōter ibi Bar. z doc. i l. cōmodissime. z tñ nō sine diuinatiōe. q. ter. dicit fi. lo quit. qñ testator cogitabat se moriturū de pūi, q. erat in scrimine vite cōstitut⁹, z pp hoc instituit posthumū post mortē suā nascituru: tñ ista solutio nō est sine diuinatiōe. dicā i. gallus. vbi ponit §. de lib. z posth. Pau. in l. tritā⁹. §. lucius. ff. de li. z posth. posuit aliam intellectum z forte meliorē ad illum ter.

3 ¶ + Scdo no. q testm̄ pōt incipere a scdo gradu, z sic a vulgari subst. de quo statim dicet i gl. ¶ Sed. i vbo exister, diuidit in tres. In pria declarat tex. In scda op. z i rnsiōe ponit intellectū ad istū ter. In tertia z vltima formaī alia op. Secunda ibi. Decet quis. Tertia ibi, ité nōne. ¶ In ea. glo. ibi. z tō substitutus patri est heres. habes ex gl. intellectum ad tex. q ista l. loquitur de vul. subst. nō autem de pu. z fm hoc tex. in fi. exponitur patri. i. viuēti. z sic exponit gl. j. z istum intellectum sequuntur Bar. z magis cōter doc. Ex isto itellectu gl. habes no. q si vtiaf primus grad⁹ institutionis. q. nemo ex primo adueniente stamētū pt incipere a vulgari substōne. z istud est clarū: q. tex. est in l. in. §. fi. §. de lib. z posth. z in l. vnica. §. p scdo. C. de cadu. tol. in l. thais ancilla. §. spēdofozus. ff. de fideic. lib. z iste intellect⁹ in se cōis est: tñ. q. dicit extinere violētia, exponere ptis. i. viuētis. Ité fm istū itellectū frustra diceret impuberi, z pp ea subtilis. Ja. dedit aliū intellectū ad tex. q ista lex loquatur de subst. pup. q. dicit filiū impuberē. z si dicat loquit p pup. cōtinēti sub se vulgarē, ex qua succedit testatori: tamē sub illa expressa cōtinet tacita pu. z de ista tacita loquit tex. z si dicat ad hoc vt valeat vul. subst. vt hic per Bar. z per Bar. in l. in in. q. pn. §. e. vbi tz. q tacita vulgaris extenta sub pupillari habeat locū quāuis nō adiret hereditas ex paterno. Istū intellectum Jac. sequunt̄ Ray. Alb. z Hic. de neap. fm istū intellectū quem Bar. sequit clari⁹ respōdendo ad obiectū, q̄ Ja. habes ex isto tex. notare duo primo, q. expressa pupillaris cōtinet sub se vulgarē tacitā. q. durat, et si pupillus, viuo testatore, decedat. tex. est hic, videbim̄ in l. q buos. vbi scribētes ponūt. j. eo. † Scdo z notabili⁹ habes ex isto itellectū, q sufficit: filiū natū vel post humū esse tacite institutū. Quis illa tacita puenīat ex lege, z nō rupit testm̄, z sic pōdera diligēter q. ex tacita institutione precedente ex lege satis sit forme requirenti filium in ptate debere institui, l. inter cetera. ff. de lib. z posth. z ad hoc valde no. istuz tex. Jo. de Imo, dicēs, q est sing. z forte non reperit alibi in iure. Istud et no. Raph. Cu. hic. Mirādū est Jo. de imo, q. dixerit esse fin. habes de hoc innumeros tex. z meliores isto, q. instituto tacita, que inducit a lex coniecturata voluntate testatoris. sufficit. tex. est i l. in. z ibi Bar. z doc. C. de inof. test. Ad idē l. Titius. §. Lucius. z ibi scribentes notant. §. de lib. z posth. l. fi. C. de posth. her. insti.

LEX XXVII.

1 ¶ Substitutus vni coheredum censetur substitutus alteri cui ille erat substitutus.

2 Substitutus substituti intelligitur vtriq; substitutus.

1 STitius. † Substitut⁹ vni coheredū censet substitut⁹ alteri cui ille erat substitutus. Quero pro intellectu literę, quo iste tertius substitut⁹ z quo iure ad vtranq; ptē admittat? rndet Bar. vt hic p eū. z idē qđ Bar. tz Sal. in fi. de Hea. tz cū reuerētia errant Barto. q. imo vtriq; ptē hz ex substōne. put clare dt tex. ibi i vtriq; ptē substitutū. z ita Bar. et ipse correxit i l. cohēredi. in pn. vbi ceteri mod. z in l. q habebat. in pn. j. e. z istud tz Bal. z reliqui sēes hic. z fm istū itellectū verū, z cōez habes hic tex. no. z nō obstuiscaris, q substitut⁹ substituti itelligit vtriq; substitut⁹. cōcordat tex. in l. cohēredi. in pn. j. e. z sic pōdera hic esse tex. dē eo qđ no. decidit Bal. in l. q diu istitut⁹ p illū ter. ff. de acq. her. Querit ibi Bar. pone testator instituit filiū heredē huic filio substi. pup. Caius ibi. z qñ decucq; decesserit Lat⁹ substituit Sempronū. Pone, q decedat Caius, postea pupillus substitutus admittitur, de qua questione fuit dictum in l. j. in q. ij. principali, ad finem. §. eo.

LEX XXVIII.

1 ¶ Per fictionē legis cornelie recoualescit nō solū testm̄ paternū, sz et pupillaris substō, siue solus pater moriturus fuerit apud hostes, viuente filio, siue sol⁹ filius post verā mortē patris: secus si patre viuente, z in ciuitate manēte filius ab hostibus captus ibi decesserit vel impubes, vel et pubes. nu. 2. 7. 8.

2 Lex licet fingat sepe contra ea, que sunt facti; nunquam tamē fingit contra ea que sunt iuris.

3 Qui non habet bona, non potest testari, nec habere heredē.

4 Filiusfa. viuente patre nulla dicitur habere bona.

Pater

5 Pater quamuis dilapidet bona non possunt tñ petere filij, q̄ inder cogat eum assignare legitimam, vel aliquem fundum.

7 Lex ꝫ prouidēs circa aliqs impedimētū illud videat tollere, tamen si concurrat aliud impedimentum cessat illa prouisio.

8 Quādo solus filius moritur apud hostes tabule pupillares non reconualidantur lege Cornelia.

9 Aliud est filiū mori post verā mortē patris in ciuitate aliud est filium fingi mortuum post mortem fictam patris.

10 Lꝫ pupillaris expressa p quā succedit pupillo extinguatur post mortē ciuilē pupilli per captiuitatē tñ habet effectum tacita vulgaris in ea contenta per quam succeditur testatori.

11 An habendū sit in consideratione an pater testator post mortem pupilli habuerit tempus mutandi testamentum.

12 Licet testator ita moriturus sit q̄ non potuit mutare testamētum tamen ex equitate sustinetur.

Lex cornelia. Summa vt hic p Bar. vel sic, ꝛ plenius cōpletendo totū ter. † Per fictionē legis cornelie recōualescit nō solū testū pr̄ñ, ſz ēt pupillaris subitō, siue sol⁹ pr̄ mortu⁹ fuerit apud hostes, viuēte filio, siue sol⁹ filius post verā mortē pr̄is. † Sec⁹ si pr̄e viuēte, ꝛ ciuitate manēte filij⁹ ab hostib⁹ capt⁹, ibi decesserit vel impubes velet ꝛ pubes: q̄ tūc ꝛ hereditas ad primū agnatū testōris ptinet. idē si pr̄, ꝛ filij⁹ ambo sunt ab hostib⁹ capti. nā q̄uis pr̄ primus i captiuitate moriat tū nō recōualescit pupillaris subito. ſz tertiū pertinū recōualescat: sec⁹ si filij⁹ ab hostibus reuertat pr̄e ibi defuncto: q̄ p fictionē postliminij bñ recōualescit pupi. subst. h. d. cū l. sc. Diuidit ſz Bar. in duas ptes p̄cipales: vt hic p eū diuide tu melius in tres ptes. In prima ponit oictū. In scōa infert in specie. In tertia ponit quasdā q̄ones. Scōa ibi, qua pter. Tertia ibi, ſz si pr̄. illa tertia p̄cipalis clarius q̄ Bart. subdiuidit i tres pticulas. Prima loquit q̄n filij⁹ fuit captus post mortē pr̄is. Scōa q̄n in vita pr̄is. Tertia i l. seq. q̄n pr̄ ꝛ filius fuerūt simul capti. Rō dubitādi in ista l. faciebat. Primo faciebat rō dubitādi, q̄ fictiones cū iducant ꝫ regulas iuris, sunt multū restringēde, lz fingat lex cornelia, q̄ sup teitō pr̄is poterat dubitari de testō filij, ꝛ sic de substōe pupillari. ſz alia poterat esse rō, q̄ ad hoc vt valeat substō pupillaris, requirit, q̄ pupillus sit in ptāte tpe mortis. l. ij. in princ. vbi ter. ponit. ſ. eo. ſz iste filius p captiuitatē statim est effect⁹ sui iuris: p̄s, q̄ cū pater sit seruus hostiū, nō pōt habere filiū in ptāte: ergo videbat, q̄ ista substō pupillaris nō deberet conualidari. Istis nō obstātib⁹, decidit Ziuim, q̄ recōualidatur substitutio pu. Et si dicat. gd rñdet ad argumētū. ſ. factū. rñdeo q̄ filij⁹ p captiuitatē pr̄is desinit esse i ptāte pr̄is. ſz nō incōmutabiliter: q̄ poterit reuerti in patriā, ꝛ eo redeūte recuperabit patria ptātē, ꝛ ideo illud non sufficit ad annullādū pupilla. ꝛ hoc fi cte. si vero consideres veritatē, q̄ vna hora añ mortē p fictionē legis cornelie p̄sumat in ptāte: tūc nō obstabit, ꝛ viu⁹, ꝛ sic vera rō dubitādi in scōo casu est. q̄ q̄n pater viuit, fictio l. cornelie nō hz locū, ꝛ sic nō extēdit ēt ad pupillarē: q̄ fictio l. cornelie disponit circa illū. q testū fecit, ꝛ pupillus nō fecit testū.

3 † Nota fm Bal. ꝛ cōiter Mod. hic. q̄ lz lex fingat sepe contra ea q̄ sunt facti, tñ nunq̄ fingit cōtra ea, q̄ sunt iuris, lz lex fingat quē mortuū hora añ captiuitatē: tñ non fingit q̄ q est filiusfa. ꝛ nō hz bona possit testari, ſz tu vide Bar. in l. si maritus. ſ. legis Julie. de adul. vbi ostēdit etiā, lex fingit super ys, q̄ sunt iuris: fingit em̄ eum qui vere in ptāte esset sui iuris. vt in filiofa. habēte castrēse, ꝛ subdit no. Bart. q̄ lz in his q̄ sunt facti aliud sit quē esse talē, ꝛ aliud haberi pro tali: ſz in his q̄ 4 sunt iuris idē est quē esse talē, ꝛ haberi pro tali. † Scōo no. ex ter. ibi vt is q nulla bona. fm Bal. ꝛ Mod. q̄ q non hz bona non pōt testari, nec habere heredē. facit aut. ingressi. C. de sacrosc. ecc. 2 ter. in l. conficiunt. ſ. si post. i vgr. ꝛ de alienis quo dāmodo rebus testatur. ff. de iure cod. gl. in l. i. C. qui testa. fa. pos. q̄ st non dūs nō testat. facit forte. l. obsides. cū gl. ff. de test.

a Et hoc ter. inferūt Bal. ꝛ Mod. q̄ condēnatus in ere, a ꝛ in p sona non pōt facere testū, nec habere heredē. facit. l. eius q. ſ. j. ſ. de testa. de qua pena est gl. i aut. de armis. circa p̄m. quam Bal. ꝛ Mod. reputant sing. hic. eā ēt reputat sing. ꝛ nō repti alibi. Bal. in c. ij. de maio. ꝛ obe. Contra istud no. ꝛ consequenter contra ter. oppo. q̄ qui non hz bona pōt facere testamentum: patet, q̄ heredis institutio etiam sine vllo corpore, sine vlla re habet effectum, ꝛ iuris intellectum, ꝛ sic dicit hereditas etiam si testator nihil penitus haberet. l. hereditas. ff. de pe. hered. in p̄incip. facit ter. in l. qui soluendo non erat. ſ. de her. instit. Itē pōt quis de alienis reb⁹ testari. l. cū alienā. C. de leg. huic difficultati rñdet p scribētes nō hic, ſz in alijs locis. Bar. in aut. ingressi. C. de sacrosc. rñdet, q̄ qui non hz bona, q̄ sit in ptāte alterius, iste nō pōt testari, ita loquit ter. ibi, ꝛ hic alias qui hz bona pōt testari. Bal. ꝛ Sal. ibi in iij. no. meli⁹ rñdent. q nō hz bona nec actu nec potētia ille non pōt testari. ad hoc allegat istū ter. nā. attēto p̄senti statu iste filius nec actu, nec habitu nō hz bona. secus si nō sit per abnegationem potētie. sed p contingentiā facti ille pōt testari. ita etiā rñdet Bal. in aut. incestas. C. de īcest. nup. late Ang. i cōsi. clxxix. incip. visis p̄dictis instrumētis. aliter rñdet Raph. cu. ꝛ Alexā. hic. q̄ qui non hz bona. ꝛ pdit ea. que sunt iuris ciuilis, ille testari non pōt: alias secus. d. l. eius q. iuncta. l. quidā sunt serui. ff. de penis. ista vltia nō plz, q̄ ista vltimū sufficeret. † Tertio no. ex eo. ter. q̄ filiusfamilias, viuēte patre, nulla ōt habere bona, iō dat intelligi. q̄ filius. viuēte patre in legitima nullus 5 ius hz. ꝛ ad hoc no. istū ter. Bald. Jmo. ꝛ reliq Mod. veritas est q̄ filius viuēte pr̄e. nullū ius hz in legitima. l. i. ſ. si impubes. vbi Bar. no. ff. de col. bo. idē Bar. in l. fi. ff. de lib. agno. ꝛ in l. post emācipationē. in prin. ff. de li. leg. imo fortius viuēte pr̄e filius nō hz ius in legitima. etiā Spe. ōt ter. q̄ melior de iure. in d. l. j. ſ. si impuberi. in verbo p̄matura ꝛc. not. Bart. in aut. si qua mulier. circa fi. C. de sacrosc. ecc. Bal. in l. illud. in vij. q. ꝛ in l. quanq̄. C. ad l. fal. q̄ filij habēt solā spem succedēdi post mortē patris: que spes nō hz ius de p̄senti. ita ōt Bar. in l. is pōt. ff. de acq. her. Jmo fortius in casibus, in q̄bus pater inuit⁹ ex culpa cogit emācipare filiū. q casus enumerat per gl. mag. in ſ. fin. inst. quib. mo. ius pa. po. sol. non tñ cogit dare legitimum 6 filio. † Jmo fortius. si pater vadit dilapidando bona, non possunt petere filij q̄ iuder cogat assignare legitimā vel aliquem fundū. ita ōt sin. Bal. in l. nō pōt. ff. de adop. Spe. in ti. de erec. sen. ſ. sequit. ver. quid si filius. est verū q̄ ꝫnū tenuit ibi Bal. in l. ij. C. si quid in frau. pa. Et p̄dictis sequit q̄ si filius committat delictū. pater p̄o condēnatione filij nō tenet assignare legitimā fm Bar. in d. l. j. ſ. si impuberi. p illū text. ꝛ in l. sticho. ff. de pec. leg. Bal. in l. oīmodo. ſ. imputari. C. de inof. te. Item ex p̄dictis sequit fm Bal. ꝛ Mod. hic. q̄ statutū disponēs. q̄ pater teneat soluere cōdēnationē p̄o filio. q̄uis vs. tū est iniquū. imo fortius ōt alibi Bal. in d. l. si filius. p illū text. C. de bo. dā. q̄ tale statutū est iniquissimū. ꝛ bene ꝑbat ille ter. ꝛ idē Bal. in l. si qua pena. in ij. lect. ff. de his q̄ sunt sui vel ali. ōt, q̄d tale statutū est ꝫ bonū, ꝛ equū: ideo restringēdū, quātū sit possibile. † Quarto no. ex eod. ter. q̄ lz sit lex p̄uidēs circa ali 7 q̄s impedimētū, si cōcurrat aliud impedimentū cessat. ita est ter. hic. nā. l. cornelia. p̄uidet circa impedimentū captiuitatis. tñ si cōcurrat aliud impedimētū, q̄d nō habeat bona. cessat. l. cornelia. facit ter. in l. si nō ex ea lege lex Elias. Sula. ſ. de he. inst. † Bl. i ꝟbo. l. diuidit i duas ptes. put duas mouet op. dū gl. ōt posthumus filius volut dicere subst⁹ filij est corru 8 pta. † In ea gl. ibi. l. pater. ſ. si mortuo. † habes ex gl. q̄ q̄n solus filius moriat apud hostes tab. pup. nō reconualidant. l. Lucius. ꝛ sic de iure ciuili, sed conualidant de iure pretorio. ꝛ sic substitutus non succedit de iure ciuili. sed tñ de iure p̄torio: ꝛ sic erit vnus casus in quo bonorū possessio erit hodie necessaria. cū gl. trālegūt Bar. ꝛ cōiter oēs gl. ꝛ Bar. i d. l. pater. ſ. fi. ff. de cap. Et bñ facit ibi text. in ꝟbo vtiles actiones. cū p̄to faciat vtiliter heredē. ſ. quos aut. Just. de bo. pos. ꝛ ita est cois sīa. An. hic tz ꝫnū. q̄ etiā de iure ciuili admittat⁹ ite substitutus: cū illius i q̄ ōt in d. l. pr̄. ſ. pe. sit ex interpretatione iuris consortū. ita ēt tz Raph. cu. tñ nihil alle. ꝛ sic An. ꝛ Rap. time lege, ꝛ rōne sunt ꝫ cōem. † An añ potes tenere ꝫ oēs forti argumēto. nā illud ōt esse ex l. ciuili cū habuit origine de iure ciuili. lz extēdat p ius p̄torū ad aliū casum. gl. no. ꝛ approbata in l. ij. ff. de bo. pos. he. pe. Bar. in l. j. ad fi. prin. ff. ii. quis omissa cā testamēti. sed ita est in casu nostro. facit bene iste ter. in ꝟbo ex ea. l. nō violādo literā, ꝛ capiēdo dictionē er, vt stet ppie: pter ea illud q̄ cōtinuat, non ōt mutare suū esse. l. sed si manente. ff. 9 de preca. † In ea. gl. ad fi. no. ex gl. aliud esse filiū mori post verā mortē patris vere in ciuitate, aliud est filiū fingi mortuū post mortē fictā patris: ꝛ cōsequēter si filius moriat in captiuitate. patre ēt ibidē morīte nō reconualidat substitutio pupillaris, querenda est rō. rñdet Bart. q̄ rō est, q̄ donec pr̄ est in captiuitate, ꝛ sic ꝛc. vt hic p eū. Jtē testū patris nō potuit a conarmari ꝛc. Adde, q̄ ista rōnem Bar. impugnāt do. Jo. de Jmo. ꝛ Are. q̄ cū sequit primo p gñalitatē legis sequētis que ōt indistincte substitutionē euanescere. Scōo mouent substitutoꝝ rōne, p quā apparet, q̄ ēt si filius habuisset coheredē, tñ substō pupillaris nō reconualesceret: vbi em̄ est aliud impedimentū, q̄ etatis substitutio pupillaris nihil vꝫ. ꝛ lex non tolerat. l. ij. ſ. j. ꝛ ibi Bar. ſ. eo. sed donec pr̄ est in captiuitate, filij⁹, ēt si esset maior, nō posset testari: ergo est aliud impedimentū q̄ etatis: assumptū. pbat p gl. ord. in l. si pr̄. ff. de inīust. ru. ꝛ gl. in l. ij. C. de seu. pa. tñ ad hoc pōt rñdere, p̄o ut etiā rñdet Alle. q̄ argumentum procedit, q̄ est pater adhuc in captiuitate,

a Cōdēnatus in ere. Adde Abba. in rubrica de testamen.

z viuit. ſz nos loquimur, qñ eſt mortuus. vt l.ij. §. ſi qs deceſſerit. ff. vñ legi. z bene ꝓbat z ipſe allegat. Tu aũt cõſidera, an illud, qđ ðt Bar. de ſuitate ſit bene dictum? qñ pr̃, z filius ambo moriunt̃ in captiuitate. ꝓmo pr̃. ſcđo filius, ðt Bar. q̃ filiꝰ ex ſuitate nõ confirmat teſtm̃, ꝓcedit id qđ ðt Bar. fm veritatẽ, q̃ cũ filius ſit ſeruus, nõ cadit ſuitas, ſz cõſiderata fictiõe legis lex fingit q̃ pr̃ ſit mortuus vna hora anteq̃ caperet ſiꝛ fingit filiũ mortuũ vna hora anteq̃ caperet: pone q̃ ambo eſſent ita mortui nõne filius eſſet ſuus hr̃s pr̃i q̃? eſt q̃ nõ ita ſuccedit nõ ðr q̃ lex nõ fingit circa ea q̃ ſunt iuris. l. ſi marit⁹. §. legis iulie. ff. ad l. Jul. de adul. eſt verũ q̃ ſi ſuitas haberet effectũ confirmaret teſtm̃, z pr̃is. z ſubſt. pu. qđ eſt ℨ l. ſeq. z ℨ l. pater. z l. ſz filius. de cap. ✝ Bl. in ꝟbo non exiſtimo. ✝ In ea. gl. ad fi. habes ex gl. q̃ ſz pu. exꝑſſa p quã ſuccedit pupillo, extinguat̃ p mortẽ ciuile pupilli. ſ. p captiuitatẽ. qñ hz effectũ tacita vul. i ea contẽta p q̃ ſuccedit teſtõri. z ſic ſz nõ fuerit adita hr̃ditas ex inſtõne teſtõris, tũ teſtm̃ incipiet a tacita vul. iſtud idẽ repetit gl. ℨ. in ꝟbo ad agnatũ. z gl. in l. ſeq. in gl. vlt. z gl. in l. pe. ff. de vẽ. inſp. ✝ Circa iſta dicta, q̃ de ꝟbo ad verbũ nõ mutata litera poſuit oia idẽ Bar. in l. j. i pr̃in. ij. q. pr̃in. ℨ. e. in ſcđo effectu. ✝ Circa tũ vlt. dec. Bar. dũ ſemp conſiderat, an pater teſtõr poſt mortẽ pupilli habuerit tps mutandi teſtm̃, vel non p. l. tractabat. ℨ. de teſt. mi. Contra iſtud vltimũ Aret. hic allegat fortiſſimũ tex. in aut. vt facte noue conſtõnes. in ꝟ. z nou accuſande. ꝑſertim in rõne litere ibi, non eĩ oia ſunt in nobis ꝛc. cum plerũq; incidunt hoibus mortes ꝛc. z ðr Are. ſi diceres, q̃ ille tex. loquat. qñ mortuus repente eſt, q̃ nõ potuit mutari. pondera rõnẽ decidẽdi, q? ibi illi ſunt caſus caſuales, tũ q̃ ſuſtinet teſtm̃ pr̃is. ✝ Tu aũt aduerte, q̃ Ang. ibi ex preſſe intelligit illũ tex. qñ poſt factã nouã legẽ teſtõr mortuꝰ eſt q̃ non potuit mutare teſtm̃: tũ ex eqtate illius legis ſuſtinetur, z ꝓpterea ðr ibi Ang. q̃ ille tex. decidit caſum. Quedam mulier fecit teſtm̃ fm formã iuris cõis. poſt factũ teſtm̃ factũ eſt ſtatutũ, q̃ mulier non poſſit facere teſtm̃ ſine authoritate propinquoꝝ̃, z determinat q̃ ſi mulier ex illa infirmitate deceſſit taliter. q̃ non potuit mutare formã teſti, q̃ ſuſtinet. alias ſecus. ita põderat tex. ibi in verbo repẽte. qñ repẽte mortuus eſt. Illud idẽ reperio tenere Ang. in aut. vt cũ de ap. cog. i pn. etiam ponit iſtã. q. quam ðr habuiſſe de facto. Si tenerem⁹ intellectũ Ang. ille tex. faceret ꝓ opi. Bar. z non ℨ Bar. ℨ firmo p illud, qđ vult Bar. in l. oẽs populi. ij. q. v. q. pr̃in. ℨ. de inſti. z iur. vbi ponit iſtã doctrinã, q̃ qñ actus habuit debitã formã, ſz nondũ ſit ſequut⁹ effectus: tũ p legẽ nouã non ðr annullari. allegat tex. vt ibi p eũ. Tu aũt conſidera, q̃ ſz ille tex. i ꝟbo repẽte videat̃ ꝑbare illud, qđ ðr An. tñ, q? alia legis cõſtitit i eius rõne. Conſidera rõnẽ, i qua ſe fundat Aret. q̃ meritabiliꝰ ſtringit, dũ ðr q̃ nõ ſemp eſt in ꝓtẽte hois, z pleruq; ꝛc. vult, q̃ ẽt ñ iſta non accideràt, tñ teſtm̃ ſuſtineret, z qñ lex ponit caſum ſpãlẽ: z rõ eſt gñalis, arguem⁹ gñaliter ex rõne legis, z nõ reſtringem⁹ ad caſum ſpãlẽ. Bal. in l. regula. §. z ſz. p illũ tex. ff. de in. z fac. ign. Cõſidera ẽt ex ꝓdictis aliũ tex. l. iubemus. circa fi. ver. pe. C. de teſta. vbi Imperator adiuuenit nouã formã, q̃rit ibi tex. nũqd illa forma ad teſtm̃ iã factũ reꝛiciat, z ðr. q̃ nõ, z aſſignat rõnẽ, qđ eĩ antiqtas peccauit q̃ pr̃tis legis iſcia. ꝛc. ſi nõ ſeruauit iſtã formã: põdera dũ ðr pr̃tis legis iſcia: ergo vult, q̃ ſi ſciret, z fuiſſet ſciẽs, ñ valeret teſtm̃ mũ adhibita noua forma, z põdera q̃ ille tex. vult valere teſtm̃, z excuſat teſtõrẽ pr̃⁹ teſtatũ, qñ habuit cãm, z nõ mutauerit: puta ignoràte. Poſſes dicere, q̃ tex. ꝓallegati, z Are. z tex. i l. iubem⁹. loquũt in caſu dubio. Bar. aũt loquit i caſu claro, qñ cõſtat teſtõrem tm̃ ſupuiſſe, q̃ potuit mutare teſtm̃, qñ eſſet dubiũ ꝓcederet ille tex. in aut. ꝛc. Cõſidera z ſcđo, q̃ Bar. hic loquit in his, q̃ pendẽt ex voluntate teſtõris: vtrũ voluerit tacitã vulgarẽ que continebat̃ ſub pup. durare. ðr Bar. qñ ſupuixit tanto tpe lex preſumit qđ noluit durare: ſec⁹ ſi repẽtine mortuꝰ fit, z ſic loqtur primo qñ venit ſolum coniecturando voluntate teſtõris, ſz tex. in d. aut. vt fac. noue conſti. non loquit in iſtis terminis, qñ agitur de coniecturanda ꝛc. z tamen huic refragatur tex. in l. ij. C. de inoff. teſta. allegata per Bar.

LEX XXX.

1 ✝ Subſtitutio facta in defectum pr̃im̃ z ſecũdi grad⁹ nõ vẽdicat ſibi locũ aliquo adeũte, q̃ ſit in primo, vel in ſcđo gradu.

2 Licet ſubſtitutus, qui venit ex exprẽſſa diſpoſitione teſtõris preferatur coniuncto, tñ ex preſumpta mente defuncti coniũctus prefertur ſubſtituto.

3 Illud dicitur euidẽter apparere quod apparet ex coniecturis: licet ſecus ſit ex coniecturata mente teſtatoris.

4 Fideicõmiſſaria ſubſtõ facta duobus ſimpliciter vno decedẽte, facit admitti ſubſtitutũ, nec regrit̃ q̃ vtriuſq; pars vacet.

5 Quando teſtator ſubſtituit ſimpliciter duobus in tota hẽre ditate, vel in omnibus bonis, an vno eorum decedẽte, admittatur ſubſtitutus in eius partem.

Quidam. Summa vt hic ꝓ Bar. vel ſic ſz cta in defectũ pr̃imi, z ſcđi gradus nõ vẽdicat ſibi locũ aliquo adeunte, q̃ ſit in primo, vel i ſcđo gradu. Diuidit̃ in quinq;. ✝ Ho. primo ex iſto tex. q? ſz regulariter ſubſtitutus, q̃ venit ex exprẽſſa diſpoſitione teſtõris ꝓferat coniũcto. l. ij. §. ſi duo. ff. de bo. poſ. fm tab. tũ ex ꝓſumpta mẽte defuncti coniũctus ꝓferr̃ ſubſtituto. caſus eſt hic not. Sſz cauſa teſtati ꝓferat̃ cauſe intestati. l. anteq̃. C. cõia. de ſuc. tũ ex voluntate defuncti cauſa intestati ꝓferr̃. l. ſi qs ita hr̃s inſtituat̃ ſi eſt legitimus. ff. de he. inſt. ✝ Scđo no. ex tex. q̃ ſubſti. vul. q̃ non eſt ſortita effectũ, non ipedit ius accreſcẽdi. idẽ ꝓbat̃ illa. l. ij. §. ſi duo. Fallit fm Pau. qñ ſubſtõ reddit inutilis ꝑpter ꝑteritionẽ poſthumi. ter. habes z exẽplum in l. pe. ff. de iniu. teſt. ✝ Tertio no. ex tex. ibi idq; apparere euidẽter hic eſſe bonũ tex. qđ hic ðr apparere euidẽter, qđ apparet ex cõiecturis. ſecus ex coniecturata mẽte teſtõris. z ita not. iſtũ tex. Bal. Raph. z Are. quẽ adֈ ad. l. ſz imperator. vbi Bar. no. ℨ. de leg. j. non tũ ðr euidẽter exprẽſſum, qđ veniret ex coniecturis. l. ſi plures. cum gl. ℨ. eo. z ibi dixi. ✝ Bl. in verbo diſtribuiſſet. z iſta gl. eſt facta timore duplicis ℨũ. Primũ eſt, q? tex. vt ſibimet ℨriari. nã in ſi. ðr q̃ in plures quã. ij. uncias. z tñ falſum. q? nunq̃ vt rñdeat gl. facta eſt in plus. Scđm ℨũ eſt qđ format Bar. nã regula eſt, qđ ſubſtituꝰ ꝓferr̃ cõiũcto. ✝ In ea. gl. ad fi. habes ex glo. duas rõnes ad tex. quare tertio loco ſubſtituti non admittunt̃ ad partẽ peculij. vna rõ ponit̃ tex. alia reddit̃ p gl. ponderando dictionẽ, neq;. que eſt copulatiua, vt p Bar. in l. ſi quis ſtipulatus ſit. ff. de ver. obl. l. ſi is, qui ducenta. §. vtrũ. vbi Bar. ſz eã. ℨ. de reb. dub. ✝ Ex iſto tex. z gl. infert Bar. ad no. deciſionẽ, que multũ frequẽter contingit in ꝓactica, fideicõ. ſubſtõ facta duobus ſimpliciter, vno decedẽte, facit admitti ſubſtitutũ. nec requirit̃ q̃ vtriuſq; ꝑs vacet, vñ ſi teſtator duobus hr̃dibus inſtitutis ſubſtituat poſt mortẽ vtriuſq;. ſi vnus moriat̃, alter viuat, eſt locus fideicõmiſſi. fi. §. filiũ. ff. de le. ij. ponũt late Bar. z ſcribẽtes in l. hr̃des mei. §. cũ ita. ff. ad Tre. ðr notãter Bar. ſiſta iura limitant̃, z ſigna, q? eſt no. deciſio, vt hic ꝓ eum: eſt ergo paſſus, z vtilis, z quotidianus, qñ teſtõ: ſubſtituit ſimplr̃ duobus in tota hr̃ditate, vel in oibus bonis: an, vno eorũ decedẽte, admittat̃ ſubſtitutus in eius partẽ regl̃r admitteret. ſz ꝓ vniuerſalẽ ad oia bona ſz q̃ nõ caſus eſt hic. Idẽ cũ Bar. ſz ſimpliciter Bal. hic, z reputat. no. dignũ idẽ Are. hic, idẽ ſz Bal. i l. pe. C. de impu, z aliꝰ ſubſti. Idẽ ſimplr̃ ſz Ang. in conſil. lxxv. incl. Jo. ſuum condidit teſtm̃. Raph. cu. in conſil. clx. incl. pater vxori quedã legauit. Contrariam opi. tenẽt Ang. Imo. Pau. Raph. cu. Aler. hic, z dicit Aler. q̃ communis opi. eſt ℨ Bar. idẽ tenent Ang. Imo. z Wo. cõiter, i l. heredes mei. ſ. cũ iſta. ff. ad Tre. z ibi Aler. qui ðr ſe ſepius conſuluiſſe. ita ℨ Bart. idẽ ſz Ra. Ful. in l. pe. C. eo. Pau. in l. Lucius. ℨ. de her. inſt. z in d. l. Lucius. §. Laius. j. ad Treb. Idez no. ſz Mathe. ſi. in nota. clar. ✝ Contra Bar. allegant̃ duo tex. in d. l. ſi. §. filiũ. alleg. tex. per Bar. in verbo quicqd. ℨ. de leg. ij. vbi eſt ſignũ vniuerſale. z in vno libero mortuo admittunt̃ ex ſubſtõne filij in partem. Ad idẽ contra Bar. ſtringit fortis tex. in quo pẽdet punctus preſentis articuli in l. heredes mei. §. cũ ita. ff. ad Tre. vbi erecta ſubſtõ fideicom. in tota hereditate. z tũ ſi portio vnius vacat, locus eſt ſubſtitutioni. ✝ Ad iſtum tex. rñdetur q̃ iſta lex loquitur in ſubſtitutione vulgari, que habet effectũ ante adita hr̃ditatem. z ideo cum tunc etiã habeat locũ ius accreſcẽdi, teſtatori videtur voluiſſe reſeruare ius. non ſic eſt in fideicommiſſa ſubſt. de quo loquit̃ Bar. que limitat poſt aditã hereditatem. l. ille a quo. ℨ. ſi de teſtõ. j. ad Tre. quo tpe clarum eſt ſic ceſſare ius accreſcendi. l. j. §. ſi. ff. de vſufr. accre. ſz Are. defendẽdo opinionẽ Bar. rñdet ad illa duo iura. primo ad tert. in d. l. §. filiũ. q̃ ibi ideo ſubſti. reſoluit̃ in ſingularitatẽ, q? ꝓ verba teſtõris grauant̃ oẽs liberti reſtitutione fideicõ. nõ per hoc teſtatori videt voluiſſe qđ ꝙlibet ꝑſona grauata conſiderẽt de per ſe: ſecus, ſi ſimpliciter peteret totam hr̃ditatẽ reſtitui non dicendo p quẽ, z reperio qđ ita in alia materia in l. ſi pater filium impuberẽ. ℨ. eo. z in l. pater filium. in ſi. ff. ad l. falc. Aler. tñ huic ſolu. videt obſtare, q? difficultas conſiſtit in d. l. heredes mei. §. cum ita. hic puto inſiſtendum. Ad illud tex. reſpondet. Are. hic, q̃ quãdiu in illo tex. ſit terminus non ſolum vniuerſalis, totam hereditatem, ſed etiam ſit terminus collectiuus ſi vterq; deceſſerit plus quam dicat Bar. z conſequẽter ex ꝓpꝛietate verborum poſſibile eſt ſubſtitutionem admitti. tñ ibi euenit ex preſumpta affectiõe teſtatoris, vbi ſubſtituerat neptẽ ſuã, z non extraneũ, q? ibi ſubſtituta erat ne-

ptis z nec

ptis ⁊ sic persona coniuncta testatori: ideo admittit substitutionem: ⁊ ista sol. Are. mihi ⁊ ullatenus satisfacit. quia licet ibi neptis esset substituta, tñ in ꝑmo gradu erāt filij instituti ꝓximi testatoris, ꝫ testator ꝑsumit habere maiorē affectionē ad filios ꝓprios ꝙ ad neptē. ita Bar. in l. cū ita. ff. in fideicōmisso. ff. de le. ij. reprobata gl. ibi, ⁊ qđ testor habuerit maiorē affectionē ultra ordinē affectionis, ⁊ charitatis: patet. qz filios instituit ex ꝑmo gradu. ¶ Tertio ⁊ fortiꝰ quod ista nō sit bona sol. ꝓz qz iurisc̄ōsultꝰ in. ff. cū ita. in rōne decidēdi nō fundat se quod Claudia substituta admittat ad partē vacātē ꝓpter affectionē ꝑsumptā testatoris, ꝫ fundat se in ista rōne, qz erat substituta in tota hereditate, ita si ambo decessissent admitteret ad totā hr̄editatē. ergo, vno defuncto, ꝺz admitti ad ptē. ¶ Quarto pōdera ꝙ ille ter. ieuitabiliter destruit sol. Are. ⁊ decisionē Bar. hāc Bar. hic vult, qđ vbi aliquis est substitutꝰ ī tota hereditate: istud substituere in tota hereditate, facit vt nūq̄ admittat nisi tota hereditas vacet, ⁊ sic signū vniuersale facit ad exclusionē substituti. ⁊ tñ ter. i. ff. cū ita, dicit totū ꝓtrariū ꝙ signū vniuersale facit admitti substitutū i ptē vacātē. Bart. hic dicit totū ẓuū. ¶ Adde ⁊ isto modo ille ter. oīno de directo ⁊ ineuitabiliter stringit ꝺ Bar. Adde etiam contra Bar. tenet Alex. in consi. xcj. inci. pōderatis his que in themate narrant. in. j. vol. vbi dicit, ꝙ cōis opi. est ꝺ Bar. ꝙ ⁊ legendo ⁊ consulēdo semper consuluit ⁊ est secutus. Idem tz Alexā. in cōsi. xcij. in. iij. volu. inc. Supra eo, de quo q̄ritur in superiori themate. vbi dicit ꝙ ita sepenumero consuluit, ⁊ ꝙ ita dicit obseruari, ⁊ iudicari ꝺ Bar. ⁊ dicit ꝙ ad ter. in. d. ff. cum ita. nō est possibile respōdere nec per aliquē respondeā. ¶ Adde etiā, ꝙ contra Bar. tenet Anto. de bu. in cōsi. xxx. inci. visis cōsiliis ẓuis, vbi refert istā decisionē Bar. ⁊ dicit qđ est de directo ẓtra ter. in. d. ff. cū ita. in verbo totā hereditatē. ⁊ in verbo omnē here. ⁊ dicit ꝙ nunquam vidit bonum respōsum ad illuz ter. nisi fm eum restringatur Bar. quem ipse sic intelligit, qñ ꝺ̄ extitit in persona primi moriētis, ⁊ nō est cōiuncta ꝑsona que ex volūtate defuncti ꝛc. Et sic ex istis concludo ⁊ teneo ẓtra, fm quā consuleā, ⁊ iudicarē. ¶ Considera si opi. Bar. possit defendi alio forti fundamento, nam quando substitutio fit post mortem plurium in tota hereditate, certe illi plures censent̄ adinuicem substituti. ter. est in. l. Titia Seio. ff. Seia libertatis. ff. de lega. ij. Bar. ⁊ alū. in l. vel singulis. vbi plane Deo dāte dicē. ff. Sed rūde ꝙ fm verā opi. ad hoc vt ꝓcedat ter. in. d. ff. Seia libertis. duo copulatiue requirunt̄. s. qđ substō sit facta vltimo moriente, ⁊ qđ sit facta in tota hereditate. Istis sic cōcurrentibus teneo. ⁊ est vera sentētia qđ videant inuicez substituti. nō ergo sufficeret substō simpliciter in tota hereditate.

LEX XXXI.

1 ☞ Cōditio ista, quisquis mihi heres erit, adiecta in pupillari substitutione quando verificetur. ⁊ nu. 2.

3 Cōditio indeterminata nō referē nec limitat ad tēpus dispositionis. ⁊ sufficit semel impletā fuisse quāuis nō duret ipleta.

4 Quādo testm̄ expugnaꝫ ꝑ parte tabule pupillares remanēt firme, sicut qñ expugnatur de iure pretorio ꝑ contratabulas.

5 Verbum forte appositum a consultore in consilio suo non inducit dubitationem iuris.

9 Ista conditione negatiua si heres nō erit, quē sensuz habeat.

11 Legato facto mulieri si itrauerit religionē vel monasteriū, si igressa añ annū, ꝓfessiōis exiuerit, an debeat hēre tale legatū.

In substitutiōe. ꝓ Bar. vel dic me

1 lius fm Bal. ⁊ Are. † Conditio ista, quisquis mihi heres erit, adiecta ī pupillari substōne verificat̄ et si tpe mortis pupilli nō sit heres: oīmodo ꝓꝫ fuerit heres: qz hec iterꝑtatio ꝺseruat sub. pupillarē. ⁊ sic est fauoz pupilli, secꝰ si excludat vel ꝑmat substi. pup. h. d. diuidit̄ intellectualiter in duas. In ꝑma loquit̄ de ꝺditiōe ex cuiꝰ existētia substitutus admittit̄, ⁊ ista sufficit qñcūq̄ fuerit semel purificata. In ſcda loquit̄ de ꝺditiōe ex cuiꝰ existētia substitut̄ excludit̄, ⁊ ista regrit̄ tpe excussiōis. ſcda ibi, nō simili mō. Vel diuide ꝫ Bau. in duas. In ꝑma fuit apposita ꝺditio affirmatiua ex illis ꝓbis qsquis mihi heres erit. In ſcda ꝺditio negatiua, si

2 talis nō erit heres. Scda ibi, nō simili mō. ¶ † Ho. ꝑmo ex isto ter. ꝙ ista ꝺditio. qsqs mihi heres erit, vel si heres erit, ꝓficat etiā si ille q fuit̄ heres desinat eē heres ante ꝙ dispositio sup q̄

3 ꝺditio apponit̄, hēat effectū. Ex ꝫ ifert tria correlaria. † Primo ꝙ ꝺditio indeterminata nō referē, nec limitat̄ ad tps dispositionis. Scdo habes correlariē iferre, ꝙ sufficit ꝺditionē semel ipletā, q̄uis nō duret ipleta. qz ꝺdat. l. si. qs hr̄dem. C. de ist. ⁊ substit. sub ꝺd. vbi multa aliq̄ dixi. l. cū vxori. C. qñ dies leg. ce. Ad idē ter. no. i. l. ff. ſ. ⁊ ibi Bal. no. C. d. idi. vidi. tol. ⁊ ibi Pau. d. ca. dicit ꝙ in ciuitate Venetiarū habuit semel illū

casum de facto. ⁊ ꝙ dñi Veneti nisi vidissent illū text. iudicassent contrariū. ¶ Cōtra istud no. ⁊ istū ter. oppo. Pau. qualitas adiecta verbo debet intelligi fm tēpus verbi. cui addit. l. in delictis. ff. si extraneꝰ. ff. de nox. l. tiriꝰ. ⁊ ibi Bar. ff. de testamē. mil. ⁊ ista substō fuit facta, quisqs mihi heres erit. sit h, ꝫs filio. ergo illa qualitas ꝺz adesse tēpore quo vult succedere filio: rñdet Pau. vt hic per eū. Dic melius vt p Bart. in l. ex facto. in prin. ff. eo. vbi Bar. faciens mentionem de ista lege declarat

4 qualiter qualitas adūcta verbo ꝛc. dicē ibi. ¶ Tertio nota ꝙ qñ testamētū expugnatur pro parte, tūc tabule pupillares remanēt firme sicut qñ expugnatur de iure pretorio per ẓtab. l. ⁊ si contra. vbi dicē. ff. e. ⁊ in l. filium. ff. j. ff. de lega. prestand. ¶ Bl. in ꝛbo forte. diuidit̄ in duas ꝓut remouet duas oppositiones. ¶ † In ea. gl. ibi nō iuris dubitationē inducit. ista gl. fa-

5 a cit fm Bal. Ang. ⁊ Mod. hic, ꝙ verbū, forte, ꝓpositū a cōsulto re in cōsilio suo nō inducit dubitationē iuris. sed certe iste ter. ⁊ ista gl. potius ꝑbant cōtrariū prout etiā notat Raph. Cū. qz ter. loquit̄ qñ dictio, forte referret ad factū: tūc clarū est, ꝙ nō inducit dubitationē iuris, secꝰ videret si referē ad ius. melius facit text. in. c. sup literis. cū gl. in verbo nisi forsitan. de reſcriptis. gl. in. l. j. ff. j. de ferijs. Alibi dixit gl. in verb. forte. in. c. ij. de test. qđ dictio, forte, vel, fortassis, nō est nota dubitationis, ꝫ assertionis. stat ergo, ꝙ si cōsultor vtat dictione, forte, in cōsilio. ꝑ hoc nō inducit dubitatio iuris. ¶ Addit Alex. qđ idē esset in sentētia lata per verbū forte: qz tñ valeret ẓtra Raph. hic: qz verba sine impropriant. g. in. l. z puto. ff. fa. cer. itē qz vz sniia lata ꝑ verbū. credo, ⁊ tenet, ⁊. j. ita ꝑbat text. in. l. si quis filio ex heredato. ff. irrituꝫ. ⁊ ibi Bal. ⁊ Imo. ad hoc no. ff. de inuto rupto irritoq̄ testamēto. gl. in. l. diem ꝓferre. ff. si plures. ff. de arb. ¶ Adde qđ ita tenet etiā idē Alex. in. l. cū quo. ff. ad l. fal. Quid autē esset in teste, qui deponeret per verbū credo, forte videret qđ nihil: qz dictum ambiguum testis nihil relevat. videas no. Ant. de Bu. in consi. xxxv. inci. quamuis rigoz.

6 ponit Raph. Fulgo. in. l. j. ff. j. ff. de iusti. ⁊ iur. ¶ † Ultimo circa dictionē forte, ⁊ similes nota bonam regulā, qđ vbicūq̄ legislator in assignatione cause apponit istud verbū, forte, illa causa non est finalis, sed impulsiua. gl. est not. in cl. j. in verbo, forte. de appel. quam valde notat ibi Imo. post Anto. de but. not. Abb. in cap. quoniam frequēter. in princ. vt lit. nō cōtesta. ⁊ subtiliter Alex. in. l. in ratione legis falcidie restitutionē. ff. quod vulgo. ſ. ad l. falci. vbi perista regulam subtiliter impugnat decisionem Bal. in. l. filium quem habentē. C. fami. er-

7 ci. ¶ † In ead. gl. in fine nota, quod licet per dispositionem ꝺ minus aut per dispositionē iuris ꝓtorij non ꝓtest fieri, ꝙ qui semel est heres desinat ipso iure esse heres iuribus allegatis in gl. tamē istud ꝓtest fieri per dispositionē iuris ciuilis, vt patet hic in querela inuenta a iure ciuili. facit text. in. l. miles ita heredē. in prin. ⁊. ff. j. ff. de testa. mil. ⁊ ter. in aut. hoc amplius. C. de fideicom. ⁊. l. ex facto. ff. ſ. j. e. Bal. in l. extraneū. C. de here. instit. dicit Bartol. in. l. fi. ff. j. ad Tertyl. quod tamē statuto quod filia femina excludatur quandiu masculus superest: mortuo masculo, desinit ipse, ⁊ sui heredes ipso iure cē se heredes ⁊ filia incipit esse heres: ⁊ qz statutum illud potest.

8 Adde tz Ang. in. ff. ſ. qui autem. per gl. ibi in auth. de hered. ⁊ fal. ⁊ in. l. antiqui. in fi. ſuncta. l. ſeq. vbi bonus ter. ff. si pars heredi. Ang. ⁊ Imo. in. d. l. et qui intelligit, qñ lex ciuilis agit directo ꝓiuare quem hereditate. secus qñ ꝑ obliquū. ff. restituta. insti. de fideicō. here. ⁊ ibi l. j. in prin. ꝛc. per totū. ff. ad trebel. ¶ Bl. in verbo esto, diuidit̄ in duas. In prima dupliciter declarat ter. sed teneas primū intellectū: qz secūdus destruit litera. in ſcda ꝑ viā no. remouet ẓuū. secūda ibi, ⁊ not. ꝙ hic arti

8 culꝰ tūc. ¶ In ea. gl. in fi. habes ex gl. cōcordiā de ꝓncipio huius ter. ad fi. ꝙ in prio casu cōditio si heres erit, nō fuit determinata ad tps mortis pupilli: sed in ſcda sic ꝓpter dictionē tunc, q̄ notat exterminationē temporis: cū isto intellectu trā-

8 sit Bar. Et ita teneb. ant antiqui. † Et qđ dictio tunc b denotet

b extremitatē tēporis. gl. allegat. ter. in. l. iij. ſ. de ꝺdit. ⁊ demon. Bar. addit aliū ter. bonū vt hic ꝑ eū. Habes alium casū in no. in. l. vxori vsusf. ville. ff. de vsu. leg. vbi pulcher casus. Iste itellectus nō placet Bal. ⁊ Mod. qz dictio, tūc, nō referē ad ꝑcedētia vt ꝓsupponunt gl. Bal. ꝫ ad sequētia vez tunc Seius heres esto: ⁊ ꝓpterea videt melius qđ in ꝓmo casu huius legis agitur de admittendo substitutū qđ est fauorabile pupillo, merito sufficit conditionē fuisse semel impletā. ꝫ in ſcdo casu agitur de excludendo ⁊ repellendo substitutū, merito cōditio referē ad tempus substōis. ¶ † Hoc. ex isto ter. ſcdm istā

9 intellectū Bal. ⁊ coes, ꝙ quāuis cōditio negatiua. si heres nō erit, habeat sensum, si nunq̄ erit heres, ⁊ sic videat verificari si aliquo tpe fuerit heres. l. quicqđ astringēde in fi. ff. l. ita stipulatus. mag. ff. de ver. ob. tñ vbi agit̄ de excludēdo substitutum

a ¶ Verbum forte. Adde in. l. cōmodato. in. ſ. cū autem. ff. de eler. c. iuuenis. ⁊ spō. gl. in. c. nisi de. renū. gl. ⁊ Iyno. in c. tua. de spon.

b ¶ Dictio tunc. Adde. l. vxori. ff. de vsufruc. legato. c. ii eo. tpe. de reſcri. lib. vj. Rapha. fulg cōsil. l. inci. quidā Ray mundus.

pupillarē restringitur ad tēpus mortis, nec sufficeret prius fuisse hr̄dē.ter.habes hic no.fm intellectū Bal.z cōem fm quē limita leges pallegatas.Extra gl.p10 cōplementoistius legis: q1 hic habes regulā q̄ sufficit cōdōnē affirmatiuā semel fuisse ipletā lz nō duret.ponūt Ange.Jmo.z Mod.duas q̄nes quarū vna tāgit p Bar.i l.si qs hr̄dē.C.de isti.z sub.aliā ibi p10 nūt doc.Prima si fiat legatū irrāti religionē nūqd habeat legatū si exeat.Alia ē si fiat legatū mulieri si efficiat vidua,lz nō duret i viduitate.†Ego omissis illis q̄nib⁹ q̄ro de q̄ne i pria ctica de qua sepenumero suz de facto iterrogat⁹,z ñ repiūtur decisiones multum clare.pone testō1 instituit filium vel aliuz heredem,z si moriatur sine filijs substituit titium.pōne q̄ iste habuerit filios,lz sunt mortui,an substitut⁹ ppetuo excludet. Reperio,q̄ Old.Lau.in idiuiduo consuluit,q̄ sic.q̄ ppetuo excludat substitut⁹.in cōs.xxj.inci.thema tale est testō1.z in cō si.crlj. inci.thema tale est dubiū mouet per regulā hui⁹ text.z l.si qs heredem.C.de inst.z subst.in q̄bus dat regula.q̄ sufficit conditionē semel impletā,q̄uis nō duret.Idē q̄ Old.tz Jo. An.referens formalia verba.Old.de verbo ad verbum,z recitat eū in additionib⁹.Spe.in ti.de testamentis.in §.primis. ad fin.reperio q̄ idem etiā tz Pau.in cons.lxxxix.incip.casus iste frequenter contingit,z notabilius in cons.clxxij.incipit.ne impropriūs vtamur vocabulis.z ipse etiam mouet p istam regulā.Idem tz Alex.nullā de predictis authoritatibus mentionē faciens de quo valde admiror.in cōsi.xxx.in iij.vol.incl. ponderatis his que in themate narrant.Tu aūt aduerte qs Old.z sequaces qui fundāt se in ista regula huius tex.non videntur bñ aduertisse:q1 imo iste tex.ineuitabiliter retorquere tur ad oppositum,nam vbi agitur de excludēdo substitutum (vt est casus noster)non sufficit conditionē semel impletam: vt est in scōa parte tex.secus,q̄ ageret de substituto admittē do vt est in prima parte,sed p10 ista parte est tex.satis forma lis,in l.heredibus.in prin.ff.ad Tre.vbi si sit iniunctū fideicō. si decesserit sine liberis,&t,si habuit liberos,vr̄ fideicōmissam extinctū,z extinguit.ad idē tex.in l.cū vir.C.q̄n dies leg.ce. ad idem bñ facit qs egregie dicit Bar.in l.titia.qui testamento.§.imperator.ff.de le.ij.Tu scis,q̄ per natiuitates filiorum reuocat ipso iure donatio facta,l,si vnq̄.C.de reuoc.don.que rit ibi Bar.pone q̄ filij nati incontinēti moriunt⁹,nunqd erit reuocata donatio arguit ad partes finaliter cōcludit q̄ sic,z sequitur Jo.de Imo.in c.fi.de dōna.Ad idē z quarto facit q̄ gñaliter dicit Bal.per multa iura.in l.precibus, tertia oppo. C.de impu.z alijs subst.vbi &t,q̄ in cōditionibus attēdimus principium prime existentie,z non curamus postea successuz eius.Ista sunt que videtur stringere p10 parte affirmatiua. In ꝓrium p10 pte negatiua qs substitutio non excludatur est tex.maxim clarus,z formalis in l.ex facto.§.si qs aūt suscepe rit.ff.ad Tre.vbi ad literā dicit si qs aūt susceperit liberos,z postea mortui sunt verū est dicere eum sine liberis decessisse. Ad idē.l.filiussa.§.cū qs.ff.de le.j.vbi idē dicit.Ad idē z tertio est gl.si bñ inspiciatur in d.l.ex facto.si quis rogatus.in verbo.§.volūtate.ff.ad Tre.vbi gl.dum modo viuāt post mortez testōis.ad idem stringit ista lex in scōa parte,vbi ad excludē dum substitutū non sufficit conditionē semel impletā.Tu pos ses respondere q̄ loquitur qñ tractatur de substitutione pupillari q̄ est mere fauorabilis,z istud est ppie fundamentum istius tex.secus in fideicō.que est onus.l.coheredi.§.cū filie.§. eo.ad idē facit,q1 qualitas adiūcta verbo intelligit fm tēpus verbi cui adiūcitur scdm q.§.dixi. Ultimo p10 ista parte vnū mihi ineuitabiliter stringit cui nūq̄ vidi reale rūsum:q1 qñ testato1 substituit filio vel hr̄di,si decesserit sine liberis,lz añ filios habuerit,z ante mortui sunt,verū est dicere eū decedere sine liberis:z consequēter conditionē substōnis impletā vt &t aperte tex.in d.l.ex facto.§.si qs aūt susceperit.ergo pculdubio debet esse locus substitutio.Ista sunt q̄ vident stringere p parte negatiua:non reperio tñ in spē tenētem istā partē negatiuā:z tñ mihi plus plz,z in pūcto iuris vr̄ melior p10 ista pte consulēdo,z iudicādo faceret:q1 in dubijs opinionibus tenēda est illa opi.q̄ fauet cause testi,z q̄ñr substōm.l.si pars.i pn. ff.de inof.test.q1 interest reipublice q̄ testamenta confirmen̄t.l. vel negare.ff.quēadmo.te.ape.glos.ord.quā Ang.z Mod.ibi multū no.in l.Gallus.in §.qd si.i vbo vtilitatē.&.de li.z post. Quid tenēdū in isto dubio,z disputabili passu:credo p cōcordia,q̄ sit distinguendū,z ita semper tenui z legēdo,z consulēdo:nā aduertendū est multum q̄bus verbis vtatur testō1 aut cū testō1 dixit hoc modo si filius liberos nō habuerit,vel nō adoptauerit extraneos substituo casum teneo tunc primam opi.q̄ si sibi sint nati filij,q̄uis in vita sua sint mortui excludit substitutus ppetuo:q1 verū est dicere q̄ habuit liberos,z in istis terminis ppie z in specie loquit tex.in l.cum vir.C.q̄n dies le.ce.in istis etiā terminis intelligat tex.q fortissime stringit in l.hr̄dib⁹.in prin.ff.ad Tre.z si diceret.q̄ imo tex.in illa hr̄dibus.loquit,qñ erat conditio si decesserit sine liberis:ad uerte q̄ lz in prin.tex.videat loq de condone sine liberis:z tñ qñ ponit verba testamēti,sup q̄bus disputat non loquitur de ista.dicit q̄ 2dō substitu.erat ista,si liberos nō educauerit:q̄ rit ibi iurisconsultus,pone,q̄ sint nati,z educati tñ mortui vi uo ipso herede:nunqd erit locus substōni qñ est verū eū educasse liberos lz,viuo hr̄de,mortui sint,pōdera ergo in illo ter rōnem decidendi:q1 nec in decisione nec in puncto insistit qñ est 2dō si decesserit sine liberis,lz circa illū si liberos nō educauerit,z decidit in lib.z in hoc se fundat.aut 2dō substitut fuit cōcepta p vba si sine liberis decesserit,z iste casus noster est valde dubius,in quo pūcto lz Old.Jo.an.z alij supra relati teneāt indistincte substitutū excludi.Ego aūt dico q̄ est me lius aduertēdū aut tpe mortis hr̄dis superāt liberi:z tunc lz postea mortui sint:credo idubitāter substitutū excludi:q1 vr̄ñ est dicere q̄ decesserit cū liberis,lz postea liberi sint mortui z cōsequēter verū est dicere decessisse cū liberis.z substitutum debere excludi.de hoc est tex.formalis in l.filiusf. §.cū qs.ff.de le.j.z in istis terminis ppie loquit tex.in d.l.ex facto.si qs aūt susceperit,z sic in istis terminis loquit Old.Lau.z sequaces. Credo indubitāter,qs bñ loquāt.confirmo p illud q̄ egregie no.Ly.z Bal.in aut.sed si qs.in vlt.q.C.de sec.nup.Bald.in l. fi.in xx.q.C.de her.inst.vbi querūt,pone q̄ rex cōcessit castrū cuidā militi z heredi eodē corpore nato:z si contingat militē mori sine heredibus ex suo corpore natis,q̄ castrū reuertat ad regē:euenit casus.q̄ iste mortu⁹ est relicto filio ex se nato, postea euenit casus q̄ mortu⁹ eius filij sine liberis.nunqd castrū reuertat ad regē:cōcludūt Ly.z Bal.q̄ nō:ex quo rex est exclusus p cōditionē,tñ q̄uis filius militis nō habuerit liberos.q̄ nō dz reuerti:est verū q̄ in hoc vltimo tenuit Sal.in d. aut.lz z si qs.z Alex.vbi cōsuluit ꝑ Ly.z Bal.in cōsi.cccevij. inci.ꝑfideratis his q̄ in pscripto themate narrant.lz,i hoc nō insisto:q1 nō est de ppositio nostro.Adde scdo,sed idē bñ facere illud qs tz no.Bal.in c.j.in §.cū etiam.in ti.epūc.vel Abb. in vsib.feu.vbi tz,si testō1 fecerit substit.filio si sine liberis obierit,z mortu⁹ sit,relicto vno filio.qui non vixerit ultra vno mēto:tñ substō ppetuo extinguit.ibidē etiam no.Bal.in ij.no. p illum tex.q̄ filia semel exclusa per existētiā masculi semp durat exclusa:dato qs filij mortant:q1 mors masculoꝝ nihil sibi patrocinat,q̄ est nō.dignū fm eū:vñ infert ex illo tex.ad statu tū disponens,q̄ existētibus masculis,filie femine nō admittētur,lz masculus moriat,tñ filie femine nunq̄ admittunt.ita tz Bal.in aut.sed z si quis.z in l.in q̄bus.C.de sec.nup.de quo vltimo vide Bar.in l.ij.§.sed si sint sui.p illum text.ff.ad terry.z distingue,vt ibi p eū.Aut vero liberi suscepti,sunt premortui ante filiū heredē.iste casus est dubitabilis,z lz doctores pmo loco relati aliter tenere videant,ego credo substitutū debere admitti.moueo1 duplici fundamento:q1 ex quo liberi sumpti sunt premortui:verū est dicere filiū sine liberis decessisse,z cōsequēter cōditionē substōnis purificatā esse:ter.est in d.l.ex facto.§.si qs aūt susceperit.Scdo z subtilius moueo1,q1 ista cōdō,si decesserit sine liberis,respicit terminū instātaneū mortis,q̄ terminus non hz actū,vel durationē ante.vt dt Bar.in l.ij.§.creditum.ff.si cer.pe.ergo in ista 2dōne instātane mortis,hoc est,si decesserit sine liberis,soli dz inspici tps instātaneū mortis:an tūc decesserit cū liberis,vel non facit ēt,q1 qualitas adiecta verbo ꝛc.vt ē.Ista dictionē puto verā,z rationabilem,z ista distinctio fuit de mēte Ang.in l.generaliter.§. cum aūt.in lec.florētina.C.de inst.z substit.est etiam de mente Pau.de ca.lz succincte loquat in d.l.ex facto.ff.si qs aūt susceperit,z in simili distinguunt Ly.Alb.z Bal.in l.si qs hr̄dē. in iij.q.C.de inst.z subst.ista est veritas. Restat sola difficultas de tex.in l.heredibus.in prin.ff.ad Treb.Rñ.vt ē.tñ volo adhuc insistere.ibi eñ Jurisconsultus querit qñ erat apposita conditio,si decesserit sine liberis,z lz postea ponēdo verba testamenti loquat in cōditione,si non educauerit liberos,z istū casum decidat,tamen posset fortiter argui,quando legislator proponit duos casus,vel duas questiones,z vni respondet: intelligit idem in vtranq̄ respondisse per regulā.l.j.C.de diuer.rescri.no.optime.Ang.in §.hinc nobis.in fi.in aut.de here.z fal.vbi no.quod si propositis duabus questionibus consulto1 respondeat vni:intelligitur idem in alia respondere,oñ modo responsio sit applicabilis.Ex quo ergo Jurisconsultus ꝛc.nisi sustinendo predicta dixeris,q̄ illa regula procedit nisi ita intelligēdo resultaret absonus intellectus,prout est in d. heredibus.iuncta.l.ex facto.§.si qs aūt susceperit. No.predicta diligenter,q1 sepissime contingunt:q1 non reperies(vt credo)alibi tactum. ¶ Ultimo p10 perfecto complemento hu

11

tus.l.quia Ang. Imo.⁊ Mod.examinant questionē de legato facto mulieri[a] sub conditione si intrauerit religionē vel monasterium, pone quod sit ingressa sed eriuerit ante annū professionis an debeat habere legatū, quā questionem Bar.⁊ Bal. alibi tangunt ⁊ relinquunt indecisam in d.l.si quis heredem. ibi plene examinaui ⁊ plene ponunt Mod.hic.

a Mulieri. Adde de Bal.in simili in l.si.iuñ.no. C. de indi.vi. Ang. consi.xxxiiij. inc. Constantius ereculani.

1a b **Adde** †Qđ q vouit ingredi religionē[b] non vī voluisse facere ibi pfessionē:⁊ ō si intrat religionē, ⁊ erit ꝺ impleuisse votū,⁊ conditioni satisfactū. ita no. Arch. in canc. xxj.q.q.ñ.⁊ videtur casus satis clarus i c.ex trāsmissa. de renun. vbi dicit ꝑDet.de Rubeis dū esset in infirmitate ⁊c. tāgitur per gl.⁊ vñ.q.j.in summa. idē tenet ⁊ cōcludit sanctus tho.in scōa secūde, in qō.clxxxix.arg.quarto moueñ, q: verba nō solū in cōtractib⁹,⁊ vltimis volūtatibus. sed etiam in materia nostra in voto debēt intelligi ſm propriā significationē. ⁊ qñ agimus de propria significatione, nō recedim⁹ a proprie tate verborū. l.non aliter.⁊ l.ille, aut ille.ſ.cum in verbis. ff.de le.iij. modo si aliquis fecit votū intrādi religionē, illa dictio, intrādi, de ꝓpria significatione non importat facere pfessionem nisi fm eum (⁊ hic est pūctus) vouisset eo animo, vt perpetuo in religione permaneret. Confirmatur predicta conclusio, q: intrare religionē, ⁊ ibidē pfiteri distinguūtur tāq̄ duo diuersa. Istud pbatur in c.beneficium. ⁊ in c.pe.de regula.in vj.iñ verbo religionē ingrediat', ⁊ pfiteat in ipsa pfertim cum de natura copule sit, vt cadat inter diuersa, ter.cū gl.in rub.ff. de iu. ⁊ facti igno.⁊ gl.magis exꝑssa in c.querelā.de fimo. istud idem ꝙ intrare religionē, ⁊ in ea facere pfessionē, sint tanꝙ diuersa, ꝑbat expresse in c.religioso.in ij.fresposo.de sent.exc.in vj. vnde apparet, ꝙ ꝺ: qs intrare religionē etiā antequā profiteat. Alibi tñ Bemi.i c.pe.de regula.i vj. refert, quosdā dicere.⁊ cū eis trāsit, qs q vouit ingredi religionē, hoc ipso ꝙ ingrediat', ita tim cēsēt pfiteri ēt si nō susciperet habitū nouitiatū.⁊ sic ponderā duo ex istis. nā si verū est, ꝙ qui pri⁹ vouit religionē ingredi statim ꝙ ingredit', statim fecit pfessionē: ergo nō ꝑt exire amplius. Scōo volunt qđ vouēs ingredi religionē in dubio videat vouere, quod permanebit in religione, tamen istud vltimū nō videt tutum ex predictis.⁊ per ter. quem omnino vide in d.c. ex transmissa. Ista dicta sint vt satisfaciam schedule hic posite ad petitionem amicorum. Tamē quicquid sit suz in ista cōclusione, qđ quicquid agūt homines, intentio iudicat omnes.

LEX XXXII.

Qui complures. Summa vt hic per Bar.⁊ dū ꝺ: respectu vni defuncti, vult dicere respectu vni⁹ defuncti:⁊ est singularis secundum Bart.hic.⁊ secundū Imo. in l.si pater filio.ſ.e. Diuiditur i quatuor partes principales. in prima ponit theima.in scōa.q.i ij,rñ.i quarta exēplo. Scōa ibi, q̄stū est. Tertia ibi.resp.titiꝰ, quarta ibi, ꝙ si non. ꝓponderā tu quod in illa quarta parte est aduersatiua, qđ si, sine copula, tñ nō denotat diuersum ius, imo idē ius. istud est 3tra communē regulā.l.sed ⁊ si lege.in prin.ff.de pet. her. vidimus post gl.⁊ Bar.in l.patris.⁊ filij.ſ.eo. ¶Bi.in verbo hereditarias, diuiditur in quinq̄. nā format quatuor contraria,⁊ postea allegat vnā cōcordātem ad istū ter. Scōa ibi, at opp. Tertia ibi magis obst. Quarta ibi itē ℨ l.fi.C.e. hic vt ibi,⁊ facit.ſ.de statulib.l.qui pecuniā. ¶In ea, gl.ibi vel hic substituēdo nominatim dixit ꝙ portionibus hereditarijs. istā solutionē gl. tenent Bar.⁊ magis communiter alij, ita declarādo vt hic per eos. Ista est melior solutio, que possit dari. dantur alie, sed nō refero: q: nihil valent. in vltimo contrario dic vt ibi per Bar.⁊ in l.fi pater.ſ.eo.⁊ in illa.l.fi.C.de impube.

LEX XXXIII.

2 ¶Institutio filij a matre facta, cum erit quatuordecim annorum, non dicitur conditionalis. imo pura ⁊ simpler.

1 Tempus certe etatis fauore filij facit diem,⁊ nō conditionē.

Si mater. ¶Ista lex est difficilis secūdū Bar. ista.l.est Affricani. ergo difficilis. Ita Bar.i l.cū qs.ff.ꝺ: so. ¶In gl.pria ibi.l.hereditas. fm Azo. 1 habes ex gl. reportare hāc cōclusionē, ꝙ ꝑ institutio filij a matre cū erit xiij.annorum nō dicit cōditionalis, imo pura ⁊ simpler. Sz aduerte ꝙ leges quib⁹ moueꝰ glo. nihil ꝓbant. moueꝰ p ter. in l.ex his verbis, ꝛꝙ ter.i l.firmio. ſ.j.ſz certe i illis. ll. ꝓesserat dispositio pura ⁊ simpler: postea in alia oratione circa eius executionē fuit appositū tps certe etatis. vñ dispositio pura precedēs non per hoc reddit cōditionalis. ita ꝓprie loquūtur. ll. ille sed in ista.l.tempus fuit appositum ad substantiam institutionis: q: institutio fuit facta, cū filius erit, xiij. an.⁊ sic tempus est appositum institutioni,⁊ substātie.⁊ similiter l. hereditas,ſ.ti.j. q: loquit', qđ est dies certus,⁊ ideo bū allegat per gl.ſz in casu nr̄o dies est incerta: q: filius⁹ posset mori añquā fit.xiij.annorū.⁊ sic vides, ꝙ ll. allegate p gl. nō bñ allegāt. Ja. a de Are.⁊ Albe. hic reprehēdūt gl. alio fundamēto: q: istitutio collata i tps certe etatis. facit dispōnē cōditionalē. ter. est i l.si cui legatū.ſ.hoc aūt legatū.ff.ꝺ le.j.⁊ text.i l.si titio.ff.qñ dies leg.ce.⁊ ꝓpterea dicūt, ꝙ istitutio ꝑt fieri ad diē, vī in tps. l.in tps. de he. inst.⁊ toto ti. C. de ist.⁊ subst. istō ꝓcederet i extraneo. Bar. ꝙ sideradō meli⁹ conat' saluare gl. videamus, an ista salnatio gl. sit' bona,⁊ an. ll. per eam allegate ꝓbent, vel non.

b **Adde** Quod cū Bar. tenent Ange. Imo.⁊ Alex. hic.⁊ Ang. in d.l.si cui.ſ.hoc aūt legatum. Bart. in d.l. Seius Saturninus. per illū ter.j. sed ꝑDau.⁊ ꝑRaph. cu.⁊ Are. hic impugnāt Bar.⁊ dicūt qđ illa.l. Seius Saturninus, nihil penit⁹ ꝓbat: ⁊ vtūt variꝫ medijs. ꝑPrimo ꝺ: ꝑDau. ꝙ d.l. Seius. loquitur qñ tps certe etatis adiicitur legato, vel fideicōmisso. nā tūc, ꝙ faciat diē ⁊ nō ꝺdōnē, est vtile ipsi filio: quia legatū, vel fideicōmissum i diē bene trāsmittit', ſz ista lex loquitur in institutiōe, in qua, posito, ꝙ tps certe etatis faceret diē ⁊ nō conditionē, nulla esset vtilitas filij q: añ diē non pōt adire hereditatē, q̄ sit incerta: q: posset pri⁹ mori: atqui hereditas nō adita nō trāsmittit'. l. vnica, ſ. in nouissimo. C. de cadu. tol. ergo nō est vtilitas filij, qđ sit in cōditiōe, vel in diē. Alex. defendendo inductionē Bar. de d.l. Sei⁹. dicit, ꝙ ista lex bñ ꝓbat ſnia Bar.i rōne decidēdi. nā rō decidēdi illi⁹ ter. est, q: ibi agitur ꝺ magno ꝓiudicio: q: agit' de hereditate,⁊ nō ꝺ legato, q̄ rō etiā militat i casu nostro, vñ in materia fauorabili vbi est eadē rō, licita est extēsio. vt hic p eū. ſz certe ter. in d.l. Seius. nec i rōne decidēdi, nec i aliqua ꝑte se fundat, vt dixi. q̄ sit rō decidendi ē: q: ibi hr̄s erat fideicōmissarij⁹. ⁊ q: tps magis est adiectū vt faciat dilationē, ꝙ cōditionē. vñ sēdo modo inducit illum ter. Alex. ꝙ Bar. q: sicut ibi fideicōmissaria adita transmittit', ita hereditas materna de qua hic, trāsmittit' ad descendētes non adita vt hic p eū, ſz truffa est: q: l. vl. est remediū nouū. nihil ad propositum. l. nostre. ¶Tertio rñdet Alex, ꝙ hic dies fuit adiecta executioni, non aūt substantie dispositionis, iō non impedit trāsmissio etiā ad heredē extraneū per l. his verbis, allegatā in gl. ſz ēt i isto errat q: i hac l. tps fuit adiectū institutioni ⁊ nō substātie institōnis, vt ꝑz hic, si hr̄s nō fuerit. ¶Quarto mō rñ. Alex.⁊ ēt Are hic, ꝙ mēs Bar. est ista, ꝙ dies incertus cū erit, xiij. annorū fauore filij habeb' ꝑ certo: ⁊ sic poterit pure hereditatē adire remoto vitio temporis.⁊ sic erit vtile filio. ad ꝙ nō aduertit ꝑDau. tame ipsi nō aliter ꝓbant, ꝙ ista sit mēs Bar. nec hoc ꝓbāt lege nec rōne. †Ego aūt ꝓbo ineuitabiliter, ꝙ ista sit ꝓpria mēs Bar. ꝺ: Bar. ꝙ tps certe etatis fauore filij facit diem,⁊ non conditionē. allegāt d.l. Seius Saturnin⁹. Cōsidera ergo dō Bar. dicit, ꝙ facit diē.⁊ nō cōditionem, nō ſz nō declaret, qđ faciat diē certā, tamē istud necessario vult. q: si faceret diē incertā, dies incerta ꝺ: cōdō. l. dies incertus. ff. de condi.⁊ demon. non esset ergo differentia, an faceret diē incertā, vel cōditionē. ergo Bar. necessario intellexit de die certa: q: si loqueref de die incerta superfluente nō esset differentia. Sed si loquitur de die certa, dies certa reꝑcitur. l. hereditas ex die.ſ.ti.j. alle. in gl. Et si diceres aduerte, ne erres in fundamēto, †tu dicis, qđ dies incert⁹ cēsetur cōditio. l. dies incertus. ff. de condi.⁊ demon. istud est verum, qñ dies est incertus omni incertitudine, an veniet, vel nō veniet. Sed in terminis nostris istud tps cū filius erit, xiij. an. istud tps nō est i certū omni incertitudine: ergo nō facit conditionem ꝓout declarat magistraliter idē Bar. in l. nam si cū moriar. post gl. ibi. ff. de cōd. ind. vbi melius ꝙ alibi. ꝑNotes dicere, ꝙ quātū ad ꝓpositū institutionis, q: est oino incertū an filius moriat añ spatiū, xiij. annorū, vel nō: isto respectu pōt dici facere conditionē, sed fauore filij facit diē, vt dicit Bart. ꝑRaph. cu. subtilius pōderat qđ d.l. Sei⁹ Saturnin⁹. ñ ꝓbat cōclusionē Bar. q: vt apparet ex prin.⁊ si filius. l. testator. vbi instituerat illum hr̄dē fideicōmissarū de quo multū confidebat pr̄ ad vtilitatē filij, iō ex mēte testōris vr̄ potius apposuisse dilationē, ꝙ cōditionē. ista rō cessat in casu. l. nostre. vbi isti respectus,⁊ iste rōnes cessant. ꝑNotes ⁊ adhuc subtilius ex mēte Are. hic tenere, qđ illa. l. seius. nihil faciat ad ꝓpositū nostrū, q: non est eadem rō in ista. l. q̄ in d.l. Seius Saturnin⁹. nā ibi dies incerta ꝙ erit i certā quo ad effectum transmissionis, qui insurgit ex presumpta voluntate defuncti, vt ibi cātat litera. ſz i casu nostro, si verum esset illud qđ dicunt gl.⁊ Bar. dies incerta reduceret ad certā quo ad effectū vt filius posset incontinenti habere hereditatem, qui quidē effectus est de directo cōtra verba, ⁊ ℨ voluntatē testatoris cū testator voluerit ne filius haberet hr̄ditatem propter lubricā etatem pupilli. vnde si posset incontinenti habere, fieret cōtra mētē testōris ⁊ ℨ ꝓba. ꝙ vnde facilius ꝓpriantē ꝓba ex intētione testōris ꝙ ℨ mētē testōris. ꝓ

bak primũ in.l.in cõdõnib⁹ primũ locũ.ff.de cõdi. z demõ.z in l.pater Seuerinã.§.cõditionũ verba.eo.ti.z in. l. cũ filio. ff. de le.iij.fm ꝑbaꝯ ꝑ tex.in.l. verbis ciuilib⁹. vbi ℣au. ad hoc not. in fi.ℨ.eo. Adde etiã q̃ alius tex. quẽ allegat Bar. in.l. in fidei cõmissi.§.cũ polidi⁹.ℨ.de vsur. nihil facit p Bar. fm Alex. alij nil tangũt.z quãuis aliter nõ declaret, pro certo nihil facit ibi bñ erat hr̃ditas relicta p fideicõmissum filie, cũ certã etatẽ haberet. sed nõ dr ibi, q̃ fauore filij illud tẽpus certe etatis imꝑtet diẽ, z cõditionẽ: q1 verbũ nullũ est verũ qd est ibi tex. sing. q̃ qñ aliqs istituit heres, sol⁹ heres fideicõmissarij tenetur oẽs fruct⁹ pceptos restituere: imo forti⁹ nõ detrahit tũc trebel. gl. est quã oẽs moderni reputãt no. i.l. i fideicõmissariã. §.fi. ad treb. Sz q1 credendũ est. qd Bar. qñ fundat se i aliquo tex. qd ille tex. ꝓbat, cõsidera si Bar. voluit inducere illũ text. hoc mõ q̃ quẽadmodũ ibi tps incertũ habeꝯ effectu p puro respectu fructuũ, vt heres teneaꝯ restituere oẽs fruct⁹ sicut si pure fuisset grauatus z hoc est fauore filij: ergo ꝓbat ille tex. q̃ tps icertũ fauore filij effectualr̃ hr̃ p puro. ita credo voluisse inducere Bar. illũ tex. verũ. q1 ex ꝓdictis patet, q̃ conclusio Bar. quã facit ad sustinẽdã gl. nõ est iurib⁹ bñ ꝓbata. Barto. alio mõ rñ. q̃ tale tps faciat cõdõnẽ tenẽdo opt. istã ℣a. tamẽ ista instõ cõditionalis nõ reddit testũ nullũ. nã dicit Bart. q̃ in ista.l. mater apposuit istam cõdõnẽ fauore filij: q1 habebat
4 patrẽ ꝛc. vt hic ꝑ eũ. ¶† Cõsidera tu lz Bar. nõ declaret qd Bar. vult dicere effectualiter istã institutionẽ cõditionalẽ nõ vitiare testũ. q1 est testũ mr̃is z ℨ testũ mr̃is nũq̃ cõpetit ius dicẽdi nullũ: q1 ꝑteritio mr̃is nũq̃ reddit testũ nullũ cũ semp habeꝯ ꝑ exheredatiõe. §.fi. insti. de exhere. lib. solũ cessat, qñ fit bona mẽte, z ad puisionẽ filij z ei⁹ fauore. d.l. multi nõ note. ff. de lib. z posth. z lz Bar. videaꝯ dubitare an istud hodie ꝓcedere ꝑ iura aut. attẽto qd ꝑteritio mr̃is reddit testũ nullũ, sicut testũ pr̃is. §. aliud quoq; capitulũ fm distinctionẽ gl. magistre. i. §. exheredatos. in aut. de her. z fal. Aduerte, q1. §. aliud quoꝝ capitulũ. ꝓbat clare q̃ illud ꝓcederet ẽt de iure authẽticorũ. dr tex. solũ est eũ nostre serenitatis intẽtio ꝑteritionis ꝛc. pondera illã dictionẽ iniuriã. ergo si exheredatio fiat bona mẽte z ad puisionẽ filij nõ est iniuria: ergo ius authenticorũ nihil loquit: z cũ ista solutiõe trãseũt Bal. z Mod. ꝓsertim ℣au. z Are. ipugnãt istã scẽam solutionẽ Bar. q1 dr, qd ista est exꝓsse diuinatio ad istũ tex. ℣rio vr̃ dicere, q̃ i ista. l. filius
habebat patrẽ. Scdo z forti⁹ q̃ iste pr̃ esset tꝑis ꝓsona z malorũ morũ. ẽ turpis diuinatio, z cõsequẽter, q̃ ista sol. cõtineat duplicẽ diuinationẽ, est fatua, z nihil valet. ego tũ dico q̃ imo erat pr̃. Ante tũ quã defendã cõmunẽ itellectũ vr̃, q̃ iste intellect⁹ possit forti⁹ impugnari, q1 si i ista. l. filius habuisset patrez nõ possum⁹ dicere, q̃ istud tps. xiij. annorũ esset adiectũ fauore filij vt hereditas cõseruareꝯ filio: q1 ẽt post pubertatez ista hereditas erit in totũ pr̃is de isto iure digestorum, postq̃ erit impletũ tps, ista hereditas acquireꝯ in totũ patri: lz hodie sit immutatũ. l.j. z per totũ. C. de bo. mater. cui ergo ꝓuidet mater: q1 ista hereditas acquireret patri. Sed si diceres Bart. intelligit, q̃ pater interim possit mori, sed stultũ est. Sz si dicerem, q̃ esset emãcipat⁹ nõ differat nec differt. ℨsidera si posset saluari Bar. nã ista. l. loquitur in casu dubio. † Sed ego habeo
5 q̃ in dubio ꝓsumit filius exheredatus bona mẽte. ita dt Bar. in l. vt iurisiurandi. §. si liberi. ff. de ope. lib. per. l. si patronus. §. si quis non mala mẽte. ff. de bonis liber. si ita est, ergo in ista l. mater ꝓsumitur exheredasse filiũ bona mente. z istud patet: q1 nõ exheredat mala mẽte: q1 nõ differt ad certũ tps. nũquid tũ illud dictũ Bar. sit verũ, videas Alexã. in.l.ij. §. e. vbi allegat Bar. And. tenere cõtrariũ. Videas ergo quo reddant valde dubia oia dicta Bar. in ista. l. Aduerte ẽt vt nihil omittatur circa doc. Bar. quãtũ Bar. formãdo primã oppo. ꝓ i troitu intellectu gl. vult q̃ qñ filius est ꝑterit⁹ a matre, qd saltẽ fm iura nouissima aut. testm ipso iure nullus per. d. §. fit aliud quoꝝ cap. gl. z doc. in aut. nouissima. C. de moffi. te. i hoc etiã errat Bar. fm ℣au. hic: q1 illud q̃ dr, ꝓcedit in oimoda ꝓteritiõe. lz iste tex. nõ loquit in isto casu. loquitur qñ mater instituit filiũ sub cõditione casuali, quo casu etiam testamẽtum patris non esset nullum: fortius in matre, eo q1 illa cõditio reꝓcitur de legitima, z testamentum valet. ꝓout ipsemet firmat in l. si pater. C. de insti. z substi. z ita etiam tenent communiter Mod. post Bal. ¶ In eadem gl. in fi. habes rationem dubitãdi ad istum tex. que fuerit ratio Bart. z doc. reprehendunt gl. z dicunt, q̃ ista ratio dubitandi nõ est bona: quia imo substitutio vulg. potest conferri in tempus, in quo institutio sit nulla. l.iij. §. in. z.l. gallus. ℨ. de liber. z posthu. l. pater filium. ℨ. eo. vnde f.n Bart. z doct. fuit melior ratio dubitãdi, vt hic ꝑ eũ, licet omnes ita transeant. mihi vr̃ quod Bar. male dicat: quia si bene consideras, videtur q̃ Bart. reincidat in eundem defectum, in quo ipse reprehendit gloss. dicit ipse, dubitatio istius erat vt hic per eum. quia habebat querelaz: hodie habetur dicendi nullum. certe ista ratio bene facit quantum ad gradũ institutionis: sed dubitatio est istius text. substit. vulgaris vtrum valeret, vnde sicut Bart. dicit quamuis institutio primo sit nulla, tamen substitutio vulgaris per hoc nõ redditur nulla quando annullaretur substitutio pupillaris: q1 pendet a testamẽto patris. l.ij. §. adeo. z.l. sed si plures. ℨ. e. sed quantũ ad substitutionẽ vulgarẽ de qua querim⁹. Istud nihil facit. nisi dixeris saluãdo gl. z Bart. q̃ dubitatio isti⁹. l. esset, q1 fil⁹ erat ꝑteritus. §. si primo gradu, z a secundo gradu substitutionis z primo non erat omnino ꝑteriti⁹, ex quo erat institutus ad diẽ incertũ, z sic sub conditione secundo erat omnino ꝑteritus.

1 ☞ Substitutus substituti non concurrit cum primo instituto. z.

3 Existentia sui heredis an impediat substitutionẽ vulgarem.

5 Substitutio vulgaris facta in vnum casum an comprehendat alios casus.

6 Quamuis nepos superuiuens si repudiat hereditatem, non tamen admittetur substitutus: tamen si nepos esset mortuus antequam filius repudiaret, tunc admitteretur substitutus

§. Si filius.

¶ Summa vt hic ꝑ Bar. z ẽ valde dif-
1 ficilis ſz eũdẽ. vt sic. † Substitut⁹ substituti non cõcurrit cum primo instituto. h.d. ¶ Sco intelligentia tex. oppo. ℨ tex. hoc ordine. nam isto tex. sunt duo instituti, filius z nepos. deinde Titius fuit institutus nepoti si heres nõ erit. ista ꝛdicio cuenit. q1 nepos nõ fuit heres: ergo substitut⁹ dz admitti. q1 fuit purificata ꝛdõ substõnis vel vt substitut⁹ vel vt coheres. ℨium decidit iurisco sult⁹ hic, q̃ nec vt substitutus nec vt coheres admittaꝯ, z ꝓterea dt tex. oimõ excludiꝯ z ad obiectũ respondet Jurisco sultus in.l. in testõ. ℨ. eo. ti. q̃ lz nepos z fil⁹ instituti fm consiliũ Balli, tñ sunt duo gradus, nec nepos admitteꝯ si filius sit heres, multominus iti⁹. facit. l. quidã testõ. ℨ. e. fm ℣au. de ca. importet, q̃ nec posit venire nec vt substitutus nec vt coheres Titi⁹. Considera, nũqd ista dictio omnino, i plus se habeat quã dictio omnimodo: videꝯ q̃ nõ importet tantã vim dictio oino, quãz oimõ: tũ cõsidera ꝑ illud quod singulariter dicit Bal. z nõ legi alibi in terminis in.c. ꝙto. de iudi. vbi dicit Bal. quod si cõcedatur
a omnimoda iurisdictio. per dictionem omnimoda a comprehẽditur omnis spẽs iurisdictionis z sic mixtũ z merũ imperium vt est gl. reputata sing. in cle. j. in verbo oimoda. de fo. compet. dicit ibi sing. Bal. q̃ sec⁹ esset si princeps cõcederet oem iurisdictionẽ nõ cõprehẽditur ois species iurisdictionis. z sic vult Bal. q̃ in plus se habeat dictio omnimodo, q̃ dictio omnino, z lz nihil alleget potes cõfirmare. nã dictio. omnimodo, est cõposita seu gemmata: ergo dz plus importare quã simpler. per regulã. l. balista. ff. ad treb. ex hoc potes dicere in ꝓposito qd dictio omnimodo plus importet, q̃ oino. hoc sit dictũ gratia cogitandi. alibi tñ not. Bald. in.l. fin. C. de ẽhend. empt. q̃ lz
• dictio omnimodo sit ꝓcise significationis z recipiat interꝑretationẽ cõgruã. tex. in.l. stipulatus sum damã. z qd ibi not.
2 Bar. ff. de ver. ob. ¶ † Scdo not. ex tex. q̃ si testõr fecit plures gradus substõnis, puta tres vel quatuor, per additionẽ primi oẽs extinguuntur. z ad hoc no. Bar. in.l.j. in prin. in.v. qo. ℨ. e. circa princ. ¶ Tertio pondera tex. in verbo instituant. scdm Imo. Alex. z Aret. hic, q̃ fm cõsiliũ Balli etiã filius dz institui. cũ tex. hic dicat in plurali, heredes instituantur. z sic erit hic tex. ℨ opinionẽ Bart. posita in.l. si qs eũ. §.j. vbi dixi. ℨ. e. z. in.l. gallus. in prin. ff. de libe. z posth. vbi tenet, q̃ nõ sit necesse filiũ institui. satis est eũ noiare. tñ sustinẽdo Bar. potes dicere ad hũc tex. q̃ tex. nõ dicit, q̃ filius, z nepos debeãt institui, ſz dicit q̃ instituãt, q̃ Ballo placuit. rñdet Bar. q̃ Ballo placuit q̃ sufficiat eũ noiare. ¶ Bl. fi. in verbo excludi, diuidit in quatuor ꝑtes, ℨn prima allegat vnã cõcor. ad tex. vbi est idẽ casus sicut hic. ℨn scda assignat rõnẽ ad tex. ℨn tertia qrit de difficili. q. in qua arguit ad partes. ℨn quarta allegat aliã concor. ad tex. scda ibi, in locũ eũ. tertia ibi, ſz pone qd fil⁹. quarta ibi, z facit. ℨ. de acq. he. ¶ ℨn ea. gl. ibi ad finẽ, p clara intelligẽtia gl. refero oia dicta Bar. Ex dictis Bar. vt clare z ordinate ꝓcedam⁹ vbi p alios cõfuse ꝓcedit hẽs colligere quatuor principales cõclusiones. ¶ † Prima cõclusio Bar. est q̃
3 existẽtia sui heredis non impedit substitutionẽ vulgarẽ, nisi qñ substitutio facta est in suitate. Rõ huiꝰ cõclusionis est, q1 vanum nomẽ sui heredis, qñ filius se abstinuerit nõ dz alteri nocere. z sic ita Jurisco sultus in.l.ij. §. lz si sint sui. ff. ad ter. i.l.j. §. si quis adita. eod. ti. istud idẽ qd hic reassumpsit Bar. in.l.j. i princ. in
4 v. q. prin. ℨ. e. vbi fuit dictũ. ¶ † Scda cõclusio est, p quã Bar. defendit gl. q̃ in terminis questionis gl. terminus conditio

si heres

si heres nō erit, intelligit cum esse possit ne sequatur absurdū, quod extraneus substitutus excludat ex omni capite nepotē ꝛ substitutū, ꝛ ab intestato cōtra presumptam voluntatē testatoris, ꝛ qz in ista conclusione residet tota questio, ꝛ difficultas istius materie, reseruo in fi. ¶ † Tertia no. cōclusio est, ꝛ istam valde signa. qō substitutio vulga. facta in vnū casum non comprehēdit alios qū agitur de excludenda persona, q̄ ex psumpta voluntate defuncti sit magis dilecta. Signa valde eam, qz p eā multū limitatur regula. l. gall⁹, in prin. ꝛ §. ꝛ quid si tantū. per Bar. §. de li. ꝛ post. ꝛ per Bar. in l. j. in ij. q. prin. §. eo. vbi regula tradit, quod substitutio facta in vnū casum extēditur ad alium. Limitat vt hic. Istam conclusionem tenet ℣e. de Anc. in cons. cccxl. inci. ex serie testamēti sequitur simpliciter Aler. in l. j. §. eo. ꝛ in l. cum proponas. C. de her. instit. pro ista conclusione facit optimus tex. in l. fi. in fi. C. de instit. ꝛ substi. Ad idem facit q̄ vult gl. approbata, ꝛ ordinaria, in l. precibus. C. de impub. Ad idē qz vna psumptio fortior tollit aliam. l. diuus. ff. de in inte. rest. ti. generali, sicut maior similitudo tollit minorē, vt no. Bal. in l. siue possidetis. circa finem. C. de prob. ¶ † Quarta cōclusio ex verbis Bar. si bene studuisti. q̄ in terminis que stionis gl. quamuis nepos superuiuens repudiaret, nō admitteretur substitutus: tamen si nepos esset mortuus ante, quam filius repudiaret, tunc bene admitteretur substitut⁹, ꝛ sic pōdera Bar. velle, quod in istis terminis non procedunt a pari repudiatio nepotis, ꝛ eius morte.

Adde Quod alibi Bar. aliter tenet in l. centurio. §, co. vbi dicit, q̄ non est curandū, vtrum mater excludat morte, vel repudiatiōe, ad hoc vt substitutus ex tacita pupillari admittat. alle. lex in l. ij. §. sed si sint sui. g §. seq. ff. ad ter. Et pōdera subtiliter tu. qz in terminis Bar. ibi substitut⁹ venit ex tacita pupillari: q̄ tacita est omnino, omissa verbis: ꝛ venit ex cōiecturata mēte. l. iam hoc iure. §. e. ꝛ tū ille talis substitutus venit siue mater repudiet, siue p̄moriat: ꝛ inter istos casus nulla est differentia vt ibi dicit Bar. ergo fortius i casu nostro. in quo iste titius venit ex expressa substitutiōe, dz admitti. siue p̄moriatur. siue repudiet: qz nō est differentia: ꝛ tū Bar. hic facit differētiā. Sed dicetis. q̄ Bar. expresse rūdet. q̄ qū nepos p̄mortuus erit ante filū, cessat absurdū qō militat qū nepos repudiauit: q̄ vnus extraneus substitutus debeat sibi referri contra p̄sumptā voluntatem testatoris, qz respōdetur q̄ istud inconueniēs Bar. nō est considerabile. nā quod ille extraneus substitutus excludat nepotem, quando repudiauit, istud prouenit ex facto ipsius nepotis, qui repudiauit. Istud ergo non est inconueniēs: nec ꝛ voluntatē testatoris: qz damnū qō hz sibi imputari: vt in regula dānū. de reg. iur. in. vj. ꝛ sic pondera, q̄ hec differētia q̄ facit Bar. ꝛ eius rō inter repudiationē ꝛ morte nō est bona. ℣ Per istas quatuor cōclusi. habes enucleata oia dicta Bar. bono ordine. † Redeo nūc ad scdam principalem cōclu. in qua cōsistit punctus dictorum Bar. Barto. saluat cōclusionē gl. nō per ratiōes gl. qz eas impugnat. sz nota cōsideratione: qz Titius substitut⁹ excluderet nepotem cōtra p̄sumptā voluntatē defuncti qō est absurdū. per l. cū acutissimi. C. de fideicom. ꝛ l. cum auus. §. de condi. ꝛ demon. Et probat Bar. vt hic per eum. nam pro certo Bar. nō videt bene loqui. etiam si loqueretur in terminis, quando nepos non repudiasset, nam Bar. facit vnum p̄suppositum, quod in veritate est falsum. p̄supponit Bar. q̄ iste nepos venire nō posset ex substitutione. ꝛ cōsequēter ex testamento: non etiā ab intestato: quia habet substitutum, ꝛ probat sic, nam cum iste nepos eliet impotens. ꝛ filius superuixit, ita q̄ nepos nūq̄ intrasmittat. impedit suitatē nepotis: istud est verū qñ nepos vellet venire tanq̄ suus: qz suitas nō capit nisi vnū gradum. §. sui. Iusti. de her. quali. sed cū iste filius primus repudiauerit here ditatē ꝛ nepos sit expresse institutus ab auo vt dicit textus, quāuis nō possit venire vt su⁹, tū potest venire quilibet vt institutus: ꝛ sic nō est verū qō ex substitutiōe venire non possit: tāto fortius fundamēti Bar. cessaret loquēdo in terminis gl. qñ ipse nepos etiā repudiasset: tunc cessaret absurdum. d. l. cuz auus. l. cū acutissimi. ex quo facto suo, id est sua repudiatione seipsum excludit. ergo apparet qō fundamentum Bar. nō est verum: p̄sertim isto secundo modo, cui respōderi non potest. ꝛ sic puto q̄ Bar. male loquatur. ¶ Considera. si posset defendi cōclusio gl. alio fundamēto, quo vtuntur Ang. ꝛ Alle. hic. nā in casu hu⁹. l. ꝛ gl. iste titius fuit substitutus posthumo nepoti nasciturō post morte aui: qz sic loquitur consilium galli. cuz ergo iste nepos sit natus viuo testatore: ergo ex tali persona p quē ille nepos fuit factus substitutus: ꝛ ideo, si titius vellet venire ex substitutione, nō poterit. nam iste est alius tex. in cō modissime. ꝛ ibi Bar. ꝛ alij no. §. de lib. ꝛ posth. Bar. ꝛ doc. in l. gallus. in prin. ꝛ in §. ꝛ quid si tantum. eo. tit. sed aduerte, qz gl. aperit in qō. quā format vtrū iste nepos natus fuerit in vita aui vel post ei⁹ morte. solū dicit de filio q superuixit post mortē. ꝛ qō ipse ꝛ nepos repudiauerūt. ergo nō aperit gl. vtrū nepos fuerit natus viuo testatore vel post ei⁹ mortē. ꝛ sic videt qō decisio gl. quā approbat Bar. non fundet bona rōne. Aduerte etiam q̄ fundamentum Bar. ex alio confundit. dt Bar. q̄ nepos substitutus nō pōt venire nec ex substit. nec ab intestato. primū. p bat: qz substō facta i suitate ergo impedit ppter suitatē filij: istud. ꝛ p bani supra. Subdit Bar. qō ēt nepos nō possit venire ab intestato p regulā. l. quādiu. hic adest substitutus igit ꝛc. ¶ Istud assumptū vī falsuz qz cū iste Titi⁹ sit substitut⁹ sub cōditione si fil⁹ viuo testatore moriatur fatētur gl. ꝛ omnes ꝛ ista conditio deficiat, qz filius superuixit: ergo dato q̄ repudiauerit, certe substitut⁹ erit omnino exclusus. text. est in l. filiusfa. §. cū quis. j. de leg. j. ergo apparet. quod in totuz est extincta cā testati. ergo nepos nō impedit ab intestato venire, ꝛ si hoc fundamētū est verū, decisio gl. ꝛ Bar. est falsa. Reperio qō etiā cōtra gl. ꝛ Bar. hic ponderat Are. ter. in l. cū iuxta. in prin. §. ti. j. in rōne decidendi, quē ter. allegat gl. vbi iurisc̄sult⁹ determinat. iō titiū substitutū non admitti: eo, qz filio adeūte voluit eum succedere ex sedo gradu, ꝛ nō ex primo, vult ergo ibi ter. in rōne decidēdi ꝛ si primꝰ ibi nō adiuisset, q̄ loc⁹ fuisset substitutiōi. ꝛ sic est ibi ter. in rōne decidēdi ℣ opi. gl. ꝛ Bar. cū ista iductio veniret effectualiter a contrario sensu. Ego puto qō ille ter. nihil faciat qūocūqz induceat eo qz illi ter. sicut nec alii loquūtur i terminis in quib⁹ gl. ꝛ doc. formāt qō. nisi istud capiam⁹ p quādā cōiecturā a contrario nisi dicere qz imo in illo ter. opponunt termini. q. gl. ibi eñ fil⁹ succurrit post mortē p̄is, patet qz adiuit solū. ergo excludit substitutus illa rōne. qz nō erat substitut⁹ primo. sz sedo immediate q̄ uis sit necesse verūqz excludi. ergo in casu qñ filius superuixit nisi adiuisset ꝛ sic nisi primꝰ loc⁹ fuisset impletus certe ibi pculdubio admitteret substitutus: tū (vt dixi) iste iductiōes q̄ vemūt a cōtrario sensu nō videnť multū reales. ¶ † Altio, p cōplemēto istī⁹ materie vt nihil omittat, cōsidera circa fundamētū gl. q̄ illa cōditio si heres nō erit, intellig. ť cū possit. Ultra dicta per Bar. ꝛ alios nūquid est fundamentū gl. sit cōtra istum ter. dicit enim text. q̄ titius erat substitut⁹ nepoti, si heres nō erit iste nepos nō est nat⁹ ꝛ sic impossibile fuit quod esset heres. ꝛ tū ter. vult q̄ ideo substitutus excludatur quia filius adiuit: ergo si filius non adiuisset substitutus admitteret: ergo si illa conditio, si heres erit, nō requirit. quod possit, quia hoc nō poterat. qz hic non est nat⁹. ꝛ si diceret ego fateor siue fil⁹ adiuisset vel nō quod tū substitutus nō veniret, qz conditio, si heres nō erit. p̄supponit potentiā vt dicit gl. credo, q̄ esset pessimum dictum: qz si filio nō adeūte, tamē substitutus nepotis nō posset venire: inepte esset ponere ꝛ dubitare qū fil⁹ adiuit tū vt nihil omittat circa p̄dicta, qz posset defendi rō ꝛ fundamētū Bar. ab obiectis. Nā in primis: verū est, q̄ nepos ex testō venire nō pōt qz est institut⁹ sub cōdōne si fil⁹ viuo testatore moriat ꝛ sic ex necessitate. cū ergo filius superuixerit desicit cōditio institutionis nepotis: ergo nepos excluuit, nec potes dicere per l. fi. C. de posth. here. instit. q̄ posthum⁹ instituꝰ in vno casu intelligat in alio, qz loquit in posth. q hz de necessitate institui. sz hic qñ superuiuit fil⁹ primi gradus nepos nō pōt institui: i hoc ergo fateor q̄ ex testō venire nō pōt. pūctus est in alio de quo facio capitale qō ex q̄ nepos repudiauit ꝛ sic testō suo excludeť cessat absurdū. l. cū auus. ꝛ l. cuz acutissimi. ꝛ sup isto fundamēto me fundam. Dicebat heri p aliquos scholares q̄ etiā istud de repudiatione nō hz p̄iudicare fundamēto Bar. nā dicūt ipsi qō ex quo nepos nō pōt ex testō succedere qz superuiuebat filius ꝛ sic deficit qdō institōnis, p gñs eius repudiatio fuit de facto qz & iure nihil iuris poterat repudiare: illa ergo repudiatio q̄ fuit facti nō dz esse in cōsidratiōe. ita dicebāt mihi heri scholares aliq. put fatenť Raph. ꝛ Alle. dicebā ꝛ dico q̄ gl. ꝛ Bar. q loquuntur cum mysterio filij ꝛ nepotis non intellexerūt de repudiatione facti. Dico esse advertēdū qō Bar. vult tenere cū querit an nepos ab intestato an vero substitutus ex substōne debeat admitti. ꝛ cōcludit q̄ fauore nepotis substitut⁹ nō veniat. ego adhuc dico, q̄ nepos repudiādo sibi p̄iudicauit, ꝛ dico q̄ ista repudiatio fuit de iure ꝛ nō de facto: qz iste nepos repudiauit successiōi ab intestato. ita expresse dicit ℣ Bau. ꝛ Aler. hic. nā dicit ℣ Bau. q̄ iste nepos repudiauit ita q̄ nō vult venire ex testō nec ab intestato q̄ aūt repudiauerit ab inte. q̄ hz ipsi nō. p bent, p bo: qz ex quo nepos simpliciter repudiauit successiōi ex testamento renuntiare nō poterat qz in illa nō habebat ius: intelligit renūtiare ab intestato vt renūciatio intelligat eo ipō quo pōt habere effectū. qñ qs nō hz nisi vnū ius ꝛ simplr renūciat intelligit illi renūtiare. l. si dom⁹. ff. de ser. vr. p̄d. sec⁹ si plura iura haberet. ex

¶ Omnimoda. Adde. Ab. in c. 2 quæstus. de foro comp.

¶ Contrariorū. Adde Cyn. in l. vnica. C. de cad. tol. Bart. in auth. ter si quidē, in §. sacrā. ff. de verbo. obli.

go si renũtiauit ab intestato ꝛc. cessat ergo absurdum Bar. qꝫ repudiauit facto suo.

LEX XXXIIII.

2 Substitutio facta vltimo morienti intelligitur facta ambobꝰ si simul moriantur.

3 An substitutio facta vno casu extendatur ad alios.

4 Procurator cõstitutus ad litem in singulari intelligit & constitutus ad lites in plurali.

5 Licitum est argumentum a contrarijs.

1 **Ex duobus.** ¶ Supremus dicitur quez nemo seqꝫ, ꝫ nemo ꝓcedat. Et primus dicitur nõ soluz quẽ nemo precedit sed etiam quem nemo sequit. vel sic. Substitutus vltimo morienti succedit omnibus simul mortuis. Diuidit i tres In prima themata, & decisio. In scda ratio decidendi. In tertia cõprobatio per casuz cõtrariũ. scda ibi qꝛ supꝛem⁹. tertia ibi, si

2 cut & ecõtrario. ¶ Not. ex isto tex. qꝫ substitutio facta vltimo morienti intelligit facta ambobus si simul moriant. habes de hoc melioꝛẽ tex. & pleniꝰ in l. qui duos. in pꝛin. ff. de re du. allegata in gl. Extende istũ tex. etiaz si isti impuberes diuersis temporibꝰ decessissent, tñ nõ ꝫstaret qs primo, qs scdo adhuc substitutꝰ ad vtriusqz successionẽ admittit. tex. est not. in l. qui ex liberis. in pꝛin. ff. de bo. possꝫ. fin tab. p quẽ tex. supplet ista.

¶ Cõtra istud no. & istũ tex. op. Bar. vt hic p eũ. cum ista deci sione Bar. trãseũt. idifferẽter oẽs, ita et rñdet Bar. in d. l. qui duos. & plenꝰ i l. hoc articulo. ff. de he. inst. ꝫ aduerte qꝛ ista so. Bar. vt ꝫ istũ tex. in rõne decidẽdi. nã qꝫ in ista lege substi. admitta t ad heredi. vtriusqz, istud nõ ꝓuenit ex ꝓsumpta volũtate testõris vt dt Bar. nec in hoc se fundat iste tex. ſz Iurisco sultus hic & in d. l. q duos. fundat se in ꝓpꝛia significatiõe vocabulorũ. & sic super ꝓprietate verboꝝ: qꝛ ille dꝛ supꝛemꝰ post quẽ nemo est mortuus, quãuis nemo ꝓesserit: misi diceres alsalando Bar. eo modo quo potest. qꝫ Iurisco sultus fundat se in proprietate verborũ respectu termini. supꝛemꝰ. sed Bar. loquit respectu relatiui, q. sed istud nõ satisfacit: qꝛ illud relatiuum q respicit aliud. ¶ Scdo põdera hic esse tex. no. & egregiũ, qꝫ sicut substitutio facta vno casu extendit ad alios: qꝛ in substitutiõe fit largissima iterpretatio. l. gall⁹. ff. & qd si tñ. ff. de lib. & post. & Bar. i l. j. i v. q. ff. eo. hic est tex. egregius, qꝫ substitutio facta i singulari & relata ad vnũ extendit ad plures, & hoc ex ꝓsumpta volũtate defuncti inheredo ꝙbis Bar. Istud cõfirmat gl. qꝛ dispositio facta in singulari extendit ad plurale. allegat. l. q filiabꝰ. ff. j. ff. de leg. j. & sic gl. sentit istud no. tñ tex. in d. l. qui filiabꝰ, nõ facit: qꝛ ibi non est simpliciter numerus singularis, se d cũ adiuncto, si qua. Similiter nec in isto tex. videtur esse simpliciter numerus singula. sed cũ adiũcto supꝛemus. tñ

3 nota istũ tex. ad istã regulã. † Adde & aliũ tex. in l. cũ inter veteres. C. de fideicõ. libe. per quẽ tex. no. alibi expꝛesse Bar. quod numerus sing. accipitur ꝓ plurali nõ ex vi numeri, sed ex mente loquẽtis. Adde illud, qꝫ vult sing. Jo. And. in add. Spe. i ti.

4 de ꝓoc. ff. ſaũt forme i ver. qd si ſit inſtitutꝰ. & cõcludit, qꝫ procuratoꝛ cõstitutꝰ ad litẽ i singulari intelligit cõstitutus ad lites. ¶ Preterea qꝛ forma mãdati est diligẽter custodiẽda. l. diligẽter. ff. mãdati. & si illud ꝓcedit i mãdato, multo fortiꝰ i vltimis volũtatibꝰ. ¶ Tertio adde no. do. Bar. i l. j. ff. & si icertũ. ad fing. ff. de vẽ. i pof. vbi tz, qꝫ qñ lex loquit i sing. i ꝓsona vniꝰ sin. vt tñ loqui vniuersaliter, & illa persona vt adiecta gra exempli tñ Bar. ibi ex ꝓcedẽtibus (si bene inspexeris) vt limitare, misi simus in materia odiosa, qꝛ tũc numerus sing. nõ accipitur ꝓ

5 plurali. ¶ † Tertio no. ibi sicut & ecõtrario, fin Bal. & Mod.

a qꝫ licitũ est arguere a contrarijs cõtrariorũ. a eadẽ est disciplina. l. j. ff. de his q sunt sui vel alie. iur. intellige si est eadẽ rõ, secꝰ si diuersa. gl. in cle. fi. j. de app. Bald. in l. preses. C. quomodo & qñ iuder. habes bonum tex. in l. si quis negotia. ff. de nego. gel.

a ¶ Dictionẽ qs quis. adde. c. qm de cõiu. leꝓroso rum.

¶ Bl. in verbo heredẽ diuiditur in quatuoꝛ. in prima allegat concoꝛ. in secunda respondet tacite opp. in tertia ponit vnuz dictum. in quarta oppo. & sol. dupliciter secunda ibi, licet sing. numer⁹, tertia ibi, & ideo de vtriusqz. quarta ibi, sed contra.

1 ☞ Substitutio pupillaris facta per verba, quisquis mihi heres erit, sit heres filio meo, non porrigitur ad primum heredem qui repudiauit, sed ad eius substitutum vulgarem qui ẽt venit ex iudicio testatoris.

2 Dictionis quisquis, effectus. ſ. cum multis seq.

1 **§. Filium.** ¶ Summa vt ꝓ Bar. † Not. qꝫ substitutio pu. facta ꝓ ẽba. qsqs mihi hꝛs erit, sit heres filio meo, nõ porrigit ad primũ heredẽ, q repudiauit, ſz ad ei⁹ substitutũ vulgarẽ q ẽt venit ex iudicio testoris, & isto addi tur ad l. q liberis. ſ. hec verba. ſ. e. ¶ Bl. in ẽbo pris quoqz diuidit i duas ex medulla Bart. In prima timore taciti ſrz ponit rõnẽ ad tex. & scda rñdet tacite. q. d. ibi sec⁹ tñ si. ¶ † Ex ista

a prima pte gl. habes colligere duas ꝯclusiões. Pria qꝫ rõ hui⁹ tex. sit ꝓpter dictionẽ, qsquis. a qꝛ cũ sit distributiua nõ põt de ꝓprietate sermonis referri ad vnũ, & sic nõ põt verificari i pauciorib⁹ qꝫ duob⁹. Tu aduerte inquãtũ Bar. & doc. dicit qꝫ est melioꝛ rõ Dy. qꝫ rõ gl. doctrina Bar. q̃ sequit. ostẽdit oppositũ: qꝛ si dictio qsquis, nõ põt verificari i pauciorib⁹. qꝫ duob⁹ de ꝓprietate sermonis. ergo vera est rõ gl. q̃ qdẽ punctualiter

3 dicit. † Scdo vltra gl. habes aduertere. qꝫ in isto tex. nõ soli ẽ dictio distributiua. qsqs. ſz ẽt addit pluralẽ loquutionẽ er ſu pꝛascriptis, qsqs mihi ex supꝛascriptis. posito ergo, qꝫ dictio qsqs. possit verificari in vno: tñ dictio. ex supꝛascriptis, nõ põt verificari i vno. l. ſi. ff. ad treb. facit regula. l. vbi numerus. ff. de testib. illa ergo dictio ex supꝛascriptis. necessario compꝛehẽdit substitutũ. Tertio aduerte inquãtũ Bar. rũ. ad l. ſi in testõ. ſ. j. ſi qs omiſ. cã testa. allegatã p Dy. & Bar. qꝫ exiſtẽtiã cõditionis ꝑt bene verificari postea in vno. ita loquitur ille tex. ſz principalis sermo a ꝓncipio dꝛ esse d pluribꝰ ſaltẽ de duob⁹. ista ratio. put ẽt ꝓpendit Are. hoc vt de directo ꝫ illũ tex. qꝛ imo ibi tex. loquit i principali locutiõe & nõ i executiõe. & principalis loquutio ibi d necessitate referꝛ ad vnũ: qꝛ ad plures referri

4 ꝑt. ¶ † Scda principalis cõclu. colligit ex hac gl. bñ inquieti qs si plures heredes fuissent istituti i vno gradu vno repudiante substitutus vulgaris cui venit ex vulgari non admitteret simul cũ eis ad subſt. vulga. p illa verba. q ſqs mihi hꝛs erit: qꝛ talia ꝙba dũt itelligi de instis. in primo gradu. si ꝑt. Si autem nõ esset nisi vnꝰ heres, tũc dictio. qsqs. dꝛ verificari duobus. Ista gl. i ista scda cõclu. reꝓhẽdit Dy. & antiq. & Bar. & doc. hic. imo ẽt isto casu subſti. vul. admitteret. rõ. qꝛ venit ex iudicio exꝑsso testõris. l. q liberis. ſ. hec verba. ſ. e. & istud idẽ bar. firmat in duob⁹ locis circa ꝓin. illi⁹. ſ. ſed aduerte lz ista glo. cõiter reꝓhẽdat. tñ ꝓ ea habes fortẽ ter. i l. quidã referũ. i. ſ. qꝫ si duo. ff. de iure cod. vbi est fortis. & mirabilis ter. qꝫ ista verba. qsqs mihi heres erit, referunt ad institutos i ꝓio gradu & ñ ad subſt. & ibi Bar. exꝑsse illud no. ex illo tex. & stringit fortiꝰ illũ tex. qꝛ loquit qñ grauamẽ est iniũctũ p dictionẽ qsquis mihi heres erit det titio cẽtũ: & vult, qꝫ nõ solũ cõpreh̃ẽdatur institutꝰ in ꝓio gradu, sed ẽt substituti & tñ i grauamine, si cõ ꝓhẽdãt institutꝰ i primo gradu. q sunt magis dilecti, fortius deberẽt cõꝓhẽdi substituti ꝓ regulã. l. Publ⁹. ſ. Titia. ꝫ. de cõd. & demon. & tñ nõ veniũt substituti: ergo multomin⁹ i substitutiõe q̃ ẽtinet cõmodũ & fauoꝛẽ dñt venire substituti. Rapha. cu. rñdet hic tenẽdo sol. Bar. in d. l. quidã referũt qꝫ dꝛ intelligi. qñ dictũ est. qsquis ex institutis nõ venit substitutꝰ, ita loquat ille tex. secꝰ si loquat. qsqs mihi heres erit. & sic simpliciter. Are hic aliter rñder, qꝫ ille tex. loquit. qñ agit de grauamine, tũc veniũt instituti. & nõ substituti: secꝰ si ager ex de substituto: sic fauoze: qꝛ nomen hꝛdis capit̃ largi⁹, & repugnat regule. d. l. Publi⁹. ſ. Titia. Reperio qꝫ idẽ Are. in l. q liberis. ſ. hec verba. dat aliũ intellectũ, quẽ dt esse suũ nouũ intellectum & valde pulchrũ. & dt sic ꝑ ista ꝙba. qsqs mihi hꝛs erit, nõ solũ veniũt instituti in ꝓio gradu. ſz etia substituti. attẽto qꝫ substituti veniũt exꝑsso iudicio testõris. d. ſ. hec verba. Fallit qñ essem⁹ in casu in quo põt resultare cõiectura, qꝫ testatoꝛ itellexit de inst. & nõ subſt. & dt istũ esse casum peregrinũ. d. l. quidã referũt. vbi eñ testatoꝛ credebat illos, quo istituerat heredes viuere. cum in veritate essent mortui. & ꝫ̃ credebat, qꝫ illi essent futuri heredes. & daturi illa cẽtũ, si ergo eueniat ꝫ intẽtionem testoris qꝫ illi heredes sint mortui tpe facti testamẽti, ꝓpter istã gratã grauamẽ nõ ertẽdit ad substitutos. istum dicit esse ꝓprie casum. d. ſ. qs si duo & nouũ. Mihi nõ placet iste intellectus. & de directo cõfundit̃ per illum tex. in ver. multoqz magis. nam in illo ver. multoqz magis. bñ loquitur, qñ credebat viuere ſz erat mortuꝰ. ergo in ꝑcedẽtib⁹ loquitur qñ heredes viuebãt. Preterea iste intellecꝰ ꝓcederet respectu vnius heredis quẽ testatoꝛ credebat viuere, cũ esset mortuꝰ. est ergo necessariũ dicere vt ibi dicit Bart. qꝫ ibi intelligat̃ qsquis mihi heres erit.

5 ¶ † In ea. gl. in fi. habes ex gl. no. cõclu. qꝫ ſz ista verba, quisqs mihi heres erit qñ referũtur ad commodũ, concludunt etiam subſtitutos, ſz ꝓhẽdũt nisi scriptos heredes: tñ qñ talia verba referunt ad grauamẽ, vt qꝛ dicit, quisquis mihi hꝛs erit det Titio cẽtũ, tũc ista verba plenꝰ, & largius significant: qꝛ imporꝛẽt non solũ scriptos in testamẽto, sed etiã veniẽtes ab intestato. Ex hoc habes correlarie inferre duas pulchras conclusiones. Prima est qꝫ ista verba quisquis mihi heres erit plꝰ iportãt. qñ tractatur de onere, qꝫ qñ tractatur de ꝺmodo.

¶ † Scdo & notabilius habes ex gl. qꝫ ista verba, quisquis mihi hꝛs erit, habẽt vim clausule codicillaris: & sic important, qꝫ legata intelligant̃ repetita a veniẽtibus ab intestato, & ad hoc Bart. circa fi. multũ no. istã gl. & eam reputãt sing. Bal. Imol. hic & Ang. in l. j. ff. de iure codi. qs nunquam obmiſcaris. Conclusiue

clusiue primo Bar,tenet cõclusionẽ gl.q; in grauaminib⁹ in iunctis per ista verba,quisquis mihi heres erit.si vocant scripti heredes,qui sunt magis dilecti testatori.fortius veniũt ye niẽtes ab intestã,q sunt minus dilecti.Adẽ sequunt Bal.Ange.& Sal.hic.& Bau.in l.eã quã.C.de fideicõ.Cõtrariam opi. tz Alb.Hic.de Reap.Imol.& indifferenter omnes Mod.hic, & dicit Are.q ista opi.gl.& Bar.est euidenter falsa:q; caret oi fundamẽto.Cõtrariũ ẽt tenet Bar.& Ang.in l.fi qs cum nullum.ff.de iure codi. Allegã.hic.& in l.qui liberis.§.hec verba.&. eo.moti per gl.in l.si in testamento.in prin.in glo.i.ff.si qs omis. causa fecit,vbi gl.expresse tenet istã opi,& glo.in l.que conditio. in prin.ff.de cond.&inst.& gl.ũ.i l.eam quam. C.de fideicom.Cõtra Bar.mouetur in primis pro ista parte ponderat text.in l. si plures.j.de leg.iij.Nec ob.fol.Bar.qd illa equiparatio pcedat,quo ad scriptos in testamẽto.quia talis responsio & restrictio facit violentiã ad illũ text.nec est verũ fundamentum Bar. quod si testato grauauit onere heredes quos magis dilexit ergo fortius veniẽtes ab intest.quos minus dilexit.q; si istud esset verum,sequeretur,q; non haberet locũ regula.l.eam quã. C.de fideicom.l.si nemo.ff.de test.tute.vbi non adita hereditate,non debentur legata.Non obſt.fi qs ẽ nullũ.in qua se fundat gl.vera.fol.est,vt dicebant illi.quos refert Bar,qd ibi nullum erat conditũ testamentũ.+ Teneas istã sẽtam opi.qd per ista verba,quisquis mihi heres erit.det centũ Titio. nõ intelligunt grauati venientes ab intestato:pro ista conclu.Bar.in l.si quis cũ nullũ. allegat bonũ ter.in l.quidã referũt .in ver. si qd duo.ff.de iure cod.& l.Bar.nõ inducat.credo,quod voluerit inducere,q; per verba ista.q;quisquis mihi heres &c.cẽsent substituti:nec intelliguntur grauati,si ergo nõ vident grauati substituti,qui veniũt ex expresso indicio testatoris, minus ergo intelliguntur grauati venientes ab intest,tamen si diceres(vt ibi dicit Bar.)non faceret scilicet quod subaudiatur quisquis mihi erit heres scilicet ex institutis.

1 ☞Expugnato testamẽto patris per contra tabulas.subsistutis pupillaris valet,& legata a substituto in tabulis pupillaribus omnibus debentur:secus si per querelam,& quare,&.

1 **§.Etiam.** C+Expugnato testamẽto pfis p ẽm.sub sti.pup.vz & legata a substituto in tabulis pupil.oib⁹ debent.CBl.diuidit in quinque partes. In prima figurat casum.& cũ mysterio ponit filiũ emãcipatũ pteritũ: q; si filius in ptãte eẽt pterit⁹ testũ esset ipso iure nullũ.l.ii pr.ff. e. In secũda pte viã cõis opponit ẽm tex. In tertia addit duas differẽtias inter q̃relã & ẽm. In quarta remouet vnã op. In quinta aliã,secũda ibi,& q̃ro hic.tertia ibi,inde est, quarta ibi:& fz hoc
2 nõ obst.quinta ibi,Irẽ nõ ob.C+In ea.gl.ibi,inst.de bo.pos. §.quos autẽ.habes ex gl.rõẽ differẽtie, & verã. quare expugnato testamẽto patris.p querelã.rumpitur etiã pupil.l.Papinianus.allega.in gl.& tũ expugnato testamẽto patris p ẽm. non rumpit sub.pup.vt hic,& l.se,& rõ est quia vltimo casu testamẽtũ vz de iure ciuili,ideo sustinet substi.pupil.contra istaz rõnem gl.opp.antiqui & Bar.vt hic p eos: nam licet bo. pos. ẽm tab.non rumpat testũ ipso iure.rumpit tũ in effectu. quo ad effectu &c,cũ ista ratiõe träsit simpliciter Sa.hic & cõmuniter Mod.licet Bal,conetur dare aliam, quã impugnant Mod. Ego puto.qd huic difficultati debeat aliter. & clarius responderi:ideo nõ curaui referre dicta per alios. Inquantũ argunt Bar.q; licet bo.pos.ẽm tab.nõ rũpat testũ j effectu,ergo similiter bo.pos.cõtra tab.fz ipso iure nõ rũpat testũ patris.tũ j effectu:q; aufert successionẽ.ergo similiter substi.pupilla. Primo aduerte.q; bo.pos.ẽ tab.nõ tollit etiaz in effectu.patris testamẽtũ.qñ in illo est script⁹ aliqs de liberis. istud dicit rec. i l.is q; i ptãte.§.sed si script⁹.ff.de leg.prestã.vbi dicit iurisco̅sultus nã pto: hac ratione cũ tuet.q; de liberis est.sed qñ est institut⁹ extraneus.tũc bo.pos.ẽ tab.bñ expugnat in effectu.q; pteri to effectu ẽm,aufert.ab eo successionẽ.tex.est in Lcũ e mãcipat⁹. in prin.& ibi gl.declarat.ff.de cõtrab.& tex. in l.filius.in prin.j verbo mihi latuit ex hereditate.ff.e.fz in lege nostra presuppo nim⁹.filiũ institutũ.ergo ẽm tã.non expugnat ẽt in effectu.istud est qd ppzie vult dicere Bar.qñ dicit.q; substõ pupillaris cõseruat⁹ illũ ter.dico meli⁹.q; institutio.& substõ & ista sol.indubitãter pcederet,qñ fili⁹ instituit⁹ non ẽtab.fz gl.i figuratione casus presupponit,q; fili⁹ iusti.beneficio pteritionis ẽtab.obstaret,opp.Bar.quã facit de l.filiuz.§.oibus.rñde ergo alio sẽdo modo ad difficultatẽ Bar,q; sub,pupil.ad hoc vt valeat sufficit testũ valere de iure ciui.quãuis careat effectu,& nõ duret,nec valeat de iure pto,istud assumptũ,pbat text. in l.si filius qui patri.vbi sola fuit as elisa p abstẽtionẽ ẽfirmat tab.pup.& fit est sine effectu vt ibi. & l. fili⁹ q se paterna.cũ l.seq.ff. de acq. he.iuncta.l.ũ.§.sed & si sint sui.i ver.ne nudũ nomẽ.ff.ad Tertyl ecce qualiter ista iura aperte probãt qd qñ testũ patris valẽt mero iure licet nõ i effectu.tũ vz sub,pup.ergo apparet euidẽter,q; ar,Bar.mihil vz,& istud ego teneo. C+Circa pdicta restat vna dubitatio,quam Bar. omisit in hac l.oblitus,fz resumpsit in l.se,in fi.nã habemus q; bo.pos.ẽta. aliqñ rescindit testũ de iure ciuili,& reducit rẽ ad casum intestati.& est quãdo intẽtak p filiũ pteritũ.aliqñ sit adita hereditas per scriptũ herẽ,& expugnat testũ de iure ciuili.istud tenet gl.in ver. petita. in l.vt liberis.C.de col.iuxta qd isto casu bo.pos.ẽta. expugnaret sub.pu.Bar.in l.seq.in fi.dicit,qd sic.vt ibi p eũ.& cum illa respõsione Bar.träsit simplr Sal.hic.Tu aduerte qd Bal.& Raph.dicunt.q; dicit ẽ terminos iuris:q; bo.pos. ẽta. nunq; expugnat testũ de iure ciui.etiã si intẽtek ante q; script⁹ heres adeat,allegãt no.in l.C.de bo.pos.ẽta.sed est ter.formalis,quẽ allegat Raph.cu.hic in l.filiũ.ff.de ẽta.vltra cum stringe illuz ter.in j rñ.vbi dicit q; si emancipatus preteritus pzius intentauit ẽtab.q; postea script⁹ heres potest repudiare her. ergo apparet,q; post intentatam bo.pos.ẽ tab.adhuc potest adire alias p regulã.j.nõ põt,ff.de acq.her. Tu aũt dic.q; fz prima verba Bar.illud sonare videant,dñ dicit.q; aliqñ bo.pos.ẽ ta. expugnat testũ de iure ci.tũ ipsemet Bar.seipsum declarat nõ esse ppter cõtra ta.fz eo,q; scriptus heres nõ adiuit,& ió p nõ additionẽ hereditatis testamẽtũ expugnat de iure ciuili. & ita seipsum declarat Bar.in l.illud.in prin.de contra tab.Bal.aliter respondet,& dato,q; hereditas nõ adeatur per scriptũ herẽdẽ metu bo.pos.cõtra ta.tũ sola suitas cõfirmat ta.pu.p reg. l.filius qui patri.ã.e.& si diceret pone.q; hz donationẽ coheredis extranei & dato coheredis extranei tollit suitatem.l.si fratribus.vbi no.C.de iure delib.respõdet bene Bal.q; dato eo heredis tollit suitatẽ,quãdo durat in effectu: secus, qñ expugnatur.& istud est no.& singularissimum dictum secundũ Bal. no.q; est pulchrum,& egregium dictum qd sequitur Ange.& Are.vbi late in §.liberis.Insti.de pup.Cõfirmat ex tribus.primo ex eo quod vult idẽ Bal.in l.si mater.§.fi.per gl.ã.c.vbi tenet quod datio vulgaris substituti non tollit suitatem quãdo efficit caduca,vel qñ non hz effectũ.Secõ facit.q; vult gl.sin. in l.Papinianus.§.quarta.fi.de in.offi.test.vbi glo.fz q; datio vul.substi.nõ tollit suitatẽ,qñ substi.repudiat. Tertio facit.q; datio coheredis extranei nõ tollit suitatẽ:quãdo ille coheres repudiat:q; est sine effectu de veritate istarũ vltimorũ l.oc loco nõ examino p nũc,sed vide p Aler.in l.si filius heres. ã. de lib.& posth.vbi dicit,qd istud vltimũ est cõtra ter.in l.fz si plures.§.filiũ.ã.e.sed principaliter dictũ Bal.reprobat.Imo. bona ratione,& mihi placet, qd imo p dationẽ coheredis extranei aut substituti tollitur suitas a prin.licet postea rumpat datione coheredis extranei,q; militaret ratio doc.qd per dationẽ coheredis extranei testõ nõ est cõsinus puniẽe legis.ista est rõ Bar.& doc.in l.fili⁹ q patri.ã.e.& in l.apud Iulianũ.j. ad treb.

LEX XXXV.

1 ☞Licet pupillus impugnet testamentum patris per contra tabulas,durat tamen pupillaris substitutio.

2 Contrariorum eadem disciplina.& idem operatur propositus in proposito.q; operatur oppositum in opposito.ẽ.

4 Substitutus pupillari,tenetur prestare legata omnibus etiã extraneis quãuis ipse pupillus non teneatur.misi cõiunctus.

5 Pater filio pupillo instituto.& ei pupillariter Titio substituto.si relinquat vxorẽ dominã massariã,& vsufructuariam,quo casu si habet filios debent ei solũ alimenta.alias integer vsusfructus,an substitutus teneatur ad integrum legatum.

8 Vide in aliquo istituta fz in minus legitima,an cẽpere atq; relq.

Et si cõtra tabulas. Ista lex fm. Bar.reputat difficilis,& hz tres ptes fm Bar.& sic diuidit in tres vt hicp eũ. C+Ho.primo q; fz pupill⁹ impugnet testũ pfis p ẽta.tũ durat pu.sub.vñ pbat iste tex.iuncta.l.is q; §.e.q; fz ille.q impugnat testũ pfis p ẽta.reddat idigñ⁹ quo ad succedẽdũ pupillo ex subst.pu.vt ibi.& l.post legatũ.§.q pncipale.ff.ẽ hic.q.vt idi.tũ ipse pupill⁹ ẽ tab.nõ efficit idigñ⁹.qñ ei succedat ex pu.subst.rõ diuersitatis ẽ q; idignitas de qua loquit.l.is q ẽ.§.e.facit locũ fisco excludẽti subst.hoc nõ pt face-
2 re:q; noceret hẽdi. C+Sedo no.j ẽ.fi.tria p ordinẽ.)Primo fz gl.& doc.q; ẽziozũ eadẽ est iuris dispositio.l.fi.§.fi.de le.iij.ff.de his q; sunt sui.alibi dz q; ẽziozũ vnũ & idẽ est statutũ.cũ venissent,& ibi Bal.no.de iudi.vbi per hoc no.infert qd qñ exceptio ex forma statuti nõ pt pbari p testes, qd simplr actio & replicatio ñ poterit pbari.Alibi dz q; ẽziozũ nõ solũ eadẽ est disciplina,fz etiã eadẽ est potentia.ibi no.Bal,in Lab emptore.per illũ ter.ff.de pac.Alibi dicitur q; ẽziozũ idẽ est modus significandi.ita no.Bal.& Aler.in l.ex duobus. per illum text. §.eo.vbi viri.Alibi no.Bal.in c.solicite.extra.de restit.spo. q; sicut renũciatio bñficij pt pbari p testes vt ibi ẽ tex,ita & colla

tio beneficij vt ꝯziozum eadē sit disciplina. Limita ꝑdicta no. vbi est eadē rō. alias secus: ita ꝺt gl. in cle. fi. de app. Bart. in l. inter stipulātem. §. sacram. de verbo. obli. z in l. fundo. ff. dē rei ven. Sal. in l. si ꝑses desertā. C. qūo z qñ iudex. z in l. vnica. §. ꝓ scdo. C. de cad. tol. in vij. opposi. bene facit qꝺ pulchre decidit Bal. in l. pen. circa fi. C. de leg. her. vbi p illū tex. determinat q ꝯ suis statutū disponat qꝺ soziz nō succedat fratri, nō tñ intelligit statuere ecōtra, q frater nō succedat soziz. tñ sunt cōz relativa. ¶ † Scdo no. aliā regulā fm Bar. z alios. q idē operat ꝓpositū in ꝓposito qꝺ operat oppositū i opposito. l. fin. ff. de le. iij. gl. in l. secundū naturā. ff. dē reg. iur. in quo dicas vt p Bar. in d. l. inter stipulantē. §. sacrā. ¶ Tertio collige aliā regulā qꝺ diminuto cōmodo diminuit ꝓportionabiliꝫ z onus, z ecōtra aucto cōmodo, augmētat z onus. facit. l. plautius. j. de cōd. z demon. z d. l. plautius. j. ad l. fal. ¶ Bl. fm Barto. z doc. diuidit i quatuoz. ¶ Jn ea. gl. ibi pupill⁹ cōiūctis tñ psonis. ¶ † No. ex prima parte gl. q subst. pup. tenet ꝑstare legata oibus ēt extraneis ꝯ quis etiā ipse pupillus in terminis huius. l. nō tenet, nisi cōiunctis psonis: rō diuersitatis est: qz pupillus ꝫta. venit cōtra iudiciū defuncti: ergo nō tenet ꝑstare legatū fm ordinationē testamenti, qꝺ impugnat. sz solū tenet ꝑstare per edictū ꝓtoꝺ. de leg. ꝑstā. ideo nō tenet, nisi coniunctis psonis: sed subst. pup. succedit ex iudicio, z dispositiōe testōis: ideo tenet ꝑstare legata oibus: ista est ꝓpria fundamētalis rō. istā conclusionē gl. z cōsequēter istū intellectū rephēdit Ja. de are. z Old. vt refert Bar. sz defendēdo intellectū gl. rñ. ad istā iura allega. p Bar. z Jac. qꝺ loquunt de leg. reli. ab ipso pupillo. tūc verū est q subst⁹ non tenet in plus. sz iste ter. loquit de relictis factis ab ipso subst. put gl. hic ponit casum, z exꝓresse declarat gl. q ita defendit. z est tex. ad literā i l. filium. in prin. j. de leg. prestā. z ita effectualiter rñ. Jmo. Rap. cu. z Are. hic, z ita realiter defendit intellectus gl. aliū tñ itel lectū ponit Ja. de Are. Old. z sequitur Bal. hic contra istuz intellectū fortiter facit ter. in l. filiū. §. si legata. ff. de leg. ꝑst. vbi est ter. formalis cōtra istū intellectū. ꝺt ibi ter. q lucrū qꝺ facit filius nō ꝑstādo legata extraneis, facit lucrū suum, z facit sibi, z nō legatarijs: vñ perinde detrahit falcidiam ac si legata prestarent extraneis, z p illum ter. Jmo. Raph. cu. z cōiter Mod. repꝛehēdunt istuz intellectū, z postea Jmo. ponit aliū: teneas intellectum Ja. z Bar. ꝓ quo est tex. i l. filiū. §. fi. vbi ꝺt q illud qꝺ extraneis nō prestat, ꝺest coniunctis psonis, z ꝺz cōditio augeat. vt ꝺt litera. z circa illū tex. valde insistunt Jmo. z Mod. sz verbis iuris suis relictis cōzdāt ista iura, vt p Bar. in d. l. filiū. §. fi. in vlt. so. quā cōzdāta ipse ponit, aut em̄ loqmur in filio ꝑterito ꝫtab. aut in alio eius būficio: z tūc ꝓcedit ter. in d. §. si legata. qz qñ ipse filius ꝫta. nō teneret ꝑstare legata extraneis ꝺest sibi, z nō cōiunctis psonis: ideo detrahit fal. a psonis coniūctis sicut si legata ꝑstaret oib⁹. ita formaliter loquit ter. in d. §. si legata. aut nō loqmur i filio ꝓterito ꝫta. sed loquimur in filio instituto cui conseruat sua instō per ti. de leg. ꝓrest. qñ ipse nō vult ꝫta. būficio ꝑteriti: z isto casu ꝓcedit ter. in illa. l. filiū. §. fi. qz illud, qꝺ extraneis prestat ꝺeſt coniūctis psonis, qñ loqmur in filio cuius instō prestat p illū titulū. de leg. ꝑstā. ita loquit ille. §. fi. rō diuersitatis est, qz in primo casu filius hz necesse ꝫtabulare, z sic facto suo obtinere: z ideo illud, qꝺ obtinet sibi z nō cōiūctis gl. iducit Bar. 5 ad determinationē no. q. † pater instituit filiū pup. z ei pupillariter subst. titiū: deinde reliquit vxoꝛē dñaz massariā, z vsuf. quo casu debes scire, qꝺ si hz filios ꝺz solū alimēta habere: secus si non habeat: qz dicit gl. in aut. hoc locū. C. fi scdo nupserit mulier ꝛc. Jsta gl. fm Bar. faceret q substitutus teneat ad integrū legatū. Bar. z doc. se remittūt vt p cū. Adde qꝺ cum distinctione Bar. in d. l. titia cū testamēto. §. fin. fm quā refert se consuluisse. Adde q ita cōsuluit Bar. in duobus cōsi. in cō fi. clxxxj. inci. Nicolaus ser Anlati. vol. j. z cōsi. lvj. inci. Bar. fecit testm. eod. vo. Jdē est de mēte Bar. in l. ij. ff. quib. mo. vsuf. ami. z ita ꝺz intelligi qꝺ vult idē Bart. in l. si ita scriptū. p illū ter. ff. de manu. te. Ale. hic sequit distinctionē Būdicti de plūbino. in l. ij. ff. de manu. te. vbi in vltimo mēbro Bar. plenius. z pulchrius locutus est: ita z omnia dicta Aler. Adde q Bal. in l. volūtas. ad fi. C. de fideic. repꝛehēdit opi. Bar. in l. Titia. §. fi. inquantum vult. q si vxoꝛ relinquat dña z vsufr. donec caste vixerit, q subst. pup. tenet ꝑstare totum vsumfructū: qz tale legatum est conditionale: ergo ꝓ sequētibus annis incip. in psona subst. ergo non attēdit amplius psona filij. z ꝺt Bal. se contrarium cōsuluisse. z ꝫium tz: motus qꝺ subst. pup. non tenetur ad legata nisi tanquā heres pup. z sic ex psona pupilli. ergo non debet teneri in plus quā teneatur ipse pupillus. p l. si fundum. §. si pater. ff. de leg. j. z l. sz imperatoz. co. ti. sed illud fundamētum Bal. non est tutū: qz confundit ꝓ istū ter. vbi legatum augeꝫ in psona subst. pu. Ité ꝫ ter. in l. cū patronus. ff. de leg. ij. Adde. q etiam cōtra Bar. in d. l. titia. §. fi. in vroꝛe membꝛo tz multum audacter Sal. in aut. hoc loco. C. si secundo nu. mu. vbi ꝺt. q ita de facto consuluit cōtra Bar. z q ita obtinuit sniam. Mouet ꝓcipue duplici fundamēto. ¶ Primo per rōnem Bal. quam ꝓxime retuli. Scdo z fortius q istud legatū relictū a filio censet repetitū a subst. pup. l. si fundū ꝓ fideic. §. si pater. de leg. j. sed repetitio de instituto ad substitutū censet facta cū eisdē qualitatibus. l. sz imperatoz. j. de leg. j. ergo quēadmodum a filio debent solum alimenta vxoꝛi, z non vsufructus: z ita cum eadē qualitate debebuntur solū a substituto pup. Confirmat Are. z subtilius. qz si diceremus q substitutus deberet vsumfructū. z filij solū alimēta: tūc non esset repetita qualitas, sed nec etiā substātia legati: qz aliud est legatum alimentoꝛum, aliud legatū vsufructus, z sic in psona substituti esset nouū, z penitus diuersum legatū. tñ ꝺz fieri repetitio. ad istud arg. Sal. de repetitiōe, qz censet fieri cū eisdē qualitatibus. conat Are. hic rñdere, z vtiq varijs verbis, z in effectu. h. ꝺ. qꝺ regula q̄ hz qꝺ repetitio ꝺz fieri cū eisdē qualitatibus, ꝓcedit, nisi diuersitas personarū instituti, z substituti faciat aliud ꝓsumi vt est hic. in filio z extraneo: nā non est tāta fauoꝛ in extraneo ꝓout in filio. sz ergo fiat repetitio legati in gñe nō tñ fiet repetitio eiusdē qualitatis in spē: qz nō est idē fauoꝛ. ad hoc alle. gl. in c. vt commissi. in verbo onerib⁹. de here. in vj. vbi gl. no. vult qꝺ qñ ꝺue oꝛationes regunt ab eoꝺē verbo qualitas adiecta in cap. ꝑce. nō vī repetita in sequēte. qñ non est eadē rō. ꝓ hoc etiā alle. ter. in l. q filio. §. ij. ff. ij. vbi Bal. z Mod. vbi ꝓbat. q sz cōditio adiecta hī di videtur repetita in subst. istud non est verū. qñ cā inductionis cessat in eo. Jstud est. qꝺ in effectū intendit Are. rñdere, poterat allegare ꝓ ista sol. bonū ter. vbi ꝓpter diuersitatē fauoꝛis illud statuitur in instituto, aliud in substituto. l. cum patronus. ff. de leg. ij. Ego aliter z clarius respondeo huic fundamento Bal. Et in quantum dicit. q repetitio fit cū suis qualitatib⁹, respondeo hoc esse verū qñ est qualitas, que ꝓuenit de iure cōi ex dispositione testōis: fateoꝛ, q illa intelligit repetita in substituto fm tū ea que tradunt in l. sz imper. j. de leg. j. secus qñ est qualitas que insurgit ex priuilegio psone, qz tūc non fit repetitio talis qualitatis extrinsece: nō procedētis ex dispōne hois ne ex dispōne iuris cōis, vel singularis priuilegio, qꝺ priuilegiū censet coherere persone. ideo non extendit ꝓ regulā. l. qz tale. z ibi tradit ꝓ Bar. z alios. ff. so. mat. qz regulariter priuilegiū personale non extēꝺ. t ad extraneū heredē. z iste est ꝓprie casus noster: nam qñ maritus relinquit vxoꝛē dñam Massariam, z vsufr. omniz bonoꝝ, certe talis vxoꝛ deberet habere integrū legatū vsusfructus, ex quo testatoꝛ reliquit: z nihil repugnat. tū si supersunt filij, z consuetudo interpretata est, q vxoꝛ habeat solū alimēta ꝫ significationē ꝛboꝝ. illoꝝ est ꝫ spāle priuilegiū filioꝝ: z ista qualitas indulgetur speciali priuilegio ipsius filij: ergo non extendit ad extraneū hꝛedē. Confirmat. qz talis ꝙsuetudo ꝺz stricte intelligi, z restringi in psonis filioꝝ: qz interpretata est ꝫ vim verboꝝ: nec est extendēda ad aliquē casum per regulam glo. z Bar. in l. §. si quis hoc interdicto. ff. de itine. actuq; prīua. cū suis concoꝛdan. z ista responsio est magis expedita, z mihi plus plz. Quid tenēdum: Jmo. z Are. hic sequuntur opi. Bar. in d. titia cū testamēto. §. fi. z ad illā Jmo. nihil addit. Sed Are. ꝓ confirmatione opi. Bar. addit bonā rōnēmā aduertendū est q Bar. simplr formaꝛ. q. qñ maritus reliquit vxoꝛē dñam Massariā, z vsufructuariam, z non aperit an tale legatū reliquerit a filio pupillo, an a substituto eius. Sed regula qꝺ legatū simplr relictū intelligit relictū a substituto, z nō ab eius pupillo: vt no Bar. in l. q duos. ff. ibi videmus. j. e. traditur per oēs in l. si fundum per fideicō. §. fi. vbi ter. iuncta. l. seq. j. de leg. j. si ergo istud legatū censet relictū a substituto, z non ipso pupi. ergo considerabit persona substituti, z non pup. sed substitutus est extraneus: ergo tenebit ad integrū legatū vsusfructus, qꝺ cōfirmat per tex. in l. si fuerit. §. j. ff. de leg. iij. vbi onus fideicō. vz in heredibus heredū, qꝺ non valuisset in primo. ista est subtilis rō. ꝓ quam tenet opi. Bar. Sed caue, circa istud fundamentū Are. Primo, qz non est sine dubio, vtrum legatum in dubio cēseat relictū a filijs, vel a substituto. z contrariū tenuit idē Bar. in l. coheredi. §. cum filie. j. eo, vbi dicet de hoc. Scdo aduerte. q si verū esset fundamentū Are. sequeret, qꝺ etiā in primo casu Bar. substitut⁹ teneret ad plenū vsumfr. z Bar. vult. q teneatur solū ad alimenta, tñ ad hoc vltimum statum rñdet. Adde etiā, q Bal. hic indistincte tz, q sz filius nō teneat matri, nisi ad alimēta: tū substitutus indistincte tenebit ad plenū vsumfructum: eo qz substituturus tenet ex sua ꝓsona ex tacita repe-

tition

titionē legatorū.ꝛ nō.ꝫ eū.si hospitale succedat huic filio,mulier habebit plenū vsum fructū ab hospitali,ꝛ nō imda alimēta.Itē vī no.Bald.i l.iu.ſ.qd ergo.p illū tex.ff.de vſu,ꝛ habi. vbi no.argumēto illi⁹ tex.q vxor q̄ marit⁹ reliqt dominaz,ꝛ vſufr.ꝫ ſolū habeat alimēta viuētib⁹ filijs:tū, mortuis filijs, habebit plenū vſum fr.qz ex poſt facto augek neceſſitas, qd te nēdū:¶ Teneo diſtinctionē Bar.in d.l. Titia cū teſtō.ſ.fi.q̄ etiā ꝫ Bal.Imo.ꝛ Raph.cu.ibi Bal.i l.fi.C.de ind.vid.tol.ꝛ in aut.hoc locū.C.ſi mulier ſ&do nup.ꝛ plen⁹ in cōſi.cvij.inci. in dicto teſtamēto cōtinet. Idem ꝫ Jo.de Imo.in c.fi.de pig. ita etiā ꝫ Abbas.in cōſi.clxxxv.incip.puctus.q.in his termi nis preponit in ſecūdo dubio,in ſecundo vol. Idem ꝫ Pe.de anch.in conſi.clxxxv. Idē Lud.Ro.in conſi.ccccxcvj.inci.i ca ſu propoſite cōſultationis,in quo primo querek a dña Frācisca. Idē ſimplr ꝫ Aler.in conſi.xl.inci.viſo themate ꝛ dubitatione de qua querit.in ij.vo.ꝛ in cōſi.xlij. inci.viſo proceſſu in cā ꝛ lte.ꝛ ſic apparet q̄ cōis opi.eſt cū Bar.in d.l.titia cū teſtō.ſ.fi.ꝛ vltra authoritates doc.ā.relatas.q̄ Bar.in ſubſtit. pup.facit duo mēbra.Ego pro vnoquoq; mēbro confirmādo addam duas rōnes.Primus caſus Bar.eſt,q̄n vxor eſt ſimpliciter relicta dña.ꝛ maſſaria,tūc ꝫ Bar⁹ ex quo legatum habuit effectū in pſona filij. vt ſolū alimēta deberent:idē erit in pſona ſubſtituti.cōfirmat duplici rōne.Prima rō eſt:q̄ tale legatū eſt vnicū.ꝛ purū,ꝛ i pſona filij habuit effectū vt ſolū alimēta ex tali legato deberent.ergo ſucceſſiōe hr̄dis nō ꝺꝫ variari qualitas obli.p regulam.l.ij.ſ.ex his.ff.de ver.ob.ꝛ l.cui fundus.ff.de condi.ꝛ demō. Scōa.ꝛ fortior ratio eſt:q̄ q̄n ſubſtitutus ſuccedit ex expreſſa pupillari.certe relicta a filio.nō videnr repetita a ſubſti.pup.fm Bar.ꝛ doct.in l.ꝫ imperator.ſ. de leg.j.ergo apparet.q̄n ſubſtitutus tenek ad legatū tanq̄ heres impuberis.l.j.ſ.interdū.ꝛ l.in rōne legis falcidie retetioe. ſ.q⁹ vulgo.ff.ad l.Fal.ergo non ꝺꝫ in plus teneri.q̄ ipſe filius pupillus q̄n eſt vnicū legatum.l.qui fundū.ſ.qui filios.in fi.ad l.Fal.†Scōs caſus Bar.eſt q̄n teſtōr reliquit vxorē dñam,ꝛ vſumfructuariā,donec,vel quouſq; ꝛ iſte vixerit.quo caſu cēſek legatū annuū.ꝛ cōſequēter cēſent plura legata,p primo an no purū.p ſequētibus conditionale:ergo in pſona ſubſtituti, incipit deberi:q̄ cēſek diuerſum legatum:a ipſe eſt extraneus meriro tenetur ad integrū vſumfructū.pro iſta deciſione facit alia duplex ratio.Prima rō eſt:q̄ ius aliquod inauctum priuilegio filiorū nō ꝺꝫ extēdi ad extraneū ſubſtitutū:ꝛ ſic conſuetudo interpretās talia verba.priuilegio filiorū.nō ꝺꝫ extēdi ad extraneū ſubſtitutū.in quo ceſſat fauor filiorū.tex.eſt in l.iu.ſ.ite ſi qs.ff.de le.preſt.conſidera tū q̄ ille tex.loquit⁹ i ſubſtituto p fideicōmiſſum,ꝛ p ſubſt.fideicō.nō ſuccedit ipſi filio, ſed reſtatori.l.coheredi.ſ.cū filie.ꝫ e.merito tales ſubſtitutus non hꝫ tale priuilegiū.nos aūt loquimur in ſubſtituto pup.q ſubſtitutus ſuccedit pupillo.ꝛ in bonis pup.inſti.de pu.ſubſt. in princ.Scōo facit alia rō.q̄ qualitas priuilegiatiua mutatione pſone differēte mutak.ꝛ perdit priuilegiū.tex.eſt no.in l. licitario.ſ.pe.ꝛ ff.ff.de publi.vectig.ꝛ cō.ad idē tex.in l.Paulus.ſ.i.ff.de acq.he.ꝛ i c.j.de iure pa.in vi.ꝛ p ita hēs optime expeditū vt arbitror iſtū articulū:ꝛ ita remaneat expedita pri ma pars gl.nūc venio ad ſcōam partē.ꝛ quero, q̄o ngurek caſus in ſcōa parte prin.gl.vt ꝺr Bar.bñ ngurat caſum.ꝛ ita poſitionē op.Bar.vt hic p cū.In tertia pte glo.ēi bñ ngurat caſum,vt ꝺr Bar.ꝛ ꝫ iſtā poſitionē formar vnam op.¶ †In ea.gl.ibi exheredato filio.ꝛ ſic in quarta pte gl.coclusi,ꝛ bñ q̄ iſta.l.non poſſit habere locū in filio exheredato p duas bonas rōnes vt in ea.ꝛ ꝫ quidā.vt gl.refert.dicerēt q̄ exheredato de p ſe nō cōpetit ꝫta.tū exhr̄dato bñ cōpetit edictū.Iſtud eſt ꝫ ter.expreſſum in l.ſi poſt mortē.ſ.exheredati j.de ꝫtab fm Bar.ſtat ergo q̄ filio heredato nullo mō cōpetit ꝫta.nec ex pſona ſua,nec ex perſona alterius pteriti:q̄ exhr̄dato non cōpetit edictum.d.l.ſi poſt mortē.ſ.exheredati. Contra iſtam cōcluſionē gl.ꝛ doc.op.fortiter ficmā iſto iure, q̄ filius mirtuebat in minori portione,q̄ legitima ꝺr exheredat⁹,ꝛ ſibi cō petebat querela.ter.eſt in l.papinianus.ſ.vīi ſi qs.ff.de inof. teſt.ꝛ i l.cū querit.C.eo.ꝛ tū ego habeo.q̄ ſi filiꝰ ſit inſtitut⁹ in minus legitima.puta,in vna vncia,quo caſu ꝺr exhr̄dat⁹,ꝛ hꝫ querelā:tū dat ſibi edictū p filium pteritum ꝛ pōt ꝫ tabulare.ter.eſt ad literā in l.fin.ſ.fi.de leg.iij.ad idē tex.in l.filiū.in princ.in ver.ſed ſi impubes ex vncia.j.de leg.pte.Expreſſe hic firmat glo.in ſcōa parte.Et ex hoc ſequit alia difficultas:q̄ ſi inſtituto in minus legitima cōpetit remediū contratabule,ergo non ꝺꝫ competere querela:q̄ querela eſt remediū ſubſidiarium,ꝛ extraordinarium:ꝛ nunq̄ competit q̄n aliud remedium pōt competere.ſ.fi.inſt.de inof.teſta.ꝛ in l.maximum vitium.C.de libe.prete.¶ Poteſt vtriq; difficultati reſpondere primo,inquantū dixi,q⁹ exheredato non ꝺaꝫ ꝫtab.nec pte ritus aperit ſibi edictū ꝫtab.ter.in d.l.poſt mortē.ſ.exh, exheredati,ille ter.loquit q̄n filius eſt in totū,ꝛ expreſſe exheredat⁹: 8 tunc ſibi non cōpetit ꝫtab.nec ꝛc.†ſecus q̄n eſt in aliquo inſtitutus ꝫ in minus legitima.quo caſu cenſet tacite exheredar⁹ ꝛ cōpetit querela iſto caſu bñ aperit ſibi edictū contra tabulandi.ita loquitur ter.in l.fi.ſ.fi.j.de leg.iij.cū concor.ſ. allegatis.ꝛ eſt pulchra limita.ad d.l.poſt mortē.ſ.exheredati.ad illud q⁹ volunt gl.ꝛ Bar.hic,ꝛ iſtud vltimum etiam ſequitur Are.hic,ꝛ que ſit ratio diuerſitatis,apparebit ex his,que ſtatim ſubtīciā ad ſcōam rōnē ſi hꝫ contratab.ergo non ꝺꝫ habere querelam que eſt remediū ſubſidiarū:potes rūdere q̄ iſtud procederet q̄n eis ſimpliciter cōpeteret ꝫtab.ſi ſibi non competit,ſed ſolum beneficio alterius filij preteriti cōmittētis ſibi edictū.Ultimo circa hec caderet difficultas quā ſum ſolit⁹ mouere ſepius : quare eſt.q̄ filio in ptāte pretor puidit in oī caſu niſi q̄n eſt exhr̄datus q̄uis filius in ptāte habeat remedia iuris ciuilis,ꝛ tū videref quod potius deberet prouidere q̄n eſt exheredatus,q̄ in alijs caſibus probak,q̄ in alijs caſibus habet remedia iuris ciuilis.ſed q̄n eſt exheredat⁹ hꝫ querelam:q̄ non eſt remediū fortius in filio emancipato, pretor puidet oī remedio preter contratab. alias dixi,ꝛ credo q̄ nō poſſit aliter rūderi:tū q̄cadmodū pretor fundat ſolū in equitate preſertim in iſta materia.d.equiſſimū.ff.de bo.poſ.fm ta.l. q̄ ex his.ff.de eo q̄ ſ cer.loc.q̄n eſt preteritus : tunc equū eſt ei ſuccurrere:ſed q̄n eſt exheredatus rite,ꝛ recte, pretor fundat in equitate:ideo nō voluit ꝓuidere de aliquo remedio:q̄ videbat inequū.ꝛ ꝓpterea dicebā ſupra.q⁹ q̄n filius eſt exheredatus datur ꝫta.q̄n eſt inſtitutus.¶ In ca.gl.in fi.habes ex glo. q̄ iſta ler.non poſſet log in filio preteritorū q̄ a ſub.pteriti legari non pōt.allegat in argumentum.l.cū quidam.C.de leg. ſed illa loquit in exheredato.nō in preterito,voluit allegare ter. i l.quidā filiū.C.de fideicō.que eſt pe.Iſtam conclu.gl. confirmat Bar.Tu cōfirma melius iſtā cōclu.a partib⁹ ſufficiēter enumeratis..aut eū iſte filius preteritus erat emācipat⁹: aut erat in ptāte.ꝛ neutro caſu pōt procedere iſta lex: nam ſi erat emancipat⁹ nō pōt ei pupil.ſubſt.l.ij.in prin.ſ.eo. Imo.pupi. ſubſtit.facta filio in ptāte expirat ſtatim ſecuta emancipatione.l.coheredi.in prin.j.e.aut iſte fili⁹ preteritus erat ſuus ꝛ in ptāte ꝛ ſimiliter nō ꝓcederet iſta lex.q̄ preteritio filij i potestate reddit teſtamentum patris omni ure nullū.ꝛ ſic infringit tabulas pup.l.ū.in prin.ſ.e.ſ.liberis.inſti.de pu.ſubſti.ꝛ l.j. ſ.ſubſtitutus.cū gl.ſ.eo.niſi preterit⁹ approbaret tutore authore.vt declarat Barto.in l.j.ꝛ ibi.ſ.eod. apparet ergo quod iſta ler nullo modo poteſt procedere in filio preterito. ¶ Bl. fi.diuiditur in tres. In prima colligit no. In ſcōa opp.contra no.ꝛ nihil reſponder. In tertia allegat duas cōcor.ad ter. Secunda ibi fm argumentum contra. Tertia ibi ſed facit.

LEX XXXVI.

1 Subſtitui vl⁹ pt plurib⁹,ꝛ plures vni,ꝛ ſinguli ſingulis.
5 Subſtitutio pupillaris preiudicat iuri legitimarū hereditatum ab inteſtato:ꝛ excludit eos,qui veniunt ab inteſtato.
7 Conditio que debet impleri in forma ſpecifica ſi in ea apponatur conditio inteſtati,comprehendit etiam pupillum.
Differentia directe ꝛ fideicommiſſarie ſubſtitutionis.
10 Subſtitutio q̄ ſit vltimo morienti dicitur fideicommiſſaria.

Poteſt. Subſtō vulg.pt fieri p plures gradus ꝛ nouiſſime ſeruꝰ neceſſarꝰ hr̄s ſubſtitui.†Itē vl⁹ pt ſubſtitui plurib⁹ ꝛ econtra 1 plures vni,ꝛ ſinguli ſingulis.Itē ſubſtitutio pup. pt fieri ſingulis liberis,aut nouiſſime, quo caſu ceſſet ius legitimarū ſucceſſionū ab inteſtato iter eos cōſeruare.h.d.cū l.ſeq.
2 ¶†Ho.primo ex ter.ꝛ ibi nouiſſimo loco vt ſeruꝰ neceſſarꝰ heres pt ſubſtitui vltimo loco ex q̄ ꝺat intelligere q⁹ ſeruo neceſſario nō pt aliter ſubſtituere,ꝛ iſtud tenuit gl.Juſti.de vul. ſubſ. in pn.q̄ ſequunt Bal.ꝛ cōiter alij,mouek illa gl.q̄ ex quo ſeruus eſt neceſſarꝰ hr̄s velit nolit ergo ſuperuacua eſt ſubſtō,ꝫ iſta rō gl.mihi nō plz:q̄ ſeruꝰ poſſet pmori,vñ ꝫ ſubſtō ñ poſſit habere locū ex capite.q̄ noluit:cū ſit neceſſarꝰ hr̄s pt tū hr̄e locū ex capite,q̄ nō poſſit.iurta.l.cū pponas.C.de hr̄.inſti. Itē ꝫ iſtā gl.vr̄ facere ter.i ſ.j.iſti.ꝺ he.quali.ꝛ diffe.vbi ꝺr ter. q facultates ſuſpectas hñt pūr ſeruū neceſſariū aut ſcōo aut tertio gradu inſtituere,ergo nō reqrit q⁹ de neceſſitate vltio loco ſubſtituatur,niſi rūdeas ad illum ter.quod loquitur, quando ſeruus nullum haberet ſubſtitutū:tū eſt reſtrictio,ꝛ vtō 3 lētia ad illū tex.†Itez per illā gl.ꝛ iſtū ter.no.Bal.q̄ licet per dationem vulgaris ſubſtituti tollaf neceſſitas ꝛ ſuitas in filio ſcōm cōem ſniam de qua in l.ſi filij⁹ heres.ā.de li.ꝛ poſth.tū p dationē vulgaris ſubſtituti an tollaf neceſſitas i ſeruo.illa gl. inſt.de vul.ſub.vult,q̄ nō,in prin.q̄ ſi tolleref neceſſitas in ſeruo ꝺāꝺo ſibi ſubſtitutū vulgarē:certe nō requireret q̄ ſeruus

vltimo loco instituerē, sicut in simili p dationē cohēdis extranei nō tollit necessitas in seruo, vt est tex. reputatus sin. in l. ex parte. ff. de acq. her. quē ad hoc reputat sin. Ang. de Are. in §. j. inst. de he. quali. z dīa. Sz hēs meliorē ter. in l. eius q in puincia. z ibi gl. z ibidē Bal. z Mod. ad hoc no. ff. si cer. pe. fz Alex. z Are. hic, posset retorqueri iste ter. ad op positū. consuluit eī ei, q nō vult decedere intestatus. vt vltimo loco substituat seruū necessariū: er quo datur intelligi, q nō cēt vltimo loco substi. qs aliud esset: qz videret sublata necessitas: tū istō esset arguere a fortio sensu. ¶ † Scdo no. ex ter. ibi vel seruū necessariū heredē instituat, q verbū, instituo, trahit ad sub. vul. cōcordat ter. in l. Ball. in prin. z ibi gl. expssa. ā. de li. z posth. z bonus ter. in l. mulier. §. fi. ff. de cōd. inst. cū cōcor. quas dedi in l. cēturio. in vl. q. Bar. ā. e. ¶ † Tertio no. q substitutio pudicat iuri legitimarū hereditatū ab intestato: hic excludit illos, q venirēt ab intestato. Vnde est, q substituto pupillo etiā excludit matrē a legitima. l. papinianus. §. Sz neq; impuberis. ā. de inof. test. c. si pr. de testa. i vj. sec. est i fideic. substi. l. cohēdi. §. cū filio. j. eo. nō. qz substitutio est onus, z grauamē, iō i legitima filij nō pōt pudicare. ¶ † Quarto no. il. vel singulis seq. in verbo intestatū. fm Alex. z Are. hic qō pupill⁹, z sic q non pōt facere testū, tū dr mori intestat⁹. facit Alex. ad q. q si fili⁹ moriat ab intestato succedāt agnati. nunqd cōprehēdat pupillū nō examino: tū pupill⁹ dr impropie mori itestat⁹. l. j. in pn. ff. de suis, z legi. de quo ibi lati⁹ p Bar. z p oēs scribētes in l. gñaliter. in pn. C. de inst. z sub. cū infinitis cōcor. Ego autem credo, q Alex. z Are. nō bñ pōderēt istū ter. nā quēadmodū pupill⁹ dr mori testat⁹ qū pr ei substituit pupillariter. l. papinian⁹. §. fz nec impuberis. pal. z l. patris, z filij, ā. e. Itē qū pr nō substituit ei pup. hoc respectu dicitur propie loqui iste ter. z reperio q ad aliud propositum, ita no. declarat Ang. in consi. c. iij. incī. statuto communis Burgi cauetur.

7 **Adde** etiā † q qdō q̄ dz ipleri i forma specifica iuxta. l. q heredi. z l. meum⁹. ff. de cōd. z dem. si in ea pomꝫ cō dirio itestati cōprehēdit ēt pupillū testatū. no. in l. credēdū. §. si vo marit⁹. ff. q pe. tu. quē ter. vals no. qz nō allegat ad istō pposituꝫ z de illo ter. magnū festū facit Are. i l. j. ā. eo. ¶ Gl. in ver. legitimarū. l. se. diuidit i duas. † In prima alle. duas concor. ad ter. in scda opp. z se remittit. Scda ibi, fz ā. Adde q ista differētia inter directā z fideicō. substi. tz Paul. de ca. hic. z Alex. sibi Jrius. in l. pe. C. de impu. z alijs substi. rōnē diuersitatis inter directā, z fideicō. assignat no. Paul. hic, z plenius in d. l. pe. qz ad inducēdā fideicōmissariā substi. sole cōiecture sufficiunt, z sic p solas cōiecturas pōt induci fideicōmissaria substō, all. l. cū pponerek. cū gl. fi. ff. de le. ij. sec⁹ est in directa substi. que nō pōt induci ex cōiecturis, fz dz exponi a testōre. l. iubemus. op. gl. in d. §. seia libertis. z nihil rīdet. fz doc. antiqui ita ibi rīdebāt. Adde qō istā rōnē diuersitatis inter directā, z fideicōmissariā substi. tz Paul. non dicat posuit ante eum no. Bar. i l. vnica. §. pro scdo. C. de cad. tol. istā sol. z differētiā reprehēdit Alex. hic ubi Jrius. qz etiā in substone directa sufficit conjecturata mens. l. quidam testō proculum. ā. eo. sed ille ter. nihil penitus facit: qz ibi cōiectura testōris bñ facit. q cohēs ex iure accrescēdi excludat substitutū, fz nō operat ad inducēdā substi. melius ergo allegaret ter. in l. in hoc iure. ā. eo. vbi tacita pup. q est directa. inducitur ex conjecturata mēte testōris, tū nec ille ter. aliqd facit, qz inducit ex expressa dispositione legis. Finaliter reprehēdit Are. hic: qz si verū esset illud qd dr Paul. qd directe substitutiones nō inducant p cōiecturas, sequeret qd nō esset reperire tacitā pup. sed esset necesse, qd testō exprimeret p. l. iubemus. C. de testa. alleg. p Paul. z ita illud est notorie falsum. d. l. iam hoc iure. Itē est contra ea, que no. Bar. in l. secunda. in prin. in ij. questione principali. ā. eo. vbi dr qd nō solum est reperire pup. z tacitā ꝛc. vbi per eum. † Adde q vitra eos istā differētiam inter directā, z fideicommiss. substitutionē reprehēdūt etiā Bald. z Jmo. in d. l. Titia. §. Seia libertis. z contrarium expresse vult Bar. hic si bñ inspicias: vbi nō vult esse differētiam ii substi. in toram hereditatē per fideicommiss. an vero directa. Sed strictius procedēdo dico, q fundamentum Paul. z Alex. in illa. l. pen. est falsum: qz imo ad inducendum fideicommiss. sola conjecturata voluntas testatoris non sufficit. ter. habes nota. in l. Lucius. §. tres hēdes. ff. ad Tre. dubitat de illa vncia relicta seruo cum libertate ꝛc. Istud tz Bal. in l. cum virum. C. de fideicom. nisi esset conjectura necessaria aut valde probabilis. ita declarat. expresse alibi ipsemet Paul. in consi. ci. incip. in causa que vertitur inter petrum, vbi allegat ad hoc duos bonos ter. in l. fideicommissa. §. hec verba. j. de lega. ij. z l. vnum ex familia. §. fi. j. de leg. ij. z ita intelligit glo. in l. cum proponeretur. j. de leg. ij. Bene verum est, qd quando substi. fideicō. est facta qūo intelligat, attendit bñ conjectura voluntatis. l. in conditionibus primum loc. j. de cond. z demō. hinc dicimus q in fideicō. magis inspicimus mentem, q verba. l. cum virū. C. de fideicō. z si diceres, nōne ista est contra. l. titia Seio. §. Seia libertis, vbi prima substi. fideicō. tacita inducit ex conjecturis, respon. q ille conjecture sunt necessarie: er quo substituit vltimo morīēti, vt dr Bar. statum ceſſ. † Adde q substitutio que fit vltimo morīēti dr fideicommissaria fm Paul. de ca. in consi. ccvj. incip. videndū est vtrum fides, in tertio dubio. Quid ergo respondebimus ad §. Seia libertis? Bar. qui semper habuit veritatem legum pre oculis optime respondet ad illum ter. z est communis, z approbata vt hic p eum. Adde qs istam sol. Bar. approbant Bal. Jmo. Raph. z Aler. hic. Jmo. in d. §. Seia libertis. Paul. ibi contrarius in l. si pater impuberes. ā. eod. z ista est vera, z communis sol. secundum quam infinitis vicibus consuluit facere q vult Bar. in l. quidam testō. ā. eo. an tamen illud vltimū sit verū ibi dixi. ¶ No. diligenter istā solutionem Bar. z cōem. d. §. Seia libertis. qz facit ad questionē quotidianam, z multum vtilem male tractaz a doctoribus. † Pone, qs testator instituit filios heredes, z si omnes decesserint sine liberis post mortem eorū, voluit, qs bona sua deueniant ad talē ecclesiā, vel tale hospitale, nunqd p ista verba intelligāt filios tacite admicē substituisse, ita q si vnus filiorū premoriat, intelligat alius sibi tacite substitutus, z postea, si ille vltimus moriat, vadāt bona ad hospitale, an vero inter filios solū intelligat reseruasse ius legitimarū hereditatū: vtilitas est i practica. pone, q moriatur vnus filj⁹ relicta filia femina nupta. nunqd alius filj⁹ q est patruus huius filij tacita substone admittat excluſa filia, naz ab intestato clarū est q filia excluderet patruū. Paul. de ca. i l. pe. C. de impu. z alijs substit. formant in terminis qōnē, z dr se alias consuluisse in ardua. q. ad eū trāsmissa ex bonomia, q si ambo decesserint sine liberis, resultat tacita substit. fideicōmissaria liberos: z sic videnꝫ facti duo gradꝰ substōnis. vnꝰ tacitus. alius expressus. z de hoc dr et ter. sing. in l. Titia Seio. §. Seia libertis. ff. de lega. ij. vbi dr Jurisconsult⁹, q er quo facta est substō vltimo morīēti cēsenꝫ facti duo gradꝰ substōnis: vnus tacitus alius expssus. tū dr q plures doctores multa verba effundebant. z hoc dr p istū ter. q vult q nō intelligat facta tacita substit. inter liberos, fz reseruato iure succedēdi. z p ter. in l. pe. C. eo. sed ista iura loquunt in substit. fideic. q inducit ex solis cōiecturis, z dr, q illi doct. istud nō intellexerūt. Adde q ita cōsuluit Paul. in consi. cccij. incī. duo videnda sunt, primo vtrum ex tenore testamēti. Istā decisionē Paul. refert, z sequit Alē. cū aliqua distinctione in l. si pr impuberes. ā. e. motus. qz qñ fideicōmissum est relictū post mortē oim cēsēt factū vltimo morīēti. tex. est in l. co dicillis. in prin. quē ita summat Bar. ff. de vsuf. le. fz qñ fideicōmissum est relictū ab vltimo morīēte, tunc cēsenꝫ adimicem substituti p d. §. Seia libertis. Ego in cōtingētia facti speculi. Illā determinationē Paul. z Alex. z ad huc Jrius cōiter indubitāter. Fundabo istā opi, bonis rōnibus. tollā deinde fundamēta Paul. z Alexā. deinde referā q plures q tenent. Paul. † Moueor in primis p doc. Bar. hic, z magis cōem. cōcludit Bart. q ad hoc vt hēat locū. d. §. Seia libertis. z sic ad hoc vt inducat substō, duo copulatiue regrunt: prime, qd fiat vltimo decidēti, vel post mortē oim. z q fiat p signum vniuersale in tota hēditate vel in toto fundo, alias si simplr fieret vltimo morīēti, z nō adijceret signū vniuersale, nō intelligeretur tacite substituti. fz ius legitimū ab intestato intelligit iter eos reservatū. ita dr ter. hic, z in l. qui duos. j. e. z in §. vel singulis. Inst. de pup. sub. z ter. in l. pe. in ꝟbo cogitasse. C. e. facit bñ ter. in l. pr filiā. §. fi. in ꝟbo legitim⁹. z ibi gl. in verbo substituti. ff. ad l. fal. Sz i ista, q. fz fiat substō post mortē, tū nō fit p signum vniuersale: z credo, q ad istā doc. nō possit dari bona rūlio. cō firmat: qz i dubio nō dz psumi pluralitas dispōnū. l. Sempronius. pculo. z ibi gl. z scribētes. j. de leg. ij. nisi necessaria resultet cōiectura vel nisi sit necesse ad validitatē dispōnis expsse facte, vt pbat⁹ in l. deniq. §. interdū. ff. de pec. le. hic p Bar. allegata, de qua lege plenius dixi in l. cēturio. ā. eo. ergo nō habemus intelligere duos gradus substōnū qū nō est lex, q illā inducat, put est in l. iā hoc iure. ā. eo. Confirmat, qz inducta ad fidei cōmissum, z sic ad grauamē nō debēt operari dispōnes sic vtilitatē, l. legata inutiliter. ff. de le. j. z l. legata inutiliter. de adi. lega. Ex istis fundamētis apparet qd Paul. z Alex. erraverunt in eorum fundamētis. primo dū fundāt se in illa. l. Titia Seio. §. Seia libertis. illa. l. facit §. eos, cū regrant duo copulatiue, vt pcedat ille ter. q non sunt in casu isto, z nō est bona cōsideratio Paul. dū facit dīam inter directā, z fideicom. substōnē, de qua logit ista lex, z fideicōmissariā. de qua in d. §. Seia libertis. qz ille. §. pcedit in vtraqz qñ ambo concurrunt. z illa differentia est communiter reprobata vt superius re-

a 8 ¶ Proposi-tū. Jmo adducitur p Alex. qui istud late examinat in l. generaliter. ver. qnto. p hoc videt rex. C. de inst. z substit. Purpu.

tuli. ℞ō obstat fundamentū Alex. in illa l. si pater impubes. in quo se multū fundat. ſ. per d. l. codicillis. in prin. ff. de vſufru. leg. ⁊ſi. dupliciter ad illū ter. ℞ñ ille text. nihil facit: q̄ dato ⁊ ſubſtituēs poſt mortē omniū intelligat ſubſtituere vltimo morienti, fateor. ⁊ iſtud probat ille ter. tamen iſtud ſolū nō ſufficit niſi ēt ſubſtituatur per ſignū vniuerſale per doctri. Bar. in tota hereditate, alias nō haberet locum. d. ſ. Seia libertis. Scđo ⁊ ſubtilius rñdeo, ⁊ ille ter. in l. codicillis. i prin. loquit, q̄n ſubſtō fit poſt mortē in vſufructu vel habitatione, tunc eſt perinde ac ſi fieret vltimo morienti. ſec⁹ ſi fieret in proprietate vt eſt caſus noſter, tūc nō intelligit fieri vltimo morienti. ita intelligit, ⁊ declarat Bar. in d. l. codicillis. in prin. ⁊ idē Bar. i l. heredes mei. ſ. cū ita. ff. ad Trebel. ⁊ vtrobiq; aſſignat rōnem diuerſitatis: q̄ qā ſubſtō fit in vſufructu, vel habitatione ēt poſt emolumentū q̄ſitū hz locū ius accreſcēdi. l. j. in fi. ff. de vſufru. accrel. ⁊ ſic in iſto fundamēto errauit Ale. i d. l. ſi pr̄ impuberes. fundās ſe in d. l. codicillis. in prin. que retorquet ad opp. inuitabiliter. Concludo ergo ex predictis ℨ deciſionē ℙaul. ⁊ Ale. q̄ tacita ſubſtitutio in terminis. q. ſ. formate nō hz effectū. ſi filia ab inteſtato ſuccedit pr̄i. ⁊ iſtā partē in eiſdem terminis ℨ ℙau. ⁊ Alex. tenēt Ang. Imo. ⁊ Are. in l. ſi pr̄ impuberes. ſ. eo. ⁊ ibidē ℙau. de La. ſibi contrarius cum limitatione niſi teſtator ſubſtituiſſet vltimo morienti in omnibus bonis: q̄ tūc eſſem⁹ ypprie i caſu. d. ſ. Seia libertis. ⁊ ibi dicit veritatē. Idē tenēt ℙe. de Anch. in conſi. cxx. incī. p clariorē deciſione dubū. de quo. ſ. vbi mouet̄ duobus. vel tribus fundamētis: ⁊ precipue pōderat bñ gl. in l. Luci⁹. ſ. ti. j. magis cōiter approbatā, vbi dr̄ litera ex cōiecturis prudēs cōſilio teſtatoris, animaduertitur, tñ nō inducitur tacita ſubſti. ſed veniētes ab inteſtato. idē late cōſuluit Alex. in conſi. rci. incip. ponderantis his. de quibus in themate ſit mērio in i. vol. Et ſic ex predictis apparet qñō ſequutus ſum cōem theoricā Bar. ⁊ doct. ℞ota bene predicta, q̄ credo, q̄ non reperies ita examinatum lz ita tenēdū. ⁊ ego. ⁊ cōſulēdo ⁊ iudicādo ſemper ita tenerē: tū vt nihil omittat, vnū eſt qđ fortiter vrget ad oppoſitū. ⁊ me valde turbat. ſ. ter. i d. ſ. ſeia libertis. in quo text. ſolū pēdet iſta q̄ſtio. nā in illo ter. ſubſti. nō fuit facta p ſignū vniuerſale. vt dicunt Bar. ⁊ doc. q̄ ibi non fuit facta ſubſtitutio in toto fundo. ſed bñ ſubſtō fuit facta indefinite i fundo. Sz in terminis. q. ℙau. ⁊ doc. quos ſupra retuli etiam ſubſtitutio erat facta indefinite. ⁊ poſt mortē liberorū ei⁹ hr̄ditas. vel eius bona vadant ad hoſpitale. Si ergo volum⁹ dicere, q̄ indefinita egpollet vniuerſali in illo. d. ſ. Seia libertis. put videt voluiſſe. Bar. dū dr̄. q̄ in illo ter. q̄ indefinita egpollet vniuerſali. l. ſi plures de leg. iij. l. ſi pluribus. de leg. ij. Idē erit in queſtiōe iſta. ⁊ ſi volumus dicere quod indefinita, non equipolleat. idem in queſtione iſta,

LEX XXXVIII.

1 ☞ Argumentum de perſonis ad tempus. ⁊ econtra valet.
2 Tabule pupillares quo ad fauorē accipiūt vt pars teſtī pr̄ni.

a b **Si plures**. ergo, [a] qđ bonū argumentum [b] de perſonis ad temp⁹ ⁊ econtra. ⁊ ad hoc frequenter allegatur iſte ter. Et hinc ſumit forte argumētū in l. centurio. in gl. magna. ad fi. ſ. eo. q̄ quēadmodū ſubſtitutio reſpiciens plures perſonas vniformiter determinat. iam hoc iure. ſ. eo. Jtez cōpēdioſa reſpiciens plura tpa dz equaliter determinare ibi fuit dictū ⁊ de iſto argumēto, de pſonis ad rēp⁹ allegant Bal. ⁊ Alb. hic ter. in l. videamus. ſ. pe. ff. de in li. iu. qui ter. nihil facit ad iſtud argumētū, lz bū facit ad aliud q̄ decidit iſte text. q̄ ſicut teſtator pt omittere in totū ſubſti. ergo ⁊ in pte filiorū
2 ad hoc venit iſte ter. ſubdit. ⁊ Bar. vt hic p eū. ¶ †Scđo no. ſm ppriū intellectū litere, q̄ ſicut extrane⁹ hr̄s grauat⁹ fideicōmiſſi pt inuit⁹ cogi adire. eodē mō fili⁹ inſtitut⁹, ⁊ grauat⁹ fideicōmiſſo pt cogi adire. facit ter. in l. recuſare. ſ. meminiſſe. j. ad Treb. vbi pl⁹ decidit etiā ſi filius inſtitut⁹ ſit ſuus: lz alias ſuitas cōfirmet etiā fideicom. vniuerſale abſque alia additione lita tū. ſ. ſi pr̄. vbi Bar. ⁊ Mod. ff. ad Treb. quare autē in iſta l. ſuitas nō ſufficiat, pēdet a varietate lecturarū de qb⁹ dicēt i
3 gl. ¶ †Tertio pōdera parificationē quā facit i fi. ter. de legatis ad ſubſt. pupil. q̄ qđ admodū coacta aditio cōfirmat legata: ita tab. pupil. ⁊ ex hoc no. Bal. hic eē ter. meliorē de iure. q̄ quemadmodum hodie per auth. ex cauſa. C. de libe. preteri. ſicut ſuſtinerentur legata, rupto teſtamento, ex cauſa preteritionis, vel exheredationis: ita ſubſti. pupil. de quo tangit Bar. in l. j. ſ. fi. ſ. eo. ¶ Quarto pondera ibi deſtituto iam iure ciuili teſtamento, quod coacta aditio facta ad inſtantiam fideicōmiſſarij non cōualidat teſtamentum de iure ciuili. facit ter. in l. ij. ſ. j. ſ. eo. ⁊ ratio eſt: q̄ iſtud beneficiū cogēdi heredem vt adeat eſt inuentum a pretore. ſ. j. Inſtit. de fideic. her. l. quia poterat.
4 j. ad Treb. ¶ Quinto no. ex iſto ter. i fi. q̄ lz aliquo reſpectu tab. pup. nō cēſeāt teſtū paternū. l. patris. ⁊ filij. ſ. e. tamē quo ad fauorē accipiunt ſemp vt pars teſtamenti paterni, vt hic, ⁊ l. papinian⁹. ſ. ſed nec impuberis. ff. de inoffi. teſta. ¶ Sl. in ℞. cōfirmēt. in iſta gl. iacet intellect⁹, lz Bar. ⁊ cōiter doc. antiq. ⁊ noui intelligūt q̄ iſta l. filius impubes erat inſtitut⁹. ſz erat ſibi datus coheres extrane⁹ q̄ coheres prius repudiauerat, ⁊ p donationē coheredis extranei fuit ſublata ſuitas. Ideo nō potuit teſtū pr̄is cōfirmari: ideo ſicut ali⁹ pōt cogi adire. Sz pōdera, q̄ lz Bar. ⁊ doc. teneāt iſtū intellectū ⁊ ſit i ſe bonus: tū p certo cōtinet diuinatiōes. ℙrimo dicere, q̄ hic extrane⁹ fuit datus cohr̄s. eſt diuinare. Scđo ⁊ forti⁹ diuinādo primo dicere, q̄ iſte cohr̄s repudiauerit: iſta eſt alia diuinatio. Iſta duo ſunt facti: facta non p̄ſumunt̄ niſi pbēt. niſi diceres, q̄ ita fuit neceſſariū itelligere defendēdo ter. tenēdo tū iſtum cōem intellectū ⁊ Are. q̄ alias i publica diſputatiōe fortiter addu cebat iſtū ter. q̄ p donationē cohr̄dis extranei tollat ſuitas. ⁊ ſi dicerēt put vſ dicere Bar. q̄ hic erat ſubſtitutio vulga. ⁊ dr̄, q̄ i illa diſputatiōe Alex. rñdebat ſibi, q̄ non eſt verū q̄ datio
5 coheredis extranei tollat ſuitatē. vt hic p eū. † Circa hoc nō inſiſto: q̄ magis cōis ſnia illa, q̄ datio cohr̄dis extranei tollat ſuitatē, vt tradit i l. apud Julianū. ſ. Julian⁹. j. ad Tre. in l. ſi fratris. C. de iu. del. poniti. l. ſi filij⁹. hr̄s. ſ. de li. ⁊ poſth. Ale. in l. ſi filij⁹ q̄ pr̄i. ſ. e. Tu pōdera ter. iſtū ad aliud q̄ eſt not. dignū ſm cōez itellectū, q̄ q̄uis cohr̄s extrane⁹ dato, q̄ ille extrane⁹ repudiet, tñ tollit ſuitatē. ⁊ ſic pōdera q̄ hic eſt text. ℨ Bal. i l. ſi. ff. is. C. de iu. deli. vbi p illū ter. quē ita itelligit, lz bal. q̄ qñ cohr̄s extrane⁹ repudiauit ineffica. datio cohr̄dis extranei nō ipedit exiſtētia ſui hr̄dis. ⁊ dr̄ q̄ ita neceſſario dz poni caſus i illa. l. fz eū. ⁊ no. p illo dicto Bal. potes allegare gl. no. in l. papinian⁹. ſ. quas. i gl. in ℞. ad ſubſtitutū. ff. de inof. teſ. vbi gl. no. lz q̄ datio vulgaris ſubſtituti nō tollit ſuitatē quaſi ſubſtitut⁹ repudiauit: ergo ſimiliter datio cohr̄dis extranei non dz tollere ſuitatē, qñ cohr̄s repudiauit: tñ dictū Bal. nō credo eē verū, i ℨnō ē ter. hic ē ēt ter. clarior. i l. lz ſi plures. ſ. j. i fi. ſ. e. p quē ter. Alex. i l. ſi filij⁹ hr̄s. ſ. de li. ⁊ poſth. aut i l. ſuſtilius pr̄i. ſ. e. reph̄edit Bal. ⁊ vltra iſtos ter. q̄ Bald. male dicat, pbat̄ apta rōne, nā p donationē cohr̄dis extranei iō tolli tur ſuitas: q̄ teſtor dādo cohr̄dē extraneū nō ē cōſius de p
6 miſſiōe. l. iſta ē rō ℞a ⁊ doc. cōis i Lapō Julianū. ſ. julian⁹. j. ad Tre. i l. ſi filij⁹. q̄ pr̄i. ſ. e. Iſta rō militat ēt ſi poſtea cohr̄s repudiet. Cōcludo ergo p illū ter. ⁊ p̄dicta. q̄ p donationē coheredis extranei tollit ſuitas ēt ſi cohr̄s repudiet. ℨ Bal. in d. l. ſi fris. ⁊ ita amplia cōem cōcluſionē. ſ. alle. ¶ Ultio q̄rit Bart. vt hic p eū. dic meli⁹, q̄ lz iſtō, q̄ dr̄ Bar. i ſe ſit verū: tū nō cō a
gruit huic. l. q̄ iſte ter. loquit qñ fideic. erat inuīctū a pupillo.

LEX XXXIX.

1 ☞ Filio impuberi emācipato non pōt pupillariter ſubſtitui, ſed poteſt eius inſtitutio omitti, ⁊ in tēpus pubertatis per fideicommiſſum reliuqui.
3 Verbum, lego, adiectum vniuerſitati ſeu quote bonorum nō importat inſtitutionem nec eſt directum ſed obliquum.
4 An iſta lex hodie corrigatur per l. quoniam⁹ in prioribus.
5 Exheredatio vel preteritio que fit bona mēte, ad promiſſionē filij non debet fieri cum intentione cauſe.

b **Cum ex filio**. Iſta eſt ſubtilis, ⁊ difficilis lex. † Filio impuberi
1 emācipato nō pōt pupil. ſubſtitui: lz pōt eius inſtitutio omitti ⁊ in tps pubertatis per fideicōmiſ
c ſum reliquī, vt hic p Bar. Bal. ⁊ cōiter ſcribētes. vl hic, ⁊ p. c prius ad ter. Negatum dimidie partis hr̄ditatis a nepote in ptāte retēto alteri nepoti emācipato i tps pubertatis habet vim inſtitutionis, ⁊ ſubſt. pup. h. d. i effectu vſq; ad ſ. filio. ⁊ eſt caſus valde ſing. ⁊ ſcom alios oēs eſt difficilis, ⁊ ſubtilis ⁊c.
2 ¶ †℞ota ex ter. ibi ex cōſilio. q̄ iudicat prudēs teſtor, qui teſtat de conſilio prudētū, ⁊ nō confidit de imperitia notariorum, qui ſemp apponūt verba ſtulta vel clauſulam ſi non vz c iure teſtamēti valeat iure codicillorū, ⁊ ſignificatio importat ℨ mente teſtōris. facit gl. in l. illa ſubſtitutio. ſ. de hr̄d. inſtit. ⁊ ibi Bar. late vbi eſt gl. ord. ⁊ no. q̄ ſi teſtor facit teſtū, ⁊ committit notario q̄ faciat conſilio ſapientis. ⁊ pōdera q̄ iſte ter. loquit de conſilio plurū, vñ facit ute ter. p eo q̄ not. Bald. ⁊ Mod. in l. iuris ignorātiā. C. q̄ admi. vbi volunt, q̄ ad hoc vt qs excuſet pp conſilium q̄ habuit a iureſperito non ſufficeret habuiſſe ab vno, lz a pluribus de quo vltimo no pono hic: q̄
3 ibi poſui. ¶ †Scđo no. ex ter. in ℞bo legauit, ſz Bal. ⁊ Imo. qđ verbū, lego, adiectum vniuerſitati ſeu quote bonorum nō importat inſtitutionē, nec eſt verbū directum, lz obliquum, tri pio certo iſte ter. nihil facit ſm Raph. ⁊ Mod. hic, nā in iſto ter. p̄ceſſerat inſtitutio vniuerſalis: merito verbū, lego, adiectum quote bonorū nō pōt importare vniuerſitatē. facit ter.

a Dictione illa tiua ergo. Add gl. i c. ſuper queſtionū. i ſ. ei⁹ ergo. de off. deleg. doc. in c. j. de off. ordi. i j. op. Car. zab. in c. dammemus. in j. op. de ſumma Trinitate.

b De pſonis. Adde Bar. in l. precibus. C. de impub. ⁊ alijs.

c Non vz. Add de Vita. de cambia. in trac. clauſularum.

in l.mulier.§.fi,ſ.ad Tre.de hoc ver.lego.exponit Bar.ā l.cēturio.in fi.q.principalis.ſ.cod.vbi late dixi ad ibi dicta me remitto. ¶ Tertio no.ex isto tex.cōsiliū de quo in lra ℨ q̄ con
4 filiū Bar.format vnā op.z q̄ non tāgit gl.vt nihil omittat, refero.¶ No.ex dictis Bar.q̄ ꝛz de iure ffoū filio,vel etiā nepoti,emācipato debeat relinqui legitima titulo institōnis,z pure adeo q̄ non sufficeret relinquere iure fideic.l.ita.ſ.ad Treb.z firmat hoc Bar.hic i duobus locis in princ.z in fi.reprobata gl.in l.scimus.§.cū aūt.C.de inof.tes.disputat late Alexā.in l. inter cetera.ā.de libe.z posthum. Limitat p hāc legē, nisi relin quat p fideicōmissum etiā ꝺōnale aīo prin.prouidēdi,z qualiter tunc non pōt dicere se pteritum,z ℨtabulare testū.facit bñ tex.in l.filius matrē.C.de inoff.tes.z qō vult Bar.z ibi dixi in l.si mater.in prin.ā.eo. adde bonū ter.in l.si emācipatus,ā. de ℨta.quē allegāt Imo.z Mod.hic. ¶ Glo.ſ.diuidit magistraliter in tres partes principales. In prima figurat casum in hac lege. In ſcda,si bñ aduertis,remouet quinq̄ principales oppoſi. In tertia z vltima formal.q.ſcda ibi,idē si nihil dicitum,tertia ibi,itē quero,¶ Rursus illa ſcda pars principalis subdiuidit in q̄nq̄ particulas put re vera remouet q̄nq̄ op. Scda ibi,hic emācipat⁹. Tertia ibi,nec querelā inoff.intētare pōt. Quarta ibi,ꝛz hodie puto ℨ. Quinta z vltima ibi,z in aut.de trien.z semiſ. Op.ℨ ter.q̄ isti Iurisconsulti non dederunt bonum consiliū. ¶ In introductiōe gl.pbat nā iste auus poterat simplr instituere istos nepotes.nec erat opus,q̄ eos adnuicē substitueret:q̄ vno morīēte in pupil.etate alius veniebat ab intestato.l.vel singulis.ā.eo.nec aliqd faceret,q̄ eēt mater:q̄ isto iure frater in successione fratris preferebat matri,z preferunt instituti in testamēto etiaz omnibus agnatis: ergo vī ⁊c.timore istius ℨtiū. Accur.figurat casum in l.ista cū
5 mysterio. ¶ In eadem gl.ibi,sed hodie puto ℨ,vt C.de inof. testa.l.qñ in prioribus.concludit Bar,ℨ istam gl.z cōcordat q̄ ista lex hodie non corrigatur p d.l.qñ in prioribus.etiam vsq̄ ad concurrentē q̄titatē legitime.cū Bar.transit simplr Ang.idē tenuit Bar.in l.si pater puelle.z in l.si filius matrē. C.de inof.testa.vbi tz,q̄ ille leges etiā non corriguntur p d.l.qñ. sed de illis alias ibi dixi. Tu aduerte,q̄ illud q̄ presupponit Bar.hic z pluries repetit,non vī esse verū,sed falsum presupponit.q̄ ist⁹ legatū conditionale de dimidia hēditatis factū nepoti.ideo non contingat in commodum eo,q̄ succedit in locū pupilla.substi.que pu.subst.est prouisio filij,z eius vtilitatē continet. Istud assumptum Bar.nō est verū.nā ꝛz voluntas testōris fuerit ita disponere eo q̄ non poterat substituere pupil.tū non pōt dici,q̄ respectu nepotis emācipati succedat loco pupil.substi.ꝛz euidēter q̄ p pupil.substi.succedit pupillo, z non testōri,z interest pupilli habere heredē ex testō.ℨ i isto tex.si emancipatus decedat intra pupillarē etatē, deficit cōditio legati partis hereditatis,z sic alius nepos instituꝰ retinet totum tanq̄ heres testōris,z non tanq̄ heres illi⁹ nepotis emancipati:ergo isto modo non puidet nepoti de hered. ergo nec est puisio,nec fauor:ergo non est verū, q̄ in effectu succedat loco pup.sub.quo ad effectum. Preterea z clarius p pup.subst.succedit ex testamēto pupillo:z in oibus bonis pupilli. Inst.de pu.subst.in prin.z istud est cōmodū,z fauor pupilli:sed si iste emācipatus haberet alia bona non succederet ei in alijs bonis ex dispositione testōris:ergo non pōt dici q̄ succedat loco pupil.subst.tū considera,q̄ Bart.non dt,q̄ fit pup.q̄ esset euidēter falsum,sed q̄ succedit loco pup.Alex.redhēdit Bar.alia rōne.nam dt,q̄ si verum est fundamentū Bar.q̄ i ista.l.valeat dispō habēs dilationē:eo q̄ succederet loco pup.substi.sequeret q̄ etiā si in ista l.esset institutus extraneus:q̄ haberet locū ista l.si ab extraneo legaret ⁊c.eo q̄ succederet loco pup.subst.tū istud est ℨ.l.ita tū.§.q rogat⁹.ff. ad Tre.z l.inter cetera.ā.de lib.z posth.sed ista rō Alex.nihil vz in pposito,q̄ si esset institutus extraneus cessaret cōmodum pup.sub.in quo se fundat ista.l. Tū ex primis fundamētis q̄ ego adduri non vī,q̄ consideratio Bar.sit bona.z preterea Alb.Ang.z Imo.Rap.z Alex.defendūt istā legē alia rōne,q̄ ista preteritio,z ista dilatio toleratur ppter reciprocam spē hincinde succedendi,z sic ratio cōmodi,q̄ speratur in futurū toleratur ista dilatio,nec reuocat⁹ p ter.in l.si pī puelle.C.de inof.te.facit ter.in l.de fideicommisso.C.de trāsa.z per hoc apparet q̄ ratio Alex.non est bona vt superius reprobatum:ꝛz ista consideratio mihi non plz ad istum ter.nam in d.l. si pater puelle,z in concordantibus tolerat incōmodū hincinde inuncta rōne cōmodi futuri:eo , q̄ ibi oia erant hincinde paria:vñ data hincinde paritate tolerat illud onus hincinde vicissitudinarū:sed in casu nostro non erāt iam hincinde paria.sed resultat magna imparitas:nā institutus ℨ pure,z de presenti partē suam:z de ea pōt disponere etiam alienādo cū solēnitatibus regsitis q̄ sub.pup.nō impedit q̄ pupill⁹ possit alienare.sicut q̄ testōr fecit testū.p hoc ipe nō phibet alienare,vt cōcludūt Ang. Imo.z Alex.in l.marcellus.§.res.ſ. ſ.ad Tre.z Pau.in aut.res que.vbi aliq̄ dixi.C.cōia de legsed nepos emācipatus,pēdente cōditione,nihil pōt dispone
7 re etiā cū authoritate tutoris.z decreto iudicis p regulā l.ce dere diē.ff.de verbo.sig.ergo apparet euidēs imparitas inter vnū nepotem,z aliū. Itē est alia imparitas:q̄ nepos in potestate venit titulo honorabili scz institutionis.alius emācipatus venit titulo fideicōmissi.inter que est magna dria,item de iure isto.l.filiū.§.sed etiā si portio.ff.de leg.prestā. Est etiā magna differētia in effectu habere titulo institutionis.vel alio titulo,vt declarāt Bal.z alij in aut.nouissima.C.de inof.te.ℨ quid fortius ℨ istā considerationē arguo:q̄ spes successionis etiā totalis hereditatis nō facit,q̄n dilatio.z conditio reuocat de legitima,nā si filio sit relicta tota hēditas a pre iure fideicōmissi sub cōditione,vel in diem,adhuc cōditio vel dies reuocat vsq̄ ad legitimā.ter.est solēnis z nescio cū alibi i l.scimus. §.cū aūt.C.de inof.te.quē ter.ibi multū no. Hul.z Pau.p ampliatione.l.qñ in prioribus.C.de inof.te.z sic apparet q̄ adhuc difficultas in hac lege remanet insoluta,quid tenendū:considera.q̄ post.l.qñ in prioribus.habes ex ordine.l.si q̄s in suo, in fi.e.ri.que pmittit filiū institui a matre sub cōdōne.si emācipatur a patre,z talis dilatio censet grauamē:q̄ tendit ad pfessionē:nec tollitur de medio.ergo apparet q̄ post.l.qñ i prioribus.est dispositū.q̄ dilatio.que continet cōmodū nō reuocatur,ergo apparet q̄.l.pater puelle.z l.si filiū matrē.non corriguntur.per d.l.qñ.q̄uis sint anteriores , eo q̄ post successit.l.q̄s in suo. ¶ Scdo cōsidera q̄ ista lex pōt melius defendi.nec corrigat p d.l.qñ.p vnū fundamentū.q̄ ibi facit gl.z sibi adscribit Raph.cu.hic.q̄ forte non viderat illā gl.adscribit etiā Raph.Hul.in d.l.si pater puelle.nā hodie ois dilatio.z omne grauamē reuocat de legitima.cuius occasione olim cōpetebat querela.z hoc fuit hodie dispositū odio querele.ne testamēta subuertant.ita ppie loquit⁹ ter.in illa.l.qñ in prioribus.ꝛz grauamē.de quo in ista lege.z similibus nō inducebat querelam, ergo cessat.d.l.qñ.z si bñ pōderes istud ppie vult Bar.infra, qñ dat consiliū suū, Ista duo fundamēta puto esse vera.ꝛz difficultas est.quō in ista lege dicat prouisio,z cōmodū respectu nepotis emācipati.ita vt dilatio,z cōditio vsq̄ ad legitimam nō reuocent.er his.que diri ℨ Bar.deinde ex his.que dixi cōtra Albe.z sequaces apparet istud non esse sine difficultate.
6 ¶ In ea.gl.ibi.ſ. phibemus.cōcludit Bart.reprobata ista gl.duo. Primū,q̄ ista lex nō corrigat etiā p iura aut. Secūdo no.vult,q̄ exheredatio vel preteritio,que fit bona mēte,z ad prouisionē filij nō dz fieri cū insertione cause.ita limitatur ſ. aliud quoq̄ capitulū. Ita tenēt Ang.z magis cōiter scribentes Bal.in aut.ex cā.in iiij.op.C.de lib.prete.Ang.z Mod.in d.l.multi non note.ā.de lib.z posth. Ang.in l.mulier.in prin.ſ. ad Tre.Alex.in aut.non ꝛz.C.de lib.prete.confirmat ista opl. triplici rōne. ¶ Primo q̄ ter.in d.ſ.aliud q̄q̄ capitulū loquit in preteritione,vel exheredatiōe.que fit in odiū filij.z ad eius iniuriā.istud clare dt ter.in ſ.ceterū.in aut.eo.vbi dt solū est nostra,pondera illud ab iniuria.ꝛz in terminis nostris non fit ad aliquā iniuriā,imo ad cōmodū.z puisionē. ¶ Scdo: q̄ ille.xiiij.cause enumerate in c.causas.in auth.vt cū de ap.cog. sunt cause demeritorū:ergo nō conuenit exheredationi,aut preteritioni fauorabili.nā ridicula esset expressio cause ad positū nostrū,vt in simili dt ter.i l.iā dubitari.ā.ti.j. ¶ Tertio facit:q̄ ꝛz isto iure fiorum nō sufficeret filiū habere legitimaz titulo fideicōmissi vniuersalis.l.ita tū.ſ.q rogat⁹.ſ.ad Treb. imo tūc tanq̄ preterit⁹ habebat ℨtab.tū nūc tanq̄ fideicōmissum etiā cōditionaliter relinquit ad.l.puisionē filij.nō dī preteritus,nec exheredatus ter.est hic.z bon⁹ text.in l.si emācipat⁹, ſ.de ℨtab.ergo ita etiā debēt intelligi,z declarari.leges nouę,authēticorū.l.ꝛz posteriores.z l.nō est nouū.ff.de leg.subdit Bar.q̄ ad euadēdas istas amaritudines ipse dat cōsiliū ⁊c.Raph.cu.hic dt q̄ cōsiliū Bar.sibi nō plz,z illud fortius impugnat,z ppterea dicit.q̄ auus substituat emācipato nepoti p fideicōmissum.q̄ pōt.z istud est suū cōsiliū:z istud non sufficiebat tpe istius legis:q̄ fuisset detracta trebel'ia.ꝛz hodie pōt testōr phibere detractionē quare treb.p aut.sed cū testōr.C.ad le.Fal.que lex loquitur in falcidia,z hz locū in Trebel.vt p Bar,z doc.in l.Marcellus.in prin.ſ. ad Tre.z istud etiam ante eū voluerūt antiq Ray.Alb.hic.sed istud consiliū non est bonū:q̄ nō esset equalitas.put aut.volebat:q̄ er fideicommisso vniuersali detraheret falcidā quarta legitime.q̄ etiam hodie phiberi nō pōt.z tū ex substitutiōe pupillari facta nepoti in potestate obtineret ēt in legitima.z go istud cōsilium nō est bonū,z ita tz exposse Pau.hic. ¶ Ego credo q̄ nō solū

hodie,

hodie, ſz etiã de iure ffoꝝ erat cõſiliũ. q̃ deſ in hac lege q̃ au⁹ adoptaret illũ nepotẽ emãcipatũ, tanq̃ natũ ex altero filio, p ut dr Iuriſconſult⁹, in l.q duos. ſ.j. ff. de adop. z facta adoptio ne, põt vtrũq; ſubſtituere pupillariter. l.ij. ſz z ſi extraneũ. ſ.c. z iſtud conſiliũ vr inſhi, q̃ clare p̃cedat ſine vlla difficultate z erit tunc omnis equalitas hinc inde ſine vlla ſcrupuloſitate.

7 ¶ In ea. gl. in fi. cõclude. q̃ ille, cui relinquit̃ pars hr̃ditatis titulo legati, vel fideicõmiſſi teneꝛ ad onera hr̃ditaria p text. clarũ in l. ſi qs ſeruũ. ſ. fi. cũ. l. ſeq. vbi plene de hoc. j. de le. ij. eo. q̃ nomẽ, hr̃ditas, iſtud importat de ſui natura: er quo cũ legat hereditas, legatũ cũ honoꝛib⁹, z oneribus ſicut q̃ legat peculiũ. l. cũ pater. ſ. meſe. z l. cũ filij. ſ. Lucio. j. de le. ij. Si aũt alicui legaꝛet̃ pars bonoꝝ nõ teneꝛet̃ ad aliqua onera: q̃ bona intelligunt̃, deducto ere alieno. l. ſubſignatum. ſ. bona. ff. de ver. ſig. z in iſtis terminis loquit̃ text. in l. non amplius. in p̃in. iuncta gloſ. j. de leg. j. ad quem gl. ſe remittit z non bene.

5 ☞ Ius conuẽtionis q̃ erat in perſona inſtituti trãſit in p ſonam ſubſtituti, z eius ſubſtituti.

§. Filio impuberi.

1 Sũma vt hic, p Bar. cuꝫ §. ſeq. ¶ Mo. illud ad q̃ allegaꝛ tota iſta lex, q̃ exp̃ſſum facit ceſſare tacitũ. adde Bal. in l. teſtamẽto. in ij. op. C. eo. z in l. cum pponas. C. de her. inſt. Hinc ex iſta regula inferꝛ, q̃ ſubſtitutus preferꝛ conũcto qui venit per ius accreſcẽdi. eo q: ſubſtitutio venit ex exp̃ſſa diſpoſitione teſtõis, ſz ius accreſcẽdi ex tacita. l. ſi Titio. ſ. Iulianus. j. de le. ij. Et q̃ ſubſtitut⁹ preferaꝛ, eſt tex. in l. ij. ſ. ij. duo. j. de bo. poſ. fin tab. tex. in l. vnica. ſ. p ſcõo. C. de cad. tol. Itẽ ex iſta regula ſequit̃, q̃d ius accreſcẽdi exp̃ſſum facit ceſſare tacitũ. Ita dr Bal. in l. q dã elogio. C. de iu. deli. Et fm iſta limitaꝛ regula. l. cũ qd. ff. ſi cer. pe. vbi dixi vbi eſt regula, q̃ par eſt virtus taciti, z exp̃eſſi. limitaꝛ niſi cõcurrãt, vt ibi vbi alias multa bona dixi. ¶ Scõo no. fm glo. z doc. caſum. in qua exp̃ſſa vulgaris non continet tacitã pupillarem, nec eã. qũ teſtoꝛ in vtroq; caſu exp̃eſſe p̃uideꝛit̃ rõ eſt: q: p̃ſio hois exp̃ſſa facit ceſſare p̃ſionẽ legis. l. ſi. C. de pac. conuẽ. l. q rome. ſ. flauius hermes. ff. de ver. ob. Bar. in l. j. ſ. inde queriꝛ. ff. de ope. no. nũ. ¶ Tertio no. ibi, viuo patrefam. ex. ſ. ſi. q̃ ſubſtitutio vulgaris hz locũ etiã ſi heres inſtitut⁹, viuo teſtoꝛe, decedat. Imo fortius etiã ſi tpe conditi teſtamẽti inſtitutus nõ extabat i rerum natura vz ſubſtitutio text. eſt in l. vnica. ſ. p̃to ſcõo. C. de cad. tol. Bar. in l. ſi pater filiũ. ſ. e. no. in l. iij. ſ. fi. ff. de li. z poſth.

5 ¶ Quarto no. z tene menti, q̃ ius conuentionis q̃ erat in pſona inſtituti, trãſit in pſonã ſubſtituti, z eius ſubſtituti, z in hoc iſte ter. eſt ſing. in iure fm Rap. cu. hic: z rõ huius non eſt in promptu: q: eo ipſo q̃ qs ſubſtituit̃ alicui, vr ſubſtitutus in oibus, z p oia ter. eſt in l. coheredi. in p̃in. vbi dicek. j. eod. in l. Julianus. ſ. ti. j. rõ rõnis eſt: q: ſubſtitutus cenſeꝛ tanq̃ quidã ſubꝛogatus loco p̃imi inſtituti, ergo in oibus dz ſapere eius natura vulg. l. ſi eũ. ſ. q̃ iniuriarũ. ff. ſi qs cau. declarãdo vt declarat gl. no. in l. certi condictio. in p̃in. z ibi Bar. no. ff. ſi cert.

4 pe. ¶ Bl. fi. in fi. dr Bar. vt hic p eum. ¶ Nota ex gl. z ter. fz Bald. Ang. z alios ſcribẽtes no. regulã, q̃ ius conuentionis trãſit ad ſubſtitutũ vulgarẽ q̃ Bal. reputat no. dignũ. Et q̃n ad iſtã regulam non eſt dubitandũ, limitãt iſtã concluſionem ſingulariter Mod. hic, q̃ ius cõuentionis trãſit ad ſubſtitutum, verũ eſt ius conuentionis realis, ſz nõ verbalis, allegat ter. ſolẽnẽ in l. ſicut in annos. ſ. hec aũt. ff. quib. mod. vſufruct. amit. quẽ Bal. ibi ad hoc no. z reputat ſing. in l. ſicut i annos. ſ. hec aũt. ff. qb. mod. vſufru. amit. ſz Bal. z oẽs Mod. ita teneant q̃ ad ſubſtitutũ trãſeat ius conũctionis realis, nõ aut verbalis: nec in hoc reperiam ẽdicentẽ aliquẽ credo, q̃ in pũcto iuris poſſet teneri ẽ: ũ, q̃ ſicut trãſit ius conuentionis realis, ita tranſeat ius conuentionis verbalis: rõ eſt q: ſubſtitutus ſubꝛogatus in oibus, z p oia loco p̃imi heredis: ſicut ergo p̃imus heres erat cõiunct⁹: ita ſubſtitut⁹ cenſeꝛ iſta rõ mutat in verbali, ſicut in conuentione reali, z ſic diceꝛet, q̃ ideo non trãſeat cõiunctio verbalis ꝓpter diuerſitatẽ rõnis, rñdeꝛ, q̃ ex quo ſubſtitutus in oibus, z p oia ponit̃ loco p̃imi heredis, non conſideramus ſuum locũ, ſz locũ hr̃dis qua rõne hz ius conũctionis realis trãſit ad ſubſtitutũ: q: ſubꝛogatur in oibus loco heredis, ita conũctio verbalis. Et tenendo iſtã partẽ z oẽs nõ obſt. ter. in l. ſicut in annos. ſ. j. nam retoꝛ quo illũ ter. z Bal. z oẽs ſcribẽtes i nã ibi conuentio verbalis nõ trãſmutaꝛ ꝓpter naturã vſufruct⁹ cuius natura eſt cũ ſit pſonalis nec regulariter trãſmittaꝛ. ſ. finitur. Inſt. de vſufruc. z l. coꝛruptionẽ. C. eo. vñ diſpoſitio facta ſup aliqua re intelligit̃ fm naturam illius rei. l. ſi ſtipulatus. ff. de vſur. Cũ arguẽdo ex illo ter. a ſpãi, ꝓpter naturã vſufruct⁹ ſuccederet regula in ẽ: ũ gñalis, q̃ ius conuentionis ſiue realis, ſiue verbalis trãſmittaꝛ ad ſubſtitutũ, non pono p firmo, z conſtanti

q: poſſes dicere, q: ſi ibi eſt ꝓpter naturã vſufruc. certe nullũ ius conuentionis trãſmitteꝛet̃: z tũ dr. q̃ cõũctio realis trãſmittit̃ verbis non. ¶ Quero. que differẽtia ſit inter ſubſtitutionẽ, z repetitionẽ. ter. in l. ſicut in annos. z ibi Rap. in ſpecie no. q̃n qs ſibi põt ſubſtituit̃. tũc eſt repetitio: q̃n alteri, eſt ſubſtitutio: z ſz Iuriſcõſultus in l. ſed ſi plures. ſ. eo. dicat. q̃ ſibimet põt ſubſtitui, nõ eſt ꝓpꝛie ſubſtitutio, ſed repetitio. text. eſt no. in d. l. ſicut in annos. z ibi Raph. no. declarãs ita iſtum titulum.

LEX XL.

Cauſa cognita.

Subſtitutus impuberi ꝛc. vt hic p Bart. z de materia iſtius legis tractatur in l. ſi arrogato. ff. de adop, non pono hic: q: ibi poſui ample z repetij illam legẽ ad ibi dicta me remitto.

LEX XLI.

Coheredi.

1 †Subſtitut⁹ ei. q̃ eſt ſubſtitutus cohr̃di, vtroq; defuncto
2 vocatur ad vtriuſq; portionem. z ſubſtitutio reciproca intelligit̃ ꝓ portionibus hereditarijs. h. d. cum ſeq. §. vſq; ad §. cũ filie. ¶ Primum dictum ponit ter. in l. ſi titius. ſ. vbi videmus, vbi eſt idẽ caſus. Secundũ videmus. in l. cum filio. z in l. pater. ſ. eo.

1 ☞ Subſtitutio fideicommiſſaria põt fieri intra tempus pupillaris etatis. z etiam poſtea. z detrahitur Trebel.

3 Filio exheredato non põt per fideicommiſſum ſubſtitui, niſi in eo, q̃s eſt relictũ a teſtatoꝛe de quo non detrahitur falcidia.

6 Subſtitutio facta per verba mere obliqua, trahitur ad directam.

7 Fideicommiſſum in dubio videtur relictũ filio impubere. ſ.

8 Filius non põt grauari per fideicommiſſum in legitima. 9.

10 Filio grauato per fideicõmiſſum reſtituere hereditatem poſt mortem ſuam, tantum detrahitur vna quarta.

11 Legitima videtur magis debita quam ſit trebellianica.

12 Fideicommiſſum cenſentur onus z grauamen.

13 ¶ Per fideicommiſſariam ſubſtitutionem non ſuccedit̃ in bonis ꝓpꝛijs pupilli, ſed tantum in bonis teſtatoꝛis.

14 Legatarius non detrahit falcidiam de fideicõmiſſo a ſe relicto etiam ſi ſit relictum ſub nomine quote hereditatis.

17 Pater ſi inſtituit filiã in mille ducatis. z q̃cunq; deceſſerit ſine liberis volunt q̃s illi mille ducati diſtribuantur inter patres: an tale fideicommiſſum valuerit.

§. Cum filio.

Iſte. §. eſt valde no. z multũ ſolenis. z fz Bar. hz ſex dicta. z ſz Bar. nõ ſummet. põt ſic ſummari vſq; ad §. q diſcretas, ſubſtitutio pupillaris expirat ſi pupill⁹ viuo teſtoꝛe, efficiaꝛ ſui iurꝭ. hoc
1 p̃io. †c ſubſtõ fideicõmiſſaria põt fieri intra tẽs pupillaris eta
2 tis, z ẽt poſtea: z tũc detrahit̃ trebellianica. hoc ſcõo. †Et ſi nõ vz teſtm̃ p̃ris reſpectu iſtõnis, nõ vz ẽt iure fideicõmiſſi, nec vi clauſule codicillaris, niſi ſit exp̃ſſa. hoc tertio. z in fideicõmiſſaria ſubſtitutione nõ veniũt bona ꝓpꝛia filij, ſz tm̃ bona relicta toꝛis: quarto hoc. †Item filio exheredato non põt ꝓ fideicõ
3 ſubſtitui, niſi in eo, q̃ eſt relictũ a teſtoꝛe. de quo non detrahit̃ falcidia hoc qnto z vltimo viq; ad §. q diſcretas. z ita diuide
4 iſtũ. §. in qnq; partes. put ptz ex ſummario. ¶ Ho. primo ex ter. ibi aut poſt teſtm̃ cepit teneri fm Imo. z Mod. hic q̃ non eſt neceſſe q̃ oia reqſita ad pupillarẽ ſubſtitutionẽ cõcurrãt tpe quo fit teſtm̃ imo ſatis eſt añ mortẽ teſtoꝛis. Ex quo inferꝛ tur correlarie talis cõcluſio, q̃s habilitas pupilli cũ ſit pupillaris ſubſtitutionis: ſz nõ adſit tpe teſtamẽti ſumcit q̃ ſupueniat tpe mortis teſtoꝛis. z hoc bñ no. ad intellectũ. l. ij. §. ſz ſi extra
5 neũ. ſ. c. vbi dixi. ¶ Scõo no. ex iſto ter. q̃s q̃ocũq; cõtingat filiũ pubere exire patriã ꝓpter añ mortẽ teſtoꝛis expirat pupillaris ſubſtitutio. rõ eſt in ꝓptu: q: q̃n act⁹ nondũ eſt perfectus totali pfectione, ſi deueniat ad eũ caſum, a quo incipere non põt virtute. l. plurib⁹. §. z ſi placeat. vbi p Bar. z alios. ff. de ver. ob. ¶ Limita niſi exiret patriã poteſtate ꝓpter dignitatẽ: tũc nihil immutat̃ de his, que fauoꝛabilia ſunt ne inducta ad fauoꝛe vertanꝰ in odiũ. ſ. aliud. in aut. cõſti. q̃ de digni. ponit
6 Bar. in l. ij. in p̃in. vbi dixi. ſ. e. ¶ Tertio no. in ver. q̃ ſi here dẽ, fm Bar. q̃s ſubſtitutio facta p verba mere obliqua, vt eſt verbũ reſtituat, de quo in ter. ẽt ſi ſit limitata intra tpa pupillaris etatis nũq̃ trahit̃ ad directã. z iſtud eſt q̃s dr gl. in l. verbis ciuilibus. ſ. e. ſec⁹, ſi fieret p verbũ coe p l. precibus. cũ matertã. C. eo. gl. in l. centurio. in gl. magna ad fi. z doct. ibi. ſ. eod.
7 ¶ Quarto diligẽter põdera ter. ibi, vt ab impubere. hic eſſe ter. no. z ꝓpetuo tenenaũ mẽti fm Bar. q̃ in dubio fideicommiſſum videtur relictũ ab ipſo filio impubere: ſz relinquatur poſt mortem ſuam, z non ab eius ſubſtituto, z non ab eius legitimis hr̃dib⁹: q̃s valde exclamat Bar. hic, Cẽtilitas eſt eui

8 dens fm Bar. q2 qñ fideicõmissum vt hic per Bar. ¶ Not. bñ istã doc. Bar. ex qua habes ꝙ lz filius nõ possit grauari per fideicõmissum in legitima: q2 omne grauamẽ reꝛcĩk ipso iure de legitima. l. qñ in p2ioribus. C. de inof. te. tñ eius substi. pup. vel legitimi heredes ab intestato. bene possunt grauari in legitima idẽ tenẽt Ly. Bar. ꝛ Bal. in l. cũ virũ. C. de fideicõ miss. Ly. ꝛ Bal. in l. ex trib⁹. C. de inof. te. ꝛ Mathe. in no. clxiij. P2o ista cõclusione adde optimũ ter. in l. cũ patron⁹. ff. de le. ij. ꝛ ibi Pau. no. in vtraq; lec. ꝛ idẽ Pau. in l. qñ in p2ioribus. ꝛ ita singulariter limitatur regu. d. l. qñ in p2ioribus. ꝙ hoc puto posse limitari ter. ĩ l. si arrogato2. ff. de adop. lz a nemine reperiam tactũ in specie, vbi ꝺt ter. qꝺ pr̃ arrogato2 põt i quarta quã ꝺz filio arrogato substituere pupil. lz nõ per fideicommissum: q2 limito illũ ter. ꝙ lz ipsi arrogato nõ possit p fideicõmissum substitui: tñ eius substituti aut eius legitimis hr̃d. põt per fideicõmissum substitui, ꝛ erit nouꝰ limitatio ad illuz ter. Rõ ad p̃dicta oĩa sumꝛ ex regula quẽ nõ honoꝛo grauare nõ possum. l. ab eo. C. de fideic. l. plane. in pn. ff. de le. j. vñ cuz fideicõmissum sit grauamẽ, non põt testõꝛ grauare filiũ arrogatũ in illa quarta: q2 ꝺt ter. in l. si arrogato2. q2 illã hz ex pui dẽtia legis, lz q2 substituti habẽt ex puisione testõris: q2 poterat substituere quẽ vellet: nõ põt grauare filiũ i legitima: q2 legitima deuenit ad substitutũ ex puisione testõris: nõ põt grauare similiter qñ venit ad legitimos hr̃des similiter venit ex volũtare testõris: q2 potuisset substituere heredes silꝰ venit ex volũtare testõris: q2 ꝓtuisset substituere extraneũ ꝛ exclude re legitimũ, merito ipsi possunt grauari. istã rõnẽ volũt Bar. ꝛ scribentes in d. l. si fundũ p fideicommissum. §. fi. j. de legat. j.

¶ Istã cõem ꝛ verã rõnẽ reꝑhẽdit subtiliter Are. nõ hic, lz in l. j. §. fi. ff. c. per ter. ineutabilẽ in l. vnũ ex familia. §. fin. de falcidia. j. de leg. ij. vbi est ter. ꝙ si testato2 legauit fundũ vni quem elegeret Sempꝛonius pone. ꝙ sempꝛoni⁹ eligat Titiũ aut, q2 non elegit. remanet penes hr̃dẽ, nũqd dicak ille habere fundũ a Titio, vel a testõre. ꝺt ter. qꝺ nõ ꝛ tñ poterat eligere quem vellet, ita in ꝓposito, lz testõꝛ possit substituere quem velit: tñ non ꝺz habere ab eo. Sed ego sustinẽdo rõnẽ gl. ꝛ doc. que est vera rñdeo clare ad illum ter. ꝛ vꝛoꝛ. Bar. doctrina ꝛ doc. in l. ꝯptatozias. C. de testa. mil. ꝛ in l. j. j. de le. ij. dicit Bar. ꝙ aliud est, qꝺ substãtia testamẽti conferak in voluntatẽ alicui⁹: aliud est ꝙ solũ committak electio ꝓsone si confertur substãtia testamenti, non vz regulariter, lz si solũ committak electio persone vz vt in ꝓposito, qñ testato2 facit substitutionẽ pupillarem substantia instõnis ꝛ testamẽti, ꝓcedit in ipso testatoꝛe. q ergo instituitur vel substituik ab eo, ꝺz habuisse substantiam dispositionis: ideo põt grauari ab eo ita loquiꝝ. l. si fundũ. lz ter. in l. vnũ ex familia. §. fi de falcidia. loquiꝝ qñ qs nõ recipit substantiã dispositiõis ab aliquo, sed solũ nominationẽ: q2 dispositionẽ fecit testõꝛ: ꝛ ideo q2 solũ nominat ille non est talis qui dicak legatũ dare ita ꝙ possit grauare, iste ꝓprie casus. d. §. fi

9 de fal. †stat ergo conclusio, ꝙ filius siue legitim⁹ ꝛ naturalis, siue legitimus tñ arrogatus non pñt grauari fideicõmisso in legitima: tñ eius substituti bene possunt vel eius legitimi heredes, rõ est vt dixi. Cauet tñ, q2 alibi decidik totũ eõ ꝙ a filio exheredato põt legari, ꝛ non a substituto eius. ter. est in l. cum qdam. C. de leg. ꝛ istud pꝛocedit etiã in milite: q2 miles põt legare a filio exhr̃dato. tcr. est in l. miles. ita here. §. si miles. j. de test. mil. que aũt sit ratio, difficile est rñdere multi multa dicũt in d. l. cum quidã. Bar. ꝛ alij in l. q fr̃idã. §. q filio. j. ad l. Falci. Aduerte quemadmodum fideicommissum iniunctum nomi natim substi. pupillari in legitima non durat vltra tps pupillaris etatis ipsi⁹ impuberis. Similiter si a legitimis hr̃dibus pupil. nominatim non durat vltra tps pubertatis pupilli, lz alias fideicõmissum sit pfectum. ter. est sing. in l. qꝺ fideicõmissum. j. de leg. j. quẽ sequik d. l. si fundũ. §. fi. ꝛ ibi Bart. ꝛ oẽs dicunt qꝺ ille casus est in hoc sing. eum etiã reputat sing. Bald.

10 in l. eã quã. C. de fideic. ¶ Quinto no. ex ter. ibi salua falcidia hic esse ter. valde clarũ ℨ oẽm conclusionẽ gl. ꝛ doc. ꝙ qñ filiꝰ est grauatus per fideicõmissum restituere hr̃ditatẽ pr̃is post mortẽ suã: ꝛ sic nõ pure ꝙ tñ nõ detrahiꝛ̃ nisi vna quarta. istꝺ clare pz in hoc ter. cũ ter. ꝺicat in singulari salua falcidia, ꝛ tñ cõis conclu. est ꝙ si filius grauak pure nõ detrahit nisi vnã, si aũt grauak restituere post mortẽ suã mortuo patre statim detrahit legitimam: q2 ulla debeꝯ sine dilatione qñ postea euenerit casus fideic. detrahiꝛ̃ alia quarta sꝛz Tre. ita gl. ꝛ doc. in l.

11 Papinianus. in §. meminisse. ff. de inof. tes. vbi ¶ Bart. in l. ꝙ §. ad l. Fal. gl. in §. fi. ff. si cui pluꝭ ꝙ p leg. Falci. vbi per Barto. lz Bar. ꝛ doc. non rñdeant ad istum ter. credo ꝙ possit sic rñderi: na: in Jurisꝯ. solum fecit mentionẽ de falcidia vel Treb. q2 decidendo ꝙ possit detrahi de legitima est longe plus debita, ꝙ si Treb. q2 legitima debetur omni iure trebellianica solum

8 ¶ Seruari. Ad de doc. ĩ c. cleri ci. de iud. doc. ĩ c. j. de no. oper. nũ. Car. Alex. in c. si in adiutoꝛiũ. distinc. x.

ex senatusc. Bar. vbiq; fateꝯ qꝺ de iure ciuili verũ sit qꝺ non possit detrahi nisi vna quarta, ꝛ ad hoc Alex. ponderat plures ter. sed hz duos ter. q valde stringũt ꝙ tñ vna quarta possit detrahi. ter. in l. iubem⁹. C. ad Tre. vbi est ter. ꝙ filius grauatus fideicõ. restituere patris hr̃ditatẽ restituit integrũ doꝛ drantem: ꝛ sic nouem vncias: ergo non retinet nisi vnã quartã. ¶ Ad idẽ stringit ter. in aut. res que. ꝛ in coꝛpoꝛe vñ sumitur. C. de lega. ꝛ Bal. ibi q etiam attestak ꝙ de iure ciuili est verissima ista opi. ita ꝺt Bal. in d. l. iubemus. p illum. ter. ꝛ in l. filium qnẽ habẽtẽ. C. fam. erc. ꝛ in l. Papinian⁹. §. meminisse. ff. de inof. tes. ꝛ qꝺ istud sit verũ pꝛobatur rõne vꝛgẽti. qñ filius est grauatus post mortẽ fideicommissi nõ est verũ qꝺ mortuo patre statim possit fili⁹ detrahere[legitimam: q2 er qꝺ fili⁹ est heres pr̃is non põt separare legitimã ab hr̃ditate reliqua vt pbat ꝛ declarat no. Bar. in l. q2 poterat. j. ad Tre. in l. gerit. j. de acq. here. ponunt Mod. post Bal. Alex. in l. heres institu ta. C. eo. ꝛ istã rõnem oꝛiginaliter addurit Mar. filimani ꝓcꝓto2 Jo. And. put refert Ang. in d. l. Papinianus. §. si qs im pubes. ff. de inof. tes. ꝛ sic concludik. ꝛ per legẽ ꝛ per rõnem, qꝺ filius nunꝯ põt detrahere nisi vnicam quartã: ita tñ ex egꝛa te canonica, ꝛ consuetudine generali totius mundi filius qñ est grauatus post mortẽ põt detrahere duas quartas. vnam statim. s. legitimam, aliam tẽpoꝛe fideicõmissi. ꝛ dicit Ang. hic qꝺ ista est cõis opi. ꝛ seruak vbiqꝺ ꝛ in scholis. ꝛ in iudicando. Bar. in d. §. meminisse. ꝛ late Alex. ĩ l. in rõne legis falcidie retentiones. §. qꝺ vulgo. j. ad l. Fal. ꝛ in consi. cclxxxviij. ꝛ. li. inci. circa primam dubitationẽ. dixi alias in illa aut. res que. sunt de iure canonico. in c. Raynutius. ꝛ in c. Raynald⁹. de testa. vbi papa assignat rõnem, lz salua reuerẽtia summi pontificis: ista rõ, in d. c. Raynuti⁹. nõ est vera. ꝛ ita ꝺt Jmo. q2 illa rõne etiã qñ pure grauata deberet posse detrahere duas quartas: vnã tãꝯ filius, aliã tãꝯ extraneꝰ: ita ꝺt Jmo. lz Alex. nescit rñdere. Sz ego defendẽdo dico ꝙ magna differẽtia est qñ filius grauak pure. Ego dico ꝙ quẽadmodũ due cause lucratiue nõ tolerank eodẽ tpe: tñ diuersis tpibus tolerank fm Bar. ĩ l. meuius. §. duob⁹. j. de leg. ij. Ita detrahere duas quartas magis sit tolerabile diuersis tpib⁹ quã eodẽ nec dicak ꝙ illꝰ pcedit circa eãdẽ rẽ, hic circa diuersas: q2 imo iste quarte descẽdit ab vna hr̃ditate pr̃is. quicqd fit, teneas opi. vsu cõprobatam ꝙ due quarte detrahank ex quo reperik decisiuz clarei c. Raynutius. ꝛ in c. Raynaldus. q̃ iura debẽt seruari⁹ de iure ciuili ex quo clare decidũt. ꝛ de iure ciuili est dubiũ fm glo. in c. lz ex

12 suscepto. de fo. cõp. ꝛ in c. venerabilẽ. q filij sint legit. ¶ Serto no. ex ter. illud ad ꝙ quotidie allegak ꝙ fideicõmissuz cesset onus, ꝛ grauamẽ. hinc est. qꝺ in fideicõmissis nõ fit trãsit⁹ de psona ad psonã, ꝛ sic fideicõmissuz iniunctũ vni psone regꝛ nõ extẽdik ad aliã. ita no. in l. heredes mei. §. cum ita. j. ad tre. in l.

13 commodissime. ff. de libe. ꝛ posth. ¶ Septimo no. in vers. nec fideic. ꝙ p fideicõmissariã substi. non succedik in bonis ꝓprijs pupilli. lz tñ in bonis testatoris secus est p pupillarẽ substitu

14 tionẽ. inst. de pu. substi. in pn. l. lz si plures. §. filio. ff. e. ¶ Octauo no. ex ver. fi. hic esse ter. valde no. qꝺ legatarij nõ detrahit falcidiã de fideicõmisso a se relicto ẽt si sit relictũ sub noĩe quote hereditatis. Ita est ter. egregius hic: nã hic factũ fuit legatũ filio exheredato, ꝛ fuit rogatus restituere hereditatẽ, ꝛ sic esse fideicõmissum hr̃ditatis: ꝛ tñ nõ detrahit falci. ꝛ facit iste ter. fm Bar. ꝙ si pater instituit in certa quantitate ꝛc. vt hic

15 eum. †Non omitto vnũ ꝙ no. Bar. ex isto ter. qꝺ reseruari data opera examinandũ in fi. no. Bar. ex isto text. ꝙ fideicõmissum in dubio vr̃ relictũ ab ipso filio impuberi, lz sit relictum post eius mortem, ꝛ nõ ab ei⁹ herede, ꝛ ꝯr in dubio si testõꝛ iniungat onus fideicõmissi simplr̃ censeꝯ iniunxisse filio: ꝛ sic non vz quo ad legitimã filij, ꝛ si censeꝯ relictũ ab hr̃de, valeret in totũ. istud colligit Bar. ex ter. dum ꝺt vt ab impubere, ꝛc. lz iste ter. nihil facit, ꝙ ut ꝺicũt Jmo. ꝛ Mod. oẽs hic: q2 iste text. loquiꝝ in casu claro, qñ exꝓesse verba fideicõmissi fuerũt iniuncta filio: ita exꝓesse ꝺicit ter. in ꝓin. sed qñ essemus in dubio: q2 verba essent simpliciter plata, nõ essent relata filio nec heredi. Istud idẽ ꝙ hic tenuit idẽ Bar. in l. codicillis. in ꝓin. p illum ter. ff. de vsufr. leg. vbi fideicommissum fundi in dubio censeꝯ relictum a legatario, ꝛ non ab eius hr̃de. lz ille ter. nihil ob. q2 loquitur qñ fideicõmissum poterat eque relinq ab vno sicut ab alio, lz in terminis nostris si relinquak a filio nihil vz vsqz ad legitimum, si relinquatur ab herede valet in totum.

Adde Etiã qꝺ idẽ cõsuluit Pau. in consi. cxcvij. incip. in casu ꝓcedẽti vbi mouek per ter. q valde stringunt. in c. si pr̃. de testa. in vj. vbi pr̃ habebat duos filios impuberes vnũ masculũ, ꝛ fœminã: ꝛ post eius mortẽ relinqt qꝺ ꝺa bona eius deueniãt ad eccleſiã vides ꝙ sumus in casu dubio determinat ibi papa qꝺ ex quo valet substitutio directa, non

detrahit

detrahit legitima nec treb. vult ergo qꝫ si valeret ꝙ in dubio censet relictū a filijs, ꝛ nō ab heredibus filiorū: ꝛ reperio ꝙ illū ter. sibi ascribit Are. nō hic: qꝛ nihil tangit, ſz in l. j. §. fi. ſ. eo. ꝛ lati⁹ in cons. cliij. inci. periculosum est vsqꝫ ad fi. vbi facit magnū festum de illo ter. sic inducto, sed ad illum ter. nō videt Ale. hic, ꝛ in d. l. j. §. fi. ſ. eo. ꝙ nō est licitū arguere a ℣io sensu ex illo ter. qꝛ sequeret absurd⁹ intellect⁹ ꝙ si substō fuisset fideicōmissaria qꝫ etiā detraheret treb. ꝛ tū est falsum: qꝛ fideicōmissis relictis ad pias causas non detrahit treb. aut. similiter. C. ad l. fal. Poterat istā rūsionē subtilius confirmare: qꝛ qua rō ne non pōt sumi argumētū a ℣io sensu i d. c. si pr̄, respectu trebellianice, non ↄz etiā sumi respectu legitime: tū ad istā rūsionem replicat Are. in locis ꝑallega. ꝙ ideo non est licitū arguere a ℣io sensu in illo tex. respectu trebellianice: qꝛ esset dicere ℣ tex. in aut. similiter. C. ad l. Fal. tū pōt argui a ℣io rōne legitime. Sed istud mihi non satisfacit per regulā. l. is hoc iure. in
1 prin. ſ. e. qd tenendū. † Vera, ꝛ cōis sniа est, ꝙ qñ testator post mortē filij simplr disponit bona restitui tali, ꝛ non dt nominatim a quo tale fideicommissum vniuersale in dubio censet relictum ab heredib⁹ filij, ꝛ consequēter venit ēt legitima ita tenent Sal. Imo. ꝛ Mod. hic tenent gl. ꝛ Bart. sibi ℣ius in l. q duos, que est. l. sequēs. ſ. eo. ꝛ ibi Imo. ꝛ Pau. idē tenēt Salic. Ful. ꝛ Pau. in l. ex tribus. C. de inof. te. Ful. ꝛ Pau. i l. eā quā. C. de fideic. Imo. i c. Rayuutius. de testa. circa fi. tractat⁹ vulgaris substi. Rap. cu. ꝛ Alex. in d. l. j. §. eo. ꝛ Alex. in cons. rij. in iij. vol. inci. attētis verbis testamēti, ꝙ ista cōi sniа vltra authoritates facit stricta rō: qꝛ fideicōmissum in dubio ↄz cēseri relictum ab eo a quo vꝫ vt actus potius valeat quā pereat. l. quoties. ff. de re. iur. ꝛ l. quoties. de ver. obl. si censeret relictū a filio non valeret si ab herede, vꝫ, z istā rōnem assignat Bar. ꝛ eā affirmat in l. cēturio. ad fi. iij. q. prin. ſ. eo. Tū tu posses rūdere, qꝛ argumentū ꝓcederet qñ fideicōmissum redderet ex toto nullū, sed hic valeret siue sit relictū ab eius filio siue ab ei⁹ herede, si a filio detrahit legitimā, sed ab hr̄de, nō detrahit, ꝛ sic oino vꝫ tū ad hoc posses replicare, qꝛ iuris est de validitate totius idē de validitate partis ↄz esse vulgata. l. que de tota.
17 cum si. ff. de rei ven. † Ho. diligēter istā cōem conclusionē ꝙ fideicōmissum simplr relictū ꝛc. vt ℣. Ex ista cōi conclusione refert Raph. Ful. i l. ex tribus. C. de inof. te. se alias cōsuluisse in ciuitate Mediolani i tali casu, pr̄ instituit filiā in mille ducatis, ꝛ qñcūqꝫ decederet sine liberis voluit ꝙ illi mille ducati distribuerent inter pauperes: fuit dubitatū, qꝛ illi mille ducati non erant vltra legitimā filie an tale fideicommissum valuerit. Bal. ꝛ Chriſt. de cast. qui ambo concurrentes legebant in ista ciuitate consulerūt ꝓ parte negatiua ꝙ tale fideicōmissum non valuerit eo, qꝛ filia in legitima non pōt grauari: imo omne grauamē censet ipso iure reiectū de legitima. l. qm̄ i ꝓpribus. C. de inof. te. Raph. Ful. dt se ℣ū cōsuluisse. ꝛ obtinuisse, ꝛ bñ, eo qꝛ istud fideicōmissum non erat iniūctū nominatim filie, ſz erat iniunctū simplr post mortē filie: quo casu cēseꝫ in dubio ꝛ inteligit iniunctū heredibus filie, ꝛ sic quo ad legitimam vꝫ sm cōem opi. doc. hic. Istā decisionē Raph. refert ꝛ sequit Pau. in d. l. ex tribus, ꝛ dt qꝫ ipse etiā habuit istū casum de facto in ciuitate Bononie, ꝛ qꝫ fuit portarū vnū consiliuꝫ Bal. q consulebat non valere fideicōmissum in legitima, ꝛ qꝫ oēs doc. Bononēses idē consulerūt ex illo consilio decepti, ſz qꝫ ipse ꝛ Jo. de Imo. perpēderūt istū errorē ꝛ fecerūt retractari dicta consilia. Subdit ēt ꝙ alias in ciuitate Padue etiā euenit idē casus ꝙ quidā maxim⁹ doctor consulebat ꝙ nō valebat fideicōmissum i legitima, ſz ostēdit ℣iū: ꝛ qꝫ habuit magnā verecūdiā. Ita ēt refert Raph. Ful. se consuluisse ℣ Bal. ꝛ Chriſto. de cast. in l. eā quam. C. de fideicom. vbi dicit se reportasse supremū honorē in ciuitate Mediolani, qꝛ iudices Mediolanenses principales ꝓ eo tulerant sniam, ꝛ sic ℣ Bal. ꝛ Chriſto. tū cogita iste leges videnꝫ imposite verbis, ꝛ non rebus. ☞ Bl. in verbo nō valuit diuidit in duas. In prima declarat ter. in scōa per viā fallentie remouet ℣ium: ꝛ si ignorabas tu iuuenis istā gl. signa eā, qꝛ sepissime doc. allegāt ꝑ sin.
18 ☞ In ea gl. in fi. no. diligēter istū fi. gl. nā ista gl. relata ad ter. vult, ꝙ qñ pater testaꝫ inter liberos, si dispositio non pōt valere vt testū valeat semp iure codicillorū. Et sic correlarie inferr̄ qꝫ in testamēto condito a patre inter liberos semp intelligit clausula codicillaris ꝙuis non exprimatur nec a testore nec a notario. Imo generalius no. istā glo. Jo. de Imo. q facit de ea magnū festū, ꝙ dispositio q̄ fit a pr̄e iter liberos ↄz semp clausulā tacitam in se ꝙ valeat oi meliori modo quo potest. Idē ℣ Imo. simplr tenēt Alexā. ꝛ Aret. hic: qui nihil addūt. ☞ Adde tu ꝙ ista gl. est sing. ꝛ ista est bona regula. Adde qꝫ idē tenent Jo. de Imo. in c. Raynu. de testa. Alex. in l. hāc cōsultissima. §. ex imperfecto. in fi. C. de testa. Idem Alex. in l. fin. C. de codic. ꝛ nemo ℣iatur in hoc. Vltra authoritatē istā concluſ. optime confirmaꝫ per ter. in l. si. C. fami. erc. allegata in gl. vbi dicit ꝙ quocunqꝫ alio, ꝛc. Sed ego confirmo noua, ꝛ pulchra rōne, nā testū militis. ꝛ testū patris inter liberos eqparant, ꝛ a pari procedūt: qꝛ vtrobiqꝫ attēdit merū iurisgētium circūscriptus iure ciuili sm Bar. in d. §. ex imperfecto. in fi. ꝛ ita eq parat Bar. in l. militis codicillis. ff. de testa. mil. in prin. sed in testamēto militis intelligit tacite dicta clausula. l. ij. ff. de test. mil. Bar. in l. j. i rvj. q. ff. de iur. codic. ꝛ ista est vera, ꝛ cōis sniа. sed in ℣ium pondero fortē tex. in l. si ff. C. de fideicō. vbi erat testū patris inter duos fratres. ꝛ sic inter liberos, ꝛ tū dt ille tex. ꝙ post pubertatē alteri⁹ filij si adderet clausula codicillaris habebit fideicōmissum de quo in litera: ergo non est verū qꝫ in testamēto patris cōditio iter liberos intelligaꝫ clausula codicillaris. alias ille tex. male diceret, nisi rūdeas, qꝫ ibi testū non erat conditum inter solos liberos: tū videbis illum tex. an sit diuinare ad illū tex. qui si nō cauillet⁹ fortiter strinꝫgit. ☞ Blo. in ver. debebitur. diuiditur in duas. In prima remouet contrarium. In secunda nota.

1 ☞ Substitutio breuiloqua vocat prius coniūctos postea disiunctos.

3 Jus substitutionis coniunctū cū iure coniunctionis, ꝛ eū iure accrescēdi est potēti⁹ quā solū, ꝛ simplex ius substitutiōis.

6 Breuiloqua substitutio que est generalis non porrigitur ad eos quibus specialiter est prouisum.

8 Clausula generalis in fine posita non refertur ad precedētia que habent de per se clausulam specialem.

§. Qui discretas.

1 ☞ † Substitutio breuiloqua vocat prius coniunctos, postea disiūctos, ꝛ breuiloqua substitutio non referr̄ ad eos, qb⁹ spāliter facta est substitutio. h. t. vsqꝫ ad §. coheres.

2 ☞ † Ho. in §. qui discretas qui est valde no. sm Bar. ꝙ precedens scriptura declarat sequētē. ꝛ ita no. Bal. Imo. ꝛ omnes Mod. hic, ꝛ facit ter. i l. legatorū. §. fi. ꝛ ibi Bal. not. ad hoc ſ. de leg. ij. ꝛ ter. in l. qui nō militabat. §. j. ff. de her. inst. ꝛ in l. quoties. C. fami. erc, nota. in l. qui filiabus. in prin. ff. de leg. j.

Adde Ad istā regulā tu illud, qꝫ singulariter ↄz Joā. and. in addi. Spe. in ti. de posi. super rub. ꝙ pro missio nuda q̄ repit i libro mercatoris supplet ad ea, q̄ colligitur ex scripturis ꝓcedētib⁹ i eodē lib. Et istā decisionē simplr refert, ꝛ sequit Are. i l. triticū. ff. de ſ. obl. vbi facit festū de isto dicto: tū decisio vr̄ dura, ſz authoritas ē maxima. ☞ Secūdo
3 ꝓno. ex eodē tex. sm Bar. Imo. ꝛ Mod. oēs. ꝙ ius substitutionis coniunctū cū iure coniūctionis: ꝛ sic cū iure accrescēdi est potētius q̄ solū ꝛ simplex ius substōnis facit. l. q pr̄i. ꝛ l. qui ex duabus. in prin. ff. de acq. her. qꝛ qñ substitutio est iūcta cū iure accrescēdi trāsmittit, vt in illis iurib⁹, alias secus, facit etiā qꝛ duo vincula magis ꝛc. in aut. de cōsan. ꝛ veteri, frater. in pn. c. j. ꝛ ibi gl. ꝛ doc. de treu. ꝛ pace. l. cū in adoptiuis. in prin. ꝛ ibi
4 Bal. i ij. no. C. de ado. † Silr due rōnes vincūt vnā. aut. qꝛ ibi Bar. no. C. cōmu. de succes. gl. in ꝛbo muniunt. §. itē vetustas. Justi. de her. que ab intest. de fi. Silr duo gl. vincunt authoritatē vnius. dt Bal. in l. precibus. C. eo. Silr duo iura vincunt vnū ter. est in l. sed ꝛ milites. in prin. ꝛ ibi ad hoc Bal. ff. de excu. tut. Et ꝑ illū ter. infert ibi Bal. ꝙ si aliqs sit marchio,
a ꝛ comes[a] debet ꝓcedere illū, q̄ solū est marchio. Hinc vr̄ qꝫ
b doctor[b] in vtroqꝫ iure[b] debeat ꝓcedere illum q̄ est solū de iure canonico. vel in legibus tm. ꝛ ꝙ duo iura vincāt vnū est ēt ter. hic vnde qui habet ius substitutionis, ꝛ ius accrescēdi ↄz ꝓcedere illū q̄ non hꝫ nisi ius substōnis: ſz vt intelligas veritatē, opponē ↄ tex. nā vr̄ qꝫ iste text. nō posſit procedere: dt ter. qꝫ si aliquis hꝫ ius substōnis, ꝛ ius accrescēdi hꝫ duo iura preferr̄ illi. q solū est subst. ℣ expressum facit cessare tacitū. l. cū ex filio. §. filio. s. eo. vbi dicimus accrescēdi est tacita substitutio. l. si titia. §. Julianus. j. de leg. ij. ergo exꝑssa substitutio ↄz facere cessare istā tacitā: qꝛ ista expressa dispositio testōris facit cessare tacitā. Et sic exꝑssa dispō facit cessare tacitā i materia, in qua qꝫ venit ℣ vꝫ verbo nūcerte in terminis nostris ↄz facere cessare tacitam, que est ius accrescēdi, si facit cessare, ergo non sunt duo iura ex parte vnius, sed vnū tm. Si diceres, si argumentū esset verū. certe. l. q patri. ꝛ l. si duabus. j. de acq. her. ille leges essent inepte: qꝛ dico implicare inconuenientiam per istū modum nō est soluere. Tu posses aliter rūdere, ꝙ hic iste coniunctus ꝓferr̄ disiūcto non est propter ius accrescēdi. nec ter. in hoc se fundat, sed est propter ius coniunctionis, que coniunctio bñ est expressa a testatore. ſz posita ex ista cōiunctione causef ius accrescēdi. ꝓ isto sol. facit text. in l. j. §. in his itaqꝫ. ver. si vero. iuncto ver. hoc ita. C. de cad. tolle. vbi dicit ꝙ coniunctus ꝓferr̄ ratione coniunctionis, ꝛ vnitatis sermonis: non dt propter ius accrescendi. Cogita de me

a ☞ Sit Marchio ꝛ comes. Adde ꝙ rō est, qꝛ duo vincula potiora sūt aut. itaqꝫ. C. cōia. de succ. lib. C. de adopt. c. j. de treu. ꝛ pace. Abb. in c. clericī. de iudic.

b ☞ In vtroqꝫ iure. Adde Hel. in rub. de ma. ꝛ obedi. Et qd de legista q hꝫ gradum in vtroqꝫ iure, ꝛ ignorat canōes an talis ↄz ꝓcedere bonū canonistā: dic ꝙ ñ sm Pe. de anc. in c. j. de parochi. ꝛ ꝑ And. Barba. ꝛ Fran. de Are. in c. clericī. de iu. i.

a ¶Breuiloqua. Adde Are.cons.j.pmo dubis. a Burp.

b ¶Clausula gñalis. Adde Vita. de Labā.i tract. clausularum.

c ¶Dictio ō plano. Adde ter.in gl.in cle.dispendiosam. de iudi. z i cle.sepe. de ✠ bo.fig.Spec.tit. de off.iud.i §.fi. ver.iū. Bar.in l. Lucia.ff.de accus.

b ¶Bartis. Adde.l.Lucī titi⁹. lecta gl.i verbo ☞ditare.ff.de le. j.l.titia.ff.ad leg. fa.l.cū qdam.C. de impu.z alijs subsit.c.nec aliqua.z ibi Jo.de fant.ꝛꝛvij.q.j.

melioꝛi.qz si esset hic ius accrescēdi substitutio faceret ipsum cessare.l.iij.§.duo.ff.de secun.tabu.sed esto.qđ hic sit ꝓpter ius accrescēdi quero.qūo possunt ista duo iura, ius accrescēdi. z substitutio cōcurrere in vna ꝑsona:qz ☞est ius accrescēdi ipso iure accrescit etiā inuito.d.§.in his itaqz.si est substitutio req
5 ritur noua aditio,z pōt repudiare qñqz derogat. ¶†Tertio no.ex isto text.§.q discretas.fm Are.hic q ex vna oratione z vnico cōtextu verboꝝ pōt causari dupler gradꝰ substitutionis.nā hic ex illis verbis.quos hꝫdes substituo. causant duo gradus substitutionis.☞Primo veniūt cōiuncti.postea disiuncti. Ex quo inferē correlarie q oratio determinans plura determinabilia non determinat equaliter.qñ non est eadē ratio cui pariter determinet.q vī esse ☞.l.iā hoc iure.§.eo.vbi feci mentionē de isto text.z rūdi post ☞Pauluz ibi. ¶†Quarto no.ex.§. q patrē.q breuiloqua[a] substitutio q̄ est gñalis non porrigitur ad eos gbus spāliter est ꝓuisum:z rō est.qz gñalis ꝓuisio non porrigit ad specificata.l.doli clausula.ff.de verb.ob.l.sancio legum.ff.de penis. hinc elicit illud vulgare qđ generi per spēm derogat.l.vxorē.§.felicissimo. ff.de leg.iij.z c.dudū.circa medīū.de prebē.in vj.vbi dicit ter.q ꝗz species deroget generi rīō non reperit.econtra q genus deroget speciei.vide etiam que ōt Bal.in l.pactū.in fiñ.q.C.de colla.Adde etiā ter.not. in l.si adulterīū.§.liberto.ff.de adul.vbi dispositio gñalis galli
6 mittēs occidi adulterū non cōcedit liberto inuenīēti patronum.qz spāliter prohibet occidere patronū.†Adde tū ꝑ not. limitatione.q si est constitutio generalis p hoc nō derogatur gñali.ter.est no.quē nescio alibi in l.qñ augerio.C.de comme. fisci debi.lib.x.p quē ter.etiā limitat regula. c.studuisti.de offi. dele.vbi per spāle mandatū derogef generali. Limitat i mādato fiscali.z ita ad hoc no.illū ter.Bal.in l.ij.C.qñ fisc.vel pri
7 ua.☞istud no.z ter.Bar.formal duas op.vt p cū. ¶†Quinto no.ex eodē ter.fm Jmo.z Aler,hic:alij non tangūt q clausula gñalis[b] in fine posita non refert ad ꝓcedētia quē habent de per se clausulā spālem.z ita ad hoc no.istū text.Bal.in l.talis scriptura.ff.de leg j.addunt ad hoc ter.m l.sed z si ꝓpretō
8 rē.§.deinde.ff.ex quib.cau.maio. ¶Adde tu vltra eos duos bonos ter.no.in l.cū vulgari.ff.de dote ꝓleg. Ad idē ter.no. in c.dilecti.de dona.vbi clausula in fine posita non refertur ad donationē superiozē, que ḥz clausulā specialē.z separatā,z ibi Lardi.z Jo.de Imo.in pluribus locis valde no.ad hoc. Adde etiam Bal.tradentē istam regulam in l.j.C.de legiti.here.z in c.inquisitioni.de app. Adde etiam q vult Bal.in l.in multis.ff.de stat.ho.vbi tenet qđ nunq̄ masculinū concipit femininū vbicunqz,lex loquitur discretiue,id est de p se:de masculo.z de per se femina:qz expressum facit cessare ꝓsumptū.l.si ita.ff.de lib.z posth.Clemens patronus.ff.de here.inst. ¶Adde etiam qđ similiter econtra clausula specialis.z discretiua non refertur ad omnia secundum Bal.in c.secūdo requiris. de appel.

1 **§. Coheres** †Legata relicta i scēdis tabulis cō-
tribuunt cū relictis a substitutoꝛm
2 primis tabulis nō cū relictis ab alio.hoc primo.† Et substō pupillaris facta nouissimo i papillari etate monēti expirat si vltimꝰ moꝛiat pubes.hoc ōt cū.§.seq.vsqz ad §.fi. Vbi vī q iste text.male dicat,z moueoꝛ:testatoꝛ habebat duas.filias z substituit hoc mō.nouissima.q moꝛiet ꝛc.ōt,q si ē locꝰ substō ni tūc ☞.Ego habeo q ille ōꝛ moꝛi nouissimꝰ,z supꝛemꝰ.qñ nemo moꝛiꝛ post eū.l.ex duobꝰ.§.e.tū si supꝛemꝰ,z nouissimꝰ ōꝛ ille,post quē nemo moꝛiꝛ tūc ego habeo.q post mortē ꝑme.q ē moꝛtua ipubes.si ꝑt moꝛi post eā ipubes nisi pubes:qz ē pubes ergo ꝑma qdō ōꝛ ipleta,z istud erit falsē ꝓ rōne dubitandi. ¶†Ho.pmo.q substō pup.habeꝛ perinde,ac si eēt institutus in testamēto paterno sub qdōne.rō est fm Mod.qz substō mihi aliud ē,q̄ qdōnalis institutio.l.in rōne.legis falcidie retētiones.§.q vulgo.j.ad l.Fal.☞z tu caue:qz bñ substō pupillaris est qdōnalis institutio,ꝫ ꝓ hoc nō sequit.ergo habeꝛ ꝓ facta in testamēto pris.ꝫ istud est,qz substō pup.ceseꝛ idem testm cum testamēto patris.l.iij.§.primo.z l.patris,z filij.§.eo. Ideo hoc respectu] pnde est ac si i eodē testamēto fuisset sub
4 eodī institutꝰ,vt ōt ter. ¶†Secꝺo no.ex ter.qđ qñ portio grauata accedit non grauare ex substi.pup.portio illa augeꝛ per non granatam.z sic fit contributio. ¶Limita duplicitꝛ:primo qñ legata fuissent nominatim relicta a pupillo,ita ōt glos. ij,hic.z ter.in l.qui fundum.§.q filiā,z in ratione,§.quesitum, ff.ad le.Falc.Secundo fallit,quando portio grauata accedit non grauate ex iure accrescendi:qz tunc non augetur,nec impedit detractio falcidie.ter.est in l.q si alteruꝛo. ff.ad le.Fal. iij.j.eo.ti.§.si coheres.plene declarat Bar.in l.q fundū.§.coheres.ff.e.ad l.fal.iij Bal.hic maduertēter ☞uz diꝛerit, z male fm Jmo.z Mod. ¶†Tertio no.ex ter.in verbo plane.iij
c cta gl.q exponit id est.simplr hic esse ter.cū gl.fm Mod.q dictio de plano[c] tantum importat quantū dictio,simplr:z sic ista est,q princeps cōmittat causam cognoscendam de plano:ꝙ tum est committere q simpliciter procedat:que verba q̄ iuxta ꝓtēt.declarat in cle.sepe.de verb.sig.p Bar.in extrauag.ad repri.in verbo.de plano,z in verbo simpliciter. Tu aūt aduerte ad duo.primo q si tñ importat vnū quantū aliud arguereꝛ superfluitas.qñ committit causa.q procedatur simpliciter,z de plano contra ter.in d.cle.sepe,z tradita p Bar.in extrauag. ad reprimendū. Secꝺo iste sensus gl.exponere ter.plane,id est, simplr repugnat de directo litere.que ōt plane sub cōdictio
6 ne. ¶†Quarto sing.no.er isto.in fi.q qñ eadē res legat duobus,vni in testō patris.z alij in tabulis pupillaribus:ꝙ secūdus non censeꝛ ademptū primū.vt hic.z l.plane.§.si coniunctim in fi.ff.de leg.j.imo isti duo faciūt sibi partes p cōcursum,sicut si ea res legareꝛ duobus in eodē testō.l.si pluribus. j.de le.j.§.si eadē. Inst.de leg.q Bald.hic reputat sing.tenendum menti.
7 ¶†Quinto no.q portio,que defertur ex substi.ad extraneū, non augeꝛ p portionē coheredis rō.qz falcidia considerat rō ne singularum psonarū,q̄ sunt grauate.l.in singulis.ff.ad legē Fal.hinc decidit Bar.in l.q fundum.§.coheres.ff.ad le.falcidi si ex forma statuti alligatus in quingentis aureis tenetur mutuare cōmuni certam quantitatē si cumulando simil estimum heredum ascendat ad illam summam.ꝫz quilibet particulariter non tenetur ex forma statuti:qz quilibet considerat de per se,non de communi.

§. Non videri. Iste.§.ꝫz Bar.est no.z legit[i] gl. duobꝰ modis,vterqz ē pulcher intellectus,Sz tu tene primū.q cōuenit litere,z ꝫz dimittere.
1 †Secꝺm primū.h.d.substō pup.facta in partē, vel in certā rē si non reperit alius.trahit ad vniuersum ꝓmonium:sicut dicimus institutio facta in testamēto patris in rē certa.h.d.ꝫz primum intellectū.q est verus in se.Et dū ōt ter.non magis.quā si post demonstratam cōditionē vult dicere litere non magis quā si esset adiecta alia cōditio extrinseca:mā substitutio pup. pōt fieri sub conditione extrinseca, vcz si moꝛiat in pupillari
2 etate,ꝫ etiam si in intrinseca.l.q liberis.§.fi.§.eo. ¶† Hoc.er isto ter.optimā extensionē.q sicut instituitur in testamēto patris in certa re,vel parte nullo dato colōr de admittit ad vniuersum.l.j.§.si ex fundo.ff.de her.inst. Vita substi.pap.in certa re,vt parte qñ ali⁹ nō est in eo gradu admittit ad vniuersum, z in hoc iste ter.est sing.z non ḥz concordantē fm Dy,Jmo, Bal.z Mod.hic cum etiam reputat sing.Pau.in l.precib⁹, C.de impub.z Alex in consi.cccij.incl.circa primū dubiū.lib. ij. Amplia istum ter.etiaz si haberet coheredē,ꝫz ille esset substitutus ꝑ verbum cōe:qz primus q est substitutꝰ ꝑ verbū directum admittit ad vniuersuz,ita tz sing.Bar.z ita fecit notare in l.centurio.in ver.quero viterius qđ si in ꝑtis diuersozum. ¶†Limita singulariter istū ter.vt procedat, qñ substitutio in certa re,vel quota est facta ꝑ verbū directū.z cum, vt dic hic.in ver.instituat.tunc trahit ad vniuersum.sec⁹,sicē, facta ꝑ verba directa non cumba, vel ꝑ verba obliqua, vel per verba cōia:tunc non ḥz locū iste.§.ita limitat Bar.in d.centurio.in ver.quero qđ si testoꝛ substituit aliquē sub copēdio cuz concoꝛ.quas ibi dedi.z idem Bar.in ver.quero viterius quid
4 si substitutio compēdiosa fuit.i repe. ¶†Secꝺo no.ex isto text. a fm Aler.z Jmo.q appellatione partis[a] continetur totū.Addunt ter.in l.ij.C.de her.instī.q non facit. Tu aūt adde ter.in l.virilis.ff.de ver.sig.z gl.z Bar.in no.q.in l.vxoꝛ.in pnn.ff.de legat.iij. Adde etiam q iste text.vī male ponderari p Jmo.z Alex.hic,nam in isto ter.z similibus,qñ qs est substitutus in parte non admittit in totū,sed ea rōne:qz detracta mentione partis vel rei ne contingat qđ testoꝛ decedat ꝓ parte intestatus, vbi essemus in alia materia.istud nō male colligereꝛ ex isto ter.nisi essemus in materia in qua fieret largissima interꝓtatio,vt in d.l.vxoꝛ. ¶†Tertio no.ex isto text.fm lectura
5 gl.q valet substi.facta sine ḥz institutio de eo non preceserit: eo qz ceseꝛ preceſſisse. ¶Adde q iste seōs intellect⁹ excepto Bar.repꝛeꝫedit ꝑ alios oēs scribētes p Dy,Bib.Ang,Bal, Jmo,z oēs Mod.qz non conuenit ire ibi in locū partē, vel el⁹. Secundo z fortius, qz rō assignata hic, z silr in simile p Jurisconsultū non faceret ad ꝓpositum ibi. nam z q certe rei heres instituit,vñ tenetur ꝓmo intellectū gl.fm que verba litere bñ adaptant,z rō assignata in fi.similiter bñ.z optime cōgruit,z isto mō apparet qđ ꝫz Bar.vbiqz,ꝑsertim in l.gall⁹, in pnn.poderat istū ter.ꝓ illa sua opi.qđ si filius qdōnaliter nominet seōm consiliū Galli.censet ꝑ hoc tacite instituꝰ, fundat se ꝑ istū ter.cū ista opi.est communiter reꝓbata,z reꝓbanda in i.si quis cum in pnic.§.eod.qz est ☞ ter.in l.Gallus.in pnicl.iuncta.§.in omnibus, qui multum itrungit dicetur alie

qua

quid de institutione filii, sed solum de substitutione.

LEX XLIII.

QUI duos. †Substitutis duob⁹ impuberibus, si simuli etate pupillari decesserint, vtriq; ex pup. subs. succedit. alias vltio tñ morieti ⁊ in r̃one fal. nõ computabitur hereditas primi, quã reperit i hr̃ditate scdi, ⁊ legata relicta a substõ primi impuberis euanescũt. h.d. Diuidit i quatuor put quatuor põit dicta. Scda ibi, ſz si diuersis tpib⁹. Tertia ibi, ſz in r̃one fal. Quarta ibi, legata quoq;. ¶Mo, i. ex isto ter. vt hic.

2 Bar. †Scdo no. ex ter. q̃ i r̃one falcidie solũ cõputãt bõa. q̃ p uenit ex iudicio defuncti, q̃ itellige ex iudicio testõis expsso, vel ẽt tacito: ⁊ istud, pbat de tacito. nã illo q̃ acquirit ex iure accrescẽdi dr acgrit ex tacita substit. ⁊ sic ex tacito iudicio testatoris. l. si Titi⁹, ſ. Julian⁹. ff. de le, iij. ⁊ tñ isto, q̃ acgrit ex iure accrescẽdi cõputat i fal. l. q̃ si alterutro. j. ad le. fal. l. j. ſ. si co hr̃dẽ. cũ gl. ſ. ad leg. falc. sec⁹ ẽ. qñ acgrit ex sola dispositiõe ẽt si nulla adsit volũtas testõis, vt ẽ hoc. q̃ frater succedat ffi ab itestato. ita declarat Bar. i l. q̃ fundũ. ſ. cohr̃s, i iij. ⁊ vj. q. j. ad

3 leg. fal. qcqd i hoc vltimo dixerit Pau. de Ca. hic. ¶†Tertio no. q̃ i hr̃ditate scdi reperit hr̃ditas primi fratris, idẽ dr i l. q duos, j. de reb. du. i. l. pr̃ filiã, ſ. fi. j. ad leg. fal. ¶Quartã sol. ad Znũ formatũ hic p Bar. ponit Ang. hic. ⁊ tenẽt Ale. Im. ⁊ ce teri. hic. Ang. Imo. ⁊ ceteri j l. neutri. ⁊ istã ẽt tenẽt Alex. ⁊ are,

4 in l. ſz si plures. ſ. e. q̃ regula. d. l. q̃ solutiõe. q̃ hr̃ditas nõ adita transmittat, fallit er presumpta mẽte defuncti que presumpta mens cadit in ista. l. Jsam sol. reph̃dit Raph. cu. eo, q. ſi habet r̃onẽ, nec fundamẽtũ. fm eũ similiter Pau. j. l. si infanti. C. de iur. deli. dicit. q̃ nõ est curãdũ de ista solutio. Ang. quia pro cedit er capite suo fine lege ⁊ r̃one, nihil allegat ⁊tra istam cõ

5 munem solutionẽ. †Ego arguo fortius contra: q. si ista transmissio fieret: eo q. vltimus frater haberet ex presumpta, ⁊ sic ex tacita volũtate defuncti trãsmitteret certe substitut⁹ vltimi impuberis haberet cõtribuere in ratione. l. falci. qs est cõtra istũ ter. fine habeat tacite, fine habeat expresse venit in cõtributionẽ. l. fal. ¶Probat efficacius, ex quo enim per istã cõseruationẽ legitime successiõis deuenit ad substitutũ, posset gratiare substituendo. l. si Titi⁹ pecuniã. ſ. fi. vbi gl. ⁊ Bar. j. ff. de le. j. q. etiã substitut⁹ qui surrogatur loco heredis censetur in omnibus. ⁊ per omnia loco heredis. l. coheredi. ſ. eo. certe computatur illud in ratione. l. fal. ⁊ sic apparet. qs si est vsquequaque bene respõsum ad cõtraria. Bar. Ego autẽ credo. qs Bar. respondeat in omnibus tribus solutionibus nec mereat reph̃di. nã cõsidera. q̃ iste ter. nõ cõsiderat, nec venit ad decidẽdũ, an hr̃ditas primi fratris ipuberis, si nõ esset adita, trãsmitteretur ad hr̃ditatẽ. secũdi ſz venit ad decidẽdũ. nunquid substituti⁹ scdi impuberis, q̃ in ei⁹ hereditate reperit hr̃ditatẽ primi nũquid illã cõputabit simul in ratione. l. falci. ⁊ nunqd tenebit ad legata appomit p cõstanti, qs hereditas primi sit i hereditate secundi. Istud põt cõtingere multis modis, vt dr Bart. posset eñ gtingere vel si adiuuisset fm iura noua beneficio iuris deliberãdi vel bñficio restitutionis in integrũ. ⁊ sic cõsidera verba Bar. q. Bart. ſi ponit simul, q̃ sint tres solutiões. ſz doc. ita pſupponãt ẽ sic intelligẽdo credo. q̃ Bar. bene loquatur. ¶Bl. in verb. non veniet, ⁊ p̃o expeditione opp. ⁊ ter. vt facit Bar. in ea. gl. ad fi. dr Bar. q̃ solutio gl. est bona. sed subdit posse rñderi alio scdo modo, vt per eum. Istã responsionẽ Bar. impugnat Imo. ⁊ melius Ale. hic: q. imo rõni. l. falc. habetur cõsideratio etiã post mortẽ testatoris ex lõgo intervallo. l. q̃ si alterutro. j. ad leg. fal. alle. etiã. l. qui fundũ. ſ. qui filiũ. j. ad leg. fal. ſz ab istis ipugnatiõib⁹ facile est defendere Bar. q. ꝛ istis legib⁹ q̃ hz gs ex iudicio testatoris expsso, vel tacite merito computatur in r̃one. l. falci. Ego ẽ solu. Bar. arguo fortiꝰ qs imo illud q̃ nõ habeat tpe mortis testatoris, ſz post venit in r̃one. l. fal. cum ter. in l. ſ. si cõtra. ſ. eo. vbi est ter. q̃ si portio pupilli sit augmẽtata p bo. pos. cõtra tab. ⁊ cõsequẽter post mortẽ testatoris certe substitut⁹ pup. tenet ad legata ispecto augmẽto. quis illo augmẽtũ obueniat post mortẽ testatoris: ⁊ cõtra volũtatẽ testatoris: si ergo augmẽtũ obuenit pupillo post mortẽ ⁊ ẽ volũtatẽ: facit teneri substituto in specto augmento quãto fortiꝰ illud qs obuenit postea preter volũtatẽ testatoris: ⁊ ideo dr venire in r̃one. l. fal. teneas ergo solutio. gl. q̃ est clara. ¶Bl. si. dividit in tres partes pncipales. In prima rñdet tacite q̃stioi. In scda idẽ facit. In tertia opponit, ⁊ se remittit. Scda ibi, ſz ⁊ optie Tertia ibi. itẽ ẽ hic. l. ¶In ea. gl. in scda parte no. Bar. diligẽter istam gl. vt hic per eum. Contrariũ. l. pe. de imiu. rup. venit hoc modo: nã ibi vitiato gradu substitutiõis vitiat alios: ⁊ tñ hic vitiata vna substõne, remanẽte alia sol. quicquid dicũt doc. in l. pe. ibi, illi duo grad⁹ non faciebãt, nisi vnũ testamẽtũ, sed hic sunt plures institutiones.

LEX XLIII.

1 ☞ Substitutio exemplaris expirat impedimento cessante, vel liberis susceptis.
2 Non potest pater exemplariter substituere mortuo filio, nisi a principe impetrauerit. ⁊ nu. 10.
3 Mutus potest contrahere matrimonium.
6 Licitum est arguere de pupillari substitutione ad exẽplariã.
9 Statutum vel consuetudo auferens homini sanementis libera testandi facultatem, est iniquum ⁊ non valet.
15 Legitimatio ⁊ eius effectus an lreuocetur per natiuitatem legitimorum liberorum, ⁊ naturalium.
17 Libertus ⁊ filius legitimatus equiparantur in iure.
19 Filij legitimati per subsequens matrimonium aut per rescriptũ principis, an succedãt equaliter cũ postea legitime natis.
20 Filijs naturalibus tantũ põt exemplariter pater substituere.
23 Dictio ⁊ est, iplicatiua ⁊ implicat sequẽtes casus pcedẽtib⁹.
24 Pupillaris substitutio quare non possit fieri filio emancipato sicut exemplaria.
25 Nunquid mulier transiens ad secunda vota possit substituere exemplariter. ⁊ nu. 26.
27 In substitutione pupillari requiritur, qs pupillus non sit recasurus in potestatẽ alicuius: nunquid idẽs sit in exemplaria.
30 Committens aliquod delictum propter qd̃ deberet decapitari si postea efficiatur furiosus, an poterit decapitari. ⁊ nu. 31.
33 Exẽplaris substitutio est iducta humanitatis causa, ⁊ itutu.
34 Supplementum legitime fit ipso iure.
35 In exẽplari substõne an regrat aditio sicut regrit i pupillari.
36 Furiosus si sit suus heres, an ex potentia suitatis confirmet tabulas exemplares.
37 Curator furiosi an sit sufficiens adire hereditatem quando furiosus est immediate institutus.
38 Sub vulgari expressa facta furioso an gtineatur exemplaria.
39 Muto, surdo, ⁊ simpliciter pdigo nec phrenetico, fatuo an possit exemplariter substitui. nu. 40. 41.
43 Mater an possit preteriri in tabulis exemplaribus.
45 An testator possit vnum ex filijs mente captis substituere, ⁊ alios filios preterire sine causa, ⁊ nu. 46.
47 Quis preferatur an substitutus a patre, an substitutus a matre filio furioso. ⁊ num. 48.
49 Quomodo finiatur ista substitutio exemplaris.
50 Furiosus non potest habere filios naturales, ⁊ legitimos.

EX facto. Ista erit no. l. q. Bar. ponit quartam repetitionẽ. ⁊ sic materiã exẽplarie subst. ¶†Substitutio exẽplaria expirat, im 1 pedimẽto cessante, vel liberis postea susceptis. h. d. vsq; ad ſ. Itẽ q̃ro. diuidit fm Bart. ⁊ doc. in quatuor partes, vt hic p eũ. Cogita tu an mutus nõ phibeat facere testamentũ fm formã. l. discretis. C. q̃ test. fac. pos. nã si erat talis, q̃ nõ posset facere testamẽtũ, ad qd̃ cõcessit princeps rescriptũ. Si aũt possit facere, quare qcelsit: Scdo nos habemus. q̃ substitut⁹ b post q̃ habuit filios: substõ irritet p supuenientiã filiorũ natura liũ, ⁊ legitimorũ. l. cũ au⁹. j. de cõd. ⁊ demõ. ⁊ sunt multe leges, ⁊ iste mut⁹ accepit vxorẽ ⁊ habuit filios. ¶†Hoc. j. ex textu. a

a ibi, ipetrauit a pncipe q̃ fm ista tpa nõ poterat pr̃ substituere exẽplariter filio muto: nisi ipetrasset a pncipe: als frustra iplorat q̃ accedit a pncipe. l. vnica. C. de thesau. li. r. j. i fi. ad mutu.

3 ¶†Scdo no. q̃ mut⁹ pr̃t ẽ here mrimonii: ⁊ rõnẽ assignat ter. in c. cũ apd. de spõsa. ⁊ dr q̃ edictũ de mrimoniis certarũ pso b narũ est phibitiuũ. ⁊c. habes etiã text. in l. mut⁹. in pn. ff. de iure dot. ſz ergo verba regrant in matrimonio. c. tue. de spõsal. p cedat in valẽtibus log: ita dicit gl. que reputat singu. in l. cum notissimi. C. de pse. xxx. anno, declarat Bart. in l. nuptias. ff. de c reg. iur. Et ex isto ter. inferũt Bal. ⁊ Ang. ⁊ Bod. q̃ ẽt mut⁹ a natura posset ẽre mrimonii, spirituale puta ingredi religionẽ, ⁊ pfiteri: ita etiã cõcludit Bal. in l. mutũ. j. de acqui. here. ⁊ in l. pe. C. q̃ test. fac. pos. tenẽt Cano. in c. cũ apd. de spõsal.

4 ¶†Tertio no. ex ter. ibi bñficia quidẽ principalia ipsi principes ꝛc. hic esse ter. melioꝛ quã legiste habeãt: q̃ rescriptũ seu pulegiũ pncipis ab ipso pncipe est iterpretãdũ. Ex quo colligitur no. q̃ in iterpretatiõe priuilegij, vel rescripti principis aut pape dr principaliter attẽdi mẽs cõcedẽtis, cũ primo consulat ꝛc. ter. in c. iter alia. de sen. exc. i c. j. vbi gl. ⁊ doct. de post. p d la. in ſ. ex his. ij. q. j. tradit ur in c. j. de cõfir. vti. vel inu. ei⁹ enim est interptari⁹ cui⁹ est cõdere. dicit ter. i l. fi. C. de legi. Scdo q̃ principaliter dr attẽdi mens principis, habes ter. concor. in c. b cum. te. de rescri. ¶†Quarto no. ⁊ habes hic ter. solẽnẽ, q̃ in dubio volũtas pncipis aut pape presumit esse talis qualis de iure esse dr, ita vult iste text. in seq. ⁊ ad hoc no. istum ter. multum Bal. ⁊ Mod. hic, ⁊ frequẽter ad hoc allegatur. Adde q̃ stud idẽ dr Bal. in l. omnes populi. ff. de iust. ⁊ in. ⁊ idem bal.

5

☞ Istũ ter. in ver. nõ est veri mile. notat ⁊ declarat Ale. li. iij. consi. xxx. Burpu.

¶Mutus põt Adde gl. ij. in c. tue fraternitatẽ de spon. Host. in Sum. tit. de mrimonio. i ſ. qs. potest. Bal. in l. pe. C. qui test. fa. pos. Et quid i muto, ⁊ surdo filr diffuse p Lar. Ale. in c. cũ apud.

¶Prohibitiuũ certarũ psonarũ. Adde gl. in verbo p Mopsem. xxv. quel. j. in pn. gl. in verbo pfertiz in c. literas. ſ. rest. spol. doc. in c. gaudem⁹. ſ. di uort.

¶Et⁹, eñ est interptari. Adde nouatione. C. de sac. ssan. eccles. l. iij. qs intrõnẽ. ff. de iud. c. inter alia. de sent. excõ. c. cum veniẽt. ⁊ ibi gl. de iudi.

a ¶ Verba posita in rescripto. Add de Feli. in c. quã fir. de iudic.

in c. lz. de offi. ord. facit bñ ter. in c. qm̃. de nat. lib. Adde tu gl. solenne quã sepe cõsulendo soleo allegare. in c. paratus. in gl. iij. xxiij. q. j. vbi gl. dicit qs verba posita i rescripto [a] pape vel prin cipis debent conformari equitati, z iuri, lz verba istud nõ pa tiantur: z istud no. sequit Old. Laudẽ. a quo primo didici illã gl. in cõsi. cclxviij. inci. questio est vtrũ priuilegiuz pape, ad fi. l. oi. Alibi dt gl. no. in c. allegãt. in verb. tenar. xxvj. q. vij. q verba generalia q̃ papa vel princeps ponit in suis priuilegijs: tu nõ debes ad corticem tenaciter, z stricte interpretari. Alibi dicit Bal. in c. ad aures. de resc. q etiã papa vel princeps rescribat cũ clausula motu ppio z de plenitudine potestatis: tamẽ ei⁹ intẽtio per hoc nõ presumit̃ q alius p hoc grauet̃. nec q ali⁹ iniuriã patiat̃. Adde ẽt qs alibi Bald. in l. ij. in iij. no. C. de legib. no. hic esse ter. in ista l. qs priuilegiũ, vel rescriptum princi pis nõ est obscure nec absurde interpretandũ, lz sane z ppie, ita dt esse ter. hic, put vere est alibi Bal. in c. cũ venissent. circa prin. de iud. dt q ista. l. est valde no. ad hoc, q priuilegium prin cipis põt q̃libet inferior interpretari p rõnẽ. ita habes ter. hic

6 melioꝛẽ de corpoꝛe iuris. ¶ † Quinto no. ex ter. ibi quẽadmo dũ iure ciuili, q licitũ est arguere de pupillari substitutiõe ad exẽplariã. ita arguit Jurisc̃sult⁹ hic, lz in multis differat exẽ plaria. z pupillaris, vt pequit Bar. late. j. ea. l. z in l. humani tatis. C. eo. Et ex hoc habes coꝛrelarie notare. z subtili⁹ qs qñ duo casus equiparanť, lz dez diuersitas, z instãtia in quibusdã casibus: tñ licitũ est arguere de vno casu ad alteruz con currente idẽtitate rõnis, q̃uis alias solet dici, q ad tollendã consequentiã sufficit dare instantiã. gl. in c. sicut. vꝛigeri. iij. q. j. z

7 in l. creditoꝛi. ff. de ope. no. nũ. ¶ † Sexto no. ex ter. ibi. q iam posset sibi testũ facere. q. cessante cã priuilegij, dz cessare pri uilegium. cõcoꝛ. l. titia. Seio. ſ. vsuras. z ibi Bart. no. ff. de leg. ij. Hinc est, q priuilegiũ cõcessum filijs clericoꝝ ppter paren tes nõ durat moꝛtuis parẽtib⁹. gl. in l. ij. i fi. z ibi Bart. ad hoc no. C. de epis. z cle. Silr priuilegiũ cõcessum ppter paupertatẽ cessat supueniẽtibus diuitijs. l. cura. ſ. deficientiũ. ff. de mun. z hon. Nunqd aũt cessante cã priuilegij, extinguat priuilegium an soiũ in effectu: habes no. gl. in c. decet de reg. iur. [b] in vi. po

b ☞ Reg. iu. vbi gloss. nil de hoc. Purp. 8 nũt cano. in c. suggestũ. z in c. nup. de deci. ¶ † Septimo. no. ex ter. ibi. eteñ iniquũ, ꝛc. nũctis sequẽtibus verbis, z hoi sane mẽ tis. est magna iniqtas auferre hoi sane mẽtis liberã testãdi fa cultatẽ. Ex quo inferť qs statutũ, vel cõsuetudo auferens hoi sane mẽtis liberã facultatẽ testãdi est iniquũ. Et ex hoc ter. in fert. Pau. ad vnũ qs dico illo anno cõsuluisse. q si statutũ di sponat. q mulier nõ possit testari sine cõsensu viri. vel sine con sensu duoꝝ ppinquoꝝ. est iniquũ z mihi vz ita dt se cõsuluis se p istũ ter. Alex. dt q iste ter. nõ pbat opi. Pau. q. non dt. q

c ☞ Infer. Illa tio Pauli. ẓ quẽ vide Felin. in c. j. de const. Purp. c princeps nõ posset hoc facere, lz dt q princeps cõcedẽdo ꝛc. vr in dubio cõcedere, durãte moꝛbo. tu aũt dic. q optime pro bat dũ dt q iniquũ reddit̃ rescriptũ principis. ẽt qñ ex post fa cto aufert hoi sane mẽtis liberã testãdi facultatẽ. Subdit Alex. qs Bal. z Sal. i l. j. C. vñ vir. z vꝛoꝛ. videnť presupponere, q tale statutũ valeat. Cõclusiue Alex. sequit opi. Pau. alia foꝛ ti rõne assumendo doc. Bar. i l. oẽs populi. in iij. q. iij. q. prin. ff. de iust. z iur. vbi concludit, qs non põ etiã fieri p statutum, lz istud ꝛc. Eandẽ opinionem Pau. sequit in effectu Are. hic. q tale statutũ nõ valeat: lz dicat. q in ẓiũ videť facere. qs illud no. Ang. Imo. z Mod. in l. ij. in prin. p illũ ter. ẽ. eo. vbi no. q p statutũ põt induci. q valeat dispositio captatoꝛia. z q valeat testũ pẽdẽs a volũtate alterius: tũ melius est dicere, qs statu tũ posset disponere, q qs (si vult) posset disponere fm volun tatẽ alterius. aliud est q statutũ disponat. q qs inuit⁹ cogat testari. ista sunt. q̃ tradunt a scribẽtibus. Eandẽ opi. cũ Paul. qs tale statutũ nõ valeat, tz Alex. q idẽ cõsuluit in cõsi. ccvj. in ci. visis: z accurate ẓsideratis. li. ij. z sic ista vr esse vera, z cõis snia. Ego teneo ẓiũ, qs imo tale statutũ vz, q imo sit equũ, z nõ iniquũ: z si casus cõtingeret, ego ita consulerẽ, z iudicarẽ. Et q valeat habes authoꝛitatẽ Ang. in ſ. j. in aut. vt fac. no. cõstit. Jbi q̃rit Ang. factũ est nup statutũ, qs mulier nõ possit testari sine consensu ppinquoꝝ, seu cõsanguineoꝝ: nunqd ex tendať ad mulierẽ q prius fecerat ibi presupponit, q valeat, idẽ presupponit in aut. vt cũ de ap. cog. cõfirmat p simile: nam vz, q mulier nõ possit legare marito. z eẓ: ita p supponit Bar. in l. cunctos populos. ad fi. j. q. prin. C. de sum. tri. z ibi in specie firmat Bal. Sz, circ̃ scriptis authoꝛitatib⁹. ad idẽ tenendum moueoꝛ duplici fundameto p que cessabũt fundamenta Pau. nã qñ statutũ aufert liberã testameti factionẽ hoi sane mẽtis: fateoꝛ. q est iniquũ, in casu aũt nostro statutũ non aufert hoi sane mẽtis ex quo disponit i muliere, que ppter lubricũ, z ꝓ pter fragilitatem sexus facile decipit. Hinc dixit opportune Bal. in l. circa. ſi. ff. de adopt. no. p scribẽtes in l. trãsactione. C. de trãsac. z si diceret, q Bal. loquit̃, qñ statutũ disponit de cõ tractibus mulieꝝ: certe dico, qs eadẽ rõ statuẽdi fuit etiã in vltima volũtate. Tertio moneoꝛ. qs istud statutũ nõ simpliciter aufert mulieri liberã facultatẽ testãdi: si eñ statuto caut. q mulier nõ posset testari: eẽt bñ iniquũ p istũ ter. ẓ istud sta tutũ nõ aufert. lz regrat solẽnitatẽ maioꝛẽ. q requiraf de iure cõi: z istud facit ppter lubricũ sexus. z ió si statutũ disponeret q regrereť. q in testõ interueniret decẽ testes. nõ esset iniquũ. Ita Bar. in l. cũctos populos. C. de sum. tri. z fi. catho. in iij. q principa. z si diceres istud pcedere, si statutũ regreret decem testes alias cõsensum: qꝛ rñdet. q haberet maioꝛẽ solẽnitatẽ, vbi imminet plus periculi: non reputo iniquũ. imo equũ. z ita tollo fundamentũ istius ter. z Alex. q non põt p pactũ, nõ fie p statutũ ꝛc. ¶ Confirmat ista pars qꝛ oẽ statutũ qs hz motiuũ rõnis, dt esse equũ. z rõnabile statutũ Bal. in l. fi. de lib. prõ ter. z alibi sepe in d. l. oẽs populi istud statutũ hz optimũ mo

10 tiuũ rõnis. ergo ꝛc. ¶ † Octauo no. ex tota ista lege q ex eo. q permisit princeps patrẽ posse substituere filio muto. intelligi tur donec durat mutitas ẓ istud no. z istũ ter. opp. Bar. adde ad istã materiã Bar. p eius ampliatione illud q decidit idem Bar. in l. precipim⁹. ſ. sane. p illũ ter. C. de app. vbi queritpo

11 ne statutũ in ciuitate disponit si est doc. z ¶ † Secundo adde quod decidit idẽ Bar. in l. Titi⁹. p illũ ter. ff. de testa. mil. state

d statuto. q dñs teneať⁹ p delicto cõmisso a famulo. an teneat p delicto cõmisso añ q̃ esset famulus sequit Lud. ro. in cons. xv. inc. plura sunt, que querũtur. z distinguit vt ibi p eũ. Idẽ Lu. in l. j. ſ. familie. ff. de publi. habes bonum ter. in l. puidendũ. C. de decur. li. x. ¶ Tertio adde qs no. Bal. i l. precipim⁹. ſ. fi. p illũ ter. C. de app. vbi no. qs si ex forma statuti. qs nõ valeret sua. Collateralis nisi sit legũ doctoꝛ, sufficit q sic doctoꝛ tempore ferende snie. licet tẽpoꝛe facti coꝛã eo processus nõ fit doctoꝛ. ¶ Quarto adde illud qs no. Ange. in l. sine manifeste. ſ. rãdu ff. de cõdi. fur. stante statuto. q bãnitus possit impune offendi

12 intelligitur si tpe offensionis erat bãnitus. ¶ † Ultimo fm doctrinã Bar. habes limitare vnã gl. no. in cle. z si principalis. z rescr. z ibi Abb. ad hoc no. z facit testũ. q nõ est necesse qualitatẽ regsitã durare: ſz sufficit interfuisse in principio dato qs

13 nõ durer. ¶ † Successiue inq̃ tũ iste ter. vult qs priuilegiũ ita debeat interpretari, ne ẋtineat iniquitatẽ. z sic dz restringi, ne iniquũ ẋtineat: ẓ op. Bar istũ intellectum hic semper tenuit Bal. in l. non dubiũ. C. de legi. in l. adigere. ſ. quãuis. de iur. pa. ff. z in d. l. pspexit. z plen⁹ quã alibi Bar. in l. oẽs populi. in ij. q. principa. ff. de iusti. z iur. z añ Bar. ponebat Dy. z Ray. hic istũ intellectũ ponebãt doc. in l. vbi pure. ſ. fi. ff. ad tre. licet seꝛ bentes nihil addant, tamen vt de materiã cogitãdi, videtur. q Bar. nõ bñ rñdeat ad istũ ter. Dicit Bar. qs in ista. l. istud privilegiũ iõ restringiť: qꝛ alias qs dãnificaret. Considera tu qio in ista. l. dicať qs pati dãnũ. aut eñ loquit̃ Bar. respectu muti certe istud nõ est dãnificari: qꝛ fm qs diffinit Jurisc̃. dãnum est diminutio patrimonij. ita ter. in l. damnũ. cũ. seq. ff. de dãno fe. z qñ lucrũ est ralicatũ i esse, pditio illi⁹ lucri est dãnũ. fateoꝛ z admitto gl. in nõ ampli⁹. ſ. de leg. j. ſ. fi. vbi Mod. no. cum cõ coꝛ. ſz in ista lege, qs substitutio extinguatur, vel non respectu muti, vbi est ista dãnificatio. Si considꝛamus respectu filioꝝ. q iã nati sunt, isti excludenť. si intelleri, qs istud sit dãnificari. istud nõ est bñ dictũ, ẓ est quasi lucrũ, z eẓ gl. ordina. in l. iij. de iur. z fac. ign. vbi si fili⁹ priuať legitima. nõ dt pati dãnũ. lz priuari lucro, vel quasi qñ ergo Bar. i ista. l. dt q patiať dam nũ: qs Bal. in varijs locis attingit. z dt, qs est singulare, lz ca ret spiritu. z rõne. z si velim⁹ defendere. intelligere debem⁹ de genere in suo genere, z ita dt Bal. in d. l. non dubiũ. z in l. j. C. q fit lõg. cõsue. lz istud nõ tollit difficultatẽ. Alio mõ respondet Bal. in l. j. ff. sol. ma. ego credo, qs alius sit sensus illius lꝛe. d. l. pspexit. disponit, qs inulier facto diuoꝛtio intra. lx. dies, intra quos põt accusari de adulterio, nõ põt manumittere seruũ q semp fuit absens: nec ẽt seruũ quẽ emit postea. z tũ istud videť durũ. nã serui prohibenť qꝛ habeant releuare adulterium. isti ignoꝛãt. istud videtur durũ: tũ mihi videtur equũ propter tria que cõcurrũt. Primo, qꝛ lz fuerint absentes. tamẽ possibile est qs audierint, z possibile est, qs audiant: quo casu etiam depo nendo de fama vel deponendo de auditu facerẽt aliqs iudiciũ inquirendę veritatis istud possibile est ppter hoc lex nõ vult quod manumittant̃. Secõ facit vtilitas personarum. Tertio bꝛeuitas tpis. z propter ista tria lex iulia. z credo quod istud statuatur i l. prospexit. licet durũ videať. z reperio qs illud primum inuestigauit alibi Bal. in l. omnes populi. ff. de inst. z iur. respondẽdo ergo in forma, dicitur q licet istud videatur prima facie durum. tamen est equum. ideo lex iulia, sic generalis

14 ter procedit. ¶ † Nono no. in fi. secunduz Jmo. hic esse ter. de illo dicto euangelij. q vni dico omnib⁹ dico. Facit lex ad quẽ stionẽ no, vt hic p Bar. ante tũ q̃ vadã ad istã questionẽ, qꝛ in

precedenti

precedēti lectiōe tenui vnā opi.q̄ etiā nūc teneo,qđ vꝫ statu
cū disponēs q̄ mulier nō possit testari ꝛc.ad hoc quedā alle
gaui p fundamēto.ꝛ tenēdo istā partē q̄ adhuc teneo q̄ tale
statutū valeat:q2 factū est ꝑpter fragilitatē sex⁹:ꝛ vbi maius
est piculū,ibi maior dꝫ adhiberi cautela.ſi obstat ſi diceret,q2
ista mulier nō habebit liberā testamēti.factionē:q2 sic reqūre
tur solū ꝓsentia cōsanguinei.lꝫ in ista.q.requirit qđ cōsangui
nei cōsentiāt,ꝛ si nollēt ꝓsentire,mulier ꝓhiberet testari:ergo
nō haberet liberā facultatē testādi:q2 ad istud rñdet no.Bar.
in terminis istius statuti formaliter. q̄ oēs ibi sequunt in l.ſi
cū dotē.ſ.eo aūt tpe.ff.ſo.ma.qđ ſi cōsanguinei nolint cōsenti
re,solus iuder pōt dare licētiā:ꝛ qlibet iuder, qñ nō haberēt
iustam cām ꝛdicēdi:ꝛ ibi oēs indifferēter tenēt:ꝛ pōdera.qđ
15 Bar.ꝛ oēs doc.ibi ꝓsumunt tale statutū valere.† Redeundo
ergo ad qōnē antiquorū.ꝛ Bar.nunqđ legitimatio ꝛ eius ef
fectus reuocētur per natiuitatē filiorum legitimorū,ꝛ natu
ralium in isto no.passu,sequar ordinem Bar. ¶ Capio ꝓmaꝫ
opi.Dy.q̄ refert Bar.q̄ tenet reuocari legitimationē ꝛ sic ef
fectum succedēdi p tex.in hac lege:adde bñ facere tex.in l.tale
pactū.ſ.fi.ꝛ ibi gl.ff.de pac.vbi illa acq̄sitio collata in fratrem
reuocat p supuenientiā filiorū:q2 verisimiliter illud non feciſ
set,si ꝑasset se habiturū filios:ita ī ꝓposita.verisimiliter nō
fecisset legitimari,si ꝑasset se habiturum filios ad idē facit
text.in l.ſi vnquam.C.de reuo.dona.ꝛ illa lex.confundit testū
Raym.si bene aduertis.ibi enim donatio inter viuos erat p
fecta:ꝛ tū p superueniētiam filiorum ipso iure reuocat.Istam
opi.Dy.reperio tenere quā plures tenēt Buil.de cu.ꝛ Albe.
in d.l.pactū.p illum tex.ꝛꝫ Buil.in l.j.C.de na.libe.quā refert.ꝛ
sequitur supreme authoritatis Jo.And.in addi.Spe.in ti.de
succeſ.ab inteſt.ſ.j.ver.sed ex facto.Eandē opi.ꝛꝫ Old.Lu.in
consi.ccxlvij.inci.factum tale est.qdam Rex.mouetur p istuꝫ
tex.ꝛ p d.l.ſi vnquam.mouētur ꝛ vna ratione,q2 nouā cā sup
ueniens hꝫ tollere priuilegium.tex.est in c.suggestū.ꝛ in c.dile
cti filij.de decimis.lꝫ hic supuenit noua cā ꝓcreationis legiti
me sobolis.Eandē opinionē tꝫ Alb.de Rosa in rubrica.C.de
natura.libe.vbi refert totum illud consilium Old.ꝛ de eo.nō
facit mentionem.Idem tꝫ Ang.in l.Ballus.ſ.ꝛ quid ſi tñ.ff.
de lib.ꝛ posth.Istā opinionē finaliter tꝫ Are.hic.motus tali
fundamēto:q2 qua ratione pater legitimando non videretur
ꝑiudicasse filijs legitimis,quos ignorat se habere argumēto.
l.qui iure militari.ff.de testa.mili.ergo nec illis q̄ postea nati
sunt. ¶ Ꝓo ista opinione pōt addi dupler ratio.nā ꝓsum
pta causa legitūnationis est carētia filiorū:ergo supuenientia
dꝫ illā annullare,ꝑ regulā.l.gñaliter.C.de epi.ꝛ cle.l.cura.ſ.de
ficientiū.ff.de mun.ꝛ hono.l.Titio Seio.ſ.vsuras.ff.de leg.ū.
ergo dispositio testatoris hꝫ tacitam conditionē:nisi filij ꝓ
creent legitimi.l.cū auus.de cōd.ꝛ demō.l.cū acutissimi.C.de
fideicō.cū simi.ergo dispositio legis,aut principis in legitimā
do dꝫ censeri habere illam tacitā conditionē cū dispositio te
statoris,ꝛ lex equiparent ꝛ disponāt.in auf.de nu.ꝛ ita habes
16 bñ cōfirmatam ꝛ adiuuatam opin.Dy. ¶ † Scōa principalis
est opi.Ray.q̄ legitimatio nō infirmatur.quomodocūq2 fiat
legitimatio:ꝛ consequēter,q̄ legitimati equaliter succedūt cū
filijs postea natis legitimis:ꝛ ista opinio est vera.ꝛ cōis. Istā
opinionē tenēt Bal.Imo.ꝛ Aler.hic.Ray.Cy.ꝛ Sal.in d.l.ſi
vnq̄.ꝛ Bal.lꝫ non videat clare se firmare in l.cū qs.C.de na
tu.lib.ꝛ in l.eam quam.C.de fideicom. Istā opi.tenēt Spec.in
ti.de succeſ.ab inteſta.ſ.j.in ver.sed ex facto querit.Ange.qui
multum variauit in d.l.humanitatis.Anto.de Bu.in d.c.per
venerabilē.qui fil.sint legi.ꝛ idē sequit Abb.Idē tꝫ And.de
iser.in cj.ſ.naturales.ſi de feu.fue.cōtrouer.inter do.ꝛ agna.
Idem tenet Alber.Baleoti in marg.sua.in titu.de nat.ex dā.
coi.Idem tꝫ Anto.Roseus in suo solenni trac.legitima.in q.
lxxx.Idem tꝫ Aler.in consi.cxxxviij.inci.opportune conside
ratis his que in themate continent.in j.vo.Sed quid plura:
istam opinionem amplectitur communis stylus,ꝓout refert
Jo.an.in d.ver.sed facto queritur.ꝛ lꝫ ista opinio teneak com
muniter,q2 etiam tenet eam Barto.nisi in vltimo,tamen ꝓ
ista opi.mihil allegant quod vigeat.ꝛ Mod.ꝛ Aler.solum re
spondent contrarijs:tamē ꝓ ista opi.vt articulus sit bñ dis
cussus,vltra fundamēta Bar.ꝛ doc.pōt primo pōderari ter.
in l.j.in verbo non iniquum.C.de pac.vbi remissio fideicōmiſ
si facta p parentes filijs non ꝓterea reuocak,q̄ filios susce
perit:ꝛ tamē non dicitur factum iniquum.Secundo ꝓ opi
nione Raymundi,ꝛ communi:q2 si legitimatio rumperetur p
susceptionē ꝓolis legitime,sequeretur absurdum.qđ ꝑ parte
tēporis haberet ꝓ legitimo donec nascerent:ꝛ ꝑ parte non.
istud aūt videt absurdum:q2 dicit Jurisconsultus.in l.ſi tibi.
ff.de adop.nec enim moribꝫ nostris conuenit filium tēporalē
habere:facit.l.ideoqꝫ si ita.ff.de manumiſ.test.ꝓpterea esset
monstrū,q̄ qs esset partim legitimꝰ,ꝛ partim illegitimꝰ.dicit
gl.no.ī c.cū inhibitio.in verb.parētis.de clāde.delpō.ꝛ signa
eā:tū ad istud fundamētū posses rñdere,ꝛ dicere hoc nō esse
absurdū:q2 ꝛ alias legitimatꝰ ꝑ oblationē curie quo ad que
dā habeꝝ ꝑ legitimo:quo ad q̄dā non hꝫ ꝑ legitimo respectu
patris tm̄,non respectu ascēdētiū.ꝛ descēdētiū.nā tex.est in l.
qū.C.de nat.lib.ꝛ tex.in ſ.filiū.in auf.q.mo.na.efñ.legi.ꝛ in c.
17 innotuit.de elec. ¶ † Tertio ꝓ opi.Ray.addo nouam rōnem
ꝛ arguo sic:libertus ꝛ filius legitimatus equiparanꝰ in iure,
ꝛ sic bonum est argumētū de liberto ad filiū legitimatū tex.est
qui facit istam eqparationē in ſ.j.in auf.vt libe.decet.ꝛ tex.in
ſ.si quis ergo non habēs.in aut.qui.mo.na.efñ.legi.hunc dicit
alibi sing.Bal.q̄ quēadmo.libertus ꝑpter ingratitudinē po
test reduci in pristinā seruitutē.l.iij.C.de li.ꝛ eozū lib.ita filius
legitimatus a patre ꝑpter ingratitudinē pōt reduci in pristi
nū statum,ꝛ in pristinā naturalitatē.ita dicit sing.Bal.in c.ſi
filij nati.in fi.ſi de feu.fue.controuer.inter do.ꝛ agna.q̄ vltimū
aliter non discutio nūc.Equiparando ergo libertū filio legiti
mato quēadmodū semel libertas collata liberto non pōt am
plius auferri nisi ex cā.l.Papi.ſ.fi.cū ſi.ff.de inof.test.ſ.cau
sas.inſt.qb.manu.lꝫ vel nō.ergo silr legitimatio semel facta de
filio est ieternū irreuocabilis,vñ cōsidera.q̄ aliud est q̄rere nū
qđ ipsa legitimatio semel rite collata infringak.ꝛ dico q̄ non.
Aliud esset querere nunqđ effectꝰ posiit impediri,ꝛ sic ex istis
habes optime fundatā opi.Ray.cōiter approbatā:tū vt(ve
ritas acutius eruak,)cōsidera q̄ fundamentū Ray.ꝛ doc.nō
vr tutū,dum dr.q̄ qñ actus est ꝑfectus,ꝛ consummatꝰ lꝫ de
ueniat ad casum a quo incipere non pōt:tū reuocatur.l.ſi sub
vna.ſ.ſi qs viā.ff.de ver.ob.ꝛ ꝑ Bar.nā verū est, qđ nō reuo
cak rōne inhabilitatis supueniētis.tū lꝫ sit ꝑfecta,semp reuo
cak ex ꝓesumpta volūtate.pꝫ in d.l.cū auus.ꝛ in d.l.cū acutiſ
simi,vbi ꝑ naturalitatē filiorū reuocak fideicōmissum.pꝫ in d.l.ſi
vnquam.ꝛ in l.tale pactū.ſ.fi.ff.de pac.nec dicak ꝓdut aliqui
Mod.dicūt qđ in illis legibus est respectu extraneozū,vt ex
cludank extranei:q2 dico,q̄ imo etiam respectu filij ꝓpij te
statoris.tex.est formalis in d.l.cū auꝰ.lꝫ in materia nostra ista
legitima infringik ex ꝓesumpta volūtate patris,q ſi crediduſ
set se habiturū legitimā sobolē non legitimasset suos natura
les. ¶ Scōo aduerte inq̄tuꝫ Bar.ꝛ doc.circa istā opi.Ray.
dicunt qđ lꝫ legitimatio esset ꝑfecta, tū actus succedendi, de
quo requiritur,est adhuc in pendenti:sicut ꝛ substitutio ī ista
lege.Istud impugnat valde subtiliter Are.hic,ꝛ in l.humani
tatis.C.eo.nā dicit ꝛ subtiliter,q̄ Bar.ꝛ doc.errāt ad istū tex.
nam dicere,q̄ in ista.l.substitutio erat in pēdenti,istud est fa
sum:q2 cū esset mortuꝰ fecit substōnē.clarū est.q̄ post mortem
ipsius testatoris mutꝰ nō potuisset reuocare talē substitutio
nē.ꝛ sic ex morte testatoris erat ex subst.quesitū ius irreuoca
bile:ꝛ sic nō est verū,q̄ substitutio staret amplⁱ in pēdēti.pō
dera ergo subtiliter fin eū,q̄ hoc mō cōsiderādo iste tex.stru
git,ꝑ opi.Dy.nā hic q̄uis hec substitutio esset ꝑfecta,ꝛ irre
uocabilis post mortē testatoris,tū reuocaī ꝑ supueniētiā fi
liorū.casus est hic:ergo similiter legitimatio q̄uis sit ꝑfecta
dꝫ reuocari per superueniētiā filiorū,tū ad istud fundamen
tum rñdeo, q̄ imo substitutio in pendenti erat adhuc in ista.
l.q2 q̄uis ipse mutus non potuisset ipsam reuocare:tū substi
tutus potuisset mori añ mutū, quo casu substitutio annulla
ret,ꝛ nō trāsmitteret ad heredes.l.ſi ex plurib⁹.ff.de suis,ꝛ le
gi.ergo donec viuit mutus,subst.est in pendēti:q2 posset mori
substitutus ante,nō sic est in legitimatiōe ꝑfecta, nisi diceres,
q̄ idē respectus etiā sit in legitimatione q̄tum ad effectū suc
18 cedēdi.q2 etiā ipse posset mori ante patrē. ¶ † Deuenio nūc
ad tertiā opi.Bar.qui tꝫ opi.Ray.nisi qñ legitimatio fieret p
oblationē curie,adde qđ ista opi.Bar.sequit Ang.hic, qui to
ties variauit.Eandē opi.tꝫ.Lu.Ro.vbi bene examinat hūc
passum in consi.cxcij.incip.in ꝓposita consultatione. ¶ Pri
mo videndū occurrit in vltimo dubio,vbi tꝫ cū opinione Bar.
imo fortius etiā si in priuilegio legitimādi concesso comiti pa
latino essent illa verba,sine legitima prole:q2 non obstarent il
la verba,q2 debēt intelligi de ꝑle legitima existēte tēpore legi
timationis,secus in postea natis.ꝛ no.qđ posses lucrari vnaꝫ
vestē,mihil tñ alle.videamus vtrū Bar.bñ dixerit,vel ne.Sal.
hic reprehendit Bar.ꝛ credo qđ bene reprehēdit, dū arguit
equiparādo q̄ quēadmodū facta est legitimatio ꝑ subsequēs
matrimonium succedūt sicut legitimi:idē est,qñ sunt legitima
ti ꝑ rescriptum principis,ista equiparatio non est bona:quia
tex.quē alleg.Bar.in l.cum quis.C.de nat.lib.dicit,qđ imo si
lij primo nati ante mat.succedūt cum postea legitime natis,
eo q̄ primi fuerint causa,q̄ sequētes nascerent:q2 ꝓpter af
fectionē ꝓoiū ꝑ contraxit matrimoniū,ꝛ nati sunt legitimi
ista rōne dicit ibi tex.q̄ legitimati equaliter succedunt cū le

¶ Filij legitimi. q. 11. Adde doct. in c. tanta. qui filij sint legitimi.

gitimis. sed ista rō cessat in legitimatis a principe. ergo eq̄paratio Bartoli nō bona. Eandē rōnē precise assignat ter. in §. sanciem⁹. in aut. qb. mod. na. effi. q1 ꝑprie recitat ter. i d. l. cū qs.

19 ¶ † Scdo aduerte in ꝑtū Bart. vult qs filij legitimati⁹ post subsequēs matri. aut p rescriptū principis succedūt cum legime natis. ita procedit optime Rayn. secus si essent legitimati p oblationē curie. mihi alleg. Bart. In hoc credo q̄ male dicat: q1 si p̄cedit in legitimatis primis modis p rescriptū principis. fortius p oblationē curie. nā legitimatio p oblationem curie est fortior quā illa. que fit p rescriptū principis. nā p rescriptū principis non pōt legitimari naturalis qñ pater hz legi. z naturales. istud dt ter. in §. illud in aut. q. mod. na. effi. sui. allegato p Bar. sed legitimatio p oblationē curie pōt indistincte fieri. etiam si pater hz filios legitimos z naturales. ter. est in §. qñ varie. in d. aut. qb. mo. na. effi. sui. ergo est fortior. ergo fortiorē effectum dz operari. z in hoc reprehēdit Bar. Imo. Pau. z Are. hic z bñ. z sic reliquūt q̄ oī casu p̄cedit opi. Ray. que est vera. Et alio etiā Pau. reprehēdebat Bar. q1 si legitimatio p rescriptū principis non pōt fieri qñ extant filij legitimi. z naturales. d. §. illud ergo. similiter si postea superueniāt filij legitimi. z naturales dz extingui legitimatio sicut in ter. nostro. sz ad istud argumētum facilis est rūsio: q1 multa facta tenēt que nō facta impediunt p regulam. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. z c. quēadmodum. de iureiurā. ptz differētia er. l. pluribus. §. z si placeat. de ver. ob. in regulā factū legitime. de reg. iur. in vj. teneas ergo opinionē Ray. indistincte. que vera est in puncto iuris z in practica. ¶ Ultimo Bar. extra gl. eraminat materiam exēplaris substitutionis p

20 quinq3 principales qōes. † Circa scdam qōnem Bar. dū concludit. qs filius naturalibus tūi si sint furiosi possit exēplariter substitui. quāuis nō sint in potestate. adde qs idem simplr tz Sal. hic. Bal. z Sal. in d. l. humanitatis. vbi Bal. reddit rōnem: q1 qua rōne pōt dare pater tutorē in testō filio naturali tūi. vt est text. in l. fi. C. de confir. tut. eadē rōne dz posse substituere pupillariter: cum vtrūq3 remedium tēdit ad prouisionē filij. ¶ Breuiter tz contra Bar. z sequaces. q̄ imo exēplaria substitutio non pōt fieri filio naturali tūi: nam ei non debet legitima a patre. l. vxorē. §. naturalis. ff. de leg. iij. z l. fi. C. de nat. lib. z est glo. singularis in l. j. in ꝑin. ff. de contrab. sed ter. in d. l. humanitatis. C. eod. faciens mētionem de legitima ostendit. q̄ loquī de filijs istis quibus debetur legitima. z ita tenēt Ang. Imo. Rap. cu. Aler. z Are. hic. z idē Are. in d. l. humanitatis confirmat Are. in d. l. humanitatis. in ver. nulla quere la vbi ter. dat intelligere. q̄ exemplaria fit tali mēte capto qui alias nō relinquēdo legitimā ascēdētibus faceret. vt ei⁹ testū querelet ergo clare apparet. q̄ loquī de filijs iustis: z ita inducio mihi nō satisfacit: q1 ter. in d. l. humanitatis. dt. q̄ quemadmodū cōtra pupil. substi. non dat̄ q̄rela. l. Papinianus. §. sed neq3 impuberis. ff. de inof. testa. z c. si pater. in fi. de testa. in vi. Ata ꝫ exemplaria subst. non datur querela: q1 non censetur testamētū filij. sed patris. istud est qd ꝑprie voluit dicere ibi ter.

21 ¶ † Successiue q̄rit Bar. an patri furioso possit exēplariter p filiū emancipatū substitui. Circa istā questionē cū opi. Bar. trāseūt indifferēter oēs hic. idē tz Albe. post Ray. z Bui. I repe. hui⁹ rubri. Bal. z alij in d. l. humanitatis. Pro ista cōi sniā a qua nemo discrepat. addunt Imo. z Aler. rōnem: q1 si filius posset exēplariter substituere patri: sequerek qd filij⁹ posset semet ipsum substituere. qñ alij filij nō extarēt: q1 tū ler habet p absurdo. vt §. dt Bar. que rō parū hz saporis: hz oēs antiqui z Mod. ten. ant istam opi. Bar. z nemo discrepet. Credo ꝫ ium posse teneri. z fort̄ esse de iure verius. z in primis ostendā q̄ fundamentū Bar. z doc. non hz obstare: deinde probabo ꝫiū non obstat primū fundamentū Bar. de l. si vero. §. de viro. ff. so lu. ma. vbi loquī de parētib⁹. ergo non hz locū in liberis. ¶ Primo rūdeo, put alibi rūdet Bar. in l. fi. in ꝑin. §. e. vbi formaliter rūdet. q̄ qñ ler. est de directo ꝫius cōe: tūc nō fit extēsio ad alios casus. ita loquitur. d. l. si vero. §. de viro. alias fiat extensio quēadmodū dt ibi Bar. ita dicam⁹ in proposito. Scdo respondetur. qd. §. de viro. qui vult qd quando ler loquitur de vna persona qd non extendik ad aliā procedit nisi essemus in correlatiuis. vt est pater z filius. nam illud. qd statuīt in patre data paritate rōnis nō intelligitur statutū in filio. l. fi. cum simi. C. de indi. vidu. tol. vbi ꝑbant qd ista regula correlationis hz locum etiā in penalibus. z odiosis. quēadmodū ergo pater pōt exemplariter substituere filio furioso: eodem mō eē: si pater est furiosus potest. Et tertio dt qd l. loquat⁹ de parentibus gratia frequētioris vsus per hoc non intelligitur excludere eē q̄ filij non possint per gl. in cle. j. in verbo ꝓsidēte. de rescri. cū alijs concor. quas dedi in l. ij. §. eo. in ꝑin. Nō obst. secunda rō Bar. z antiquorū qd nō est inuētū. qd in pupil. subst. istud posit filius facere: ergo nec in exēplaria. rūdet q̄ in pupillari est impossibile q̄ sit pater. z qd sit filius z pupillus: z sic nō reperitur in pupillari: q1 esset impossibile. z si diceres. imo impossibile est qd pupill⁹ sit pater z q̄ in pupillari etate suscipiat filios: z tūc extinguīt pupil. vt dicit Bar. in l. in pupillari. in ꝑin. §. eo. rūdetur qño posset ille filius subst. pup. patri: q1 caret intellectu. Non ob. tertia rō Bar. qd pater hz plus iuris in administratione bonorū filij qñ est cura filij q̄ ecōtra oī filij⁹ est cura patris. vt dicit gl. in d. l. is q. q1 dico qd ista rō Bar. cum reuerētia non est in proposito bona. nā pater hz plus iuris in administratione bonorum filij. q̄ mater. nā pater est legitim⁹ administrator rōne vsufructus z mater non. l. j. z per totum. C. de bo. mater. z tū mater ita pōt substituere exēplariter sicut pater. d. l. humanitatis. imo simul z eodē tpe. vt dicetur. §. post Bar. ergo in materia nostra non faciunt qd pater habeat plus iuris. Non obst. rūsio Bar. ad l. is qui. nā dicit q̄ ille ter. z similes loquunt inter vinos. secus in vltima volūtate: q1 aduerte. qd z istud fundamentū pōt retorqueri ꝫ Bar. z cōem. nam facilius admittit quē ad actū testandi. q̄ ad ꝫhendū. ita probant ista iura alleg. p Bar. que induco. nō adultus habēs curatorē equiparat pupillo quo ad ꝫctū. z sic eq̄paratur pupillo: z tū adultus pōt facere testū. ter. sunt ibi. z ter. in l. cū pater. §. curatores. ff. de leg. ij. ergo apparet qd facilius qs admittik ad testandū q̄ ad ꝫhendū. z pondera q̄ Bar. j. in q. nunqd mater que transiuit ad scda vota possit substituere exēplariter vult istud. z sic ex his vī mihi q̄ rōnes Bar. z doc. de facili tollunt. z sicut pī pōt substituere filie furioso exēplariter ita

22 z eē filius possit subst. patri furioso ¶ † Circa illā qōnem. an filio impuberi. qui fit furiosus. z mēte captus possit pater exēplariter substituere. an vero pupillariter. Adde qs cum opi. Bart. post Bui. tz Sal. hic. qui Sal. sliter rūdet ad l. qui habēt. §. de ture. qs ibi loquitur in tutela. qua finita. pōt iudex ꝓuidere de curatore. Sed in casu nostro. mortuo testatore. z finita etate pupillari. nō posset iudex ꝓuidere de exēplari substit. z ita etiam rūdet And. hic. Eandē opi. tz Alb. in repe. ist⁹ rub. Pro opi. Bar. facit fin Imo. z Mod. q1 istud ꝓiuilegiū exēplaris substitutionis concedit patri dispēsatiue ex quadā humanitate. d. l. humanitatis. z consequēter iure spāli: ergo vbi pōt habere locum remediū ordinarium pup. substi. debet cessare remedium exemplaris. qd est extraordinarium tū posses dicere: q1 etiam pup. subst. sit remedium ordinariū. Adde etiā q̄ pro opi. Bar. videtur facere iste ter. in ꝑin. nisi diceres. q̄ ista sunt verba narratiua facti. in quibus iurisc. nō fundat decisionem: ergo ex his non est licitū arguere. vt est gl. que reputatur singu. in l. vnica. in iij. intellectu. C. qñ non ꝓ. par. quam gl. Aud. z scribētes in multis locis reputāt sing. soleo allegare tres gl. que istud clarius dicunt gl. ad literam. in §. ij. verb. teneris. de dol. z contu. in vj. z gl. in c. auditis. de elect. gl. in ci. de rer. permu. in vj. stat ergo communis sniа Bar. z oim. q̄ filio impuberi. qui etiam est furiosus. si est in potestate. nō pōt exēplariter substitui. sed dz substi. pup. sz substi. exēplaris valeret sicut pup. ¶ † Adde qs contra opi. Bar. z cōem stringit fortiter fortiter ter. in §. qua ratione. in ver. si puberes sint. insti. de pup. subst. pondera implicatiuam. z que implicat. qd etiam si essent impuberes pōt substitui exēplariter impuberibus. idē vult gl. magna. in illo. §. qua ratione. circa med. dum dicit de exēplaria subst. dum dicit q̄ ista etiam maioribus fit: ergo vult in implicatiua. q̄ etiam impuberibus fiat: z reperio qd ita per illum ter. z illam gl. tenuit subtilis Jo. Fab. millo. §. qua rōne. Addit Jo. Fab. aliam rōnem. q1 pupi. subst. nō pōt fieri nisi ab illo. qui hz potestātē: exēplaria autem ab oib⁹. ergo lex voluit. q̄ possit fieri. z puberibus. z impuberib⁹ in hoc differt a pup. z sic Jo. Fab. de directo tz contra opi. Barto. z cōem. Difficultas est tenendo opi. Bar. z cōem respōdere. ad illum ter. in illa implicatiua. z si puberes sint. Diceret aliqs: pōt rūderi ex doctri. Bar. qd verū est qd impuberi. qñ non est in potestate pōt substitui exēplariter: q1 non pōt tunc pupil. in istis terminis pōt intelligi. z exēplificari implicatiua. sz ista responsio non esset bona. q1 diuinaret. Secdo q1 ille ter. loquī in dubio. z in dubio quilibet filius censet in prātē: q1 emācipatio est facti. ter. est in l. si emācipati. C. de col. in verb. teq3 emācipatū probatum fuerit. Mod. no. rūdent. z vere. q̄ illa implicatiua non pōt implicare illud q̄ dt Jo. fab. qd etiā si sint impuberes possit exēplariter substituere: q1 implicaret casus magis dubitabilē. qñ est ꝫ natura istius implicatiue. ita gl. in l. illud. ff. ad leg. Aquil. in l. qd si minor. §. restitutio. ff. de mi. si ergo implicaret casum māgis dubitabilem sensus illius litere. est. q̄ parentes possunt exempla. substi. etiam si puberes sint: illa implicatiua etiam implicat, q̄ non solum impuberibus, pōt directo substituere; pu. vt dictū est, sz etiā si sint maiores.

ad

adērēplū pupil.pōt exēplariter substituī:ꝛ si sic dictio, ēt ipli-
cat casum inin⁹ dubitabilē de pupillari:nam ꝙ puberi ꝛ mēte
capto possit,ꝛ multo exēplariter substit.erat dubiū:q; de iure
ſtoꝝ nō pmittebat nisi ipetrareť a principe. casus est hic. iste
24 est ꝓprie casus illi⁹ ter. ¶ † Circa q̄stionē illā,que sit rō diuer
sitatis quare pupillaris nō possit fieri emācipato sicut exēpla
ris ego teneo oēs tres rōnes.ꝛ reperio ꝙ oēs tres approbat
Alb.de ros.in rep.rub.ē.e.ꝛ in prima rōne,nō obstat illud ꝙ di
cit Bar.ꝙ in pupillari attendiť discretio.ꝛ nō ius ꝛ rigoꝛ iu
ris ciuilis:q; rndet Imo.saluādo primā rōnē,ꝙ imo in pupil
lari attēdiť rigoꝛ iuris ciuilis: nā si aliqs sit ꝓrim⁹ pubertati
solum p tres dies,tū nō pōt testari,q; oportet qđ sit ingressus
vltimā diē.l.qua etate.ē. de test.ergo apparet, qđ in pupillari
attēdiť rigoꝛ.ista defensio. Imo,nō faceret:q; nō est generalis
nā pone qđ sit pupill⁹ infans.in oib⁹ eq̄parat furioso.l.j.ſ.fu
rioso,ff.de act.ꝛ obli.l.pupillus.ſ.adeo.ff.ex quib.cau.maio.ibi
ergo nō attenderēť rigoꝛ iuris ciuilis,ꝙ in furioso.Scđa rō ꝛ
ista est melioꝛ,ꝛ istā teneo p̄cipue.ꝛ eā tene,nō obstat respōsio
Bar.q; dico ꝙ ista est calumnia:q; in exēplaria impedimētuꝫ
aptitudine est futurā ꝓpetuū,in pupillo,nō egrediť pupilla
rē etatē:ergo ꝓmo magis est ꝓuidendū,ꝙ scđo.gl.in l.nisi simi
ta.ff.de tut.ꝛ rat.distr.ꝛ ista secunda rō:magis est expeditain
tertia pōt ꝓcedere.q; in pupil.qlibet pōt substituī.in exēplari
25 nō. ¶ Circa illā q̄stionē nūqd mulier trāsēs ad scđa vota pos
sit substituere exēplariter.adē.ꝙ i ꝑma decisiōe trāseūt Ang.
Raph.Aler.ꝛ Are.hic.ꝛ idem Are.in d.l.humanitatis.Scđo
adde.ꝙ tertiū argumētū Bar. ꝙ mater trāseūdo ad scđa vo
ta ꝓiuetur tutela ergo debet ꝓiuari actu vltime voluntatis,
istud argumentum potest confirmari:q; bona est equiparātio
de tutela ad vltimā voluntatem.ꝛ econtra.ter.est in l.quidam
in ver.j.C.de necess.ser.her.instī.vbi ꝓprie imperator ita ar
guit a tutelā ad vltimā volūtatē.Cōtra Bar.tenet. Jo.de im.
hic.ꝛ in c.Raynuti⁹.in materia exēplaris.de testa. Mouetur
q; si mater antequā transiuit ad scđas nuptias.petiť tutoꝛez
filio:tūc idubitāter putat,ꝙ possit tūc exēplariter substituere.
Mouēť rōne.ꝛ lege ꝓbat primo rōne:q; si tūc nō ꝓiuaťsucces
sione filij,q̄ ꝓcernit fauoꝛē matris.l.si aūt. C.de leg.her.ꝛ l.ij.ſ.
filius.ff.ad Tertyl.certe multominus debēt ꝓiuari potestate
substituēdi,qđ est fauoꝛabile filij.Scđo mouēť p ter.in d.l.hu
manitatis.q̄ loquiť indistincte:si vero mater, nō petito tutoꝛe
trāsiit ad scđa vota nūqd tūc possit exēplarie substituere. Di
cit Imo.ꝙ istud hꝫ plus dubitāti:tū tz adhuc ꝫ Bar.q; licet ma
ter nō petedo tutoꝛē ꝓiuēť successione filij, nō sequitur, ergo
ꝓiuaťfacultate substituēdi:cū istud sit fauoꝛabile filijs:ꝛ ma
ter trāseūdo ad scđa vota nō ꝓiuaťhis,q̄ respiciūt fauoꝛē fi
lioꝝ.ꝛ istā rōnē ꝫ Bar.adducit etiā Sal.in d.l.humanitatis.
Cōfirmatur,q; qñ tutoꝛ est suspectus,puta q; non satisfecit,
vel nō fecit inuētariū.tamē post facere ea,que sunt vtilia pu
pillo.ter.est in l.j,ꝛ ij.C.de tuto.ꝛ cura.qui non satisfe.declarat
Bar.i l.legitimos.ff.de legit.tu.ꝛ Bar,in l.qui duos.ff.de reb.
dub.Tu aūt aduerte,ꝙ iquātū Imo.dicit. ꝙ qñ mater petiť
tutoꝛē filio,ꝙ pōt exēplariter substituere, ꝛ hꝫ ꝓ indubitato
ꝙ si pōt succedere,multo fortiꝫ substituere:ꝓio certo grauiter:
equocauť Imo.Exēplaria regulariter nō pōt fieri nisi pube
ri.ꝛ sic maioꝛi fm qđ tz.ē.Bar.ꝛ dixi in precedēti lectura,ꝛ sic
illa distinctio an petierit tutoꝛē,vel nō,nō facit ad exēplariaz
substōnē:q; filius est maioꝛ pupillo mater amplⁱ⁹ non ꝓiua
tur hereditate.l.matres.C.ad tertyl. Scđo aduerte, ꝙ alia rō
Imo.ꝛ Sal.dum dicit.qñ mater trāsiit ad scđa vota.ꝛ non pe
tit tutoꝛē:nunqⁱ ꝓiuaťhis q̄ respiciūt fauoꝛē filij. istā rōnem
impugnat Aler,ꝙ imo ꝓiuaťtutela filij,aūt.sacramentum.C.
qñ mu.tut.offi.fun.pōt.ꝛ iñ tutela est fauoꝛ filij,sed ista repro
batio Aler,parū me mouet:q; tutela simpliciter ꝓlata, est be
ne fauoꝛ filij,hꝫ qđ mater,q̄ trāsiuit ad secunda vota, remaneat
tutrix filij ꝓrim,nō esset fauoꝛabile: imo dānosum filio. Pre
terea ꝛ scđo,ꝙ mater remoueaťa tutela,parum ꝓiudicat filio
q; iuder hꝫ ꝓuidere de tutoꝛe. sed iuder non posset,ꝓiudere
de exēpla.substi.Contra Bar.etiā facit Bal.i l.humanitatis.
ꝛ ibi Bal.eo q; nō reperiť lege cautū.qđ qñ mater trāsiit ad se
cūda vota,ꝓiuaťfacultate substituēdi exēplariter filio, sed in
istis iuribus ꝓiuatiuis nunqⁱ debem⁹ dicere,ꝙ qs ꝓiuaťnisi
expresse dicat.ſ.cū igit.in aut.de nō elig,secū.nu.que ter.alle.ad
hoc Bal.in aut,ex testamēto.C.de secū.nup.cum concoꝛ.quas
alias dedi.secūdo,q; si mater ꝓiuareť potestate substituendi
exēplariter trāseūdo ad scđa vota certe ergo ꝑ trāseundo ad
scđa vota debere ꝓiuari.gl.ꝛ Bar.in l.femine.C.de secū.nup.
ꝛ tū ꝑ trāseūdo ad scđa vota nō ꝓiuaťadministratiōe filij.l.
fi.C.de bon.mater.ꝛ l.generaliter.C.de secū.nup.sic etiā nō ꝓi
uatur ptāte substituendi exemplariter fm Ang.Raph.ꝛ oēs
Mod.hic.Pro opi.Bar,pōderat Are.nouū ter.hic.ꝛ i l.hu-
manitatis.lz teneat cū Bar. ter.i ſ.sinaūt.iust.de pup.subst.cir
ca fin. ſ. ibi pater quando substituit pupillarer filio dz taliter
facere:ne ex tali substitutione ipsimet periculum pupillo.ꝛ per
hoc reputat quod mater que trāsiuit ad secūda vota nō pos
sit substituere exēplariter filio mente capto,vel furioso:q; ve
risimiliter substitueret vitricū secundū maritū,q̄ insidiareť vi
te furiosi,visimiliter.Sz istud fundamētū nō facit in ꝓposito
q; mater nō pōt substituere exemplariter, nisi descēdētes,vel
collaterales.ter.est in d.l.humanitatis.ergo ñ possit substituę
re vitricū:nisi loqueretur i casu quādo nō haberet descēdētes
26 vel aliquos collaterales. ¶ † Circa secundum casum Bar. qñ
mater primo substituit exēplarie postea trāsiuit ad secūda vo
ta adhuc tz Bar.qđ illa substitutio irritetur. Contrarium te
nent Bal.ꝛ Sal.in d.l.humanitatis.vbi dicit Bal.quod oi
no est tenendum contrarium:eo quia facta ante transitum se
cundarum nuptiarum non infringuntur per transitum ad se
cunda vota.ſ.sinautem tutela.in ſ.in aut. de nupt. Secundo
q; transire ad secūda vota nō est ꝓprie delictum neqz diui
nutio status:ergo testamentum non rumpitur.l.j. ſ.exigit.ff.
de bon.pos.secundum ta.Credo opi. Bar.esse verioꝛē tenēdo
illud quod tenet Bar.in precedēti passu, moueoꝛ duplici fun
dameto.Primo quādo actus non est perfect⁹,ꝛ cōsummatus
si deueniat ad casuꝫ,a quo incipere nō pōt.vt.isť.l.si sub vna,
ſ.si quis viā.ff.de ver.obli.sed ista substitutio nō perfecta, vi
uēte filio,ꝛ viuēte matre: ergo mater deueniendo ad casum a
quo nō pōt incipere ad scđa vota non potest.scđo moueoꝛ fun
dameto,quo voluit Bar.q.qua ratione inhabilitas superue
niēs in persona pupilli vel substituti annullat substi.d.l.cohe
redi.ſ.cū filie.eadē ratione si superueniat inhabilitas in perso
27 na substituētis dz fortⁱ⁹ vitiare. ¶ † Circa illā questionem in
pupil.requirit.quod pupillus nō sit recusar⁹ in potestate al
terius nunqd idē sit in exēplaria:cōcludit.ꝙ sic Bar.bene lo
quiť. ¶ Circa septimū requisitum dum querit cum substitutio
pupillaris pōt filio instituto,vel exheredato nunquid idem sit
in filio furioso,vel mēte capto.ꝛ ꝛcludit qđ potest fieri substi
28 tutio exēplaria filio instituto,sed exheredato non. ¶ † Adde
inquātū Bar.in septimo requisito ꝛcludit,ꝙ si filⁱ⁹ committat a
tat causam ingratitudinis erga patrem per quā possit exhere
dari:si postea efficiaťfurios⁹ pater potest eus exheredare ex
causa ingratitudinis cōmissi ante furoꝛē,ꝛ sic habes correla b
rie qđ furoꝛ non purgat cām ingratitudinis ꝓius commisse.
ꝛ licet Bar.nihil alle.ad hoc habes duos ter.qđ furiosus pos
sit exheredari.in l.ti.ſ.sed cum antigtas.in verb. exheredatis.
29 C.de cur.furio.ꝛ ter.i l.de creationib⁹.C.de epi.aud. ¶ † Scđo
ꝛ fortius ista conclusio ꝓbatur per illud quod decidit Bar.
per illum ter. qui optime ꝓbat in l.nunquam.ſ.si vi.de vsuc.
vbi dicit Bar.quod per illum ter. determinatur questio theo
logoꝝ:pone quod aliquis committat peccatum mortalem c
postea efficiaťfuriosus ꝛ moriatur:nūquid erga Deum erit dā
natus ꝓ peccato mortali.dicit qđ sic,sed nos habemus regu
lā qđ miti⁹ agiť cū Deo ꝙ cum hominibus.gl.in l.si quis rem
ſ.voto.ff.de pollicita.ꝛ licet Bar. nō fuerit recordatus debue
rat allegare ter.canonistarum.in c.maioꝝes.de baptismo, stat
b ergo communis cōclusio ꝙ furiosus⁵ potest exheredari a pa
tre ex causa ingratitudinis cōmisse antequam esset furiosus.
30 † sed pulchꝝ dubium,si aliquis committeret delictū ꝓpter
quod debeat decapitari:si postea efficiť furiosus, nunquid de
beat decapitari:ꝛ an pot⁹ if punirī in personā.cōis opi.ꝙ nō
possit in psonam puniri:q; nō dz addi affictio,afflicto.l.diuꝰ
ff.de offic.presi.idem q; furiosus⁵ habetur loco absentis. l.ij.ſ.
furiosus.ff.de iure.codi.sed pena capitalis non potest ferri in
absentē.l.absentem.ff.de pe.item furiosus ꝛ mēte captⁱ⁹ habē
tur p mortuis dicit Bal. in d.l. humanitatis.in quarta fallē
tia:sed mortuⁱ⁹ nō pōt punirī in personā,vel decapitari vel sus
pēdi fm Cy.in l.ij.C.qui testa.fac.pos.ꝛ ita in terminis nostris
tenet Bald.ꝛ cōiter Mod.in l.furiosus.ē.qui testa.fa.pos.vbi
Aler,firmat expresse istā partē.licet hic non clare firmet.Itez
tenet Bal,in d.l.humanitatis.in ver. tertio querit si furiosus
ꝛ in c.j.de eo.qui interfecit fratrē suum.ꝛ ibi Aluarotus sequi
tur eandem opi.ita etiam tenet Imo.in c.Raynutius.in mate
ria exempla.substi.lz hic clare nō firmet:ꝛ ista est vera ꝛ com
munis sentētia quamuis Ludo.ro.in d.l.furiosum.ꝛ in l.pe. ff.
si ex nora.causa aga.contrarium tenuerit.p l.j.ff.de pe.vbi nō
attēditur variatio statur persone, sed tempus commissi deli
31 cti,† Et repetitio quod Franc.de albergo.de Are.qui fuit di
scipulus Bar.dicit quod alias Bonome fuit iudicatum con
trariū dicit in d.l.furiosum.quod imo furiosus debeat decapi
tari licet opi.Bal.sit vera ꝛ communis,ꝛ ab ea nō sit discedēdū
nec legēdo,nec consulendo,nec iudicādo:q; etiam vbi sunt di
uerse opi,in delictis:tenenda est mitior pars ad absoluendus.

¶ Si filⁱ⁹. Add
doc.i c. Quintꝰ
uallis de iurem.
¶ Furioſ⁹. Add
de.l.fi.in ſ.hꝫ cuz
antiquitas.C.de
cu.fur.l.de creatiõib⁹.C.de ep.
audi.Bald. in l.
humanitatis.C.
de ipu.ꝛ al. subſ.
¶ Furioſus. Add
de.l.in negotiis.
ff.de reg.iur.ꝛ in
l.iij.ſ.ii furion.ē.
de negot. geſt. ꝛ
Cy. l.in militibus.
C.de procura.

l.interpretatione.z l.sanctio.ff.de penis.tñ in pncto iuris contrariū vr verī: qz dicāt doct.qcgd velint z quātū velint: qz est casus.l.qs furiosus debeat decapitari p delicto cōmisso añ esset furiosus tpe.est valde clarius.in l.viuus.in ver. si vero.ff. de offic.pfecti.dū dicit nec mozbo eius danda venia: z sic q̄uis sit furiosus ppter mozbum furioris non dz dari venia, deinde subūcit sit supplicio afficiēd⁹.z si diceres nōne refragatur rō posita i pn. illi⁹ tex.dū dt satis furoze ipso punit: z nō dz addi afflictio afflicto,rñdeo,z iste est ver⁹ sensus illius legis q̄ ter. in principio loquit.qñ qs cōmisit delictū in furoze quādo erat furiosus:tūc pcedit prima rō.sz si cōmiserit añ efficiat furiosus,tunc dz puniri.ita loquitur ver. si vero.ista est propria litera illius,z Bar.ibi exīsse summat illū tex.quē legit cum l.peedēti.que incipit cōgruit qs ita loquit in secūda parte pz dum dt non dz dari:qz qualitas adiectā verbo ꝛc.l.in delictis. ff.de nora.z sic dicāt doc.qcgd velint:hic est ter.formaliter contra Bal.z sequaces.nō obstat illud qs allegat in ẓiū,q furiosus hr̄ p absente z p mortuo.rñdeo q predicta procedūt quando qs est vere z naturaliter mortuus.ita loquit Ly.in d.l.ū.C.qui testa.fa.pos.vel qñ qs est vere absens,sz furiosus non est vere z naturaliter absens,sz ciuiliter:z habeo q mors ciuilis [a] nunquā equiparat naturali nisi in casib⁹ expressis in glo.reputata singula.in.c.placuit.xvj.q.iij.ē alia gl.i d.c.susceptū.de resc.i vj. tex. z ibi Bar.z doc.in l.ex ea.§.j.ff.de ver.obli.z q̄ fit verum pz:nā etiam seruus est mortuus ciuiliter.l.seruus.ff.de reg.iu. tñ qz naturaliter viuit dz puniri pro delictis. Sed in puncto iuris videt tex.satis clarius,qs furiosus debeat puniri: Tenēdo opi.Bar.z cōem,a qua nullatenus discedas potes respondere ad tex.in d.l.diuus.ver.si vero.q̄ tex.ibi loquitur qñ delictum fuit cōmissum ante furozem:tñ pondera q̄ text.ibi dicit q̄ isto casu cōsulēdus est princeps,z subdit litera,q̄ ppter im munitatem criminis:qz ibi matrem suā occidit, princeps euz supplicio afficiet:nec mozbo ei⁹ dāda est venia:ergo dat clare intelligi in illo tex.q̄ vbi non esset tanta immunitas criminis, q̄ non esset supplicio afficiēdus,fateoz bñ, qs nō esset puniendus pecunialiter,vt oēs fatentur:ita potes euadere illum ter.

a ¶ Mors ciuil⁹. Adde Barto.z Bar.i l.gall⁹. ff. de iu.z pos.Bal. in aut.si qua mulier.C.de episc.z cle.doc.in c.cum sis.de conuer.cōiuga.

23 ¶ Vltimo inquātū subdit Bar.qs si furiosus z similes sint instituti in minus legitima,q̄ ex quo hodie habēt ius petēdi supplemētum legitime,z sic hodie habenk pro institutis in legitima:per cōsequēs vz substitutio exēplaris eis facta: idem tz Ang.Sal.Bau.z cōiter Mod.in d.l.humanitatis.z Aler. hic,qui pōderat.d.l.humanitatis,debebat filius habere legitimam.ẓium tenet Ang.z Jmo.hic,z Jo.Fabr.in §.qua rōne. motiuq̄ cū sit data certa forma per d.l. humanitatis. certe actus factus.forma legis non seruata,est nullus.l.cū hi.§.pretor.ff.de trāsac.etiā si esset actus fauorabilis,z prius.l.q Rome.§.fluuius.z ibi Mod.ad hoc no.ff.de ver.ob.,p ista sententia ponderat Jmo,glos.ordinariam.d.l.humanitatis.in verbo legitima,que dicit,ad minus. ¶ Ad l.omnimodo,respōdet Jo.Fa.qui loquitur in casu suo qñ quis testat sibi.z alijs scōm ius commune:ergo pro ista sua cōtra Bar.addo nouā rōnēnam l.humanitatis,spāliter statuit, q̄ parentes non possint substituere exēplariter,nisi de bonis suis relinquāt legitimam filijs mente captis z furiosis:ergo.l.oīmō.dato qd sit posterior disponit gñaliter,q̄ si fil⁹ habeat minus legitima, z agat ad supplementū,quāuis generaliter loquat,non intelligit in casu supplemētū.l.humanitatis.q̄ leges noue q̄tūcūq; loquantur generaliter, etiā si dicant non obstantibus quibuscūq; legibus antiquis,non intelligūtur loqui de illis legibus, que ponunt casum spālem.gl.ordina.z ibi Bar.in l.sciendū.in prin.ff.qui satisd.cogan.z gl.in auth.de her.ab intesta.in verbo,vacantib⁹. z late Bar.in extrauag.ad reprimē.in verbo non obstantib⁹ z habes pro ista regula tex.in l.in testamentis.z ibi Rap.Ful. ad hoc no.C.de test.iuncta.l.hac consultissima. in prin. vbi gl. z doc.C.qui testa.face.pos.z pondera,q̄ si etiam esset fauora-
33 bile testamento,ista regula procederet vt hic. ¶ Pro eadez opi.contra Bar.qd non valeat exemplaris subsiti.cōtra Bar. quando minus legitima:relictum est mouebatur Ang.hic,qz ista substitutio est inducta humanitatis intuitu.d.l.humanitatis,sed si pater relinquat minus legitima non vtitur humanitate.l.si quis in suo,in prin.C.de inof.test.nec dicatur q̄ habeatur pro instituto vt dicit Bar.ex quo capit supplementum ex tacita voluntate testatoris qz dicit Ang.qs imo capit contra voluntatē testōris. z testōr relinquēdo minus legitima videt in residuo exheredare.l.cū queritur,z l.parētibus.C.de inoffi. testa.tñ ad hoc facilis est responsio:qz in dubio volūtas testatoris censetur cōformis voluntati legis,dicit Bart.in l.heredes mei.§.cum ita cum mille sumi.ff.ad Treb. Vltra Ang.pro ista parte cōtra Bar.fortiter facit,z stringit qz ius agēdi ad supplementum legitime subrogatur loco querele, z sic loco exheredatiōis,ita dt Bar.in l.cū ex filio.in prin.C.e.z fiel.si quis filiū.in fi.C.de inof.test.sicut ergo exheredato non pōt exēpliter substitui,ita nec agēti ad supplemētum legitime.Confirmatur per id qd voluit Bar.in l.fine.§.ex duobus.per illa ter. ff.de iur.pat.vbi no.Bar.ex illo tex.q̄ qui petit supplemētum legitime habetur ac si cōtrabularet.sentit Bar.in rēpe.l.pater filium,in ij.q.ff.de inof.test.quid tenendum.si quis haberet re petere istā legē posset de facili sustinere vtrangz partem.tamē defendendo opi.Bar.q̄ est vera.z cōis facto duo fundamenta per que remouenk allegata in oppositū. Jn primo presupono q̄ ius petendi supplementū legitime nō subrogak loco q̄rele,vt dicit Bar.z male:pt⁹ qz q̄rela est odiosa, z expugnat testūm:sed ius petēdi supplementum est fauorabile,qz defendit testūm.tex.est i d.l.omnimodo.ergo cū habeat ẓiā naturā querele ineptū est dicere q̄ subrogak in ei⁹ loco.ita tz melio⁹ Bal. in d.l.si quis filiū.z ibi cōiter alii sequunk.C.de inoff.testa.hinc alibi no.Bal.q̄ petere supplementū legitime nō est impugnatio testamēti.ita no.Bal.in l.cū m lege.in ij.no.p illum ter.C. de epis.z cle.z reputat tenēdum mēti.Alibi idē Bal.in l.illud C.de col.circa princ.dicit q̄ petitio supplementi legitime fuit
34 principaliter inuēta fauore testamentoꝝ. ¶ Secdo pro opi. Bar.z cōi facit illud fundamentū:nā supplementum legitime fit ipso iure ter.est in l.scim⁹.in prin.in ver.ipso iure.C.de inof. test.z confirmat rōne vltra illū ter.nam falcidia reſecat quartā ipso iure.l.lineam margaritarum.z l.plautius.ff. ad legem fal. quanto fortius quarta que est debita iure nature,que est potētior debet ipso iure operari.z si diceres quod imo dz agi ad supplementū legitime vel condictione ex l.fin vnam opinionē vel actione ex testamēto fin aliā,z propie gl.in d.l.scimus.in gl.magna.scdo dicit,q̄ supplemētū legitime fit ipso iure, verū est,si petat,q̄ dico,q̄ sz supplementū legitime nō acquirat sū cōmutabiliter,nisi sequuta petitiōe,vt ibi est gl.tū ipsum supplemētū acquirit ipso iure z pure:ideo trāsmittit etiam aliter nō agnitū ita tz Sal.in d.l.scimus.z sequit Aler.in consil.lv.in ij.vo.inci.viso titulo questionis,facit bene tex.in d.l.omnimodo.in prin.in verbo fine vllo grauamine,vel mora,tunc arguatur sic:si paria sunt.vel qs testatoꝝ reliquerit integram legitimam prout requirit tex.in d.l.humanitatis.vel qs ter.ipso iure suppleat.tex.est in l.non aliter.z in l.his verbis.ff.de adop. pōdera qs ista iura loquunk etiā qñ requiritur pro forma, z si diceretur,qs d.l.scim⁹.z d.l. omnimodo. nō loquuntur in casu speciali.d.l. humanitatis, sm qs superius probaui: rñdeo qs imo l.omnimodo.q̄uis gñaliter loquens extēditur etiā ad casus spāles:hinc est q̄ instituta turpi persona parenti dat cōtratab.ad expugnandū testūm in totū.tex.est in l.Patronus.ff. si quis a pa.fue.ma.z tū l.omnimodo.extēdit etiā ad istum casum spālem qñ instituta turpi person ,si parenti relinquatur minus legitima agit ad supplementū.z hz locū.l. omnimodo, ita firmat Bal.in l.fratres.in ij q.C.de inoff.testa.z sic apparet q̄ l.omnimodo.extendit etiam ad casus speciales. z si diceretur per hoc nō respōdes ad regulā:qz l.generaliter loquens nō extenditur ad casum spālem,vt est glo.in d.l.sciendum.vbi Bar.z alij:qz rñdetur no.qs quando est de intētione.legis noue derogare casibus specialibus extēditur etiā ad casum spe-
cialem.ita limitat istā regu.ā Jo.de Imol.in l.si vero.§.de viro.ff.sol.ma.vbi ad hoc pōderat no.per gl.in c. cōtra christianos.in gl.fi.de hereti.in vj.sequitur Alexā.in d.l. sciendum,sed hoc etiā est de mēte.d.l.omnimodo.Ita habes defensā opi-
35 nionē Bar.tū passus est disputabilis.z peregrinus. ¶ Circa octauū requisitū nunqd in exemplari requirat aditio sicut regitur in pupillari,cū ista decisione Bar.trāseūt Sali.z alij nu-
36 differēter hic,z Jmo.in c.Ray.in materia exēplaris. ¶ Aduerte inquantū Bar.excludit q̄ si furiosus esset suus heres ex potētia suitatis efficeret suus heres z cōfirmaret tabulas exēplares.ita dt esse ter.in l.ū.C.de cur.furio. ¶ Adde q̄ de hoc est ter.ad literam in l.Antistius,§.fi.ff.de acq.he.in verb.patri necessarius heres ipso iure fit.z in illa.l.Antistius.§.fi.i fi.ponitur sing.limitatio.ad ea,que dicta sunt z ponit Bar. hic qs qñ furiosus instituitur heres,q̄ nec ipse,nec curatores eius possunt efficuak adire,vt efficiat heres inris. Limita ibi sin.ter. nisi esset institut⁹ heres. seru⁹ furiosi:qz seru⁹ iussu curatoris adiuit hereditatē z faciet furiosum heredē iuris:vide ponderatu.puecte.in illo ter.duo mirabilia.Primū est. q̄ licet alias capacitas,vel icapacitas serui pēdeat a capacitate dñi,tñ ibi nō pēdet:sz regula sit i l.si mihi z tibi.§.in legatis.ff.de lega.j.z
37 hoc ió qz dñs nō ē ex toto icapax,t Secz mirabile est i illo ter. q̄ curatoꝝ furiosi nō est sufficiens adire hr̄ditatē: qñ furiosus est immediate instituꝝ:z tū si instituak seru⁹ est idone⁹ vt efficiak heres immediate.z per ista est expedita.j.q. Bar. ¶ Circa
38 scdam qōnē principalē circa.q.an sub vulgari expōsa facta fu-

rioso cõtineat exẽplaria, adde. ꝙ licet Bar. distinctionem sibi
ascribat: tñ fuit distinctio. Old. Lau. put refert ꝛ sequit Alb.
de ro. fidelis recitato2 antiquo2ũ in rep. istiꝰ rub. cũ opi. Bar.
trãseũt doc. hic. ꝛ Bal. in d. l. humanitatis. Adde secundo ꝙ
ad funda. de aduersa fortuna. id'est hominis ꝙ casus ꝛ aduer
sa fortuna cõsiderari nõ debent, põderat Bar. melius rñdere
ꝙ imo casus ꝛ fortuna debẽt esse in cõsideratiõe qñ tẽdũt ad
promissionẽ. ter. est quẽ soleo sepe allegare in l. gñaliter. ff. si li
bero homini. ff. de fideic. lib. ꝛ sic ꝛc. ¶ Tertio no. limita Bar.
ad regulã ꝙ duo spãlia nõ tolerant circa idẽ illa regula limi
tat, vt p Bar. hic ꝙ illa regula ꝓcedit qñ er eodẽ fonte', secus
si ex diuerso. adde ꝙ istã limi. etiã põit Bar. in l. gerit. ff. de acq.
he. i l. sub cõditiõe. ff. de sol. ꝛ in l. si is q̃ ꝓ emptore. ff. de' vsuca.
Lar. in cle. qõ circa. in rr. q. de elec. ꝛ in cle. ü. in vñ. q. vt lit. pen.
39 ¶ Itẽ inquãtũ Bar. cõcludit, qõ muto. ꝛ surdo ꝛ similiter p
digo. põt exemplariter substitui. lz Ꝛium tenuerit Jo. an. i c.
Raynuti⁹. de tes. ꝛ Ang. hic. ꝛ i d. l. hñanitat', tñ opi. Bart. est
cõiter approbat a scribẽtib⁹ hic. ꝛ eũ tenuit Bald. in d. l. hu
manitatis. Jo. de'imo. i c. Raynuti⁹. Alb. i rep huius rub. Jo.
fab. i §. qua rõne. Inst. e. ꝛ de ista cõi suia facit ꝑmo ter. i l. j. C. d
cur. fur. allegat p Bart. vbi prodigus ꝛ furiosus eqparantur
furioso substi. exemplariter. vt hic ergo ꝛ prodigo. ¶ Sc̃do ꝙ
8 prodigus equiparet furioso habes bonuꝫ ter. in l. si ꝑdia. ff. de
reb. eorũ. quẽ Bar. §. allegauit. ¶ Tertio q̃ prodigus surdus
ꝛ mutuus. itẽ fatus equiparantur. ter. est in l. dabimus. §. fi. cũ
l. seq. ff. de puileg̃s creditorũ. ¶ Quarto facit gl. no. i l. §. ꝛ mi
lites. §. j. ff. de excu. tu. ꝙ ibi Bal. valde no. que vult ꝙ sicut est
dare, legitimã pure respectu furiosi, ita ẽt dare legitimũ cura
torẽ ꝓdigo. ¶ Quinto facit ter. de iure melio2 in §. §. hoc dici
mus. in auth. vt hi q obli. se phi. vbi ter. eqparat ꝓdigũ furio
sus. ꝛ mẽte captũ. quẽ ter. ad hoc reputat sing. Bal. in d. l. sed ꝛ
milites. §. j. ff. de excu. tut. ¶ Sexto accedat alia rõ q̃ subsẽ
exẽpla fauo2abilis ꝛ respiciẽs cõmodũ. ꝛ sic sumus in fauo2a
bilib⁹, ergo licita est extẽsio ex idẽtitate rõis. vt est gl. appro
bata in l. illud. C. de sac. san. ec. firmat Bart. late in l. si ostante.
40 in ꝑin. ff. so. ma ꝛ in. ir. q. j. partis ꝑn. ¶ Ex istis sequ'cluditur
cũ opi. Bar. ꝛ cõi Ꝛ Bul. & etiã ꝓdigo põt exẽplariter substi
tui. ꝛ similiter muto, ꝛ surdo. ¶ Qui aũt in frenetico. qui iter
dũ hz istas fantasias frenesis. nunqd parentes possint erem
plariter substituere. Bal. in d. l. humanitatis. l. fi. determinat. ꝙ
non ex eo: q̃ est modicus defectus sicut modicũ impedimen
tum nature non considerat: alias non curatur. in l. cum antiq
tas. C. de testa. refert ꝛ simpliciter sequitur Alex. hic.

Adde Tu ꝙ Bal. in l. ij. in r. q. C. de rescin. vendi. tr. qs
donec hoies sunt in freneſi nihil possunt dispone
re aut testari: ꝙ est no. verbũ ad exẽtionẽ. l. furiosum. C. qui te
sta. face. pos. cõfirmo istã decisionẽ. ꝙ frenetico nõ possit erem
plariter substitui. eo q̃ nõ laborat perpetuo morbo. put regri
tur i exẽplaria. ter. est i d. l. humanitatis. in ver. ꝓpetuo. hinc est
ꝙ etiã furioso habẽte lucida interualla nõ potest exẽplariter
substitui. cũ ipse possit testari. l. furiosum. C. q̃ test. fa. poss. ergo
multo minꝰ poterit substituere exẽplarie frenetico. cũ ipe pos
sit testari. ita reperio tenere Jmo. in c. Ray. in materia exẽpla
41 ris substõnis. de testa. † Quid aũt in fatuo. nunqd possit erem
plarie substitui. nõ reperio in specie tactũ. tñ videt. ꝙ fatuo nõ
possit exẽplariter substitui. eo q̃ põt testari. ꝛ facere testñ. ita
tenet Jo. fab. in §. ꝓterea. Inst. quibus nõ est pmis. face. testa. ꝛ
sequit ibi Ang. de are. lz de eo nõ faciat mẽtionem. nec recolo
alibi legisse: nihil tñ sufficienter allegat. ꝛ si dicerek. ꝙ fatuo dã
dus est curator sicut furioso. ꝛ mẽte capto. ter. est in l. in fi. ꝛ in
l. ij. ff. de postulãdo. resp. ꝙ datio curatoris nõ ipedit testamẽ
ti factionẽ. q̃ aliud nõ obstat. l. laurelio. §. cal⁹. vbi gl. ff. de libe.
lega. l. cũ pr̃. §. curatoris. j. de leg. ü. Signa istã decisionẽ: q̃ re
puto no. ꝙ fatuus põt cõdere testñ. ergo sequit. ꝙ nõ ꝑt sibi
exẽplariter substitui: tñ Jo. fab. nec Ang. nõ ꝓbãt istud lege,
nec bona rõne: lz ego ꝓ hoc allego bonũ ter. in l. si frater. i sc̃o
dicto. in ꝟb. licet vigoris nõdũ emersissent vestigia. C. qui tes
ta. pos. ꝛ ibi ꝑAu. ꝛ Alex. no. ex illo text. ꝙ maio2 xiij. annis. lz
habeat imbecillitatẽ intellectus: tñ ꝑt testari. q̃ i maiore xiij.
ann. ler nõ videt cõsiderare imbecillitatẽ intellectus. tñ apud
me dura est ista decisio cũ in fatuo nõ sit sanitas intellectus ꝙ
debeat posset testari. cõtra rationem ter. in l. fi. C. de resti. mili.
¶ Sc̃do q̃ gl. i l. ü. ff. de postulãdo. exponit fatuũ. i. mente ca
ptũ. ¶ Tertio q̃ ter. in l. dabimus. §. fi. cũ l. seq. ff. de priui. cre
di. equiparat fatuuꝫ prodigo. ꝛ surdo. ꝛ muto. quibus põt exẽ
42 plariter substitui, vt s. dictũ est. ¶ † Circa qõnem. nunquid fit
reperire substitutionẽ exemplariꝫ tacitam. adde quod Bal.
in l. humanitatis. i iij. q. ꝛ seq. tenet quod exemplaria facta in
vnum casum furoris extendatur ad alium casum etiam furo
ris, feci mentionem. in l. j. in ꝑin. §. eo. ¶ Circa q. que persone

possint substitui pupillariter nihil addo. nisi ꝙ recito Bart. ꝛ
43 doc. inuicem. ¶ † Circa q. an mater possit ꝓteriri in tabulis
exẽplaribus. cõcludit Bar. qs in exemplaria substi. possit ꝓte
riri: ꝛ cõsequẽter quod mater mente capti non est necesse in sti
tui fundat se Bart. in simplici authoritate gl. in d. §. qua rõne.
sed ꝓ certo istud fundamẽtũ Bar. est leue. ꝑPrimo q̃ dicam ꝙ
nõ credo authoritati gl. q̃ legem nõ allegat. dicit Bar. in l. res
publicas. C. ex quib. caus. ma. Secũdo licet gl. enumeret solum
duas personas nõ excluderet alias ꝑsonas in quibus esset si
milis aut maio2 ratio. etiã si loqueret taxatiue. gl. in l. ob es. C.
de ꝓdijs minorum. tamen istam opi. Bar. tenet Jo. fab. in d.
§. qua ratione. Bal. in c. si pater. in materia exẽpla. substit. de
testa. in vj. Jo. de imo. in d. c. Raynu. ꝑPau. in d. l. humanitatis.
Jmo. ꝛ Alex. hic. ꝛ sic ista est cõmunis. ꝙ mater potest ꝓtete
riri. ꝑIo ista opi. allegatur ter. in d. l. hñanitatis. i verbo. quos
voluerint ẽs substituere: ergo possunt ꝓterire matrem. pon
derãt etiam ter. in verbo nulla querela, tamen posses ad hoc
respondere. put respondet Bart. in seq. q. quid tenendum: ista
est communis sententia, vt dixi. Sed ego contrarium teneo. ꝙ
imo in exemplaria substitutione non possit mater ꝓteriri. ita
tenet solus Bal. sibi contrarius. in d. l. humanitatis. in versicu
lo. sexta differentia. mouek per l. j. §. veteres. ff. de acq. pos. Alex.
dicit ꝙ ille. §. veteres. nihil facit. nihil aliud dt. Ego puto. ꝙ il
le ter. optime faciat. ꝛ si Alex. aduertisset. cognouisset illum ter. a
optime facere. ibi est ter. quilibet indignatur per sibi parẽ vin
ci, aut superari. voluit ergo dicere Bal. qs cum mater sit equa
lis in successione vna cum fratribus ipsius mente capti. certe
frater mẽte capti non potest ꝓteriri, ergo ẽt nõ dz posse ꝓte
riri ipsa mater. qs aũt mater sit paris cõditiõis est. expeditũ p
iura authẽticoꝝ. q̃ mater cõcurrit cũ fratre vtrinq̃ cõiuncto.
auth. defuncto. C. ad tertyl. imo ẽt de iure codicis. ꝛ institutio
nũ. put est in d. l. humanitatis. inater vocabik simul cũ fratrib⁹
defuncti. ter. est i §. §. cũ antea. Insti. ad tertyl. lz secus de iure
Digestoꝝ: sed nihil ad ꝓpositũ. ¶ Sc̃do ꝛ fortius ꝙ ista ꝓte
Ꝛ cões facit: q̃ si frater mẽte capti de necessitate substituit, qñ
nõ sunt filij mẽte capti. vt est ter. in d. l. humanitatis. certe mul
to fortius mater dz substitui, ꝛ non dz posse ꝓteriri, eo q̃ mr̃i
debeat legitima in successiõe mẽte capti. alias hz querelã. l. nã ꝛ
si parẽtibus. ff. de inof. test. secus est i fratre cui regulariter nõ
dat querela nisi instituta turpi ꝑsona. l. fratres. C. de inof. test.
l. j. ff. e. tñ ad istud fundamẽtũ rñdet Jo. fab. in d. §. qua rõne. qs
in ista substõne exẽplari nõ attẽditur ordo succedendi ab inte
stato. patet q̃ si mente captus habeat plures filios sufficit ꝙ
vnus substituat. ꝛ alij possint ꝓteriri. d. l. humanitatis. i ver.
duo ex liberis. tñ ista nõ esset tuta respõsio per id quod tenet
Bar. §. ea. l. Ad idẽ ꝓ ista opinione moueo2, nam cum matri
regulariter debeat legitima in successione filij. d. l. nã ꝛ si paren
tibus. ꝛ auth. nouissima. cũ gl. C. de inof. test. Ego habeo quod
ꝓ verba legis quantũcũq̃ generalia nunq̃ intelligik derogã
tũ legitime. nisi de ea fiat specialis mẽtio. §. ceterum. in aut. vt
cũ de app. cogno. l. si qñ. §. generaliter. in ver. specialiter fieri. nõ
sufficit quod fiat verbis generalibus. gl. in cle. j. in ver. speciali
44 ter. de iudi. ¶ † Quarto facit q̃ dispositio legis, ꝛ testatoris
equiparank. §. disponat. in aut. de nup, sed testato2 non presu
mik velle excludere matrẽ a legitima, ꝛ sic a luctuosa heredita
te filij. l. fi. C. de insti. ꝛ substi. ergo nec legislato2. in d. l. humani
tatis. ex quo in specie nõ facit mẽtionem de legitima matris, ꝛ
ista opinio. quod mater non possit priuari legitima est. huma
nio2 vnde cum ista exemplaria substitutio fundetur in huma
nitate. tenẽda est ista pars, q̃ est humanio2. ꝛ reperio quod ita
tenet ꝑDet. de anch. lz nihil alleget in c. si pater. in notabi. de te
45 sta. in sexto. ¶ † Circa qõnem, an testato2 possit vnum ex filijs
mẽte capti substituere, ꝛ alios filios ꝓterire sine alia causa. cõ
cludit Bar. sequendo gl. in l. humanitatis. quod pater substi
tuit exẽplarie filio furioso, vel mẽte capto. potest vnum ex libe
ris mẽte capti vniuersaliter substituere: alios aũt potest ꝓtete
rire, sed debet instituere in aliqua re, vel iuste exheredare. can
dẽ opinionem tenet Bal. hic triplici fundamẽto. ꝑPrimo quia
agnatiõe posthumi prereriri rumpik exemplaris substitutio.
casus est hic, ergo fortius, si ꝓtereat aliqs er filijs iam natis
debet substitutio irritari. ꝛ licet Jmo. ꝛ Alex. conentur respon
dere, tamen est violare literam. Secundo quia fieret iniquum
testamentum huius mẽte capti, si filij ꝓterirent, quod est cõ
tra istũ text. Tertio mouetur, quia substitutio exemplaris
est testamentũ mente capti, sed ipse nõ posset ꝓterire aliquẽ
ex liberis, idem tenet Bal. in d. l. humanitatis. ꝛ ibidem. Ang.
Sali. ꝛ ibidem Alexand. licet dicat Archi. esse dubium, ꝓout
dicit hic: tamen nihil firmat. idem tenet Joann. Fabri. in dicto. §. qua ratione motus, quia alias sequeretur absurdum
quod alij ꝓpter patris morbum ipsi priuarentur legitima,

a ¶ Prodigꝰ eq
paretur. Adde
Bal. in l. fi. C. in
qb. cau. Bal. in
l. iubemus. nul. i
l. j. C. de sacrosã.
eccl. Bal. in l. in
fantis. in iij. q. C.
qui admit. ꝑPer.
de anch. consi. v.
incip. ꝓ to parte
nobilis.

quod esset valde iniquum, idem simpliciter tenet Angelus de Aret. in d. §. qua ratione, p̃o ea parte bene facit q̃ miter causas que enumerantur in d. §. aliud quoque capitulum non reperitur ista causa, quod si habeat filius patrem furiosū quod possit exheredare. Sed posses respondere quod ille cause sunt ex demeritis filiorū. Cōtrariā opinionē sc̃z, q̃ imo p̃ possit p̃terire alios filios mēte capti, t̃z Jo. de Imo. hic, z mouet rōne tali, q̃ si p̃ p exēplariā pōt excludere matrē mēte capti cui debet legitima, put t̃z Bart. s̃. in q̃stiōe p̃cedēti: ergo eadē rōne pōt auus p̃terire nepotes vno substituto. Sz ad istud fundamētū rñdet Jo. fab. in d. §. qua rōne, q̃ mr̃i nō debet adeo legitima sicut filij. l. nā z si parētibus. ff. de inof. testa. Sed mihi vt q̃ ille ter. dicat. Zuiū. mouet etiā Jo. de Imo. per text. in d. l. humanitatis. in v̄bo quē voluerit. q̃ ter. ita decidit reuera. Et potes rñdere, vt rñdet gl. z Bar. dummodo alios instituat in realia. vel exheredet ex iusta causa est vna longa diuinatio. ita facit idē text⁹ in ver. nulla q̃rela. z rñdet put respōdet Bar. q̃ filij alij sunt ex iusta causa exh̃dati, est euidēs diuinatio. Et si diceretur. isto mō alij nō habebūt, vñ sustententur, rñdetur, q̃ filij substitut⁹ tenebit eos alere. l. si qs a liberis. §. itē rescriptū. ff. de libe. agno. q̃ onus alimētādi transit in heredem. ¶ Adde q̃ ista opi. q̃ est in puncto iuris verioz, l̃z alia sit humanioz: reuiuit idē Bar. in d. l. humanitatis. in fine sibi Zu⁹. Idē t̃z Rich. mal. Ly. Richar. Ful. Pau. z Are. in d. l. humanitatis. ¶ Jxta istam legem querit de alia no. q. nō tractata per Bar. nec p
46 scribētes, nec i. l. humanitatis. †Pone. q̃ mēte capt⁹ habeat filios. p̃ pōt vnū ex liberis mēte captis substituere. hoc est idubitatū. d. l. hūanitatis. pone. q̃ filio suo mēte capto substituat vnū monasteriū. z nō filios, vt̃ Jcludēdū, q̃ sic, q. monasteriū here loco filij. §. sed z hoc in p̃senti. in auth. de sanc. epis. vnde sumitur auth. nisi rogati. C. ad treb. est ter. in c. in p̃sentia. de p̃ob. ponit late Bar. in aut. si qua mulier. C. de sac. san. ecc. ¶ Scōo facit q. summa est rō, q̃ p religiōe facit. l. sunt personę. ff. de religio. z sump. funerū. ¶ Contrariū determinat Alb. de rosa. in repeti. istius rub. post Buli. z dt veritatē solo verbo dt verū est monasteriū haberi loco filij, q̃ filius id ingredit. ita loquunt iura allegata l̃z nō fuit. hic allega. no. in l. si ita q̃s. §. fi. ff. de leg. ii. z ter. in l. fideicōmissū. ff. de cond. z demon. ¶ Ad de p̃o confirmatiōe tradit ista doc. sępe Sal. in l. ea. C. de cōd. ob causam. z latius in d. aut. si qua mulier. vbi dicit, quod regula que habet. q̃ monasteriū habeat loco filij, vera est p ingressū. z non aliter pōt z aliter cōfirmari, q̃ respectu legitime magis fauet filius. q̃ faueat ecclesie aut monasterio ita probat i auth. si qua, in ver. legitima nulli diminuta. z ibi Sal. Bald. z alij ad hoc no. C. de sac. san. nā q̃ vult ecclesiam instituere z filium eh̃ere edare alium q̃rat quam Ang. c. vlt. xvij. q. iij. glo. in l. ij quis ad declinandam. C. de epis. z cle. in l. ij. C. de inof. te
47 sta. ¶ †Circa illā. q. no. q̃s p̃ferat an substitutus a patre, vel substitutus a matre filio furioso. adde. q̃ cū opi. Bar. transit simpliciter Sal. hic ponit Jo. fab. in §. qua rōne. Justi. de pupillari tu autez p̃o clariori intelligentia ex dictis Bar. in ista q̃ō facias tres cōclusiones. ¶ Prima est, q̃ q̃n p̃ est vilis p̃sona, dissipatoz bonorū. z. Jsta conclusionem reprehendunt Ang. Jo. de Imo. hic: q. l̃z p̃ sit vilis. z abiecte cōditiōis, pōt tñ filiū substituere z exēplariter z pupillariter, q. nisi sibi interdicat bonis a iudice durat administratio, z p cōsequēs testamēti factio. l. is cui bonis. cū simi. ff. de ver. ob. z intelligerē Bar. q̃n eēt fcā interdictio bonorum a iudice esset nimirū improprie fm mētē z verba Bar. Sz aduerte q. rō Ang. z Imo. contra Bar. mihi
a ¶ Appellatiōe fratris. Adde. l. luci⁹. ff. fam. ercis. z in l. luci⁹. in §. q̃tum. ff. ō leg. ii. Et q̃ odiosis. i. ic. q̃ non. sc̃m Hieran. de imo. co. si. lxxv. nici. animaduersis o prime hic.
nō vīget. q. p̃supposito. q̃ in tali vili p̃sona nisi interdicat sibi bonis durat administratio. istud est verū. q̃ durat i bonis p̃o p̃fis. sec⁹ in bonis filij probat primo. q. pater difficilius repellitur ab administratiōe bonorū filij, quam ab administratione bonorū p̃prioꝝ. casus est ad hoc sing. in l. fi. circa me. C. de sen. pas. ¶ Scōo cōprobat q. minoz. xxv. annis nō phibet̃ administrare patrimoniū. p̃prium si curatoz l̃z. l. si curatoz ñ habēs C. de integ. resti. mino. z tñ. phibet̃ eē administrato⁹ alterius. l. fi. C. de legi. tu. l. ij. z ibi no. Bar. ff. q. pet. tut. l. minoz. z ibi no. ff. de p̃oen. Et sic fundamētū Ang. Jmo. q̃ Bar. ñ multū vīget nec necessario ꝛcludit. de hoc tñ nūqd possit vili z abiecte p̃sone z minoꝝ pup. substitui. dixi plene in l. ij. ibi Bar. ponit. s. eo. ad dicta me remitto. ¶ Adde etiā. q̃ cōtra Bar. tenuit Bar. in d. l. humanitatis. in ver. septima differentia. C. e. vbi mirabiliter t̃z. q̃ l̃z p̃ male viuēs nō possit pupil. substituere. tamē secus in exēplaria quā exēplariā possunt facere filij suis parentibus infames. luxuriosi z viles persone. nihil tñ allegat. z iō ista differētia est falsa q. regulariter exēplaris z pupillaris equiparant. z arguit̃ ex vna ad aliā. vt hic in ter. nisi in casib⁹ in quibus exēplare differre reperiūt̃. z iō istā differētiā Bal. reph̃dit Ang. z Imo. in l. luci⁹. ff. eo. Imo. in d. c. Raynuti⁹. z Alex. in l. ij. in p̃in. s. e. z hic l̃z cōfusi⁹. Deuenio ad scām cōclu. Bar. q̃ rōne patrie potestatis z substitut⁹ patris p̃fertur substituto mr̃is ꝑpter duplex ius. istā cōclu. Bar. reph̃dit Jo. de Imo. hic, z i d. c. Raynuti⁹ duplici fundamēto q̃ fundamēta simplr refert Alex. hic, z cū eis vr̃ trāsire mouet in primis Jm. quia in exēpla. substōne nō curatur de patria potestate: p̃t̃z q. etiā mr̃ pōt exēplariter substituere. ergo ꝑpter patriā potestatem nō dr̃ p̃ habere plus iuris, q̃ mr̃. quānis habeat ius patrie potestatis: l̃z aduerte. l̃z ista rō Imol. prima frōte sit colorata. iō l̃z fallentiā in se. q. ista q̃ntia non tenet. ego possum exēplariter substituere. (dicit mater) sicut potest pater: ergo substitutio patris. nō est potētioꝝ ꝑpter ius patrie potestatis. nā ego habeo. q̃ simplex z minoꝝ magistratus pōt citare aliquē i sua iurisdictiōe sicut pōt maximus magistrat⁹ habēs merū. z imtū imperiū z oēm iurisdictionē. z sic habere totam iurisdictionē nō est de necessitate citatiōis. z tñ habeo q̃ si ambo cōrāt citatio maioris magistrat⁹ ꝑualet. ter. est in l. ij pupillū. §. is q ad mai⁹ tribunal. ff. de re iudi. ¶ Scōo cōfirmat illud q̃ dixi alio simili. nā ciuitas originis z ciuitas domicilij possunt iponere munera. z onera. z tñ si simul concurrat. p̃ferr ciuitas originis tanq̃ potētioꝝ. ter. ē no. i. l. libert⁹. §. p̃scriptio. z ibi gl. ff. ad munici. z sic p̃ia rō Imo. z Bart. nō multū vīget. Scōa rōne mouet. q. si attēderem⁹ istud duplex vinculū in p̃e. put attēdit Bar. certe ea rōne substitut⁹ a p̃re deberet p̃ferri etiā in bonis maternis. p ter. z ibi no. in aut. ita q̃. z i aut. post fres. C. de suis z legi. vbi frater vtrinq̃ cōiūct⁹ p̃fert naris ex mētm. ꝑpter duplex vinculū: l̃z ad hoc facile rñde. q̃ i istis iurib⁹ ñ agit̃ de bōis mr̃is, nā istō solū q̃ bōa. p̃esserūt a mr̃e ē forte vinculū de p̃sentib⁹. p̃o p duos ter. sing. primo p ter. i. l. de emancipatis. §. ercepti⁹. qui Bar. dt ibi esse sing. C. de legi. hę. vbi bōis q̃ntit̃ a mr̃e p̃ferūt vterimtm: ad idē ter. i. l. q̃ scitis. §. j. C. de bo. que libe. fm intellectū gl. z Bar. ibi. est verus. vbi est ter. q̃ in bonis q̃ntis a matre vel a linea materna p̃fert auus matern⁹ patruo z dt ibi Bart. q̃ est ad hoc sing. eaz etiā reputat sing. Bar. in aut. ita q̃. C. cōia de succe. cogitabis tñ an illi ter. loquant̃ in terminis nr̃is, z sic teneas opi. Bar. etiā i ista ꝛclu-
49 siōe. ¶ †Circa etiā cōclusionē Bar. adde q̃ Alb. de ro. in repeti. isti⁹ rub. referens istā opi. dicit q̃ est rusticana contra gl. in l. Neseuimus. de neg. gest. z nihil aliud allegat. Tu autem p̃ ista cōclu. Bar. adde bonā rationē, q. equalis est pietas matris. z patris. z dicit iurisc̃sultus in l. furiose matris. ff. de cura. furi. ergo cū ista exemplaria substitutio p̃cedat ex equitate z humanitate. d. l. humanitatis. ergo cessante patria potestate dz eē equalitas iter substit. p̃fis cū mr̃e. z sic teneas cū Bar. oīb⁹ trib⁹ ꝛclusionib⁹. Alibi tñ Bal. in l. j. s. de sena. no. er illo ter. q̃ in substōne exēpla substitut⁹ a patre dz p̃ferri substituto a mr̃e: q. dignioꝝ ē homo q̃ femina data paritate. dignitatis vbi dt ter. quē Bal. ad multa filia no. Accedat q̃ vult ideꝝ Bal. in l. j. C. qui admi. vbi querit: pone statutum in ciuitate q̃ in cōtractib⁹ minoꝝ requirat̃ cōsensus cōiunctoꝝ: an sufficiat solo masculino cōiunctoꝝ veniāt femine cōiūcte. dt q̃ nō: q. dare cōsiliū. z authoritates interponere est virorū z nō mulierū. l. quidā dicedēs. §. Papinian⁹. ff. de adm. tu. Accedat et illa. q̃ vult Bal. i. c. ad audiētiā. i fi. de reser. q̃ si testatoꝝ dicat. relinq̃ fratres meos exequtores mei testamēti. nō itelligit̃ de sororib⁹ z credo q̃ ñ habeas alibi illā dcisionē. l̃z regulr appellatiōe fra-
a tris⁹ veniat sororꝝ. l. tres fratres. cū mille similibus. in p̃in. ff. de pac. Rō fm Bal. q. femina hz inualidū cōsilium: vñ in officiis masculinis nō cōcipit femininū fm eū. in ꝑpositō nr̃o. l. humani-
50 tatis habilitauit mr̃es. ¶ †Circa. v. q. p̃i. Bar. q̃o finiat̃ ista substitutio exēplaris. adde q̃ prima opi. Bul. z Ray. z sic eorū distinctionē t̃z Jo. fab. in d. §. qa rōne. z Alb. de ro. in repe. huius rub. tñ opi. Bar. est verioꝝ z magis cōiter teneatur. z cā in specie tenēt Sal. Jmo. z Ale. hic. z rñdet Jmo. ad istū ter. aliter. quam faciat Bar. inquātū iste ter. dicit desinere subst. nam intelligit desinere. s. interim. nō añt q̃ in totū extinguatur ista opi. ēt tenēt Bal. An. in d. l. humanitatis. Anc. i d. c. Raynuti⁹ nihil tñ est q̃ valde vīgeat p vtra l̃z pte. Ultimo dt Bar. q. ex isto ter. habes q̃ p natiuitatē filiorū extinguat exēplar substitutio. vt̃ qđ male dicat. inquātū cōcludit Bar. q̃ filij naturales pereant a furioso extinguūt exēplariā substitutionē ꝛc. Adde q̃ Jo.

ꝙ Jo.de imo.hic,ꝛ in c.Ray. reprehendit Bar,qꝛ imo mente capt⁹ ꝛ furiosus pñt habere filios legitimos ꝛ naturales mkī momo ℨcto añ furorē:ꝙ mkimoniū nō extinguik p supuenien 4
tiam furoris.l,patre furioso.ff. de his q sunt sui vel alie.iur.l. oratione.§.fi.ff.de ri.nup.ideo lz fuerint filij pcreati postea in furore,tñ erūt legitimi ꝛ naturales,ꝛ p hoc rñdet Jmo. ad d. l,heredib⁹.§.fi.ꝙ ibi loquak i filia furiosa q̄ nō dū ℨrerat matri monīū:ideo necessario intelligik de filijs naturalibus tm̄.ꝛ in istis terminis credo ꝙ Jmo.bñ loquik.nec Bar. istō negasset qꝛ si furiosus ℨrisset pri⁹ mkimoniū nō itelligeret de naturali bus tm̄.lz in legitimis ꝛ naturalib⁹,imo si ꝛsideras ꝛba Bal. Bar.istud vult.ℨrmo istā opi.Jmo.p id ꝙ vult Bal.in l.nec ei.ff.de ado.ꝛ i l.hūanitatis.i quarta dñia.C.e.vbi tz ꝙ substō pupillaris,vel exēplaris extinguik p supuenētiā liberorū.ve rū est,qui sunt legitimi ꝛ naturales simul secus si naturales tm̄ qꝛ naturales faciāt cessare substōnē,qñ de filijs fit mentio a testōre.d.l.ex facto.§.si qs rogat⁹.tñ sec⁹ qñ ex dispositione.d. l,gsialiter.§.cū añt.nec ob.ꝙ furiosus,ꝛ mēte capt⁹ nō possent tūc ℨhere mkimoniū,qꝛ rñdet Bal.quod ante furorē posset eē cōtractū,ꝛ sic essent filij legitimi,ꝛ naturales,imo forti⁹ tz Jo, de imo.de directo ℨ Bart.qs etiā si furiosus vel mēte captus prius nō ℨrisset mkimoniū quo casu nō pōt habere filios nisi naturales tm̄,tz Jmol. ꝙ ista filij naturales tm̄ non rumpant substit.exēplariā,monet tali fundamēto,nā si ipse furiosus es set sane mētis ꝛ faceret testm̄,nō teneret instituere rales natu rales filios:qꝛ eis nō dat aliqs remediū ad rūpēdum:vt est gl. fing.in l.j.§.j.ff.de ℨtab.facit tex.in l.fi.ꝛ ibi no.Bal.C. de natu ra.libe.multo fortius auus non tenebitur illos naturales sub stituere,qꝛ auus hz maiorē ptātem in excludēdo psonas in hr ditate ꝙ ipse fili⁹,patet.qꝛ posset excludere matrē mēte capti ꝙ ipse nō pt:vt s.retuli.huic funda.rñ.Aler.sz ista fundamen tū facile tollitur ex doc.Bar. ꝙ statim retuli in d.l.nec ei. ꝛ d.l, humanitatis.Tu ergo defendēdo Bar.tolle funda.Jmo. for ma.ꝛ sic retorquēdo ℨ eū.nā dicit,qs si ipse mēte captus esset sane mētis,ꝛ faceret testm̄,nō teneret istituere istos filios na turales,multo min⁹ tenebik auus. Istud assumptū est falsum. nā habeo qs si mēte capt⁹ esset sane mētis,ꝛ faceret testm̄ si te neret instituere fratres nisi qñ istitueret turpē psonā.l. fratres ꝛ l.fratris.C.de inof.testa.ꝛ l.j.ff.eo.ꝛ tñ fratres mente capti si sunt instituti exēplariter vn⁹ ex eis annullat substitutionē exē plariā.tex.est in d.l. humanitatis.in fi.ergo non est vera ℨritia Jmo.ꝛ do.instātiā de fratrib⁹ mēte captis ꝛ si dicer ek subtili ter.ꝙ fratres mēte capti saltē a testatore debebant instituī:qꝛ sint eius filij,sz isti naturales nec respectu mēte capti nec aui possunt instituī.qꝛ rñdet.ꝙ istō nō est cōsiderādū in hereditā te.ꝛ subst.mēte capti,cui⁹ respectu sunt transuersales respectu testamēti auiti sunt descēdētes ꝛ presertim quo ad bona mēte capti obuenētia aliūde,ꝙ a testōre.ꝛ sic teneas opinionē bar. in istis scīs terminis ī qb⁹ loquik nō omitto ꝙ Bal.i d.l.hu manitatis.i alio rephēdit Bart.dū loquik de filijs naturalib⁹ furiosi.ita loquik hic,ꝛ in d.l.heredib⁹.§.fi istō est inepte dictū, qꝛ furiosus nō pt hre filios naturales nec legitimos,qꝛ fil⁹ na
a turalis ppie loquēdo est q nascit ex ℨcubina. cōcubina ē.ª q affectu cōcubinādi retineī domo,l.i cōcubinatu.ff.de cōcu.q affectio ñ cadit i furiosum. ergo furiosus nō pt hre filios natu rales ppie loquēdo,sz spurios.nisi dicas. ꝙ debuerit habuisse cōcubinā pri⁹.qꝛ p sumik durare i affectiōe.l.is qui.ff.de acq. pos.ꝛ l.nunꝯ.ꝛ ibi Bar.ff.de vsuca. Adde ꝙ dicit Bar. in l.fi. de cōcu.ꝙ in cōcubinatu regrik idubitat⁹ effect⁹ sicut i vxore q effectus presumik ex cohabitatione.qs reputat multum no.

1 **§. Item quero.** †Species tpis derogat gene ri tpis,ꝛ si fil⁹ sit a pmo gradu ꝑterit⁹ ascēdo substitut⁹,incipit testū a scēdo gradu. ¶No.ꝙ p
b speciem derogat⁹ generi:nō solū circa res.l.vrorē.§.felicissimo ff.de leg.iij.late Bar.in l.quesitū.§.ū.ff.de fundo instr.sz etiam circa tempus.ter.est hic.ꝛ gl.no.ꝛ idem circa personas.l.cohe
2 redi.§.qui patrem.ℨ.eo.vbi diri. ¶† Secūdo no.ex hoc ter.sz Sali.ꝙ illud qs dicim⁹ ꝙ in maiori summa inest minor.l.j.§.si stipulāti.ff.de ver.ob.l.dié proferre.§.si plures.ff.de arbi.ꝛ in c. j.de arbi.in vj. est verū nisi de minori summa facta sit specialis summa:vt est hic tex.per quem limitatur. §.si stipulāti. Adde qs ratio est.qꝛ exp̄essum facit cessare tacitū.l.cū ex filio.§.filio
3 ℨ.eo. ¶† Tertio no.ex §.Luci⁹.qs filius impugnans primū gradū,a quo est preteritus potest succedere ex substōne vul gari,ꝛ rō est,qꝛ substitutio vulgaris nullā habet dependen tiā a primo gradu.l.ij.§.fi.ℨ.de libe.ꝛ posth. secus est in tabu lis pupillarib⁹ q̄ habēt dependentiaꝫ a testamento paterno.l. ū.§.adeo.ꝛ l.sed si plures.§.filio.ꝛ §.si ex asse.ℨ.eo. Inde est.qs q impugnat testamentum patris,non potest succedere ex ta bulis pupillarib⁹ l.is q cōtra.ℨ.e.l.post legatū.§.is q principa le.ff.de his.qui.vt indi.ꝛ ad istum text.vide Lu.ro.in consi.lvj. inci.in casu proposite cōsultationis ī quo primo queritur, ꝛc. 4
in scdo dubio. ¶† Quarto no.ex ter. ibi nulli⁹ esse mōēti.ꝙ preterito filij in potestate reddit testū ipso iure nullum, etiam antequam filius dicat nullus.facit.l.j.ff.de iniusto rup.de quo puncto traditur in l.posthumo.C.de contratabu.per Bart.ꝛ alios in l.filio preterito.ff.de iniust.rup.

2 ☞ Hereditas licet auferatur alicui tanquam ab indigno,nō tamen definit esse heres ipso iure.ꝛ nu.3.

5 Substō pupillaris facta p verba qsqs mihi hrs erit facit eum ad substitutionē admitti.q priuat⁹ est hereditate vt indign⁹.

6 Excl⁹us a testamēto paterno,non excluditur a tab.pup.

7 Jus substitutionis pupillaris nō venit in cōfiscatiōe bonor.

1 **§. Julianus.** †Qui semel ē hrs lz ei vt ab indigno auferat hr̄ditas, vel ipso iure desi nat esse heres.tñ admittik ex substitutiōe pupillari facta p il la verba.quisquis.vt hic per Bar. ¶† Not.primo ex ter. ibi, 2
nec definit esse heres illō ad qs simplr allegatur ille ter.ꝙ licet hereditas auferat alicui tanꝯ ab indigno. per hoc tamen nō definit esse heres ipso iure:imo ei defertur hereditas,ꝛ potest adire licet postea fiscus auferat. Hinc est qō si fisc⁹ nollet tales hereditatꝫ iste remaneret heres,ꝛ ipso iure ꝛ in effectu:qꝛ est regula quod nullus alius pōt opponere indignitatē indigno nisi solus fiscus. l.his cōsequēter.§.j.ff.fa.er.ergo si fiscus nol let hereditatē iste remaneret hrs ꝛ ipso iure ꝛ in effectu. De hoc habes in simili gl.solēne in ꝛ fing.l.ea sola.ff.de re.iu.quam reputat sin. Bal.in l.eā quā.C.de fideic. Lu.ro.in ru.ff. de acq. her.ꝛ est bonus ter.in l.si seruus plurium.§.si quis autem.ꝛ ibi Mod.ad hoc.ff.de le.j.similiter ecōtra.si heres scriptus nol lec adire.sed repudiaret vt excluderet fiscum. ꝛ hereditas iret ad substitutū vel veniētē ab intestato nihilominus aufert fi scus cui heres nō pōt preiudicare,ita no.Bar.in l. si sequens. §.j.ff.ad Silla.ꝛ in l.si antiquā.eo.ti.Itē fisco prefertur substi tutus nō solū veniētibus ab intestato: qꝛ lz ipse non sit heres in effectu facit tamen aliū heredē,sz fiscū.ita tz Bar.in l.j.§.e.
3 vbi diri. ¶† Scdo no.ex hoc ter.quod cū ille cui aufertur he reditas vt ab indigno,remaneat tñ hrs nomine.sequitur scds Bal.ꝛ Jmo.qs fisc⁹ nō est propie heres.lz teneat locū hr̄dis quo ad debita ꝛ credita ꝛ quo ad onus legatorū.l.ij.C. ad l.in liā de vi.l.cū fisco.ff.ad silla.l.recusare. §. fisco.j.ad Tre. late p scribētes in l.si constante.§.fi.ff.sol.ma.Hinc est qs iussus im plere cōditionē in personā heredis.puta si dederit. ꝛ. heredi, nō dz impleri in personā fisci obtinētis psonā hr̄dis.ita tz no. Bar.in l.qui heredi.in §.cū hereditas.per illū text.ff.de cōdi.
4 ꝛ demō. ¶† Tertio no.ibi satis enim punitus est qs ꝙ accom modauit fidē de restituēdo incapaci in fraudē fisci circa patrē sue partis hereditatis.nō priuat nisi solum parte partis.ꝛ nō tota ratio est qꝛ regulariter non debet qs puniri nisi in ea pte in qua delinquit.qꝛ pena non debet egredi metas delicti. l.res scriptū.in prin.ff.de his qui.vt indi.l.Paulus.ꝛ l. beneficio.j. ad l.falci.hinc est.qs non priuatur substitutione pupillari, qꝛ circa eam nihil deliquit.facit bene ter.in l.cum quidam iure.§. si.ꝛ ibi Bar.ff.de dona. vbi decidit pulchre Raph.cu.nec re peri alibi tactū in specie. emphyteuta qui alienat ptē rei em phyteutice solum priuat illa parte.ꝛ nō tota emphyteusi.ꝛ ōt ibi Raph.qs super ista.q. reuoluit multas chartas ꝛ nunquā reperi istam.q.in terminis. Pondera ergo hic esse tert.exp̄les sum contra illud quod inadvertenter dicit Bart.in l.etiam.in pe.q.C.ad l.fal.vbi dicit,quod si quis accommodauit fidē so lum de restituendo vnū denariū incapaci.quod priuatur tota hereditate,est de directo cōtra istū ter,ꝛ cōtra ea q̄ diri,ꝛ con tra.l.heres qui tacitam.ff.de his qui.vt indi.ꝛ ita etiam hic te
5 net Aler.ꝛ bene. ¶† Quarto,qs substi.pupil.facta per verba, quisquis mihi heres erit admitti ad substitutionē enim qui pri uat⁹ est hereditate vt indignus,ex quo cozrelarie infertur qs licet deficiat qualitas sub qua quis est vocatus ad substi. non tamen deficit ipsa vocatio,ratio est.quia sufficit quod semel ex titerit licet nō duret text.est hic,ꝛ in l.in substitutione. vbi diri
6 ℨ.e.ꝛ tradik per Bar.plene in prin.hui⁹.l.ex facto. ¶† Quin to not.quod excl⁹us a testamento paterno, non excluditur a tabulis pupillaribus ℨ l,is qui cōtra.ℨ.eo.de hoc plene. ℨ.di
7 ri. ¶† Sexto no.ex ter.q.ius substitutionis pupillaris nō ve nit in cōfiscatiōe.bonorū,rō est dupler ſm Jmo. ſPrima, quia iura futura nō veniūt in cōfiscatione bonorum.l.eius qui. §.j. ff.de test.l.si tibi mandauero.§.si tibi.ff.man.glo.l.non ad ea.ff. de cond.ꝛ demō. Secunda ꝛ melior ratio est.qꝛ confiscatio nō respicit solum bona pupilli,sz etiam bona patris in quib⁹ fuit
8 accōmodata fides. ¶† Septimo no.in ver.quēadmodum.ꝙ si ille q est effectus heres.postea deueniat in seruitutē,quo casu desinit ipo iure eē hrs,si postea deueniat ad libertatē iterū ad

a ¶ Cōcubina est Adde Bal. in l. eā quā de fideic.
b ¶ Per speciem derogat. Adde gl.ꝛ ibi Lar. ꝛ ba. in c.ex patre. el j.in iij.opp. de offi.deleg.

mittit ad substitutionē pu. factā per illa verba, q̄squis mihi, z est rō, q̄ p supeniētiā seruitutis designat esse hr̄s q̄tū ad i°. l. q̄s attinet. ff. de re. iur. tñ retinet sibi nomē hr̄dis q̄tū fruct° vt plene scribit in l. cū filiofamilias. j. ꝛe leg. j. z istud sufficit, vt admittat ad substōnē. tex. ex hic no. Et ꝫ istō no, z istū tex. op. Barto. de l. intercidit, j. de cōdi. z demō. Vera sol, est quā po-
9 nit Bar. in d. l. si cognatis, z in l. j. j. de ꝫtab. ¶ Et ex isto tex. qui vult q̄ q̄riuit de seruitute, possit succedere ex substōne pupillari arguūt Bal. z Ang. hic, q̄ si in terminis huius. ff. aliquis esset ingressus religionē mēdicantiū, si postea ex dispēsatione pape sit p̄motus ad ep̄atū vel ad aliud bñficiū capax bonorū poterit admitti ad substi. pupil. si erat institutus z substitutus Jo. de Imo. reprehēdit istā decisionē ex doc. Bart. i l. si cognatis. ff. de reb° dub. z latiº in l. j. §. fi. ff. de cōtratab. in quib° locis cōcludit Bar. q̄ si aliquis efficiat seruus, pene, puta q̄ dāneꝫ i metallū, quo casu est oīno icapax, q̄uis restituat ad libertatē tñ nō admittit ad substōnē. d. l. intercidit, ꝫ fm Imo. ffes mēdicātes sunt i totū icapaces, q̄ eq̄parant seruis pene q̄ postea restituti ad libertatē ñ admittūt. d. l. intercidit. ¶ Ad
10 det p cōfirmatione Imo. q̄ fratres mēdicātes vident magis
a incapaces q̄ serui pene nā fratri mēdicāti a non pōt reling ēt ad alimēta. cle. exiui. de ver. sig. sec° est i seruo pene cui vꝫ relictū factū, p alimētis, l. si i metallū. ff. & his q̄ p nō scri. Alex. stat cū opi. Bal. z Ang. ꝫ Imo. q̄ ꝫ Imo. nō pbat q̄ ffes mēdicātes eq̄parent seruo pene, cuꝫ nō sint effecti icapaces ex delicto p̄out serui peue. Are. subtilius reprehēdit Imo. q̄ cum ffes mēdicāres remaneāt liberi hoies p̄out tꝫ Bal. in auth. ingressi, circa p̄in. C. de sac. san. ec. z sequit Pe. de anc. in d. cle. exiui, ergo debēt poti° eq̄parari deportato, q̄ seruo pene sed deportat° restitut° admittit ad legata z ad substi. d. l. intercedit ergo idē in fratre mēdicāte p̄moto ad ep̄atū, z q̄s fratres mēdicātes equiparentur deportatis firmat exp̄sse Bart. in l. cum p̄. §. heredi. ff. de lega. ij. z ista est meliº z subtiliº rō ista sunt tradita in p̄nti articulo a maioribus nostris. ¶ Tu aūt adde vltra oēs mirādū esse, q̄ isti doc. nō fuerint recordati de gl. no. z solēni q̄ decidit ꝫ eos in c. quozūdā. in verbo mendicā tiū. de elec. in vj. vbi tꝫ ad literā gl. q̄ si frater minor. vel de ordine mendicantium postuletur vt eligat in ep̄m vel archiep̄m tñ non pōt acq̄rere aliter q̄ p̄ius posset. rō: q̄ tꝫ efficiat eps, tamen adhuc est de ordine mēdicātiū. ita ꝺt gl. Confirmo p illud q̄s no. Bal. in l. curiales. p illū tex. C. de decur. lib. x. vbi tenet Bal. q̄ tꝫ frater minor, seu de ordine mendicantiū efficiat eps tñ adhuc est de gēali fratrū mēdicātiū, q̄ adhuc remanet frater de ordine mendicantiū, tñ aduerte q̄ idē Bal. in c. cōstitutus. de appel. reprehēdit gl. in d. c. quozūdā. q̄ fm eū frater minor vl ali° ꝺ ordine mēdicātiū effect° eps, q̄uis retineat habitū p̄fessiōis, tñ pōt sibi acquirere p̄pria, eo q̄ epalis dignitas liberat eū. ita ꝺt formaliter Bal. adde etiā q̄ Bar. in tractatu minoricarū. in pen. q. querit formaliter an frater minorb seu de ordine mēdicātiū creatus eps succedat parēt̄ibus ab itestato, z agnatis, arguit ad partes. finaliter determinat, q̄ si sit liberat° ab ordine authoritate summi pōtificis q̄ ius succedēdi recuperat. eo q̄ censetur cōstitut° in statu in quo erat ante ingressum. alleg. in rix. q. j. in c. statutū. z tex. no. ponētem istā doctrinā i simili. in l. j. §. filio q̄ mortis. ff. ad Tertyl. tex. se cus si propter demerita ab ordine licentiaret: vt ibi late p eū. z refert q̄ ad ei° postulationē, als reuerēd° pater frater Frā ciscus de assisio abbas mōtis regalis ita publice determinauit p isto vltimo q̄ pp demerita licētiaret ab ordine, velipse exiret. Adde bñ facere ad terminos nostros illud q̄ decidit Bal. i c. in p̄sentia. de pba. vbi tꝫ Bal. q̄ si ingressus monasteriū fecerit ibi p̄fessionē, z facta p̄fessiōe apostauerit id est exiuerit, q̄ substi. nō reassumit effectū. all. tex. i c. j. §. j. de aposta. secus si nō fuisset p̄fessus. alle. c. j. de eo q̄ arma bellica. in vsi. feu. Adde ēt ad ist° vltimū illud q̄ tꝫ Lu. Ro. in cōsi. cclviij. ici. in casu pposit. vbi tꝫ q̄ si aliq̄s sit ingressus ordinē fratrū imi norū vel mendicantium, z ibi fecerit p̄fessionē postea abiecto habitu redierit ad seculū nō potest postea habere partē here di de bonis p̄ris, nec etiā ipsum monasteriū. p d. cle. exiui. nota bñ p̄dicta q̄ sepe solēt aceidere z euenire, z nō solent tradi in locis cōmunibus. ¶ Glo. in verbo est. diuiditur in tres.

a ¶ Ffi mendicā tiū. Adde gl. i l. seruo alieno. i §. j. de leg. j. Bal. in c. j. §. rursus. qb. mo. feud. amit. i vsib. feu.

b ¶ Frater mi nor. Adō Ri. de vbal. q̄ fuit audi tor sacri palatij i tracta. de suc. ab ste. Ma. tractat de succ. ab itest. j iij. no. Car. ꝫab. in cons. cū. Fede. de se. consil. xxvj. inci. casus talis est.

c ¶ Accessoriuz. Adde regulā accessorium. z ibi Dy. z doc. de re. iur. li. vj. gl. z do. in vbo astrigi. in ci. q̄ in plerisq̄. de of. ord. eo. lib.

b ¶ Cōclusionē. hoc no. Dec. ꝫ. c. z in contractu dotꝫ ꝫ. cxcv. stu dēdo brevitati.

LEX XLIIII.

1 **Ex pupillari.** Sūma vt hic per Bar. z declarat tex. dñ ꝺt neq̄ ex parte neq̄ i totum, vt facit Bar. hic. ¶ Imo. ex isto tex.
c regulam ad quā quotidie allegatur. quod accessorium nō cō firmat suū principale. facit. l. q̄s per manus. ff. de iure codicill. hinc est q̄ stipulatio penalis, q̄ est accessoria ñ vetit pactū nudum principale. l. nuda. C. de ꝫhen. z z commit. stip. trahit p doc. in l. petēs. C. de pac. in l. lecta. ff. si cer. pe. i l. si pacto quo

penā. C. de pac. Et facit iste tex. fm Bal. Ang. z alios q̄ priuil executionis cōcessuz mēbris ecclesie non porrigit ad ipsas ec clesiā z p hoc est tex. in c. p exceptionē. de priui. in vj. z in c. cur capella. de priui. in antiqs. sicut nec priuilegiū executiōis con cessum comitatui nō extēdit ad ciuitatē ꝫ eos. ista sunt dicta
2 scribētiū circa regulā hui° tex. ¶ Tu adde ad istā regulā vtili
ꝺ cōclusionē in practica, q̄ clausule accessorie seu posite i exe cutiuis nunc ampliāt gratiā principalē nec rescriptū. nec ꝫ ctū. text. est valde solēnis z sing. in cle. j. de prebē. ad fi. quē tex. Abb. z alij ibi reputāt ad hoc sing. z eū valde no. Ro. in cōsi. cccclxviij. inci. in casu quo querit nūqd reuerēdissim°. z Bal. in l. eā quā. C. de fideicō. vbi limitat. d. cle. j. in fi. q̄ q̄uis verba apposita in executiuis nunc amplient gratiā, vt ibi est tex. fi bñ possunt declarari vera ambigua ipsius gratie. z per illū tex. in d. cle. j. ꝺt Ant. de bu. in cōsi. xxix. inci. visis p̄cto z que sitis q̄ verba ad executionē plata non alternāt vim primarie dispositionis sed solū suo primo intellectu cōfirmant vbi ad dēdo. Scōo per illū tex. d. cle. j. ad fi. no. Jo. de imo. in l. qui ro me. §. duo fratres. ff. de ver. obli. q̄s clausula adiecta ad execu tionē principalis dispositionis nō ampliat eā idē tꝫ Cald. in de prebē. in consi. xvj. ¶ Bau. deca. in cōsi. cxxxij. inci. notandus
3 est. in p̄in. ¶ Tertio p illā cle. j. ꝺt egregie Abb. in c. cū nostris. de cōcess. p̄ben. z exclamat vsq̄z ad celū q̄ clausula motu quocūq̄ tꝫ detētore, que semp apponit in oibus rescrip. pape. si fit apposita in executione gratie, put semp opponit. vel in literis executoriis non purgat rescriptū quin sit subreptitium. z inualidū eo, q̄ nō est facta mētio de colorata possessiōe aduersarij. z refert ita tenuisse Lap. z Cal. p tex. in d. cle. j. z dicit p petuo tenendū cordi. z ita tꝫ Cal. lꝫ ipse nō referat. in ti. de pre
4 ben. in cōsi. xxv. ¶ Quarto vltri. no. z adde. nā debes scire q̄ si papa vel p̄nceps scribat ordinario z dicat authoritate no stra facias, ꝓpter illa verba authoritate nostra, censet eū fa cere delegatū in illa cā. q̄ adiiciendo. illa verba authoritate nostra, censet facere delegatū, per regulā. c. cū aliqbus. de re scrip. in vj. z c. lꝫ in corrigēdis. de offi. ordi. in antiquis. z q̄ ista verba authoritate nostra, ordinarius censeat delegatus, firmat exp̄sse Bar. in l. more. quē oīno videas. z ibidē alij. ff. de iurisdi. om. iu. z tꝫ Bar. ad hoc inhil alleget in specie allegatum tex. in c. cū venissent. z ibi ad hoc no. Ang. z alij de testib. inter lige istā cōclusionē esse verā, q̄n illa verba, authoritate nostra apponunt in p̄ncipali dispositiōe: vt q̄ dicat authoritate nostra cognoscas, tūc bene facit delegatū eū. secus. si apponeretur in cōfirmatione dispositionis, puta q̄ dicatur authoritate nostra cōfirmamus quicqd feceris, q̄ tūc nō facit eū delegatū. q̄ apponit in executiuis, ita tenēt Car. z Jo. de imola. q̄n abbas. de off. deleg. ad hoc mouētur per text. in d. cle. j. ad fi. de preb. in vj. z istud vltimum sequitur z cōmendat Alex. in d. l. more. z teneas bene cordi istam regulam sic ampliatam. q̄ est bona in practica. z sepe occurrit.

LEX XLV.

1 ☞ Filius naturalis tñ existente legitimo z naturali potest tamen instituī heres a patre, z alteri heredi substitui.
4 Pater non pōt substituere pupillariter filio naturali tanti.
5 Filij licet sint ambo impuberes, tamen si sint disparis etatis sub breuiloqua non continetur pupillaris.
7 Breuiloqua substitutio an sit species substitutionis, an vero quedam qualitas: ? quare appellata recipioca. ꝫ.
9 Breuiloqua quibus verbis fiat, z eius effectus. 10. z. 11, 12.
13 Substitutiones cōtente sub breuiloqua sunt exprosse veris generalibus licet non specialibus, tamen matrem excludant.
14 Breuiloqua an cōtineat pupillares substitutiōes in persona impuberum quando est admixtus pubes.
15 Si testator hꝫ vnum filium annicula alterum, rij. anno, quibus testator breuiloque substituit an illo. rij. an. effecto pubere extinguatur pupillaris substitutio in persona alterius qui adhuc est impubes sicut in persona ipsius puberis.
21 Testator habēs duos impuberes quoꝝ vnū instituit, alterū exheredauit, z eos postea adnumerē substituit, an ista breuiloqua continebit etiam substitutionem vulgarem.
22 Testator habēs duos filios vnum impuberem alij puberē, sed furiosum, z eos adnumerē substituit, an ex parte pupilli cōtineat ēt pupillaris, z ex parte furiosi cōtineat ēt exemplaris.
23 Femine institute in certis rebus z substitute z demū filijs masculis vniuersaliter institutis. si postea testator dicat, cēs filios meos adnumerem substituo, an filie predicte videantur eū masculis adnumerem substitute.
24 Heres grauatus a testatore dare titio centū, z si titi° nō superuixerit tpe mortis testatoris eius heredibus, si titius instituerit masculos heredes vniuersales z filiā feminā re certa, nec quid cōprehendit femina in illa institutiōe cū alijs masculis.

Filius

25 Filius instituꝰ. in re certa, ꝛ grauatus fideicommisso non detrahit duas quartas.

28 Breuiloqua substitutio qñ non fit simpliciter de per se sed cõcipitur in casum specialem vulgaris, hoc modo, si quis heres non erit, tunc pupillaris tanq̃ contenta sub expressa vulgari est omnino tacita, ꝛ non excludit matrem.

29 Breuiloqua simpliciter ꝛ de per se facta non continet sub se fideicommissariam substitutionem.

Lucius In ista l. Bar. ponit quintã repet. breuiloque subꝰtitutiõis que materia est valde subtilis ꝛ valde disputabilis. Summa vt hic p Bar. diuidit in quq ptes. In prima ponit thema. In scõa elicit qõ. In tertia ponit rnsio. In quarta posita rnsionis. In quinta ꝛ vlti. ponit limitatio. scõa ibi: quero an hereditas eius. tertia ibi, rndt ad primũ casuꝫ. quarta ibi, cũ i naturalis silꝫ. quinta ibi. alter si eiusdem casus est pulcher.

1 ¶ Hoc. er isto tex. q̃ filius naturalis tm existẽte legitimo ꝛ naturali potest tũ instituꝰ heres a patre ꝛ etiã substitui alteri heredi. Qño istud possit succedere. erit pulchra subtilitas, de quo dicẽt in gl. q. ¶ Scõo põdera hic esse text. fm Ang. expressum ꝫ cõcm sniam, q̃ per dationẽ vulgaris substi. nõ tollit existẽtia sui hꝫdis quo ad impediẽdã trãsmissionẽ hereditatis nõ aditæ. sic in his q̃ veniũt extra testm. text. est hic. nam iste filiꝰ suꝰ hꝫ substitutũ naturalẽ fratrẽ, mortuus est anniculus, ꝛ sequẽter hereditate nõ adita. q̃ adire nõ potuisset. ꝛ tũ ad matrẽ mꝫ excluso substituto. illud nõ põt esse ex alio, nisi q̃ filius hꝫditatẽ pñs nõ adita trãsmisit ad matrẽ ex potentia sui tatis: ergo appet hic esse ter. qõ p dationẽ vulgaris substi. nõ tollit sitas ad impediẽdũ trãsmissionẽ. q̃ venit extra testm, quãuis Iuũ ꝫ Bar. ꝛ cõtra oes in l. si filius heres. p illã ter. ff. de lib. ꝛ posth. Tu põdera forti⁹. q̃ sũ vera est inductio Ang. de isto ter. certe hic nec datio vulgaris substi. nec datio coheredis extranei hꝫ tollere istũ effectũ sitatis. vt trãsmittat hereditas non adita ex potentia sitatis. nã si in isto ter. erat vulgaris substi. erat etiã ꝛ idẽ cohæres extraneus, ꝛ tũ neutrũ impediꝫ. q̃ in isto ter. ꝛ bũ nullũ. Ad hoc rndet Imo. ꝛ bũ, qõ iste ter. nõ pbat no. Ang. q̃ in ista lege potuit habere tutores ꝛ p quẽ potuit adiri hꝫditas. l. potuit. ꝛ l. si infanti. C. de in. de lib. ꝛ posito q̃ nõ habuerit tutoꝛẽ, q̃ littera, nõ ꝺt index potuit supplere defectũ tutoꝛis in adeũdo hereditatẽ q̃ nullus est tutoꝛ. ter. est in l. si infanti. in fi. ꝛ l. bonoꝝ. C. q̃ admit. Nec est verũ illud, qõ p̃supponit Ang. q̃ iste filiꝰ legitimꝰ mortuus sit anniculus. q̃ ꝫ relictus fuerit a pñe aumcal⁹, tũ impubes decessit, vt subintrit ter. ꝛ sic potuit esse maioꝛ infante. Præterea qõ in ter. fuerit adita hereditas, clare apparet in ter. ibi dum ꝺt, nõ adsequẽtẽ. ꝛ ibi gl. in verbis posita apparent ẽt ex alio fm Alex. q̃ iste ter. tractat de hꝫditate pup. ꝛ nõ de paterna. Tu aũt subtilius impugna no. Ang. q̃ ꝫ vulgaris facta verbis specificis tollat sitatẽ: tũ vulgaris cõtẽta in breuiloqua, put loquit ista lex nõ tollat sitatẽ et quo ad aliquẽ effectũ. q̃ ꝫ dicat expssa verbis gñalibus: tũ nõ est expssa verbis specificis. ita ꝫ Ang. in l. Papinianus. §. qñ aũt quarta. ff. de inof. test. circa fi. Rap. cu. ꝛ Bau. sequunt in l. si filiꝰ hꝰ. §. de lib. ꝛ posth. Et ꝫ istud vltimũ rephendat Alex. j. ꝛ i o. l. si filiꝰ heres tamen nõ multũ forti rõne mouet. ꝫ solũ, q̃ est saltẽ expssa verbis gñalib⁹. tũ de isto vltimo nõ extẽdo me hic: q̃ est incidẽter

3 tactus. ¶ Tertio no. ex hoc tex. q̃ vna determinatio respicies duas pſonas ꝺz intelligi in casu in quo põt cuilibet cõuenire pariter. facit. l. iã hoc iure. §. eo. q̃ ibi fuit dictũ, to amplꝰ

4 nõ repeto. ¶ Quarto no. q̃ pater nõ põt substituere pupillariter illo naturali tm: rõ, q̃ non est in pñte pñs. Instit. de

5 pa. po. in pun. tacta regula l. fi. in pun. §. c. vbi ter. ¶ Quinto pondera ter. ibi, aliter si eiusdem etatis liberi. in illis verbis, eiusdẽ etatis hoc pbari. q̃ ſi filij sint ambo impuberes, si tũ sint disparis etatis tunc sub breuiloqua non cõtinet pupillaris. ita vꝝ velle litera dũ dicit eiusdẽ etatis: tũ Iuũ dũ verius. ꝛ gl. hic in verbo etatis. declarat. ter. cũ destruit. Bart. j. examinat in materia ꝛ fatet q̃ iste ter. realiter pbat pdicta. no. dicẽt etiã hic in loco suo. ¶ Sexto põdera eundẽ ter. in verbo liberi. q̃ verbum liberi. piatũ a lege sump̃r, intelligat̃ de filijs legitimis, ꝛ nõ de naturalib⁹ liberis tm. de quo puncto qi pones dicere q̃ ita intelligas hic p pcedẽtia, tradit in l. ex facto. §. j. ff. ad tre. ꝛ in ſsenta. de pba. Venio ad apparatũ gl. Capio glo. in verbo. primũ casum. diuidit. In prima declarat ter. In scõa opp. ꝛ

6 solut. ¶ In ea. gl. in n. habes ex gl. q̃ filiꝰ naturalis de iure fforum poterat instituꝰ ꝫ hodie sit aliter limitata. In Iuũ vꝝ ter. in l. si is q. ꝛ in l. ex facto. §. Julianus. §. cod. ꝛ rndet Bart. dupliꝫ dic vt p eũ. ꝛ pria sol. Bal. est ꝫ ter. in aut. q. mo. na. effi. sui in pñ. vbi dicit ter. ꝛ illũ ter. p fin. põderauit Ro. in l. cogi. §. hi q̃ solidũ. ff. ad treb. ꝫ gl. ꝛ Bar. hic. Scõa solu. vꝝ ſ fundi p ter. in l. si is q̃ non cauillando literam, tamen q̃ ista difficultas est sine vtilitate teneo primã solu. defendẽdo vt defendũt Mod. ¶ Capio gl. fi. extra gl. tractat Bar. materiã breuiloque subſtõis p quatuoꝛ pñm. q. Querit primo Bar. nñ quid breuiloqua sit species subſtõis de p se? ꝛ dicit. q̃ nõ, q̃ est q̃dã adiectio. Adde q̃ cũ opi. Bar. trãsit simp̃r Sal. hic, ꝛ Alber. de rosa. qui dicit q̃ doc. Bul. ꝛ antiquoꝝ in repe. istiꝰ rub. ꝛ Bal. in repe. c. si pater. in materia recipꝛoce substi. de testa. in vj. sed Joã. de Imo. dicit, q̃ ꝫ ꝓprie, ꝛ stricte loquendo non sit species subſtitu, de per se, q̃ semp cadit in aliquam de dictis speciebus. tũ late loquendo põt dici species de per se, eo q̃ ista subſtõ semper haberet fieri pluribus, ꝛ recipꝛoce q̃ nõ est necesse in aliqua aliarũ subſtitu. ꝛ pro hoc ter. in l. iam hoc iure. §. eo. appellat tertiũ genus distinctũ a pupil. ꝛ vulg. ꝛ per hoc gl. ꝛ doc. faciũt specialẽ mentionẽ de eodẽ idẽ formaliter tenet Roma. in l. in testamẽto. C. de testa. milit. istud idez q̃ breuiloqua sit species substi. de per se, tenẽt Bal. ꝛ Sali. in d. liã hoc iure. ꝛ Ang. hic. Raph. cu. in d. liã hoc iure. ꝛ in rub. §. eo. cõcordat istas opi. ꝛ eꝝ sniaz ꝫ Alex. q̃ quãtũ ad formam ꝺt species de per se. ꝫ quãtũ ad effectũ nõ est species de p se, q̃ aut est vulgaris aut pupillaris semp. Are. in rub. §. eo. substituꝰ reprehẽdit Bar. dũ vult q̃ breuiloqua sit q̃dã adiectio. id est quedã qualitas prout est actio de peculio. dicit Are. q̃ illa qualitas de peculio de in rẽ verſo ꝛ similis, ꝫ nõ alteret essentiã actionis. tũ moderat ꝛ diminuit effectũ cõdẽnationis ꝛ exactionis q̃ ꝺns cõuẽtus ex ẽctu de peculio nõ cõdẽnat in totum, sed quatenꝰ est in peculio. l. in delictis. §. si detracta. ff. de noꝛ. sed istud nõ facit breuiloqua quo ad effectũ aliarũ substi. vnde fm eũ põt dici ꝛ meliꝰ, q̃ breuiloqua est adiectio que dã. i quidã modus inducẽdi quandã subſtõnẽ sub noua forma verboꝝ: tũ q̃ est eadẽ essentia ꝛ effectus nõ facit nouam speciẽ: ꝛ dicit ter. no. in l. q̃. in fi. C. cõia de leg. ꝛ sic põdera, q̃ Are ti. in effectu ꝫ opi. Raph. cu. quã etiã ꝫ ꝛ clarius idẽ Are. in l. ex testõ. C. de test. mil. Tu aũt cõsidera verba Bar. q̃bus bñ cõsideratis, cessat impugnatio Are. Bar. eiũ dicit, q̃ breuiloqua nõ est ꝓprie subſtõ. nec species subſtõnis: sed quedã adiectio sicut in simili dicimus in actione de peculio. Põdera, q̃ Bar. dũ dicit sicut in simili dicimus in actione de peculio, non voluit dicere q̃ breuiloqua sit adiectio eo mõ, quo actio de peculio cẽſet adiectio ꝛ qualitas: q̃ Bar. nõ vult eq̃parare istas

8 adiectiones: ꝫ p similitudinẽ declarare. ¶ Circa. q. princi. quare appellat̃ reciꝓroca. adde q̃ istud nomen breuiloqua, ꝫ fuerit magistraliter appositũ a gl. ꝛ doc. tũ sumptũ fuit a text. in l. cũ in testõ. §. hec ꝙba. ibi vt breuiter: videat testatoꝛ tres istituisse heredes. ꝛ invicem eos substituisse. §. ti. j. Sed gratia iumenti queram⁹ q̃ nomẽ sit magis ꝓprium breuiloqua, an reciꝓroca, teneo q̃ verbũ reciꝓroca sit magis ꝓpriũ quo vtit iurisconsultus in l. iã hoc iure. eo q̃ istud verbũ reciꝓroca, nec actu nec habitu cõuenit nisi istis subſtõnibus nec alij adaptari pt. Sed terminus breuiloqua, q̃ ꝺt: q̃ sub breuitate verboꝝ multas subſti. cõtinet, iste terminus etiã cõuenit cõpẽdiose. cõpẽdiosa ꝺt que sub breuitate. tũ est dicere suo cõpẽdio, sicut sub breuitate, ꝛ illa cõpendiose cõtinet etiã plures subſti. nisi dicerẽs q̃ in breuiloqua nõ sunt tot ꝙba sicut in cõpẽdiosa. Sed ni si dixeris put dixit Albe. in repe. istiꝰ rub. q̃ breuiloqua est q̃ sub breuitate verboꝝ cõtinet multas subſtõnes ꝛ plures ꝑsonas q̃ nõ cadit in cõpendiosa: ꝛ nõ teneo q̃ ꝓprius sit terminus reciꝓroca. ¶ Circa tertiã. q. prin. Bar. q̃bus verbis hat

9 ista breuiloqua subſtõ. ꝛ põnit, quatuoꝛ modis. Adde circa se cũdũ modũ Bar. inquãtũ vult q̃ breuiloqua fiat ꝑ illa verba, vter ve eoꝝ vinet: per l. si Titiꝰ. cũ l. seq. §. tit. j. ff. de here. instit. illa lex nõ dicit, q̃ ꝑ ista verba fiat breuiloqua subſtõ, imo potius vꝝ ꝓbare Iuũ dũ dicit, q̃ resultat tacita subſtõ. meliꝰ ꝓbat ter. in l. si fundum sub cõditione. §. his verbis. j. de lega. j. ꝛ ita reperio tenere Albe. q̃ ista nõ sit breuiloqua, ꝛ q̃ illa iura mihi ꝓbãt in repe. istius rub. Tu aũt defendẽdo Bar. dicas qñ illa iura ꝓbãt tacta rõne quã ponit Barto. q̃ regula est, q̃ qñ sub vna oratione subſtituit duobus reciꝓroce hinc inde, illa appellat breuiloqua. Adde etiã inquãtũ Bar. cõcludit q̃ per verbũ, peruenat, seu deueniat fiat breuiloqua subſtõ. nã Alb. de rosa. in loco ꝙalleg. ꝫ opi. Ray. §. Bul. ꝛ Bar. q̃ vna subſtõ fideicõ. ꝓ ter. in l. Lucius. §. filia in i. heredibus. §. fin. in l. heredes mei. §. cũ ita. ff. ad ¶ Treb. q̃ iura aperte dicut, q̃ ꝓpter verbũ deueniat aut peruenat, inducit fideicõ. Tu aute aduerte q̃ ista iura istud dicunt: ꝛ ea allegat Bar. in l. centurio. §. eo. ꝛ sic ista iura ꝓbant, q̃ verba deuenio, aut peruenio, pũt esse obliqua: ꝫ alibi ꝓbem⁹, q̃ sunt directa verba. c. Raynut. us. in verb. peruenãt. cũ gl. de testa. in l. hereditatis. ꝛ ibi Barto. C. de here. instit. ꝛ bonus text. in l. si ita fuerit. ff. de lega. in. c. ꝫo ex oĩbus simul ĩctis apparet, q̃ verbũ peruenat, aut deueniat

est cõe,q; adaptat vtriq; ergo Bar.hz intẽtũ ꝙ si substõ bre
10 uiloqua in vna oratiõe fiat duob⁹ ꝛc. ¶ Circa.iiij.q.Bar.pn.
quis sit effect⁹ istius substitutionis breuiloque: ꝛ iz scribẽtes
nihil addant,nec faciãt mẽtionẽ de ista.q.Bart.adde inquãtũ
cõcludit Bar.qõ breuiloqua aliqñ cõtinet duas vulgares tm̃
aliqñ duas pup.tm̃.aliqñ duas fideicõ. tm̃: q; posset dubitari
nunquid breuiloqua cõtineat duas exẽplarias:tm̃ dicendum
est ꝙ nõ,q; nũq; põt cõtinere duas exẽplarias,quin simul cõ
tineat duas vulgares.rõ q; exẽplaria nõ põt fieri exheredatis
d.l.humanitatis.in verb.legitima.C.eo.declarat Bart.in l.ex
facto.in prin.ſ.c.iz ergo breuiloqua posset cõtinere duas pu
pil.tantũ qñ fieret heredato:tñ exẽplaria semp̃ continet vul
gares. ¶ Scdo adde inquantũ Bar.vult qñ breuiloqua cõti
net sex substit.qñ simul miscerẽt cũ cõpendiosa.tu dic melius,
ꝙ imo breuiloqua de per se põt cõtinere sex substi.directas,ꝛ
oẽs erunt directe ꝛ de per se absq; cõpendiosa:qñ duobus im
puberibus in ptãte existẽtibus ꝛ mẽte captis substitueret bre
a ¶ Codicillis. Et quid si in testamẽto contineat clausula codicillaris an tunc. recipro.z tinebit fideicom. Decisi. cccxcix. uiloque cõtinerent due vulg. due pupil. p pte etatis pupillaris ꝛ due exẽplarie p tpe etatis immoris.ꝛ sic erũt oẽs sex direc
11 cte absq; cõpendiosa.ꝛ istud etiã volunt postea Bar.† Tertio
2 adde inquãtũ Bar.ꝙ si breuiloqua fiat duobus impuberib⁹
in codicillis¹ ꝙ cõtinebit duas fideic.tantũ, per l.Sceuola.ſ.
ad treb.videret dicẽdũ oppositũ. ꝙ si pater duob⁹ filijs impu
beribus in potestate existẽtibus substituat breuiloque in co
dicillis,ꝙ ꝛtineant directe non aũt fideicõmissarie substitões.
nam ideo in l.Sceuola.directa substitutio facta in codicillis
nõ valet,q; ibi testator non poterat directo in codicillis sub
stituere,ideo ex egtate ꝛz iure fideicõ. sed in terminis nostris
pater põt inter liberos in codicillis directo substituere.istud
pbat tex.ꝛ ibi in terminis Bar.in l.militis codicillis. ſ. de te
sta.milit.in princi.vbi est text.ꝙ miles põt in codicillis directo
substituere,iz pagan⁹ non,ergo sicut miles põt,ita põt pater
inter liberos:per illũ tex.dicit ibi Bar.se obtinuisse ẑ omnes
aduocatos:vt ibi p eũ ꝛ illã decisionẽ Bar.sequunt indifferen
ter oẽs Mod.in l.hac cõsultissima.ſ.si qs autẽ. C.de test. vbi
aliqñ õ hoc plene dixi illã decisionẽ Bar. ꝙuis multi teneant
ẑ.in.ꝛ eã etiã sequit Are.in l.cõheredi.ſ.cũ filie.p gl.ibi.ſ.eo.
ꝛ idẽ Aret.in aut.hoc inter liberos.C.de testa.Cõfirmatur vi
ua rõne.q; sicut in milite pmittit, ꝙ pollit in codicillis dire
cto substituere.tex.ciarus in d.l.codicillis.in princi.istud est q;
in milite seruet ius gentiũ,cũ etiã in patre testante inter libe
ros seruatur iusgentiũ,ideo fiat egparatio a patre cum milite.
ita equiparãt Bar.ꝛ doc.in d.l.hac cõsultissima. ſ.ex imperfe
cto.ꝛ alibi sepe.ergo videt Bar.hic male dicere. Quod si di
ceres istud ꝓcedere qñ appareret,ꝙ pr̃ in codicillis voluisset
inter liberos directo substituere: nam tũc bene posset,sicut ꝛ
miles sed in dubio plumendũ est ꝙ nõ voluerit substituere in
re cõi,ꝛ sic p fideicõ.missum.d.l.Sceuola.sicut etiã in milite p
sumit,ꝙ substituat iure cõi:ꝛ nõ militari in dubio. d.l.in testõ.
C.de testa.milit.q; dico qz in casu nostro apparet, ꝙ testator
volunt directe substituere,ꝛ pbat dupliciter. ¶ Dño ex quo fecit
12 breuiloquã substõẽ † etarũ est ꝙ breuiloqua solum continet
directas ꝛ nũq; cõtinet fideicõmissarias,nisi adycerẽt cõpen
diosa,vt pbat late Bart.ſ.vbi dicẽt per.l.ij.C.eo.ex quo ergo
pr̃ inter liberos fecit breuiloquã substi.ꝛ breuiloqua cõtinet
directas apparet,ꝙ voluerit facere directas.ſcdo pbat,q; qñ
testator põt facere directas substi.in dubio censet fecisse direc
tas,si ꝓba patiunt̃,regula text.est in c.ſi pater. de testa.in vj.
¶ Tñ posses dicere,ꝙ ille tex.loquit qñ põt facere directas de
iure cõi.secus si de iure speciali: ꝛ sic ꝓcedẽs rõ videt melior.
Cõsidera tñ.q; Bar.vult ꝙ sepe eg̃pareꝫ testm̃ militis ꝛ testm̃
patris inter liberos,q; vtrobiq; attendit merũ ius gentium.
Sepe dubitaui,ꝙ ista egparatio nõ sit bona,nã habeo,ꝙ mi
les põt decedere cũ duobus testamẽtis. Item põt decedere pro
parte testatus ꝛ p parte intestatus.l.ij. miles vnũ.ff.de test.mi
li.ꝛ tñ si idẽ diceret in testo patris inter liberos:videret ridicu
lũ ꝛ cõtra aut.hoc sine.ꝛ aut.inter liberos. C.de testa.ista sunt
dicta cã cogitãdi.nemo eim discrepat a Bar. nec tu recedas
13 ab eⁱ⁹ opi. ¶ † Circa ſcdam.q.in ista.iij.q.prin.concludit bar.in
ista.ij.q.ꝙ iudiones contente sub breuiloqua sunt expresse ꝛbis
generalib⁹,iz non speciali⁹,ideo matrẽ excludũt.idẽ iz Bar.
in d.l.precibus,ꝛ latius.in l.j.in prin.in ij.q.prin.ſ. eo. Bald.ꝛ
Ang.in d.l.tam hoc iure,Ang.ꝛ Sali.in d.l.in testõ ꝛ Ang.in
comi.ch.inci.quidã incolã⁹.ꝛ ista est vera ꝛ cõis.Limita sin
gulariter nisi breuiloqua esset collata in casum speciale vulga
ris,puta,institutis liberis intestator diceret, si qs eorũ heres
nõ erit eos admitto substituo,tũc pupillaris contẽta est om
nino tacita ꝛ nõ excluderet matrẽ ita limitat magna. Bar.ſ.
in ver.pone instituo duos impuberes.ꝛ ibi reseruo dicendũ.
14 ¶ † Circa tertiã qone in ista.iij. prin. pone instituo duos im
15 beres impuberes ꝛ aliũ puberẽ ꝛc.ꝙcludit Bar. in ista.iij.q.qs
breuiloqua nõ cõtinet pupillares substitutiones in psona im
puberũ qñ est admixt⁹ pubes. Adde,ꝙ cũ opi.Bar.ꝛ ita sim
pliciter Sali.hic,ꝛ idẽ Sali.ꝛ Lud.in l.in testõ. C.de test. mil.
Ang.de are.in ſ.ꝛ plures. Insti.de vul.sub. Are.in l. in hoc iu
re.ſ.eo.ꝛ ista est cõis ꝛ vera,ꝙuis prima opi. Bul.ꝛ Ray.te
neat Alb.de rosa.in repe.istius rub.in materia breuiloque.in
vij.q.ꝛ Joã.fab.in ſ.qua rõne. Instit.de pupil.substi. alibi tas
men Bal.cõcordat istas opi.in d.l.in testõ.in iij.q.ꝙ opi.bar.
procedat qñ ille tertius pubes erat frater,put loquitur Bar.
ꝛ inter eos cadat ius succedẽdi ab intestato presumit illud cõ
seruasse:vt dicit Bart.secus,si ille tertius esset extraneus,q;
tũc in psona impuberũ contineret pupil.ex presumpta volũ
tate testatoris,argu. paulo cali. ſ.j. in rõne sui, ſ. de leg.iij.ꝛ
Aurelius.ſ.Titius testamẽto.ff.de lib.leg.ꝛ iz Alex.dicat ꝙ
ista iura parũ faciãt q; sunt diuersissima a casu nostro, credo
ꝙ optime faciũt in ratione. nã in illis iurib⁹ habeꝫ ꝙ contra
ꝓprietatẽ verborũ frater admittit ad hereditatẽ fratris:ergo
similiter in ꝓposito,fauore fratris iz vnitas orationis repu
gnet tamen cõtinebitur pupillaris respectu extranei. Item
theorica Bar.tenet etiã Ang.licet de Bal.nõ faciat mentio
nẽ in cõi.cccl.vj.inci.testator de Verona, vbi dicit qõ legẽdo
semper solit⁹ est cõcordare has opinio,ꝛ qõ cuiuber fam ca
pitis hec opi.dz esse cõformis ꝛ iuridica.reperio ꝙ eaz sequit
Are.in l.in testamẽto.in iij.q.C.de testa.milit.tamẽ ista vltima
ctionẽ reprehendunt Sali.ꝛ Lud.in d.l.in testõ.ꝛ bene. Imo,
in d.c.Raynuti.ꝛ Alex.hic ratio quare substõ breuiloqua soli
cõtineat vulga.ꝛ nõ pupil.est rõne equalitatis: vt dicit Bar.
15 ista ratio militat etiã qñ ille tertius esset extraneus. ¶ Circa
iiij.q.testatur ẑ hz vnũ nũũ annicul⁹,alterũ q.rj.an.hz rc breui
loque substituit. postea ille q habebat.rq. an. effectus est pu
bes ꝛ extincta est pup.substi.in psona sua,an ita extinguat in
psona alteri⁹.q. adhuc est impubes ꝛc.Cõcludit Bar, ꝙ bre
uiloqua facta impuberibus iz vn⁹ citius pubescat, ꝛ sic finit
pup.substit.tñ durat in psona alteri⁹ viqz ad pubertatẽ. Ad
de.ꝙ idẽ iz Bal.hic post Huber.de cremona.q; iz cessat vna
rõ.ſ.equalitas,nõ tñ cessat volũtas testatoris q cã tanꝫ potẽ
tior attẽdi dz.in ẑ.tñ allegat tex.in l.ſi tutor reipublice.ff.
de ture.ꝛ ra.distr. Imo.credit ꝙ alleget illu tex.in prin.ꝛ tunc
nihil facit.rñdet Jmo.vt per eu ista ratio.refert ꝛ sequit Ang.
de Are.in ſ.ꝛ plures.insti.de vulga.substi.sed errant: qz Bar.
non allegat illu tex.in prin.q; nihil facit,sed allegat Bal.in ſ.
qui multũ facit.ꝛ põt induci vt magis stringat ille terminꝰ
cut pupil.subsiti.ꝛ puncto finita etiã tutela.sicut ergo dicitur
la.ꝓpter pubertatẽ vnius extinguit ita etiã in persona alte
rius quãus impuberis. Idẽ similiter dz esse in breuiloqua,ꝛ
tãto fortiꝰ qz breuiloqua desiderat equalitatẽ tutele. nõ.ꝛ ad
hoc rñdet Jmo.ꝛ Ang.de Are.dz defendẽdo Bar.dic.q; rñsio aperte colligit ex illo tex.qz qñ vnus frater est effect⁹ ma
ior incipit esse locus legitime tutele.ꝛ ideo extinguit datiuã.
datũ a iudice,ꝛ ꝓpter hoc subintrigit tex. ꝙ si ille tutor fuisset
testamẽtarius,quo casu legitima tute.nõ facit cessare testamẽ
tariã,nõ tolleret tutela in psona impuberis. In forma rñdeo
do dic,ꝙ in illa.l.extinctio tutele in psona vnius fratris ne
cessitate influit extinctionẽ alterius: qz ex quo frater est effe
ctus maior incipit esse locus legitime tutele.ꝛ deserꝫ ad eũ: q;
ipsa legitima extinguit datiuã a iudice. text. est in l.ſi quis sub
conditione.ff.de testa.tu. sed istud ceſſat in ꝓpoſito nostro,ꝙ
extinctio pupillaris in psona vnius de necessitate non influit
extinctionẽ in persona alterius,ex quo a princ.ambo fuerunt
impuberes,qõ sufficiat,ꝛ ita̅ responsionẽ ponit iko.in d.l.
in testamento.C.de test.milit.ꝛ ibidẽ latius Are.hic nihil dr.
16 Adde ꝙ ita opi.Bar.etiam iz Bald in d.l.in testõ.in
viij.q.ꝛ ibi Sali.ꝛ Ro. C. de testa. milit. Item
simplr Alex.hic ꝙ plus nõ dr. Idẽ cũ Bar.tenẽt Salic. Jmo.
Raph.cu.ꝛ Are.hic.ꝛ Ang.de Are.in ſ.ꝛ plures. Institu.de
vulg.subsiti.ꝛ ita est cõis opin.ꝛ vera,quã etiã iz gl. hic quo
dist.Ray.hic p Bar.relatã tenuerit: Alex.de ros in repertorio
rub.in materia reciprocẽ. Jta qua.q. teneas ergo eodem iudi.
ꝙuis Jo. fab.in d.ſ.qua ratione. teneat extingui in persona
vtriꝰ.p tex.in l.alteri.ff.de adi.leg.quẽ allegat Bar. ita sequi
ti.q.vbi dicã de illo tex.ꝓ ista cõi inita addo ista fundamẽ
ta.primo qz ex quo testator sciebat etatem disparẽ vtriꝰ fili
ij.l.octaui.ff.vñ cog.certe simplr substituẽdo nisi alter illi mã
do,vt voluisse ex generalitate in equalitate postea contingẽ
te:ex quo aliter in specie nõ prouidit.l.vnica. ſ.finaliter ad de
ficientes.C.de cad.tol.Scdo qz nõ presumit in tacita volũtas
testatoris.l.cũ tacitũ.ꝛ l.cũ qui.ff.de procur. ideo semel inclu
sum ex volũtate testatoris plumit semp durare. Tertio mo
ueor,qz subito directa postquam semel est cõprehẽsa tuo bre
uiloqua

ulloqua nō pōt reuocari etiā ex expressa mutatione voluntatis testatoris sine noua solēnitate.l.militis codicillis. §. veteranus.ff.de test.mili.nec dicak ꝙ ista nō sit mutatio sed sit declaratio volūtatis:vt dicit Bar.in sequēti articulo,ꝛ ostendā in hoc male dicere. Querit etiā Bart.testatoꝛ hꝫ duos filios impuberes ꝛ eos instituit ꝛ inuicē substituit.deinū vnū ex his emancipat.ita ꝙ pup.substi.finitur in pſona filius emancipati an etiam finiatur in personam alterius retenti in potestate.

37 ¶ Circa.v.q.Bar. istū articulū intendo plene disputare pro vtraq; parte ꝛ respondere fundamentis vtriusq; partis.antequā ergo vlterius pceda,q; Ray.Bull.ꝛ Bar. tenēt qꝫ extinguntur pupillaris in pſona vtriusque, videamus an leges allegate p eos bñ pbent,vel non.Primo Bull.allegat tert.in l.j.C.de diuer.rescrip.ille ter.nihil facit.ibi enim illud deciditur ꝓpter duo.Primo ,ꝓpter vnitatē cause cōis . Secō ꝓpter supplicationē porrectā cōi noīe,ꝓpter ista duo rescriptū prīcipis cōcessum sup vna pſona intelligit vtriq; pcessum. istud clare dicit ibi litera in verbo de cōi cōsensu ꝛ fratrū. libellum supplicatoriū porrexisti.ista cessant in casu nostro. Secūs ter. in §.ad hoc autem.in ver.si aūt pater.in aut. vt lic. ma. ꝛ auie. vbi nominatio facta de vno filio simplr in scriptura publica vel priuata coīa tribus testibus nō solū facit legitimum illuꝫ quē nominauit,sed etiā alios naturales,ergo illud, ꝙ disponitur in vno de filiis,intelligit ꝛ dispositū in alio. Ad istum ter. qui prima fronte videt stringere,rndeo altero de tribus modis. Primo rndeo, ꝙ isti casus sunt omnino diuersi.ibi enim cogitur de cōferēdo cōmodū.hic de auferēdo . ibi eñ dispositio beneficialis,id est dispositio legitimationis collata in vnū filiū.trahitur ad alios filios naturales,in quibus eōmodo est eadē ratio.hꝫ hic ecōtra querimus an dispō fauorabilis qualis est substi.pupillaris collata a prīn. in plures liberos si deficiat postea in vno p emācipationē an p hoc renocet in alijs filijs non emācipatis.Cōfirmat ꝛ secūs qꝛ ibi agit de legitimatione,legitimatio aūt est fauorabilis,ꝛ ertēdēda.ita tꝫ Bemi. in c.j.§.j.de fil.plby.in vj. Pet.de anc.in cōsi. ccccviij. inci.circa primā quesitū fuit satis expediēs nimirū si ibi fit ertēnio legitimationis de vno filio ad aliū filiū.hꝫ hic agit ecōtra de auferēda substi.q; sīt est fauorabilis, sed nō eundo p mendicata suffragia rndeo tertio ꝛ no. ꝙ pater nominādo[a] quē filiū simpliciter,ideo dr eū legitimare,eo qꝛ ex ista legitimatione ꝓbat matrimonij matris,nec requirit alia ꝓbatio.ita dicit ad literam.ter.in illo,§.ad hoc.ergo sequit de necessitate, ꝙ oēs sint legitimi,sed istud cessat in ꝓposito nostro,ergo ille ter.nihil facit. Tertio principaliter mouebat Bul. p ter.in l.alteri.ff.de adi.leg.ꝛ dicit Bar.ꝙ ille ter.optime facit.adde ad illum ter. alium ter.in l.pāphilo.§.fi.ff.de leg.iij. Ad istum ter.in l.alteri. rū.Bal.in d.l.in testō.in ꝛ.q.ꝛ Ang. hic, ꝙ in d.l.alteri.loquitur de onere ꝛ nō de mero fauore. Ista soln.irridet Alex.hic.ꝛ dicit ꝙ nō solū est mala solu.imo est pessima:qꝛ imo legatum, de quo ibi tractak.est dispō mere fauorabilis sicut hic pup.substi. Hinc est,ꝙ legatū nunꝙ pōt afferre nisi vtilitatē hereditatis secus.l.si hereditatis.§.j.ff.mā.ꝛ ita ēt ante Alex.ista sol.reprehendit Imo.hic eā etiā impugnāt Lud.ꝛ Are. in d.l.in testō. ego aūt puto qꝫ sol.Bal.ꝛ Ang.bene intellecta sit bona ꝛ nō mereak reprehēdi.nā legatū respectu legatarij bñ est merꝫ fauoꝛ,hꝫ respectu heredis grauati est onus,ꝛ de isto ipsi intellexerūt,hꝫ substō pup.oi respectu cōsiderato hinc inde semp est fauoꝛ.Allio ꝛ secō mō rndet Bal.ꝛ Ange. ꝙ in d. l.alteri.vna dispō hꝫ se ad aliā loco finalis cause, ibi eñ iō legauit estimatione, Secūs qꝛ primo legauerat pdiū nō igit mirū,si adēpto vno legato,reuocaꝛ ꝛ aliud.nec alia rō pōt reddi ad. d.l.alteri,hꝫ hic ille substōnes pupillares cōtēte sub breuiloqua licet fraterniꝫent adinuicē,tū neutra est finalis cā alteri[a]. Tu notabili[b] rnde ad.l.alteri.ꝙ loquit in legatis q̄ reuocāt nuda voluntate ēt tacita.l.iij.§.fi.cū.l.seq.ff.de adi.leg.sec[a] est in directa pupillari q̄ nō pōt reuocari nisi cū alia volūtate solēni.l.militis codicillis.§.veteran[a].ff.de test.mi.ꝛ §.ex eo aūt solo.insti. q.mo.test.infr. Ista dr̄ia ponit in specie ter.in l.si ex pte .ff. de adi.leg.vbi pp inimicitias supueniētes reuocak legatū tacite. ꝛ tū nō reuocak nisto eiusdē.ꝛ ibi gl.assignat rōnē pdictā, quā etiam assignāt Bal.ꝛ Ang.in l.hereditas. C.de hīs q. vt indi. ꝛ si diceret,vt dr.j.Bar.ꝙ ista est declaratio q̄ pōt fieri sine solēnitate.ego infra ostēdā Bar. male dicere multis medijs prō eadē pte. Ray.alleg.ter.in l.cū eiusdē.ꝛ l.seq. q̄ incipit plerumque.ff.de edi.edic.hꝫ ista iura parū aut nihil faciunt ꝛ dupliciter rndeo, ꝙ in illis legibus cā ꝛ vitiū erat a prīn. vñ ēt hic si imparitas fuisset a prīn.impediuisset pupi. in pſona vtriusq;, vt l.iam hoc iure.§.e.hꝫ.q. nostra loquit qñ inequalitas non erat a prīn.hꝫ supueniat ex post facto,vñ non dꝫ tolli id qꝺ est legitime factū.Secō respō.ꝙ ille leges loquunt in his q̄ commode separari nō possunt,Circa distinctionē Bar.in emancipatio fit facta ex volūtate ꝛc.adde ꝙ istā distinctionē sequuntur Sal.Imo.ꝛ Pau.ꝛ Alex.hic Sali.in d.l.in testō.in vñ.q.ꝛ ibidē Lud.ro.idē tꝫ Ang.de are.in §.ꝛ plures. Insti.de vulg. sub.late Imo.in d.c.Ray.in materia recipꝛoce.in vj.q.ꝛ ibidē Pe.de vbal.de Perusio. vbi dr ꝙ istā opi. cōiter tenent doc. Sed istā distinctionē reprehendit Ang.qꝛ qñ pater ex necessitate emācipauit filiū nō extinguitur tūc pupillaris,certe ex quo emācipatio pcessit culpa vel facto filij,certe multo fortius deberet reuocari substō in pſona alterius fratris,alias iste filius qui eo egit patrē vt eū emāciparet, sentiret cōmodum pupil. substi,ꝫ.l.is.q ꝫ.§.eo.Sed istud reprehēdit Imo .ꝛ Mode.ꝛ Lud.in d.l.in testō.qꝛ pupillaris substō est fauoꝛ.ꝛ puisio pupilli,cui fit.Unde pp factū fratris emācipati nō dꝫ ipse grauari.l.si qs in suo.§.legis.C.de inoffi.testa.Preterea ꝙ substitutio pupillaris cōtineatur in breuiloqua istud pēdet a prēsumpta volūtate testōris,nō aūt facto fratris.l. iam hoc iure. §.eo.vñ qñ pater volūtate emancipati videt reuocare substōnē,sicut videt reuocare legatū,secus si ex necessitate,vt iurib[a] alleg.per Bar.Preterea in casibus in qbus pater cogit emācipare filiū nō cā filij, sed culpa ꝛ delicto patris. pꝫ ex causis enumeratis i gl.in §.fi.Insti.q.mo.ius pat.pote.fol.ꝛ sic distinctio Bar.defendit ab impugnatione Ang. Ego aūt reprehendo dict.bar.alia rōne.nā illud qꝺ dicit ꝙ per alienationem necessariā non reuocatur legatū.procedit qñ alienak ex necessitate rei familiaris.secus aūt vñ alienak ex necessitate per legez impositā.put est hic emācipatio tūc reuocak legatū . ita ꝓbat ter.no.in l.filia legatorū.C.de legato.iūcta.l.fi.C.de do.promis. ꝛ ita limitant Hic.de mutina.ꝛ Albe.in d.l.filia legatorū . per illū ter.hꝫ in ꝓposito nostro est talis necessitas p legē imposita.p quā pater cogit emācipare filiū.non aūt est necessitas rei familiaris.ꝛ ita retoꝛqueo ꝫ Bar. Aduerte inquātū Bar. rū dēdo oppositioni p eū facte dicit ꝙ ista nō est noua dispositio hꝫ est declaratio an sub gñalitate breuiloque cōtineak pup.ꝛ talis declaratio pōt fieri sine noua solēnitate . d.l. heredes palam.vt p Bar.qꝛ ꝙ declarat nihil de nouo dat. d.l.heredes palam.§.sed ꝛ si notā.alleg.p Bar.cōfirmo p illud qꝫ tꝫ Bart . ꝛ ibi dixit in l.ū.in prīn.§.e.in ver.qro ergo ꝛ reuoco in dubium vbi tꝫ Bar.an tacita pupillaris cōtēta sub vulgari excludat matrē pōt ꝓbari solū p duos testes: qꝛ ista est solū declaratio a volūtatis ꝛ nō regrunk septē testes.d.§.sed ꝛ si notā.quē allegat Imo.fortⁱ tꝫ bar.i d.l.pcib[a] . ꝙ testatoꝛ pōt ex interuallo post testm imperfectū declarare ꝙ ei[a] intentio fuit p tacitam pupillarē matrē excludi:eo qꝛ act[a] quātūcūq; pfecti recipiūt seoꝛsum formā declaratoriā nō aūt dispositoriā.d.§.sed ꝛ si nota. Ista sol.Bar.mihi nullo mō plz.ꝛ sic istud argumētū ineuitabiliter obstabit ꝛ ista opi.ꝛ repio ꝙ ista sol. Bar. reprehendit Bal.in d.l.in testō.ꝛ ibidē Pau.de ca.eo,qꝛ sm eos ista nō est mere declaratio:hꝫ est dispō.aliter tū nō ꝓbant. ꝛ sic ista nō est mere levis impugnatio. Tu ergo vltra eos ꝓba,nā illud ꝙ dꝫ ꝙ declaratio volūtatis pōt fieri sine noua solēnitate d.§.sed ꝛ si notā,pcedit.qñ declaratio fit circa circūstātias actus,ita ꝙ prīe loquit ille ter.sec[a] est vbi declarak substātia directa ipsi[a] actus:qꝛ nō pōt fieri sine noua solēnitate,qꝛ ista declaratio vt dispō.ita limitat ꝛ declarat illā ter. Jo.de ana.in cōsil.lxxxiij. inci.videndū est de virtute reuocationis. sed tertio ꝛ forti[a] ꝙ Bar.male dicat ostēdo euidēter.aut eñ volum[a] dicere ꝙ pater emācipādo vnū ex liberis declarat vt ex nūc, aut declarat vt ex retro a prīn.Si volumus dicere qñ declarat vt nunc scꝫ, ꝙ nūc nolit durare illā pup.substi.in pſonaꝫ alterius fratris. ꝛ tūc qꝛ a prīn.fuit pup.substi.certe ista esset de presenti noua dispositio.ergo testatoꝛ nō potuit vt ex nūc tollere pupillarē substi.in pſona filij emancipando aliū filiū,sed fuit opus noua solēni volūtate,istud dicit ter.in d.l.heredes palā. in prīn.tuncto.d.§.sed si notā.Aut volumus dicere, ꝙ pater emancipando vnū de filijs videak declarare vsqꝫ retro, ꝙ etiā a prīn. noluit alteri pupillariter substi.ꝛ alij hoc magis sonāt ꝓba Bar. hꝫ pfecto istud est peius dictū: qꝛ emancipatio nō est actus q̄ necessario aut psumptiue istud inferat in preteritū, ergo non inducit ista declaratione retro in preteritū. Ista doc.tradit p Bar.ꝛ scribētes in l.ex persona.post glo.ibi.C.de ꝓba.doctri. Bar.ꝛ aliorū in.l.si prius.in v.opp.ff.de ope.no.nū. Ad autez emācipatio facta de psenti nō inferat in preteritū,pꝫ qꝛ tēpore quo pater condidit testm , nihil verisimiliter cogitabat de emācipatione vnius filij futura: ergo nō inferk necessario retro a pterito nisi(vt dicit Are.)ex breuitate tēporis ista prēsumptio cadat:puta qꝛ post testm incōtinēti emācipasset vnū filiū.ex his enim que incontinēti vel paulo post fiunt psume retur bñ in preteritū.l.si vētri.§.fi.ꝛ ibi Bart.ff. de prīui.cred, hꝫ qñ emācipatio fuisset facta ex magno interuallo post testm

¶ Nominando quē filiū . Adde doc.i c.p tuas. ō ꝓba. Inn.in c. Michael. de fil. plby. Ant.ō bu. i c. trāsmisse. qui fil.sint legi, bar.i l.j.§.j.ff. de liber. agnoscen.

ex presenti nō p̄sumimus retro in preteritū:z tanto fortius si pater emācipasset filiū ex aliqua cā de nouo supueniēti postea z sic vides qūo leges allegate per Buil.z Ray.z fundamenta Bar.z eius rūsiones oia corruūt. Adde q̄ istā eandē partem affirmatiuā q̄ extinguaf subsō.tz etiā Alb.in repe. huius rubri.in materia reciproce in r.q.Jo.fab.in §.qua rōne, Insti.de pup.z ista vī esse cōis sniā. ¶Pro ista parte vltra quinq; fundamenta superius relata,pōt sexto argui fm Ang. de are.in d.§.z plures.q; testū pendet a voluntate testatoris,l.in cōditionibus.primū locū.ff.de cōd.z demō.sed testator vī ex facto suo reuocare pup.substi.cū fecerit ex post facto inequalitatez, z cui data est potestas mutādi fortius censef data potestas ō clarādi volūtatē suā verbo aut facto.Confirmaf q; voluntas nō minus declarat factis q̄ verbis.l.de q̄bus.ff.de lega.j.paulus rūdet nō tm verbis.ff. rē ra. hab. imo facta sunt fortiora ad declarādū q̄ verba.l.si tū.§.ei qui.ff.de edil.edic.sed rū. qō istud nō pēdet a volūtate nuda testatoris ex post facto simplr
18 vt superi⁹ declarau. ¶+Septimo p̄ ista pte facit q; in breui loqua substōnes sunt correlarie.d.l.iā hoc iure.§.j.sed destructio vnius correlatiuoz est destructio alterius. l. fi. cū fi.ff.de accep.l.fi.C.dē indi.vidui. to. ergo destructa vna substōne pupillari in breuiloqua destruīf z alia.Sed rūde q̄ argumentuz p̄edit in correlatiuis quoz vnū nō p̄t stare sine alio vel vnū ex cā alterius.l.si quis donationis.ff.de cōtrahē.empt.tūc destructio vnius est destructio alterius, sed substōnes pupillares cōtente in breuiloqua non sunt tali respectu correlatiue: q; a p̄m. vna potuit esse sine alia si testator istud voluisset.d. l.iā hoc iure.§.j. Octauo facit, q; substōnes in reciproca sunt adinuicē respectiue vna ad aliā,iō extinguunt equalitatem.d. l.iā hoc iure.sz in his que respectiua sunt, si vnū postea cessat cessat z aliud.ter.est in l.filic.§.matri. z in l.alūne. §. seia. ff.de adi.leg.sz rūde q̄ ista iura loquunf,qñ talis respectus est causa finalis legati.ibi eī emolumentū legati fuit relictū p̄opter on⁹ fideicōmissi,vnde sublato onere,tolliī legatū.ita declarāt p̄dicta iura Bar.in.l.si qs seruū.ff.de condi.z demon. Bal.in l.j.C.de pac.z in l.si plures.C.de condi.in ser. sz in casu nostro vna substitutio non est cā finalis alterius cū sine ea possit esse a p̄m.testatore volente.d.l.iā hoc iure. Nono z vltimo facit, q; qñ act⁹ nōdū cōsummat⁹ est,z res deuenit ad casuz a quo incipere non pōt:certe vitiaf. l. Uranius.ver. sed si cū duo.ff. de fideiuss.l.si sub vna.§.j.z l.pluribus.§.z si placeat.ff.de verbo.ob.sed hic actus nō est p̄summatus cū testator adhuc viuat.z si a p̄m.fuisset hec imparitas impediuisset pup.substitu.ad istud argumentū rūde negando q̄ res deuenat ad casum a quo incipere nō pōt:q; q̄.data imparitate,nō cōtineaf pupillaris nō est ex defectu potestatis testatoris,sed ex defectu p̄sumpte volūtatis testatoris.nā si testator vellet posset facere.q̄ etiā extante imparitate cōtineaf pupillaris. d.l.iam hoc iure.§.j.z ita declarat Bar.ī. in p̄cedēti.q. Ista sunt que adduci p̄nt p̄o parte affirmatiua que est cōis, quibus oibus rū.Contrariā opi.z sic negatiuā,q̄ sz emācipef vn⁹ impubes, tū nō extinguif substi. pupil. in persona alterius in potestate retēti.tenet Bal.in d.l.in testō.in r. q. motus p ter. in l.fi.ff.de duo.re. vbi licet vnus ex pluribus correis debendi eximatur ab obligatione:tū p̄ hoc nō eximitur alius.ita in oppositō licet vnus impubes eximatur a substi.pupi.p emācipationē:tū nō dz eximi alius. Tu confirma q; etiā in duobus reis desideraf equalitas hīncinde,sicut q̄siderat in breuiloqua.l.reos.§.cum tabulis.ff.de duo.re.§.j.z ij. Insti.de duo.re. Sed ad hoc rūde dupliciter. ¶Primo ex mente Bar.in q.precedenti, dum rūdet ad.d.l.cāde,q̄ illa.l.si loquif in cōtractibus,vbi actus est perfectus z consummatus,merito sz vnus postea eximaf nō eximitur alius,sz in q.nostra,viuente testatore substō non est cō summata.Secō rūde q̄ in d.l.si.exēptio vn⁹ correi nō p cessit facto creditoris sed p deportationē vel capitis diminutionē,sz in casu nostro exēptio vnius impuberis ,pcessit ex facto testatoris emācipātis a cui⁹ volūtate pēdet an sub breuiloqua cōtineaf pupillaris.d.l.iā hoc iure. ¶Secō p̄ ista parte Bar.allegat ter.in l.tribunus.§.fi.ff.de testā.mil. vbi si miles in aliquibus partibus cessat testū p̄ius factū.z in alijs non cassat,vz z cōfirmatur dispositio.ita hic testō. annullando ex post facto vnā substitutionē pup.aliā non infirmat sed confirmat.Sed rūde q̄ hic in breuiloqua est dicta rō ,ppter equalitatē quā desiderat:q̄ ratio cessat ibi.Tertio mouetur Bal.q; substo pupillaris est ,puisio z fauor ipsi⁹ pupilli in ptāte retēti.ergo nō dz sibi auferri per emācipationē alterius filij.eādē opi.per ista fundamēta tz etiā Ang.hic. idē Ang.in d.l.in testamēto in lec.perusina,vbi addit quartū fundamentū.nam a p̄m.sub ista breuiloqua cōtinebat pupillaris in persona amboz,q; erat paritas z cōcurrebat cōiecturata mens testatoris ergo ex post facto pagan⁹ nō pōt eā tollere nuda volūtate vel per talē actuz emancipationis.l.sancimus. C.de testa.§.et eo aūt solo,insti.qui,mo.test.infir.nisi esset miles.l.eius militis. §.j.ff.de test.mi,nec dicaf(vt dicit Bar.)q; ista est declaratio voluntatis,q; istud superius multipliciter repchēdi.eandez opi.tz Ang.in l.hereditatē.in lec.florētina. C. de impu.z aliis subst.vbi mouef q̄nta rōne,q; circa volūtatē testōz nihil legit vnde nō p̄sumif testator eā mutasse.l.fideicōmissa. §.si rez.ff. de leg.iij.secus si testator declarasset noluisse ab initio incluci, ita,p̄cedat.l.heredes palā.§.sed z si notā.allega.p Bart. Sed rūde ad hoc q; lz testator nō declarauerit verbis tū declarauit facto scz emācipādo,z volūtas testatoris nō minus declaratur factis quā verbis vt superius diximus,eandez opi.tz Rap. cu.hic motus sexto fundamēto q; a p̄m.cōtineref breuiloqua in p̄sona vtriusq;,lz postea vnus emancipef, tū in p̄sona alterius dz durare,z nihil alius allegat. Adde,p ista parte dispu
19 tationis gratia multa facere.z primo q; licet imparitas p̄sonarū impediat a p̄m.ne pupil.cōtineatur, vt est ter.hic cū fimi.tū facilius durat aliquid qñ est in esse deductū quā de nouo inducatur,per regulaz.l.patre furioso. ff. de his q̄ sunt sui, c.ad apostolicā.de regular.z si diceref,put rūdebat Barto.ad.l. eandē,de duo.re.qñ actus habuisset perfectū, z cōsummatus esse,qd non in casu presenti donec viuit testator,cū ambulatoria sit voluntas testatoris vsq; ad mortē.l.cuz hic status.§.aut oratio.ff.de dona.inter vir.z vxo.quia in contrariuz pondo fortem text.in l.si fundum. ff. de fund. dota. Octauo p̄o ista parte arguo:q; qñ duo extrema sunt necessaria ad causandū vnū actū si illa duo extrema cōcurrūt, z actus causetur, licet postea vnū deficiat,tū non corruit actus.l.si vētri.§.in bonis. ff.de p̄mi.cre.§.ammittatis,cū gl.Insti.de nup.l.si nō ler Elia Sentia.ff.de here.insti.sz ita est q; ad causandū pu.sub breuiloqua requirunf. ¶Primo paritas p̄sonarū. Secō q; voluntas testōis nō refragetur.d.l.iā hoc iure.§.j.sz hic ista duo a p̄mcip.cōcurrūt:vñ lz postea deficiat vnū p hoc nō deficiet pupillaris in p̄sona impuberis in ptāte retēti. Ad istud fundamentum rūde tripliciter. ¶Primo q̄ argumētū p̄cederet qñ actus esset pfecte causatus in esse qd nō est hic vt predixi. Secō rūde q̄ imo hic deficiunt ambo extrema,deficit em paritas p̄sonarū. Itē deficit volūtas testatoris, vt p̄z ex fundamēto p̄s aduerse. Tertio z notabilius rūde q̄ vbicūq; testator aut legislator mouef ex duab⁹ causis simul cōsideratis,deficiēte alte
ra illarū,deficit dispositio.ita not. Abb.in c.qñ frequēter.§. porro.in fi.p illū ter.vt lit.non cōtet.z in consi.clxxvij. inci. ille
19 lud de iure queritf. ¶Nono p̄ ista parte fortiter facit: nā si per emācipationē vnius de filijs tolleref pup.substi.in persona alterius in potestate retenti sequeref q̄ hereditas posset adimi in alio actu quā in testō. sed istud est falsum: q; sicut hereditas nō pōt dari,ita nō pōt adimi q̄ in testō.alle.l.quidā in suo. §.fi.ff.de cōdi.insti.ꝓterq̄ in certis casib⁹ in q̄b⁹ ope,exceptionis tacita voluntate excludif.l.nostrā.C. de test.l. ex parte.ff.de adi. leg. ergo impossibile vī,qd actus emancipationis revocet substōnē directā in p̄sonā impuberis in potestate retenti. nec dicaf,q̄ ista nō sit revocatio sz declaratio,vt dicit Bar,q; istud,ī.declarau nō repeto q; reprobaui. Decimo p̄ ista parte facit q; reformatio facta p testatorē i vno capitulo, in alio dispositionē nō immutat.ter.est in l.alūne.§. q filias.z ibi summat Bar.ff.de adi.leg.ergo reformatio substitutionis facte in vno ex filio non mutat in altero,sed rūde q̄.§. q filias.non loquif in materia desiderāte equalitatē vt est hic in breuiloqua ppter vnitatē oratiōnis. Undecimo p̄ ista parte facit q; lemel inclusum ex volūtate testatoris semp p̄sumif durare cum nō p̄sumaf volūtas testatoris mutata nisi p̄bet.l. cū tacitū. z l.eū.q.ff.de p̄ba.facit bene ter.in l.q liberis.§.testō. ff.de bo. posſ.scōm tab.sz rūde, q̄ imo volūtas p̄sumif imutata ex actu emācipatiōis z in hac materia equalitatē desiderante. Duodecimo facit,nā ista emancipatio fit ad fauorē z cōmodū filij: ergo nō dz operari cōtrarū effectū, vt faciat q̄ fratri nō succedat ex pupillari in ptāte retēto q; eēt ꝺ regulā. l. q̄ fauore. C. de legib.z tanto fortiꝰ,cū etiā istud respiciat z fauorē z cōmodū alteriꝰ filij in poſestate retēti cuius est ,puisio z fauor, iuxta gl.in l.ex tribus.C. de inoff.test. Ex p̄dictis habes vtranque partē p̄sentis articuli bene discussam, prima opi. p̄sentis articuli est penes doc.ourū esset cōsulendo aut indicando ab ea discedere,tū si fundamēta vtriusq; partis cōsiderenf videtur melioza fundamēta scē partis z illā de iure amplector:q̄
20 est equior.+Querit Bar.qd ꝺ si ab initio fuit tacita inequalitas postea supueniet equalitas q; pater instituit duos impuberes,vnū in ptāte,aliū emācipatū z eos inuicē substituit, postea emancipatū adoptauit, an pupillaris substō cōtineat sub illa breuiloqua c. ¶Circa sextā.q.Bar. adde q̄ cū opin.

Bart.

Bar. tenēt Ang. & Imo. hic. & Bal. i. d. l. in testamēto. in. ix. q. & ibi Sali. & Lud. ro. eandē opi. & latī. & Alb. in repe. huius rub. in. xj. q. reciproce substi. Imo. in. d. c. Rayn. Ange. de Are. in. §. j. inst. de vulg. substi. & ista est cōis sniа, & tenēdo istā opi. Bar. solū rīdet ad. l. ū. sed si extraneū. ē. & nō ad alia iura. Tu rūde ad. l. q solutēdo nō erat duos Apolonios. ē. ti. j. rūdeq; ille text. loquit' qñ est defect' in accidētalibus & extrinsecus. iō si cessat ille defectus, valet instō. secus qñ est defectus in substātia vel testatoris vel instituti, & ista fit cōis opi. tū Alex. & pleni' Are. reprehendit Bar. & doct. in vno, & dicunt q; Bar. est sibi ipsi. nā dicit Bar. q; hic tractat de noua volūtate, iō est op' noua solēnitate per. l. heredes pala. §. sed & si notā. ē. de testa. Sed in. q. precedēti. in fi. Bar. dicit totū ḡrium per. d. §. sed & nota. & no tā. an sub breuiloqua cōtineat' pup. agitur solū de declaratiōe, iō pōt fieri sine noua solennitate. d. §. sed & notā. ecce q; Bart. est sibi de directo ḡrius. Confirmat Aret. q; sicut in qō precedenti emancipatio postea facta declarat q; testato; noluerit substituere pupillariter ita ecōtra in ista qōne: q; adoptio postea facta dō declarare q; intentio testatoris fuit vtriq; pupillariter substituere. Tu cōfirma forti' q; istud dō poti' psumi in ista. q. q; in precedēti. nā presumere q; voluerit pupillarē cōtineri est actus fauorabilis & inducēs cōmodū & prouisionē filijs: ergo potius dō presumi tūc qō talis fit voluntas testatoris q; in precedēti qō. vbi agit de tollēdo pupil. substōne. Ego defendo Bar. & dico qō in nihilo est sibi ḡrius, nec est presumendū q; ita incontinenti fit sibi ḡrius: nā cōsidera, q; in qōne precedēti breuiloqua erat facta duob' impuberib' in ptē & sic si testō; si volebat poterat cōtineri ibi pupillaris in psona vtriusq; ergo an voluerit an nō dependet ab ei' declaratione, ideo pōt declarare sine noua solennitate, ita loquitur Bar. in precedenti. q. sed in. q. pūti erant duo impuberes. vn' in ptāte alius emācipat' qbus breuiloque substituit, quo casu si testator expresse voluisset, nō potuisset emancipato pup. substituere: ideo dicit Bar. & dicit veritatē, clarū est q; a principio nō cōtinebat pup. imo nec poterat cōtineri in persona emancipati. & ideo si pater postea adoptaret filiū emancipatū, & vellemus dicere q; per adoptionē inducatur pupill. substā. ista esset noua dispositio. ideo esset opus noua solennitate: hic ergo non pōt declarari retro: q; erat impossibile qō in emancipato caderet pup. est ergo noua dispō. ergo requiritur noua solennitas. & sic Bar. nō est sibi ḡrius imo nō potuisset melī'

21 loqui. ¶ †Septimo querit Bar. testator hꝫ duos impuberes, vnū instituit. & aliū exheredauit, postea eos adinuicē substituit, nūquid ista breuiloqua continebit etiā substū. vulgarē: Circa. vij. qō. Bar. in ista qōne cōcludit Bar. q; si breuiloqua fiat instituto exheredato q; cōtinet solū pup. & nō vulgarem. Cū Bar. tenēt Alex. & Are. hic & Ang. in l. hereditatem. in lectura flore. C. de impu. & alijs sub. & Jo. de Imo. in d. c. Rayn. & ita teneas q; ius Alb. in repe. huius rub. in rū. qō. istius reci-

22 proce teneat opi. Buil. Ray. & male. ¶ †Octauo qrit' Bart. testator hꝫ duos filios, vnū impuberē, & aliū puberē, ꝫ furiosum & eos adinuicē substituit nūquid ex parte pupil. cōtinebitur etiā pup. & ex parte furiosi cōtinebitur etiā exēplaria &c. ¶ Circa. viij. q. Bar. adde in ista. q. q; idē simplr ꝫ Joā. fa. in §. qua rōne. Instit. & Alb. de ro. in repe. istius rub. in rij. q. reciproce substi. & Jo. de Imo. tenet ḡ Bar. si furiosus nō hꝫ filios q; imo tūc sub breuiloqua cōtineatur exēplaria & pupillaris. mouetur q; exēplaria & pupillaris sunt similes & habent eosdem effect' maxime q; tum ad ppositū nostrū, sicut p pupillarē succedit pupillo in bonis vndecunq; quesitis, ita in exēplaria succedit furioso in bonis vndecunq; quentis furioso, vñ breuiloqua cōtinebit equales substōnes. ꝫ ergo in qbusdā pupillaris, & exēplaria differant, satis tñ est vt dicit Bar. q; regulariter equiparēter saltē in casu, & effectu de quo agit. allegat no. per Jo. an. in c. trāslato. de cōstit. & ibi c. nō pōt. in glo. in verbo cur. de preb. in vj. & cā opi. Imo. simplr relata ꝫ Ang. de are. in §. j. Instit. de vulg. substi. Aret. reprehēdēdo Imo. ꝫ cū Bar. q; vbi dar' substātia nō est licitū arguere a similibus vel ab equparatis: q; ad tollēdā cōsequētiā sufficit dare instantiā. gl. vulgata in c. sicut vigeri. j. q. j. glo. in l. creditor. i. vbi aliqñ dicā. ff. de ope. no. nū. Alex. etiā ꝫ ḡ Imo. & dicit, q; doctrina Jo. an. in locis ꝑalleg. nō pcedit qñ tractat de psumēda volūtate testatoris. Vel scdo qñ requirit' idēitas stat' : vt hic, secus qñ requiritur similitudo. & nihil aliud allegat nec aliud dicit. Tu añ pro opi. Imo. cōtra Are. dic q; imo pcedit argu-

a mentū a simili' licet nō sit oīno simile & dentur instātie: dūmodo non detur instātia in effectu illo, de quo querit' tex. est in c. cōstitutus. de app. & idē Abb. in terminis in iij. no. notat illū tex. & dicit q; est notabilissimū. ad idē est tex. in c. quēadmodū. & ibi ad hoc no. Ab. de iureiu. Ego sol' o ponderare tert. me-

liorē de iure. in. l. fi. C. de colla. vbi imperator arguit a simili de castrensibus ad aduētitia. & tū inter ista sunt mille dissimilitudines, ꝫ nō eūdo per mēdicata suffragia q; licitū sit arguere de pupillari ad exēplariā. est tex. & ibi iurisc̄sultus in l. ex facto. in prin. vbi no. §. e. ¶ Dico eadē parte moueor p illud quod dicit Abb. in d. c. trāslato. in locis prealegatis qō nō sufficit allegare dissimilitudinē in genere sed dō esse in eo ad qō fit cōparatio. vñ nō requrit' q; tota res sit alteri rei omnimodo similis ꝫ sufficit q; sit similitudo in eo ad qō fit cōparatio. allegat tex. in c. cū dilecta. vbi etiā Abb. idē repetit de cōfir. vti. vel inuti. Tertio moueor p opi. Imo. ḡ cōem alia ratione. nā de potestate patris non est dubitandū quin potuisset facere q; sub breuiloqua cōtinerēt exēplaria pupillaris. Itē de volūtate p sumendū est testatorē velle illud q; est vtile vtriq; filio. l. fi. in prin. C. de cura. fu. sed vtriq; filio est vtile q; impuberi sit facta pupil. q; furioso exēplaria cā ambe sint ꝓuisiōes eorū & q; tum ad effectū succedēdi tm obtinet ex vna substōne q; tum ex alia, & sic erit paritas. & ista opi. Imo. ḡ cōem mihi plus plz, & vr ego; durū est tñ i practica ḡ stimulū calcitrare & tenere cōtra cōem. ¶ Circa nouā & decimā. q. Bar. dic vt hic p eū q; bene

23 loquit'. ¶ †Circa. xj. q. Bar. ista est no. qō fm Bar. Hic cōcindit Bar. q; femine sint institute in certis reb', & demū filij masculi sunt vniuersaliter instituti, postea dicit testō: oēs filios meos inuicē substituo: vtrū filie ꝑdicte videantur cū masculis inuicē substitute, vt hic p eū. ¶ Adde circa istā. q. que est pulchra & vtilis q; eandē opi. quā hic tenuit idē Bar. in l. fi. circa prin. ff. ad treb. vbi vtitur alia rōne diuersa. ab istis, q; ideo filie femine nō vocantur vna cū masculis ad substi. eo q; quos prefert pater in institutiōe eodē videt pretulisse in substōne. l. j. C. de impub. l. lucius. §. pater puberā. ff. ad treb. sed ista rō cū reuerentia Bar. mihi nō satisfacit: imo pōt retro; queri ad oppositū: q; fateor qō pater q; magis dilexit masculos facit qō masculi admittentur in plus in substi. sed per hoc nō excludēt minus dilecti. ita dicit. j. C. e. eandē conclusionē tꝫ latius, q; alibi disputādo istū articulū in cōsi. liij. inci. Ang. mat. habens vnā filiū. & ibi Bar. addit quartā rōem. dicit em qō ista clausula substōnis in fi. posita ꝫ de sui natura referat' ad oia ꝑcedentia: tñ hoc nō refert' ad oia q; subest rō ꝑticularis qua re magis referat' ad solos masculos & non ad feminas. vñ qñ subest diuersa ratio nō refert' ad oia allegat. l. j. in fi. C. de libe. prete. & no. in l. talis scriptura. in prin. ff. de leg. j. q; ergo testatoꝛ presumit' magis dilexisse filios masculos, q; feminas: ideo ad eos solos fit relatio. ꝫ cōsidera q; istud in effectu est idem argumētū cū argumēto. ē. prime relato. eādē opi. tꝫ Bald. in l. in testō. in vj. & vij. q. C. de test. mil. & ibidē Ang. Bal. & cōiter moder. idē tenēt cōiter scribētes hic & ¶ De. de anch. in cōsilio lxxxiiij. inci. subtiliter & ad plenū. Ang. de Are. in. §. j. Instit. de vulg. subst. Alex. in cōsi. cclxxx. incipi. viso testō. in. j. co. ista opi. Bar. est cōis & vera, & ista opinio adhuc clarius ꝑcederet, si ex forma statuti filia instituta in re certa ꝓhiberet succedere patri ex tantibus masculis: tūc fortius colligerem mēs testatoris qō voluerit ꝓferre masculos, eo q; volūtas testatoris in testamēto regulat' fm statuta etiā loquētia ab intestato. ita volūt Bart. & latī' mod. in. l. heredes mei. §. cū ita. ff. ad treb. cū suis cōcordā. facit qō no. idē Bar. in. l. vt iurisiurādi. §. si liberi. ff. de ope. lib. & ista fit cōis opi. tñ in ḡrium fortiter viget illud qō tꝫ Spe. in tit. de testa. in princi. in ver. pone A.

24 † vbi tꝫ, qō heres grauatus a testatore dare centū Titio, & si titius nō superuixerit tpe mortis testatoris q; det heredibus ei', pone qō iste titi' fecerit testm & instituerit masculos heredes vniuersales filiā feminā in re certa: nunqd cōprehenditur femina in illa institone vna cū filijs masculis, ex quo est solū instituta in re certa & masculi vniuersales heredes: determinat, q; cōprehēdetur filia femina, & veniet ad legatū vna cū masculis, mouef q; in vltimis volūtatibus dō fieri larga interpretatio. l. in testamētis. ff. de re. iur. ista decisionē Spe. refert & approbat Bal. in. l. liberti. C. de bo. libe. Jo. de imo. in l. ex facto. in prin. §. ti. j. ecce qualiter ad legatū admittit' filia instituta in re certa cū masculis vniuersaliter institutis. prio eadē opi. cōtra Bar. & cōem ponderat Are. tex. qué reputat ad hoc siug. de quo facit magnū festū in c. si pater. de testam. in vj. iuncta. l. ij. a post prin. & §. j. §. e. dō em in illa l. ij. qō pater nō pt substituere filijs nisi sint heredes instituti aut exheredati, & tū dt tex. in c. si pater. pōt substituere & pupillariter cōpendiose filie institute in re certa: ergo ibi est tex. qō in ista materia appellatione hꝫ dis instituti cōtinetur etiā filia instituta in re certa: tamen ad illū tex. in c. si pater. rīdet ipsemet Aret. q; ille tex. loquitur in casu certo qñ masculi heredes vniuersales substituebantur filie institute in re certa, & ecōtra: tunc clare cōstat de intētione testatoris, q; volebat substituere illi qui improprie est he-

¶ A simili. Adde doc. in l. j. ff. de offi. eius. Bal. in l. ij. C. de patri. q; fil. distrax. Dic. q; hoc non pcedit vno dissimili, vt est gl. in c. sicut vigeri. j. q. j.

res. Aũ qñ clare cõstat de volũtate testatoris non curam⁹ de ꝓprietate verboꝝ, z verba imꝓꝓriant. l. qm̃ indignũ. C. de testa. l. ij. C. cõia de leg. sed in casu nostro ꝙba testatoris sunt generalia vos adinuicẽ substituo: vñ cũ ꝓssint intelligi ꝓprie cõprehẽdẽdo heredes vniuersales qui ꝓprie sunt heredes certe nõ sunt impꝓꝓriãda fm ꝙ inferius deducã. ista solutio est bona, sed ego aliter rñdeo. nã ter. in l. ij. s. e. q vult ꝙ ad hoc ꝙ possit substi. pup. debẽt filij esse instituti aut exheredati. z hoc iõ dz: qz alias essent ꝓteriti z testm̃ patris esset nullũ cõsequẽter substitutio pupillaris. Põdera ergo, ꝙ ille ter. non regrit. ꝙ ille filj⁹ sit istitut⁹ vniuersaliter aut in quota ad hoc vt possit sub. pupillariter: qz imo filius institutus in re certa non dz ius dicẽdi nullũ, nec hr̃ ꝓ ꝓterito quo ad ꝓtabulandũ. ter. formalis in ſ. aliud quoqz caplm. i aut. vt cũ de ap. gl. z ibi Bart. z oẽs in d. l. quoties. C. de her. instit. z in d. l. ex facto. ſ. ti. j. dummodo sit institut⁹ in certa re nõ dz ꝓterit⁹. verũ est ꝙ i exẽplaris regrit ꝙ sit institutus in legitima: iz nõ posset fieri exhẽdatio. l. humanitatis. C. eo. fuit dictũ in l. ex facto. C. eo. sed nõ sumus i pupillari. qd tenẽdũ in isto no. z vtili passu. ¶ Ego adducã duo fundamẽtã vnũ ꝓ opi. Bar. z cõi. aliud ꝙ cõem. ꝓio opi. Bar. z cõi reassumẽdo primũ fundamẽtũ Bar. arguitur sic: verba testatoris debẽt accipi in ꝓprio significatu si pñt, nõ aũt impꝓꝓrie. ter. est in l. nõ aliter. z in l. ille aut ille. ſ. cũ in verbis, j. de le. ij. tradit ꝓ Bal. z alios in l. nõ dubiũ. C. de legib. iz qñ testõr breuiloque substituit filios intelligẽdo solũ de filijs masculis heredibus vniuersalibus verba ꝓprie intelligentur ergo nõ dz intelligi de filiabus institutis in re certa: eo qz instit⁹ in re certa dato coherede vniuersali, non est ꝓprie heres vt dr̃ Bar. z istud ꝓbabit qz ille dr̃ heres q repꝛesentat ꝓprie defunctũ. z sic hz iura hereditaria actiue z passiue. l. cũ a mr̃e. C. de rei vẽ. vbi gl. no. iz instituto in re certa non cõperũt iura hereditaria. ter. est in l. quoties. C. de hered. instit. in verbo actiombus hereditarijs. vt ergo appareat ꝙ est ꝓprie heres: ergo verba testatoris que pñt intelligi in ꝓprio herede non intelligunt in isto impꝓꝓrio. z ꝙ institutus in re certa non sit ꝓprie heres cõfirmat ꝓ id qđ singulariter decidit Bal. in l. filiũ que habẽt. C. fa. erc. vnde dicit singulariter Bal. ꝙ iz als filius grauatus fideicõmisso nõ pure detrahat duas quartas
15 ꝓout isto anno tetigi ; † tñ filius institutus in re certa z grauatus fideicommisso non detrahit duas quartas: qz non est ꝓprie heres. ita dicit Bal. referens se pluries cõsuluisse, z sequunt Mod. in l. in rõne. ſ. quod vulgo. ff. ad l. fal. z maxime Alb. z ita teneas ꝙ opi. qđ imo filie institute in re certa admittantur in substõne breuiloqua cũ masculis. Ego arguo sic. nã assumo doc. Bar. cõiter approbatũ in ista materia in d. l. ex facto. ſ. e. z in l. quoties. C. de her. instit. dicit Bar. z alij sequunt, ꝙ institutus in re certa nõ est nec hr̃s nec legatarius iz mixt⁹ casus. hoc est heres singularis. z dicit ꝙ in his que respiciunt ipsam rẽ hz naturã legatarij z oia habẽt locũ q̃ habẽt locũ in legatarijs. in his q̃ veniũt extra rẽ extrinsecus habeẽ loco heredis z hz effectũ heredis qñ ꝓsequit⁹ late Bar, declarádo z est vera doctrina, z cõis. Modo habeo qđ ius accrescendi bñ respicit rẽ. qz res accrescit rei: sed substõ nõ respicit rẽ iz persoñã. l. si ex pluribus. j. de suis z legi. z est ter. in l. si tota. in fin. ff. de acq. here. cũ ergo substõ nõ respicit rẽ sed veniat extrinsecus extra rẽ: ergo institutus in re certa dz habere effectũ veri hr̃dis: ergo dz admitti ex substõne sicut admittunt alij heredes z illa doctrina est ibi ap. pbat⁹ ꝓ oẽs tenẽdo opi. Bart. z cõem qđ femine institute ex certa re institute non admittantur ex tali substitutione, limita duobus notabilibus modis.
20 ¶ Primo vt ꝓcedat qñ essent plures masculi. si aũt esset vn⁹ masculꝰ instituꝰ heres vniuersaliter z vna femina in certa re z testator dixerit in plurali si vnus eorũ decesserit substituo supstites vel superuiuentes: isto casu illa pluralitas non põt verificari in vno z sic in masculo veniet tũc femina etiam instituta in re certa. limitat Bar. in l. si. per illũ ter. qui bene, pbat. ff. ad Treb. z in dicto cõ. si. iiij. incip. Ang. Matthe. Pau. de ca. z Mod. in l. coheredi. ſ. q discretas. ſ. e. Ang. Imo. z Mod. confirmat per illud qđ ꝓ d. l. ſi. tz no. Bal. in l. si qs cũ nullũ. in prin. ff. de iure codicil. vbi dicit Bal. qđ iz in substõne facta ꝓ illa ꝙba qſqs mihi heres erit nõ veniũt venientes ab intestato vt ibi est ter. tñ si testõr instituerat vnũ solũ heredẽ, deinde diceret qſqs mihi heres erit certa rõne istius distributiuj qđ hz inter plures substituere cõprehẽdent venientes ab intestato ex vi sermonis z nõ pñt referri ad illũ substitutũ. z re-
27 fert tenere Lyn. z Jac. de Are. ibi. ¶ Secõ limita exclusionẽ Bar. z cõem qñ oẽs masculi repudiassent vl mortui essent añ aditã hr̃ditatẽ. nã cũ filie institute i re certa habeãt totã hr̃ditatẽ ꝓ ius accrescẽdi. d. l. qđries. vbi gl. z doc. z d. l. ex facto. ꝓ consequẽs erunt hr̃des vniuersales: ergo cũ tunc sint ꝓprie hr̃des admittenꝺ ex substõne. ita limitat Bar. z assignat istã rõnẽ in d. l. in testõ. in. vj. z. vij. q. vbi et Ang. z alij sequunt Ang. Imo. z alij hic Ang. de Are. in ſ. j. instit. de vul. substi. z ita habes bene expeditã vt puto istã rj. q. Bar. Alia ꝓprietas vr̃ esse quia Bar. ſ. vult exp̃sse ꝙ pupil. tacitã oino excludat matrẽ qñ est substitutus alij⁹ frater ipsius pupilli z hoc tz gl. in l. Petrus in verb. oino. do. C. e. sed Bar. hic in ista q. vers. pone substituo duos impuberes vr̃ tenere ꝓprie. nã loquit hic qñ erat substitut⁹ frater pupilli, z tñ vult qđ pup. tacitã oino nõ excluderet matrẽ ergo z in hoc Bar. vr̃ sibi ꝓprius. Et ego aũt teneo ꝙ Bar. nõ sibi ꝓprius. Primo eñ cõsidera ꝙ Bar. in ista q. nõ loquit de fratre pupilli. nã dicit pone substituo duos impuberes nõ dicit Bar. filios testõris. z sic diceres ex quo loquit⁹ de bz uiloqua ꝓprie pupillares. ergo necessario loquit⁹ de filijs impuberibus testatoris. rñdet ꝙ istud nõ est verũ: qz si testator instituit filiũ z nepotẽ põt substi. filio z nepti z pueroti z deinceps: dñmodo sint in eius ptãte z nõ sint recasuri in potestatẽ alterius. l. ij. in prin. ſ. eo. quo casu qñ nõ est frater pupilli ſ est alij⁹ nõ hz locũ gl. in d. l. precib⁹. istud aperte firmat Alex. z dicit doc. ita tenere in d. l. precibus. ſ. illa gl. vbi dicit ista gl. ſ vult ꝙ frater pupilli excludat matrẽ ex pupillari. procedit, si esset frater pupilli. secus si esset alius dñ dicit alius nõ loquitur de extraneo: qz nõ põt. Ego secundo respõd. z istud teneo, z dico qđ in ista materia Bar. z omnes volũt ꝙ mater posset excludi ab hr̃ditate filij ꝓ substitutũ altero de duob⁹ mo. Primo põt excludi qñ verba in generalitate cõprehẽdunt pupillares. Secõ põt excludi nõ ex generalitate verboꝝ sed ex ꝓsumptione, ꝓpter cõsuetudinẽ sanguinis. ista dicã volũt oẽs dicunt nunqd pupil. cõtente in breuiloqua sint exp̃resse. z dicunt, ꝙ sic: qz sunt exp̃resse verbis generalibus z ex hoc sequitur ꝙ excludũt matrẽ. z tñ in breuiloqua ꝙtiens pupillares semp fit filijs aut nepotib⁹ in potestate qui semp ex ꝓsumpta volũtate excludũt matrẽ. si ergo ꝓsumptio sufficeret superfluũ esset q̃rere an sint exp̃sse vel tacite: qz semp ꝓsone in exp̃sa volũtate excludit matrẽ. z tñ gl. z Bar. i mille locis querit nunqd pupillares cõtente in breuiloqua sint exp̃resse frustratoriũ esset querere: ergo apparet ꝙ illud est dispũtare vtrum mater excludat ex ꝓsumpta volũtate testatoris: qz frater sit substitutus: Aliud est q̃rere nunqd excludat: qz verba sint generalia. Cõcordãdo ergo dico ꝙ Bar. exp̃sse dicit, z loquit ꝙ omnino tacita excludit ex ꝓsumptione matrẽ. loquit de exclusione, que fit ex ꝓsumptione, iz in ista q. loquit de exclusione q̃ fit ex generalitate verboꝝ. pono exẽplũ si aliqs in iudicio decideret matrẽ esse exclusam: qz esset exclusa ex verbis generalibus: z postea appareret ꝙ esset exclusa ex tacita pupillari cõtẽta in vulgari deberet succũbere ẽt si esset filij⁹. ista credo fuisse intẽtione Bar. in vtroq; loco. reperiõ ꝙ Albe. in repe. istius rub. in r. q. ita declarat istas opi. ¶ Circa. rũ. q. Bar. no. dixit istã theoricã Bar. ꝙ qñ breuiloqua substõ non sit simpliciter z de ꝓse imo cõcipit in casum ſpãlẽ vulgaris hoc mõ, si qs heres nõ erit, tũc pupillaris tanq̃ cõtẽta sub exp̃ssa vulgari est oino tacita z sic matrẽ nõ excludit: sec⁹ qñ breuiloqua fit simplr: qz tũc pupillaris in ea cõtẽta est exp̃ssa ſaltẽ verbis generalib⁹: nõ matrẽ excludit. tex. est hic gl. z Bar. ita sing. limitatur ista lex z gl. ſ. ꝙ pupillaris ꝙtẽta sub breuiloqua excludit matrẽ. est verũ. qñ fit breuiloqua sola, sec⁹ si breuiloqua cõcipiaf in casum ſpãlẽ vulgaris. z dicit Alle. ꝙ ista decisio aliqs cõiter approbat. Ego nõ inuenio ꝙ aliqs scribẽtiũ hic faciat mẽtionẽ de isto dicto Bar. in specie, iz adde tu Albe. qui idẽ z plenj⁹ z clarius dr̃ in repe. istius rub. in xv. q. breuiloque substõnis, vbi dicit ꝙ ista decisio, Bu. de cu. idẽ tz Imol. in c. Raynutius. in materia breuiloque, vbi reputat istã decisionẽ Bar. esse valde dignã. idẽ tz Aler. in d. l. in testõ. z in d. l. precibus. z alibi sepe z vbiqz semp exclamat istud dictũ. ¶ Circa. rij. q. Bar. cõcludit Bar. in ista qõ. ꝙ breuiloqua simplr z de per se facta nõ cõtinet sub se fideicõmissariã substõnẽ p ter. in l. iã hoc iure. in verb. in vulgare. Adde simile ter. in l. ij. C. eo. in verb. in vnũ casum. vñtarat. z ibi Bart. not. dicit se ita pridie cõsuluisse in q. de facto. Ista est cõis z vera sñia, nec tu, scholaris, debẽs aliter tenere. istud idẽ tenẽt Ly. z antiqui in l. precibus, in materia reciproce. C. eo. Bal. in l. in testõ. in iij. q. z ibi dẽ Sali. z Pau. z cõiter mod. Bal. post Ray. in l. iam hoc iure. ſ. eo. Sal. Pau. z alij mod. in d. l. ij. Imo. z cano. in c. Raynutius. de test. Ang. de Are. in ſ. pe. Justi. de vulg. subst. Are. nõ hic, sed in l. si plures. ſ. e. z ista est vera z cõis sñia a qua nemo discrepat. qcqd alibi tenuerit Bal. idem in d. l. humanitatis. C. eo. Licet cõis nec ab eo sit discedẽdũ, tñ dispurãdo põt teneri ꝓ nũ z credo ꝙ in puncto iuris sit verior. z ad ita tenendũ ꝓio fortit stringit tex. i. d. l. q plures. in ꝙbo in oẽm casum. z respõsio Bar. z doc. ad illũ tex. dstr̃nit illã literã q̃ illa vul-

uersalis

uersali,vult dicere siue moriant ipuberes siue ante.siue post.
30 ¶ Scdo moueor rõne:nã qõ sub breuiloqua gtineant fideicõmissarie substitutiones hincinde mouet me,qz istud conuenit z psonis z verbis.cõuenit eñ psonis qz fideicõmissaria ita cõuenit maiorib⁹,sicut minorib⁹.ita filio emãcipato sicut filio in potestate. est ergo paritas psonarũ.itẽ verba cõueniũt. itẽ cũ breuiloqua sit facta p verbũ cõe,vos adinuicez substituo.certe verbũ cõe substituo de,ppria significatiõe ita cõuenit fideicõmissarie sicut directe.cũ ergo cõueniat paritas psonarũ z verba cõueniũt,reliquit cõcludẽdũ,q sub breuiloqua cõtineat fideicõmissaria.nec obstat tex.in quo semp se fundat Bart.in.d.lia hoc iure in verb.in vulgarẽ tãtũmodo.z tex.in d.l.y.in verb.in vnum casum dũt taxatiqz rñdeñ multipliciter. Primo qz illi tex.actiue excludũt alias substitutiões similes z sic alias directas,nõ aũt excludũt fideicõmissarias,iurta gl. in l.ob eas.cũ sim.C.de pdi.mino,tangit late p Bar.z alios in l.unica.in prin.ff.si qs ius di.non.obtẽ.z dixi late hoc anno in Lũ moza.ff.so.ma.confirmat q ille taxatiue solũ excludãt alias directas ex natura istius tituli tractãtis principaliter de directis substõ.nb⁹ vt dixi.ff.i rub. qz fideicõmissaria est solũ vna l.col.fdi.ff.cũ filie.ff.e leges aũt debẽt intelligi fm naturã tituli.l.impatores.ff.de in die addic. ¶ Tertio notabili⁹ z verius rñdeo q tex.in d.l.ia in hoc iure.in ver.in vulgarẽ tãtũmodo,p prie habuit sensum excludere alias directas. istud ,pbo ex rõne decidendi que sequit in illo tex.in ver.seq.que incip. incongruũ eñ videt,vbi ponitur rõ decidendi quare si breuiloqua fiat maioris minoris z sic personis imparibus q in vulgarẽ dũ taxat fit:eo qz esset incongruũ.q fieret disparitas inter filiũ maiorẽ z impuberẽ,si in psona impuberis gtinerẽt due directe,in psona maioris cõtineret solũ vulgaris,iõ ad tollendaz imparitatẽ in vulgarẽ dũtaxat dt,sz cũ illa rõne finali decidendi imparitas cessat in fideicõmissaria substitutiõe que pariter cõuenit ita impuberi sicut puberi. ergo illa taxatiua tuncra rõne eius decidendi non põt excludere nisi directas z non fideicõmissarias substitutiões z istis modis optime euadit ille tex.videt ergo q disputatiue z in pũcto iuris sub breuiloqua simpliciter facta cõtineãt fideicõmissarie, z tenẽdo istã partẽ infero duo.Primo q tex.in l.q plures.ff.e.in ver. in cõem cãm habit ppie sine violẽtia z restitutione. ¶ Scdo infero q in l. Scenola.in fi.vbi breuiloqua facta in codicillis cõtinet fideicõmissarias nõ fit ppter spãlitatẽ codicillorũ,sz qz in codicillo nulla alia põt cõtineri in testõ sic, nõ recedas tũa cõi sinia z cõclusiõe .Primo qua põdera aliũ tex.vltra scribẽtes in l.in testamẽto.C.de test.mili.quẽ tex.dupliciter induco. Primo dũ dt in prin.q si breuiloqua fiat a pagano psonis imparib⁹,dz fieri in eũ solũ casum q vtriqz cõuenit.gl.z oẽs doc. intelligũt. sin vulgarẽ.ergo nõ in fideicõmissariũ.Sz posset retorqueri Scõe:qz si sit in casum q vtriqz cõuenit fideicõmissaria vtri que cõuenit.Sz aduerte qz isto modo tex.male diceret i singulari in solũ casum q vtriqz cõuenit:sz in plurali cuz conuenat nõ solũ vulgaris sz fideicõmissaria.loquẽdo ergo in singulari est de mẽte illi⁹ ifẽ q fideic.nõ gtineat nisi vadas ad so. quas dedi ad d.lia hoc iure.Scdo induco aliter illũ tex.nã si verum esset q breuiloqua facta psonis imparib⁹ gtineret post adita hereditate fideicõmissaria sequeret q semp z in testõ paga mi z testõ militis frater testõris excluderet matrẽ veniẽdo p fideicõmissariã substõnẽ,cui⁹ gnũ decidit ille tex. vbi pbatur de voluntate militis,z tãto fortiꝰ qz veniẽdo p fideicommissarias nõ hz locũ stractio Trebellianice.l.in testõ.ñ.C.de testa. mil.z i.l.i testõ.C.ad le.fal.gl.i l.ñ.in filiũ quoqz.ĵ.ad treb.z si diceres q ista inductio nihil vz:qz in d.l.in testõ.tractat de successione filie paruule vtrũ spectet ad matrẽ ab intestato an ad substitutũ,ergo ibi nõ põt tractari de fideicõmissaria:qz p fideicõmissaria nõ succederet filie paruule,sz testõris.l. cohꝛdi. ĵ.cũ fi.ff.co.rñdeꝛ.q cũ tex.ibi cum mysteria loquat.qñ filia est mortua paruula supstite matre,ergo verisimiliter no erãt alia bona,nisi bona defuncti.Cogita tũ diligẽti⁹ circa illũ tex.tenẽdo ergo cõem sniam q i breuiloqua simpliciter facta nõ gtineat fideicõmissaria opere ptiũ est inuestigare q sit rõ:qz verba nõ repugnãt nec psone.Pau.i d.l.ij.C.de ipu.i discursu sermonis sensit aliqualiter rõem.Tu dic q si qua rõ põt reddi illa est ista.nã breuiloqua est substitutio directa, vt declarat gl. in ru.ff.e.z ibi dixi,ergo nõ applectit nisi solas directas: qz sole directe sunt ppie substitutiões, fideicõmissaria nõ est ppie substitutio vt declaraui z dixi i rub.ff.e.z cũ ista rõne debes addere vnũ verbũ ex mẽte z medulla,Bar.hic,q breuiloqua est substitutio directa z nõ applectit multa tpa vt facit appendicia meritoꝰ gtinet solũ directas, hinc est q appendicia quis z q sa sit directa.tñ qz apprehendit plura tpa z hz tractũ in futurũ,applectit etiã fideicõmissariã i maiore post aditam hereditatẽ.l.ceturio.z ibi Bar.ff.e.z l.precib⁹.C.e.hinc inferꝛ q qñ breuiloqua esset nũcta annul cũ copendiosa.puta diceretur quocũqz decesserit aligs sine liberis.eos inuice substituo,tñ q cõtineret fideicõmissaria nõ virtute breuiloque,sz virtute cõpẽdiose annexe cõplectẽtis multa tpa.tz Bar.hic.z doc.hic,
31 in oĩbus locis.ff.allegatis in prin.huius qõnis. ¶ Circa decimũ quartũ argu.qõ.z pe.Quidã habẽs duos filios de prima vroze,duos de scda:eos instituit z inuice substituit, vn⁹ repudiat.vtrũ admittat ille solus q est vtrinqz cõiunctus ꝛc. Adde,qd cñ opi.Bar.post Ray.tenẽt Imo.z cõiter alii hic. Idez tenẽt Bal.in l.in testõ.in v.q.z ibi Ang.Sal.z Lu.C.de testa. mili.Bal.in l.ia hoc iure,ff.e.z in d.l.coheredi.ĵ.q discretas.z ibi Imo.Pau.ff.eo.Bald.z Pau.in l.ij.C. de impu.z ibi dicit Pau.se p ista parte cõsaluisse,idẽ tz Ang.in l.hereditatis.in lec.florẽtina.C.de impu.Jo.de imo.in c.Raymut⁹.in materia recipꝛoce.vbi dt ista esse cõem opi.tz Ang.de are.in ĵ.penult. in vlt.q.Justi.de vul.substi.z late Albe.de rosa.in repe.huius rub.in rvj.q.recipꝛoce substitutionis. idem tz Alex.in consil. inci.viso testamẽto Albertini.z sic ista est cõis oĩm opi.Sz Wy. Pro ista cõi opi.bñ facit tex.in d.l.ĵ.ad Treb.allegata per Ray.vbi pbat fm intellectũ verũ z eodem qd in substi.fideicõ, ita dt vocatus filius ex alia matre sicut filiꝰ eiusdẽ mrimonij nisi qñ de p se essent substituti filij eiusdẽ matrimonij vt ibi dt tex.in duobus locis.Pro ista parte Ang.in d.l.i testõ, addit aliã bonã rõnẽ:qz in tã a substitutiõe breuiloqua z aliqs ispicit affectio,z intẽtio testõris.nõ aũt illorũ q substituunt vel quibus fit substitutio.l.q liberis.ĵ.hec verba.ff.e.vñ cũ ipse testõr tãtã affectionẽ habeat ad filios primi matrimonij sicut ad se cũdos:ergo equaliter admittent.pro ea parte facit fm Imo.z Alex.hic,z aĩ eos Bal.in l.ia hoc iure.ff.e. nã ista substitutio breuiloqua est subrogata loco iuris accrescendi.d.l.coheredi. ĵ.q discretas.sz cũ in iure accrescẽdi portio accrescat portiõi z nõ psone.l.si totã.in fi.ff.de acq.here.l.si ex plurib⁹.ĵ.de suis z legi.certe oẽs pariter admittent.l.tit.o vsufructus.ĵ.j.ff.de vsufr.sz aduerte subtilius,ista cõis cõclusio Bar.z doctorum clare z indubitater procedit qñ agit de substitutiõe vulgari cõtẽta in breuiloqua,puta qz vnus ex istis fratrib⁹ esset mortuꝰ hereditate nõ adita quo casu esset locꝰ vulgari:qz cũ p vulgarẽ succedat solũ testõris z in bonis testõris l.j.ff.e.inst. de vulg. in prin.z certe respectu ipsiꝰ testõris oẽs sunt equales sanguine iz habeãt diuersas matres,vñ piumunt equaliter dilecti a patre z pater respectu hereditatis sue psumit equaliter puldere filijs.l.cũ pater.ĵ.eutictis.ĵ.de le.ij.z l.ñ.C. cõia vtriusque iudi.z ĵ.pe.in aut.de nup.z in istis terminis etiã procedit text. in l.ñ.ĵ.ad treb.inducꝰ.vt ĵ.qz. ẽt ibi tractat de fideicõmissaria successiõe p quã succedit soli testatoꝛi.l.coheredi.ĵ.cũ filie,
32 ĵ.e.¶ sed si tractaret de pupillari contenta in breuiloqua, puta qz vnus ex istis fratrib⁹ esset mortuus impubes hereditate patris ĩa adita.quo casu extinguit vulgaris, si alij fratres vellẽt venire ex pupillari ille casus esset valde dubi⁹. nam cñ tractat de hereditate solius pupilli,certe frater q eũ sibi vtrin que cõiunctus ab intestato excluderet alios. aut defuncto.z in corpore vñ sumitur. C. ad tertyl. vñ pater generaliter substituẽdo vr verisimiliter presumisse cõiunctos ex vtroqz latere cũ volũtas testõris in dubio psumat se cõfirmare iuri cõi,imo ẽt iuri statutario loquẽti ab intestato,fm Bar.z mod. in l.he redes mei.ĵ.cũ ita.ĵ.ad tre.cũ suis cõcoꝛ.z i.l.vt iurisurãdi.ĵ. si liberi.ff.de ope. libe. solus Alex. hic determinauit gnum q imo ẽt in pupillari substitutiõe oẽs alij fratres equaliter admitterẽtur,nec conjuncti ex vtroqz latere excluderẽt cõiunctos ex vno.ad hoc põderat vnus tex.in l. q liberi.ĵ. hec verba. in ver.ñ.e.vbi vult q ẽt in substi.pupillari substituti intelligantur vocati,p eisdẽ partib⁹ p quib⁹ erãt vocati ad hereditatẽ paternã:z sic eo modo videnr dilecti in substitutiõe pupillari quo erãt in succedẽdo patri.Cãn cũ i ppõsito nostro in successiõe paterna oẽs isti fratres eẽt adequati, ergo similiter erũt in substi.pupillari.Confirmat z rõne: qz cũ p vnã breuiloquam inuitent ad vtranqz substitutionẽ vul.z pup.z p vulgarẽ oẽs equaliter admitterenr,vt ĵ.dictũ est,ergo eodẽ modo p pup. vt vna determinatio equaliter determinet.d.lia hoc iure.Tu aũt aduerte q tex.in d.ĵ. hec verba.in ver.ñ.z loquit qñ testatoꝛ expresse substituit pupillo illos heredes quos sibi instituit.tunc intelligit substituere pupillo p illis partibus, quibus erat substituti a testõre,ita dt ille tex.sed nos loquimur in substi.breuiloqua,que fit verbis magis generalibus:p que verba nõ presumitur testoꝛ recedere a iure cõi,nec presumit velle auferre fratri vtrinqz coniuncto. Istud confirmo per illud qõ tz Bar.in l.ij.in prin.ff.e.vbi tz q tz pater substituendo in specie pupillariter possit excludere matrẽ a legitima filij z fres impuberes,tñ lex per suã interpretationem istud nunq facit,qz

testōr erp̄sse nō excludit. Scdo considera q̄ in d. §. hec ꝟba. in ver. si p̄cedit vbi nō est diuersa rō quare aliter vocenť i substitutiōe pupillari q̄ p̄na. ꝟ hic est lōge diuersa rō: qr respectu p̄is sunt oēs equaliter fratres, ꝟ respectu pup. substi. est magna dr̄ia, cū aliqui sint vtrinq; cōiuncti alij non. Tertio cōfirmo p illud q̄ tz Bar. ꝛ ceteri sequunť in l. q̄. in p̄in. §. e. vbi cōcludit q̄ tacita pupillaris nō excludit fratrē vtrinq; cōiunctū ex p̄sumpta volūtate defuncti. tū ad istas duas decisiones Bar. pores rūdere q̄ Bar. vtrobiq; loquit de tacita pupillari contēta in vulgari. nam clarū est q̄ illa pupillaris cōtēta in vulgari, nō est tāte potentie ad excludendū matrē aut fratres impuberes q̄tū est tacita pupillaris cōtēta in breuiloqua de qua loquimur nos, cū illa nō sit oino tacita imo expressa verbis gr̄alibus, vt p gl. ꝛ Bar. in hac l. ergo nō est licita argumētatio de vna ad aliā nisi considerabis rōnē Bar. fateor tū qd̄ in mēte Bar. ꝛ doc. hic est, ꝟ nō exp̄imat q̄ etiā equaliter admittank ex pupillari. nā ab illa cōi nō discedo. Adde Bar. i l. re cōiūcti. ff. de le. iij. vbi exp̄sse tz q̄ si tractarek de pupillari q̄ coniūncti ex vtroq; latere admitterenť ꝛ excluderēt alios, ꝛ mouek, q̄ sunt magis cōiuncti. ꝛ ōt q̄ in hr̄ditate pupilli saluarek opi. Dy. aliud non allegat. tū illud fundamentū non multum mouet me: q̄ tz illi coniuncti p̄ferank ab intestato tū nō p̄bat lege, nec rōne: q̄ ex testamēto in breuiloqua succederēt, tamē magna est authoritas sua ad intellectum. q. formate.

1 **§. Paulus.** †Summa vt p Bar. Vel sic ꝛ breuī⁹, ex substitutione reciproca debēt ad-
2 mitti supstites nō aūt heredes premortuorū. h. d. ¶ †Not. qd̄ ins substitutionis breuiloque nō trāsmittit ad hr̄des. concordat. l. q liberis. §. hec verba. ꝛ l. si plures. in p̄in. vbi dixi ꝛ. e. secus in iure accrescēdi. l. si ex pluribus. ff. de suis ꝛ legi. Itē sec' q̄n subditutio esset mixta cū iure accrescendi. l. q patri. ꝛ l. q ex
3 duobus. ff. de acq. her. †Itē ꝛ tertio secus est in substituti: ille em admittitur ad oē illud. ad qd̄ primus substitutus admitte-retur qui in omnibus succedit loco p̄mi. l. coheredi. in p̄in. ꝛ l. si titius. ff. eo. dicitur in l. qui habebat. ff. eo.

LEX XLVI.

Paterfamilias. Ista lex fm Bar. est pulchra ꝛ no. ꝛ summa fm summariū Bar. Dividit in quatuor partes. In p̄ma ponit thema. In scda elicitur. q. In tertia ponit rūnō. In quarta rūdet obiectionī. scda ibi qro cū filius. tertia ibi, rūdi defuncti fratrē. Quarta ibi, nec aduersari hec
1 verba. ¶ †Nō. ex ter. ibi, sibi, vel filio qd̄ ista verba fm Barto. ꝛ doc. de sui p̄prietate importāt substitutionē vulgarē, ꝛ pupillarē. er eo em qd̄ dicit, sibi, importat vulgarē. er eo q̄ ōt, filio. importat pupillarē. Insti. de pupil. in p̄in. tz aliqñ illa dictio, sibi. ex mente testōris reiciatur, ꝛ nihil importet. l. si ita scripti. §. qui filio. ff. de fīn tab. dixi plene in. l. j. in p̄in. vbi glos. ꝛ. e. cū in isto ter. ista alternatiua in effectu nihil importat attento qd̄ p additionē filij bona patris sunt vnita bonis filij. l. tz si plures. §. filio. ꝛ. e. Cōsidera tū in hoc ter. qūo vulgaris fieri potuerit in tabulis pupillaribus. p̄t loquit litera. nā de fidei
2 cōmisso minus esset dubiū. ¶ †Scdo no. ex isto, text. in ū. q̄ in
a ¶ Appellatiōe a dispositione testōris appellatione heredis[a] venit heres hr̄dis qñ est talis heres q̄ venit ex dispositiōe testōris. Hic infertur fm Bar. q̄ iste heres heredis admittet ex substitutiōe facta p verba. q. tz nihil heres erit ex quo venit in iudicio defuncti, ꝛ ita limitat. l. q liberis. §. hec verba. ꝛ. e. ꝛ ibi Bar. etiā ad hoc
3 allegat istū ter. ¶ †Ultimo inducit iste ter. p Bar. q̄ si aliquis est heres heredis Titij, ꝛ petit hereditatē, nec ōt in libello, vt heredis heres tz vt heres Titij, tz postea p̄bat q̄ est heres per medią p̄sonā. Adde q̄ istud idem tenēt Ly. Bar. ꝛ alij q̄s. in d. l. si, per illum ter. C. de here. instī. tū Bal. ibi ōt q̄ ista lex salua pace Bar. non facit ad propositū: q̄ loquit de here de heredis succedētis ex iudicio testōris, q̄s non est in. q. de li bellante. tū sequit cōclusionē Bar. per d. l. si. Item Bar. ꝛ mo. tenent in l. si quis filiū. §. si, per illū ter. ff. de acqui. her. ꝛ in l. q̄. per illum ter. ꝛ ibi est gl. magistra circa mediū. ff. de peti. here. Bar. i l. si defensor. §. illud. vbi limitat, si. de interrog. act. Imo. in l. q. §. ex pluribus. in no. ff. de acqui. post. tenēt Cano. in c. ij. de lib. obl. Adde tu ter. in c. j, in p̄in. de homici. in vj. q̄ no. ibi Bern. in q̄. no. q̄ qs pōt se appellare successorem alicuius licet per innumeros medios sit successor ingt ibi Inn. papa appellat se successorem petri, ꝛ tamē fuerunt infiniti medij. Add de etiam qd̄ non solum qui est heres heredis titulo hereditario dicitur heres testatoris: sed etiam qui venit alio ita titulo vniuersali. tz non hereditario. dicitur tamen heres primi defuncti, q̄uis nō sit heres heredis. ter. est ꝛ exemplū in l. j. ff. de castren. pec. quem ter. ad hoc no. Lu. ro. p̄o sing. in singu-
4 lari. decij. †Adde etiā p̄o confirmando fundamento Bart. q̄ ēt in cōditionib⁹ q̄ debēt impleri ad literā in forma specifica dādo heredi hr̄dis ōt implere cōditionē. ad hoc ponderat Bar. istū ter. Tu adde ter. formales: ter. in l. si statu liber. §. non solū. in fi. ꝛ j. §. si filiusfa. ꝛ in l. si peculiū. §. heredi. ff. de statu liber. ꝛ l. seruꝰ si heredi. in p̄in. ꝛ. ti. imo fortius adde qd̄ ēt si cōditio adūciak p nomē ꝓpriū hr̄dis, puta q̄ dicak si heredi meo Titio decem dederit. adhuc dādo heredi heredis impleret cōditionē. ter. est no. in l. cum ita datur. §. fi. ff. de condi. ꝛ demō. ꝛ credo q̄ ponat Bar. in l. sub diuersis. ꝛ. ti. ꝛ l. si. Intellige tū istud vltimū sanē. quando nomē heredis p̄cedit nomē ꝓpriū. secus si nomē ꝓprium p̄cederet puta q̄ diceref si decem dederit titio heredi meo: tunc dando heredi heredis non impleret conditionē secundum gl. ꝛ Bar. in l. cum ita da-
5 tur. §. fi. per ter. in l. si communis seruus. j. de stip. ser. ¶ †Vltra etiā decisionē Bar. cū fieret mentio de heredibus cū adiectione suprascriptos vel infrascriptos: tūc non veniret heres heredis ex quo non est scriptus fm Bar. in l. qui liberis. §. hec verba. ꝛ. e. ꝛ in consi. vij. inci. Andreas Martini. ꝛ reputat no. Imo. in l. si. qui filium. §. si. ff. de acquir. hered. ¶ Contra tū decisionē Bar. ꝛ cōem Raph. cu. hic allegat ter. in lamite. C. cōia. de succes. quem ter. etiā cōtra Bar. alle. Rapha. Ful. in l. si. C. de here. instī. sed ille ter. mihi nihil facit: quia loquitur, q̄n filij fuerunt heredes amite. ꝛ iste qui petebat. petebat suo nomine ꝓpio, vt ibi ōt litera, suo nomine ꝓpio. nō autem simpliciter vt tāq̄ heres heredis. ¶ Preterea fm Aler. hic, ꝛ ibi non apparet ibi qd̄ in illo ter. sit heres heredis.

LEX XLVII.

Qui habebat. Summa vt hic p Bar. ꝛ di-
1 uidit tres. ¶ †Not. ꝛ
ista. l. q̄ destructo medio p qd̄ deuenit ad finem. destruit etiā ipse finis. nam hec substitutio pupillaris facta filie exheredate erat extincta p pubertatē. p cuius medii vltimo loco substituti poterāt succedere pupillo, vñ extincto medio tollitur ꝛ finis: ꝛ fm hoc declarat doc. Bar. in l. celsus. de vsuca. vbi tenet Bar. q̄ sufficiat ꝓbare principiū ꝛ finem. q. ꝓbatis istis duabus extremitatibus. dicūtur ꝓbare media put etiā est gl. no. in c. voluimus. in vers. incōcussa. xxv. q. iij. nā est verū nisi apparerent destructa media p que deuenit ad
2 finē vt hoc ter. ¶ †Scdo pōdera hic videri tert. q̄ extincta substitutione pupillari p aduentū pubertatis, etiā extinguit tacita vulgaris in ea cōtenta Bar. tū in l. j. in p̄in. ff. e. dicit q̄ iste ter. non ꝓbat hoc, ꝛ aliter declarat, sed mentio Bar. est q̄ ideo iste ter. non ꝓbet: eo q̄ pupill⁹ aduerat hereditatē. ergo non poterat tractari de tacita vulgari: q. fuerat extincta per additionē dato q̄ nō fuisset extincta p aduētū pubertatis filie. ¶ Capio gl. primam in verbo nuberet. ego aūt nō expediam p viā. q. vt facit Bar. ꝟ expediā p viā opp. nā istam glo. exposuit nuberet. ſ. nubilis esset. timore contrarij vt nunc inducam. tenet gl. q̄ conditio. si nuberet. in isto ter. nō importat actum nubendi, sed q̄ importat tempus. quo possit nubere, hoc est, inubilis etatis qd̄ est. xij. ann. in femina. contra istam gl. facit ter. in l. sancimus. C. de nup. vt per Bart. hic concludit Bar. q̄ in ista l. hic filie exheredate nō potuissent substitui p fideicōmissum. ꝛ sic post maiorem etatem, ideo illa conditio, si moriatur ante q̄ nuberet restringit ad tēpus pupillaris etatis, ꝛ cum solu. Bart. transeunt simpliciter ¶ Paul. ꝛ Are. hic.
5 ¶ †Contra conclusionem Bar. q̄ imo huic filie exheredate potuerit fieri substitutio fideicōmissaria etiam post pubertatem, ꝛ cōsequēter. q̄ verbum. nuberet, positū in ter. ſ. et ꝓpie ꝛ non restringatur. vt dicit Bar. nam considera, q̄ si ista fuisset omnino exheredata, clarum est. q̄ nō posset per fideic. substitui. ter. est in l. coheredi. §. cum filie. ver. ꝛ ideo si pater. ꝛ. e. ꝛ cum ista filia exheredata esset substituta fratri suo, potuit onerari fideic. eo casu quo ei succederet ex substitutione. ter. est in l. qui fundum. §. q. ꝛ filios. j. ad leg. fal. ꝛ istud fatetur Bart. in duobus locis qui videtur sibi cōtrariari. Dicit inferⁿ, quod ista filia. q̄uis esset exheredata a primo gradu, tamen nō erat exheredata a secundo. ꝛ hoc respectu potest ei substitui. l. post. ff. ti. j. Idem Bar. q̄ pater, qui substituit huic filie exheredate voluit in eius exheredatione inuenire hereditatem primi scilicet fratris premortui. ergo apparet q̄ potuit ei substitui per fideicommissum. ergo apparet quod Barto. male loquutus est, dum dicit, q̄ huic filie exheredate non potuit substitui nisi pup. ꝛ directo vt excluderet fideicō. substi. ꝛ propter hoc restringit ꝛ būuberet. ꝛ q̄ in ista lege potuisset filie substitui nō solū pup. ꝛ ēt p fidei tenēt Ang. Rap. cu. ꝛ Aler. hic, ꝛ isto ꝛ credo verū ꝛ Bar. ꝛ sequa. ¶ Posses tū saluare subtiliter ꝛ gl. Bar. put ēt sentit Jo. de imo. hic, q: i isto ter. hec cōdō si filia decesserit añq̄ nuberet, respicit vniformiter duos casus vl qñ filia decederet añ filiū masculū, vl qñ decederet post. ꝛ i

primo

primo casu qñ decederet añ filiũ nõ posset habere locũ fideicõ missus: ergo ẽt i scõo casu qñ decessit post filiũ vt vniformis determinatio vniformiter determinet respectu fideicõmissi: magis tñ plz precedẽs opi. ẽ Bar. ꝛ sequaces. ¶ Capio gl. in ver. impubes. ¶ † In ea gl. ad fi. habes ex gl. q̃ substitutus vulgari ter primi substituti cesset etiã substitut⁹ scõo. sec⁹ in substitutione pupillari, vt hic per Bar. cuius opi. gl. ꝛ Bar. transeũt indifferẽter oẽs doc. hic. ¶ Cõcludũt Bar. ꝛ doc. ũ bene cõsideres, q̃ spes vulgaris substõnis ꝛ ẽt pupillaris trãsmittit ad scõm substitutũ: sed hoc ideo non contingit: q; pupillaris expirauit in filia p aduentũ pubertatis nec in filio p additionẽ hereditatis, ꝛ sic neutra põt trãsmitti fm Bart. ꝛ cũ eius opi. trãseunt Jmo. ꝛ Mod. ꝛ in l. q liberis. ff. hec ẽba. ff. eo. ¶ Cõtra istã cõclusionẽ Bar. ꝛ cõem tz Are. in l. fz si plures. in pn. ff. e. per illũ ter. in ẽb. neq; quicq̃, quã põderat ẽ gl. ꝛ Bar. hic cũ etiã no. Are. hic dicit q̃ opi. Bar. ꝛ doc. põt male defendi ab illo text. ibi eñ dicit iurisconsultus neq; quicq̃ valebit ex psona defuncti: ibi ergo est ter. q̃ substituto premoriente, nullũ ius oritur ex eius persona. Sed facile est respondere ad illũ ter. q; loquit quo ad heredẽ substituti, ꝛ clarũ est q̃ ius substõnis ex psona substituti nõ trãsit ad heredẽ: vt ibi, ꝛ l. Lucius. ff. fi. ff. eo. ꝛ l. si ex pluribus. j. de suis ꝛ legi. nõ aũt loquit ille ter. quo ad substitutum substituti. ꝛ si diceret, put dicebat Aret. q̃ est diuinatio ꝛ restrictio ad illum ter. rñdeñ q̃ nõ est diuinatio per regulam l. quãdiu. vltima. ff. j. de acq. her. in d. l. coheredi. ꝛ l. si Titius. ff. eo. ¶ Bi. verbo pertineat. ibi. q; habebãt filie bona iure substitutionis, gl. de directo vt loqui ẽ ter. nã cum in isto ter. filius decesserit impubes: per q̃s euanuit substitutio facta filie, qñ ergo põt dicere gl. quod isti secundo substituti habuerint bona filie iure substõnis, si substõ euanuit per defectũ cõditionis sed saluãdo gl. put põt. (q; nõ est credendũ, q̃ diceret ẽ tra casũ legis) intẽtio gl. fuit q̃ habebant. i. habere poterãt: q; erat substitutus si impubes decessisset. ¶ Capio gl. fi. quã diuide i tres. In prima assignat rõnem ad ter. an scõa opp. ꝛ soluit. In tertia allegat vnã concor. ad ter. Scõa ibi, sed eadẽ iura dicũt. tertia ibi, ꝛ facit. ¶ In ea. gl. ibi, sed respondeo. hic deficit cõditio habes ex ista gl. tacite colligere, prout etiã põderat Bart. quod si in ista lege filia ex heredata decessisset impubes. ita q̃ mater ꝛ soror ex substitutione decessissent: tũc spes substitutionis pupillaris ad eas fuisset transmissa. Istam conclusionẽ tz Bar. ex presumpta voluntate defuncti: q; voluit testator in hereditate filie inuentre hereditatẽ masculi. l. ex duob⁹. in prin. ff. eo. ꝛ l. q duos. ff. de re. dub. ergo ista p̃sumpta voluntas defuncti facit q̃ spes substõnis pupillaris trãsmittat. Et ex hoc no. Bar. vt hic per cũ. ista est pulchra ꝛ subtilis iuestigatio ad intellectũ hui⁹ ter. ꝛ iz scribẽtes cõiter nihil aliud dicãt, sed trãseãt cũ Bar. põdera tu, p ea opi. bene facere istũ ter. a cõtrario sensu. nõ scõo loco substituti non vocant ad hereditatẽ pup. eo q; defecerat cõditio substõnis i persona filie exheredate: ergo a ẽtio vult litera. q̃ si nõ defecisset substitutio q̃ spes substitutionis pupillaris fuisset ad eas trãsmissa. Tu aũt subtilius aduerte, q; fundamentũ Bar. vt fragile, ꝛ nõ cõcludẽs. duz dicit Bar. q̃ testator voluit substitutos tertio loco succedere filie i cui⁹ hereditate voluit reperire hereditatẽ primi. istud est fragile fundamentũ. nã illud voluit casu quo fili⁹ p̃moreret ante: fz hic p̃mortua est illa: fz quid fortius etiã si filia successit impuberi tũ vxori ꝛ sorori testatoris nõ admitteret ad bona pupilli vt substitute, sed haberẽt vt augmentũ bonorũ obuenies filie. l. q duos. ꝛ ibi gl. ordi. ff. e. fz istud augmẽtũ habere nõ possent cũ filia ei nõ successerit, ꝛ ꝓterea sol⁹ Rap. Cu. q̃ius de p̃dictis nõ faciat mẽtionẽ, sequit istã gl. alia rõne quã Ber. nã (dicit ipse) si filia decesserit ipubes. certe substõ pupillaris facta filie cõtineret tacitã vulgarẽ, q̃ tacita vulgaris nõ extinguet pubertate, si decessisset ipubes ꝛ p illã tacitã vulg. succederẽt filio. Sz credo Raph. madu. ertẽter loqui. nã posito. q̃ filia decessisset impubes. p additionẽ filij extinguit vulg. ꝛ sic fuit extincta vulg. tacita per additionem. ¶ Circa op. Bar. factam extra gl. teneas secundam ioi. Bar. que est vera.

LEX XLVIII.

1 **Seruũ** ¶ Sũma vt hic per Bart. Vel sic ꝛ plenius. † si seruo cõi duoru̇ dñorum instituto datus est substitut⁹ vulgaris iussu vnius adeat. iussu alterius repudiat: tũc substitutus admittit. ¶ Diuidit in tres. In prima ponitur thema. In secũda elicitur q̃ũ. In tertia est rñsio. scõa ibi, querit an sub. tertia
2 ibi, ꝛ verius. ¶ Ho. primo. q̃ si ista conditio, si heres nõ erit, que appnitur in institutionibus, exponit quatenus heres nõ erit, ꝛ ita exponit gl. in l. ti duorũ. ꝛ l. seq. j. de acq. he. facit ter. in Lamper. j. de legat. iij. ꝛ in l. titchum qui meus erit, de legat. j.
3 ¶ † Scõo no. q̃ ius substitutionis excludit cõiunctũ, ꝛ per consequẽs ius accrescẽdi. facit. l. j. ff. si duo. ff. de bo. pos. fm ta. l. vnica. ff. in primo. ꝛ ff. p scõo. C. de cad. tol. l. penul. vbi late tractatur. ff. de imiu. rup. facit clara rõ: q; substitut⁹ venit ex expressa dispositione testatoris: ergo debet excludere venientẽ p ius accrescẽdi, q̃ venit ex tacita. l. fi Titio. ff. Julian⁹. ff. de le. iij. ¶ † Tertio no. q̃ seruus cõis institut⁹ heres põt p parte adire ꝛ pro pte repudiare. ꝛ ita limitat regula. l. j. ꝛ ij. ꝛ l. si solus. ff. de acq. her. l. quidã elogio. C. de iure deli. ꝛ ratio est. q; representat personã duorũ. l. si seru⁹ cõis. alle. in gl. ¶ † Quarto not. casum in quo substitut⁹ cõcurrit cũ institutore. rõnẽ videbitis in gl. quez casum adde alios traditis p Bar. in l. j. in primo effectu i fi. ff. e.
6 ¶ † Bi. in ver. alterius nõ ibi l. j. ff. seruũ. habes ex glos. q̃ solus dñs põt repudiare hereditatẽ delatã seruo, fz sol⁹ pr̃ nõ posset repudiare hereditatẽ delatã filio. l. is. qui heres. ff. neq; filius. j. de acq. her. idẽ q̃ hic tenuit gl. in illo. ff. neque filius. ꝛ l. Bar. ꝛ cõiter doc. in l. legatũ. ff. de leg. j. gl. ꝛ doc. precipue Ale. in l. fi. C. de repu. bo. pos. Bar. in l. tuto. ff. ad l. fal. de bon. pos. Bal. Ang. ꝛ Jm. in d. ff. neq; filius. An. ꝛ Ebu. i. cũ pñtia. d prouba. ꝛ ista est cõis ẽia quicquid tenuerit idem Bar. sibi contrarius in d. ff. neque filius. ꝛ Jmol. hic. Tu autem aduerte licet gl. ꝛ doc. te fundent per ter. in d. j. ff. per seruum. ff. de succes. ed. illic ter. mihi ꝑmit⁹ facit nec ille est sensus illi⁹ litere, vt ex re ptz ex predictis ꝛ sequẽtibus. dictũ est enim in ff. precedẽti, q̃ vnusquisq; põt p se repudiare suã bo. pos. sed nõ põt p alium: deinde dictu est an posset repudiare p̃curatorẽ: deinde decidit in illo. ff. p seruũ. q̃ dñs bñ põt bo. pos. sibi delatã p seruum repudiare. ꝛ ille est verus intellect⁹ illi⁹ litere quẽ originaliter tradit Salic. in d. l. ij. C. de repu. bo. pos. ꝛ sibi ascribit Lu. Ro. in j. C. qui admit. ꝛ sibi ascribũt pleriq; mod. in d. l. legatũ. de leg. j. ꝛ q̃ms Ale. ibi in d. l. ij. impugnet: tñ male recitat eum. ¶ Bi. fi. diuidit in tres. In prima allegat cõcor. ad ter. In secũda ponit rationes dubitandi ꝛ decidẽdi. In tertia opponit ꝛ soluit. scõa ibi, erat enim alter dñs coheres, tertia ibi, itẽ op.
¶ Extra gl. formar Bar. vnam op. vt hic per eum.

1 ¶ † Substitutio vulgaris sibi ꝑsi facta quando valeat. ꝛ.

4 Stante statuto q̃ insẽm purũ ꝛ liquidũ mãdetur execution⁹ abiq; alia executione, ꝛ q̃ persona possit capi. vendicabit sibi locũ tale statutũ in instrumẽto continẽte debitũ cõditionale si cõditio euenerit ꝛ purificata sit: quãdo hoc verũ sit. nu. ꝛ.

10 Impossibilitas que causatur ratione perpetuitatis licet vitiet dispositionem: tamen si vna sit fauorabilior altera prẽualet alteri. ꝛ que est fauorabilior illa debet valere.

§. Titius heres. Iste §. fz Bar. est multũ difficilis. ꝛ primo aspectu vr̃ val de horribilis. summa vt hic p Bar. ꝛ Sal. Vel sic ꝛ plenius. ꝛ propinus ad ter. ꝛ Substitutio vulgaris sibi ꝑsi facta nõ valet nisi causam hoc est sibi vtilitatẽ afferat q̃ p tres casus hic positos declaratur, vt si post primũ institutũ seruus alteri legat⁹ intimat. p diuidia. ꝛ sibimet cũ libertate substituatur, valet vltima substitutio seruo sibi ꝑsi facta: ꝓcedẽs vero est nulla siue Titius adeat siue nõ. h. d. in summa tot⁹ iste. §. diuidit vt hic p Bar. in quatuor. Ista diuisio Bar. in vltimo mẽbro mihi nõ ꝑz, q̃ in quarta decidat nouã questionẽ: q; dico q̃ nullo est eadem. sed Iurisconsultus rñdet principali questioni. siue Titius prim⁹ heres adierit quo casu p additionẽ hereditatis potuisset legatum seruo cõfirmari. Secundo ponit casum qñ Titi⁹ primus heres non adiuit, sic re vera est decisio eiusdem casus prout est etiã de mẽte Bal. ꝛ litera in decisione videtur aliqua liter obscura, figura casum vt per Bald. ꝛ latius per Paul. ꝛ
2 Raph. cu. hic. ¶ Ho. primo ex ter. regulã. q̃ quis non potest substituti sibi ꝑsi nisi mutata cã hoc est nisi substõ adferat e; monumentã, prout etiã concor. ter. in l. sed si plures. §. c. ꝛ ratio est: q; reperiret in effectu q̃ qs esset bis institut⁹, ergo scõa institutio idẽ cõmens nihil valet, sicut qñ bis idẽ legat fm legatũ non valet. l. cũ questio. C. de leg. nisi adferat aliã vtilitatem, q; testator dr̃ sepius loqui sed nõ sepius legare. l. meminus. §. est qui. ff. de leg. j. idẽ est in stipulatione geminata que idem continet. nã nihil valet secunda. l. qui bis idem. ff. de ver. obli. Accedat illo qd̃ ꝑtialr̃ dicim⁹ q̃ ars ꝛ natura nihil operãt frustra. l. hec stipulo. §. ou⁹. ff. vt le. no. ca. cũ vulg. Alibi dr̃ gl. in cle. j. in ꝛ. vnigenitu. de su. tri. q̃ duo ꝛ ad idẽ suffragãtur q̃ũ vnum sufficit alterũ supfluũ dr̃ ꝛ nihil vz. ¶ Scõo principalr̃ no. ex ter. ibi due pure sunt, ꝛ i sequẽtib⁹ ꝓbis hic eẽ ter. clarior ẽ de iure, q̃ qñ ẽditio est purificata dispositio dr̃ esse pura. ¶ Et ex hoc correlarie no. tria.]Primo fm Bal. q̃ dispõ cõditionalis purificata idẽ operat q̃ pura a ꝓncipio. facit. l. si pupill⁹. §. j. de condi. mil. alle. in gl. ¶ Scõo correlarie no. q̃ puri ꝛ purificati idẽ est iudiciũ. ꝛ ad hoc frequenter allegat ille ter. allegatur ẽt ter.
4 in l. q de inofficioso. ff. de inoffi. testa. ¶ † Tertio pulchr⁹ no. ex isto ter. sing. fm Ang. q̃ state statuto, prout est ꝓlocẽne qs

istrm purū z liquidū mandet executiōi absqz aliqua exceptiōe z possit psona capi, q tale statutū vēdicat sibi locū i instrumēto continēti debitū cōditionale, si ꝯditio iam euenerit z purificata cōditiōe poterit mandari executioni ex forma statuti sicut si a principio debitū fuisset purū. qō valde no. qz est elegās z vtilis decisio. sed Jo. de imo. hic (sub dubio forte) tenet ꝯtrarium: qz in statutis q̄ sunt stricti iuris debet fieri stricta interpretatio. l. g quid adstringende. in prin. ff. de ver. ob. sed ex pio pria stricta significatione aliud est dispositionem semper fuisse purā. aliud purificatā. ¶ Preterea z forti' statutū loquēs in casu vero nō extendit ad casum fictū. vt no. Bart. in l. in. §. hec verba. p illū tex. cū gl. ff. de neg. gest. z in l. j. §. hoc interdictū. ff. de itine. actuq; priua. cū simi. ſz ista ē q obligatio ꝯditionalis post euentum conditionis fingitur pura. l. potior. z l. qui baleū. ff. q po. in pig. ergo cū ista sit quedā fictio, non habebit locum in statutis. † Alex. cōcordat istas opi. z dicit. q diligenter ꝯsideranda sunt verba statuti. Aut enim statutū loquit de debito puro, z vera sit opi. Ang. aut loquitur de instrumēto puro, z ita sit opi. Jo. qz instrm dz illud qō pt oculis corporeis legi. l. j. ff. de his q in test. delē. ſz lectura instrumenti est debito cōditionali: igit' ꝛc. Mouetur etiā, purificatio cōditionis non est de contractu ſz extra contractū, ita dicit colligi ex no. per Bar. in l. fi. C. de fal. cā adiec. leg. z in l. j. §. interdictū. ff. quod vi aut clā. Quid tenēdū: passus iste est pulcher z subtilis: ideo diligēter exercitiā eū. Adde pio opi. Imo. bū facere forte tex. in l. si pupillus. ff. de cond. instit. alle. in gl. vbi dicit ad literam cōditione purificata p eo esse quasi pure ei hereditas delata sit. Ista verba, p eo esse, quasi incidēter important fictionē: ergo non habent locū in statuto ex fundamento Ang. ad idem habes decisionē Bal. in l. edita. in repe. paduana. C. de edend. vbi Bal. dicit q agens ex debito puro si pbauerit debitum cōditionale esse purificatū nō debet vincere ſz succumbere: qz ista duo sunt diuersa purū z purificatū. Aliud nō dicit. ¶ Tamen predictis nō ob. teneo opp. Ang. q statutū loquēs de debito puro z liquido habeat locū i debito cōditiōali, si debitū sit purificatū. ¶ † Pio opi. Ang. nō eūdo p mēdicata suffragia. p̄ōdera esse casum in hoc tex. dū dicit pure sunt, duo sunt pōderāda. dū dicit sunt, q dictio importat veritatē z nō fictionē, vt declarat Bar. i l. si maritus. §. j. ff. de adul. si ergo p veritatē: ergo habet locū in statuto. Scdo pōdera tex. in l. sed z si de sua. §. fi. ff. de acq. here. vbi est tex. in ppōsito solēnis, qō q credit se esse pure institutū, ſz fit institut' sub conditione que sit purificata pt adire: qz ista duo nō sunt diuersa, ita dicit Bar. i l. heres institut'. e. ti. ff. de acq. her. ¶ Tertio ad idē pondera optimū tex. in l. fi. §. fi. in ver. cōtra vero. ff. de ver. obl. quem tex. ibi subtiliter no. Are. p̄o ista opi. Ang. quā tenet ibi probatur quod obligatio pura z conditionalis purificata sunt idem realiter etiam in stipulatione, z sic in contractu stricti iuris. nam si esset diuersa stipulatio super alio non valeret super persona adiecti: z tamen cōtrarium decidit ibi tex. ¶ Quarto ad idem facit fin Are. hic: q qualitas adiecta verbo intelligit fin tps verbi cui adjicit. l. in delictis. §. si detracta. ff. de nora. l. Titi'. z ibi Bar. ff. de testa. mili. z latī' Bar. in l. er facto. §. eo. cū ergo statutū loquatur de instrumēto puro, sufficit, q instrumentū vere sit purū tpe. quo petit eius executio: qz sufficit quod illa qualitas. purū. sit tpe quo petit executio, z illo tpe vere est purū. z pōdera q istud fundamētū facit de directo ꝯ distinctionē Alex. vbi Alex. dicit q si statutū loquerek de directo puro, nō pcederet in instrō purificato: ergo ꝛc. ¶ Quinto adde decisionē Bal. in terminis i l. cū testō. in fi. C. de test. manumis. vbi no. illū tex. cū gl. ad instrumēta guarētigiata q si habent conditionē reuera purificatā dicunt instra pura z nō cōditionalia. ſz tū ad executionē facti nō pōt pceđi ex tali instrumento nisi coram illo iudice pbatū sit cōditionē esse purificatam. p ter. quē ad hoc reputat no. i l. hoc iure. de ver. obli. ¶ Sexto adde p opi. Ang. doc. Bal. i l. q̄ q̄. C. ad l. fal. vbi fm Bal. purū dz esse illud qō i sui essentia nō suspēdit. sed ꝯsiderato psenti tēpore cōditionis iā sit purificatū istud debitū in sui essentia non suspēdit: ergo dz esse purū. ¶ Ultimo accedat rō finalis dicti istituti q in vtroq; casu partformiter militat si bene ꝯsideret. z tenēdo istā ptē Ang. tanq̄ p certo p̄iore nō obstāt funda. Imo. dū dicit q obligatio cōditionalis post euētū ꝯditionis fingitur pura. in l. potior. z l. q balneū. §. q pol. in prin. ergo cum ita sit q̄da fictio ergo nō hz locū i statutis: qz dico, q istud argumētum hz maximā fallētiā in se. nā q obligz cōditio purificata trahantur retro vsqz ad tps ꝯctus istud bū est p fictionē: z istud forte nō haberet locū i statutis. sed nos nō agim' q̄ trahāt retro cū sit purū ab isto tpe i antea z sic debitū purificatū habeat executionē sicut debitū qō semper fuit purū: sicut tps. z sic ex istis vī q sit bū discussus iste passus. z sic mihi magis placet opinio aug. z eā teneas, z p ista pte ꝯsulerē, z iudicarī. 7 ¶ † Tertio no. vbi nulla' moēti. qō quis instituitur z substituit sibīpsi. secunda substitutio est ipso iure nulla. facit tex. in l. si te solū. §. j. §. ti. j. quē Bar. allegat vnde ex hoc tex. colligitur determinatio questionis que ponitur in l. qui bis idem. ff. de ver. obl. vbi queritur an scda stipulatio cōtinēs idē q prima sit nulla ipo iure. iste tex. pbat qō sic: qz si vltima voluntas z secūda substō idē cōtinēs est ipso iure nulla: q̄ fortius idē erit in cōtractu in stipulationē. cū vltima voluntas sit fauorabilior q̄ cōtractus. l. in testamētis. ff. de regu. iur. ¶ Quarto no. in ver. quippe. q nō dz plus operari dispositio cōditionalis q̄ pura. z sic nō dz plus opari pēdētia q̄ effect' z ꝯsr nō dz pl' operari dubiū. q̄ certū. ¶ † Quinto no. i ver. fm hec fm Bal. z Jm. 8 hic bonū modū respondendi questiōi p̄oposite: qz primo dz repetere thema, z postea respondere. ita facit Scevola hic.

Adde facere illud qō no. Ja. de Are. z Alb. in c. cetera. §. itē queri pōt. p illū tex. j. de le. j. vbi no. er illo q argumentū factū debet prius repeti, vt melius respondeatur. 9 ¶ † Sexto no. in ver. nos dicim', q vbi idē seruus legat alteri z eidē serus relinquat libertas prevalet legatū libertatis tā quā fauorabilius. cōcor. tex. in l. si idē seruus. j. de le. ii. z i. l. si fer- 10 uo. ff. de fideicō. liber. ¶ † Septimo p istū tex. in v. q. dē ergo. no. alibi Bal. in l. j. ff. de condi. insti. q licet impossibilitas ꝯ causatur ratione perplexitatis vitiat dispositionem vt ibi fallit, nisi vna sit fauorabilior altera: qz illa p̄valet, ita dicit esse tex. hic. Tu aūt aduerte qz hic nō est ppria perplexitas: sed bene sunt due dispositiones pure impossibiles vbi fateor q scda: qz fauorabilior est, z p̄valet. ¶ Bl. in ver. nulli' moēti. ad fi. ista scda tenet p Bar. z cōiter p alios: qz secūda substitutio est simpliciter nulla, put dicit iste tex. in ver. nullius moēti. z in l. si te solū. §. j. §. ti. j. sed ad tex. in d. l. si ꝓponatur. rūdet Bar. hic, z ibi q ille tex. intelligit fm istū: qō ideo valet substitutio: eo qz adest cām. l. vtilitatē, nō declarat tū Bar. nec ibi, nec hic, quam vtilitatē adferat illa substō facta sibīpsi magis q̄ hic vera respōsio ad illū tex. fm Ang. Imo. z Raph. cu. hic, z est ppria declaratio intētionis Bar. nā in d. l. j. §. fi. ꝓponat, substō adferebat vtilitatē eo qz legata erant relicta ab instituto, z sic a primo gradu quia non erant relicta a substituto, z sic a secūdo gradu se ostēdit natura illi' tituli. Videbat' ergo q̄ institutus in primo gradu nō posset omittere z venire ex scdo gradu: qz faceret in fraudē legatoriū. tū ibi Jurisc̄sultus determinat cōtrarium, qz si testator substituit, ipsemet vī dedisse facultatem eligendi, z sic nō incidit in illū titul. si quis omi. cau. z si diceretur, cōtra legata facta ab instituto cēsentur repetita a substituto vulgari. l. l. z imperator. ff. de leg. j. quare ergo ibi legata relicta primo gradu non intelliguntur repetita a scdo. i. a substituto, respōdetur q regula. d. l. licet imperator, procedit qñ alius est substitut' vulgaris, z ali' institut'. tūc verū est q legata relicta ab stituto intelligunt repetita a substituto vulgari. sec' est qñ idē est institutus z sibimet substitutus: qz cū ex hoc testator dicatur sibi dare electionē. ex quo gradu velit venire, ergo intelligit re petere legata. ista est tex. i d. l. j. §. si ꝓponat. z est no. a pere grin'. z ita p illū tex. ꝛz Raph. cu. hic, qui ita limitat regulā. d. l. z imperator. z istam limitationē refert z sequit Alex. in l. sed si plures. §. fi. §. e. z ista est veritas in pūti materia. Bl. in ver. pure autē substitut', diuidit i tres partes p̄n. put formaut tria principalia ꝛtraria. z eisdē rūdet. scda ibi, ité tacite intelligitur. tertia ibi. sed cū in oēs euentū sit. ¶ Jn ea. gl. ibi. l. cōditiones que 11 extrinsecus. ex ista gl. habes notare duo, † Primum est quod si aliquis instituatur sub cōditione, pura. si nauis ex Asia venerit, z ipsemet pure sibi instituat, q̄uis substitutio quo ad formā videat pura, tū intelligit substitut' sub ꝛria conditione. si nauis nō venerit. Scdo habes q illa ꝛria cōditio cū sit tacite intellecta, nō reddit actū cōditionalē per l. cōditiones q extrinsecus. z ita loquit tex. hic dū dicit pure autez substitutus. Istam scdam cōclusionē reprehēdit Bar. qz cū ista ꝛria cōditio pceđat ex dispositione testatoris reddit actū ꝯditionalē. l. aliqñ. vnde Bart. aliter rūdet ad ꝛriū gl. vt per eū. cū ista solu. Bar. trāseūt simpliciter Sal. z Jo. de Imo. hic. ¶ Sed tu aduerte circa primā cōclusionē gl. z Bar. in q̄ tū Bar. z gl. z ceteri bētes ponūt p̄o cōstanti q si aliquis instituat sub cōditiōe z sibimet substituat q̄ nis substō videat pura, tū reuera est cōditionalis z censet facta sub ꝛria cōditiōe. Hoc est etiā si nō venerit intelligit substitutus p̄o certo, vt dicit Raph. cun. z sibi aſcribit Alex. istud stare non pōt: quia est de directo ꝛtio. istī ibi formalr dicit tex. q̄ qs erat istitutus sub ꝯditiōe, z sibīpsimet substitut' pure, dz in hoc tex. q̄ purificata cōditiōe istitutionis intelliguntr due substōnes pure, ſz si verū esset qō illa substō haberet in se tacitā cōditionē ꝛriā institutiōi, ergo ceſſāte cōditiōe institōnis, substō detecisset, z sic nō essent due pu-

re cumu-

re cuius ſtium vult ter. Ité vt habeat locū ſubſtitutio opz q̄ tacita cōditio ſtia euenisset cuius ſtiū vult ter. Sz ego forti⁹ arguo ꝫ gl. & Bar. q̄ ſi verū esset illud q̄ volūt gl. & Bar. & cōi ter alij esset impossibile illud qđ ſt ter. q̄ purificata conditione inſtitutionis, qđ ambo remanerent pure esset penitus impossibile. ſi eīm censent facte sub ſtijs conditionibus, ergo euētus vnius esset exclusio alteri⁹, vnde rñdet Alex. tenēdo pro firmo q̄ Bar. male dicat, & contra istum ter. q̄ iura allegata p gl. loquātur qñ sequēs dispositio tollebat precedentē, hic autē qñ precedit institutio conditionalis & sequit substō. pura illa non derogat precedēti, ideo non intelligit fieri sub contraria conditione. ego aūt puto q̄ Bart. ſi sane intelligat, prout ꝺz, q̄ nō male direxit. nec cōtra istum ter. q̄ dū Bar. vult q̄ substō pura intelligat sub ſtia conditione institutionis. intellige Bar. sane quātum ad hoc vt substō nō sit inutilis, & eluſoria: q̄ ſi eueniat conditio institutionis eueniēte conditione institutionis quid est opus substōne: certe substō erit frustratoria, ergo de necessitate dispositionis vt substō ſit effectualis de nē cessitate intelligit, q̄ ſit facta substō qñ conditio institutionis defecerit, & sic ponet effectū cōſiderato effectu substōnis quē vere est pura. nō tñ hz effectū aliquē nisi ſit casus ſtie conditionis inſtōnis, & ideo ſt Bar. q̄ ista ſtia conditio pcedit ex necessitate dispōnis, ideo non ſuspenditur, vt hic per eū. istam credo fuisse intentionē Bart. Ego tñ clare aliter rñdeo ad leges alleg. in gl. ad l. pecuniā. & ad l. post mortem. §. fi. & teneo q̄ substitutio in hoc ter. ſit pura, & nō facta sub ſtia ꝯditione: q̄ impossibile est respōdere ad ter. sed ad alias legēs respōde q̄ loquūtur qñ interuenit noua & diuersa psona, ſed i lege nostra nō interuenit noua psona sed idē inſtitut⁹ erat ipſimet substitut⁹ pure. Et ſi dicatur rōne hic erat legat⁹ ſtich⁹ meuio, & deinde relictus heres, & ſi heres nō erit ſtich⁹ heres, & liber esto ergo hic vī iteruenisse noua mutatio persone, rñdeō q̄ Juris consultus nō loquitur in isto casu hic, ſed loquit ſolū qñ idem est inſtitutus & ſubſtitutus. in illo alio casu nō est opus disputare: q̄ ibi est appoſita expreſſa cōditio, ergo nihil ad pposi
2 tū nostrū. ¶ In ea gl. in fi. dic† q̄ rō d. l. huiusmodi. q̄ ſt ſi qs iſtituat ſiue nauis ex Aſia venerit ſiue ñ, tū ñ poterit esse hēs nisi purificata vna cōditione. dic̄q ratio est: quia posset prius mori, ergo nō est certum q̄ ſit futurus heres l. heres meus. in prin. ff. de cōdi. & demō. secus ergo esset in cōtractibus, in quibus spes conditionalis bene transmittit ad heredes. §. ex cōditionali. Inſtit. de ver. obli. & ita tradunt gl. Bart. & doc. in l. Julianus verū debitor. ff. de cond. inde. Antequam veniā ad sequētes gl. sequēdo ordinē Bar. Bart. succeſſiue ꝯtra ter. format alias oppoſitiones, & primo opponit de l. verbis. in fin. ff. ad legē fal. & respōdet vt hic per eum, ſed Bar. in responſione iſtius cōtrarij grauiter errat, qñ tñ ad l. verbis. put dicit Rapha. cū. & bene: q̄ in l. illa. verbis legatum non erat cōditionale imo fuit purū, bene verū est, q̄ debitum ibi erat conditionale, & conditio in contractibus trahitur retro. l. potior. & l. qui balneū. ff. qui po. in pig. ha. Jo. de Imo. perpendens puto de erro re Bar. dicit q̄ in illa. l. verbis, conditio q̄ erat in cōtractu tō ibi nō trahitur retro. put regulariter debet, ne illud legatum annulleť. Sed certe ista solutio non euacuat cōtrarium: q̄ ſimile dicerem⁹ in hoc ter. q̄ cōditio in heredi, nō debeat trahi retro. ne substō, que fuit vtilis, reddat inutilis, & tñ ter. ſt cōtra. Unde Rapha cu. hic aliter respōdet ad d. l. verbis, & eius sol. ſequuntur Alex. & Are. hic, & idē Alex. in d. l. verbis, q̄ iste tert. loquitur in duabus dispositionibus vniformibus, ambe enim ſunt ex vltima volūtate, ſed in d. l. verbis. vna dispoſitio erat ex contractu: altera vltima voluntate. & ſic difformes. vnde qñ obligationes continētes idē procedūt ex difformi cauſa tolleratur ambe. ſecus qñ ex vniformi cauſa. iſta ſol. pbat in l. qui bis idem. ff. de ver. obli. iuncta gl. & ibi tradita per docto. nā ſi secūda ſtipulatio ꝯtinet idē qđ prima ēt nulla: qñ est vna forma: & tñ ſi illud qđ debeť ex alio cōtractu deducať in ſtipulatione valet & tenet, pter difformitatē cauſe. facit bonus ter. in l. quoties. & ibi gl. ff. de act. & obl. q̄ in l. verbis. erat debitum difforme ex cōtractu & ex vltima voluntate merito valet: licet iſta ſol. mod. ſit valde calorata & deciperet vnū quē, hz tñ credo q̄ ſit falſa: q̄ attenta iſta ſol. in d. l. verbis, etiā ſi debitū a principio fuiſſet purū, deberet valere legatū eiuſdē debiti: quia est difformis pter difformitatē cauſarū, ſicut dicitur in ſtipulatione. in d. l. qui bis idē. & tñ iſtud est de directo cōtra ter. in illa. l. verbis. in prin. & ſi rñderes, prout respondet Aret. hic qui perpendit de iſta obiectione q̄ in l. verbis, duo ſimul iūcta faciunt valere legatū illud, ſcz. validitas legati a principio & difformitas cauſe. Tu aduerte q̄ fundamētū eōrū iſtud cōfundit. ipſi enim fundāt rñsionē in d. l. qui bis idē. vbi nō erat niſi vna difformitas cauſe, & tñ difformitas cauſe in debito a principio parū facit vtrūq; valere. ergo idē deberet esse i l. nōbis. qđ est ꝫ principium illius ter. ergo eōrū assumptū non est bonū. ¶ Bl. in verbo pualere. diuidit in tres. In prima declarat ter. & assignat rōnem. Jaſon a rūdet tacite qōni. In tertia ponit vnū dictū. & reprehendit per Bar. & oēs. ſecūa ibi. ſed ſi ponas defunctū. tertia ibi. ſz ſi erit. ¶ In fi. gl. vult gl. in vlti. parte qđ seruus in hoc ter. ſit heres & liber etiā ex prima inſtitutione, ſed prō certo illud q̄ ſt gl. est de directo ꝫ istum ter. dū ſt verū est enim heredē nō esse ex prima. tū istā gl. defendūt Bar. & doc. vt verū dicat habito respectu ad iura noua. C. fz q̄ eo ipſo q̄ testator relinqt hereditatē seruo, intelligit i necessariū antecedēs relinquere libertatē. l. pe. C. de neceſſer. her. inſt. & Jnſti. de her. inſti. in prin. ¶ Pōdera tu q̄ fz istā solutionē Bar. & doc. iſte ter. erit hodie cōrectus in hoc dū ſt eum heredem nō esse: q̄ hodie erit liber & heres. Tu aūt dic melius q̄ ter. in d. l. pe. C. de neceſſer. here. inſti. loquit qñ testator inſtituit seruū ſuū ſimplr heredē ad heredē itatē ipſius serui, tūc in necessariū antecedēs intelligit relinquere libertatē. ita loquit d. l. pe. ſed vbi seruus est alteri legatus vt est hic, & hoc q̄ inſtituatur heres non intelligit relicta libertas, imo intelligit inſtitutus hēs ad vtilitatē legatarij. ter. est hic. Sed & fortius ꝫ Bar. illa. l. pe. q̄ dicit, q̄ testator inſtituēdo seruū ſimplr heredem, intelligit relinquere libertatē. pcedit qñ de libertate serui non est facta mētio nec in primo nec in ſecūo gradu, ſz qñ testator in ſecūo gradu. vt hic relinquit libertatē, & facit heredē etiā per iura noua. C. apparet, q̄ i primo gradu nō relinqt libertatē nec haberet tūc locū. d. l. pe. ita ſt gl. approbata in l. seruus alien⁹. §. j. & in l. quoties. ff. ti. j. no. in l. qui tutelā. §. j. de teſt. tu. & ita tenēs ꝫ Bar. put etiā est de mēte Rap. cu. hic. ¶ Bl. in ver. nō deberi. remouet duo contraria, respondent Bart. & doc. bene.

1 **§. Si pupillus.** Pupillus alienādo seruū sibi ſubſtitutū pupillariť nō p hoc euertit indiciū testatoris, & sic ſubſtitutionē pupillarē interim tū donec euenat casus pupillaris ſubſtitutionis vz alienatio serui, ſicut i ſimili rē ſubiectā fideicōmiſſo vel legato ſub cōditiōe pt interim hēs alienare, & vz alienatio, ſed aduenīēte cōditiōe reſoluit. l. ſi. §. pe. C. cōia de leg. l. Marcell⁹. §. res que j. ad
2 Treb. ¶ † Tertio, & no. collige ex iſto ter. q̄ pupillus pōt alienare seruū ſibi pupillariter ſubſtitutū, ex quo inferť q̄ multo fortius pōt alienare alia bona, & sic erit hic text. q̄ pupillaris ſubſtō non impedit alienationē bonorum. & ita ad hoc no. iſtū ter. Bald. hic, & Alex. multū no. in l. marcellus. §. res que. ff. ad Treb. Sed aduerte q̄ ter. iſte parū. imo nihil probat. nam tō pup. pōt alienare seruū pupillariter ſubſtitutum: q̄ hoc nihil nocet seruo reſpectu pup. ſub. quia ſi eueniat casus pupillaris ſubſtitutionis reuocatur alienatio, & ſubſtitutio hz locum iſtō idem q̄ pupillaris ſubſtitutio non impediat alienationem bonorū, firmāt cōiter ſcribētes in l. ſed & ſi cōditiom. §. ſi seruum cōem. ff. ti. j. Ang. Imo. & Alexan. in d. l. Marcellus. §. res que. Bal. in l. nec ei. §. j. de adop. Dan. iaut. res q̄ circa pn. vbi aliqñ dicit. C. co. in. de leg. Raph. Fulgo. in l. ſi arrogator. ff. de adop. & ibidem Bar in repetitione ſua in iij. opp. & ibi etiam aliqua pono in ver. iij. vbi limito &c. & iſta est cōis. prō iſta parte allegatur ter. in l. j. §. ſed nonnullos. in ver. aut ſubſtitutum. ff. de tute. & ratiōnabilit. ſed ille ter. loquitur, qñ alienatio fiebat ex iuſta cauſa, & ita pōterat Bar. in d. l. nec ei. §. j. iſta opinio firmatur rō ne. nā quēmadmodū testator per hoc qđ fecerit testū non prohibeť alienare bona ſua, nec ſibi interdicitur alienatio. de hoc est ter. in l. fideicōmiſſa. §. ſi rē. ff. de lega. iij. ita pari ratiōe pupillaris ſubſtitutio que est testū pupilli non debet impedire,
3 quin pupill⁹ poſſit alienare. ¶ † Quid aūt ſi eueniat conditio pupillaris ſubſtitutionis: nūquid ſubſtitutus alienata per pupillum poſſet reuocare, vt in d. l. ſi arrogator. teneo, quod non.
4 ¶ † Quid in fideicō. ſubſ. nūquid fideicōmiſſaria impediat alienationē bonorū in d. l. ſi arrogator. ff. de adop. dico q̄ ſic ēt interueniēte tutore cū pupillo, & decreto iudicis, qñ aduenīēte die fideicō miſſi, alienata reuocenť p ter. i l. ſi. z in aut. res q̄. C.
5 cō. de leg. ¶ † Tertio no. in ver. neceſſarij patri. q̄ seruus ſubſtitut⁹ pup. ſt efficit heres neceſſarius ēt prima teſtatoris, & rō eſt: q̄ heres hēdis teſtatoris ſt heres. l. paterfamilias. §. e. vbi dix. & tā. ſit gl. hic. ¶ † Pōdera iſtū text. q̄ ibi legiſlator formať queſtionem affirmatiue & aliter nō determinat prout facit hic intelligitur affirmare. ad idē ter. in l. cū fundus. §. seruū tuū. impubes. & ibi Raph. & mod. no. ad hoc. ff. ſi cer. pet. & ibidem Alex. ad iſtā regulam addit duos alios ter. Adde vltra illos ter. in l. ſi. & ibi Fulg. ad hoc no. ff. de eo qđ certo lo. & text. & in l. fi. ff. de ſer. ruſti. prędio. & ter. in l. indebitū. in prin. ff. rem ra. ha. & ter. in l. ff. de pret. ſtip. ¶ Bl. in ver. eruſtit. dīuidit i duas. In prima formať queſtionē, & ſoluit. In ſecunda allegat con
6 cor. ter. ſecūa ibi, & facit. Jnſti. de her. inſti. ¶ Circa primā par

a ¶ Tamē. Adde Ale. in cōsi. cxliij. ij. vol. incip. circa primā dubitatiōnē. repetitū in iij. vol. consi. ciij.

b ¶ Extract⁹ est. z q extract⁹ ex vētre matris dicat posthum⁹ adde Bar. Soci. i cōsi. cxcvij. per totū. z adde q Bald. in cōsi. cxxxij. incip. mihi Bal. de pisio. i iij. pte dt q venter z posthumus idem est. 1

c ¶ Donatio facta. Adde q do. me⁹ Bar. Soci. in cōsi. cxxxvj. cō saluit q ino dispositio. d. l. si vnq̄ habeat locū i filio legitimato z sic q donatio revocet de q ibi p ipsum q ridet ad rōnes Bald. d. l. ij. 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

d ¶ In si. cxxxj. Adde q habet istud cōsiliū in j. pte cōsi. antiquo rū. nu. 30, fin vltimaz impressionē Papien. 13 17 18 19

e ¶ Ducto. Adde q est nu. 30. s. al le. per authoz. nu. 231. z cōsi. al le. sub nu. 243. ad de q h̄ i d. j. pte 3 filiorū antiq rā fm dictā stam pā Pap. n. 181. z adde q hāc opi. quod legitimat⁹ post testū rūpit testū. dtesse cōes 20 21

1 preceptor meus Bar. Soc. in si. suo cxxvj. fi. ex qua 2clusione. z illā etiā segt Lu. do. de sardis, in tra legitima, in hoc loco videndum est, in rj. q̄. vij. vij. q. princi. z Fulgo. de sancto Sau. i repe. aut. nouissimo. C. de inoff. testamen. z Alexā. in consil. cxxxix. incip. eleganter fuit consultū per supradictos eruditos, in j. vol. z ibi alle. Paul. de ca. in d. consi. cxcix. 3 q̄ mō est nu. 30. Eur. in cōsil. xiij. fi. adde q p̄ lo quēdo. z si. cxxxij. z i si. lxxxiij. fi.

¶ Pl⁹ est. Adde qs istam gl. reprobant Ang. z Aret. hic, inquantum gl. tenet q si iste seru⁹ effect⁹ heres z liber ex pup. substi. abstineat ad hereditate emptōris, q non obstāte abstētione: nihil ominꝰ erit heres. Istud est falsum, ex quo enim ius ciuile dat potestatem abstinendi, ergo ipso iure desinit esse heres, iuxta gl. in l. in substitutione. s. eo. idē tenet Bal. in l. iij. §. qui fideicō missariam. s. de her. instit. tenet Are. plenius quam in l. in substitutione. s. eo. Breuiter teneo opi. gl. hic, per tex. qui clare decidit in l. iij. §. qui fideicommissariam. z ibi gl. clarius tenet. Fir matur z ratione, quia quando lex ciuilis transfert hereditatē quesitam in alium, primus tamen non desinit ipso iure esse heres, licet ius ciuile hoc posset, patet in l. ij. z per totū. j. ad treb. z ita firmant Jmo. z Alex. hic, z Ange. z Jm. in l. pater filio. s. de her. instit. z p ista remanet expeditus presens titulus de anno. M. cccc. xcj. die. xij. Augusti.

¶ De liberis z posthumis ꝛc. Rubrica.

¶ Appellatione liberorum qui veniant. 2
Quot sint species posthumorum. 3
An legitimatus post testamentum patris rumpat testamentum. nu. 12. 4
Don. omnium, vel maioris partis bonorum revocatur si nascantur denuo filij donati z tamen per legitimationem filij spū non revocantur. 6
Arrogatus qui solus est legitimus rumpit testamentū in quo reperitur preteritus. 7
Validum est arg. de arrogatione ad legitimationem. 8
Posthumus fictus preteritus rumpit testamentum. 9
Legitimati in nullo differunt a vere legitimis. 10
Legitimati sunt sui, z habent existentiam suitatis. 11
Legitimato debet legitima i bonis patris, sicut vere legitimo. 13
Legitimatus simpliciciter rumpit testamē tum: secus, si fit cū modificatione. 17
Adoptatus potest succedere ex testamento vel ab intestato secundum voluntatem patris sed non contra eius voluntatem. 18
Voluntas patris de qua in dicta clausula de qua. s. dicitur p missiua z non formalis, nec dispositiua. 19
Septima species posthumorum est, quando testator ingreditur monasterium. 20
Indefinita appellatio posthumi non comprehendit nisi illum qui nascitur ex legitimo matrimonio. 21
Solennitati introducta fauore publico non potest renūtiari.

Missis prefatiōibus quibus ad mun⁹ legendi accedi solet ꝛc. Lō dito testamento liberi, z posthumi necessario aut instituuntur, aut exheredantur, aut pretereuntur: ideo presens rubrica h3 tres partes. ¶ Pro intellectu huius subtilissimi ti. premitte duo scom Aler. ¶ Primo quod appellatione liberorū proprie veniūt liberi vsq3 ad trinepotes: abinde. j. appellantur posteriores, ita dicit iurisconsultus. §. parentes. de gradi. large autem appellatione liberorum veniunt omnes descendentes in infinitum. l. sed si hac. §. liberos. secundo. de in ius voc. z l. liberorum. j. de ver. sig. z ibi Bar. ¶ Secundo premitte quinque species posthumorum quas enumerat gl. magistra in ru. C. de posthu. her. instit. per tex. meliorem qui sit in corpore iuris. in l. filius a patre. §. j. j. eo. proprie tamen[a] vere posthumus dicitur primo modo ille, qui nascitur post mortem patris. † Alij large z improprie posthumi appellantur. glos. est ord. in l. gallus in prin. in verb. posthumo. j. eod. z ibi Barto. no. illam glo. ad statuta facientia mentionē de posthumis: ibi reseruo dicendum de hoc. Similiter ille dicitur improprie posthumus qui ex sexto ventre matris extractus est[b] ita est glos. expressa in l. posthumus. in fi. prin. de inoffi. test. z Ang. ibi no. illam gl. fim pliciter eā sequitur. In contrarium tamen videtur facere tex. in l. posthu. 8 j. eo. ubi reseruo dicendum de hoc. ¶ Ultra predicta gl. est etiam sexta species posthumi, quando post testū conditum a patre filius spurius vel naturalis tū fuerit legitimatus iste censet posthum⁹ ad simulitudinē filij arrogati post testū. d. l. fili⁹ a patre. §. j. z ibi ad hac no. Bal. illū tex. ¶ Cū succedit pulchrū z solēne dubiū, † an legitimatus post testū prīs cū in eo sit preteritus rūpat tale testamentū, z sic puncto⁹ est videre. an talis legitimat⁹ habeat ius dicēdi nullū d iure ure ciuili vel ius ztabuláti de iure pretorio qñ est preteritꝰ. Et q̄ est vtilis z quotidianus passus intendo eū bene examinare p bono mutuo mearum lectionum. Prima fronte videretur dicendum, q nō: q: pater qui fecit testamentū z postea legitimauit filiū spuriū vel incestuosum vel naturalē tantū legitimādo cū non est verisimile q voluerit eligere viam ad impugnandum 4 suū testū. l. iij. j. de testa. mili. ¶ † Secundo z fortius nam donatio omniū bonorū vel maioris partis revocatur si nascantur de nouo filij ipsi donanti. l. si vnquam. C. de reuocan. do. Bar. in l. Titia. §. imperator. j. de lega. ij. Cano. in c. fi. de dona. z tamē per legitimationē filij spurij nō revocat donatio facta: q legitimus tanquam posthumus nō potest revocatione alie c nata per patrem: eo quia. d. l. si vnquaz. loquitur in posthumo facto nature, z non in isto posthumo facto hominis, z sic legitimato. argu. l. filio quem pater. j. eod. ita in terminis tenet no. Bal. in l. ij. ad fi. C. fi quid in frau. pa. idē Bal. in l. j. C. de inoffi. dona. Salic. in l. fi totas. eod. titu. Martin. Lauden. in q. per eum disputata que icipit Augerius, nisi esset legitimatus per subsequens matrimonium. c. tanta. qui filij sint legi. ita in specie tenet Bal. in c. inotuit. de electio. z credo, quod nō habeas 5 alibi istam decisionem. ¶ † Breuiter tene, quod filij legitimati preteriti a patre in testamento habent ius dicendi nullum de iure ciuili, z ius contratabulandi de iure pretorio. Itē habent querelam inofficiosi testamenti, si fuerint sine causa exheredati fm Bal. in l. cum in adoptiuis. C. de adoptio. idē Bal. in addi. Specu. i ti. de succes. ab intesta. in ver. sed an legitimato debeatur legitima. z in consil. cccxlij. iij. partis. incipient. proponitur quod quidam Antoniolus. Bal. z Ang. in l. certū, in prin. per illum tex. de iniust. rup. Lud. Ro. in consi. cxxxj. in d cip. naturalis filius. z not. Paul. de Castr. in consil. cxxxj.[b] incipi. super puncto isto plura subtiliter. vbi istud singulariter ampliat procedere non solum in legitimato sed etiam in dispē sato, licet dicat istud ponere nō determinando, sed pungēdo, de quo. j. dicam, z tenebo contrariū. idē qs §. tenet Ja. de Bel. in §. z qm ad fi. in auth. quib. mod. natu. effi. sui. in disputatione sua quam ibi ponit que incipit pater habens filium spurium. Sali. in auth. si quis liberos. C. de natu. lib. Anto. de Butr. in c. per venerabilem. qui filij sint legi. Ang. in consi. lxxv. inci. per reformationem. z melius in consi. seq. idē tenet Pet. de Anch. in consi. cccxij. incipien. in successione ab intestato. idem tenet Abb. in consi. lxxxvij. j. vol. inci. in questione, que vertitur inter e Julianum. Paul. de Cas. in consil. cccxiij. incip. super eo quod primo queritur quis succedat dicto Anto. Bar. Lau. in d. q. sua que incipit. Angerius. idem tenet Aler. hic remissiue procedens, vbi dicit q ista est magis cōis cōclusio. ita etiaz tenet Aler. remissiue procedens in consil. cxxxix. j. partis. incipi. eleganter fuit consultum. vbi etiam dicit q ista est communis cōclusio. z idem Aler. in consi. vlti. v. volu. incip. perlectis verbis 6 legitimationis circa fin. ¶ † Pro ista communi opinione hoc facit: q: arrogatus qui solum est filius legitimus rumpit testamentum in quo reperitur preteritus, vt l. filio quem pater, in fi. z l. filius a patre. §. j. j. eod. z in l. non putauit. §. fi. qs emancipatus. j. de contratab. quāto fortius legitimatus qui habet cōcursum vinculi naturalis debet rumpere. l. cum in adoptiuis. C. de adop. z d. l. filio quem pater. ¶ † Cōfirmo vltra scribentes, quia validum est argumētum de arrogatione ad legitimationem, vt est glos. in l. j. ad fi. in ver. parentibus. ff. ad mu. Item legitimatio est similis arrogationi. l. iubemus. C. de natu. libe. secundum Bald. in l. j. C. de iure aure. annul. Jmo plus f est esse legitimatum quam arrogatū: q: legitimatus habet naturalia primordia que non habet arrogatus scom Bal. in l. fi te pares. C. de suis z legi. z fauorabilior est † legitimatio quam arrogatio fm Bal. in l. neq; absens. circa finem. s. de adoptio. Secundo ad idem facit: quia posthumus fictus si est preteritus rumpit testamentum, vt est si testator condito testamento ingrediatur monasterium: monasterium habetur loco filij, z rumpit testamentum si sit preterituz. authentic. si qua mulier, vbi Ly. Bald. z Ly. C. de sacrosanc. eccle. c. in presentis. de probatio. rix. q. fi. z in c. si qua mulier, ergo fortius legitimatus preter 9 itus debet rumpere testamentum. ¶ † Ego pro ista cōi vltra scribentes moueor, z optimo fundamento. nam legitimati in nullo differunt a vere legitimis. text. est in §. sit igitur. in versi. nihil a legitimis filijs differentes. z in §. reliqui. in authentica quibus modis natu. effi. legi. z in §. si quis igitur filios legitimos non haben. in authentic. quibus modis natu. effici. sui. colla. vij. per que iura consuluit not. Ange. in consil. lxx. incipi. arbiter z arbitrator. q laudum arbitratoris disponens quod Titius toto tempore vite sue det centū Caio z filijs suis legitimis z naturalibus, contingit Titium habere solū filios legitimatos per comitē palatinum, z consuluit quod Tit⁹ teneatur illis legitimatis dare centum morenos: quia in nullo differūt a filijs legitimis, vt in iuribus pręalle, ergo cū in nullo differant, z exequatio fit facta per omnia, ergo illud qđ disponi

tur